يَرْفَعِ اللهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
دَرَجَاتٍ وَاللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

(سوره مجادله، آیه ۱۱)

خدا [رتبه] کسانی از شما را که گرویده و کسانی
را که دانشمندند [بر حسب] درجات بلند گرداند و
خدا به آنچه می کنید آگاه است

شرح کامروایی

تحریرزندگی و فعالیت‌های خیّرنیک‌اندیش حاج سیّدحسین رضازاده

جلد اول

به‌کوشش: دکترحمیدرضا چاکری

نشر هستی‌نما
تهران
۱۳۹۷

سرشناسه	چاکری، حمیدرضا، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	شرح کامروایی: تحریر زندگی و فعالیت‌های خیّر نیک‌اندیش حاج سیّدحسین رضازاده/به کوشش حمیدرضا چاکری.
مشخصات نشر	تهران: هستی نما، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۲ ج.: مصور (رنگی).
شابک	دوره:۵-۸-۹۸۲۵۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱، ۲-۹-۹۸۲۵۵-۶۰۰-۹۷۸ / ۴۰۰۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه.
عنوان دیگر	تحریر زندگی و فعالیت‌های خیر نیک‌اندیش حاج سیّدحسین رضازاده.
موضوع	رضازاده، سیّدحسین، ۱۳۳۹ - -- سرگذشتنامه
موضوع	مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت علیهم السلام
موضوع	نیکوکاران -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	Benefactors -- Iran -- Biography
موضوع	مجتهدان و علما -- ایران -- اصفهان -- سرگذشتنامه
موضوع	Ulama -- Iran -- Esfahan -- Biography'
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ۲چ۶ر/ HV ۲۸
رده بندی دیویی	۳۶۱/۷۴۰۹۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۴۲۹۹۹۵

نشر هستی نما

شرح کامروایی / تحریر زندگی و فعالیت‌های خیّر نیک اندیش، حاج سیّد حسین رضازاده

به کوشش: دکتر حمیدرضا چاکری

ناشر: هستی نما

ویراستار: فریبرز راهدان مفرد

مدیر فنی و هنری: یدالله جنتی

طراحی و صفحه‌آرایی: گروه فرهنگی هنری مِسک

طراح جلد: عبدالعباس برغشی

حروف‌نگار: الهام صفایی

باهمکاری: انجمن آثارو مفاخر فرهنگی، مؤسسهٔ تحقیقات ونشرمعارف اهل البیت(ع)

شابک دوره: ۵-۸-۹۸۲۵۵-۶۰۰-۹۷۸ / **شابک جلد اول:** ۲-۹-۹۸۲۵۵-۶۰۰-۹۷۸

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۷

قیمت: ۴۰۰۰۰۰ تومان

همهٔ حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، ص- پ: ۷۵۳- ۱۳۱۴۵

تلفن: ۰۹۱۲۱۵۲۱۰۳۸

پست الکترونیک: E-mail:Hastinama@mail.com

فهرست

جلد اول

پیش‌گفتار ۱۳

مقدمه ۱۹

هفده ویژگی مهم خیّرین ۲۲

فصل اوّل: تحریر زندگی پدر (شرح زندگی حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده) ۳۹

تولّد و کودکی ۴۱

تحصیلات ۴۹

مربیان و استادان ۵۹

۱. حاج میرزا علی آقا شیرازی ۶۰

۲. حاج آقا رحیم ارباب ۶۰

۳. آیت‌الله شیخ عباسعلی ادیب ۶۲

۴. آیت‌الله شیخ احمد فیاض فروشانی ۶۲

۵. آیت‌الله‌العظمی حاج میرسیّد علی موسوی بهبهانی ۶۴

در کسوت روحانیت ۶۶

تدریس و تربیت شاگرد ۶۶

حراست از مبانی مکتب ۶۶

توجه به نسل جوان ۷۰

سیرهٔ ولایی و معنوی ۷۸

ادب در محضر حضرت رب ۸۰

مداومت بر تلاوت قرآن ۸۲
تهجّد و دعا ۸۶
ساده‌زیستی و قناعت ۸۸
توجه به کتاب و مطالعه ۹۰
عنایت به شعر و شاعران ۹۳
آثار و تألیفات ۱۰۱
فرزندان ۱۰۲
ارتحال ۱۰۳

فصل دوم: از خویشتن (تحریر خودنوشت زندگی حاج سیّد حسین رضازاده) ۱۰۹

تولّد و بالندگی ۱۱۱
ورود به عرصهٔ علم ۱۳۱
تحصیل و تربیت ۱۳۷
نقش خانواده و محیط اجتماعی در تربیت ۱۳۸
کسب روزی حلال ۱۴۱
شرکت در عزاداری سیّدالشهداء(ع) و مجالس اهل‌بیت(ع) ۱۴۵
تأسیس مکتب عمار ۱۵۴
دوران دبیرستان ۱۵۷
اصفهان در آستانهٔ انقلاب ۱۶۱
در محضر علما ۱۶۸
شروع فعالیت در بازار ۱۶۹
مشورت‌خواهی ۱۷۵
بندگی خدا و توسّل به اهل‌بیت(ع) ۱۷۷
تأسیس خیریه و کمک به نیازمندان ۱۸۰
مصاحبت و همنشینی با خوبان ۱۸۲
برپایی جشن‌های مذهبی ۱۸۷
تأسیس حسینیه و دارالسیادة حضرت زهرای مرضیه(س) ۱۹۲
ورود به فعالیت‌های خیریه در سایه‌سار توکل به خدا ۱۹۸
زیارت اماکن مقدس ۱۹۸
حضور در ستاد پشتیبانی دفاع مقدس ۲۰۳
ازدواج ۲۰۵
ویژگی‌های خانوادهٔ برتر در اسلام ۲۰۹
نیکی به پدر و مادر ۲۱۸
همّت بلند ۲۲۰
باقیات‌الصالحات ۲۲۴
بهجت و انبساط روحی و لذت واقعی ۲۲۶

فصل سوم: معرفی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) ۲۲۹

اشاره ۲۳۱
دربارهٔ وقف و مصارف آن ۲۳۴
محل احداث و عملیات ساختمانی مؤسسه ۲۳۹
ویژگی‌های معماری ۲۴۲
موقعیت فرهنگی ۲۶۴
ویژگی‌های مؤسسه در بیان مؤسس ۲۶۵
انگیزهٔ تأسیس ۲۶۸
ضرورت تأسیس ۲۷۰
اهداف تأسیس ۲۷۰
ویژگی‌ها و مزایای پژوهشی مؤسسه ۲۷۲
تأثیرگذاری بر فعالیت‌های مراکز همسو ۲۷۶
تاریخچهٔ وقف زمین مؤسسه ۲۷۶
مراحل تنظیم وقف‌نامه ۲۹۶
کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامه ۳۰۰
متن وقف‌نامهٔ مؤسسه ۳۰۳
اهداف و اصول مؤسسه مندرج در وقف‌نامه ۳۰۴
شرح نشان (آرم) مؤسسه ۳۶۷
فعالیت‌ها و خدمات مؤسسه ۳۶۷

منشور اهداف مؤسسه ۳۶۷
خط‌مشی مؤسسه ۳۷۰
مفاد اساسنامه (ارکان، شرح وظائف) ۳۷۵
وظائف مدیرعامل ۳۷۵
وظائف و مسئولیت‌های هیئت‌امنا ۳۷۶
وظائف شورا ۳۷۹
شورای عالی فناوری اطلاعات ۳۸۰
وظائف مسئول طرح و برنامه ۳۸۳
وظائف مدیر اداری ۳۸۴

فصل چهارم: کارنامهٔ فعالیت‌های مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) ۳۸۹

۱. فعالیت‌های پژوهشی و فرهنگی ۳۹۱
الف) برگزاری همایش‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌ها ۳۹۲
ب) پیام‌های تبریک اعیاد و مناسبت‌های مذهبی و ملی ۴۴۸
تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۰قمری ۴۴۹
تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۱ ۴۵۰
تبریک عید نوروز ۱۳۹۰ ۴۵۱
تبریک نیمه شعبان ۱۴۳۳ ۴۵۴
تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۴ ۴۵۵
تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۴قمری ۴۵۶
تبریک مبعث ۱۴۳۴قمری ۴۵۷
تبریک عید غدیر ۱۴۳۵ ۴۵۸
تبریک عید فطر ۱۴۳۶ ۴۵۹
تبریک نوروز ۱۳۹۳ ۴۶۰
تبریک عید فطر ۱۴۳۷قمری ۴۶۳
تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۷قمری ۴۶۴
تبریک نوروز ۱۳۹۴ ۴۶۷
تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری ۴۶۸
تبریک نوروز ۱۳۹۶ ۴۷۰
تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۸قمری ۴۷۲
تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۸قمری ۴۷۳
پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷ ۴۷۴
پیام تبریک میلاد امام علی(ع) ۴۷۸
پیام تبریک عید مبعث ۱۴۳۹قمری ۴۷۹
ج) پیام‌های تبریک انتصاب به شخصیت‌های برجستهٔ علمی‌فرهنگی ۴۸۰
تبریک انتصاب دکتر اسحاق صلاحی، رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ۴۸۱
تبریک انتصاب دکتر رسول زرگرپور، استاندار اصفهان ۴۸۲
تبریک انتصاب دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار اصفهان ۴۸۲
تبریک انتصاب دکتر سیّد عباس صالحی، معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ۴۸۳
تبریک انتصاب مهندس رضا امینی، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان ۴۸۴
تبریک انتصاب دکتر محمود شیخ زین الدین؛ معاون تجاری سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ۴۸۴
تبریک انتصاب دکتر سیّد رضا صالحی امیری، رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ۴۸۶
پاسخ پیام تبریک رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ۴۸۶
تبریک انتصاب دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار قم ۴۸۷
تبریک انتصاب دکتر مهدی جمالی‌نژاد، شهردار اصفهان ۴۸۸
پاسخ پیام تبریک انتصاب شهردار اصفهان ۴۸۹
تبریک انتصاب حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیهٔ کشور ۴۸۹
پاسخ پیام تبریک انتصاب مدیر حوزه‌های علمیهٔ کشور ۴۹۰
تبریک انتصاب مهندس محمود خسروی، معاون وزیر و رئیس هیئت مدیرهٔ شرکت ارتباطات زیرساخت ۴۹۰
پاسخ پیام تبریک انتصاب معاون وزیر و رئیس شرکت ارتباطات زیرساخت ۴۹۱
تبریک انتصاب مهندس محمدحسین ملک‌احمدی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور ۴۹۱
پاسخ پیام تبریک انتصاب دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور ۴۹۲
تبریک انتصاب دکتر سیّد عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ۴۹۲
د) پیام‌های تسلیت به شخصیت‌های برجستهٔ علمی و فرهنگی ۴۹۳

تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد حکیم‌الهی ۴۹۳
تسلیت به مناسبت درگذشت حاج سیّد بهاءالدین میرمحمدصادقی ۴۹۴
تسلیت به مناسبت درگذشت پدر آقای دکتر سیّد محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ۴۹۵
تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله‌العظمی محمدتقی بهجت ۴۹۵
تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی ۴۹۷
تسلیت به مناسبت درگذشت قاری بین‌المللی، هادی پیشرو ۴۹۸
تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله سیّد محمدباقر موحد ابطحی ۵۰۰
تسلیت به مناسبت درگذشت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدباقر موسوی شیرازی ۵۰۰
تسلیت به مناسبت ارتحال حاج سیّد عبدالمهدی آل‌طعمه ۵۰۱
تسلیت به مناسبت درگذشت بانوی فاضله علویهٔ همایونی ۵۰۲
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج‌آقا سیّد تقی طباطبایی قمی ۵۰۳
تسلیت به مناسبت درگذشت ذاکر اهل‌بیت(ع)، سلیم مؤذن‌زادهٔ اردبیلی ۵۰۴
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد عبدالکریم موسوی اردبیلی ۵۰۵
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج اکبر هاشمی رفسنجانی ۵۰۶
پاسخ پیام تسلیت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ اکبر هاشمی رفسنجانی از سوی فرزند ایشان، محسن هاشمی ۵۰۶
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد مهدی ابن‌الرضا خوانساری ۵۰۷
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت آیت‌الله حاج سیّد حسن صالحی ۵۰۸
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت مهندس سیّد رحیم رفیعی‌پور علوی ۵۰۹
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ غلامرضا فیروزیان ۵۱۰
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ مهدی مظاهری ۵۱۲
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ میرزاعلی عبودیت ۵۱۳
پیام تسلیت به مناسبت درگذشت دکتر سیّد محمدباقر کتابی ۵۱۴
پیام تسلیت درگذشت دکتر محمود شیخ زین‌الدین؛ معاون تجاری سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری ۵۱۵
ه) تجلیل از شخصیت‌های برجستهٔ علمی، فرهنگی و اجتماعی و شاعران آئینی ۵۱۶
آئین‌نامهٔ اهدای «نشان ولایت» ۵۱۶
شناختنامهٔ شخصیت‌های منتخب برای دریافت «نشان ولایت» ۵۲۴
و) تجلیل از شخصیت‌های شاخص فعال در گسترش فرهنگ شیعی ۵۵۶
ز) دیدارها و نشست‌ها با شخصیت‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی ۵۸۸
۲. فعالیت‌های آموزشی ۶۹۹
۳. کتاب‌های منتشره ۷۱۵
۴. وبگاه «کتابخانهٔ دیجیتال» ۷۲۱
کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسه ۷۲۲
کتابخانهٔ دیجیتال و نظام بازیابی اطلاعات ۷۲۳
دیدگاه محققان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی ۷۲۴
ویژگی‌های فنی نرم‌افزار کتابخانه ۷۲۵
وضعیت فعلی نرم‌افزار و تعداد منابع موجود ۷۲۶
منابع حاضر در شبکه برای استفادهٔ کاربران و مخاطبان ۷۲۷
نحوهٔ دسترسی کاربران به منابع کتابخانهٔ دیجیتال ۷۲۷
مکانات و مزایای کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) ۷۲۸
۵. پورتال (سامانه) اهل‌بیت(ع) ۷۳۰
مقالات گزیده ۷۳۱
کلیپ و پاورپوینت ۷۳۱
رائهٔ محتوا در قالب تصویر ۷۳۱
رائهٔ مطالب در قالب صوت‌های کوتاه ۷۳۱
رائهٔ مطالب در قالب ویژه‌نامه ۷۳۱
۶. قرآن‌پژوهی ۷۳۲
ضرورت بهره‌گیری از ابزارهای جدید برای بهره‌مندی بیشتر از قرآن ۷۳۳
معرفی وبگاه «قرآن» ۷۳۴
۷. حدیث‌پژوهی ۷۳۷
سفارش پیشوایان معصوم(ع) دربارهٔ حدیث ۷۳۸
اهمیت حدیث‌پژوهی ۷۳۸
استفاده از ابزار مُدرن برای پژوهش در حدیث ۷۳۹
معرفی وبگاه «حدیث‌پژوهی» ۷۴۰
۸. دانشنامهٔ اسلامی ۷۴۲
تعریف دانشنامه ۷۴۲
دانشنامهٔ اینترنتی ۷۴۳
معرفی دانشنامهٔ اسلامی ۷۴۳

ساختار دانشنامهٔ اسلامی ۷۴۴
بخش‌های ویژهٔ دانشنامه ۷۴۴
دورنمای دانشنامهٔ اسلامی ۷۵۱
۹. غدیرپژوهی ۷۵۲
پیام غدیر ۷۵۲
وظیفهٔ شیعیان در قبال غدیر ۷۵۳
اطاعت و پیروی از امام(ع) ۷۵۳
تجدید پیمان با امام زمان(ع) ۷۵۳
ابلاغ ۷۵۳
آشنایی با وبگاه «غدیر» ۷۵۴
۱۰. مهدویت‌پژوهی ۷۵۶
اهمیت معرفت امام(ع) ۷۵۷
غیبت امام زمان(عج) ۷۵۷
تکلیف شیعیان در دوران غیبت ۷۶۰
معرفت امام غایب ۷۶۱
جهان تشنهٔ موعود ۷۶۲
معرفی وبگاه «یاران انتظار» ۷۶۲
دورنمای وبگاه «یاران انتظار» ۷۶۴
۱۱. وبگاه «راز ماندگاری» ۷۶۴
بخش‌های وبگاه «راز ماندگاری» ۷۶۵
دورنمای وبگاه «راز ماندگاری» ۷۶۹
۱۲. وبگاه «علامه مجلسی» ۷۷۰
گوشه‌ای از زندگینامهٔ علامه مجلسی(ره) ۷۷۲
معرفی وبگاه علامه مجلسی(ره) ۷۷۲
بخش‌های مختلف وبگاه علامه مجلسی(ره) ۷۷۴

من اگر کامروا گشتم و خوشدل چه عجب

مستحق بودم و این‌ها به رکاتم دادند

حافظ شیرازی

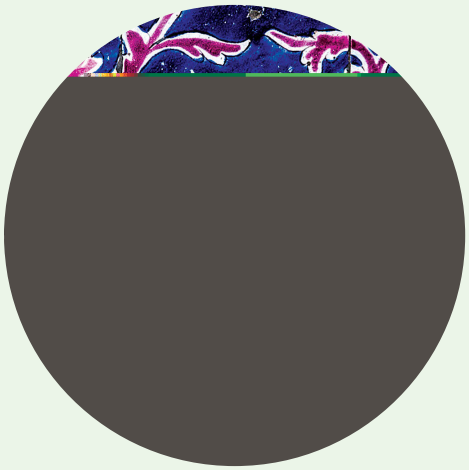

پیش‌گفتار

«الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلَاةِ وَ السَّلَامُ عَلَى سَيِّدِنَا وَ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٌ وَ عَلَى آلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ»

مفهوم اصلی زندگی آدمی، همان عمل صالح و کار خیری است که نفع آن به خود، دیگری و جامعه برسد، و این همان اندیشه، کار و راه خیری است که خداوند متعال، آن را بعد از و درواقع نتیجهٔ ایمان به خودش می‌داند: ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحاتِ إِنَّا لا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلاً﴾؛ «البته کسانی که ایمان آوردند و عمل‌های صالح کردند، بی‌تردید ما پاداش کسی را که عمل نیک انجام داده ضایع نخواهیم کرد» (کهف، آیهٔ ۳۰).

این نکتهٔ ممتاز و فرهنگ‌ساز، اساس اندیشهٔ یک ایرانی مسلمان قرار گرفت که ازطرفی ریشه در آموزه‌های خانوادگی و اجتماعی سرزمین خود دارد و ازطرف‌دیگر اوج تفکر خدامحورش را در آیین اسلام می‌رساند که آن‌را به‌عنوان مکتبی فرازمند و عملگرا پذیرفته است. جناب آقای حاج سیّد حسین رضازاده، ایرانی و مسلمانِ شیعه، از سلالهٔ خانم حضرت زهرا(س) که آموزه‌های قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت(ع)، راهنمای اندیشه و عملکردشان در این عرصه بوده است، به‌جای نشستن و خودمحوری و خودبینی، در عرصهٔ زندگی عالی گام برداشته و نتایج و جلوه‌های ایمان و تفکر خود را در گسترش عمل خیر و خدمت به جامعه دیده است. حُسن خُلق، ایمان راسخ، همّت بلند، تهذیب نفس، تشدید اخلاص و مدیریت شایسته، از ویژگی‌های بارز این نیکوکار اصفهانی است: ﴿إِنَّ اللهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَ الَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ﴾؛ «به‌یقین، خداوند با کسانی است که پروا پیشه کرده‌اند و کسانی که نیکوکارند» (نحل، آیهٔ ۱۲۸).

حرکت و توان را از خود دانستن و بی‌توجهی به لاحول و لاقوه الا بالله، نه‌تنها حرکت را بی‌ثمر می‌کند،

بلکه آتش می‌آفریند که همهٔ آنچه انجام گرفته و انجام‌دهنده را می‌سوزاند. شاید یکی از دلایلی که فرد نیکوکار از کار نیک بهتر است، همین باشد: «فَاعِلُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنْه»؛ «نیکوکار از کار نیک بهتر است» (نهج‌البلاغه، حکمت ۳۲).

امید است آنچه در این نوشتار در مقابل دیدگان خوانندهٔ گرامی قرار می‌گیرد، پایدار باشد و الگویی امیدآفرین برای نسل مخاطب امروز، و نمونه‌ای قابل عرضه از تبدیل آنچه از دست می‌رود به آنچه می‌ماند و اثراتش تا زمان‌های مدید، ساری و جاری، و خوشه‌های معرفت و تلاش خدایی بر شاخساران شجرهٔ طیّبهٔ توکل و ایثار برای طالبان کسب فضیلت و شرف، تماشایی و بهجت‌آفرین شود.

خداوند تبارک و تعالی مشتری اموال و جان‌هاست؛ چیزهایی که باقی نمی‌مانند؛ و چه مشتری خوبی که خود، اصل سرمایه را داده است.

انسانی که همچنان در برابر امواج مشکلات پیش‌رو، بسان صخره، عمری ایستاده است، در برابر رنجش و آلام انسان‌ها و تماشای گرفتاری‌های آنان نیز همچون حریر است و بسان ساقهٔ انجیر؛ انسانی همچون کوهسار، هرچه به او نزدیک‌تر می‌شوی، بزرگی ابعاد شخصیت او را بیشتر و بهتر می‌بینی و باور می‌کنی که اوج یک آفریدهٔ خاکی تا کجا می‌تواند باشد:

رسد آدمی به جایی که به‌جز خدا نبیند بنگر که تا چه حد است مکان آدمیت

(سعدی، مواعظ، غزل ۱۸)

اثر پیش‌رو، تلاشی است برای نمایاندن دلایل و سیر تکاملی بزرگی‌های او؛ سیری از «بودن» تا «شدن»؛ و جست‌وجویی برای دلایل گرامیداشت او؛ چراکه بزرگداشت انسان‌های والا، معمولاً با اهداف گوناگون صورت می‌گیرد؛ ممکن است هدفی علمی را پوشش داده یا برای تبیین مسیر خاص سیاسی و اجتماعی برپا شده باشد؛ گه‌گاه دلخوشی یاران و نزدیکان فرد موردنظر مقصود است و اگر راهی معرفی می‌شود، نگاه فقط رهرو خاص را دنبال می‌کند.

حرکاتی از این قبیل، زمانی ارزشمند است که قابلیت الگوپذیری داشته باشد و مسیری را ترسیم و اصلاح کند، نه «عُجب» برانگیزد و نه «سکون» را برتابد که عُجب ثمرهٔ هر امر خیری را نابود می‌کند: «سَيِّئَةٌ تَسُوءُكَ خَيْرٌ عِنْدَ اللهِ مِنْ حَسَنَةٍ تُعْجِبُك»؛ «گناهی که تو را پشیمان کند، بهتر است از کار نیکی که تو را به خودپسندی وادارد» (نهج‌البلاغه، حکمت ۴۶).

هرکس که فرصت ماندن در جهان گذرا را دارد، چیزی برای عرضه دارد و خوشا به حال آن‌که همه را تقدیم حضرت دوست کند و در پی این تصور باطل نرود که می‌توان چیزی را بدون نظر یار برای خود نگه داشت. کسی که در راه خدا می‌بخشد، حیات را فهمیده و می‌داند که جزئی‌ترین‌ها را هم باید نثار جانان کرد.

کوششی صورت گرفت تا با ارائهٔ آنچه قابل انجام است، سنگ نشانی نصب شود تا ره گم نگردد؛ و آنچه توان قلم بود و مشاهدات نمادها و نمودهای خیر و بذر نیکی در گسترهٔ شهر دیرپای کهن و نگین انگشتری تاریخ مدنیت، تدیّن و جانفشانی در راه باورهای ریشه‌دار مذهب حقهٔ جعفری و منادی سروش سلمان فارسی در رفعت و جلال مکتب توحیدی اصفهان بزرگ اجازهٔ رخصت بر ثبت انگاره‌های ایثار و خدمت خالصانه و ماندگار سلاله‌السادات حاج سیّدحسین رضازاده که در عرصه‌های فرهنگ و اقتصاد توفیقی از عالم معنا یافته و با ره‌توشهٔ اخلاص به محضر خاندان عصمت و طهارت(ع) کاری کرده است کارستان، که ان‌شاءالله با اذن خاص خداوندی و عنایات حضرت بقیه‌الله الاعظم حجت ابن الحسن العسکری(عج)، ثمرات نیک آن جاودانه بماند.

بنابراین، مجال این مقدمه را برای رفتن به تماشای اندیشه، نگاه به دستان گشایشگر و همّت بلند او که از محضر فیض خداوندی و امدادهای حضرات معصومین(ع) متنعّم شده و بهره‌ها یافته، غنیمت می‌شمرم. با این امید که صفحات این کتاب، دفتری باشد برای معرفت کردگار و تلنگرهایی برای زندگی و آیینه‌ای برای تماشای خویشتن خویش، که رسول الله(ص) فرمود: «النَّظَرُ إِلَى وَجْهِ عَلِيٍ عِبَادَةٌ» (صدوق، الأمالی، ص ۳۶۲).

برخود لازم می‌دانم به مصداق «شناسایی حق، در حق‌شناسی است»، از همه افرادی که در امر ویرایش، صفحه‌آرایی و حروف‌نگاری سهمی بسزا به عهده داشتند، از ژرفای جانم تشکر کنم.

در روند تهیه این مجموعه، قدردان خیّر نیک‌اندیش و تولیت و مدیر عامل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، اصفهان -جناب آقای حاج سیّدحسین رضازاده -که اجازه دادند از محضر شریف‌شان در تدوین این دفتر به‌منظور اشاعه نمونه‌های خیر و نیک‌نامی بهره‌ها ببرم؛ همچنین معاون پژوهشی موسسهٔ یاد شده - جناب آقای مهندس حمید نیلفروشان - و ارشادات ناشر فرهیخته - جناب آقای یدالله جنتی - که در تولید این اثر مرا یاری نمودند، تقدیر نمایم و از زبان حافظ شیرازی دعا کنم که:

یارب این قافله را لطف ازل بدرقه باد

حمیدرضا چاکری

مُقدمه

دولت از مرغ همایون طلب و سایهٔ او

در آغاز لازم می‌دانم از همهٔ شخصیت‌های عالی‌مقام و ارزشمند که در مراحل مختلف آماده‌سازی و چاپ این اثر گرانمایه قبول زحمت کرده و با عشق وافر در این امر مشارکت نموده‌اند، تقدیر و تشکر کنم و از خداوند متعال برای همهٔ این عزیزان و دلدادگان به خاندان رسالت(ع)، سعادت ابدی و حیات طیّبه و برخورداری از عنایات خاصهٔ حضرات معصومین(ع) مسألت نمایم:

از رهگذر خاک سرکوی شما بود هرنافه که در دست نسیم سحر افتاد

امیدوارم این اثر مکتوب و فاخر، راهنمای اندیشهٔ خیراندیشان و خدمتگزاران جامعه باشد.

یقیناً خدمت به جامعهٔ شیعی و فرهنگ غنی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، در مسیر احیای آثار و مناقب عالیهٔ خاندان رسالت(ع) و برافراشتن پرچم پرافتخار مکتب مقدس تشیّع، از بهترین مصادیق کار خیر و مورد نظر حضرات معصومین(ع)، به‌ویژه حضرت حجت ابن الحسن المهدی (روحی و ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) است.

خدای را شاکرم در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی و فراگیری اخلاق، علوم دینی و خدمات عام‌المنفعه، از محضر پدری فاضل بهره‌مند بوده و در حوزهٔ معرفتی و درک مفاهیم قرآن و روایات اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، در دوران صباوت و جوانی، از ارتباطات و محضر استادان و رجال علمی و دینی سیراب گردیده‌ام. در حوزهٔ کسب‌وکار و فعالیت‌های اجتماعی نیز با انتخاب دوستان شاخص و بازاریان عالی‌مقام و شخصیت‌های برجستهٔ کشوری و استانی کسب فیض نموده‌ام.

این‌ها همه، لطف الهی و نتیجهٔ دعاهای ویژهٔ پدر و مادر در حق این بندهٔ حقیر بوده است. من نیز

با جدّیت در خدمتگزاری به پدر و مادر در پی آن بودم که بخشی از دیون خویش را نسبت به آنان ادا نمایم و از الطاف الهی و توفیقات رحمانی بهره‌مند گردم.

در سایهٔ الطاف خداوند رحمان، مفتخر بوده‌ام که:

۱. خداوند مرا در صُلب عالمی عالی‌مقام و از شجرهٔ خاندان رسالت قرار داد؛

۲. در اصفهان که مهد تمدن نبوی و علوی بوده است، چشم به جهان گشودم؛

۳. اصفهانی هستم؛ اصفهانی که در دنیا ممتاز و دارالعلم، دارالخیر و دارالمومنین لقب گرفته است؛

۴. زیر لوای مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت(ع) و متمسّک به ولایت مولی الموحدین، الامام علی ابن ابی‌طالب(ع) و مذهب جعفری هستم؛

۵. خداوند مدال سیادت و انتصاب به حضرت زهرا(س) را نصیبم فرمود؛

۶. از اَوان کودکی و نوجوانی و در سایهٔ تعلیمات، ارشادات و راهنمایی‌های پدر بزرگوارم، در مسیر اطاعت خداوند متعال و دستورات حضرات ائمهٔ معصومین(ع) گام برداشته‌ام؛

۷. با تمسّک به خمسهٔ طیّبه(ع) و تعظیم شعائر دینی، دلباختگی، دلبستگی و ارادت قلبی خود را به این انوار مقدس ابراز نمایم؛

۸. در مسیر احیای شعائر دینی، بزرگداشت محافل مذهبی و برنامه‌ریزی برای جذب جوانان در حوزه‌های معرفتی و دینی و نشر علوم و معارف اهل‌بیت(ع)، سعی وافر نمایم.

بر پایهٔ همین الطاف الهی و با اتکا به خداوند متعال و کوشش و جدیّت، توانستم پله‌های ترقی و پیشرفت را یکی پس از دیگری بپیمایم و در عرصه‌هایی که قدم در آن‌ها نهادم، موفق و سربلند باشم؛ ازجمله، اقداماتی ارزشمند و تأثیرگذار برای تسهیل در امر ازدواج جوانان در دوران دانشجویی که با احداث خوابگاه‌های دانشجویی حضرت جوادالائمه(ع) در دانشگاه صنعتی اصفهان تحقق یافت و بحمدالله فاز دوم آن نیز در حال اجراست.

هفده ویژگی مهم خیّرین

در مطلع این کتاب مبارک، بر آن شدم ویژگی‌ها و شاخصه‌های مهم خیّرین را که هم در نظر و هم در عمل بدانها رسیده و فهم کرده‌ام، برای خوانندگان عزیز، به‌ویژه آنان که در مسیر انجام کار خیر قرار دارند، بیان کنم. زندگی پیامبر(ص) برای انسان‌های خیّر و معتقد، سرمشقی نیکوست؛ آن‌جاکه در کلام‌الله مجید بر این نکته تأکید شده است: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللهَ كَثِيرًا﴾؛ «قطعاً برای شما در [اقتدا به] رسول خدا سرمشقی نیکوست برای آن‌کس که به خدا و روز بازپسین امید دارد و خدا را فراوان یاد می‌کند» (احزاب، آیهٔ ۲۱).

یکی از توفیقات الهی که نصیب من شد، آن بود که در بیت عالمی عامل و عارف به معارف الهی تربیت یافتم و با بهره‌مندی از سیرهٔ حضرات معصومین(ع)، به‌ویژه پیامبر اکرم(ص)، در مسیر زندگی حرکت کردم.

قال الحسین (علیه السلام): «اعْلَمُوا أَنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نِعَمِ اللهِ عَلَيْكُمْ فَلَا تَمَلُّوا النِّعَمَ فَتَتَحَوَّلُ إِلَى غَيْرِكُمْ»؛

«همانا حوایج مردم از نعمت‌های خداوند بر شماست. بنابراین، از نعمت‌های الهی خسته نشوید که خداوند آن را از شما [سلب نموده] و به‌سوی دیگران برمی‌گرداند.»

شمع شو شمع که خود را سوزی تا به آن بزم کسان افروزی

در این‌باره باید به هفده ویژگی مهم اشاره نمود که اگر خیّرین و فعالان عرصهٔ اجتماعی به آن‌ها متصف باشند، در مسیر انجام امور خیر و کسب قله‌های سعادت و رسیدن به اهداف والا توفیقی بیشتر خواهند یافت.

آن هفده ویژگی عبارتند از:

۱. نیّت و اخلاص در عمل (کار).

۲. حُسن خُلق.

۳. ایمان، بندگی و ارتباط قلبی با خداوند متعال.

۴. صداقت (راستگویی و پرهیز از دروغ).

۵. امانت‌داری.

۶. همت والا و پشتکار عمیق.

۷. مدبّربودن.

۸. آراستگی ظاهری و باطنی.

۹. علوّ طبع (وارستگی روح و پاکی نفس).

۱۰. ادب و حیا.

۱۱. گذشت، احسان و ایثار.

۱۲. نوع‌دوستی و احترام به انسان‌ها.

۱۳. انصاف وعدالت‌محوری.

۱۴. صادق‌الوعد و موفی‌العهد.

۱۵. شجاعت وآگاهی به زمان.

۱۶. امیدواری به فضل وکرم خداوند.

۱۷. تفکر و برنامه‌ریزی.

در ادامه، با اندکی تفصیل، به هر کدام از این شاخصه‌ها اشاره می‌کنم.

۱. نیّت و اخلاص در عمل (کار)

همان‌طور که تن آدمی شریف است به جان آدمیت، شرافت آدمی نیز بستگی به جان آن دارد که اخلاص است. در بیان اندیشمندان اسلامی، اخلاص عبارت است از پاک و خالص‌ساختن قصد و نیّت از غیر خدا.

هرکس طاعتی به‌جا آورد و قصد قربت داشته باشد، ولی آن را غرضی دنیوی بیامیزد، عملش خالص نیست. آفت عمل خیر، گرفتارشدن در دام ریا و تظاهر در برابر مردم است. امیرالمؤمنین(ع) در خطبهٔ ۲۳ نهج‌البلاغه می‌فرمایند: «**اعْمَلُوا فِی غَیْرِرِیَاءٍ وَ لَا سُمْعَةٍ فَإِنَّهُ مَنْ یَعْمَلْ لِغَیْرِاللهِ یَکِلْهُ اللهُ إِلَی مَنْ عَمِلَ لَهُ**»؛ «عمل کنید بدون ریا و سمعه (ریا یعنی بخواهد مردم عمل او را ببینند و سمعه یعنی بشنود که تعریف او را کرده‌اند). کسی که برای غیر خدا عمل کند، خدا او را به همان‌ها که برایشان کار کرده، واگذار می‌کند.»

یکی از نشانه‌های اخلاص این است که انسان در مقابل نیکی، انتظار تشکر و سپاس نداشته باشد. نفس بزرگی می‌خواهد که اگر به دیگری احسان نمود و در عوض بدی دید، ناراحت نشود. قرآن کریم دربارهٔ اهل‌بیت(ع) می‌فرماید: ﴿**لَانُرِیدُمِنکُمْ جَزَاءً وَ لَاشُکُورًا**﴾ (انسان، آیهٔ ۹). آدمی باید خصلت انتظار تشکر و سپاس از دیگران را در خود کمرنگ کند. همچنین ناسپاسی‌کردن را در برابر خوبی‌ها با ناسپاسی خودش در مقابل نعمت خدا بسنجد که چقدر از نعمت‌های الهی غافل است.

از نشانه‌های دیگر اخلاص، پرهیز از منّت و آزار است. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «ای مومنان، بخشش‌های خود را با منّت و آزار باطل نکنید؛ مانند کسی که مال خود را برای ریا انفاق می‌کند و کاری بیهوده و باطل انجام می‌دهد.»

از امام صادق (ع) نقل است که حضرت رسول اکرم(ص) فرمودند: «**إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّیَّاتِ وَ لِکُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَی**»؛ «ارزش هر عملی به نیّت است و ارزش هر انسانی به نیّت اوست.»

﴿**إِنَّ اللهَ عالِمُ غَیْبِ السّماواتِ وَ الْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِیمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ**﴾؛ «یقیناً خدا دانای غیب آسمان‌ها و زمین است و بی‌تردید به نیّت‌ها و اسرار سینه‌ها آگاه است» (فاطر، آیهٔ ۳۸).

امام صادق(ع) فرمودند: «**ما ضَعُفَ بَدَنٌ عَمّا قَوِیَت عَلَیهِ الّنِیَّهُ**»؛ «چون نیّت بر انجام کاری قوی باشد، هیچ بدنی احساس ضعف و ناتوانی نمی‌کند.»

آن‌که در راه طلب خسته نگردد هرگز　　پای پرآبله و بادیه‌پیمای من است

در جمع مخلوقات خداوند، هیچ‌کس کاری را جز برای کسب رضایت الهی انجام نمی‌دهد و نباید بدهد و نمی‌توان برای خدا کار کرد، مگر آن‌که خداشناس بود.

﴿إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللهِ﴾، باید سرلوحهٔ هر فعالیت خیر باشد. پس عمل خالص نمی‌تواند با کاری که رضایت الهی را به‌دنبال نداشته باشد، آمیخته شود.

نتیجهٔ این عقیده این است که منتظر تشویق فرد و جامعه نباشیم. حتی ممکن است گیرندهٔ خیر هم نداند چه کاری و توسط چه کسی برایش انجام شده است؛ ولی مهم آن است که خدا می‌داند: ﴿لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا﴾.

اگر منّت در کار آمد یا کار خیّر زمینهٔ معرفی خودش شد، باید در نیّت خیّر شک کرد. خیّری که برای خدا کار نکند، تلاشش او را از بهشت دور می‌سازد و هر قدم به دوزخ نزدیک‌تر می‌شود؛ چراکه به شرک نزدیک می‌شود.

۲. حُسن خُلق

حُسن خُلق در سرنوشت فرد و جامعه، اهمیتی فوق‌العاده‌ای دارد و یکی از عوامل مهم پیشرفت در جامعهٔ اسلامی محسوب می‌شود تا جایی که خداوند متعال می‌فرماید: ﴿فَبِما رَحْمَةٍ مِنَ اللهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَو كُنْتَ فَظّاً غَلِيظَ الْقَلْبِ لانْفَضُّوا مِنْ حَولِكَ﴾؛ «در پرتو رحمت و لطف خدا با آنان مهربان و نرمخو شده‌ای و اگر خشن و سنگدل بودی، از اطرافت پراکنده می‌شدند» (آل‌عمران، آیهٔ ۱۵۹).

حُسن خُلق در زندگی انسان، نقشی کلیدی ایفا می‌کند و توجه به آن در معاشرت با افراد نیازمند ضروری‌تر است؛ تا آن‌جاکه حتی اگر نتوان کمک شایان توجهی به فرد نیازمند کرد، باید به او لبخند زد. گاه لبخندزدن به نیازمند، تأثیری دارد که بهترین کمک مالی ندارد.

حُسن خُلق، باعث آرامش و ارتباط خوب بین انسان و فرد نیازمند می‌شود. مشکلات نیازمندان فقط با گفت‌وگو حل نمی‌شود و به حمایت مالی هم نیاز دارند؛ ولی در دیدار آغازین، حُسن خُلق می‌تواند به ارتباط‌های بعدی کمک کند و فرد نیازمند را نرنجاند. کلام گهربار امام صادق(ع) در این زمینه می‌تواند راهگشای ما باشد: «ایمان به خدا، پیامبر و علی نیاورده کسی‌که برادر مؤمنش نزد او آمده تا نیازش را برآورده سازد؛ اما او با روی گشاده از نیازمند استقبال نکند. اگر نیاز او به‌دست خودش برآورده می‌شود، به‌سرعت اقدام کند و اگر خودش نمی‌تواند حاجت او را برآورده سازد، بکوشد تا از طریق دیگران نیاز او را برآورده سازد. پس اگر خلاف این دستور عمل بکند، میان ما و او ولایتی نیست.»

۳. ایمان، بندگی و ارتباط قلبی با خداوند متعال

ویژگی مهمی که در مسیر پیشرفت خدمات خیّرین بسیار اثرگذار است، ایمان، بندگی، ارتباط قلبی با خداوند متعال و بهره‌مندی از الگوهای ارائه‌شده توسط حضرات معصومین(ع) است.

آرامش و امید به زندگی، در بندگی خدا، ارتباط با خدا و اولیای خداست. نقطهٔ تلاقی این آرامش و بندگی، در خدمت به بندگان الهی نقش می‌گیرد تا جایی که وقتی از پیامبر بلندمرتبهٔ اسلام(ص) دربارهٔ محبوب‌ترین بندگان نزد خداوند سؤال شد، ایشان فرمودند: «محبوب‌ترین بندگان نزد خداوند، آن کسی است که سودش بیشتر به مردم برسد.»

امروزه تازه‌ترین دستاوردها در علم روانپزشکی، مؤیّد همان تعلیماتی است که سیرهٔ معصومین(ع) به ما آموخته است. روانشناسان اکنون دریافته‌اند که آرامش نسبی، در داشتن تکیه‌گاه و مأمنی مطمئن است. دعا و نماز، دستاویزی محکم است و نگرانی، تشویش، هیجان و ترس را که موجب بیشترین ناراحتی‌های ماست، برطرف می‌سازد.

کار خیر همه‌جا هست؛ اما خیّری که به‌خاطر بندگی و اطاعتِ خداوند باری تعالی، به‌دنبال یافتن مستمند و دردمند باشد، همه‌جا نیست. بندگی، همچون گوهری است که در دل انسان‌های ناب پرورش می‌یابد.

ایمان به انجام کار، یعنی تشخیص لزوم آن. تا زمانی که این بخش کار تحقق نیابد، امکان رهاکردن کار خیر وجود دارد؛ لذا خیّر باید قبل از برداشتن هر قدم، به صحت کار خود اطمینان یابد.

امام صادق(ع) می‌فرماید: «نیکی‌کردن به برادران دینی و تلاش و جدّیت برای رفع مشکلات آنان، در تمام زمینه‌ها و در هر شرایط، برخاسته از ایمان خالص است.»

۴. صداقت (راستگویی و پرهیز از دروغ)

صداقت در گفتار، رفتار و مدیریت، ازجمله مهم‌ترین ویژگی خیّرین است و همیشه و در همه‌حال بهترین شیوه و سیاست در فعالیت‌های اجتماعی و نیکوکاری خواهد بود. خُدعه و دروغ به سرطان صعب‌العلاج، شباهت زیادی دارد؛ نخست کوچک به‌نظر می‌رسد و اگر به‌کلی ریشه‌کن نشود، رشد می‌کند و توان کنترل آن از دست می‌رود و سرانجام در مسیر فعالیت انسان، مشکلات بسیاری ایجاد می‌نماید.

برای آن‌که انجمن‌های خیریه، صداقت را سرلوحهٔ امور خیر قرار دهند، باید به‌معنای اصالت و رابطهٔ آن با صداقت توجه ویژه نمایند. این دو مفهوم را اغلب به‌جای هم به‌کار می‌برند؛ اما اصالت مفهوم وسیع‌تری دارد. در زمینهٔ ماهیت انسان، اصالت به‌معنای تمامیت و کامل‌بودن است. کسی که اصالت ندارد، انسان ناقصی است؛ درحالی‌که نداشتن صداقت، رشد شخصیتی و اجتماعی فعالان در عرصهٔ خیر را کُند می‌کند و مانع مقبولیت و مشروعیت آنان در جامعه می‌شود. صداقت در کار، موجب آرامش درونی و احساس ارزشمندبودن خواهد شد و برقراری روابط سالم و شفاف با آحاد جامعه، جزء لاینفک صفت صداقت خواهد بود.

امام صادق(ع) فرمود: «پیامبری نیامد، مگر این‌که مردم را به دو موضوعِ امانت و صداقت توصیه کرد.»

صداقت از موضوعاتی است که در همهٔ ادوار و همهٔ عرصه‌های خدمت به جامعه، باید جلوه نماید تا موجب قوام و اعتماد جامعه در مسیر خدمات اجتماعی گردد. صدقه را از آن‌جهت صدقه می‌گویند که با راستی و صداقت، به دیگران بذل می‌شود.

انسان‌ها باید در موضوع صداقت و تقویت این فضیلت ارزشمند جدّیت بورزند؛ همچون عبارتی که پس از تلاوت قرآن بر زبان جاری می‌کنیم: «صدق الله العلی العظیم». قرآن می‌گوید: ﴿**و من اصدق قولاً من الله**﴾؛ «چه کسی راستگوتر از خداست؟»

سفارش امام صادق(ع) به انسان‌ها، «**تخلّقوا بأخلاق الله**» است. یکی از اخلاق‌های الهی، راستی است. البته رعایت راستی، اندکی دشوار است؛ زیرا این‌که ما دروغ می‌گوییم، دلایلی دارد که یکی از آن‌ها منفعت است. در دروغ، منافعی برای کودک، تاجر و مسئول هست که اگر راست بگویند به ضررشان است. گذشتن از منافع، سخت است.

خیّرین با راستگویی می‌توانند اعتماد مردم را به خود جلب و مشکلات افراد نیازمند را حل و فصل نمایند.

۵. امانت‌داری

امانت‌داری، صفتی کلیدی و دارای درجات و جنبه‌هایی وسیع است و از مهم‌ترین ویژگی‌های فعالان اجتماعی در عرصه‌های مختلف است. قرآن کریم به هریک از این جنبه‌ها اشاره کرده است: جنبهٔ مادی (بقره، آیهٔ ۲۸۳)، جنبهٔ معنوی (شعرا، آیهٔ ۱۰۷) و امانت‌داری در ولایت (احزاب، آیهٔ ۷۲).

مشروعیت و مقبولیت شخصیت‌های حقیقی یا حقوقی به‌عنوان خیّر یا مؤسسهٔ خیریه، در گرو امانت‌داری صحیح و بازخورد این صفت در جامعه است.

صفت امانت‌داری در مؤسسات خیریه و خیّرین، استثنابردار نیست و در هیچ شرایطی نمی‌توان به آن بی‌تفاوت بود؛ چون اعتماد عمومی جامعه برای همراهی در هر امر خیر، متضمّن امین‌بودن و امانت‌داری خیریه‌ها یا خیّرین است.

امانت‌داری آن است که هر چیزی با هر عنوان در اختیارت گذاشتند، با تمام وجود در حفظ آن کوشا باشی و فقط صرف همان هدفی کنی که این امانت برای آن نزد تو گذاشته شده است.

یادمان باشد ما امانت‌دار الهی هستیم و با همین ویژگی هم از دیگر موجودات جهان آفرینش ممتاز شده‌ایم: ﴿**إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُوماً جَهُولاً**﴾؛ «ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه داشتیم، آن‌ها

از حمل آن اِبا کردند و از آن هراس داشتند؛ اما انسان آن را به دوش کشید. او بسیار ظالم و جاهل بود» (احزاب، آیهٔ ۷۲).

چرا انسان برای این فضیلت ارزشمند انتخاب گردید؟ چون انسان موجودی است با قابلیت‌های گوناگون و با استعداد فوق‌العاده که می‌تواند با شکوفاساختن آن، مصداق کامل خلیفهٔ الهی باشد. انسان می‌تواند با کسب معرفت و تهذیب نفس و تزکیهٔ روح و تحصیل کمالات در مرحله‌ای از کمال امین‌بودن و امانت‌داری قرار بگیرد و حتی از فرشتگان هم بالاتر برود: ﴿أَنَا لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ﴾؛ «من برای شما ناصح و خیرخواهی امینم» (اعراف، آیهٔ ۶۸).

در امانت‌داربودن، فقط کافی نیست که خود انسان به این امر واقف باشد، بلکه باید اموال، وسایل یا هرچیزی که در اختیار فرد به ودیعه گذاشته می‌شود، به‌نحو احسن فقط در جایی که پیش‌تر خود فرد امانت‌دهنده تأکید کرده، مصرف شود.

امانت‌داری و امین‌بودن، فرهنگی است که از دروان کودکی و تربیت خانوادگی و ارتباطات اجتماعی شکل می‌گیرد. در جامعه، امانت‌داری از اهمیتی والا برخوردار است؛ چراکه مردم وقتی به کسی به‌عنوان امین اعتماد کنند، دارایی و اموال خودشان را با اطمینان برای صرف در امور خیر در اختیارش قرار می‌دهند و انتظاری جز این ندارند.

قال الله تعالی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَخُونُواْ اللهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُواْ أَمَانَاتِكُمْ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ﴾؛ «ای کسانی ایمان آورده‌اید، به خدا و پیامبر خیانت نکنید و نیز در امانت‌های خود خیانت روا مدارید؛ درحالی‌که می‌دانید» (انفال، آیهٔ ۲۷).

امانت‌داری از واجبات الهی است. فرائض الهی و سنن پیامبر(ص)، امانت‌هایی در اختیار بشر هستند؛ باید فرائض و واجبات الهی را انجام داد و به سنّت‌های پیامبر(ص) عمل نمود. ترک سنّت‌های پیامبر(ص)، درواقع خیانت به خدا و پیامبر(ص) است.

۶. همت والا و پشتکار عمیق

ویژگی‌ای که در کار خیر باعث موفقیت هرچه بیشتر افراد شده و می‌شود، انگیزه، پشتکار، تلاش و همت بلند است. ازهمین‌رو، تحقق خواسته و آرزو، تنها با پایداری و ثبات قدم و صبر و استقامت، شدنی است.

همت به‌معنای قصد قوی و عزم جدّی برای انجام کاری است که مانع یا موانعی درپیش روی آن قرارگرفته و شخص بر آن است هرطور شده آن را انجام دهد و به مقصود خود برسد. انگیزهٔ قوی، صبر و شکیبایی، عزم جدّی، استقامت، مقابله با موانع و مانع زدایی، از شاخص‌های نیّت محکم و استوار است.

امیرالمؤمنین(ع) در بیان نقش عوامل ایجادی همت به دو امر مهم، یکی بردباری و دیگری تأمل و درنگ همراه با تعقل، اشاره می‌کند و می‌فرماید: «**الحلم والاناه توأمان ینتجهما علوّ الهمّه**»؛ «بردباری و درنگ هماهنگ‌اند و نتیجهٔ آن بلندهمتی است.»

همت و پشتکار، منجر به دستیابی به مقصود متعالی خواهد شد. اشتیاق و آرزوی رسیدن به مقصود و مقصد، موجب می‌شود انسان عزم جدّی و قوی داشته باشد و همهٔ موانع را از سر راه بردارد و هرگز نومید و ملول نشود.

اصولاً داشتن همت خوب و پسندیده، به انسان و زندگی‌اش معنایی واقعی می‌بخشد. ازاین‌رو، باید شرافت را در همت‌های انسان‌ها جست، نه در حَسَب و نَسَب. امام علی(ع) در بیان اهمیت و ارزش همت و کارکردهای مثبت آن در زندگی آدمی می‌فرماید: «**الشرف بالهمم العالیه، لا بالرمم البالیه**»؛ «شرافت به همت‌های بلند است، نه به استخوان‌های پوسیده (و افتخار نابخردانه به نیاکان).»

اگر بخواهیم دریابیم چه کسی واقعا دارای همت است، باید به عملکردش، به‌ویژه در شرایط سخت و بحرانی، بنگریم؛ چراکه در این زمان است که معلوم می‌شود شخص تا چه اندازه از همت عالی و بلند برخوردار است و در مسیر درست زندگی گام برمی‌دارد و می‌خواهد به اهداف متعالی و بلندش برسد.

صاحبان همت‌های بلند، جز به کارهای خیر و نیک و زیبا روی نمی‌آورند؛ چراکه ایشان حقیقت هستی و آفرینش و فلسفهٔ آن را درک و فهم کرده و می‌خواهند خود را به اوج کمال برسانند. با همت و کار مضاعف می‌توان به موفقیت‌های دست‌نیافتنی رسید.

کار خوب و کالای خوب، کارگر خوب هم نیاز دارد. کارگر باید عاشق باشد. پیامبر(ص) می‌فرمودند: «کار سخت‌تر را دوست دارم.» این، سرفصلی مهم در خدمت‌رسانی است.

البته باید گفت هیچ تلاش و کوششی نیست که بی‌نتیجه و بی‌فایده باشد. آدم‌های تلاشگر، دیر یا زود به هدف خود می‌رسند. از تو حرکت؛ یعنی بلند شو و با اتکال به خداوند و ایمان قلبی به برکت او، «دست به کاری بزن که غصه سرآید».

اهل همت رخنه در سد سکندر می‌کنند　　این سبکدستان، کلید فتح را دندانه‌اند

۷. مدبّربودن

دوراندیشی و آینده‌نگری، یکی از بهترین ویژگی‌های انسان است. انسان با استفاده از دوراندیشی از کارهایی پرهیز می‌کند و کارهایی را انجام می‌دهد تا آینده‌ای بهتر برای خود فراهم سازد. همهٔ انسان‌ها می‌کوشند تا آیندهٔ خود مفرّح و زیبا و بدون عیب سازند؛ حتی بعضی از انسان‌ها برای نسل‌های بعد از خودشان نیز افکاری در ذهن دارند و برای آیندهٔ بشری برنامه‌ریزی می‌کنند و در حال تلاش هستند تا ارزش‌هایی را که امروز در اختیار دارند، پیشرفته‌تر در اختیار نسل‌های بعدی قرار دهند.

تدبیر، از ویژگی‌های انسان‌های موفق است. این ویژگی، ضامن شفاف‌شدن ابهام‌های آینده است و تصمیمات آتی را رقم می‌زند.

تدبیر و دوراندیشی در زندگی انسان بسیار بااهمیت است. هیچ کاری بدون تدبیر و دوراندیشی، ممکن نیست و اگر هم ممکن باشد، آینده و نتیجهٔ خوبی در پیش نخواهد داشت.

انسانی که در زندگی، تدبیر و آینده‌نگری داشته باشد، در زندگی خود و همنوعانش، فردی مفید و پرثمر می‌شود. با تدبیر، افزون بر سرمایه‌گذاری در امور خیر هر چند کوتاه، می‌توان امور روزمره را نیز به‌نحو احسن مدیریت کرد. با نگرشی مدبّرانه به مسائل و مشکلات پیش رو، می‌توان به‌راحتی آن‌ها را پشت سر گذاشت و برای رسیدن به موفقیت‌های آینده، سرمایه‌گذاری نمود.

انسان‌ها با در نظر گرفتن این‌که ممکن است آینده چه اتفاقی بیفتد، همواره به‌طور نامحسوس نگران آینده‌اند. با وجود این، اگر انسان‌ها تدبیر و تدبّر را با دوراندیشی و نگاه به آینده درآمیزند، قطعاً پیشرفت‌های شایانی در زندگی خواهند داشت. تدبیر و دوراندیشی، امروزه، لازمهٔ هر کاری است؛ زیرا در جوامع متلاطم امروز، ریسک‌پذیری گاه موجب پیشرفت، اما بیشتر، باعث شکست و نابودی می‌شود.

مدیرانی که تدبّر را سرلوحهٔ کار و زندگی خود قرار داده‌اند، علاوه بر برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، نگاهی وسیع و مدبّرانه به برنامه‌های درازمدت خود دارند و با استفاده از این ویژگی می‌توانند به کارهای ریسک‌پذیر بسیاری، از جمله ایجاد شغل جدید، کارآفرینی، ایجاد مکان‌های مذهبی، ایجاد مسکن برای دانشجویان متأهل و بسیاری کارهای خیر دیگر مشغول شده و آن‌ها را به بهترین نحو ممکن، به ثمر برسانند.

۸. آراستگی ظاهری و باطنی

دین مقدس اسلام بر اساس فطرت الهی بنا گردیده و برای آراستگی - که هر انسانی مطابق با فطرت خویش خواهان آن است - ارزش بسیاری قائل شده و به پیروانش دستور می‌دهد که خود را همواره پاکیزه و آراسته نگاه دارند و به‌ویژه در برخورد با دیگران، در این امر دقت بیشتری داشته باشند.

دربارهٔ جایگاه آراستگی همین جمله کافیست که خداوند متعال در قرآن کریم می فرماید: ﴿إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ﴾؛ «ما آسمان نزدیک [=پایین] را با ستارگان آراستیم.» (صافات، آیهٔ ۱۲)

آراستگی ظاهر، طریقی برای احترام به خویشتن و دیگران است و بر همگان به‌ویژه مروّجان و مبلّغان مکتب اهل‌بیت(ع) که بیشتر مورد توجه دیگرانند، لازم است در هر شرایطی، حداکثر دقت و توجه خویش را به آن معطوف دارند؛ چراکه در نظر اوّل، ظاهر انسان نمایانده می‌شود و سپس پیغام‌های درونی و افکار منتقل می‌شود.

اهمیت آراستگی باطنی، از آراستگی ظاهری بیشتر است. آراستگی باطنی را گاه، آراستگی معنوی می‌نامند.

این آراستگی شامل مواردی مانند ایمان، علم، صبر، شکرگزاری و غیره است که می‌تواند به‌عنوان ویژگی‌های اخلاقی تلقی شود و سبب آراسته‌شدن نفس و باطن انسان به چنین زیبایی‌هایی گردد.

از منظر اسلام و در روایات بسیاری، به علم و دانش به‌عنوان زینت انسان تأکید شده است. از منظر معصومان(ع)، پاکیزگی روح و آراستن باطن را به سه بخش می‌توان تقسیم کرد:

۱. آراستگی اندیشه: این آراستگی را می‌توان به سه زینت اساسی خلاصه کرد: علم، حکمت و ادب.

۲. آراستگی گفتار: دراین‌باره بحث فراوانی وجود دارد؛ اما خلاصه‌ای از آن را بیان می‌کنیم. منظور از آراستگی در گفتار، رعایت اخلاق و تقوای الهی است؛ مانند دروغ‌نگفتن، تحقیرنکردن، ناسزانگفتن، دشنام‌ندادن، غیبت‌نکردن، تهمت‌نزدن، آبرونریختن و غیره. یکی از راه‌های پرهیز از این گناهان، سکوت‌کردن است.

۳. آراستگی رفتار: آراستگی در رفتار عبارت است از عدالت و انصاف، وفا و بردباری، سخاوت و انفاق و غیره.

رسول خدا(ص) فرمود: «**النظافه من الایمان**». نظافت و ایمان، دو عضو جدایی‌ناپذیر از یکدیگرند. انسان آراسته، با هرچیزی که سروکار داشته باشد، باید دارای رنگ معنوی و درواقع الهی باشد؛ چنان‌که خداوند متعال در آیهٔ ۱۳۸ سورهٔ بقره می‌فرماید: ﴿**صِبْغَةَ اللهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدونَ**﴾؛ «رنگ خداست (که به ما رنگ ایمان و سیرت توحید بخشیده)، و چه رنگی بهتر از رنگ (ایمان به) خدا؟ و ما او را پرستش می‌کنیم.»

اموری که انسان با آن ارتباط خواهد داشت، باید از هر آلودگی عاری باشد تا بتواند در حوزهٔ فعالیت او در راستای خدمت به جامعه، مفید و اثربخش باشد. اخلاقیات، بهداشت و رعایت چهارچوب‌های تعیین‌شده در مکتب اسلام، نقشی مهم در عبادات و کارهای نیک و در خدمات اجتماعی ما خواهد داشت.

آراستگی ظاهری و باطنی در دین اسلام، در قالب تکالیف وجوب، حرمت، استحباب یا مکروه گنجانده شده است. رعایت بهداشت و پیشگیری، سبب سلامتی فکر و جسم جامعه و به‌تَبَع آن، انسان‌های خدوم خواهد بود.

پاکیزه‌روی را که بود پاکدامنی تاریکی از وجود بشوید به‌روشنی

۹. علوّ طبع (وارستگی روح و پاکی نفس)

هیچ گروه و صنفی نمی‌تواند ارزش پاکی نفس و وارستگی روح و روان را انکار کند. علوّ روح و طبع بلند،

از ویژگی‌های مردان باهدف است که هرگز هدف را فدای تمایلات شخصی خود نمی‌کنند. از همین منظر، می‌توان نقش خیّرین را در تأمین سلامت روح و جسم جامعه، توصیف نمود.

در روایات آمده است که ابوطلمه، باغ خود را که بسیار دوست داشت بعد از نزول آیهٔ «به حقیقت نیکوکاری نمی‌رسید، مگر از آنچه دوست دارید انفاق کنید»، میان خویشاوندان خویش تقسیم کرد. رسول خدا(ص) به او فرمود: «به به! این مالی است که برای تو سود خواهد داشت.»

امام کاظم(ع) هم فرموده‌اند: «کار نیکی که برای مؤمنی انجام شود، جز به سه شرط، عمل نیک به‌شمار نمی‌آید: کوچک شمردن آن، پنهان داشتن آن و شتاب ورزیدن در آن. پس هر کس برای مؤمنی کاری نیک کند و آن را کوچک شمارد و ناچیز جلوه دهد، برادر خویش را بزرگ شمرده است و آن کس که کار نیک خویش را پنهان نگه دارد، بزرگوارانه عمل کرده است و آن کس که در انجام دادن وعدهٔ خویش شتاب ورزد، بخشندگی را گوارا ساخته است.»

۱۰. ادب و حیا

ادب و حیا، یکی از خصیصه‌ها و ویژگی‌های بارز و ممتاز خیّرین است. عفت، ثمرهٔ حیاست.

امام جعفر صادق(ع) در روایتی دربارهٔ حیا فرموده است: «حیا، نوری است که جوهر آن، ایمان است و در برابر هر چیزی که با توحید و معرفت ناسازگار باشد، حالت بازدارندگی و خویشتن‌داری ایجاد می‌کند.»

حیا، لباس رستگاری و تقوا و نوری است که مانع از ظلمت گناه می‌شود. کم‌حیایی و بی‌حیایی باعث می‌شود خداوند از شخص رویگردان شود. کسانی‌که در طول تاریخ اهل حیا بودند، زمینهٔ نجات آن‌ها فراهم شده است.

ویژگی بارز خیّرین این است که با حیا و عفت، باعث گمنام بودن خود شده‌اند. بسیاری از افراد جامعه فقط کارهای انجام‌شده مثل بیمارستان، خیریه، مسجد، خانه و ... را می بینند؛ ولی شخصی که آن‌ها را ساخته یا وقف کرده است را اصلاً نمی‌شناسند؛ گویی نشان و اثری از آن‌ها نیست. این، به‌سبب حیای آنان بوده است.

چشم، زبان، لباس و رفت‌وآمد خیّر باید همراه با حیا باشد. بعثت حضرت رسول(ص)، برای اخلاق است. هدف بعثت در یکی از کلماتی که پیامبر(ص) فرموده این است: «بُعِثْتُ لاتَمِّمَ مَکَارِمَ الاخْلاقِ». از پیامبر(ص) پرسیدند: مکارم اخلاق چیست؟ آن حضرت(ص)، تعدادی را شمرد: صداقت، امانت، مهمان‌نوازی و مهرورزی و در آخر فرمود: «وَ رَأْسُهُنَ الْحَیَاءُ»؛ «ریشهٔ مکارم اخلاق، حیاست.»

۱۱. گذشت، احسان و ایثار

نقش تأثیرگذار گذشت، ایثار و بذل مال، در سامان‌دادن و جریان امور خیریه‌ها آشکار است. ایثار، تجلّی

عاطفهٔ انسانی، نقطهٔ اوج سلامت روان و اعتباردهندهٔ صفات عالی آدمی است. بارزترین شخصیت‌هایی که به این مفهومِ عمیق و انسانی، حیات و حرکت بخشیده‌اند، ائمهٔ معصومین(ع) هستند که برابر نص صریح آیات نورانی قرآن کریم، از ابتدایی‌ترین نیازهای خود به نفع دیگری چشم‌پوشی کرده‌اند.

بخشندگی، از صفات خداست: رحمان و رحیم. توصیه شده در آغاز همهٔ کارها با کلمهٔ مبارک «بسم الله الرحمن الرحیم»، به این دو صفت الهی اشاره شود. بخشندگی، ارتباطی به پولداری ندارد. چه بسا پولدارهایی که بخشنده نیستند و چه بسا افرادی در درجات پایین مالی که روحیهٔ بخشندگی و بزرگواری دارند و اهل سخاوتند.

ایثار مالی خیّرین، بدان معناست‌که آنان رضایت خداوند متعال و پرورش و تعالی جامعه را از خود عزیزتر داشته‌اند.

بی‌تردید، این عمل، از ارزش و جایگاهی بی‌بدیل برخوردار است. امام علی(ع) می‌فرمایند: «مردم به کارهای خوبی که انجام می‌دهند، منسوب می‌شوند.» این سخن بدان معناست که مردم پیش از انتساب به قبیله، خانواده، ملت و دولت، به اعمال خودشان نسبت داده می‌شوند.

احسان، یکی از مراتب نزدیکی انسان مؤمن و پرهیزکار به خداوند است.

۱۲. نوع‌دوستی و احترام به انسان‌ها

همدلی با انسان‌ها و نوع‌دوستی، به‌عنوان اندیشه و عملی خیرخواهانه، در بُعد اجتماعی نقشی پررنگ‌تر به خود می گیرد.

رعایت حقوق همنوع و زندگی مسالمت‌آمیز با دیگران، مهارتی است که در جامعهٔ فراصنعتی رو به فراموشی است. امروزه افراد در حال تبدیل‌شدن به موجوداتی تک‌بُعدی‌اند تا انسان‌هایی که علاوه بر تأمین زندگی خود، به فکر دیگران نیز باشند. انسان‌ها در جامعهٔ صنعتی، به‌دنبال اثبات خوبی‌های خود هستند و کمتر به‌دنبال رفع نیازهای افراد آسیب‌دیدهٔ جامعه‌اند. این نگاه می تواند اثراتی مخرّب برجای گذارد که شاید در کوتاه‌مدت به‌چشم نیاید، ولی در بلندمدت جامعه را به انحطاط و نابودی می‌کشاند. برای ازبین‌بردن این فرهنگ غربی باید اقداماتی وسیع و گسترده در جامعه انجام دهیم و فرهنگ افراد را به‌گونه‌ای تغییر دهیم که کمک به همنوع را نیاز خود تلقی کرده و تا برطرف‌کردن نیاز همنوع خود، از کمک دست نکشند و خود را به کمک و انجام کارهای خیر و خداپسندانه مقیّد بدانند. خوشبختانه، ورود افراد خیّر در این فضا توانسته است تأثیری بسزا در شکستن این فرهنگ ایفا کند.

پیامبر اکرم(ص) فرمود: «مؤمنان از نظر مهرورزی و عطوفت به یکدیگر، مانند یک پیکرند که هرگاه عضوی از آن به درد می افتد، دیگر اعضا همدردی خود را با آن عضو ابراز می‌دارند و به کمکش می‌شتابند.»

امام صادق(ع) هم به سفیان بن عینیه فرمود: «بر تو باد که به‌خاطر خداوند، خیرخواه بندگان او باشی. بدان که هیچ‌گاه خدا را به کاری برتر از این، دیدار نخواهی کرد.»

۱۳. انصاف و عدالت‌محوری

منصف وعدالت‌محور بودن و برطرف‌کردن آسیب‌های اجتماعی که در سر راه اقشار ضعیف جامعه قرار دارد، ازجمله ویژگی‌های خیّرین است.

خداوند، عدالت را تنها در سایه‌سار نفی هر گونه ظلم و ستمگری در آدمی می‌داند؛ لذا هرگونه گرایش ولو اندک به ظلم را قبیح می‌شمارد و از آن نهی می‌کند. این بدان معناست که شخص نه تنها خود نباید اهل ظلم و ستم باشد، بلکه حتی نباید گرایش به ستمگران و ظالمان داشته باشد. ازاین‌رو، می‌فرماید: «و به کسانی که ستم کرده‌اند، متمایل مشوید که آتش دوزخ به شما می‌رسد و در برابر خدا برای شما دوستانی نخواهد بود و سرانجام یاری نخواهید شد» (هود، آیهٔ ۱۱۳).

عدالت، جزء لاینفک تمام ادیان الهی است و در تمام حوزه‌های دین، اعم از اعتقادات، اخلاق و احکام، نقش اصلی را ایفا می‌کند.

وقف، باعث ایجاد عدالت اجتماعی می‌گردد. نقش خیّرین در این زمینه بسیار مهم است. خیّرین با وقف مساجد، مسکن برای جوانان، مدرسه و... در عدالت‌گستری و دسترسی همهٔ اقشار به امکانات رفاهی و فرهنگی، مؤثرند. خیّرین مدرسه‌ساز در ایجاد عدالت آموزشی و برخورداری همهٔ مناطق از فضاها و امکانات مورد نیاز آموزشی، نقشی بی‌بدیل دارند.

اسماعیل بن مسلم می‌گوید: مردی نزد امام جعفر صادق(ع) آمد و به‌عنوان سؤال، آیاتی از قرآن مجید را خواند و گفت: ای پسر رسول خدا، خدا به عدل و احسان و بخشیدن مال به خویشاوندان فرمان می دهد و از فحشا و ستمگری نهی می کند، انسان را پند می‌دهد تا شاید پند گیرد. امام صادق(ع) فرمود: «آری، خداوند را برای بندگانش فرمانی جز عدل و احسان نیست. پس دعوت الهی از سوی خداوند، عام و پذیرش هدایت از سوی مردم، خاص است که گروهی می‌پذیرند و گروهی نمی‌پذیرند.» این آموزهٔ از امام معصوم(ع)، اشاره به آن دارد که ملاک اصلی برای اوامر خدای متعال، دعوت به عدل و احسان است.

۱۴. صادق‌الوعد و موفی‌العهد

همان‌طور که در دعای جوشن کبیر می‌خوانیم: «يَا صَادِقَ الْوَعْدِ يَا مُوفِيَ الْعَهْدِ»، افراد خیّر نیز باید به این اوصاف، متصف باشند و اگر به کسی وعدهٔ کمک دادند، وعده‌شان راست باشد و گرچه با اندکی زود یا دیرشدن، به عهد خود وفادار بمانند.

قرآن در داستان حضرت اسماعیل(ع) در بیان همین ویژگی ایشان فرموده است: ﴿وَ اُذْكُرْ فِي

اَلْکِتابِ إِسْماعِیلَ إِنَّهُ کانَ صادِقَ اَلْوَعْدِ وَ کانَ رَسُولاً نَبِیًّا وَ کانَ یَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلاةِ وَ اَلزَّکاةِ وَ کانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِیًّا﴾؛ «در این کتاب، اسماعیل را یاد کن. وی درست‌وعده و فرستاده‌ای پیامبر بود و کسان خود را به نماز خواندن و زکات دادن وادار می‌کرد و نزد پروردگار خویش پسندیده بود» (مریم، آیات ۵۴ و ۵۵).

اگر خیّرین صادق‌الوعد باشند، مردم می‌توانند به آن‌ها اعتماد کرده و مشکلات خود را بیان کنند تا خیّرین راه‌حلی برای مشکلاتشان پیدا نمایند. در غیراین‌صورت، مردم به‌گونه‌ای غیرمتعارف و از راه‌هایی غیرقانونی مشکلات خود را حل خواهند کرد و با این کار، نه تنها مشکلاتشان حل نمی‌شود، بلکه بر مشکلاتشان افزوده خواهد شد.

البته علاوه بر خیّرین، مردم نیز باید به قول خود وفا کنند و به‌طور مثال اگر وامی گرفته‌اند، سرموقع پرداخت نمایند.

۱۵. شجاعت وآگاهی به زمان

شجاعت، یکی از صفات پسندیده و از اصول چهارگانهٔ فضایل اخلاقی است. علمای علم اخلاق نیز به‌طور گسترده از جَبن و شجاعت سخن گفته و عوامل و نتایج و آثار تربیتی آن را تحلیل و بررسی کرده‌اند. شجاعت، یعنی تزلزل‌نداشتن نفس در امور خطیر و هولناک. مظهر تام و مصداق حقیقی شجاعت، وجود مقدس امام علی(ع) بود.

معنای شجاعت، همانا قوت قلب است و طیف گسترده‌ای را شامل می‌شود و هر چه شدت آن بیشتر شود، ارزش و اهمیت آن نیز بیشتر می‌شود. درواقع، هیچ مرتبه‌ای از آن، اعم از ضعیف یا شدید، نامطلوب نیست و مقوله‌ای است که افراط و تفریط، در آن راه ندارد.

نخستین مرتبهٔ شجاعت، چیرگی بر دشمن در میدان جنگ و جز آن، مانند بحث، مسابقه و... است. خدای تعالی به این مرتبه چنین اشاره فرموده است: ﴿إِنَّ اللهَ اصْطَفاهُ عَلَیْکُمْ وَ زادَهُ بَسْطَةً فِی اَلْعِلْمِ وَ اَلْجِسْمِ﴾؛ «به‌درستی که خدا او را بر شما برگزید و در دانش و توانایی، او را فزونی بخشید» (بقره، آیهٔ ۲۴۷).

دومین مرتبهٔ شجاعت، چیره‌شدن بر نفس اماره و هوای نفس است؛ چنان‌که رسول خدا(ص) فرمود: «اشجع النّاس من غلب هواه»؛ «شجاع‌ترین مردم کسی است که بر هوای نفسش چیره گردد.»

سومین مرتبهٔ شجاعت، غلبه بر مشکلات در فراز و نشیب زندگانی دنیا و زرق و برق و سختی‌ها و ناملایمات آن است که بر اساس سنّت الهی روی می‌دهد؛ چنان‌که قرآن کریم می‌فرماید: ﴿أَ حَسِبَ اَلنّاسُ أَنْ یُتْرَکُوا أَنْ یَقُولُوا آمَنّا وَ هُمْ لا یُفْتَنُونَ وَ لَقَدْ فَتَنَّا اَلَّذِینَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَیَعْلَمَنَّ اللهُ اَلَّذِینَ صَدَقُوا وَ لَیَعْلَمَنَّ اَلْکاذِبِینَ﴾؛ «آیا مردم چنین پنداشتند که به‌صرف این‌که گفتند ما به خدا ایمان آورده‌ایم، رهایشان

کنند و بر این دعوی هیچ امتحان نکنند؟ و ما امت‌هایی را که پیش از اینان بودند، به امتحان و آزمایش آوردیم تا خدا دروغگویان را از راستگویان کاملاً معلوم کند» (عنکبوت، آیات ۲ و ۳).

مرتبهٔ چهارم، مقامی بلند و والاست که بالاتر از آن مقامی نیست و آن چیرگی بر صفات ناپسند، به‌ویژه ریشه‌کن کردن آن‌ها از وجود انسان و سپس غرس نهال فضایل در جان و دل است و این مهم جز با فضل و رحمت خداوند ممکن نگردد؛ چنان‌که می‌فرماید: ﴿وَ لَوْلا فَضْلُ اللهِ عَلَيْكُمْ وَ رَحْمَتُهُ ما زَكى مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَداً وَ لكِنَّ اللهَ يُزَكِّي مَنْ يَشاءُ﴾؛ «و اگر فضل و رحمت خدا شامل حال شما نبود، احدی از شما پاک و پاکیزه نمی شد؛ لیکن خدا هر کس را که می‌خواهد منزّه و پاک می‌گرداند» (نور، آیهٔ ۲۱).

خداوندشجاعت را از صفات مؤمنین دانسته است: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اَللهِ وَ اَلَّذِينَ مَعَهُ أَشِدّاءُ عَلَى اَلْكُفّارِ رُحَماءُ بَيْنَهُمْ﴾؛ «محمدفرستادهٔ خداست و یاران و همراهانش برکافران بسیار سخت و با یکدیگر بسیار مشفق و مهربانند» (فتح، آیهٔ ۲۹).

۱۶. امیدواری به فضل وکرم خداوند

نمونهٔ ظاهری امیدداشتن به خدای متعال، این شعر سعدی است:

خـــدای ار بـــه حـکـمـت بـبـنـدد دری　　گـشـایـد بـــه فـضـل و کـــرم دیـگـری

در کنار کار و کوشش، ضرورت دارد انسان به فضل خدا امید داشته باشد؛ به‌ویژه در کارهای خیر که باید به فضل و کرم خداوند امید فراوان داشت.

خداوند در آیات فراوانی از قرآن کریم، مردمان را به انجام کارهای خیر به‌صورت‌های گوناگون فرامی‌خواند. به احسان‌کنندگان مژده می‌دهد و باغ‌های بهشت را پاداش آنان می‌شمارد و می‌فرماید: «خدا مزد آنان را ضایع نمی‌کند، بلکه بر آن می‌افزاید» و نیز فرموده است: «چه کسی ایمانی نیکوتر از آن کس دارد که با خلوص روی به خدا می‌آورد و احسان می‌کند؟» و در آیهٔ دیگر می‌فرماید: «بر احسان‌کنندگان، هیچ عتابی نیست و خداوند آمرزندهٔ مهربان است.»

همچنین می‌فرماید: ﴿وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بِإِذْنِ اللهِ ذَلِكَ هُوَالْفَضْلُ الْكَبِيرُ﴾؛ «و برخی از آنان به اذن خدا در کارهای خیر [بر دیگران] پیشی می‌گیرند؛ این است آن فضل بزرگ» (فاطر، آیهٔ ۳۲).

۱۷. تفکر و برنامه‌ریزی

نقش برنامه‌ریزی، مهندسی و تفکر در فعالیت‌های خیر، مقوله‌ای مهم است. در حال حاضر، بعضی اقشار به تفکر اهمیت زیادی نمی‌دهند؛ چراکه ابزار و آلات فکرکردن را نمی‌دانند و تفکر را کاری بیهوده تلقی می‌کنند.

پیامبر(ص) در همهٔ احوال، تفکر را سرلوحهٔ کارهای خود قرار می‌داد و با تفکر و تدبّر در عالم هستی،

به بسیاری از مسائل پی می‌برد؛ به‌گونه‌ای که مردم هنگام دیدن آن حضرت می‌گفتند: «چه جوان متفکری!» یکی از تأثیرات دائم‌الفکر بودن رسول خدا(ص) این بود که اهل تدبیر و مدیریت بود و اگر مسئله‌ای اجتماعی پیش می‌آمد، مدیریت می‌کرد؛ عجله نمی‌کرد و شتابزده وارد آن نمی‌شد.

وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

سیّد حسین رضازاده

فصل اوّل:

تحریر زندگی پدر

(شرح زندگی حجت‌الاسلام‌والمسلمین

حاج سیّد فضل‌الله رضازاده)

تولّد و کودکی

پـدرم، سیّد فـضل‌الله رضـازاده، در دهـم شهریور ۱۳۰۷شمسی، مصادف بـا شانزدهـم ربـیع‌الاوّل ۱۳۴۷قمری، در محلهٔ «دَردشت» در شهر اصفهان به دنیا آمد. نام پدربزرگم سیّد محمدحسین و نام جدّم سیّد محمدرضا بود. فضای این خانواده با توجه به اعتقادات ژرف و روحیهٔ منبعث از تعلّقات به مبانی دینی و ولایی، آکنده از معنویت بود. جدّ پدرم حجت‌الاسلام حاج سیّد رضا، از وعاظ و منبری‌های مشهور و بنام اصفهان بود که در مراسم عـزاداری سرور و سالار شهیدان حضرت حسین‌بن‌علی(ع) نوحه‌خوانی هم می‌کرد، خود را خادم شریعت و وقف عترت پیامبر گرامی اسلام می‌دانست و در این مسیر همواره به اعتلای فرهنگ و شعائر شیعه اهتمام داشت. او در آغاز کار منبر خود، همواره حدیث ثقلین را به زبان جاری و بر اهمیت آن تأکید می‌کرد:

«إِنّی تَارِکٌ فِیکُمُ الثَّقَلَیْنِ کِتَابَ اللهِ وَ عِتْرَتِی أَهْلَ بَیْتِی فَانْظُرُوا کَیْفَ تَخْلُفُونِّی فِیهِمَا فَإِنَّهُمَا لَنْ یَفْتَرِقَا حَتَّی یَرِدَا عَلَیَّ الْحَوْضَ فانظروا کیف تخلفونی فیهما وَ إِنَّ لِکُلِّ نَبِی أَهْلًا و ثَقَلًا، و هؤُلَاءِ أَهْلُ بَیْتِی و ثَقَلِی»؛

«همانا من بین شما دو چیز گرانبها به امانت می‌گذارم: کتاب خدا و عترت خود را و هر پیغمبری را اهلی و کالای نفیس و گرانبهایی است و اینان (علی و فاطمه و حسن و حسین) اهل‌بیت من و ذریّهٔ گرانبهای من هستند.»

این حدیث را مسلم در صحیح، ترمذی در صحیح، ابن‌حنبل در مسند، ثعلبی نیشابوری در تفسیر، ابن‌مغازلی شافعی در مناقب، سمعانی در فضایل‌الصحابه و ابن‌حجر میثمی در صواعق و دیگر علمای

اهل سنّت و همچنین محدّثین شیعه به ۸۲طریق با عبارات و صور گوناگون از رسول‌الله(ص) روایت کرده‌اند.

جدّ پدرم، سیّد رضا، در ادامهٔ تبیین حدیث ثقلین، برحسب وضع حال مجلس، اشاراتی به حدیث کساء می‌کرد که از احادیث مشهور بین خاصه و عامه و ثبت در کتب فریقین است. وی با ذکر تلمیحیِ این رویداد بزرگ در اهمیت جایگاه و شأن اهل‌بیت پیامبر، به ذکر سند تاریخی و نحوهٔ وقوع این اتفاق بسیار مهم می‌پرداخت که در حجرهٔ ام‌سلمه، یکی از همسران با فضیلت رسول خدا واقع شد. سپس در ادامه، آیهٔ تطهیر را تلاوت می‌کرد:

﴿إِنَّما يُرِيدُ اللهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً﴾؛

«جزاین نیست که خداوند (به ارادهٔ تکوینی خاص) می‌خواهد از شما اهل‌بیت (پیامبر) هرگونه پلیدی را بزداید و شما را به همهٔ ابعاد پاکی پاکیزه گرداند» (احزاب، آیهٔ ۳۳).

عکس بالا:
دیدار حاج
سیّدحسین رضازاده
از پدر حجت‌الاسلام
سیّدفضل‌الله رضازاده

عکس مقابل:
حجت‌الاسلام و
المسلمین سیّدفضل‌الله
رضازاده در مراسم جشن

حاج سیدحسین رضازاده و حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیّدفضل‌الله رضازاده در مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

حال و هوای دَردشت با آن‌همه سابقهٔ علمی و تاریخی و وجود کانون‌های معنوی چون مساجد، مدارس و نزدیکی و قرب با بقاع متبرکهٔ امامزادگان صحیح‌النسب و عظیم‌الشأن، معروف به مجموعهٔ درب امام (ابراهیم طباطبایی و سیّد علی ملقب به زین‌العابدین)، شور و حال زایدالوصفی به خانوادهٔ پدرم می‌بخشید.

در مشرق خیابان چهارباغ، در محلی که روزگاری محلهٔ معروف «سنبلان یا سنبلستان» واقع شده بود، بقعهٔ متبرک دو امامزاده قرار دارد که ساختمان آن در سال ۸۵۷ قمری برابر با ۱۴۵۳میلادی در زمان حکومت جهانشاه قراقویونلو به پایان رسیده است. مقابر این دو امامزاده با توجه به کتیبهٔ صفوی،

امامزاده درب امام مربوط به دوران‌های تاریخی پس از اسلام است و در اصفهان، خیابان عبدالرزاق، بازارچه حاج محمدجعفر، کوی درب امام واقع شده است.

عکس مقابل: کاشی‌کاری ورودی امامزاده درب امام

ابراهیم طباطبایی از بازماندگان حسن مثنّی، تربیت‌یافتهٔ دامان فضل و کرامت فرزند امام‌حسن(ع)، و زین‌العابدین علی از اعقاب امام جعفر صادق(ع) معرفی شده است.

بنای این بقعه در دوران‌های مختلفی ساخته شده است. قدیمی‌ترین بخش تاریخ‌دار آن مربوط به اواسط قرن پانزدهم میلادی است. این بخش از یک پیش‌طاق به همراه یک هشتی مربع‌شکل و یک آرامگاه تشکیل شده است و تاریخ ساخت آن ۸۵۷قمری است. این بنای باشکوه دارای دو گنبد بزرگ و کوچک و یک سردر کاشی‌کاری و سه صحن است. بسیاری از محققین ازجمله آندره گدار، معمار و باستان‌شناس معروف فرانسوی و طراح موزهٔ ملی ایران در تهران و کلاه‌فرنگی حافظ در شیراز و مدرسهٔ ایرانشهر در یزد، به تغییراتی اشاره کرده‌اند که بعدها و به‌خصوص در عصر صفویه در بنا به‌وجود آمده است. گنبدهای موجود در یک زمان به‌وجود نیامده‌اند؛ گنبد بزرگ در قرن نهم همزمان با ساختمان بقعه و گنبد کوچک در سال ۱۰۸۲قمری ساخته شده است. در جوار این دو امامزاده، آرامگاه مادر جهانشاه قراقویونلو قرار دارد. نمای خارجی بقعه و دیوارهای مجاور آن، تزییناتی از کاشی‌کاری بسیار زیبا و مقرنس‌های گچی پرکاری دارد.

مجموعهٔ درب امام به دلیل ارزش‌های هنری و معماری و تزیینات بسیار باشکوه کاشی‌کاری و گچ‌بری، در زمرهٔ یکی از شاهکارهای مسلّم هنری ایران به‌شمار می‌رود. این اثر شکوهمند به لحاظ وجوه ارزش‌های هنری و معماری ترکمانان قراقویونلو، در کانون توجه معماران و پژوهشگران بسیاری قرار گرفته و بسیاری از آنان دربارهٔ آن مطالعاتی کرده‌اند. مجموعهٔ درب امام به شمارهٔ ۲۱۷ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. کودکی سیّد فضل‌الله در چنین فضا و زمانی شکل گرفت.

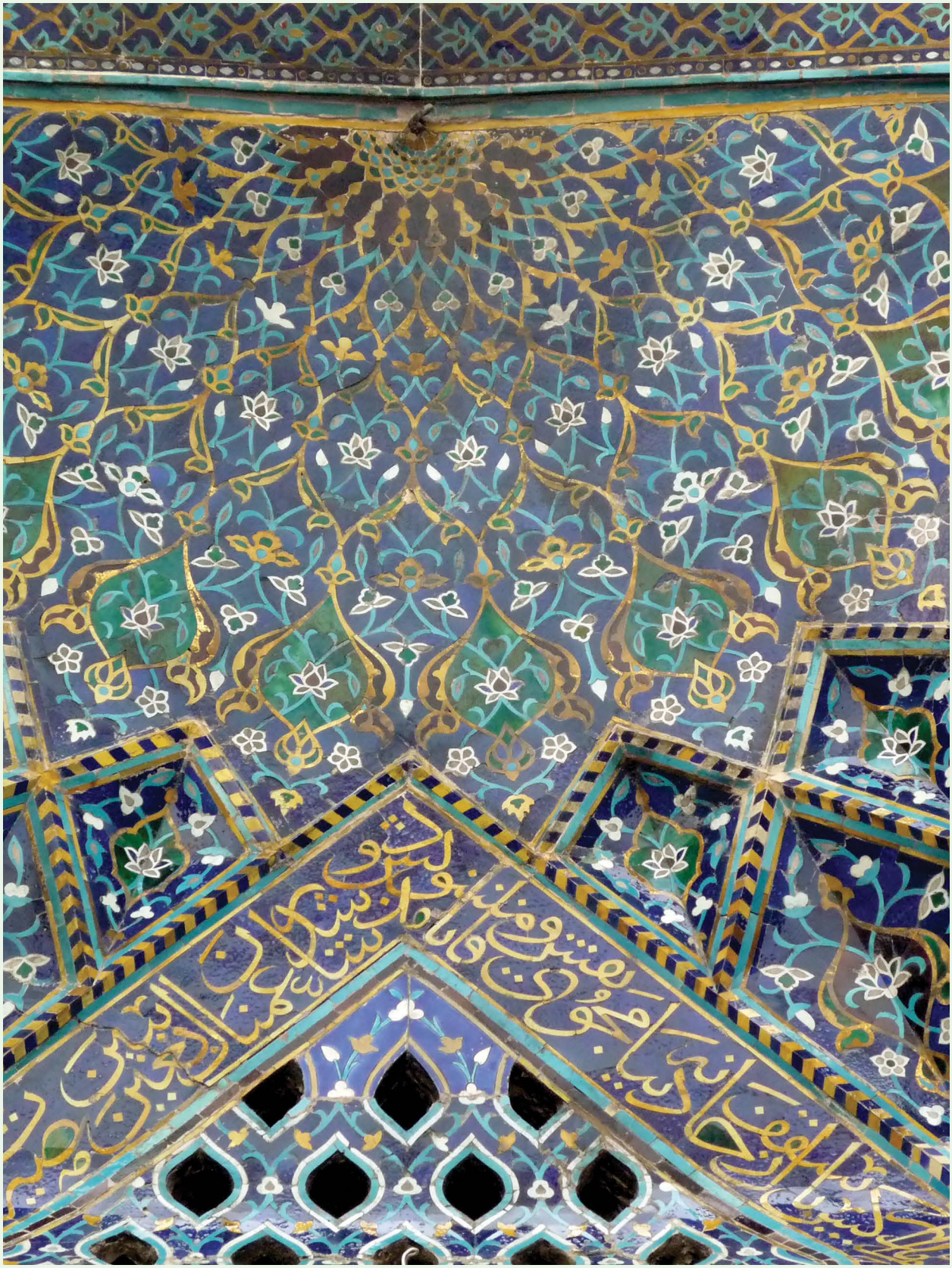

آقایان و حجج‌اسلام:
جعفر اخوان خرازیان، حاج
سیّدفضل‌الله رضازاده،
سیّد محمدرضا ابطحی،
محمد صافی، اجلالیان،
سیّد حسن موحدابطحی،
غفور مرتضوی منش

تحصیلات

ارزش انسان و بقای او به علم و آگاهی است و ارزش علم به عمل صالح و ارزش و فضیلت عمر به اخلاص. همان‌گونه که آب، مایهٔ حیات هستی و عامل شادابی و رویش است، اخلاص نیز موجب حیات و ارزش اعمال و پشتوانه‌ای برای بقا و دوام آن است. اهمیت عمل بیش از آن‌که به اندازه و مقدار آن مرتبط باشد، به کیفیت، نحوه و چگونگی آن ارتباط دارد. فرمودهٔ کلام وحی در آیهٔ مبارک: ﴿الَّذِی خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَیَاةَ لِیَبْلُوَکُمْ أَیُّکُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِیزُ الْغَفُورُ﴾؛ «همان که مرگ و زندگی را (برای شما آدمیان) پدید آورد تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید و اوست مقتدر شکست‌ناپذیر و آمرزنده (ملک، آیهٔ ۲)»، ارزش عمل را به درست انجام‌دادن و با خلوص به پایان‌رساندن می‌داند و اشاره‌ای به کثرت عمل نمی‌کند.

در همین‌باره امام صادق(ع) می‌فرماید: «مَا أَنْعَمَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَی عَبْدٍ أَجَلَّ، مِنْ أَنْ لَا یَکُونَ فِی قَلْبِهِ مَعَ اللهِ تَعَالَی غَیْرُه»؛ «خداوند عزّوجلّ نعمتی بالاتر از این به بنده‌اش نداده است که در قلبش جز خدا نباشد» (بحارالأنوار، ج ۶۷، ص ۱۹۸). اخلاص به جوهرهٔ عمل، ارزش و کرامت می‌بخشد و کیمیای کمیابی است که مس وجود و اعمال آدمی را به طلای ناب تبدیل می‌کند. به همین جهت از خالص‌سازی عمل به مثابهٔ سرّ و راز الهی یاد شده است: «الْإِخْلَاصُ سِرٌّ مِنْ أَسْرَارِی اسْتَوْدَعْتُهُ قَلْبَ مَنْ أَحْبَبْتُ مِنْ عِبَادِی» (بحارالأنوار، ج ۶۷، ص ۲۴۹).

حضرت مولی‌الموحدین علی‌بن‌ابی‌طالب(ع) این‌گونه آرزو می‌کند: «أَیْنَ الَّذِینَ أَخْلَصُوا أَعْمَالَهُمْ لِلّٰهِ وَ طَهَّرُوا قُلُوبَهُمْ لِمَوَاضِعِ نَظَرِاللهِ؟»؛ «کجایند کسانی که برای خدا کار خالص انجام دهند و دل را که جایگاه نظر و عنایت خداست، از هرگونه ناخالصی و گناه پاک کنند؟» (غررالحکم، ص ۱۸۳).

عمل به اخلاص نیّت نکوست
وگرنه چه آید ز بی‌مغز پوست
چه زُنار مغ در میانت چه دلق
که در پوشی از بهر پندار خلق

(سعدی، بوستان، باب پنجم)

و در ادامه نیز می‌فرماید: «طُوبی لِمَنْ أَخْلَصَ لِلّٰهِ الْعِبَادَةَ وَ الدُّعَاءَ، وَ لَمْ یَشْغَلْ قَلْبَهُ بِمَا تَرَی عَیْنَاهُ، وَ لَمْ یَنْسَ ذِکْرَاللهِ بِمَا تَسْمَعُ أُذُنَاهُ، وَ لَمْ یَحْزُنْ صَدْرَهُ بِمَا أُعْطِیَ غَیْرُهُ»؛ «خوشا به حال کسانی که عبادت و دعای خویش را خالصانه انجام می‌دهند و قلب خود را به آنچه دیدگانشان می‌بینند، گرفتار نمی‌کنند و همواره به یاد خدا هستند و شنیدنی‌ها و اقوال، آن‌ها را از یاد خدا غافل نمی‌کند و از آنچه دیگران دارند، به دل خود اندوهی راه نمی‌دهند» (کافی، ج۳، ص۴۵).

چیست اخلاص دل از خود کندن
کار خود را به خدا افکندن
نقد دل از همه خالص کردن
روی چون زر به خلوص آوردن
دل به اسباب جهان ندادن
دیده بر حُور جنان ننهادن

(جامی، هفت اورنگ، عِقد بیست‌وهفتم)

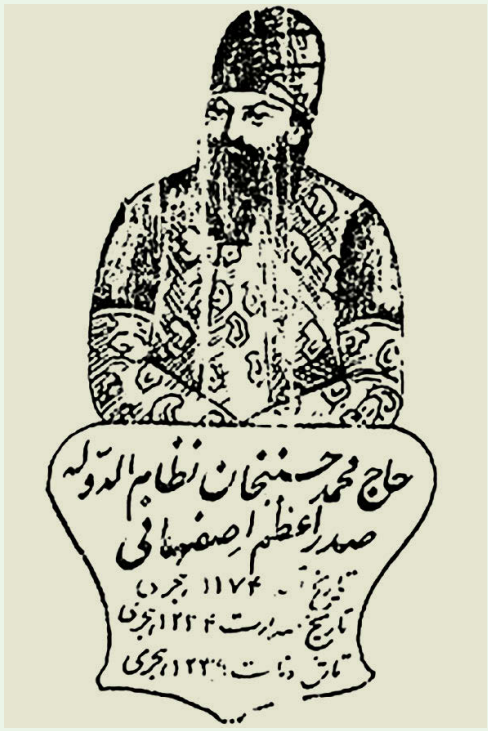

مرحوم محمدحسین‌خان صدر اصفهانی، صدراعظم فتحعلی‌خان قاجار و بانی مدرسه علمیه صدر بازار

عکس مقابل: نمایی از مدرسه صدر بازار

با توجه به سیرهٔ اجدادش، اخلاص سیّد فضل‌الله و باور او به ارزش‌های اعتقادی بی‌نظیر بود. ایشان به خلوص در عمل و گفتار، زبانزد عام و خاص و به سیره و سلوک اجداد طاهرینش متمسّک و پایبند بودند. براساس همین اعتقاد و التزام عملی در حُسن خُلق، تمایلی شدید به فراگیری علوم اسلامی پیدا کرد و از پانزده‌سالگی وارد یکی از کانون‌های برجستهٔ روحانی و معنوی اصفهان و از نهادهای آموزشی مؤثر در جهان تشیّع یعنی مدرسهٔ علمیهٔ «صدر بازار» شد.

مدرسهٔ صدر بازار بنایی مربوط به دورهٔ قاجار و یکی از آثار ارزشمند و باسابقهٔ تاریخی است که با اراده و همّت مرحوم محمدحسین‌خان صدر اصفهانی، صدراعظم باکفایت فتحعلی‌خان قاجار، در قطعه‌زمینی به مساحت نُه هزار

مَدرَس حضرت آیت‌الله العظمی مظاهری در مدرسهٔ صدر بازار

مترمربع در اواسط نیمهٔ اوّل قرن سیزدهم قمری ساخته شد. این مدرسه در مرکز بازار گلشن یا بازار جارچی‌باشی اصفهان در نزدیکی دروازهٔ اشرف و در مجاورت مسجد دارالشفا و بازار نجارها قرار دارد و به لحاظ فُرم و معماری از مدرسهٔ چهارباغ الگو گرفته است. مدرسهٔ صدر در یک قرن اخیر از نظر موقعیت علمی و اجتماعی، مهم‌ترین مدرسهٔ علمیهٔ اصفهان بوده است.

محوریت آموزشی این مدرسه در حال حاضر در سطوح عالی و دروس خارج متمرکز است؛ ولی افزون بر آن، طلاب زیادی در سطوح دیگر نیز در آن به تحصیل مشغولند.

ذکر شرح‌حال تک‌تک مدرّسان سطوح عالی و بزرگواران فحول دهر این مدرسه، مقالی جداگانه طلب می‌کند؛ لیکن از باب اشاره، به وجود دو عزیز که از استوانه‌های بی‌بدیل معرفت و اخلاق و فقاهت‌اند، اشارتی می‌کنم که نیک گفته‌اند:

در این چمن که ز گل‌های برگزیده پر است
برای چیدن گل انتخاب لازم نیست

(قیصر امین‌پور، تنفس صبح)

رئیس و زعیم حوزهٔ علمیه، مرجع عالی‌قدر و استاد اخلاق، حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ حسین مظاهری(حفظه الله تعالی) در سال ۱۳۱۲شمسی در تیران، یکی از شهرستان‌های استان اصفهان، در خانواده‌ای مذهبی و روحانی و دوستدار خاندان پیامبر گرامی اسلام(ص) پا به عرصهٔ وجود نهاد. ایشان پس از اتمام تحصیلات غیر حوزوی، در سال ۱۳۲۶شمسی وارد حوزهٔ

عکس مقابل: حاج سیّدحسین رضازاده و آیت‌الله العظمی حاج‌میرزا محمدتقی مجلسی در تالار علامه امینی مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

علمیهٔ اصفهان شد. دروس حوزه را نزد بزرگانی چون حاج‌آقا جمال خوانساری، آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی و حضرت امام خمینی(ره) گذراند. دراساهٔ فی الاخلاق و شؤون الحکمه العملیّه (سه جلد)، دانش اخلاق اسلامی (چهار جلد)، موسوعه (بیست‌وهفت جلد)، معاد در قرآن، مناسک حج و عصارهٔ دین، ازجمله آثار این مرجع عالی‌قدر است.

ازجمله شخصیت‌های علمی شاخص که در زمرهٔ مراجع عظام هستند و در این دارالعلم زینت‌بخش کرسی درس خارج نیز هستند، علامهٔ فقیه آیت‌الله‌العظمی شیخ محمدتقی مجلسی است که در سال ۱۳۰۸شمسی در اصفهان متولّد شد. ایشان پس از اتمام دوران دبیرستان وارد مدرسهٔ علمیهٔ صدر اصفهان و بعد از آن رهسپار قم شد. پس از کسب فیض از محضر علمای قم، روانهٔ نجف اشرف شد. در آن‌جا به مجلس درس بزرگانی چون حاج سیّد محمود شاهرودی و حاج سیّد ابوالقاسم خویی راه یافت. ایشان پس از دریافت اجازهٔ اجتهاد از مراجع عالی‌قدر شیعه، به ایران آمد. پس از مدتی تدریس در حوزهٔ علمیهٔ خرم‌آباد و قم، به اصفهان بازگشت و در آن‌جا مشغول تدریس شد.

در چنین خاستگاهی، حاج سیّد فضل‌الله رضـازاده با ذوق و علاقه‌ای وافـر، پشتکاری بسیار و استعدادی درخشان به کار و تلاش در حیطه‌های علمی پرداخت. ایشان با روحی آمیخته از پرهیزکاری و مُلهَم از آموزه‌های معنوی و اخلاق حسنه، در بسیاری از متون و دروس ازجمله ادبیات، فقه، اصول، اخبار و تاریخ، رجال و درایه و آثار معتنابهی از منابع اسلامی به‌ویژه معارف شیعی و مضامینی مربوط و مرتبط با اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) به تلمّذ، تحقیق و پژوهش پرداخت.

مطابق قول شیخ اجل، سعدی شیرازی، «مراد از نزول قرآن تحصیل سیرت خوب است، نه ترتیل سورت مکتوب» (سعدی، گلستان، باب هشتم، بخش ۶۸). تکمیل سجایای اخلاقی، هدف غایی

رسالت حضرت ختمی‌مرتبت است. خواجهٔ رسل در تمام‌کردن و به کمال‌رسانیدن مکارم اخلاقی بیان می‌فرماید:

«إِنَّی بُعِثْتُ لِأُتَمِّمَ مَکَارِمَ الْأَخْلَاقِ»؛

«به‌راستی که من برای به کمال‌رساندن مکارم اخلاق مبعوث شده‌ام (ارشادالقلوب، ص ۱۷۴)

یا

«اِنَّ اللهَ بعثنی بِتَمَامِ مَکَارِمِ الْأَخْلَاقِ وَ کَمَالِ مَحَاسِنِ الْأَفْعَالِ»؛

«خداوند مرا برای تمام‌کردن بزرگواری‌های اخلاقی و کامل‌کردن کارهای نیکو برانگیخت» (المعجم الاوسط، ج ۷، ص ۷۴، ح ۶۸۹۵).

خداوند عزّوجلّ نیز آن حضرت را به عظمت اخلاقی می‌ستاید که:

﴿إِنَّک لَعَلی خُلُقٍ عَظِیمٍ﴾؛

«و همانا تو بر ملکهٔ نفسانی بزرگی (که همهٔ اخلاق فاضلهٔ انسانی در آن جمع است) استواری» (قلم، آیهٔ ۴).

آن حضرت به‌عنوان سرمشقی نیکو معرفی شده است:

﴿لَقَدْ کَانَ لَکُمْ فِی رَسُولِ اللهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ﴾؛

«قطعاً برای شما در رفتار رسول خدا، مایهٔ اقتدا و سرمشق زندگی است» (احزاب، آیهٔ ۲۱).

ازهمین‌رو، مبرهن است که اهل معرفت برای هرچه نزدیک‌ترشدن به ذات حضرت حق، باید در تهذیب نفس و تنظیم رفتار و کردارشان با چنان محک و ترازویی بکوشند که فرمود:

﴿وَزِنُوا بِالْقِسطاسِ الْمُستَقِیمِ﴾؛

«با ترازوی درست بسنجید» (اسراء، آیهٔ ۳۵).

سیّد فضل‌الله به تأسّی از شیخ اجل در بوستان، همیشه می‌گفت:

مپندار سعدی که راه صفا　　توان رفت جز بر پی مصطفی

(سعدی، بوستان، سرآغاز)

پدرم، سیّد فضل‌الله، در همان اوایل با بزرگان بسیاری همچون فقیه اهل‌بیت، مرحوم آیت‌الله حاج سیّد مصطفی مهدوی هُرستانی، به بحث و تبادل‌آرا می‌پرداخت. آیت‌الله مصطفی مهدوی هرستانی، فرزند مرحوم حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقاسیّد مهدی، از آیات عظام و علمای بنام و دانشمندان کرام معاصر اصفهان بود که در سال ۱۳۲۹قمری در خانواده‌ای اصیل و روحانی در قریهٔ هرستان ماربین اصفهان به‌دنیا آمد. پدر آن مرحوم، آقاسیّد مهدی ملقّب به بحرالعطا از اعاظم

علمای آن منطقه با ۳۳واسطه به حضرت موسی‌بن‌جعفر(ع) می‌رسد. او تحصیلات مقدماتی و سطوح خود را در اصفهان و در مدرسهٔ «جده بزرگ»، نزد استادانی نظیر مرحوم آقاشیخ محمدعلی دزفولی و مرحوم آقاشیخ محمدحسن نجف‌آبادی و مرحوم آقاسیّد مهدی درچه‌ای و حاج‌آقا رحیم ارباب و آقاسیّد محمد نجف‌آبادی فراگرفت.

پدرم نه فقط در امور علمی متبحّر و کوشا بود، بلکه در دیگر مسائل نیز دقت و ژرف‌اندیشی خاصی داشت. رفتار و حالات ایشان در این حوزه، ترجمانی واقعی بود از ﴿أَلا بِذِكرِ اللهِ تَطمَئِنُّ القُلُوبُ﴾؛ «آگاه باشید که دل‌ها تنها به یاد خدا آرام می‌یابد» (رعد، آیهٔ ۲۸). ایشان با اتکال به ذات حضرت باری عزّ اسمه، سکینه و آرامش معنوی را کسب کرده و با جان و روح خویش آمیخته بود.

او به‌جز علوم و ادبیات عربی و دانش‌های بلاغی، در شعر و ادبیات فارسی، علوم مرسوم حوزوی، نجوم و هیئت نیز مهارت داشت و صاحبِ رأی بود.

مرحوم آیت‌الله حاج سیّد مصطفی مهدوی هُرستانی

مربیان و استادان

یکی از عوامل مهمِ تأثیرگذار در شخصیت پدرم، حجت‌الاسلام حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، استفادهٔ ایشان از محضر علما و اندیشمندان ناموری بود که به حوزهٔ علمیهٔ اصفهان رونق خاصی بخشیده بودند. بسیاری از علاقه‌مندان

به فراگیری دانش و مشتاقان معرفت در سراسر حوزه‌های شیعه، به فراگیری علم از حضور چنین فرهیختگانی تمایل داشتند که می‌توانم به برخی از استادان ایشان اشاره‌ای داشته باشم.

۱. حاج میرزا علی‌آقا شیرازی

حاج میرزا علی‌آقا شیرازی، در سال ۱۲۹۴قمری در اصفهان به دنیا آمد. ایشان فقیهی عارف و مدرّس نهج‌البلاغه و قانون بوعلی‌سینا بود. از دوران کودکی به فراگیری قرآن مشغول شد و همزمان به تحصیلاتش در اصفهان ادامه داد. پس از مدتی عازم نجف شد و در آن‌جا دروسش را تکمیل کرد و در سال ۱۳۲۳قمری به اصفهان برگشت و تا آخر عمر، یعنی ۱۳۳۴شمسی در اصفهان اقامت داشت. شهید مرتضی مطهری، سیّد جلال‌الدین همایی، سیّد اسماعیل هاشمی، حاج‌آقا رحیم ارباب و حسین شفیعی ازجمله شاگردان او بودند.

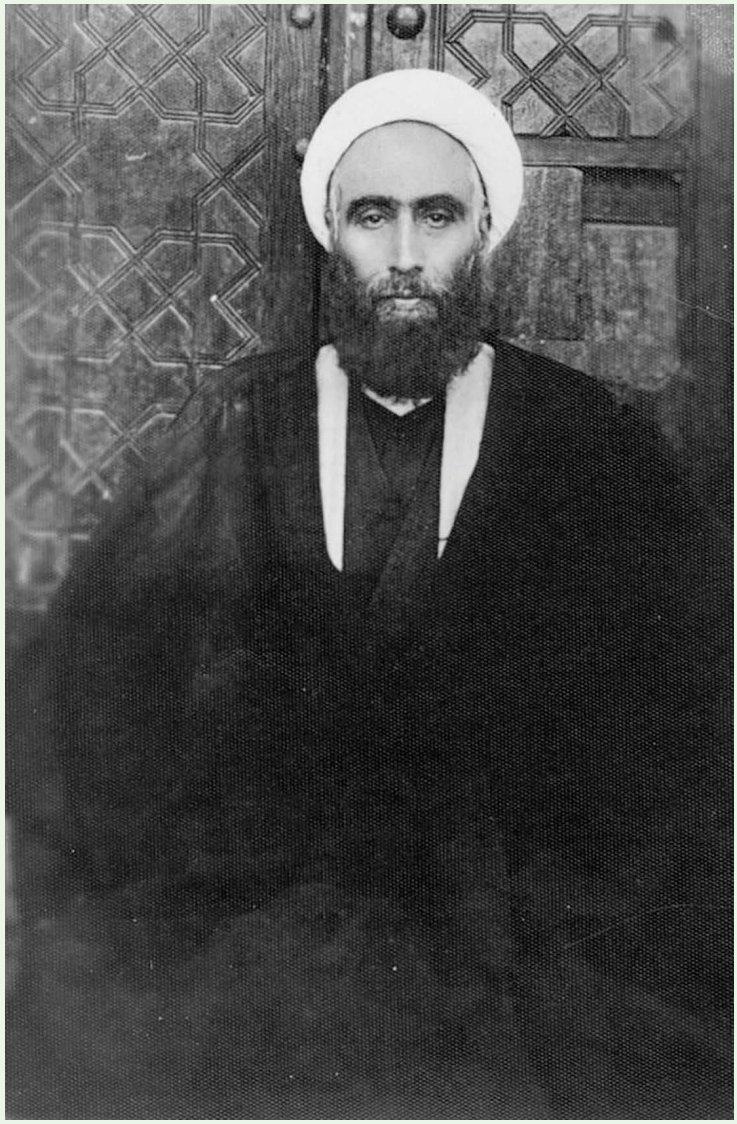

مرحوم حاج میرزا علی‌آقا شیرازی

۲. حاج‌آقا رحیم ارباب

حکیم متألّه، فقیه وارسته، حاج‌آقا رحیم ارباب در سال ۱۲۵۹شمسی در چرمهین، از توابع شهرستان لنجان اصفهان به‌دنیا آمد. خاندان حاج‌آقا رحیم ارباب، از بزرگان دهاقین و معتمدان چرمهین و بسیار توانگر بودند؛ بدین‌سبب به لقب ارباب خوانده می‌شدند. حاج‌آقا رحیم ارباب در کسوت روحانیت بود؛ اما به رسم ایشان عمامه نگذاشت. همیشه به تأسّی از استاد خویش، فیلسوف

حکیم متألّه، فقیه وارسته،
حاج‌آقا رحیم ارباب

بلندمرتبه، میرزاجهانگیرخان قشقایی، کلاه پوستی بر سر داشت. فقط هنگام نماز به رسم اجدادش عمامه‌ای کوچک روی سرش می‌گذاشت. حاج‌آقا رحیم ارباب سه سال آخر عمرش پس از عمل جراحی چشمانش، به علت کوتاهی یک پرستار نابینا شد. او در ۱۹آذر ۱۳۵۵ همزمان با روز عید غدیر درگذشت و در گورستان تخت فولاد اصفهان، حوالی «تکیهٔ ملک» در گلستان شهدا به خاک سپرده شد. از همفکران معروف ایشان می‌توان به آیت‌الله سیّد حسین طباطبایی بروجردی، محمدحسین اَشَنی و علامه سیّد محمد جواد غروی اشاره کرد. شاگردان مشهور ایشان نیز آقایان عبدالجواد فلاطوری، سیّد حسین موسوی قهدریجانی، سیّد محمدعلی موحد ابطحی، علامه جلال‌الدین همایی، سیّد محمد حسینی بهشتی، محمد مفتح، حسینعلی راشد، ملاهاشم جنتی، کلباسی، آیت‌الله ناصری اصفهانی و دکتر محمدباقر کتابی هستند.

حضرت آیت الله شیخ
عباسعلی ادیب اصفهانی

۳. آیت‌الله شیخ عباسعلی ادیب

آیت‌الله شیخ عباسعلی ادیب، فرزند حاج محمدجعفر ادیب، متولّد ۱۳۱۵قمری است. او مقدمات علوم و ادبیات را در زادگاهش آموخت و سپس به شهر اصفهان رفت. ایشان در رشته‌های مختلف همچون فقه و اصول، اخلاق، ریاضیات، هندسه، لگاریتم و نجوم به سطح عالی و مدارج بلند راه یافت. همچنین از برخی استادانش موفق به دریافت اجازهٔ اجتهاد و روایت شد.

شیخ عباسعلی ادیب، عالمی زاهد، فقیهی جامع، مجتهدی بزرگوار و ادیبی شاعر بود و به فارسی و عربی شعر نیکو می‌سرود. تخلّص شعری‌اش نخست «نادم» بود و پس از آن‌که نام خانوادگی‌اش را ادیب قرار داد، همین واژه را تخلّص خود کرد. ایشان در سال ۱۴۱۲قمری وفات یافت.

۴. آیت‌الله شیخ احمد فیاض فروشانی

فاضل وارسته، آیت‌الله شیخ احمد فیاض فروشانی، در سال ۱۲۸۵شمسی در شهر اصفهان متولّد شد. او فرزند ملامصطفی، از عالمان شیعه در اصفهان است. فیاض، تحصیلات حوزوی‌اش را در دو حوزهٔ اصفهان و نجف گذراند و از استادان هردو حوزه بهره برد. پس از سال‌ها به ایران بازگشت و در اصفهان ساکن شد. ایشان که ویژگی‌های شخصیتی و معنوی خاصی داشت، در اصفهان به تربیت طلاب و تدریس علوم دینی پرداخت و در

حضرت آیت‌الله ادیب اصفهانی و آیت‌الله معزی اصفهانی و آیت‌الله موحدابطحی و آیت‌الله خادمی

جریان انقلاب اسلامی و جنگ هشت‌سالهٔ ایران و عراق با امام خمینی(ره) و رزمندگان همراه بود. او در سال ۱۳۶۶شمسی درگذشت.

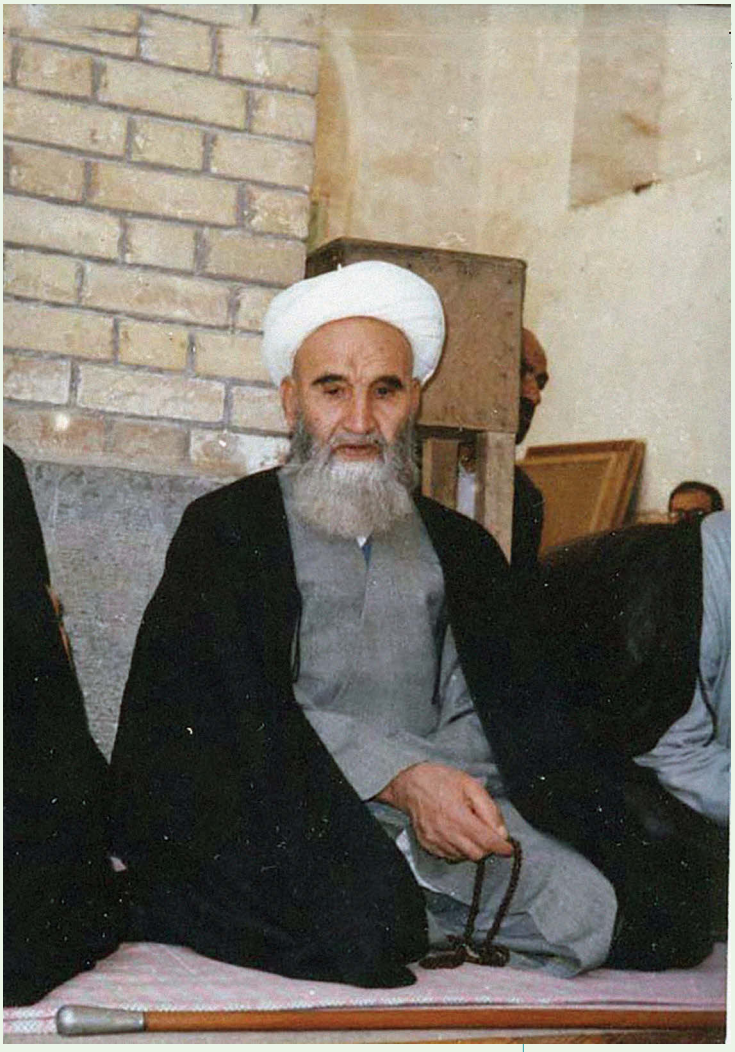

آیت‌الله شیخ احمد فیاض فروشانی

۵. آیت‌الله‌العظمی حاج میر سیّد علی موسوی بهبهانی

مرجع عالی‌قدر زمان و فقیه نامدار، آیت‌الله‌العظمی حاج میر سیّد علی موسوی بهبهانی، در سال ۱۳۰۲قمری در شهر بهبهان قدم به عرصهٔ وجود نهاد. پدرش از نوادگان سیّد عبدالله بلادی بحرینی و از علمای بهبهان بود. سیّد علی، دانشمندی پرهیزگار، متقی، زاهد، عابد و یگانه‌مردی بود که در عصر خود همتایی در تقوا نداشت. بنا به درخواست علما و مردم متدیّن اصفهان، در این شهر اقامت کرد و تا پایان عمرش، نیمهٔ اوّل سال در اصفهان و نیمهٔ دوم در اهواز می‌ماند و این برنامه تا آخر عمر ایشان ادامه داشت.

آیت‌الله العظمی حاج
میرسیّد علی موسوی
بهبهانی

عکس مقابل: آقایان و حجج‌اسلام: حسین پورکاظمی، حاج سیّدفضل‌الله رضازاده، حاج سیّداحمد فقیه‌امامی، حاج سیّدحسن فقیه‌امامی و حاج سیّدحسین رضازاده

در کسوت روحانیت

سیّد فضل‌الله پس از سال‌ها خوشه‌چینی از خرمن استادانی بنام و عالم، بنا به توصیهٔ فضلای بزرگ و وارسته‌ای چون حضرات آیات حاج‌آقا رحیم ارباب، حاج شیخ احمد فیاض و شیخ محمدباقر زند کرمانی، مفتخر به کسوت مقدس روحانیت شد و معمّم گردید.

تدریس و تربیت شاگرد

پدرم پس از حدود نیم‌قرن کسب معارف و کمالات معنوی، به تدریس و تربیت طلاب و شاگردان پرداخت. کرسی تدریس ایشان در مدرسهٔ صدر بازار تشکیل می‌شد که خود سال‌ها در آن‌جا به تحصیل پرداخته و از محضر استادان مبرّزی بهره جسته بود.

ازجملهٔ دروس و مباحث ایشان، متون و منابع فقهی مانند شرح لمعه شهید ثانی و مکاسب شیخ انصاری بود. در عین‌حال، خواندن آثار ارزشمندی مانند نهج‌البلاغه و صحیفهٔ سجادیه را که سخت مورد علاقه‌اش بود، به طالبان علم توصیه می‌کرد.

ایشان گاه نیز به‌صورت اختصاصی بعضی متون، منابع و موضوعات دیگر را تدریس می‌کرد که از آن‌جمله می‌توان به دانش‌هایی چون رجال و درایه، تاریخ و جغرافیای اسلامی، به‌ویژه شیعه، ملل و نحل و نجوم اشاره کرد.

حراست از مبانی مکتب

اعتقاد راسخ پدرم به ارکان دین و اصول مذهب جعفری و تقیّد و التزام عملی به ولایت اهل‌بیت(ع)، او را بر آن داشت تا با تمام وجود از فضایل و مناقب، سیره و سلوک ائمهٔ اطهار سخن گوید و در این راه از هیچ کوششی برای گسترش فرهنگ علوی کوتاهی نورزد.

﴿كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُم مِّنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ﴾؛

«شما (مسلمان‌ها) بهترین گروهی هستید که (از جانب خدا) بر مردم (جهان) پدیدار شده‌اید، به کار پسندیده امر می‌کنید و از کار زشت بازمی‌دارید و به خدا (در آنچه نازل کرده) ایمان می‌آورید. و اگر اهل کتاب نیز ایمان می‌آوردند البته برایشان بهتر بود؛ برخی از آن‌ها مؤمن‌اند و بیشترشان نافرمانند (آل‌عمران، آیهٔ ۱۱۰).»

جابربن‌عبدالله انصاری در ذیل تفسیر آیهٔ فوق می‌گوید: «رسول خدا(ص) فرمود:

«أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ نُورِی، ابْتَدَعَهُ مِنْ نُورِهِ وَ اشْتَقَّهُ مِنْ جَلَالِ عَظَمَتِهِ فَأَقْبَلَ يَطُوفُ

بِالْقُدْرَةِ حَتَّى وَصَلَ إِلَى جَلَالِ الْعَظَمَةِ فِي ثَمَانِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، ثُمَّ سَجَدَ لِلّٰهِ تَعْظِيماً فَفَتَقَ مِنْهُ نُورَ عَلِيٍّ (ع)، فَكَانَ نُورِي مُحِيطاً بِالْعَظَمَةِ وَ نُورُ عَلِيٍّ مُحِيطاً بِالْقُدْرَةِ، ثُمَّ خَلَقَ الْعَرْشَ وَ اللَّوْحَ وَ الشَّمْسَ وَ ضَوْءَ النَّهَارِ وَ نُورَالْأَبْصَارِ وَ الْعَقْلَ وَ الْمَعْرِفَةَ وَ أَبْصَارَالْعِبَادِ وَ أَسْمَاعَهُمْ وَ قُلُوبَهُمْ مِنْ نُورِي وَ نُورِي مُشْتَقٌّ مِنْ نُورِهِ، فَنَحْنُ الْأَوَّلُونَ وَ نَحْنُ الْآخِرُونَ وَ نَحْنُ السَّابِقُونَ وَ نَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ وَ نَحْنُ الشَّافِعُونَ وَ نَحْنُ كَلِمَةُ اللهِ وَ نَحْنُ خَاصَّةُ اللهِ وَ نَحْنُ أَحِبَّاءُ اللهِ وَ نَحْنُ وَجْهُ اللهِ وَ نَحْنُ جَنْبُ اللهِ وَ نَحْنُ يَمِينُ اللهِ وَ نَحْنُ أُمَنَاءُ اللهِ وَ نَحْنُ خَزَنَةُ وَحْيِ اللهِ وَ سَدَنَةُ غَيْبِ اللهِ وَ نَحْنُ مَعْدِنُ التَّنْزِيلِ وَ مَعْنَى التَّأْوِيلِ وَ فِي أَبْيَاتِنَا هَبَطَ جَبْرَئِيلُ وَ نَحْنُ مَحَالُّ قُدْسِ اللهِ وَ نَحْنُ مَصَابِيحُ الحِكْمَةِ وَ نَحْنُ مَفَاتِيحُ الرَّحْمَةِ وَ نَحْنُ يَنَابِيعُ النِّعْمَةِ وَ نَحْنُ شَرَفُ الْأُمَّةِ وَ نَحْنُ سَادَةُ الْأَئِمَّةِ وَ نَحْنُ نَوَامِيسُ الْعَصْرِ وَ أَحْبَارُالدَّهْرِ وَ نَحْنُ سَادَةُ الْعِبَادِ وَ نَحْنُ سَاسَةُ الْبِلَادِ وَ نَحْنُ الْكُفَاةُ وَ الْوُلَاةُ وَ الْحُمَاةُ وَ السُّقَاةُ وَ الرُّعَاةُ وَ طَرِيقُ النَّجَاةِ وَ نَحْنُ السَّبِيلُ وَ السَّلْسَبِيلُ وَ نَحْنُ النَّهْجُ الْقَوِيمُ وَ الطَّرِيقُ الْمُسْتَقِيمِ، مَنْ آمَنَ بِنَا آمَنَ بِاللهِ وَ مَنْ رَدَّ عَلَيْنَا رَدَّ عَلَى اللهِ وَ مَنْ شَكَّ فِينَا شَكَّ فِي اللهِ وَ مَنْ عَرَفَنَا عَرَفَ اللهَ وَ مَنْ تَوَلَّى عَنَّا تَوَلَّى عَنِ اللهِ وَ مَنْ أَطَاعَنَا أَطَاعَ اللهَ، وَ نَحْنُ الْوَسِيلَةُ إِلَى اللهِ وَ الْوُصْلَةُ إِلَى رِضْوَانِ اللهِ، وَ لَنَا الْعِصْمَةُ وَ الْخِلَافَةُ وَ الْهِدَايَةُ وَ فِينَا النُّبُوَّةُ وَ الْوَلَايَةُ وَ الْإِمَامَةُ وَ نَحْنُ مَعْدِنُ الْحِكْمَةِ وَ بَابُ الرَّحْمَةِ وَ شَجَرَةُ الْعِصْمَةِ وَ نَحْنُ كَلِمَةُ التَّقْوَى وَ الْمَثَلُ الْأَعْلَى وَ الْحُجَّةُ الْعُظْمَى وَ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى الَّتِي مَنْ تَمَسَّكَ بِهَا نَجَا»؛

«نخستین چیزی که خدای متعال آفرید، نور من بود که آن را از نور خود پدید آورد و از جلال عظمت خویش جدا کرد. پس نور من شروع به طواف قدرت الهی نمود تا این‌که در طول هشتادهزار سال به جلال عظمت الهی رسید. آن‌گاه برای تعظیم خدا به سجده افتاد و از آن نور علی(ع) جدا گردید؛ پس نور من محیط برعظمت الهی و نور علی(ع) محیط بر قدرت او بود. آن‌گاه خدای متعال عرش، لوح، خورشید، روز، نور دیدگان، عقل، معرفت و چشم‌های مردم و گوش‌ها و دل‌های آنان را از نور من آفرید و نور من از نور او (خدای سبحان) جدا گردیده است. پس ماییم اوّلین و آخرین و سابقین و ماییم تسبیح‌کنندگان و ماییم شفاعت‌کنندگان و ما کلمهٔ خدا هستیم و ما خاصان و برگزیدگان او هستیم. ما دوستان خداییم و ما وجه‌الله، جنب‌الله و یمین‌الله هستیم. ما امینان خداییم، ما خزانه‌داران وحی او و پرده‌داران و حاجبان غیب او هستیم. ما معدن تنزیلیم و معنای تأویل نزد ماست و جبرئیل در خانه‌های ما فرود می‌آید و ما محل آمدوشد امرخدا و نهایت غیب او هستیم. ما جایگاه قدس خدا، چراغ‌های حکمت، کلیدهای

رحمت، سرچشمه‌های نعمت، باعث شرافت مردم و بزرگان پیشوایان امت هستیم. ما نوامیس عصر، دانشمندان دهر، سروران مردم، سیاستمداران جهان، کفایت‌کنندگان، فرمانداران، حامیان و ساقیان و راعیان و راه‌های نجات مردم هستیم. ما راه و سرچشمهٔ سلسبیل و راه پایدار و مستقیم هستیم. کسی‌که به ما ایمان بیاورد، به خدا ایمان آورده و کسی‌که ما را رد کند، خدای را رد کرده است. کسی‌که دربارهٔ ما تردید کند، به خدا تردید کرده است. کسی‌که ما را نشناسد، خدا را نشناخته و کسی‌که از ما روی‌گردان باشد، از خدا روی‌گردان شده است. کسی‌که از ما اطاعت کند، از خدا اطاعت کرده است. ما وسیله به‌سوی خدا و رساننده به رضوان او هستیم. عصمت، خلافت و هدایت از آنِ ماست. نبوت، ولایت و امامت در میان ماست. ما معدن حکمت، باب رحمت و شجرهٔ عصمت هستیم. کلمهٔ تقوا، مَثَل اَعلی، حجت کبری و عروةالوثقی که هرکس به آن چنگ زند نجات یابد، ما هستیم» (بحارالانوار، ج ۲۵، ص ۲۳ و ۲۴).

پدرم بنا به تشخیص و برحسب وظیفه، در منابر و مجالس از جایگاه و منزلت اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) سخن می‌راند و انحراف دشمنان آنان، ازجمله وهابیت و افکار انحرافی و مسلک‌های ساختگی و وابسته را تذکر می‌داد و با استدلال و طرح مباحث علمی، آنان را رسوا و سرافکنده می‌کرد.

قدرت علمی، دقت‌نظر و سخنان منطقی و مستدل پدرم برخاسته از برداشت و تأویل کلام حضرت امیر(ع) در نهج‌البلاغه بود و بر این سیرهٔ فکری استوار بود که حضرت علی‌بن‌ابی‌طالب(ع) بر تعقّل به‌عنوان راهبرد فرزانگی و معناگرایی به‌صورت توأمان تأکید می‌کرد. این نکته به‌خوبی در نامهٔ ۳۱ نهج‌البلاغه هویدا و تبیین شده است.

ایشان در مباحث و سیر منطقی بحث، بر اثبات رابطهٔ بین عقل و ادب تأکید می‌ورزید و براساس گفتمان آن حضرت که در این نامه بدان اشاره شده است، مباحث خود را پیش می‌برد: «آن‌که با ادب، فرزانه گردد، خردمند است وگرنه کسی‌که با زور تازیانه سر بر راه نهد، چارپایی بیش نیست» (نهج‌البلاغه، نامهٔ ۳۱).

توجه به نسل جوان

دورهٔ جوانی ازجمله دوره‌های مهم و تأثیرگذار در زندگی هر فرد است. دورهٔ جوانی بهار زندگی است و شناخت ویژگی‌های انسان در این دورهٔ بی‌بدیل زندگی می‌تواند به استفادهٔ مطلوب از دورهٔ جوانی و به‌کارگیری توانایی‌های فرد منجر شود.

جوانی مناسب‌ترین زمان برای به‌دست‌آوردن توانایی‌ها و دانش‌هاست؛ به‌گونه‌ای که می‌توان

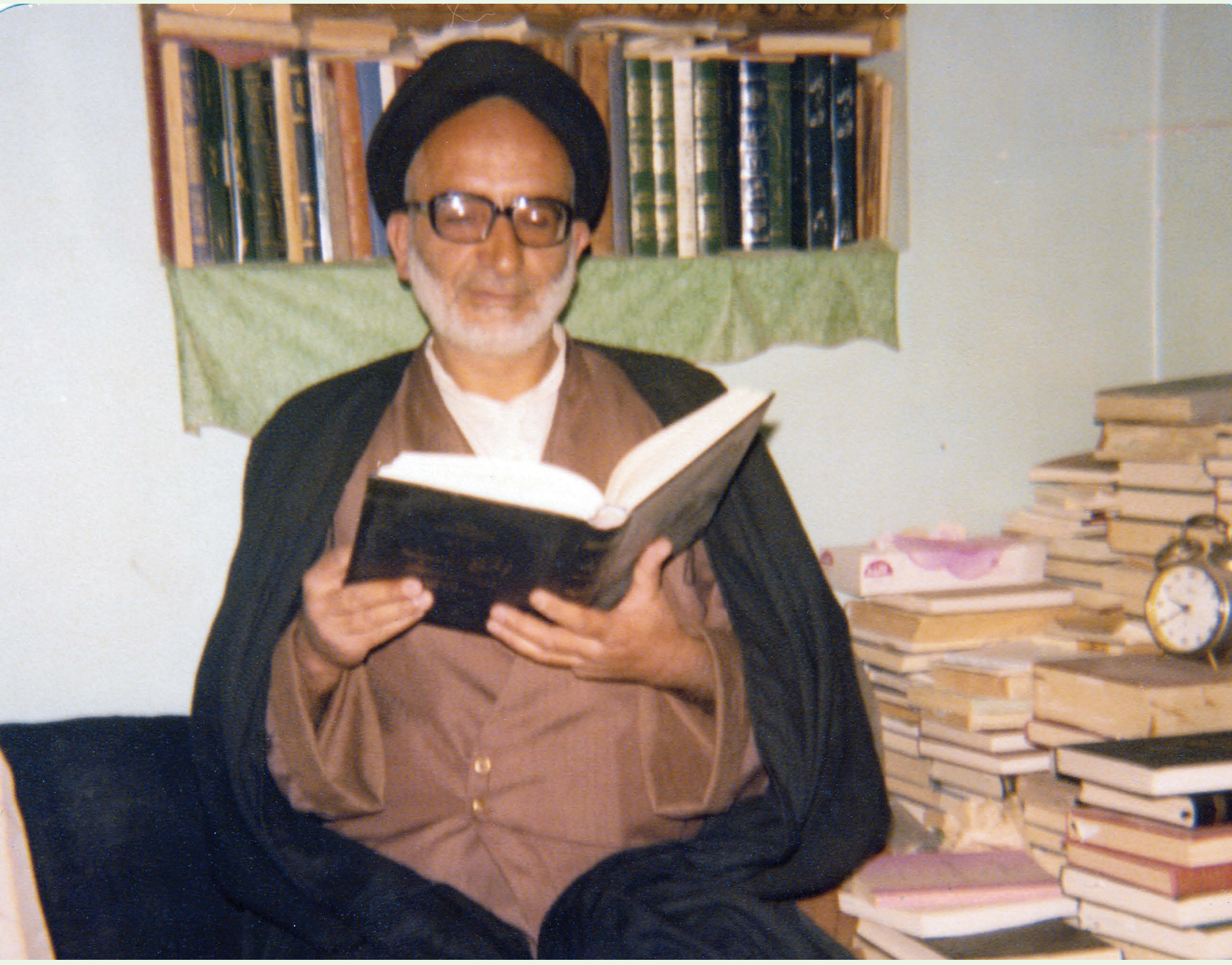

ادعا کرد دوران جوانی فرصتی طلایی و در عین‌حال کوتاه است که اگر به خودشناسی و کمال‌یابی اختصاص یابد، سعادت جوان به‌خوبی تأمین می‌شود.

حضرت علی(ع) دربارهٔ اهمیت جوانی و تأثیر آن در زندگی فرموده‌اند:

«در ایام سلامت بدن، سرمایه‌ای فراهم و مهیا نساختند و در اوایل فرصت‌های زندگی و نیرومندی، درس عبرتی نگرفتند و درخشنده‌ترین ایام عمر را رایگان از کف دادند. کسی‌که در جوانی اهل تن‌پروری بوده است، آیا می‌تواند در پیری جزشکستگی و ذلت انتظاری داشته باشد؟» (نهج‌البلاغه، ج ۱، ص۱۹۱)

و نیز:

«شَیْئانِ لایَعْرِفُ فَضْلَهُما اِلاّ مَنْ فَقَدَهُما: الشَّبابُ وَالْعافِیَه»؛

«دو چیز است که فضیلت و برتری آن‌ها را نداند، مگر کسی‌که آن دو را از دست داده باشد: جوانی و سلامتی» (غررالحکم و دررالکلم، ص ۴۱۴).

جوانان از قدرت، نشاط و سلامتی بیشتری در مقایسه با دیگر دوران‌های زندگی برخوردارند و در معارف دینی بر استفاده از این ویژگی‌ها برای دستیابی به سعادت و آخرت تأکید شده است. حضرت علی(ع) در تفسیر آیهٔ ۷۷ سورهٔ قصص بدان اشاره فرموده است:

«فی قوله تعالی: ﴿وَ لا تَنْسَ نَصیبَکَ مِنَ الدُّنْیا﴾ قال: لا تَنسَ صِحَّتَکَ وَ قُوَّتَکَ وَ فَراغَکَ وَ شَبابَکَ وَ نَشاطَکَ وَ غِنَاکَ وَ اَن تَطلُبَ بِهَا الآخِرَةَ»؛

«سخن خداوند بلندمرتبه که می‌فرماید: سهم خود را از دنیا فراموش مکن؛ یعنی سلامتی، توانایی، جوانی، شادابی و دارایی‌ات را فراموش مکن تا با آن‌ها آخرت را به‌دست آوری» (بحارالانوار، ج ۶۸، ص ۱۷۷).

پدرم به جوانان تحصیل‌کرده که قلبی پاک و آرزوهایی بزرگ دارند و آرمانگرا هستند، ایمان داشت. ایشان در «درس‌هایی از نهج‌البلاغه» به نامهٔ حضرت امیر(ع) به فرزند خود، امام حسن مجتبی(ع)، اشاره می‌کرد که فرموده‌اند:

«أَنْتَ مُقْبِلُ الْعُمُرِ وَ مُقْتَبَلُ الدَّهْرِ ذُو نِیَّةٍ سَلِیمَةٍ وَ نَفْسٍ صَافِیَة»؛

«رو به زندگی آوردی و تازه با روزگار روبه‌رو شده‌ای، دارای نیّت پاک و روان پاکیزه هستی» (نهج‌البلاغه، ص ۳۹۴)

و مؤکداً می‌گفت باید با نیکی با جوانان رفتار کرد؛ چه این‌که رسول خدا(ص) فرمودند:

«به شماها دربارهٔ جوانان به نیکی سفارش می‌کنم که آن‌ها دلی رقیق‌تر و قلبی فضیلت‌پذیرتر دارند. خداوند مرا به پیامبری برانگیخت تا مردم را به رحمت الهی

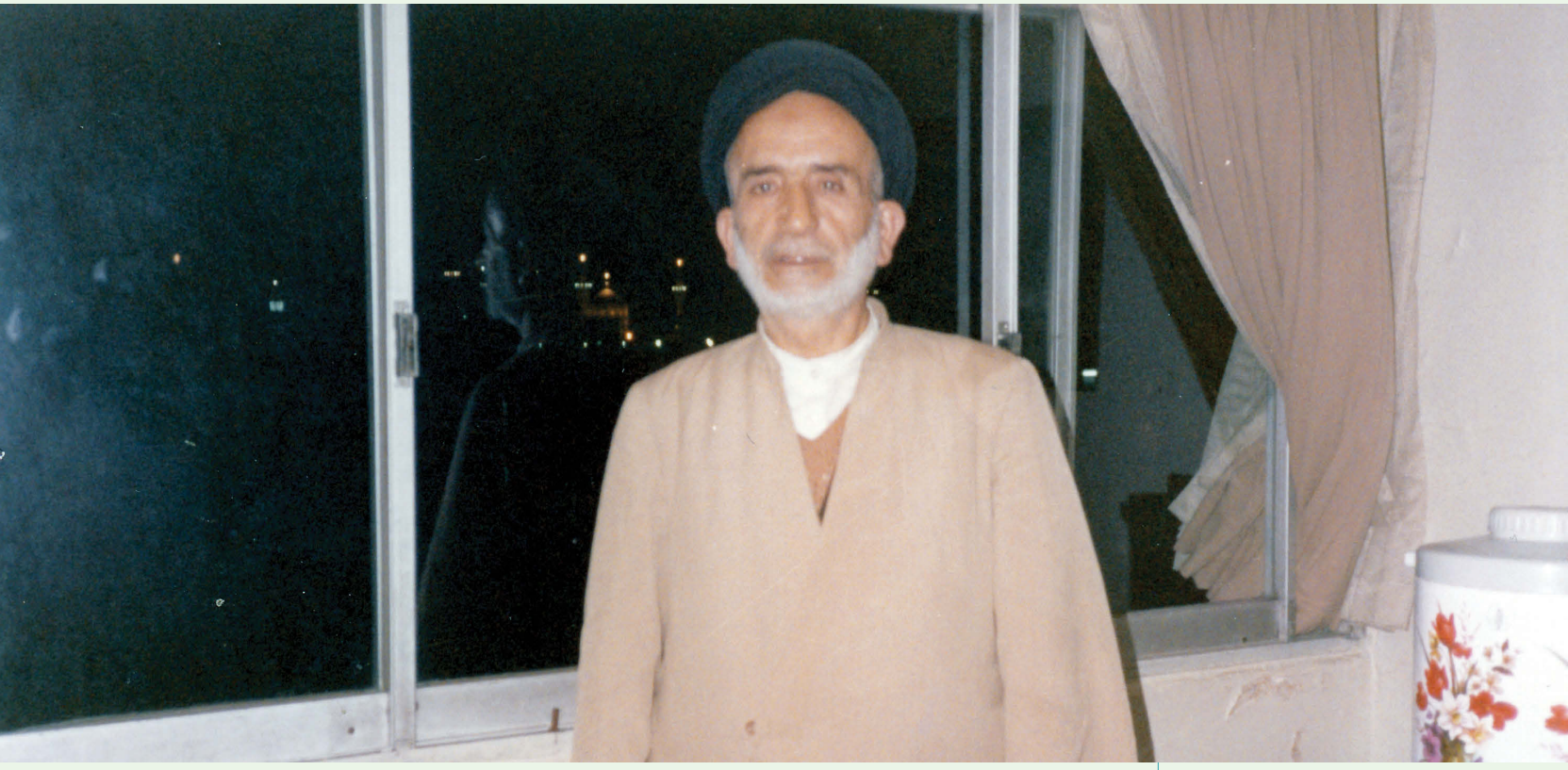

حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سید فضل‌الله رضازاده در مشهد مقدس

بشارت دهم و از عذابش بترسانم. جوانان سخنانم را پذیرفتند و با من پیمان محبت بستند؛ ولی پیران از قبول دعوتم سرباز زدند و به مخالفت برخاستند» (سفینة‌البحار، ص ۱۷۶).

به دلیل آمادگی و تربیت‌پذیریِ جوانی است که امام علی(ع) به تربیت جوان در دوران جوانی اهمیت داده و آن را بهترین زمان تربیت‌پذیری دانسته است؛ چنان‌که در نامهٔ امام به فرزندش، امام‌حسن(ع)، آمده است:

«به‌راستی که قلب جوان همچون زمینی است که گیاهی در آن نروییده باشد و هرزمان که بذری در آن افکنده شود، می‌پذیرد. پس، به آگاهانیدن تو اقدام کردم، پیش از آن‌که دلت سخت و عقلت سرگرم شود» (نهج‌البلاغه، نامهٔ ۳۱).

و به تعبیر حافظ:

هرچند پیر و خسته‌دل و ناتوان شدم — هرگه که یاد روی تو کردم جوان شدم

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۳۲۱)

در قابوس‌نامه آمده است:

«ای پسر، هرچند توانی پیرو عقل باش. نگویم که جوانی مکن؛ لکن جوانی خویشتن‌دار

باش. بهرهٔ خویش به حَسَب طاقت خویش از روزگار خویش بردار که چون پیرشوی خود نتوانی. چنان‌که آن پیر گفت: چند سال خیره غم خوردم که چون پیرشوم، خوب‌رویان مرا نخواهند؛ اکنون که پیرشدم، خود ایشان را نمی‌خواهم.»

و دربارهٔ بالارفتن سن انسان و بروز بیماری‌ها و ضعف‌ها نیز این‌گونه گفته است:

«در کتابی خواندم که مردم تا سی‌وچهار ساله هرروز برزیادت باشد به قوت و ترکیب، و پس از سی‌وچهار ساله تا به چهل‌سال همچنان بیابد، زیادت و نقصان نکند؛ چنان‌که آفتاب میان آسمان رسد، بطیئ السیربود تا فروگشتن، و از چهل‌سالگی تا پنجاه‌سال هر سالی در خویشتن نقصانی بیند که پار ندیده باشد، و از پنجاه‌سالگی تا به شصت‌سال هر ماه در خویشتن نقصانی بیند که در ماه دیگر ندیده باشد، و از شصت‌سال تا هفتادسال هرهفته در خویشتن نقصانی بیند که هفتهٔ دیگرندیده باشد، و از هفتادسال تا هشتادسال هرروز در خود نقصانی بیند که دی (دیروز) ندیده باشد، و اگر از هشتاد برگذرد، هرساعتی دردی و رنجی بیند که در ساعت دیگرندیده باشد.»

و به قول شیخ بهایی:

عهد جوانی گذشت در غمِ بود و نبود — نوبت پیری رسید صد غم دیگرفزود
کارکنان سپهربرسردعوی شدند — آنچه بدادند دیر، باز گرفتند زود
حاصل ما از جهان نیست به‌جز درد و غم — هیچ ندانم چراست این‌همه رشک و حسود
نیست عجب‌گر شدیم شهره به زرق و ریا — پردهٔ تزویرما سد سکندر نبود
نام جنون را به خود داد بهایی قرار — نیست به‌جز راه عشق، زیر سپهر کبود

(شیخ بهایی، دیوان اشعار، غزل ۱۰)

پدرم همواره به فرزندان خویش بر یادگیری و به‌کار بستن آموزه‌های تربیتی و اخلاقی دین مبین اسلام تأکید می‌کرد و می‌گفت مادامی‌که خصلت‌های ناپسند در روح انسان ریشه ندوانده است، می‌توان با زحمتی کمتر در رفع آن‌ها و جایگزین‌کردن فضایل و اخلاق پسندیده کوشید. این کار در دوران میانسالی و کهنسالی بسیار دشوار خواهد بود؛ زیرا بسیاری از صفات و ویژگی‌ها در این دوران به عادت تبدیل می‌شود و تغییر آن‌ها به‌آسانی ممکن نخواهد بود.

تغییر عادات و خصوصیات در جوانی مانند کندن بوتهٔ سست از دل خاک است. اگر این کار در ایام جوانی انجام نشود، به موازات این‌که پیری آشکار و او ضعیف شود، خار در دل زمین ریشه کرده، مستحکم می‌شود و به‌طور طبیعی کندن آن سخت و دشوار خواهد بود.

به تعبیر مولوی:

تو که می‌گویی که فردا این بدان — که به هر روزی که می‌آید زمان
آن درخت بد جوان‌تر می‌شود — وین کَنَنده، پیر و مضطر می‌شود
خاربُن در قوت و برخاستن — خارکن در پیری و در کاستن
خاربُن هر روز و هر دم سبز و تر — خارکن هر روز زار و خشک‌تر
او جوان‌تر می‌شود، تو پیرتر — زود باش و روزگار خود مبر

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر دوم)

داشتن آرزوهای بزرگ، جوان را به تکاپو و تلاش وامی‌دارد و حقیقت وجود آدمی، به‌ویژه جوان را برای کسب معارف و یافتن پاسخ‌های حِکمی دربارهٔ جهان هستی ترغیب می‌کند. بدین ترتیب، او از هیچ کوششی برای کسب و کشف حقیقت و راز و رمز زندگی از پای نمی‌نشیند. پیامبر گرامی اسلام(ص) فرمودند:

«الأمَلُ رَحمةٌ لِامّتی، و لَوْ لا الأمَلُ ما أرْضَعَتْ والِدَةٌ وَلَدَها، و لا غَرَسَ غارِسٌ شَجَرا»؛
«آرزو برای امت من رحمت است. اگر آرزو نبود، هیچ مادری فرزندش را شیر نمی‌داد و هیچ باغبانی درختی نمی‌نشاند» (بحارالأنوار، ج۷۴، ص۱۷۳).

جوان مطابق طبعش دارای آرزوهای فراوان است؛ لیکن آرزوها باید در مسیر عقلانیت و تلاش او قرار گیرد. اگر این آرزوهای بلند با خیال و آرزوهای تهی تعویض شود، فقط آسودگی زودگذر را به همراه دارد. از همین‌روست که حضرت امیر(ع) در نامهٔ معروف خود به فرزندش امام حسن مجتبی(ع) ضمن برشمردن ویژگی‌های جوانی، آرزوها و امیدهای دور و دراز و بدون پشتوانه را امری ناصواب شمرده، برای آن آسیب‌هایی احتمالی را یادآوری می‌کند:

«به‌یقین بدان که به همهٔ آرزوهای خود نخواهی رسید. از مرگ جلو نمی‌افتی و بر راه کسی می‌روی که پیش از تو می‌رفت. پس در به‌دست‌آوردن دنیا آرام باش و در مصرف آنچه به‌دست آوردی، نیکو عمل کن؛ زیرا تلاش بی‌اندازه برای دنیا، به تاراج رفتن اموال را به‌دنبال دارد» (نهج‌البلاغه، نامهٔ ۳۱).

جوان به دلیل قلب پاک و روح صاف، همواره آرمان‌خواه است و ازاین‌رو، عدالت‌طلبی و رسیدن به اهداف بلند را مدنظر قرار می‌دهد و در مسیر کمال حرکت می‌کند و زودتر حق را می‌پذیرد. به همین دلیل، بیشتر طرفداران پیامبر گرامی اسلام(ص) جوانان بوده‌اند و بیشترین یاران امام زمان(عج) را جوانان تشکیل خواهند داد و به تعبیر امیر مؤمنان(ع):

«یاران مهدی(عج) جوان‌اند و کهنسالان در میان آنان کم‌اند؛ مانند سرمه در چشم و نمک در توشه؛ چه این‌که کمترین قسمت توشه، نمک است» (شیخ طوسی، الغیبه، ص ۴۷۶، ح ۵۰۱).

حضرت امام جعفر صادق(ع) به آرمان‌گرایی جوانان و استقبال آنان از خیر و عدالت اشاره می‌کند و می‌فرماید:

«عَلَیکَ بِالأَحداثِ فَإِنَّهُم أسرَعُ إلی کُلِّ خَیرٍ»؛
«جوانان را دریابید؛ زیرا آنان سریع‌تر به کارهای خیر روی می‌آورند» (کافی، ج ۸، ص ۹۳).

رویکرد جوانان به خیر بر پایهٔ احساس نیست، بلکه بر پایهٔ عشق به خیر است؛ رویکردی که موجب تصمیم‌های اساسی در مبارزه با شر و فساد می‌شود. حضرت علی(ع) در توصیه به امام حسن(ع)، او را از سکوت و بی‌خیالی به وضعیت جامعه و اطرافیان برحذر می‌دارد و به اصلاح جامعه سفارش می‌کند:

«به نیکویی امر کن تا از اهل آن باشی و از بدی به دست و زبان خود منع کن و از بدی به قدر طاقت خود جدایی انداز و در راه خدا

آقایان و حجج‌اسلام:
حاج سیّدعلی رضازاده،
جواد دیانی دردشتی،
حاج سیّدحسین
رضازاده، علیرضا
مرتضوی منش، حاج
سیّدفضل‌الله رضازاده،
شفتی، حاج سیّدحسن
فقیه‌امامی، جعفر
قسامی

به‌گونه‌ای شایسته جهاد کن و سرزنش ملامت‌کنندگان تو را از این کار باز ندارد» (نهج‌البلاغه، نامهٔ ۳۱).

سیرهٔ ولایی و معنوی

در طول تاریخ شیعه، سیرهٔ عالمان دین همواره توجه به مضامین روح‌بخشِ «**صائناً لنفسِهِ، حافِظاً لِدینِهِ، مُخالِفاً علی هَواهُ و مُطِیعاً لأمرِ مَولاهُ**» (احتجاج، ج ۲، ص ۵۱۰، ح ۳۳۷)) بوده و معنویت و تقوا در کنار جهد و تلاش برای تحقق اهداف علمی و فرهنگی، سرلوحهٔ برنامه‌های آنان قرار داشته است.

پدرم، حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، که پیرو مکتب حقهٔ امام جعفر صادق(ع) و در مسیر اهداف متعالی مذهب بود، سیرهٔ علمای سلف را پیشهٔ خود کرده و با درک درست و دقیق از فضای زمانه و نیاز نسل جوان به درک و فهم و آشنایی با معارف قرآنی و اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، در مسیر هدایت و ارشاد مردم، استوار و راست‌قامت بود و با صبر و استقامتی مثال‌زدنی و تحمل سختی‌های فراوان برای رسیدن به حق، با رویی خوش به تربیت نسل جوان می‌پرداخت. ایشان توصیه‌های حضرت مولی‌الموحدین علی بن ابی‌طالب(ع) را به فرزندش امام حسن(ع) که در نامهٔ سی‌ویکم نهج‌البلاغه بازتاب دارد، آویزهٔ گوش و جان و فکرت خود داشت:

آقایان و حجج‌اسلام:
سیّد فضل‌الله رضازاده،
شیخ ابوالقاسم وثیق،
مومنی، ابطحی، علیرضا
مرتضوی منش

«و خود را بردبارانه بر ناملایمات عادت ده، نیکوصفتی است شکیبایی در راه حق، و برای حق هرکجا که باشد، سختی‌ها را تحمل کن.»

ادب در محضر حضرت رب

پایندگی هر رفتار و گفتار و معناداریِ هر کردار، بسته به انگیزه‌ای است که به آن فعلیت می‌بخشد:

«إِنَّمَا الأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَ إِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى» ؛

«و طبیعی است که ورای هر کار و عملی که از ایشان صورت گرفته و سر می‌زند، انگیزه‌ای نهفته و کارگراست.» (نهج الحقّ و کشف الصدق، ص ۴۷۰).

مأنوس‌بودن پدرم با نهج‌البلاغه و غور در فرازهای بلند و معنوی آن، همراه با عمری کوشش و ممارست در راه تحقق مؤلّفه‌ها و شاخصه‌هایی که قرآن مجید و نهج‌البلاغه ارائه کرده‌اند، ایشان را رهرویی صدیق برای مکتب شیعه ساخته بود:

«فَبادَرتُکَ بِالأدَبِ... و أجمَعتُ علَیهِ مِن أدَبِکَ»؛

«ضرورت ادب تو مرا بر آن داشت که به چنین مهمی پیش‌دستی نموده و اقدام کنم»

(تحف‌العقول، ص ۷۱).

ایشان با درایت کامل، این نکته را درک کرده بودند که «ادب»، سنجه و معیار درستی و راستی مناسبات و ارتباطات چهارجانبهٔ آدمی با خود، خدا، طبیعت و جامعه است. یکی از نشانه‌های دینداری، ادب آدمی در رفتار، گفتار و نگاه اوست:

از خدا جوییم توفیق ادب — بی‌ادب محروم گشت از لطف رب
بی‌ادب تنها نه خود را داشت بد — بلکه آتش در همه آفاق زد
مائده از آسمان در می‌رسید — بی‌شری و بیع و بی‌گفت و شنید
در میان قوم موسی چند کس — بی‌ادب گفتند: کو سیر و عدس؟
منقطع شد خوان و نان از آسمان — ماند رنج زرع و بیل و داسِمان
باز عیسی چون شفاعت کرد، حق — خوان فرستاد و غنیمت بر طبق
مائده از آسمان شد عائده — چون که گفت: انزل علینا مائده
باز گستاخان ادب بگذاشتند — چون گدایان زله‌ها برداشتند
لابه کرده عیسی ایشان را که این — دائم است و کم نگردد از زمین
بدگمانی‌کردن و حرص‌آوری — کفر باشد پیش خوان مهتری
زان گدارویان نادیده ز آز — آن در رحمت بریشان شد فراز
نان و خوان از آسمان شد منقطع — بعد از آن زآن خوان نشد کس منتفع
ابر برناید پی منع زکات — وز زنا افتد وبا اندر جهات
هرچه بر تو آید از ظلمات و غم — آن ز بی‌باکی و گستاخی‌ست هم
هر که بی‌باکی کند در راه دوست — رهزن مردان شد و نامرد اوست
از ادب پرنور گشته‌ست این فلک — وز ادب معصوم و پاک آمد ملک
بُد ز گستاخی کسوف آفتاب — شد عزازیلی ز جرئت رد باب
هرکه گستاخی کند اندر طریق — گردد اندر وادی حیرت غریق

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اوّل، بخش ۴)

مداومت بر تلاوت قرآن

حاج سیّد فضل‌الله رضازاده در طول حیات پربار خود افزون بر دقت بر مراتب پارسایی و واجبات الهی، به انجام مستحبات نیز اهتمام می‌ورزید. در خلوت و جلوت بر تلاوت قرآن کریم مداومت داشت. قرآن کریم را کتابی می‌دانست که تلاوت، استماع، تدبّر و اُنس و آشنایی با آن، تفسیر و درنهایت عمل‌کردن به دستورات آن موجب رشد و تعالی انسان می‌شود. ایشان بی‌توجهی به هر مرحله و مرتبهٔ آن را به‌نوعی به مهجوریت در آن مرحله تلقی می‌کرد.

درواقع، آنچه در آیات قرآن کریم و احادیث و روایات منقول از حضرات معصومین(ع) در زمینهٔ تأکید بر تلاوت قرآن یا استماع آن و تدبّر و تفکر مطرح شده، همه به‌نحوی تأکید و تشویق به استفاده از قرآن کریم در هر مرتبه است.

ایشان همیشه تأکید می‌کرد که بی‌اعتنایی به قرآن در هر یک از مراتب فوق، مهجوریت این کتاب شریف را در آن مرتبه درپی خواهد داشت؛ هرچند مهجوریت قرآن در مرتبهٔ عمل، بالاترین مرتبهٔ مهجوریت است. البته عمل نیز مستلزم تدبّر و تدبّر نیز مستلزم خواندن و استماع است. برداشت خود از آیهٔ شریفهٔ ﴿وَ قالَ الرَّسُولُ یا رَبِّ إِنَّ قَوْمِی اتَّخَذُوا هذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورا﴾؛ «و (در آن روز) فرستادهٔ خدا گوید: ای پروردگار من، همانا قوم من (امت من از زمان بعثت تا آخر دنیا) این قرآن را متروک گذاشتند (و از درک معارف و عمل به آن اعراض نمودند)» (فرقان، آیهٔ ۳۰) را به مهجوریت در مقدمات استفاده از قرآن کریم تفسیر می‌کرد که خود موجب مهجوریت عملی آیات شریفه می‌شود.

قرآن، کتاب هدایت و ارشاد خلق است. کلام خدا، کلام نور است و معجزهٔ جاودان پیامبر گرامی اسلام(ص). قرآن، ریسمان محکم الهی و نشان‌دهندهٔ راه خدا و قانون پروردگار است و نسخه‌ای شفابخش و نشانهٔ لطف حضرت رب به بشر. پدرم بارها در مواجهه با تیرگی‌ها و ظلمت‌های فراروی زندگی انسان، به حدیث شریف پیامبر گرامی اسلام اشاره و همگان را به قرائت و خواندن قرآن دعوت می‌کرد:

«اِذَا الْتَبَسَتْ عَلَیْکُمُ الفِتَنُ کَقِطَعِ اللَّیْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَیْکُمْ بِالْقُرآنِ»؛

«هنگامی‌که فتنه‌ها همچون پاره‌های شب تاریک شما را در خود پیچید، برشماست که به قرآن تمسّک جویید» (وسائل‌الشیعه، ج ۶، ص ۱۷۱).

پدرم همواره فرزندانش را به تلاوت و تدبّر در آیات کلام‌الله مجید توصیه می‌کرد. آنان را به خوشه‌چینی و بهره‌گیری از هدایت‌های قرآن کریم دعوت می‌نمود و این حدیث منسوب به حضرت امیر(ع) را یادآور می‌شد:

«وَ مَا جَالَسَ هَذَا الْقُرْآنَ أَحَدٌ إِلَّا قَامَ عَنْهُ بِزِیَادَةٍ أَوْ نُقْصَانٍ زِیَادَةٍ فِی هُدًی أَوْ نُقْصَانٍ مِنْ عَمًی»؛

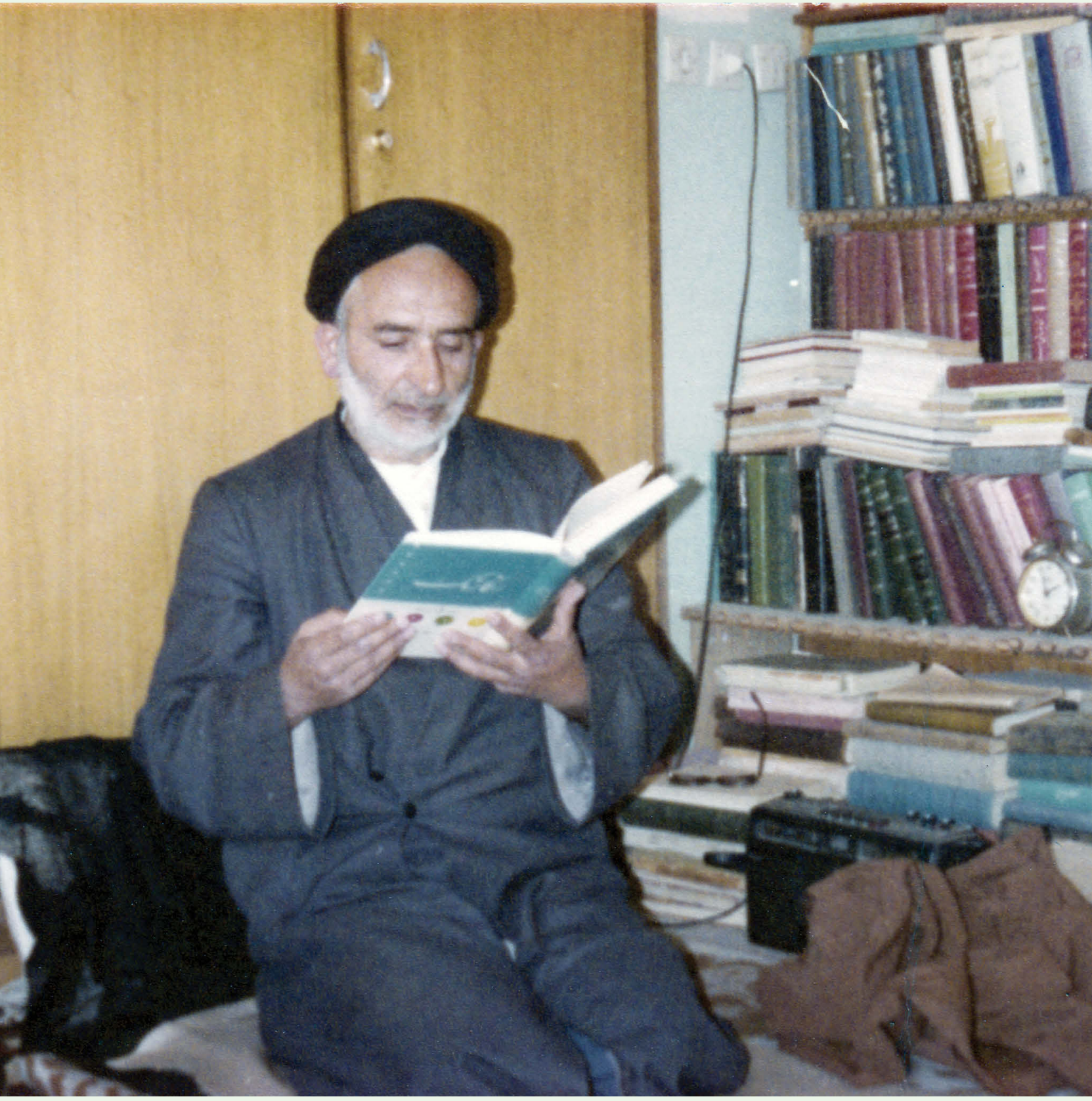

عکس مقابل: حاج سیّدمحمد رضازاده و حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سیّدفضل‌الله رضازاده

«هیچ‌کس با این قرآن همنشین نشد، مگر آن‌که چون از نزد آن برخاست، با فزونی و کاستی همراه بود؛ فزونی در هدایت و کاستی از کوردل» (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۲۴).

ایشان در محافل و منابر وعظ خویش، بر نقش و اهمیت حاملان قرآن کریم تأکید و با اشاره به احادیث معتبر، بر جایگاه شریف و بهشتی آنان اشاره می‌کرد:

«حَمَلَةُ الْقُرْآنِ عُرَفَاءُ أَهْلِ الْجَنَّة»؛

«حاملان قرآن معروف‌ترین اهالی بهشت هستند» (بحارالأنوار، ج ۸، ص ۱۹۹)؛

و

«اشراف امتّی حَمَلَةَ القرآن»؛

«شریفان امت من حاملان قرآن‌اند» (بحارالأنوار، ج ۸۴، ص ۱۳۸).

پدرم در حق کسانی‌که به مردم، به‌ویژه جوانان، قرآن تعلیم می‌دادند و آنان را با معارف الهی آشنا می‌کردند، لطف و مهربانی زایدالوصفی نشان می‌داد. بسیار از این عمل شاد می‌شد و به پیروی از حدیث نبوی، بهترین مردم را کسانی می‌دانست که قرآن را آموزش می‌دهند:

قال رسول الله(ص): «خَیرُکُم مَن تَعَلَّمَ القُرآنَ وَ عَلَّمَه»؛

«بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد و به دیگران بیاموزد» (مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۴، ص ۲۳۵).

دراین‌راستا و بنا به توصیهٔ اکید ایشان، در سال ۱۳۵۲شمسی، «مکتب‌العمار» را به‌منظور آموزش قرآن کریم و احکام برای نوجوانان در سطح شهر تأسیس کردم که بیش از دوهزار نفر را تحت پوشش تعلیم و تربیت قرآنی قرار داد.

صبح‌خیزی و سلامت‌طلبی چون حافظ — هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۳۱۹)

و به تعبیر علامه اقبال لاهوری:

آن کتاب زنده قرآن حکیم — حکمت او لایزال است و قدیم

نسخهٔ اسرار تکوین حیات — بی‌ثبات از قوتش گیرد ثبات

نوع انسان را پیام آخرین — حامل او رحمه للعالمین

گر تو می‌خواهی مسلمان زیستن — نیست ممکن جز به قرآن زیستن

از تلاوت بر تو حق دارد کتاب — تو ازو کامی که می‌خواهی بیاب

(اقبال لاهوری، رموز بیخودی)

تهجّد و دعا

اقامهٔ نماز شب و تهجّد دائم، قرائت زیارت عاشورا همراه با آداب آن، خواندن زیارات و ادعیه ازجمله زیارت جامعهٔ کبیره و همچنین حدیث شریف کساء در برنامهٔ کاری ایشان بود. پدرم در انس با صحیفهٔ سجادیه - اخت‌القرآن، زبور آلِ محمد و انجیل اهل‌بیت(ع) - مأنوس بود و دعا و نیایش را که عرض نیاز به درگاه خداوند منّان و فراخواندن اوست، از یاد نمی‌برد.

درواقع، دعا را باید فراخواندن خویشتن به سوی خداوند دانست و نه چیز دیگر؛ زیرا او از رگِ گردن به ما نزدیک‌تر است:

﴿وَ نَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ﴾؛

«و ما به او از رگ گردن و رگ‌های خونش نزدیک‌تریم» (ق، آیهٔ ۱۶).

در جای دیگر می‌فرماید:

﴿وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَ قَلْبِهِ﴾؛

«و بدانید که خدا (طبق قدرت بالغه‌اش به گرفتن آثار از هر مؤثر)، میان مرد و قلب او (میان نفس و صفاتش از حبّ و بغض و ایمان و کفر) حایل می‌شود (جدایی می‌افکند) و همهٔ شما (در آخرت) به‌سوی او گردآوری می‌شوید» (انفال، آیهٔ ۲۴).

این ماییم که از او دوریم:

دوست نزدیک‌تر از من به من است — وین عجب‌تر که من از وی دورم
چه کنم با که توان گفت که او — در کنار من و من مهجورم

(سعدی، گلستان، باب دوم)

ما با فراخواندن خویش به‌سوی کسی که از ما به ما نزدیک‌تر است، می‌کوشیم تا «خودِ خویشتن» را که از یار سرمدی دور شده است، به جانب او فراخوانیم. او، «حضور مطلق» و «حاضر هماره» است و این ماییم که به تناسب و به مراتب سرگرمی‌ها و غفلت‌هایمان از او غایبیم:

کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را — کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تورا
غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور — پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تورا

(فروغی بسطامی، دیوان اشعار، غزل ۹)

خداوند تبارک و تعالی در قرآن کریم فرموده است:

﴿وَ إِذا سَأَلَكَ عِبادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذا دَعانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَ لْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ﴾؛

«و چون بندگان من از تو دربارهٔ من بپرسند (بگو که) من حتماً (به همه) نزدیکم. دعای

دعاکننده را هنگامی که مرا بخواند اجابت می‌کنم. پس دعوت مرا بپذیرند و به من ایمان آورند، شاید که راه یابند» (بقره، آیهٔ ۱۸۶).

دعا و نیایش، برافکندن پرده‌های غیبت ماست از حضور او؛ فراخواندن خویشتن است برای سخن‌گفتن با او، زاری به درگاه او، درخواست از او، پناه‌بردن به او، سر نهادن به دامان مهر او و امیدبستن به رحمت گستردهٔ او.

آثار تهجّد دائمی ایشان بر سیما، رفتار، سکنات و حالاتش کاملاً هویدا بود. او معتقد بود نماز شب، درس خودسازی و خلوت‌کردن با خالق خود را که از نیازهای فطری انسان است، به انسان می‌آموزد. همچنین می‌گفت نماز شب تأثیر بسزایی در هر سه عالم برای انسان دارد: دنیا، برزخ و قیامت.

باید دانست که نماز شب ابعاد گسترده‌ای دارد و در زندگی شخصی، اجتماعی و سیاسی انسان و در باطن و ظاهر انسان و رفع مشکلات و گرفتاری او تأثیری فراوان دارد:

﴿وَ أَقِمِ الصَّلاةَ طَرَفَيِ النَّهارِ وَ زُلَفاً مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَناتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئاتِ ذلِکَ ذِکْرى لِلذَّاکِرين﴾؛

«و نماز را در دو طرف روز و اوایل شب که نزدیک روز است برپا دار (نماز صبح را در نیمهٔ اوّل روز، و ظهر و عصر را در نیمهٔ دوم آن، و مغرب و عشا را در اوایل شب بخوان) که به‌یقین نیکی‌ها گناهان را از بین می‌برد. این، تذکری است برای یادکنندگان» (هود، آیهٔ ۱۱۴).

رسول خدا(ص) فرمودند:

«مَنْ كَثُرَتْ صَلَاتُهُ بِاللَّيْلِ حَسُنَ وَجْهُهُ بِالنَّهَارِ»؛

«هرکه بیشتر نماز شب بخواند، هنگام روز زیبا و نورانی است» (مستدرک الوسائل، ج ۶، ص ۳۳۷).

امام جعفر صادق(ع) نیز فرمود:

«نماز شب صورت را زیبا و خُلق را نیکو و انسان را خوشبو می‌کند، رزق را زیاد و قرض را ادا می‌کند، اندوه را برطرف می‌سازد و چشم را جلا می‌دهد» (بحارالانوار، ج ۸۷، ص ۱۵۳).

در بین نمازهای مستحبی، نماز شب از فضیلت بیشتری برخوردار است و در قرآن کریم دربارهٔ آن تأکید و سفارش بسیاری شده است. خدای متعال به پیامبرش می‌فرماید:

﴿وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَکَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَکَ رَبُّکَ مَقَامًا مَحْمُودًا﴾؛

«ای رسول ما، پاره‌ای از شب را برای آن (تلاوت قرآن و خواندن نافلهٔ شب) بیدار باش،

عکس مقابل: آقایان و حجج‌اسلام: جعفر اخوان خرازیان، حاج سیّدفضل‌الله رضازاده و سیّد محمدرضا ابطحی

(که این) وظیفه‌ای افزون برای تو (است)؛ باشد که پروردگارت تو را به مقامی درخور ستایش (مقام شفاعت) برانگیزد» (اسراء، آیهٔ ۷۹).

«مقام محمود» به‌طور مطلق و بدون قید و شرط به حضرت رسول(ص) داده شده است. خداوند این مقام را از هر حامدی و نسبت به هرگونه حمدی به پیامبر عطا کرده است؛ یعنی هرگونه حمدی از هر حامدی به هر محمودی تعلّق گیرد، آن حمد دربارهٔ آن حضرت است و آن مقام محمود از آنِ پیامبر عظیم‌الشأن اسلام(ص) است.

خوشا آنان‌که الله یارشان بی — به حمد و قل هو الله کارشان بی
خوشا آنان‌که دائم در نمازند — بهشت جاودان بازارشان بی

(باباطاهر، دوبیتی‌ها، شمارهٔ ۳۱۳)

آن نمازی مقبول درگاه حق می‌شود که با خاطری دردمند و دلی سوخته اقامه شود و انسان خود را فقط در محضر خدا ببیند و او را تسبیح کند.

خوشا نماز و نیاز کسی که از سرِ درد — به آبِ دیده و خون جگر طهارت کرد

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۱۳۲)

ساده‌زیستی و قناعت

ساده‌زیستی، بی‌رغبتی به ظواهر و زخارف دنیا، نظم و برنامه‌ریزی دقیق، جدّیت و مراقبت کامل در انجام امور معیشتی و قناعت و مناعت طبعِ مثال‌زدنی‌اش، سرلوحهٔ حیات طیّبه و پاک پدرم بود.

جهان ای برادر نماند به کس — دل اندر جهان‌آفرین بند و بس
مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت — که بسیار کس چون تو پرورد و کشت
چو آهنگ رفتن کند جان پاک — چه بر تخت مردن، چه بر روی خاک

(سعدی، گلستان، باب اوّل، حکایت شمارهٔ ۱)

یا:

نیم‌نانی گر خورد مرد خدا — بذل درویشان کند نیمی دگر
ملک اقلیمی بگیرد پادشاه — همچنان در بند اقلیمی دگر

(سعدی، گلستان، باب اوّل، حکایت شمارهٔ ۳)

قال الله تعالی: ﴿مَنْ عَمِلَ صالِحاً مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَياةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ ما كانُوا يَعْمَلُون﴾؛

«هر کس از مرد یا زن، عمل نیک انجام دهد درحالی‌که ایمان داشته باشد، پس او را

بی‌تردید (در دنیا) به زندگی پاکیزه‌ای زنده خواهیم داشت و (در آخرت) پاداششان را در برابر عمل‌های بسیار خوبشان خواهیم داد» (نحل، آیهٔ ۹۷).

بسیاری از مفسّران، حیات طیّبه را قناعت در دنیا دانسته‌اند. قناعت، گنجی است بی‌پایان و بزرگان چه نیکو گفته‌اند که خداوند تعالی پنج چیز به پنج جای به عدل بنهاد: «عزت اندر طاعت، ذلّت اندر معصیت، هیبت اندر قیام شب، حکمت اندر شکم خالی و توانگری اندر قناعت.» قناعت، طلب‌ناکردن است آنچه در دست تو نیست، و بی‌نیازشدن است به آنچه هست. مراد از «رزق حَسَن» در آیهٔ مبارکهٔ ﴿لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللهُ رِزْقاً حَسَناً﴾؛ «حتماً خداوند آن‌ها را روزی نیکو خواهد داد» (حج، آیهٔ ۵۸)، همان قناعت است.

به‌یقین کسب آرامش و احساس رضایت‌مندی، مهم‌ترین نیاز انسان معاصر است. دنیازدگی و تنوع‌طلبی، تجمل‌خواهی، خودخواهی، تکاثر، افزون‌طلبی و فردگرایی، سستی روابط انسانی را رقم زده و احساس تنهایی، اضطراب و افسردگی را بر زندگی انسان‌ها چیره کرده است. در چنین وضعیتی، قناعت می‌تواند آرامش را برای انسان به ارمغان آورد؛ آرامشی که موجب ضمان سلامت و امنیت فرد و جامعه است.

در مکتب علوی و نگاه اخلاقی حضرت امیرالمؤمنین(ع)، قناعت، رفتاری اخلاقی و

کارگشا برای رهایی از رذایل اخلاقی است. در نگاه ایشان، قناعت، بهره‌مندی از دنیا به اندازهٔ کفایت و رفع نیاز انسان تعبیر می‌شود. آن حضرت در باب انسان قانع می‌فرماید:

«کسی که به اندازهٔ کفایت زندگی از دنیا بردارد، به آسایش دست یابد و آسوده‌خاطر شود؛ درحالی‌که دنیاپرستی کلید دشواری و مرکب رنج و گرفتاری است» (نهج‌البلاغه، ص ۷۴).

براین‌اساس، قناعت، بهره‌مندی به اندازهٔ کفاف و رفع نیاز آدمی از مظاهر این جهان است و توجه به دنیا بیش از حد نیاز، رسیدن به آستانهٔ دنیاپرستی است که این مرحله، انسان را گرفتار خود می‌کند و بندهٔ مظاهر این جهانی می‌سازد.

پدرم بر مرزهای زهد منفی و مفهوم واقعی قناعت، وقوف کامل داشت و انسان‌هایی را که به‌دلیل راحت‌طلبی و خودخواهی از دنیا فاصله گرفته و به‌تعبیری زهد منفی را پیشهٔ خود ساخته و به‌نام «قناعت» این شیوه را برگزیده‌اند؛ افرادی ناتوان می‌دانست که به‌نوعی دچار احساس حقارت در شخصیت خود شده‌اند.

از ویژگی‌های منحصربه‌فرد ایشان این بود که همیشه و در همه‌حال، حتی هنگام خواب و استراحت، ملبّس به لباس روحانیت بودند و اعتقاد راسخ داشتند که «این لباس مبیّن رسالت نبی مکرم اسلام(ص) و ائمهٔ هدی(ع)، و برای انجام وظیفه است. بنابراین، همیشه و در همه‌حال باید آمادهٔ خدمت به شریعت و مکتب حضرت امام جعفر صادق(ع) باشیم.»

توجه به کتاب و مطالعه

از مظاهر فرهنگ و تمدن اسلامی، وجود کتابخانه‌های غنی و پُربار و جامع بوده است. در سرزمین‌های پهناور و وسیع اسلامی در قرون متمادی و در پهنهٔ تمدن شکوفای ایرانی - اسلامی، به‌ویژه قرن دوم قمری، کتابخانه‌های بزرگی با نام‌هایی چون «بیت‌الحکمه» یا «خزانه‌الحکمه» وجود داشت که در آن‌ها جلسات مناظره و گفت‌وگوی علمی میان خلفای عباسی و دانشمندان برپا می‌شد و منابع و آثار مکتوب موجود در آن، ذخایر ارزشمندی برای پژوهش و تحقیق صاحبان اندیشه و خرد بود. شواهد موجود، حاکی از اداره و مدیریت بیت‌الحکمه‌ها از سوی ایرانیان فاضل بوده است. بیت‌الحکمه یا خزانه‌الحکمه در دورهٔ اسلامی به مکان‌های مختلف از اتاقی حاوی چند مجسمه، تصویر یا طلسم گرفته تا کتابخانهٔ سلطنتی که در آن روزگار وظیفهٔ کنونی موزه‌ها را نیز برعهده داشت، اطلاق می‌شد. آنچه مسلّم است، این کتابخانه‌ها و مجموعه‌ها، سازمانی دولتی و دیوانی و بسیار منظم و گسترده بود که همهٔ فعالیت‌های علمی آن دوران در آن صورت می‌پذیرفت و کتاب‌های خطی از زبان‌های

زندهٔ آن عصر نظیر یونانی، سُریانی و پهلوی و ترجمهٔ آن‌ها به عربی در آن گردآوری می‌شد. با ایجاد و تأسیس بیت‌الحکمه در قرن دوم قمری در بغداد، دانشمندان بسیاری از سراسر جهان به‌سوی این شهر مهاجرت کردند و آموزش و پژوهش رونق گرفت. نتیجهٔ این کوشش‌ها، شکوفایی فعالیت‌های علمی و آموزشی در قرن سوم و چهارم هجری شد که از آن با عنوان «عصر طلایی اسلام» یاد می‌شود.

وجود چنین پایگاه‌های علمی، موجب رونق کتابخانه‌های متعدد در اقصی‌نقاط کشور پهناور ایران شد و الگویی زنده برای تحقیق و تفحص در اندیشه‌ها و مکاتب فکری مختلف فرارو نهاد. طبقات اجتماعی نیز برحسب خاستگاه اجتماعی و علمی خود، کتابخانه‌های متعددی را ایجاد کردند و گسترش دادند. بسیاری از علمای دینی و دانشمندان متألّهٔ شیعی، در منازل خود با جمع‌آوری کتاب‌های ارزشمند و مهم از قرون نخستین هجری، پیشگام گسترش این فرهنگ بالنده بوده‌اند.

افزون بر کتابخانه‌های عمومی، دارالکتب‌ها و مؤسسات آموزشی مانند مدارس و مجامع علمی، بخشی از منازل علما نیز به نگهداری کتب، منابع و مآخذ اختصاص داشت. دانشمندان شیعی از قرون نخستین هجری تا کنون در این زمینه پیشگام بوده‌اند.

پدر من نیز ازجمله افراد فاضلی بود که از آغاز دوران پربار حیات علمی خود، به جمع‌آوری و حفظ آثار اندیشمندان و مؤلّفان پرداخت. او تک‌تک این تألیفات و کتاب‌ها را با زحمت، دقت و علاقهٔ خاصی گردآوری کرد که حاصل آن کتابخانه‌ای شد با حدود ده‌هزار جلد کتاب در زمینه‌های مختلف، به‌ویژه علوم اسلامی و معارف قرآنی و آثار اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع). آثار این مجموعهٔ نفیس، منحصر به یک رشته یا یک دانش نمی‌شد و گستردگی موضوعات آن مثال‌زدنی بود؛ موضوعاتی از قبیل ادبیات فارسی و عربی، فقه و اصول، درایه، اخبار و روایات، تاریخ و جغرافیا، علوم ریاضی و هندسه، دانش و علوم سماوی مانند نجوم و ستاره‌شناسی و افلاک و علوم عقلی و بسیاری از آثار که در شمار منابع مهم و مآخذ عمده در علوم مذکور به‌حساب می‌آیند.

ایشان وقت عمده‌ای را در طول شبانه‌روز به مطالعه و تحقیق و بررسی موضوعات ارجاعی و مورد علاقه اختصاص می‌داد و با توجه به دقت بالای علمی که از آن بهره‌مند بود، تا موضوعی یا مطلبی را از منابع و مآخذ اصیل و معتبر نمی‌دید، از نقل آن خودداری می‌کرد. او به معنا و مفهوم نهفته در آیهٔ شریفهٔ ﴿وَ لا تَقْفُ ما لَيْسَ لَکَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَ الْبَصَرَ وَ الْفُؤادَ كُلُّ أُولئِکَ كانَ عَنْهُ مَسْؤُلاً﴾؛ «و از چیزی که بدان علم نداری پیروی مکن، زیرا گوش و چشم و دل، هر یک مورد سؤال قرار خواهند گرفت (از انسان دربارهٔ کارهای آن‌ها و از آن‌ها دربارهٔ کارهای خودشان می‌پرسند)» (اسراء، آیهٔ ۳۶)، اعتقاد راسخ داشت و همهٔ زندگی علمی‌اش تفسیر و ترجمان این آیهٔ شریفه بود و باور داشت آنچه می‌گوید یا می‌نویسد، باید مستند بر واقع باشد. ایشان معمولاً پس از تهیه و ابتیاع هر کتاب، در آغاز آن یا صفحات

اوّلیهٔ اثر، نحوهٔ خرید و تاریخ آن را ذکر می‌کرد. از این نوشته‌ها به‌خوبی روشن می‌شود ایشان مبالغی را که بابت سخنرانی‌ها یا مباحث منبر به او می‌رسید برای خرید کتاب‌های مفید صرف می‌کرد.

تدوین سیر مطالعاتی از منابع معتبر و آثار ارزشمند که موجبات اعتلای اندیشه و فرهنگ اسلامی را در مخاطب داشت، جزو وظائف خود می‌دانست و بر این کار مداومت داشت.

یکی از فضلای اصفهان به‌نام استاد معادی، از دوستان دیرین و علاقه‌مند به مرحوم حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، دربارهٔ کتابخانهٔ شخصی آن مرحوم اظهار داشته‌اند که عظمت، وسعت و ارزش کتابخانهٔ ایشان خیره‌کننده بود و علاوه بر پُرشدن قفسه‌های کتابخانه، بسیاری از کتاب‌ها نیز روی زمین قرار گرفته بود.

عنایت به شعر و شاعران

حوزهٔ شعر و ادبیات با تاریخ ایران عجین است و مفاهیم معرفتی و حِکمی نهفته در قرآن عظیم، یکی از نافذترین و معتبرترین منابع عظیم فکری و فرهنگی در شعر و ادب فارسی است. ازاین‌رو، شعر به‌تنهایی کتاب معرفت و شناخت است و اسرار و کلیدهای درک فهم جهان در لابه‌لای سطور ابیات و مضامین آن نهفته است.

تصویر مقابل: تصویری از حاشیه‌نویسی کتاب‌های چاپ سنگی موجود در کتابخانه مرحوم حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده

رویکرد دین مبین اسلام به شعر و شاعری بر اساس اهداف، جهت‌گیری‌ها و نتایج آن است. درواقع، اسلام شعر را ابزاری برای نیل به هدف می‌داند و معیار ارزیابی آن، هدفی است که شعر در راه آن به‌کار گرفته می‌شود؛ گرچه با کمال تأسف در طول تاریخ ادبیات ملل و نحل جهان، از این ذوق لطیف الهی سوءاستفاده‌هایی نیز شده و موجبات گمراهی را فراهم کرده است که برای نمونه می‌توان از جایگاه شعر در دوران انحطاط فکری و اخلاقی قوم عرب در عصر جاهلیت یاد کرد. با وجود این، نمی‌توان این حقیقت را انکار کرد که اشعار سازنده و هدف‌دار در طول تاریخ، حماسه‌های فراوانی آفریده است و گاه قوم و ملتی را در برابر دشمنان خونخوار و ستمگر آنچنان بسیج کرده که بی‌پروا به صف دشمن زده و بر او فایق آمده‌اند.

در دوران آغازین انقلاب اسلامی که احساسات پاک و بی‌شائبهٔ مردم ایران در دفاع از ارزش‌های انسانی و اسلامی نمودار گردید، شاهد بودیم که اشعار موزون و شعارهایی که در قالب شعر ریخته می‌شد، چه شور و هیجان و جنبشی می‌آفرید و چگونه خون‌ها را در رگ‌ها به‌جوش می‌آورد و صفوف انسان‌ها را به خروش وامی‌داشت و چگونه این اشعار کوتاه و ساده اما حماسی و هیجان‌انگیز، لرزه بر اندام دشمن می‌انداخت و پایه‌های کاخشان را متزلزل می‌ساخت.

در باب اهمیت شعر، کافی است بدانیم که یکی از سوره‌های قرآن (الشعراء)، به‌نام شعر و شاعری است و در آن تنبیهات و تذکارهایی از سوی خداوند علیم در این‌باره بیان شده است:

﴿إِلاَّ الَّذينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحاتِ وَ ذَكَرُوا اللهَ كَثيراً وَ انْتَصَرُوا مِنْ بَعْدِ ما ظُلِمُوا وَ سَيَعْلَمُ الَّذينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُون﴾؛

«مگر کسانی (از آن‌ها) که ایمان آورده و عمل‌های شایسته نموده و خدا را بسیار به یاد آورده و پس از آن‌که ستم دیده‌اند (اشعاری بر ضد پیامبر و اسلام شنیدند، به‌وسیلهٔ اشعاری در ردّ آن‌ها) انتقام گرفته‌اند، و به‌زودی کسانی که ظلم کردند خواهند دانست که به کدامین بازگشتگاه بازمی‌گردند» (شعراء، آیهٔ ۲۲۷).

پیش از ظهور اسلام، اقوام عرب برای شعر اهمیتی خاص قائل بودند و اشعار عاشقانه و ادبی و حماسی زیادی می‌سرودند؛ اما محتوا و مفهوم این اشعار، اغلب، پوچ و مربوط به ظواهر دنیا و دربارهٔ دلاوری‌های جنگی بود. با ظهور اسلام، اشعار عرب جان تازه‌ای گرفت و به‌سوی معنویت و پند یا مدح اولیای خدا متمایل شد؛ به‌گونه‌ای که در زمان رسول خدا(ص) شعرای زیادی پرورش یافتند که شعرهای آن‌ها مورد تائید پیامبر(ص) بود. برای مثال، علاءبن‌حضرمی شعری دربارهٔ عفو و اغماض در محضر حضرت خواند و پیامبر(ص) فرمودند: «برخی از شعرها حکمت است و بعضی سحرآمیز. شعر تو هم خوب است؛ اما کتاب خدا از آن بهتر می‌فرماید: «**ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ**» (المحاسن، ج ۱، ص ۲۵۷).

مرحوم حاج اکبر دیانی
دردشتی و مرحوم
محمدجواد اخوان
خرازیان جد و حاجیه
خانم ملوک دیانی
دردشتی مادر و حاج
سیّدعلی رضازاده، برادر

شعرایی که برای رسول خدا(ص) و در مدح او و رسالت الهی‌اش شعر سروده‌اند، فراوان‌اند؛ کسانی چون کعب بن مالک، عبدالله بن رواحه، حسان بن ثابت، نابغه بن جعدی، کعب بن زهیر، قیس بن صرمه، عباس بن مرداس، طفیل غنوی، مالک بن عوف، ابودهبل جمحی، بحیر بن ابی سلمی و دیگران که اشعار آن‌ها در تاریخ ثبت و ضبط است. سرودن شعر از منظر سیرهٔ نبوی و مشی علوی، نه‌تنها اشکالی ندارد، بلکه مورد تأیید رسول خدا(ص) و ائمهٔ اطهار(ع) هم بوده است؛ لذا حضرت امام جعفر صادق(ع) فرمود:

«هرکس شعری دربارهٔ ما بگوید، خداوند خانه‌ای در بهشت برایش بنا می‌کند و هرکس

برای ما شعری بگوید، روح‌القدس (جبرئیل امین) او را تأیید می‌کند» (عیون أخبار الرضا(ع)، ج ۲، ص ۱).

حضرت امام رضا(ع) نیز فرمود:

«هرمؤمنی دربارهٔ اهل‌بیت شعری بسراید، خداوند برای او شهری به اندازهٔ هفت برابردنیا در بهشت بنا می‌کند» (عیونأخبارالرضا(ع)، ج ۱، ص ۷).

جالب آن‌که از خود ائمه اشعار زیادی که سراسر حکمت و پند و اندرز است، در تاریخ ثبت شده و به یادگار مانده است. اشعار امیرالمؤمنین(ع) در دیوان منسوب به او نیز بسیار ارزشمند و معروف است. از امام حسین(ع) و امام رضا(ع) نیز شعرهای حکمت‌آمیزی در تاریخ ثبت شده است.

همان‌گونه که در حدیث معروفی از پیامبر گرامی اسلام(ص) نقل شده است:

«إِنَ مِنَ الشِّعْرِلَحُكْماً وَ إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْراً»؛

«بعضی از اشعار حکمت است و پاره‌ای از سخنان سحر» (صدوق، الأمالی، ص ۶۱۹).

گاه اشعار غوغایی به‌پا می‌کند و موجبات حرکت‌های عظیم و تحولات اجتماعی و میل انسان به سمت حق و فضیلت می‌شود. گاه کلمات موزون شاعرانه، برندگی شمشیر و نفوذ تیر را در قلب دشمن دارد؛ چنان‌که در حدیثی از پیامبر گرامی اسلام(ص) بیان شده است که:

«وَ الَّذِی نَفسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِه، فَكَأَنَّها تَرضهونهم بِالنبل»؛

«به آن کسی که جان محمد در دست قدرت اوست، با این اشعار گویی تیرهایی به‌سوی آن‌ها پرتاب می‌کنید» (احمد بن حنبل، مسند، ج ۳، ص ۴۶۰).

کعب بن مالک، شاعر با ایمانی بود که در تقویت اسلام شعر می‌سرود. بیت زیر از اوست:

لَمَّ الإِلَهُ بِهِ شَعثاً وَرَمَّ بِهِ
أُمُورَ أُمَّتِهِ وَالأَمرُ مُنتَشِرُ

«خداوند به‌واسطهٔ او گرد آورد نوری را که آن روز کارهای امتش را بزرگ جلوه داد و این فرمان، جهانی شد.»

(کعب بن مالک، تاج العروس من جواهر القاموس، ج ۳)

کعب، روزی از پیامبر گرامی اسلام(ص) دربارهٔ اشعارش استفسار کرد. پیامبر فرمود:

«اِنَّ الْمُؤمِنَ يُجاهِدَ بِسَيْفِهِ وَ لِسانِهِ»؛

«مؤمن با شمشیرو زبانش در راه خدا جهاد می‌کند» (نهج‌الفصاحه، ص ۳۲۰).

عبدالله بن رواحه از نقبای دوازده‌گانه که در بیشتر غزوات با پیامبر حضور داشت، در وصف و نعت پیامبر اسلام(ص) چنین سروده است:

أنت النبی و من یحرم شفاعته — یوم الحساب فقد أزری به‌القدر
فثبت الله ما آتاک من حسن — تثبیت موسی و نصراکالذی نصروا

(ابن‌اثیر، اسدالغابه، ج ۲)

حسّان بن ثابت از رسول مکرّم اسلام(ص) اجازه خواست شعری را که دربارهٔ مولای متقیان سروده، بخواند. پیامبر(ص) در پاسخ فرمودند: «به برکت خداوند بخوان.» سپس وی شعر بی‌نظیر خویش را که به مناسبت واقعهٔ عظیم غدیرخم در وصف حضرت علی بن ابی‌طالب(ع) سروده بود خواند:

اَلَم تَعلموا انّ النبی محمداً — لَدَی دَوحِ خُمٍّ حِینَ قامَ منادیاً
وَ قَد جَاءَ جبرییل مِن عِندِ ربّه — بانَّکَ مَعصومٌ فَلَاتَکُ وانیاً
وَ بَلِّغهُم مَا انزل الله رَبُّهُم — وَ اِن اَنتَ لَم تَفعَل وَ حَاذَرتَ باغیا
عَلیکَ فَمَا بَلَّغتَهُم عَن آلِه هِم — رِسَالَتَهُ ان کُنتَ تَخشی الاَعادیا
فَقَامَ بِهِ اِذ ذاکَ رافعُ کَفِّهِ — بِه یُمنَی‌یَدَیهِ مُعلِنَ الصّوتِ عالیا
فَقَالَ لَهُم مَن کنت مولاهُ منکم — وَ کانَ لِقَولِی حَافظاً لَیسَ نَاسیاً
فَمَولَاهُ مِن بَعدی علیٌّ وَ اِنَّنِی — بِهِ لَکُم دونَ البَریّه رَاضیاً
فَیارَبِّ مِن والی علیّاً فَوَالِه — وَ کُن لِلَّذِی عَادَی عَلیّاً مُعَادیاً
وَ یَارَبِّ فَانصُر نَاصِریه لِنَصرهم — اِمامَ الهُدَی کَالبَدرِ یَجلُوالدَّیاجیاً
وَ یَارَبِّ فَاخذُل خَاذِلیهِ وَ کُن لَهُم — اِذَا وُقِفُوا یَومَ الحسابُ مُکَافیاً

(سلیم بن قیس، ص ۲۲۹)

«آیا نمی‌دانید که محمد، پیامبر خدا(ص) کنار درختان غدیرخم با حالت ندا ایستاد؟ و این در حالی بود که جبرئیل از طرف خداوند پیام آورده بود که در این امر سستی مکن که تو محفوظ خواهی بود و آنچه از طرف خداوند بر تو نازل شده به مردم برسان و اگر نرسانی و از ظالمان بترسی و از دشمنان حذر کنی، رسالت پروردگارشان را نرسانده‌ای. در این جا بود که پیامبر(ص) دست علی(ع) را با دست راست بلند کرد و با صدای بلند فرمود: «هرکس از شما که من مولای او هستم و سخن مرا به یاد می‌سپارد و فراموش نمی‌کند، مولای او بعد از من علی است و من فقط به او، نه به دیگری، به‌عنوان جانشین خود برای شما راضی هستم. پروردگارا، هرکس علی را دوست بدارد، او را دوست بدار و هرکس با علی دشمنی کند، او را دشمن بدار. پروردگارا، یاری‌کنندگان او را یاری فرما به‌خاطر نصرتشان، امام هدایت‌کننده‌ای را که در تاریکی‌ها مانند ماه شب چهارده روشنی می‌بخشد. پروردگارا، خوارکنندگان او را خوار کن و روز قیامت که برای حساب می‌ایستند، خودت جزا بده.»

دیدار حضرت آیت‌الله
حاج سیّدحسن
فقیه‌امامی و
حجت‌الاسلام و
المسلمین حاج سیّد
فضل‌الله رضازاده

قصیدهٔ بلند و زیبای کعب بن زهیر در نعت و وصف پیامبر گرامی اسلام(ص) نیز بسیار تأثیرگذار است. این قصیده جزو زیباترین اشعار و قصاید در تمام تاریخ ادبیات عرب به‌شمار می‌رود و با بیت:

بانت سعاد فقلبی الیوم متبول　　متیمٌ إثرها، لم یُفدَ مکبول

شروع می‌شود و به بیت:

لایوقع الطعن الا فی نحورهما　　ان لهم عن حیاض الموت تهلیل

خاتمه می‌یابد.

(کعب بن زهیر، قصیده بانت سعاد الیوم)

پدرم نیز به تأسّی از سیره و رفتار نبوی و علوی، مانند بسیاری از دانشمندان و وارستگان عالم و عامل اهلِ دل، به شعر تمسّک می‌جست و به تأثیر شگرف شعر حِکمی در سازندگی انسان و جامعه بسیار معتقد بود. او با علاقه‌مندی به شعر و ادب و به‌سبب ذوق و قریحهٔ ذاتی از همان اَوان جوانی، در انجمن‌های ادبی شرکت می‌جست و خود نیز بانی تأسیس انجمن شعر در منزل شخصی‌اش در محلهٔ دردشت اصفهان شد. در این محفل، استادان و شخصیت‌هایی مانند محمدحسین صغیر اصفهانی، رجب‌علی گلزار، شکیب اصفهانی و حاج میرزاعلی مشفقی شرکت می‌کردند که افزون بر تبحّر در ادبیات، از حیث معنویات نیز سرآمد عصر خود محسوب می‌شدند.

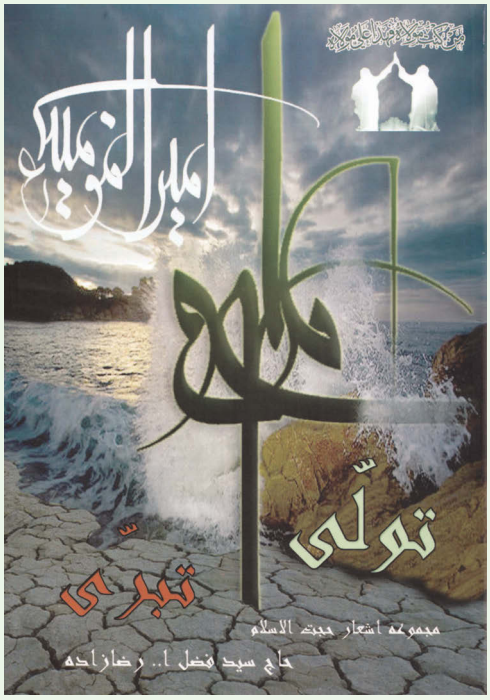

سروده‌های پدرم که منبعث و متأثر از عمق اعتقاد دینی و تعلّقات مذهبی و گرایش‌های خالصانهٔ ایمانی ایشان بود، بازتابی از جنبه‌های ولایی و احساس زیباشناسانه و انعکاسی از حال درونی نسبت به خاندان اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) است. مؤلّف کتاب تذکرهٔ شعرای استان اصفهان، آقای مصطفی هادوی متخلّص به «شهیر اصفهانی»، پدرم را شاعری دلسوخته و عاشق اهل‌بیت(ع) و کسی که سخنش از سویدای قلب تراوش و به دل‌ها نشسته، توصیف می‌کند و می‌نویسد:

«سخن کز دل برآید، لاجرم بر دل نشیند؛ قصایدش دلنشین و غزلیاتش شیرین است و صاحبدلان را به وجد و حال می‌آورد.»

آثار و تألیفات

با توجه به سال‌ها تحقیق و تتبّع در مسائل علمی - پژوهشی و نیز تدریس، به تأسّی از «انّ آثارنا تدلّ علینا فانظروا بعدنا الی الآثار»؛ «آثار ما به صفحهٔ گیتی نشان ماست؛ بعد از ما به آثارمان نگاه کنید» (کشف الاسرار و عده الابرار، ج ۱، ص ۳۵۳)، حاج سیّد فضل‌الله رضازاده از نگاشتن و تألیف نیز غافل نشد. برخی از آثار و مکتوبات ایشان به‌طور پراکنده یا در قالب حواشی در دست است. اغلب نوشته‌های ایشان دربارهٔ دانش‌هایی است که بیشتر بدان‌ها می‌پرداخت؛ مانند ادبیات عرب،

سیدجلال رضازاده،
سیّدحسین رضازاده،
سیّدمحمد رضازاده،
سیّدحسن رضازاده،
سیّدعلی رضازاده

عکس مقابل اول:
سیّدحسن رضازاده،
سیّدحسین رضازاده،
سیّدعلی رضازاده و
سیّدمحمد رضازاده

عکس مقابل دوم: حجت
الاسلام و المسلمین
سیّدفضل الله رضازاده و
سیّدجلال رضازاده

عکس مقابل سوم:
سیّدمحمدرضا رضازاده،
دکترمهدی گلچین،
سیّدحسین رضازاده،
حجت‌الاسلام و
المسلمین سیّد فضل‌الله
رضازاده، سیّدعلی
رضازاده، سیّدجلال
رضازاده، محمد
شاهزیدی

علوم قرآنی، اخبار، ملل و نحل، شناخت ادیان و مذاهب، هیئت و نجوم و دیوان اشعار. همچنین در تنظیم و تدوین خلاصهٔ مطالب سخنرانی‌های خود و دیگر مسائل و فعالیت‌های روزانه که بر اعتقادات مردم تأثیر می‌گذاشت، انسانی جدّی و ساعی بود. مجموعهٔ یادداشت‌های ایشان ان‌شاءالله به‌طور جداگانه در یک مجلّد چاپ و در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

از آثار چاپ‌شدهٔ ایشان می‌توان به رسالهٔ تولّی و تبرّی و و دیوان شعر شمیم ولایت اشاره کرد.

فرزندان

حاصل زندگی خانوادگی عالم فاضل، حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، هفت فرزند به نام‌های فخرالسادات، سیّد محمد، سیّد جلال، اشرف‌السادات، سیّد حسین، سیّد علی و سیّد حسن است که بحمدالله همهٔ آنان در پیگیری راه پدر از جهت پرهیزکاری و انجام نیکوکاری موفق و مستدام بوده‌اند.

از آنجا که نیّات و کوشش‌های خداپسندانه مرحوم حجت‌الاسلام والمسلمین رضازاده همواره بر بنیان امور خیر و عام‌المنفعه و ایجاد مؤسّسات مبتنی بر ترویج فرهنگ معنوی و معارف تشیّع و شکل‌گیری مراکزی بر اساس توسعهٔ تفکر قرآنی و عترت بود، فرزندان ایشان به‌ویژه آقای سیّد حسین

رضازاده در این مسئله پیشگام هستند و امروزه در استان اصفهان یکی از چهره‌های شاخص در امور خیریه به‌ویژه در حوزهٔ امور اجتماعی و فرهنگی به‌حساب می‌آیند.

نمونه‌هایی از این امور خیر را می‌توان در ایجاد و احداث بیمارستان‌ها، مراکز بهداشتی و درمانی، کتابخانه‌ها، تأسیس دانشکدهٔ معارف اهل‌بیت(ع)، مؤسّسات آموزشی ازجمله مدارس، مؤسّسات فرهنگی و دینی و ساخت خوابگاه برای دانشجویان به‌ویژه زوج‌های جوان برشمرد. بنیان‌گذاری و راه‌اندازی تعداد درخور توجّهی مؤسّسهٔ خیریه یا صندوق‌های قرض‌الحسنه و نیز مشارکت جدّی و تأثیرگذار در ایجاد توسعه و رفاه عمومی و فضای کمک‌رسانی به مردم ازجمله خدمات خانواده مرحوم حاج سیّد فضل الله رضازاده بوده است. مهم‌ترین نیّت این خانوادهٔ اصیل و محترم، جلب رضایت حق تعالی و روح مطهّر پیامبر اکرم(ص) و ائمهٔ معصومین(ع) و نیز خشنودی حضرت حجت ابن الحسن المهدی(عج) بوده است.

ارتحال

عمر پربار ایشان که در فراگیری علم، خاصه معارف پربار قرآن و اخبار روح‌بخش اهل‌بیت(ع) و توسعه و انتقال آن و تربیت فرزندان شایسته و صالح سپری شد، روز جمعه دوازدهم شعبان‌المعظّم ۱۴۳۲قمری، مطابق با بیست‌وسوم تیرماه ۱۳۹۰شمسی به پایان رسید.

حاج سیدحسن رضازاده، جعفراخوان خرازیان، سیّدمحمد رضازاده، حاج سیّدعلی رضازاده، حاج سیّدجلال رضازاده، حاج سیّدحسین رضازاده

دریادلی صبور که با همّتی والا و توانی بزرگ از انبوه سختی‌ها نهراسید و قله‌های شرف و کرامت را با سلاح صبر و اهرم شکیبایی فتح کرد، جوهر الهی خویش را در غلبه بر دشمنان برون و درون به ظهور رساند و به مثابهٔ اولیای دین، با صبر و پایداری به اهداف بلندش رسید. بزرگی که به پویندگان راه حق و طالبان فضیلت درس مقاومت آموخت و به‌خوبی نشان داد که صبر، فرزند عزم و اراده است و پدر پیروزی، و به مصداق فرمودهٔ رسول خدا(ص): «نِعمَ سلاحُ المُؤمِنِ الصَّبرُ وَالدُّعَاء»؛ «چه نیکو سلاحی است صبر و دعا برای مؤمن» (نهج‌الفصاحه، ص ۷۸۷) و به تعبیر مولانا:

صبرکردن جان تسبیحات تُست　　صبرکن کآنست تسبیح درست

هیچ تسبیحی ندارد آن دُرَج　　صبرکن الصبر مفتاح الفرج

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر دوم)

او که خادم و مدافع راستین و صدیق مکتب ولایت و حریم امامت بود، در آستانهٔ میلاد باسعادت مقتدایش، یعنی منجی عالم بشریت حضرت حجت ابن الحسن العسکری(عج)، چشم از جهان فروبست.

سیدحسین رضازاده، حجت‌الاسلام و المسلمین سیّدمهدی خادمی

عکس‌های صفحه‌های بعد: مراسم بزرگداشت ارتحال حجت‌الاسلام و المسلمین سیّد فضل‌الله رضازاده

مرحوم حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیّد فضل‌الله رضازاده هرچند دورانی نسبتاً طولانی را در بیماری و کسالت سپری کرد، همواره با استعانت و صبر از درگاه حضرت حق جلّ‌وعلی راه خود را طی کرد و به لقاء احدیت شتافت. فقدان او ثلمه‌ای بر اسلام و مسلمانان بود که هیچ جایگزینی نداشته و نخواهد داشت: «وَ إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَةِ» (المحاسن، ج ۱، ص ۲۳۴).

پیکر مطهر آن مرحوم پس از نماز صبح، همراه با قرائت زیارت عاشورا و ذکر توسّل به اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و زمزمه‌های یازهرا، یاعلی، یاحسین و یاابوالفضل غسل داده شد و در بُرد یمانی که روی آن آیات قرآن نوشته شده بود قرار گرفت. سپس با حضور علمای اعلام، طلاب علوم دینی، مردم وفادار و باایمان و اقشار مختلف جامعه، به‌ویژه جامعهٔ خیّرین اصفهان از بیت ایشان به طرف امامزاده ابوالعباس خوراسگان اصفهان تشییع شد. پس از عزاداری و نوحه‌سراییِ مداحان و مرثیه‌سرایان اهل‌بیت(ع)، نماز میّت به امامت دوست قدیمی و صمیمی ایشان، حضرت آیت‌الله حاج

سیّد محمدباقر موحد ابطحی، از شخصیت‌های برجستهٔ علمی حوزهٔ علمیهٔ قم، بر پیکرشان اقامه و آن‌گاه در صحن مطهّر امامزاده ابوالعباس به خاک سپرده شد.

متعاقب آن مراسم یادبود مرحوم حجت‌الاسلام حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، مدافع حریم اهل‌بیت(ع)، در مسجد حاج محمدجعفر آباده‌ای برگزار شد. در این مراسم، علمای اَعلام، جامعهٔ بازاریان، شخصیت‌های برجستهٔ استان، جامعهٔ خیّرین، شخصیت‌های علمی از دانشگاه‌ها، مراکز فرهنگی، هیئت‌های مذهبی، انجمن شاعران اصفهان، ذاکرین اهل‌بیت(ع)، نمایندگان مراجع عظام تقلید از حوزه‌های علمیهٔ قم و اصفهان، مردم خیراندیش و فرهنگ‌مدار اصفهان حضور داشتند و با تهیهٔ تابلوها و سبدگل‌های مددرسانی به مؤسسات خیریه و نصب پلاکارد در تسلیت و تعزیت فقدان ارتحال این عالم ربانی، ارادت خود را نشان دادند.

از خاطر دل‌ها نرود یاد تو هرگز
ای آن‌که به نیکی همه‌جا ورد زبانی

«عاش سعیداً و مات سعیداً: خوب زندگی کرد و سعادتمند و خوب از این جهان فانی رفت.»

حجة الاسلام والمسلمین سید فضل الله رضازاده

فصل دوم:

از خویشتن

(تحریر خودنوشت زندگی

حاج سیّد حسین رضازاده)

محمدتقی کاشی پز
کاشی پز

تولّد و بالندگی

به لطف الهی در ۱۲خرداد ۱۳۳۹شمسی در خانواده‌ای مذهبی و روحانی به‌دنیا آمدم. پدرم، حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، از شخصیت‌های شاخص حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و سادات اصفهان، و مادرم حاجیه‌خانم ملوک دیانی دَردشتی، بانویی مؤمن و پاکدامن بود. تولّدم برای پدر نورانی و پُربرکت بود. شادمان از این اتفاق خجسته، نام مرا «حسین» گذاشت و به تبعیت از جدّش، عبدالمطلب، آن‌گاه که نوزاد حضرت آمنه را در آغوش گرفت، سر بر آسمان برداشت و این‌چنین خدای را سپاس گفت: «ستایش خدایی را که به من عطا فرمود این فرزند پاک و خوشبو را که در گهواره بر همهٔ پسران آقاست.»

همراه نُه عضو دیگر خانواده در محلهٔ دَردشت، یکی از محله‌های قدیمی اصفهان، زندگی می‌کردیم. این محله را «باب‌الدشت» هم گفته‌اند. بازار صفوی در جنوب میدان نقش جهان، این محله را به میدان کهنهٔ سلجوقی متصل می‌کند. در قدیم جوباره چند محله داشت و بعد که اصفهان توسعه یافت، تمام جوباره یک محله به حساب آمد و در حال حاضر دو محلهٔ جوباره و دردشت از آن باقی مانده است.

در عصر باشکوه آل‌بویه، این محله رونق بسیاری داشت. حتی حاکم وقت اصفهان، علاءالدولهٔ دیلمی، در این محله ساکن بود. امروزه گنبد و بارگاهی در آن‌جا باقی مانده که آن را گنبد حضرت ابن‌سینا می‌گویند. این مکان سال‌ها جایگاه تدریس ابن‌سینا بود و بسیاری از مباحث علمی و فلسفی شیخ در این مکان شکل گرفت. در دوران بعد از آل‌بویه هم دردشت، محلهٔ بسیار مهمی بود. از مشهورترین ساکنان این محله وزیر معروف عصر سلجوقی، خواجه‌نظام‌الملک بود که مدرسهٔ نظامیه را بنا نهاد.

محله دردشت

عکس صفحهٔ مقابل:
سردرب ورودی مسجد
جامع‌آقا نور

بناهای تاریخیِ این محله چون نگین انگشتری در حوزهٔ اطلس تمدن و فرهنگ والای اصفهان می‌درخشد. خانه‌هایی نظیر خانهٔ نیلفروشان ازجمله زیباترین خانه‌های تاریخی در ایران است. بافت مردمی این محله را ساکنان اصیل و قدیمی اصفهان همچون فامیل‌های کرباسی، نیلفروشان، حریری و رضازاده تشکیل می‌دهد. وجود علمای فرهیخته، شخصیت‌های برجستهٔ علمی و اجتماعی، مساجد و هیئت‌های مذهبی که خود نقش بسزایی در دیانت و توجه به خاندان عصمت و طهارت و فضای معنوی محلهٔ دردشت ایفا می‌کند، نیز از دیگر امتیازات این محله است.

یکی از مراکز مهم فرهنگی و دینی این محله، مسجد «آقانور» است که از معنویت خاصی، هم در ساخت ساختمان و معماری و هم از لحاظ جایگاه برخوردار است. این مسجد، مأمنی برای گردهمایی و تجمع اهالی آن منطقه و اقامهٔ فریضهٔ نماز محسوب می‌شود و یکی از امتیازات ویژهٔ حوزهٔ فرهنگی - اجتماعی شهر دیرپای اصفهان است. بانی این مسجد، نورالدین محمد اصفهانی است. شروع ساخت این مسجد در دوران پادشاهی شاه‌عباس اوّل و تاریخ اتمام آن در نخستین سال سلطنت شاه‌صفی است. به همین مناسبت در کتیبهٔ اصلی مسجد بر سردرب شرقی، نام هر دو پادشاه آمده است. کتیبهٔ سردر مسجد به خط محمدرضا امامی است که از خوشنویسان صاحب‌نام قرن یازدهم قمری و معاصر

کتیبه مسجد آقانور

شاه‌عباس اوّل و شاه‌سلیمان است. او از شاگردان بنام علیرضا عباسی کاشی بوده است. شبستان زیبا و جالب آن از نفایس مسجد آقانور است. نور این شبستان از طریق قطعاتی از سنگ مرمر شفاف تأمین می‌شود. ستون‌های شبستان این مسجد نیز در نوع خود جالب است. بر طرفین محراب این شبستان، با خط بنایی مشکی ساده بر زمینهٔ زرد، عبارات مذهبی نوشته شده است. سردر خارجی این شبستان نیز با کاشی گره و خطوط بنایی تزیین شده است. مسجد آقانور در جنگ تحمیلی آسیب‌های فراوانی دید. خوشبختانه این مسجد بعد از جنگ به شیوهٔ پیشین بازسازی شد.

مسجد آقانور غیر از کتیبه‌های مختلفی مشتمل بر کلمات شریفه، چهار فقره کتیبهٔ کاشی‌کاری‌شده دارد. این چهار کتیبه به شرح زیر است:

۱. اوّلین کتیبه بر سردرب بزرگ به طرف کوچهٔ دردشت تعبیه شده و به خط ثُلث درشت سفیدرنگ روی زمینهٔ لاجوردی کاشی‌کاری، این عبارت نوشته شده است:

«قال الله تعالی: ﴿إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللهِ مَنْ آمَنَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلوة وَآتَى الزَّكَوة﴾

در ایام دولت جاویدمدت کلب آستان علی بن ابی‌طالب(ع) عباس حسینی و در جلوس پادشاه عادل شاه‌صفی بهادرخان (خلّد الله مُلکه و سلطانه و افاض علی العالمین برّه و عدله و احسانه) توفیق یافت نورالدین محمد اصفهانی به اتمام عمارت این مسجد خالصاً لوجه‌الله کتبه محمدرضا الامامی ۱۰۳۹ انتهی.»

کتیبه مسجد آقانور

زیر کلمهٔ «علی بن ابی‌طالب» در منتهی‌الیه کتیبه، دست راست سردرب، تاریخ ۱۲۹۱ با عدد دیده می‌شود که مربوط به تاریخ تعمیر سردرب است.

۲. در ایوان شرقی مسجد، در دو ضلع روبه‌روی شمالی و جنوبی، هر طرف پنج مصراع اشعار ذیل به خط نستعلیق بسیار زیبا (نورا) با قلم درشت کتیبه‌ای و به رنگ سفید روی زمینهٔ آسمانی، کاشی‌کاری شده است. قطعهٔ اشعار، متضمّن تاریخ شروع بنا یا اثناء کار است و به این قرار:

«صاحب خُلق و فیض آقانور — که چو خورشید مهربان عَلَم است
مسجدی ساخت در کومکی — که به گیتی یگانهٔ حرم است
این‌چنین مسجدی که خاک درش — غیرت‌افزای جنّت و اِرم است
سال تاریخ این خرد گفتا — مصرع آخرین این رقم است
معبد اهل اصفهان چون شد — مسجد نور کعبهٔ عَجَم است

کتبه العبد نورا»

مصراع ماده‌تاریخ به حساب ابجد، ۱۰۳۴قمری می‌شود.

کاتب این کتیبه، نورالدین، پسر صدرالشریعهٔ اصفهانی معروف به «نورا» است که از شاگردان میرعماد و از خوشنویسان معروف قرن یازدهم قمری از آقران رشیدا و ترابای اصفهانی است و نمونهٔ دیگری هم از خط او ظاهراً در بالای سرستون‌های سنگ مرمر زیر گنبد بزرگ مسجد شاه اصفهان (جامع عباسی) است و آن این است:

کتیبه مسجد آقانور

«لَواجْتَمَعَ النّاسُ عَلی حُبِّ عَلِیِّ بْنِ أبی طالِبٍ لَما خَلَقَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ النّارَ» (خوارزمی، المناقب، ج ۱، ص ۵۴).

۳. دور ایوان بزرگ، جلوی گنبد جنوبی، آیهٔ ﴿یُسَبِّحُ لِلّهِ مَا فِی‌السَّمَواتِ وَ مَا فِی‌الْأَرْضِ﴾ به خط ثُلث درشت بسیار خوب کاشی‌کاری شده است. این نوشته دست‌خط آقا محمدباقر شیرازی اصفهانی است و به رنگ سفید بر زمینهٔ آسمانی نوشته شده است. نام کاتب و تاریخ کتابت نیز در منتهی‌الیه نصف دست راست نوشته شده است: «کتبه محمدباقر الشیرازی ۱۲۵۸». باقی سوره در نصف دست چپ ایوان است بدون نام کاتب.

در بخش آخر کتیبه، بالای حروف، تاریخ ۱۲۷۹ به عدد نوشته شده است؛ بدون این‌که اسمی از تاریخ تعمیر و کاتب آن آورده شده باشد. ظاهر این است که قسمتی از تزیینات و تعمیرات مسجد ازجمله نصف کتیبه به خط آقا محمدباقر در این ایوان و بالای سردرب دیگرِ مسجد در سال ۱۲۵۸، زمان سلطنت محمدشاه قاجار انجام گرفته و بعد از آن در سال ۱۲۷۹ زمان سلطنت ناصرالدین شاه، باز تزیین یا تعمیری در مسجد به عمل آمده است و محتمل است که سال ۱۲۵۸ متعلق به اصل کتیبه باشد که گردهٔ آن را از سابق داشته و در تعمیر و تزیین ۱۲۹۱ آن را به‌کار برده باشند و نظیر این عمل را در بعض ابنیه و عمارات دیگر دیده‌ایم. چون خطاط ماهری نبوده یا در خرج صرفه‌جویی می‌شده است، از گرده‌های قدیم استفاده کرده‌اند. والله اعلم.

۴. کتیبهٔ سردرب کوچک در کوچهٔ پشت مسجد که از یک‌طرف به شهشهان می‌رود، به خط ثُلث ریزتر از کتیبهٔ سردرب بزرگ کاشی، کاشی‌کاری شده است. این کتیبه نیز به خط محمدباقر شیرازی است و بدون تاریخ کتابت: «قال الله تبارک و تعالی: ’قُل لِّمَنِ الْأَرْضُ وَ مَن فِیهَا إِن کُنتُمْ تَعْلَمُونَ سَیَقُولُونَ لِلّهِ‘ یا عالم‌الغیب والشهاده کتبه محمدباقر شیرازی». آقا محمدباقر شیرازی از خوشنویسان بزرگ ثُلث در زمان محمدشاه قاجار بوده و کتیبهٔ پیشانی ایوان بزرگ مسجدشاه هم به خط اوست.

یکی از امامان جماعت که در مسجد آقانور اقامهٔ نماز می‌کرد، حضرت حجت‌الاسلام حاج حیدرعلی صلواتی از روحانیون و وعاظ شاخص بود. ایشان عالمی فاضل و زاهدی پرهیزگار و واعظی شهیر و عابدی مُهذّب بود که با بهره‌بردن از محضر بزرگان علم و فقاهت در اصفهان و قم به مقام اجتهاد رسید. منابر او مشحونِ وعظ، حکمت، نقل حدیث و اخبار، تفسیر کلام‌الله مجید و ذکر مصائب و مناقب اهل‌بیت(ع) بود. او به فنون ادبی و خطابه در سرودن شعر، توانا بود و ذوقی سرشار داشت و مجموعه‌ای از رباعیات و قطعات از او به‌جا مانده است. از ایشان کتاب‌هایی نظیر مناجات علی با خدا به‌نام نجم‌السَهل که ترجمانی از دعای کمیل به نظم است، دیوان اشعار و سفرنامهٔ عتبات عالیات و رساله‌هایی چون کلید سعادت خدا و بنده، اصول و مجالس به یادگار مانده است.

حجت‌الاسلام حاج حیدرعلی صلواتی

تصویربالا صفحهٔ مقابل: جمعی از شعرا و مداحان اصفهان از جمله حاج مرشد فرج‌الله کشکولی(رواس) میرزا علی مشفقی و استاد صغیراصفهانی

تصویرپایین صفحهٔ مقابل: از راست سیّدتقی زعفرانی، میرزامحمود مرشدزاده، رمضان ظریفی و محمد استکی

در این مسجد در کنار اقامهٔ فریضهٔ نماز و برگزاری مجالس وعظ و خطابه، کارهای خیر و عام‌المنفعهٔ مختلفی انجام می‌شد. برخی از این اقدامات عبارتند از: فراهم‌کردن مقدمات ازدواج و تأمین جهیزیه برای خانواده‌های متقاضی و نیازمند، تأمین و ادای قرض مقروضان، جمع‌آوری سرمایه و امکان کسب‌وکار برای جوانان، اهتمام به مسائل مسکن و تعمیر منازل قدیمی و دیگر کارهای مشابه که همه با همّت بزرگ‌ترهای متدیّن نمازگزار و با مشارکت آنان انجام می‌شد.

هیئت بنی‌فاطمهٔ محلهٔ دردشت، همچون نگینی در اصفهان می‌درخشید. در این هیئت، شخصیت‌هایی چون مرحوم مرشدزاده، حاج مرشد احمد صفا و حاج سیّد علی سقایی و دیگر پیرغلامان حضرت امام حسین(ع) و حضرت فاطمه زهرا(س) شرکت می‌کردند. جوانان و اقشار مختلف از همهٔ طبقات سنی با افتخار زیر پرچم حضرت زهرا(س) جمع می‌شدند و با سکان‌داری مرحوم مرشدزاده که از ذاکران نامی زمانهٔ خود بود، در راستای اقامهٔ عزای خاندان رسالت، به‌ویژه سرور شهیدان حضرت امام حسین(ع) و مادر مظلومش حضرت فاطمه زهرا(س) با راه‌اندازی قافلهٔ عزاداری در پاتوق‌های هیئت‌های مختلف و همچنین در مسیر بازار اصفهان عزاداری می‌کردند.

مردم محلهٔ دردشت برای خانواده‌های سادات، ارزش و احترام ویژه‌ای قائل بودند. این مسئله و نیز توجه و تأکید پدر در تعلیم و یادگیری مسائل دینی، عقیدتی و تربیتی باعث می‌شد تا ما از همان ابتدا متوجه رفتار و گفتارمان باشیم و طریق مذهب، سنّت و سیرهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) را در پیش بگیریم تا علاوه بر اتصال و ارتباط موروثی با خاندان رسالت، در عمل نیز تابعی مناسب برای دستورات و فرامین ارزندهٔ آن بزرگواران باشیم و مصداق این سخن زیبا و حکیمانهٔ حضرت

تصویر پایین صفحهٔ مقابل: محمدباقر شهبازی، حاج مرشدمرتضی اشتری، مرشد رمضان ظریفی، حاج مرشد حسین فلاحتی، حاج پهلوان رضا کاویانی، حاج مرشد حسن اشتری

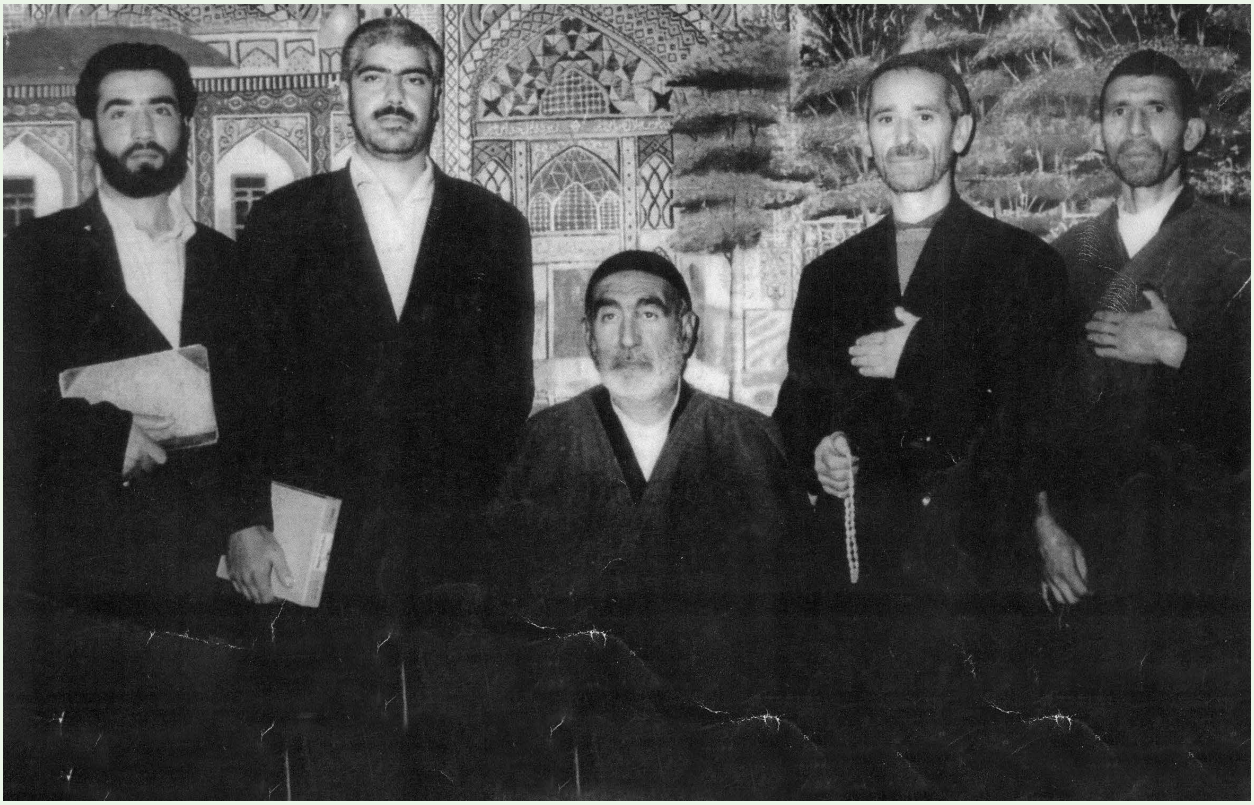

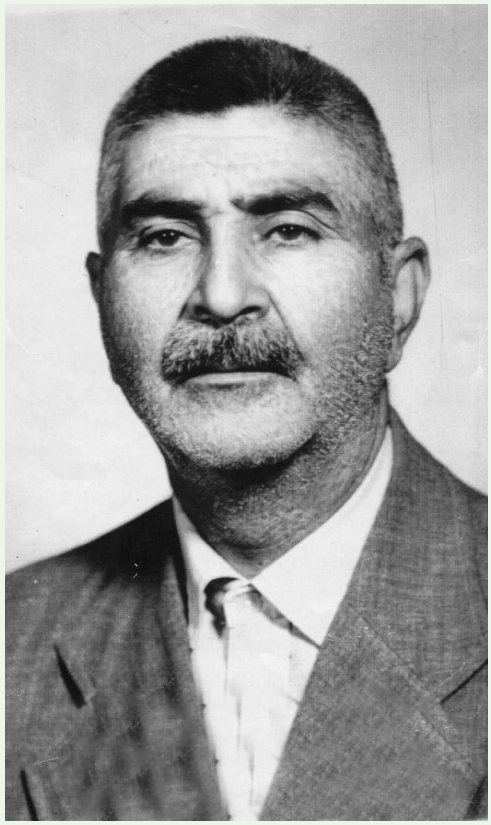

حاج میرزا علی مسجدحکیمی، معلم میرزاعلی مشفقی، حاج سیّدعلی سقا، مرشد رمضان ظریفی

پیرغلام مرحوم حاج احمد صفا، مداح هیئت بنی‌فاطمه اصفهان

تصویربالا صفحهٔ مقابل: اعضای هیئت بنی‌فاطمه اصفهان، ۱۳۴۰

تصویرپایین صفحهٔ مقابل: مرحوم حاج محمود مرشدزاده، ۱۳۵۳

حاج سیدحسین رضازاده، حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده و حاج سیّدجلال رضازاده

امام جعفر صادق(ع) بشویم که فرمود: «**كُونُوا دُعَاةً إِلَى أَنْفُسِكُمْ بِغَيْرِ أَلْسِنَتِكُمْ وَ كُونُوا زَيْناً وَ لَا تَكُونُوا شَيْنا**» (کافی، ج ۲، ص ۷۷).

پدرم مردی عالم و دانشمند بود و نیز با بهره‌گیری از محضر بزرگان آن روزگار، در دانش‌هایی چون ادبیات، هیئت و نجوم، جغرافیا، اقوام‌شناسی و به‌ویژه علم رجال و اَنساب به تخصص و تبحر رسیده بود. علم اَنساب در تعیین نسبت اشخاص سخن می‌گوید و تاریخی کهن دارد؛ به‌ویژه تاریخ نَسَب‌شناسی در میان عرب به قبل از اسلام برمی‌گردد و هدف آن شناسایی نَسَب‌های مردم است و البته منفعت‌های بسیاری نیز ازجمله آگاهی از سکنات، حالات، نوع کلام، سخن و رفتار افراد دارد.

مرحوم آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی، با احیای مکتب اصیل و معتبر نَسَب‌شناسی و تألیف کتاب مشجرات آل‌الرسول در بازسازی این دانش، با جدّیت کوشید و علم اَنساب شیعی به همّت ایشان حیات دوباره یافت.

پیامبر گرامی اسلام منشأ و ریشهٔ صلهٔ ارحام را نَسَب‌شناسی می‌داند و در حدیثی می‌فرماید:

«**تَعَلَّمُوا مِنْ أَنْسَابِكُمْ مَا تَصِلُونَ بِهِ أَرْحَامَكُم**» (مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج ۱۵، ص ۲۷۶).

در صدر اسلام و پس از آن، با افزایش ذریّهٔ پیامبر و اهمیت ویژهٔ این خاندان، نَسَب‌شناسی خاندان

پیامبر از اهمیتی ویژه برخوردار شد. نخستین کسی که در علم اَنساب کتاب نوشت، «یحیی نسابه» است و وجه تسمیهٔ این علم نیز همین است.

علم رجال یکی از شاخه‌های علوم حدیث است و ناظر به بررسی احوال و اوصاف راویان حدیث و بیان اصول و قواعد آن است. ناقدان حدیث، همواره به بررسی احوال راویان حدیث در سلسلهٔ اسناد احادیث پیامبر گرامی اسلام(ص) و ائمهٔ هدی(ع) اهتمام داشته و از آن به مثابهٔ دانشی کمکی برای علم حدیث و درنتیجه فقه بهره برده‌اند. این علم مبتنی است بر بیان نام و کنیه و موطن راویان، ارزیابی وثاقت یا عدم وثاقت آن‌ها و ضوابط کلی‌ای که فقیهان به‌وسیلهٔ آن‌ها احوال و اوصاف راویان را با جزییات موجود در کتاب‌های رجالی تطبیق می‌دهند.

مرحوم پدرم تا به صحت حدیث و روایتی اطمینان حاصل نمی‌کرد یا راوی حدیث را براساس معیارهای علم رجال تأیید نمی‌نمود، آن روایت و حدیث را مأخذ کلام و گفتارش قرار نمی‌داد و از بیان آن پرهیز می‌کرد. پدرم، مردی شعردوست بود؛ به‌ویژه شعری که تجلّی‌گاه انوار عنایت حق به مردم باشد و نه ابزاری برای فخرفروشی. از نظر او، شعر باید مبتنی بر حقیقت باشد و فقط در این صورت است که شیوهٔ شاعر «پیغمبرگونه» است؛ شیوه‌ای که رسالت آن، روشنگری است. او ابیات بسیاری که بازتاب‌دهندهٔ مکارم و سیرهٔ اهل‌بیت(ع) و ذریّهٔ حضرت زهرا (س)، مدح و منقبت و نعت چهارده معصوم(ع) بود، از حفظ داشت و خود نیز با داشتن ذوق و توانی درخور در نقد و اصلاح اشعار دیگران، به دلیل فروتنی ذاتی، اشعاری نغز با زبانی نرم و صمیمی اما استوار و سنجیده و مملو از احساس و خیالی لطیف و رقیق و عاطفه‌ای گرم به ساحت قدسی ائمهٔ اطهار(ع) سروده‌اند؛ اشعاری با واژگانی آشنا و ظاهری آسان‌فهم که در عین‌حال در مضامینشان آموزه‌های اخلاقی و اجتماعی مشهود است. این اشعار در مجموعه‌ای به‌نام شمیم ولایت با مقدمه و تقریظ شاعر و نویسندهٔ معاصر اصفهانی، آقای مصطفی هادوی (شهیر اصفهانی)، به زیور طبع آراسته شده است. فقیه پارسا و یکی از مجدّدان حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره) در باب مقام علمی و ادبی و اشعار مرحوم پدرم چنین گفته است:

> **«علما و بزرگانی را می‌بینیم که افکار بلند و اهداف مقدسشان را در قالب اشعار قرین به فصاحت و بلاغت نشر می‌دهند؛ ازجمله دانشمند محترم، حجت‌الاسلام رضازاده، اشعار والایی در زمینه‌های مختلف دینی و تاریخی سروده‌اند که نمودار طبع بلند، همّت والا، اطلاعات عمیق، مطالعات دقیق و علاقهٔ شدید ایشان به اهل‌البیت(ع) است.»**

علاقه و اهتمام پدر به شعر باعث شد تا خانهٔ ما به محفلی برای اهل دانش و شعر تبدیل شود و بزرگانی

چون محمدحسین صغیر اصفهانی، از مداحان و شاعران معروف اصفهان، مرحوم مشفقی، ادیبی دانشمند و منجّمی زبردست و زاهدی وارسته و نیز مرحوم گلزار، از شاعران و ادیبان بنام اصفهان، به‌طور هفتگی در خانهٔ ما جمع شوند و اشعارشان را بخوانند و از نظرات یکدیگر آگاه شوند.

گشاده باد به دولت همیشه این درگاه　　به‌حق اشهد ان لا اله الّا الله

محمدحسین صغیر اصفهانی در سیزدهم رجب ۱۳۱۲قمری در اصفهان متولّد شد. در اثر تربیت پدرش که آقا اسدالله نام داشت و مداح مشهوری بود، به اشعاری که دیگران در مدح و منقبت و مصیبت چهارده معصوم(س) سروده بودند، آشنا شد و در حدود نُه‌سالگی شعرگفتن آغاز کرد و به همین دلیل، «صغیر» تخلّص گرفت. او در ۷۸سالگی به علت بیماری درگذشت. آرامگاهش در محل حرم رأس‌الرضا(ع) در فلکهٔ طوقچی اصفهان است. قصیدهٔ بسیار زیبای او در مدح حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) به‌ترتیب حروف الفبا یکی از شاهکارهای اوست:

از «الف» اوّل امام از بعد پیغمبر علی است　　آمر امر الهی شاه دین‌پرور علی است
«ب» برادر با نبی بیرق‌فراز دین حق　　بحراحسان باب لطف بی‌حد و بی‌مر علی است
«ت» تبارک‌تاج و طاهاتخت و نصرالله‌سپاه　　تیغ‌آور خسرو مستغنی از لشکر علی است
«ث» ثری‌مقدم ثریامتکا ثابت‌قدم　　ثانی احمد به ذات کبریا مظهر علی است
«جیم» جاه و قدرش ار خواهی به نزد ذوالجلال　　جلّ‌شأنه جزنبی ازجمله بالاتر علی است
«ح» حدوثش با قدم مقرون، حدیثش حرف حق　　حاکم حکم الهی حیه در حیدر علی است
«خ» خداوند ظفر خیبرگشا مرحب‌شکار　　خسرو ملک ولایت خلق را رهبر علی است
«دال» داماد نبی دست خدا دارای دین　　داعی ایجاد موجودات از داور علی است
«ذال» ذاتش ذوالجلال و ذوالمنن وز ذوالفقار　　ذلت‌افزا بر عدوی ملحد ابتر علی است
«ر» رفیع‌القدر و والارتبه، روح‌افزا سخن　　رهنمای خلق عالم ساقی کوثر علی است
«ز» زبردست و زکی و زاهد و زهدآفرین　　زیب‌بخش مسجد و زینت‌ده منبر علی است
«سین» سعید و سیّد و سرور «سلونی»انتساب　　سرّ«لا رطب ولا یابس» سرو سرور علی است
«شین» شفیع‌المذنبین شیر خدا شاه نجف　　شمع ایوان هدایت شافع محشر علی است
«صاد» صدیق و صبور و صالح و صاحب‌کرم　　صبح صادق از درون شب پدیدآور علی است
«ضاد» ضرغام شجاعت‌پیشهٔ روشن‌ضمیر　　ضاربی‌کز ضربش المضروب لایخبر علی است
«ط» طبیب طبع‌دان مطلوب ارباب طلب　　طاق نُه کاخ مطبّق‌طرح را لنگر علی است
«ظ» ظهیر ملک و ملت ظاهر و باطن امام　　ظلّ ممدود خدای خالق اکبر علی است

«عین» عین‌الله و عالی‌جاه و علام‌الغیوب
عالم علم علی‌الاشیا ز خشک و تر علی است

«غین» غران شیر یزدان غیرت‌الله المبین
غالب اندر غزوه‌ها برخصم بدگوهر علی است

«ف» فصیح و فاضل و فخر عرب میر عجم
فارس میدان مردی فاتح خیبر علی است

«قاف» قلب عالم امکان قسیم خُلد و نار
قاضی روز قیامت خواجهٔ قنبر علی است

«کاف» کنز علم ماکان و علوم مایکون
کاشف سرّ و عَلَن از اکبر و اصغر علی است

«لام» لطفش شامل احوال کل ما خَلَق
لازم‌التعظیم شاه معدلت‌گستر علی است

«میم» ممدوح صُحُف موصوف تورات و زبور
مصحف انجیل را مصداق و المصدر علی است

«ن» نظام نُه فلک از نام نیکش وز جمال
نوربخش مهر و ماه و انجم و اختر علی است

«واو» واجب‌منزلت ممکن‌نما والاگهر
واقف از ماوقع و از ما وقع یک‌سر علی است

«ه» هوالهادی المضلّین فی‌الصراط المستقیم
هرچه بهترخوانمش صد بار از آن بهتر علی است

«ی» یدالله فوق ایدیهم یکی از مدح او
یک‌سراز یا تا الف هرحرف را مضمر علی است

آدم و نوح و سلیمان و خلیل بی‌خلل
موسی با اقتدار و عیسی با فرّ علی است

حاج میرزاعلی مشفقی
در میان مداحان
اصفهان

جان علی، جانان علی، ظاهرعلی، باطن علی
می علی، مینا علی، ساقی علی، ساغرعلی است
گویی ار مدح علی دیگر چه غم داری صغیر
یاور خلق جهانی گر تو را یاور علی است

حاج میرزاعلی مشفقی (متولّد ۱۲۷۹شمسی و درگذشتهٔ ۱۳۵۷شمسی)، در یکی از محلات اصفهان، معروف به مسجد حکیم، در خانواده‌ای زاهد و متدیّن دیده به جهان گشود. او ادیبی وارسته، منجّمی مهذّب، زاهدی وارسته و از مشایخ و اوتاد بود.

مخمّس زیر از اشعار ماندگار ایشان است:

باز با فرّ فریدونی حَمَل شد آشکار
با شکوه آبتینی و کیانی‌اقتدار
موکب باد بهارش از یمین و از یسار
زد درفش کاویانی بر فراز کوهسار
تا که شد ضحاک دلو اندر چَهِ محنت دچار
بعد سالی شهسوار عید بیرق برفراخت
اسب پیل‌افکن میان عرصهٔ شطرنج تاخت
با وزیر و شاه دی گه راست گه چپ نرد باخت
عرصهٔ بازی به فرزین و پیاده تنگ ساخت
تا شه دی مات شد اندر رخ آن شهسوار
فرودین زد خرگه‌کیخسروی بر طرف کشت
بوستان آمد ز یُمن مقدمش رشک بهشت
از قفایش شد نمایان اردوی اردیبهشت
رستم خرداد مه زین روی رخش خود بهشت

استاد رجب‌علی گلزار و
استاد تاج اصفهانی

ریخت خون ز افراسیاب دی چو گردیدی سوار — چنگ بر چنگ آر مطرب‌کآمده جشن سده
گل به بستان شعله‌ور گشته چو تار مؤصده — باشد از آتش زرتشت باغ آتشکده
بلبلان اندر حضور گل منع‌آسا صف زده — گل بر اورنگ شهی بنشسته چون اسفندیار

(۲۶۲، ۲۶۳) رجب‌علی گلزار، فرزند ملاحسین، از استادان فن شعر و ادب، شاعر مشهور اصفهانی و صاحب دیوان اشعار است. او در خانواده‌ای روحانی به‌دنیا آمد و علوم عربی و ادبی را نزد پدر و دیگر استادان این فن فراگرفت. گلزار از جوانی شعر می‌سرود و در مجامع ادبی اصفهان به‌ویژه انجمن ادبی شیدا و انجمن دانشکده شرکت می‌کرد. در مطلع دیوانش ابیات زیر نوشته شده است:

مرتب کردم این دیوان به‌نام احمد و آلش — مگر خواننده‌ای روزی به خیر از من کند یادی
در این دیوان که گلزاری است گلزار از گل آکنده — امید است از دعای خیر نیکان در صف محشر
که تا گردد شفاعت‌خواه در روز شمار از من — مگر آیندگان گیرند وقتی اعتبار از من
فکندم عکسی از خود تا بماند یادگار از من — بشوید گرد عصیان ابر لطف کردگار از من

کودکی من در چنین خانه‌ای که مهد علم و ادبیات حِکمی و ولایی بود، سپری شد؛ خانه‌ای که محل رفت‌وآمد عالمان و دانشمندان بود. برای پدر و مادرم آشنایی و اُنس فرزندانشان با مسائل دینی و عقیدتی اهمیت بسیاری داشت؛ به‌ویژه که ما از سادات بودیم و به‌طور طبیعی علاقه‌مندی بیشتری به یادگیری و فهم ارزش‌های دینی و مذهبی داشتیم و می‌خواستیم به زیور ارزش‌های معنوی آراسته شویم.

گویند عارفان که هنر و علم کیمیاست — و آن مس که گشت همسر این کیمیا طلاست
فرخنده طائری که بدین بال و پر پرد — هم‌دوش مرغ دولت و هم‌عرصهٔ هماست

(پروین اعتصامی، دیوان اشعار، قصیدهٔ ۹)

ورود به عرصهٔ علم

از علم سپر کن که بر حوادث — از علم قوی‌تر، سپر نباشد
هرکو سپر علم پیش گیرد — از زخم جهانش ضرر نباشد

(ناصرخسرو، دیوان اشعار، قصیدهٔ ۷۹)

با توجه به آنچه بیان شد، دوران طفولیت من در محضر پدر و مادری ولایی با انبوهی از تعالیم و تجارب دینی همراه شد. این تعالیم برای همیشه در ذهن من حک و چراغ راه زندگی‌ام در آینده شد. سرانجام، ایام ورود به مدرسه فرارسید. پدرم مرا در مدرسهٔ «نور دانش» دردشت ثبت‌نام کرد. مدیر این مدرسه، حاج محمدباقر نیلفروشان که از فرهنگیان متدیّن و نامی روزگار بود، ارادت خاصی به خانواده‌ام داشت و این امر باعث شد به امور درسی، اخلاقی و دینی من توجهی ویژه شود. در نخستین گام، مسئولیت قرائت قرآن صبحگاهی مدرسه را به من واگذار کرد؛ کاری که نقش مهمی در شروع فعالیت‌های مذهبی‌ام در آن دوران داشت.

محمدباقر نیلفروشان در سال ۱۳۰۳شمسی در اصفهان به دنیا آمد. او در کنار تحصیلات جدید، تحصیلات حوزوی را نیز ادامه داد. بعدها دبستان «نور دانش» را تأسیس کرد که اکنون به‌نام «شهیدان عَمرو» مشهور است. آقاباقر نیلفروشان در شعر و شاعری نیز توانا بود و «راجی» تخلّص می‌کرد.

مدرسهٔ نور دانش با بهره‌مندی از آموزگاران شایسته، آموزش‌های علمی و تعالیم اخلاقی و مذهبی را به‌طور همزمان پیش می‌برد. از میان معلّمانم بیش از همه آقای ناجی، معلّم کلاس اوّلم را به خاطر دارم که از محضرش بسیار آموختم. ایشان افزون بر تدریس، اصول اخلاقی و دینی را برای ما تشریح و ما را به یادگیری و به‌کارگیری این اصول تشویق می‌کرد. این‌ها همه مقدمه‌ای شد تا فعالیتم را در گروه‌های مذهبی مدرسه و محله افزایش دهم. خدا را سپاسگزارم که به من توفیق داد در محضر چنین

وما توفیقی الا باللہ علیہ توکلت والیہ انیب
دبستان ملی نوردانش

مردان بزرگی قرار بگیرم و از راهنمایی‌هایشان بهره‌مند شوم تا بتوانم مسیر زندگی‌ام را به‌نحو شایسته برگزینم.

سیّد رسول ناجی در سال ۱۳۰۶شمسی در محلهٔ شهشهان در منطقهٔ دردشت اصفهان در خانواده‌ای روحانی به دنیا آمد. پس از گرفتن فوق‌دیپلم با توجه به ریشه‌های خانوادگی، آموزگاری را در مدارس شاخص اصفهان برگزید. ازجمله فعالیت‌های شاخص آقای ناجی، مبارزه با جریان‌های انحرافی همچون فرقهٔ بهائیت و دایرکردن کلاس‌های عقاید و آموزش قرآن در بخش‌های روخوانی، روان‌خوانی، صوت، لحن، ترتیل، تجوید و قواعد قرآن بود. ایشان پس از عمری تلاش بی‌وقفه در هشتم شهریور ۱۳۷۳شمسی در ۶۷سالگی با عارضهٔ سکته قلبی درگذشت.

پدرم از شیوهٔ تربیت مدرسهٔ نور دانش آگاهی داشت. این مدرسه دقیقاً همان جایی بود که میل داشت فرزندانش در آن‌جا تحصیل کنند. پدرم به‌خوبی از بستر اجتماعی و فرهنگی جامعه و نقش مدیر و مربیان در تربیت نونهالان آگاه بود. همواره بر آموزه‌های دینی و الهی و قوام شخصیت فرزندان براساس تعالیم سیرهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) اصرار می‌ورزید. او معتقد بود تربیت دانش‌آموزان براساس تعالیم مکتب انسان‌ساز اسلام، ضامن سلامت دینی آنان است. به همین دلیل، بارها قرآن کریم را الگویی صحیح معرفی و به پیروی از آن سفارش می‌کرد:

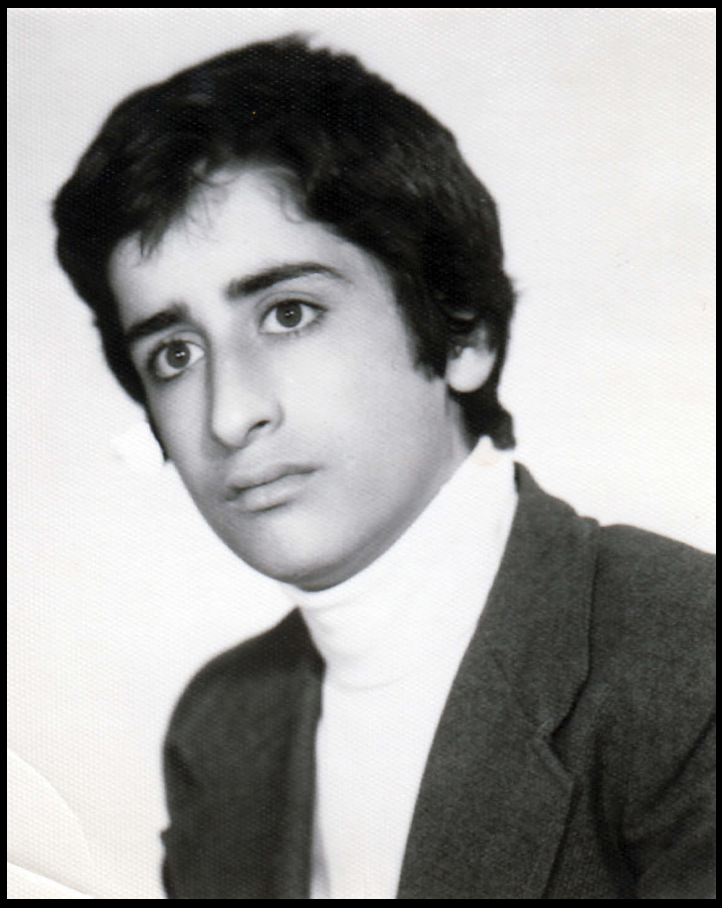

﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللهَ كَثِيرًا﴾؛ «قطعاً برای شما در رفتار رسول خدا مایهٔ اقتدا و سرمشق زندگی است برای کسی که به خدا و روز واپسین امید (قلبی و عملی) دارد و خدا را بسیار یاد می‌کند» (احزاب، آیهٔ ۲۱).

از همین منظر، پدرم، حاج سیّد فضل‌الله، همواره بر دو عنصر بنیادین تعلیم و تربیت، یعنی کسب علم و دانش از یک‌سو و تعالی روح و کمال انسانی از سوی دیگر تأکید می‌کرد. معتقد بود قرآن کتابی است برای تعلیم و تربیت ابناء بشر. می‌گفت تمام روش‌های تربیتی اسلام که درحقیقت حاکی از پیوند انسان و خداست، نشان‌دهندهٔ راه و روشی است که در انتها به رستگاری انسان منجر می‌شود. او تعلیم و تربیتی را می‌پسندید که به مقولهٔ تزکیهٔ نفس و خودسازی و سیر و سلوک عرفانی فرزندان منجر شود:

رسد آدمی به جایی که به‌جز خدا نبیند — بنگر که تا چه حد است مکان آدمیت
طیران مرغ دیدی تو ز پای‌بند شهوت — به‌در آی تا ببینی طیران آدمیت

(سعدی، مواعظ، غزل ۱۸)

معتقد بود کمال غایی آدمی هنگامی محقق می‌شود که انسان به مرتبهٔ عبادت ذات حضرت حق جلّ‌وعلا برسد: ﴿مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾؛ «و جنّ و اِنس را نیافریدم جز برای آن‌که مرا بپرستند» (ذاریات، آیهٔ ۵۶). او همچنین بر این نکته تأکید داشت که تربیت صحیح بر اساس تعالیم دینی و سیرهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، موجب تقویت اراده و افزایش محبت به انسان‌ها و اولیای الهی، تقویت حس حقیقت‌جویی، ایجاد تفکر در فرد و مراقبهٔ نفس می‌شود. از نگاه ایشان برای نیل به چنین هدفی، وجود محیطی سالم و متناسب با روح و جان فرد، موجب تغییر هویت و ادب می‌شود و در اثر دخالت عوامل پیرامونی، به لباسی درخور و شایسته درمی‌آید:

جامهٔ کعبه را که می‌بوسند — او نه از کِرم پیله نامی شد
با عزیزی نشست روزی چند — لاجرم همچو او گرامی شد

(سعدی، گلستان، باب هفتم، حکایت ۸)

مدرسهٔ نور دانش به لحاظ معماری، از خانه‌های ایرانی قرن سیزدهم قمری و دوره‌های صفویه و قاجار الگو گرفته بود. این مدرسه از دو قسمت درونی و بیرونی تشکیل شده و دارای ایوان، حیاط و تعداد زیادی اتاق بود که دالان و راهروی باریک پُرپیچ‌وخم هشتی را به حیاط خانه هدایت می‌کرد. این پیچ‌وخم دالان برای رعایت حریم خصوصی خانه بود تا عابران فعالیت‌های جاری حیاط را مشاهده نکنند. فُرم معماری و ساختمان مدرسه، شکیل و متأثر از گفتمان معماری ایرانی‌اسلامی بود.

بهره‌گیری از دانش مدیر و معلّمان فرهیخته‌ای چون نیلفروشان و ناجی، موجب شد تا آگاهی و معرفت من روزبه‌روز رو به تزاید و پیشرفت باشد. درواقع، بسیاری از آنچه امروز در اختیار دارم، به ایام

مرحوم میرسیدرسول ناجی و حاج محمدباقر نیلفروشان

کودکی و آموخته‌های آن دوران باز می‌گردد. همان‌گونه که صاحب‌نظران مکتب‌های روان‌شناسی رشد اعلام کرده‌اند، سیستم ارزشی پایه در ده‌سالگی کاملاً شکل می‌گیرد و پس از این سن، تغییردادنش مشکل است. کودکان این ارزش‌ها را در سنین اوّلیه کسب می‌کنند و بسیاری از آن‌ها به‌صورت ناخودآگاه در ضمیر آنان قرار می‌گیرد و ملکهٔ ذهن و روحشان می‌شود.

هر که در خُردی‌اش ادب نکنند — در بزرگی فلاح از او برخاست
چوب تر را چنان‌که خواهی پیچ — نشود خشک جز به آتش راست

(سعدی، گلستان، باب هفتم، حکایت ۳)

بسیاری از داشته‌های مادی و معنوی امروزم، مرهون آموزش‌ها و تعالیم مؤثر آموزگار سال نخست دبستانم، مرحوم ناجی است. ایشان که یکی از شخصیت‌های علمی و ارزندهٔ دوران خود به‌شمار

می‌رفت، تمام همّ و توانش را صرف آموزش کودکان سال اوّل می‌کرد تا شعلهٔ تعالیم دینی و اخلاقی را در وجود آنان روشن کند. آموزش‌های این مرد فرزانه باعث شد شخصیت ما به‌گونه‌ای شکل بگیرد که همه‌چیز را از دریچه و منظر دین و نگاه اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) بنگریم و رضایت حضرت حق را مقیاس سنجش اعمال و رفتارمان بدانیم.

تحصیل و تربیت

همّت بلند دار اگر شاهزاده‌ای — قانع مشو ز شاه که تاج و کمر دهد
برکَن توجامه‌ها و در آب حیات رو — تا پاره‌های خاک تو لعل و گهر دهد
بگریز سوی عشق و بپرهیز از آن بتی — کو دلبری نماید و خون جگر دهد
در چشم من نیاید خوبی هیچ خوب — نقاش جسم جان را غیبی صُوَر دهد

(مولوی، دیوان شمس، غزل ۸۷۸)

سال‌های نوجوانیِ من دوره‌ای تأثیرگذار در تمام زندگی‌ام بود. در این سال‌ها، ضمن تحصیل، وارد بازار کار شدم و توانستم در سایهٔ الطاف خداوندی و نظر و توجه اهل‌بیت(ع) و نیز آموزه‌های اخلاقی و علمی پدرم، پله‌های رشد را یکی پس از دیگری بپیمایم و به‌زودی در میان بازاریان با سابقهٔ آن روزگار، مورد توجه و اهمیت قرار گیرم.

همزمان با اتمام دوران دبستان، در واپسین سال‌های رژیم استبدادی پهلوی، نظام آموزشی کشور پس از دبستان به دو دورهٔ راهنمایی و متوسطه تغییر کرد. دوران راهنمایی من در مدرسهٔ فروغی اصفهان و زیر سایهٔ معلّمان مؤمن و متدیّنی همچون آقای قاضی‌عسگر سپری شد. سیّد احمد قاضی‌عسگر متولّد ۱۳۱۵شمسی در اصفهان است. تحصیلات ابتدایی خود را در همان شهر به پایان رساند و سپس وارد دانشگاه تهران شد و از محضر بزرگانی چون استاد جلال‌الدین همایی، استاد فروزانفر، سیّد جعفر شهیدی و دکتر محمد معین کسب علم کرد. با اخذ مدرک دکتری در رشتهٔ زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه اصفهان به تدریس پرداخت و اکنون نیز بازنشسته شده است.

پس از اتمام دورهٔ راهنمایی، دبیرستان را به‌صورت شبانه و فوقِ برنامه در دبیرستان ادب اصفهان گذراندم. این مدرسه در خیابان هشت‌بهشت اصفهان قرار دارد. مقارن با این سال‌ها، درحالی‌که پانزده‌سال داشتم، علاوه بر تحصیل در دبیرستان ادب و کار در بازار، از تلمّذ و کسب علم از محضر عالمان و روحانیون نیز غافل نبودم. این بزرگان که مجالس و محافل علمی و کلاس‌های درس و وعظ و خطابه داشتند، طالبان یادگیری معارف دینی و اصولی را سیراب می‌کردند. مدرسهٔ ملاعبدالله در ابتدای بازار قیصریه و در زیر چهارسوی زیبایی که در دوران صفویه چهارسوی شاه نامیده می‌شد،

قرار دارد. این مدرسه به دستور شاه‌عباس اوّل ساخته شد و به تدریس حاج ملاعبدالله شوشتری، یکی از روحانیون برجستهٔ آن عهد، اختصاص یافت.

مدرسهٔ ملاعبدالله در دو طبقه ساخته شده که در هر دو طبقه، حجره‌های طلاب واقع شده است. پشت بغل‌های بالا و پایین مدرسه با تزیینات کاشی‌کاری معرّق آراسته شده است. در ایوان جنوبی مدرسه، لوحی از سنگ پارسی نصب شده که به‌خط نستعلیق برجسته به تاریخ ۱۰۸۸قمری نوشته شده است. مفاد این کتیبه حاکی از این است که شخصی نیکوکار موقوفاتی برای مدرسه تعیین کرده است. کتیبهٔ سردر مدرسهٔ ملاعبدالله نیز به خط ثُلث سفید بر کاشی خشت لاجوردی مورّخ ۱۲۱۸قمری است. در این کتیبه به تعمیراتی اشاره شده که در زمان حکمرانی محمدحسین‌خان صدر اصفهانی بر اصفهان در این مدرسه انجام گرفته است. مدرسهٔ ملاعبدالله در زمان حیات ملاعبدالله از مدارس پررونق و باشکوه اصفهان بود و بسیاری از دانشمندان و روحانیون برجستهٔ اصفهان از آن فارغ‌التحصیل شده‌اند.

در این سال‌ها، با علاقهٔ فراوانی که به شرکت در کلاس‌های درس حوزه و نیز ارتباط با علما و روحانیون داشتم، تلاش می‌کردم سال‌های نوجوانی‌ام را با بهره‌مندی از معارف اهل‌بیت(ع) رنگ و بویی دینی ببخشم تا از این طریق، در آینده بتوانم خدمتگزاری صدیق و شایسته برای اشاعهٔ مکارم اخلاقی و فضایل انسانی آن بزرگواران باشم.

در مشت خاک من چه بود لایق نثار — هم از تو جان ستانم و سازم فدای تو
عام است التفات کهن خرقهٔ عقول — تشریف عشق تا به که بخشد عطای تو
غیر از نیاز و عجز که درکشور تو نیست — این مشت خاک تیره چه دارد سزای تو

(صائب تبریزی، دیوان اشعار، غزل ۶۵۴۴)

نقش خانواده و محیط اجتماعی در تربیت

محیط خانواده و محلّه در دستیابی به موفقیت و پیشرفت‌های روزافزون انسان، نقشی انکارناپذیر دارد. همان‌گونه که برای برداشت محصولِ درجهٔ یک به عوامل بسیاری از قبیل خاک مرغوب، آفتاب کافی، آب و نیز پرورش اصولی نیاز است، برای تربیت فرزند صالح نیز به بسیاری از عوامل محیطی و خانوادگی نیازمندیم. درواقع، خانواده مانند درخت است و فرزندان به‌منزلهٔ ثمر و میوهٔ این درخت. می‌توان گفت خانواده در حکم زمین است و فرزندان همچون گیاهان آن زمین. آیا هر درختی میوهٔ شیرین و سالم می‌دهد؟ آیا می‌توان از زمین شوره توقع روییدن سنبل داشت؟ مسلّم است که چنین نیست.

خداوند متعال در قرآن کریم می‌فرماید:

﴿وَ الْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَ الَّذِي خَبُثَ لاَ يَخْرُجُ إِلاَّ نَكِداً كَذلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ﴾؛

«و سرزمین پاک، گیاهش به اذن (تکوینی) پروردگارش (فراوان و پربار) بیرون می‌آید، و آن (سرزمینی) که پلید است (گیاهش) جز اندک و بی‌خیر بیرون نمی‌آید. این چنین ما آیات (توحید خود) را گوناگون می‌آوریم برای گروهی که سپاس می‌گزارند» (أعراف، آیهٔ ۵۸).

سخن نبوی نیز که می‌فرماید: «إِيَّاكُمْ وَ خَضْرَاءَ الدِّمَنِ. قِيلَ يَا رَسُولَ اللهِ: وَ مَا خَضْرَاءُ الدِّمَنِ؟ قَالَ: الْمَرْأَةُ الْحَسْنَاءُ فِي مَنْبِتِ السَّوْءِ»؛ «از سبزهٔ مزبله بپرهیزید. گفتند: سبزهٔ مزبله چیست؟ فرمود: زن زیبا در خانوادهٔ بد» (کافی، ج ۵، ص ۳۳۲)، ناظر به همین معناست و بر نقش خانواده و محیط در تربیت فرزند تأکید می‌کند.

در قرآن کریم آیات بسیاری در باب روش‌ها و وظائف و دستورهای تربیتی آمده است که انسان امروزی می‌تواند آن‌ها را چونان اصول تربیتی سالم مدنظر قرار دهد و از آن‌ها در زندگی خود بهره ببرد.

تربیت به‌معنای عام آن یعنی فراهم‌کردن زمینه‌های لازم برای شکوفاسازی، پرورش و به فعلیت‌رساندن توانایی‌های بالقوهٔ فرد در ابعاد مختلف و شامل رشد و بالندگی در جنبه‌های مختلف عقلی، فکری، اعتقادی، اخلاقی، روانی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است. سعادت و شقاوت هر انسانی در گرو تربیت اوست. به‌واسطهٔ تربیت است که گوهر وجود آدمی تحقق پیدا می‌کند و به کمال رهنمون می‌شود. خداوند حکیم، نخست، پیامبران و سپس پدران و مادران را مأمور تربیت ابناء بشر قرار داد تا با استفاده از آموزه‌های دینی و بهره‌گیری از برنامه‌ای صحیح و پویا، فرزندان خود را مطابق احکام شریعت تربیت کنند و بدین‌ترتیب، آنان را در مسیر پیشرفت و تعالی قرار دهند.

مولای متقیان، علی(ع) دربارهٔ لزوم اهتمام انسان به کسب تربیت دینی و فضایل اخلاقی می‌فرماید:

«در گذشته برادری دینی داشتم که در چشم من بزرگ‌مقدار بود. چون دنیای حرام در چشم او بی‌ارزش می‌نمود و از شکم‌بارگی دور بود، پس آنچه نمی‌یافت، آرزو نمی‌کرد و آنچه می‌یافت، زیاده‌روی نداشت. در بیشتر عمرش ساکت بود؛ اما گاه که لب به سخن می‌گشود، بر دیگر سخنوران برتری داشت و تشنگی پرسش‌کنندگان را فرومی‌نشاند. به‌ظاهر ناتوان و مستضعف می‌نمود؛ اما در برخورد جدّی چونان شیر بیشه می‌خروشید یا چون مار بیابانی به حرکت درمی‌آمد. تا پیش قاضی نمی‌رفت، دلیلی مطرح نمی‌کرد و کسی را که عذری داشت، سرزنش نمی‌کرد تا آن عذر او را می‌شنید. از درد شِکوه

نمی‌کرد؛ مگر پس از تندرستی و بهبودی. آنچه عمل می‌کرد، می‌گفت و بدانچه عمل نمی‌کرد، نمی‌گفت. اگر در سخن‌گفتن بر او پیشی می‌گرفتند، در سکوت مغلوب نمی‌گردید و بر شنیدن، بیشتر از سخن‌گفتن حریص بود. اگر بر سر دوراهی کار قرار می‌گرفت، می‌اندیشید که کدام‌یک با خواستهٔ نفس نزدیک‌تر است، با آن مخالفت می‌کرد. پس بر شما باد روی‌آوردن به این‌گونه از ارزش‌های اخلاقی. با یکدیگر در کسب آن‌ها رقابت کنید و اگر نتوانستید، بدانید که به‌دست‌آوردن برخی از آن ارزش‌های اخلاقی، بهتر از رهاکردن همهٔ آن‌هاست.»

تربیت در ادیان و مکتب‌های مختلف، مفاهیم، اهداف، اصول و شیوه‌های گوناگونی دارد. قرآن کریم، این منبع وحیانی، جاودانه و مناسب با فطرت انسان، کامل‌ترین معنا و جامع‌ترین برنامهٔ تربیت را ارائه کرده است. در این کتاب آسمانی، تربیت از ریشهٔ «رب» و از اسماء و صفت‌های حضرت حق است. قرآن، هدف از تربیت را ربوبی‌شدن بیان کرده است.

چار چیزست که گر جمع شود در دل سنگ — لعل و یاقوت شود سنگ بدان خارایی
پاکی طینت و اصل گهر و استعداد — پرورش‌یافتن از این فلک مینایی
با من این هرسه صفت هست ولی می‌باید — تربیت از تو که خورشید جهان‌آرایی

(جلال‌الدین عضد، دیوان غزلیات)

قرآن کریم همواره بر سه اصل بنیادی در تربیت تأکید کرده است:

۱. هدفمندی تربیت: تربیت مانند تمام فعالیت‌های ارادی انسان، از هدفی خاص برخوردار است. قرآن کریم عالی‌ترین درجات این هدف را عبادت و بندگی، پرورش فضایل اخلاقی و کسب علم و آگاهی می‌داند. این اهداف متعالی همان‌هایی است که خداوند قادر متعال آن‌ها را هدف آفرینش ذکر کرده و در ادامه نیز برای تحقق این مهم، پیامبرانی از جنس همان مردم به‌سوی آنان فرستاده تا راهنما و راهبر آنان در دستیابی به این اهداف شوند:

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاکَ بِالْحَقِّ بَشِیراً وَ نَذِیراً وَ إِنْ مِنْ أُمَّةٍ إِلاَّ خَلاَ فِیهَا نَذِیرٌ﴾؛

«همانا ما تو را به حق (و مطابق عقل و حکمت و رحمت و نظام اتم خلقت) مژده‌دهنده (مؤمنان) و بیم‌کننده (کافران) فرستادیم، و هیچ امتی نبوده مگر آن‌که میان آن‌ها بیم‌دهنده‌ای گذشته است» (فاطر، آیهٔ ۲۴).

۲. روشمندی تربیت: هریک از فرزندان، دختر و پسر، خصایص جسمی و روحی ویژه‌ای دارند. این خصوصیت‌ها پایه و اساس حال و آیندهٔ فرزندان انسان را تشکیل می‌دهد و توجه و دقت ژرف به آن‌ها از سوی والدین می‌تواند به تربیت صحیح آنان منجر شود. در سایهٔ دقت و توجه والدین، فرزندان با

شناخت درست و صحیحی که از ویژگی‌های بدنی و روحی خود به‌دست می‌آورند، می‌توانند از آن‌ها در جهت نیل به کمال خویش بهره ببرند.

۳. جامعیت تربیت: تربیت ابعاد مختلفی دارد و شایسته است که والدین به تمام این ابعاد اهتمام داشته باشند. پدر و مادر باید با فراهم‌کردن امکانات لازم برای فرزندان، امکان رشد و پیشرفت آنان را در مسائل دینی، اخلاقی و جسمی مهیا کنند تا آنان بتوانند به زندگی سعادتمندی که مطلوب خداوند است، دست یابند.

درست از همین منظر، پدرم، سیّد فضل‌الله رضازاده که از روحانیون سرشناس و شاخص حوزهٔ علمیهٔ اصفهان بود، بیشترین اهتمام خود را به کسب علم و تربیت شاگردان و فرزندانش اختصاص می‌داد و بر نقش تعلیم و تعلّم بسیار تأکید می‌کرد.

هر که در خُردی‌اش ادب نکنند — در بزرگی فلاح ازو برخاست
چوب تر را چنان‌که خواهی پیچ — نشود خشک جز به آتش راست

(سعدی، گلستان، باب هفتم، حکایت ۳)

کسب روزی حلال

یکی دیگر از موضوعاتی که پدرم همواره بر آن تأکید می‌کرد، رزق حلال بود. ایشان با جامعیت علمی و اخلاقی و دینی خود که در سایهٔ همنشینی با عالمان و روحانیون معظّم به‌دست آورده بود، بارها به فرزندانش سفارش می‌کرد که مواظب کسب‌وکار خود باشند تا مبادا ذره‌ای از صراط مستقیمِ کسب روزی حلال و طیّب غافل شوند.

خداوند حکیم در قرآن در کنار غذاخوردن، شرط‌هایی را هم متذکر شده است. برای نمونه در آیهٔ ۱۶۸ سورهٔ بقره، انسان را به تناول غذای حلال و پاکیزه سفارش کرده و از خوردن غذای حرام که گام‌برداشتن در مسیر شیطان است، برحذر داشته است:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالاً طَيِّباً وَ لاَ تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِين﴾؛

«ای مردم، از آنچه در این زمین است (از انواع خوردنی‌ها و موجودات دیگر) حلال و پاکیزه بخورید و برخوردار شوید، و از گام‌های شیطان پیروی نکنید، که او برای شما دشمنی آشکار است.»

قرآن کریم در داستان حضرت موسی(ع) می‌گوید هنگامی‌که او در دربار فرعون بود، هر زن شیردهی را که حاضر کردند، موسی(ع) از شیر او نخورد تا هنگامی‌که در آغوش مادرش قرار گرفت و از شیر او نوشید:

﴿وَ حَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَ هُمْ لَهُ نَاصِحُونَ﴾؛

«و ما پیش از آن (که خواهرش او را بیابد شیر) همهٔ زنان شیرده را بر او حرام کردیم، پس خواهرش به آن‌ها گفت: آیا می‌خواهید شما را به خانواده‌ای که او را برایتان کفالت کنند و خیرخواهش باشند راهنمایی کنم؟» (قصص، آیهٔ ۱۲).

شیر پاک، غذایی است که با روح پاک بچه تناسب و همخوانی دارد؛ پس برای حفظ پاکی و زیبایی روح فرزند، والدین وظیفه دارند غذای حلال به فرزندان خود بخورانند. غذای طیّب، حلال و عاری از هرگونه شبهه، به انسان بصیرت، ایمان و نیرویی شگفت می‌دهد و باعث می‌شود همان‌طور که از جسمی سالم، قوی و پرتوان برخوردار باشد، وجود او نیز از انرژی‌های مثبت آکنده شود. با تغذیهٔ غذای طیّب و حلال، نور خداوند در قلب و روح انسان متجلّی می‌شود و او را به‌سوی حق و حقیقت راهبری می‌کند:

﴿يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَ اعْمَلُوا صَالِحاً إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾؛

«ای فرستادگان ما، از همهٔ

پاکیزه‌ها برخوردار شوید و کارهای شایسته کنید که من به همهٔ آنچه می‌کنید دانایم»
(مؤمنون، آیهٔ ۵۱).

آنچه از این آیه و دیگر آیات مشابه برداشت می‌شود، مبیّن این نکته است که عمل انسان و غذای او رابطه‌ای تنگاتنگ دارند. به بیان دیگر، عمل صالح پیامد و نتیجهٔ مصرف غذای پاک و سالم است. قرآن کریم همواره به «حلال» و «طیّب‌بودن» غذا تأکید و سفارش کرده است. مطابق احکام دین مبیّن اسلام، حلال چیزی است که بهره‌جستن از آن ممنوعیتی نداشته باشد و طیّب چیزی است که در عین پاک‌بودن، موافق طبع انسانی باشد.

در روایات ائمهٔ معصومین(ع) بر اهتمام و توجه به کسب حلال توصیه‌های فراوانی شده است. پیامبر اکرم(ص) یکی از حقوق فرزند را غذا و روزی حلال بیان کرده و می‌فرماید: «بر پدر لازم است به فرزندش جز روزیِ پاک و حلال ندهد» (کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۴۴۳، ح ۴۵۳۴۰). در همین‌باره امام علی(ع) می‌فرماید:

«عَلَیْکَ بِلُزُومِ الْحَلَالِ وَ حُسْنِ الْبِرِّ بِالْعِیَالِ»؛
«بر تو باد تهیهٔ روزی حلال، و نیکو احسان‌نمودن بر خانواده» (عیون الحکم و المواعظ، ص ۳۳۴).

همچنین امام صادق(ع) دربارهٔ تأثیر غذا بر تربیت فرزند، قبل از تولّد، فرموده است:

«کَسْبُ الْحَرَامِ یَبِینُ فِی الذُّرِّیَّة»؛
«آثار کسب حرام در نسل انسان آشکار می‌شود» (کافی، ج ۵، ص ۱۲۵).

امروزه بسیاری از مشکلات جوامع بشری، فردی و اجتماعی، نتیجه و پیامد غذاهایی است که از راه‌های حرام به‌دست می‌آید و در خانواده‌ها مصرف می‌شود. کودکانی که با لقمهٔ حرام تغذیه شوند، فاقد فطرت دینی خواهند بود و در دست‌یازیدن به اعمال خلاف و منکر، هیچ منعی را پیشِ روی خود نمی‌بینند. گواه این سخن، کلامی است که امام حسین(ع) در روز عاشورا پس از ناامیدی از هدایت لشکریان عمر سعد، خطاب به آنان فرمودند: «یقیناً شکم‌های شما از حرام پر شده است» (بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۸). پرورش با غذای حرام تا جایی پیش می‌رود که حتی کلام امام معصوم(ع) نیز در روح و روان آنان تأثیر ندارد.

با بهره‌گیری از محضر پدر بزرگوار خویش و نیز حضور در کلاس‌های درس استادان حوزه و مدرسه، این آموزه‌های دینی و یقینی را همواره سرلوحهٔ زندگی خویش قرار دادم و در ادامه نیز به دوستان، آشنایان و فرزندانم همین نکات را گوشزد کرده و می‌کنم.

شرکت در عزاداری سیّدالشهداء(ع) و مجالس اهل‌بیت(ع)

یکی از دل‌مشغولی‌های محبوب من در دوران نوجوانی، حضور در مجالس دعا و عزاداری اباعبدالله الحسین(ع) بود. این مراسم به‌صورت گسترده و منظم در محلهٔ دردشت اصفهان برپا می‌شد و ما نیز که از سادات بودیم، همواره با حضور در این مراسم، عشق و ارادتمان را به اهل‌بیت(ع) ابراز می‌کردیم. در آن روزگار که هنوز از خشکسالی‌های پی‌درپی خبری نبود، گاه چنان برف و باران می‌بارید که امکان بیرون‌رفتن از خانه برای امور ضروری بسیار دشوار بود؛ اما در همان شرایط دشوار نیز خودم را به مراسم دعای ندبه و کمیل و سمات می‌رساندم و شرکت در این مراسم را به بهای جان می‌خریدم. این توفیق حضور در مراسم عزاداری امام حسین(ع) و شرکت در مجالس دعاهای گوناگون، به‌طور قطع عطیه‌ای الهی بود که در دستیابی به موفقیت‌ها و شادکامی‌هایم نقشی بسزا ایفا کرده است.

پیامبر گرامی اسلام(ص) می‌فرماید: «برای شهادت امام حسین(ع)، حرارت و گرمایی در دل‌های مؤمنان است که هرگز سرد و خاموش نمی‌شود» (مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، ج۱۰، ص ۳۱۸). دربارهٔ اهمیت زنده‌نگه‌داشتن نام و عزای امام حسین(ع) باید به این نکته اشاره کرد که خاندان اهل‌بیت عصمت و طهارت، خود ازجمله نخستین کسانی بودند که در عزای امامان معصوم نوحه سر می‌دادند و یاد آنان را زنده نگه می‌داشتند. نقطهٔ اوج این زنده‌نگه‌داشتن یاد بزرگان دینی، شهادت حضرت امام حسین(ع) است. مرثیهٔ بشیر بن جذلم به فرمان امام سجاد(ع) در ورود به مدینه، قلوب مردم را منقلب کرد. پیش از آن نیز مرثیهٔ زینب کبری(س) در رثای برادر شهیدش، موجی از خشم و نفرت از آل امیه ایجاد کرد. ائمهٔ معصومین(ع) خاطرهٔ عاشورا را زنده نگه می‌داشتند و بر مصائب جدّشان اشک ماتم می‌ریختند. آنان همچنین مرثیه‌سرایان را تشویق و از آنان تجلیل می‌کردند. حضرت امام رضا(ع) به ریان بن شبیب که به محضرش رسیده بود، فرمود: «ای فرزند شبیب، اگر بخواهی بر چیزی گریه کنی، پس بر حسین(ع) گریه کن» (عیون أخبارالرضا(ع)، ج۱، ص ۲۹۹). همچنین به او فرمود: «ای شبیب، اگر تو را خوشحال می‌کند که در درجات والای بهشت با ما باشی، پس در اندوه ما غمگین و در شادی ما خوشحال باش» (همان، ص ۳۰۰).

حضرت ولی‌عصر(عج) در زیارت «ناحیهٔ مقدسه» به‌تفصیل از واقعهٔ عاشورا سخن گفته و بر مصائب جدّش گریه کرده و از این‌که نتوانسته در کربلا در رکاب سیّدالشهداء یاری‌اش کند، به‌شدت تأسف و تحسّر می‌خورد.

پیامبر اکرم(ص) فرمودند:

«در باغ‌های بهشت بگردید. عرضه داشتند: ای رسول خدا، باغ‌های بهشت چیست؟ فرمود: مجالس ذکر ما اهل‌بیت» (مکیال المکارم، ج۲، ص ۲۳۸).

اهمیت برپایی مجالس و محافل عزای معصومین(ع) را می‌توان از فرمایشات و سیرهٔ آن عزیزان به‌خوبی درک کرد. امام صادق(ع) در این‌باره می‌فرمایند: «مجلس‌گرفتن شما را من دوست می‌دارم. در مجلس خود امر ما را زنده بدارید. خداوند رحمت کند کسی‌که امر ما را زنده بدارد» (وسائل‌الشیعه، ج۱۰، ص۲۳۵).

خداوند حکیم در آیات بسیاری بر اهمیت زنده‌نگه‌داشتن یاد و نام بزرگان تأکید کرده است. برای نمونه در آیهٔ ۴۱ سورهٔ مریم این‌گونه می‌فرماید:

﴿وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً﴾؛

«و در این کتاب از ابراهیم یاد کن که او بسیار راستگو و پیامبر(خدا) بود.»

نیز در آیهٔ ۵۶ از همین سوره دربارهٔ ضرورت یادکرد نام حضرت ادریس(ع) سفارش می‌کند:

﴿وَ اذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقاً نَبِيّاً﴾؛

«و در این کتاب از ادریس یاد کن که او بسیار راستگو و پیامبر بود» (مریم، آیهٔ ۵۶).

در این آیات و مشابه آن، به جنبه‌های شخصی و خانوادگی و کارهای معمولی در زندگی این بزرگان توجه نشده ، بلکه از صلاحیت‌ها و فضیلت‌های اخلاقی و برنامه‌های سازندهٔ آنان سخن به میان آمده است. این موضوع نمایانگر آن است که یاد

مجلس روضه‌خوانی - اصفهان، منزل بنکدار

حدود دهه‌های ۱۸۷۰-۱۸۹۰میلادی

عکس از: ارنست هولستر

حاج سیدحسین رضازاده، حاج محمود خوروش و آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی در مراسم عزاداری منزل مهندس فوده‌ای

شرکت در مراسم تاسوعای حسینی منزل مرحوم حاج سیّدکمال میرلوحی

حاج سیّدعلی رضازاده و حاج سیّدحسین رضازاده در روز عاشورای حسینی مراسم عزاداری هیئت علوی اصفهان

و خاطرهٔ شخصیت‌های برجسته و برگزیدهٔ تاریخ بشر باید زنده بماند و صفات و حالات پسندیدهٔ آنان محل توجه باشد. در همین‌باره امام صادق(ع) می‌فرماید:

«به زیارت و دیدار یکدیگر بروید، با هم به سخن و مذاکره بنشینید و امرما را زنده کنید»

(بحارالانوار، ج۷۱، ص۳۵۲).

ازاین‌رو، می‌بینیم که امامان معصوم(ع) در زنده‌نگه‌داشتن یاد و نام شهیدان کربلا، به‌ویژه سیّد و سالار شهیدان، حضرت امام حسین(ع)، از شیوه‌های گوناگونی بهره می‌گرفتند.

در سراسر اصفهان به‌ویژه محلهٔ دردشت، همواره مجالس دعا و نیایش با حضور مشتاقان و واعظانی که به خواندن ادعیه مشهور بودند، برگزار می‌شد. از جملهٔ این وعاظ و دعاخوانان، حجت‌الاسلام حاج‌آقا فخرالدین کلباسی و حجت‌الاسلام حاج‌آقا مهدی مظاهری بودند که هر شب جمعه مجلس دعای کمیل را برپا می‌کردند و در ضمنِ خواندنِ دعا، برای مردم از مناقب و سیرهٔ اهل‌بیت(ع) می‌گفتند. همچنین در روزهای جمعه، دعای ندبه و دعای سمات با شور و شوق خاصی برگزار می‌شد و انبوه مردم ولایی و دوستدار اهل‌بیت(ع)، با شرکت در این مراسم، تعجیل در ظهور حضرت مهدی(عج) را از درگاه خداوند منّان و رزّاق خواستار می‌شدند. در این مجالس، افزون بر خواندن دعا و ذکر مناقب اهل‌بیت(ع)، راه و شیوهٔ درست و صحیحِ زندگی به طالبان و راغبان این مجالس آموخته می‌شد تا در ادامهٔ زندگی بتوانند

آیت‌الله مجدالعلماء نجفی، آیت‌الله سیّدحسین خادمی، یکی از علمای حوزهٔ علمیه و حجت‌الاسلام حاج‌آقا فخرالدین کلباسی

الگویی نمونه برای پاسداشت سیره و راه ائمهٔ معصومین(ع) باشند و در خدمت‌کردن به جامعه و مردم همچون آن بزرگواران از هیچ کوششی دریغ نکنند.

حجت‌الاسلام حاج‌آقا فخرالدین کلباسی، فرزند حاج میرزا محمدرضا کلباسی است. او علوم جدید را در اصفهان به پایان رساند. سپس به مشهد مقدس هجرت کرد. حاج‌آقا کلباسی در آن‌جا از محضر استادانی همچون حضرات آیات شمس، ادیب نیشابوری، سیّد احمد یزدی و نیز پدرشان استفاده کرد و به اصفهان برگشت. او در اصفهان نیز به یادگیری علم و دانش ادامه داد و در مجلس درس حضرات آیات، آیت‌الله حاج‌آقا حسین خادمی، حاج سیّد علی‌اصغر برازانی و حاج‌آقا صدرالدین کوپایی حاضر شد. او همزمان با تلمّذ نزد این بزرگواران، لیسانس خود را در رشتهٔ حقوق قضایی از دانشگاه تهران گرفت و در مدارس قدیم و دانشگاه‌های مختلف به فعالیت‌های آموزشی و علمی مشغول شد.

حاج‌آقا فخرالدین بسیار مؤدّب و متواضع بود. در طول عمر پربرکتشان، منشأ آثار خیر بسیاری شد. ایشان یکی از مؤسسان ساختمان قائمیه و احمدیه در اصفهان است. جلسات دعای ندبه‌شان در ساختمان احمدیه از جلسات پرشور و روحانی آن زمان بود. این واعظ شهیر و عالم خطیب که عمری را در ترویج دین مبین اسلام سپری کرد، در سال ۱۴۰۷قمری در یکی از بیمارستان‌های تهران وفات یافت و در آرامگاه خاندان کلباسی واقع در مسجد رکن‌الملک، جنب برادر بزرگوارش دفن شد.

حجت‌الاسلام حاج‌آقا فخرالدین کلباسی

حجت‌الاسلام حاج‌آقا مهدی مظاهری، متولّد ۱۳۱۰شمسی در اصفهان است. او فرزند حجت‌الاسلام‌والمسلمین ملامیرزا مظاهری است. حاج‌آقا مهدی مظاهری تحصیلاتش را در مدرسهٔ میرزاحسین اصفهان شروع کرد و در سال ۱۳۲۰شمسی وارد حوزهٔ علمیهٔ اصفهان شد. او در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از محضر بزرگان و عالمانی چون آیت‌الله حاج‌آقا احمد مقدس، آیت‌الله حاج‌آقا حسن مدرّس، حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی و آیت‌الله حاج شیخ عباسعلی ادیب کسب علم کرد. پس از مدتی به قم مهاجرت کرد و در حوزهٔ علمیهٔ آن‌جا نیز در درس بزرگانی همچون آیت‌الله مشکینی و آیت‌الله سلطانی حاضر شد.

حاج‌آقا مظاهری در خلال تحصیل و با پیشنهاد بعضی از دوستان، شروع به خواندن دعای کمیل کرد و به لطف قریحهٔ خدادادی‌اش توانست ظرف یک هفته این دعا را حفظ کند. زمانی که در مساجد اصفهان این دعا را می‌خواند، نه‌تنها از شهر اصفهان، بلکه از شهرستان‌های اطراف نیز مردم دسته‌دسته حاضر می‌شدند.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین مظاهری، در طول سالیان متمادی در عرصه‌های مختلف فعالیت تبلیغی، اقدامات شایسته‌ای در زمینهٔ نشر و ترویج معارف دینی انجام داد. او افزون بر برگزاری مستمر دعای کمیل و دعای ابوحمزهٔ ثمالی (بیش از ۵۳سال)، در عرصهٔ فعالیت‌های خیریه نیز کوشش‌های بسیاری انجام داد که برخی از

حجت‌الاسلام و المسلمین حاج شیخ‌مهدی مظاهری

آن‌ها عبارتند از: تأسیس دانشگاه قرآن و معارف اسلامی، تأسیس ستاد اقامهٔ نماز استان اصفهان، کوشش برای تأسیس انجمن خیریهٔ مددکاری امام‌زمان(عج)، مؤسسهٔ آموزشی ابابصیر اصفهان، انجمن ام‌اس، صندوق خیریهٔ صاحب‌الزمان(عج) و ده‌ها مؤسسهٔ خیریهٔ عام‌المنفعه و احیای دعای ابوحمزهٔ ثمالی در شب‌های ماه مبارک رمضان در اصفهان.

احیای مجالس دعا و روضه به‌خصوص در زمان‌هایی که مردم در حال کشیده‌شدن به انحراف و گمراهی باشند، از اهمیتی ویژه برخوردار است. عالمان و روحانیون دینی در این مجالس کوشش می‌کنند ضمن یادکرد مناقب و ایثارگری‌های حضرات معصومین(ع)، مردم را از انحرافات برگردانده و به شاهراه هدایت راهنمایی کنند. تشکیل این مجالس از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مصادیق زنده‌نگه‌داشتن امر الهی است. امام باقر(ع) به یکی از یاران خود فرمودند:

«آیا با هم خلوت می‌کنید و دور از چشم دشمنانتان می‌نشینید و برای هم حدیث می‌گویید و آنچه معتقدید برای هم بازگو می‌کنید؟ عرضه داشتند: آری، به خدا سوگند، ما با هم در خلوت می‌نشینیم و برای هم حدیث می‌گوییم و آنچه معتقدیم برای هم

حجج اسلام و آقایان:
حاج شیخ مهدی مظاهری، حاج محمد مظاهری، حاج سیّدحسن فقیه‌امامی، حاج رحیم اخوان مقدم و حاج اصغر صبوری

باز می‌گوییم. حضرت فرمودند: به خدا سوگند که من دوست داشتم در بعضی از آن مجالس با شما می‌بودم، به خدا سوگند که من بوی شما و جان‌های شما را دوست می‌دارم و البته شما بردین خدا و دین فرشتگان او هستید. پس با پرهیز از گناه و جدّیت در امر دین، ما را یاری کنید» (اصول کافی، ج ۲، ص ۱۸۷).

امام صادق(ع) فرمودند: «یکدیگر را ملاقات کنید و علم ما را برای یکدیگر بازگو کنید که با حدیث، دل‌های زنگارگرفته جلا می‌یابد و با حدیث‌گفتن امر ما احیا می‌شود و هرکس امر ما را احیا کند، خدایش بیامرزد» (مکیال المکارم، ج ۱، ص ۳۶۹).

یاد ائمه(ع) از طریق ذکر فضایل یا مصائب ایشان زنده می‌شود و این هدف از طریق بیان احادیث آنان و یادآوری سیرهٔ ایشان صورت می‌گیرد. به همین دلیل، درخصوص دیدار برادران دینی با یکدیگر سفارش بسیاری صورت گرفته است که مقصود اصلی آن نقل احادیث ائمه و ذکر فضایل و مصائب ایشان است. در همین‌باره امام صادق(ع) فرمودند:

«به دیدار یکدیگر بروید و از احادیث ما یاد کنید؛ زیرا این کار دل‌های شما را زنده

نگه می‌دارد و احادیث ما شما را به یکدیگر مهربان می‌سازد. پس اگر به آن عمل کنید، هدایت یافته و نجات پیدا می‌کنید و اگر آن‌ها را رها کنید، گمراه و هلاک می‌شوید. بنابراین، احادیث ما را بگیرید؛ من ضامن نجات شما هستم» (اصول کافی، ج ۲، ص ۱۸۶).

در روایتی از امام کاظم(ع) نقل شده که فرمودند:

«هیچ‌چیز بر ابلیس و لشکریانش دشوارتر از این نیست که برادران ایمانی با یکدیگر دیدار کنند و همانا دو مؤمن با هم دیدار می‌نمایند که به یاد خدا باشند، آن‌گاه فضایل ما را یادآوری کنند، در این‌حال، گوشت سالمی بر صورت ابلیس باقی نمی‌ماند تا جایی که روح پلیدش به التماس می‌افتد و از فرط آن‌که درد می‌کشد، التماس می‌کند. پس فرشتگان آسمان و گنج‌بران بهشت متوجه شده و او را لعنت می‌کنند تا این‌که هیچ فرشتهٔ مقرّبی باقی نمی‌ماند، مگر این‌که بر او لعنت فرستد که زبون و با حسرت و مردود می‌افتد» (مکیال المکارم، ج ۲، ص ۲۰۸).

تأسیس مکتب عمار

پیامبر اکرم(ص) می‌فرماید: «اقْرَءُوا الْقُرْآنَ وَ اسْتَظْهِرُوهُ فَإِنَّ اللهَ تَعَالَى لَا يُعَذِّبُ قَلْباً وَعَى الْقُرْآنَ»؛ «بر قرائت قرآن مداومت داشته باشید و آن را استظهار کنید (از روی قلب خویش بخوانید)؛ زیرا خداوند قلبی که قرآن را با آگاهی به درون خود راه داده و آن را حفظ و فهم کرده و به آن عنایت داشته باشد، عذاب نمی‌کند» (بحارالانوار، ج ۸۹، ص ۱۹).

از مهم‌ترین و شاخص‌ترین کارهایی که خداوند به من توفیق داد آن را در دوران نوجوانی انجام دهم، تأسیس «مکتب‌العمار» برحسب تأکید و اشارهٔ مرحوم پدرم بود. هدف این مکتب، آموزش اصول عقاید و احکام و روخوانی قرآن کریم برای دانش‌آموزان بود. به دلیل استقبال گسترده از فعالیت‌های این مکتب، با همکاری روحانیون مساجد، به‌سرعت شعب مختلفی از آن در سراسر اصفهان دایر شد و عدد آن به ده شعبه رسید. در آن دوران (حدود سال‌های ۱۳۵۲ تا ۱۳۶۲شمسی)، به دلیل نبود وسایل ارتباطی گسترده که بتوان از آن‌ها در راستای تعلیم و تعلّم جویندگان آموزه‌های دینی بهره گرفت، تشکیل چنین جلسات و مکتب‌هایی بسیار محل توجه عموم مردم قرار می‌گرفت و طالبان بسیاری در کلاس‌های آن حاضر می‌شدند.

ارزش یادگیری قرآن و آموزه‌های آن را در این سخن از پیامبر اسلام(ص) می‌توان به‌روشنی مشاهده کرد: «اِن اَرَدتُم عَیشَ السُّعَداءِ وَمَوتَ الشُّهَداءِ وَالنَّجاةَ یَومَ الحَسرَةِ وَالظِّلَّ یَومَ الحَرورِ وَالهُدی یَومَ‌الضَّلالَةِ

فَادرُسُوا القُرآنَ فَإنَّهُ كَلامُ الرَّحمانِ و حِرزٌ مِنَ الشَيطانِ و رُجحانٌ فِی المیزانِ»؛ «اگر زندگی سعادتمندان، مرگ شهیدان، نجات روز حسرت (قیامت)، سایهٔ روزِ سوزان و هدایت در روز گمراهی را می‌خواهید، قرآن را یاد بگیرید که آن سخن خدای مهربان است و سپری است در مقابل شیطان و سنگینی در ترازوی اعمال» (بحارالأنوار، ج ۸۹، ص ۱۹).

برخور از قرآن اگر خواهی ثبات — در ضمیرش دیده‌ام آب حیات
می‌دهد ما را پیام «لاتخف» — می‌رساند بر مقام «لاتخف»
گوهر دریای قرآن سُفته‌ام — شرح رمز «صبغة‌الله» گفته‌ام

(اقبال لاهوری، پس چه باید کرد؟)

به دلیل جدّیتی که در راه‌اندازی و برپایی کلاس‌های این مکتب داشتم، به‌تدریج معلّمان و دیگر دوستانم نیز به این عرصه ورود کردند و در سطحی گسترده به آموزش احکام و مسائل قرآنی به دانش‌آموزان پرداختیم. کوشش و پیگیری من و دیگر معلّمان و دوستانم در اهتمام به برگزاری این کلاس‌ها، سبب شد تا بسیاری از نوجوانان و جوانانی که به‌دلیل نبود امکانات آموزشی از معارف قرآنی محروم بودند، از این چشمهٔ همیشه‌جوشان حکمت و معرفت سیراب شوند. به‌گفتهٔ بسیاری، این

حرکت باعث شد تا قرائت و روخوانی قرآن به شیوه‌ای صحیح و اصولی در میان نوجوانان و جوانان رواج پیدا کند.

ضرورت آموزش قرآن و معارف آن از همان آغازین روزهای صدر اسلام، به‌صورت اصلی اساسی همواره پیگیری می‌شد. یکی از نخستین نهادهای آموزشی، اجتماعی و عبادی که پیامبر اکرم(ص) در بدو ورود به مدینه برای تقویت بنیان‌های نظام نوپای اسلامی طرح‌ریزی کرد و به مرحلهٔ اجرا درآورد، ساخت و بنای مسجد بود. مسجد که مرکز اجتماع، شورا، تعاون، برنامه‌ریزی و راه‌اندازی امور مسلمانان بر مبنای تعالیم قرآن بود به کانون مهم و اصلی تعلیم و تعلّم قرآن و ترویج و تثبیت آن در مدینه تبدیل شد. با اقامهٔ نمازهای جماعت، جمعه و عیدین، بیشتر مسلمانان، دست‌کم در طول هر شبانه‌روز، پنج نوبت در مسجد گرد می‌آمدند و آیات و سوره‌های فراوانی را استماع و قرائت می‌کردند و پس از اقامهٔ نماز یا در فرصت‌های دیگر، به گروه‌های کوچک‌تر تقسیم می‌شدند و به‌صورت حلقه‌ای می‌نشستند و به آموزش و یادگیری و قرائت قرآن مشغول می‌شدند. اهمیت این کار تا آن‌جاست که رسول خدا(ص) دربارهٔ آن می‌فرماید:

«هرکس برای کسب رضایت خدا و آگاهی در دین، قرآن بیاموزد، ثوابی مانند همهٔ آنچه به فرشتگان و پیامبران و رسولان داده شده، برای اوست» (وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۱۸۴).

بدین‌سان آیات قرآن آن‌قدر بر سر زبان‌ها رواج یافته بود که بسیاری در خارج از مکه و مدینه و با شنیدن آن از زبان رهگذران و کاروانیان، دل‌سپردهٔ آن شده و مقداری از قرآن را فراگرفته بودند.

قرآن، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین نامه و پیامی است که تاکنون به دست بشر رسیده است؛ زیرا فرستندهٔ آن خداوند باری‌تعالی است که خالق بشر است. گیرندهٔ این نامه و پیام، تمام انسان‌ها هستند. رسول خدا(ص) یادگیری قرآن را حق واجب خدا بر بنده‌اش می‌داند و می‌فرماید:

«هیچ مرد و زن مؤمنی نیست، چه آزاده و چه برده، مگر این‌که خداوند بر او حق واجبی دارد که باید (به اندازهٔ توانش) قرآن را بیاموزد» (مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۲۸۷).

«خیرکم مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَ عَلَّمَهُ»؛

«بهترین شما کسی است که قرآن را فراگیرد و یاد دهد» (طوسی، امالی، ص ۳۵۷).

امام علی(ع) نیز همگان را به تمسّک به قرآن و آموزه‌های آن دعوت می‌کند و می‌فرماید:

«بر شما باد به کتاب خدا؛ زیرا قرآن ریسمان محکم الهی است و نور آشکار و شفای سودمند و سرچشمهٔ حیات و دستاویزی برای تمسّک و رهایی‌بخشی. کج نمی‌شود

تا راست‌کردن احتیاج داشته باشد و اشتباه نمی‌کند تا سرزنش گردد» (نهج‌البلاغه، خطبهٔ ۱۵۶).

صبح‌خیزی وسلامت‌طلبی چون حافظ هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۳۱۹)

دوران دبیرستان

بعد از اتمام دوران راهنمایی که سه‌سال به طول انجامید، برای ادامهٔ تحصیلات خود نخست وارد دبیرستان هاتف و سپس دبیرستان ادب در خیابان هشت‌بهشت شدم. دبیرستان ادب یکی از دبیرستان‌های قدیمی اصفهان است. پس از انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، این دبیرستان به دبیرستان شهدای ادب تغییر نام یافت.

در این مقطع به‌علت مشغلهٔ کاری و حضور در بازار ناچار شدم تحصیلاتم را به‌صورت شبانه ادامه دهم. مقارن با همین روزها، اعتراضات مردم علیه رژیم استبدادی پهلوی به اوج خود رسیده بود. هر روز از گوشه و کنار شهر، خبر تجمع و اعتصاب به گوش می‌رسید. در این اعتراضات، دانش‌آموزان نقشی بی‌بدیل ایفا می‌کردند. آنان با پیروی از روحانیون و علمای شهر، در فعالیت‌هایی نظیر تکثیر و توزیع اعلامیه‌ها، شب‌نامه‌ها و پیام‌های امام خمینی(ره) مردم را به اعتراض علیه رژیم دعوت می‌کردند و خود نیز در پیشاپیش این صفوف حاضر می‌شدند و شعار «مرگ بر شاه» سرمی‌دادند. اصفهان در آن دوران از کانون‌های اصلی مبارزه با رژیم شاهنشاهی بود که این جایگاه به‌دلیل وجود عالمان و روحانیونی بود که خطر ازدست‌رفتن دین و ارزش‌های دینی را احساس کرده بودند.

منزل پدری ما در آن‌زمان یکی از کانون‌های مهم مبارزه با رژیم پهلوی بود. من به همراه دیگر برادران و اقوام در این منزل، وظیفهٔ چاپ و تکثیر اعلامیه‌های حضرت امام خمینی(ره) و دیگر بزرگان انقلابی را برعهده داشتیم. این اقدام ما البته از چشم ساواک و نیروهای امنیتی شاه پنهان نمی‌ماند و همواره به‌دنبال دستگیری و بازداشت ما بودند. یکی از کسانی که ساواک در همان ایام دستگیر کرد، برادرم، سیّد جلال بود. این نکته شایان ذکر است که مرحوم پدرم به‌واسطهٔ تبحّری که در علم و دین و فضایل اخلاقی کسب کرده بود، نزد بزرگان آن روزگار اصفهان از جایگاه و اعتماد ویژه‌ای برخوردار بود و کسی دست رد به سینهٔ او نمی‌زد. با مراجعه به امام‌جمعهٔ وقت اصفهان، سیّد جلال آزاد و دوباره به تکثیر و توزیع اعلامیه بر ضد رژیم مشغول شد.

نقش پدرم، مرحوم حجت‌الاسلام سیّد فضل‌الله رضازاده در بیداری مردم اصفهان در آن سال‌ها بسیار درخور توجه است. ایشان در سایهٔ علم و فضلی که در طی سال‌ها کسب کرده بود و نیز نشست

آیت الله حاج سیّدحسین خادمی در جمعی از فضلای حوزه علمیه اصفهان

و برخاست با بزرگان دین و حوزه و ارتباط علمی با فحول حوزه، خطر رژیم استبدادی شاه برای دین و ارزش‌های آن را به‌خوبی احساس کرده و همواره در آگاهی‌بخشی مردم کوشش می‌کرد. اهالی محل هم با شناختی که از پدرم داشتند، همواره به توصیه‌های حکیمانهٔ ایشان در حیطهٔ مسائل دینی و اخلاقی عمل می‌کردند و او را همچون پدر معنوی خود دوست می‌داشتند.

افزون بر مرحوم پدر، عالمان و روحانیون دیگری نیز در رهبری حرکت عظیم مردم اصفهان در طول سال‌های مبارزه با استبداد پهلوی نقش داشتند. یکی از شاخص‌ترین این روحانیون، آیت‌الله‌العظمی حاج‌آقا سیّد حسین خادمی اصفهانی بود. او در روز جمعه سوم شعبان ۱۳۱۹قمری (۲۴ آبان ۱۲۸۰شمسی) مصادف با سالروز ولادت امام حسین(ع) در شهر اصفهان به‌دنیا آمد. پدر ایشان، آیت‌الله سیّد ابوجعفر خادم‌الشریعه، از علمای طراز اوّل شهر اصفهان و از بزرگان حوزهٔ علمیه و از محترمین شهر محسوب می‌شد و در میان طبقات مختلف مردم نفوذ کلام بسیاری داشت. مادر ایشان نیز بانو حاجیه فاطمه‌خانم صدرالشریعه (خادمی)، دختر حاج میرزا فضل‌الله صدرالشریعه، فرزند میرزا نصیر ملاباشی بود که در خانواده به «خانم‌آقا» شهرت داشت.

حُسن خُلق و تواضع معظّم‌له در قبال همه‌کس، به‌ویژه اهل علم، شوق و ولع فراوان ایشان به

آیت‌الله حاج سیّدحسین خادمی در جمع رزمندگان دفاع مقدس

توسعهٔ فرهنگ اسلامی و فقاهت و تدریس مدام، از سیرهٔ ایشان بود. در همان دوران رضاخان، علیه برخی مصوبات حکومت مرکزی چون اتحاد لباس، کشف حجاب و جلوگیری از برپایی مراسم عزاداری امام‌حسین(ع) قد برافراشت. از نخستین فعالیت‌های سیاسی حاج‌آقا حسین در دوران پهلوی دوم، می‌توان حمایت پیوستهٔ او را از آیت‌الله سیّد ابوالقاسم کاشانی در جریان نهضت ملی نفت برشمرد. فعالیت سیاسی دیگر او در آن مقطع، حمایت معنوی و عملی از مبارزات فداییان اسلام بود. در سال ۱۳۵۷ وقتی که حضرت امـام(ره) ماه محرم را ماه پیروزی خون بر شمشیر و زمانی مناسب برای یکسره‌کردن کار رژیـم پهلوی و اعـلان فقدان مشروعیت آن اعـلام کـرد، آیـت‌الله خادمی موفق شد مجموعهٔ روحانیون و مردم اصفهان را به سمت اهداف امام خمینی(ره) هدایت و رهبری کند.

یکی دیگر از چهره‌های شاخص انقلاب اسلامی در شهر اصفهان، آیت‌الله حاج سیّد جلال‌الدین طاهری حسین‌آبادی اصفهانی بود. آیت‌الله سیّد جلال‌الدین طاهری در سال ۱۳۰۵شمسی در اصفهان متولّد شد. آیت‌الله طاهری در سال ۱۳۴۳ پس از دستگیری و تبعید امام خمینی(ره) به اصفهان بازگشت و به تدریس و تبلیغ پرداخت و در منابر و مجالس در اصفهان و دیگر شهرها به طرفداری از نهضت روحانیت و مبارزات امام خمینی داد سخن می‌داد. او در مسجد اعظم حسین‌آباد، اقامهٔ

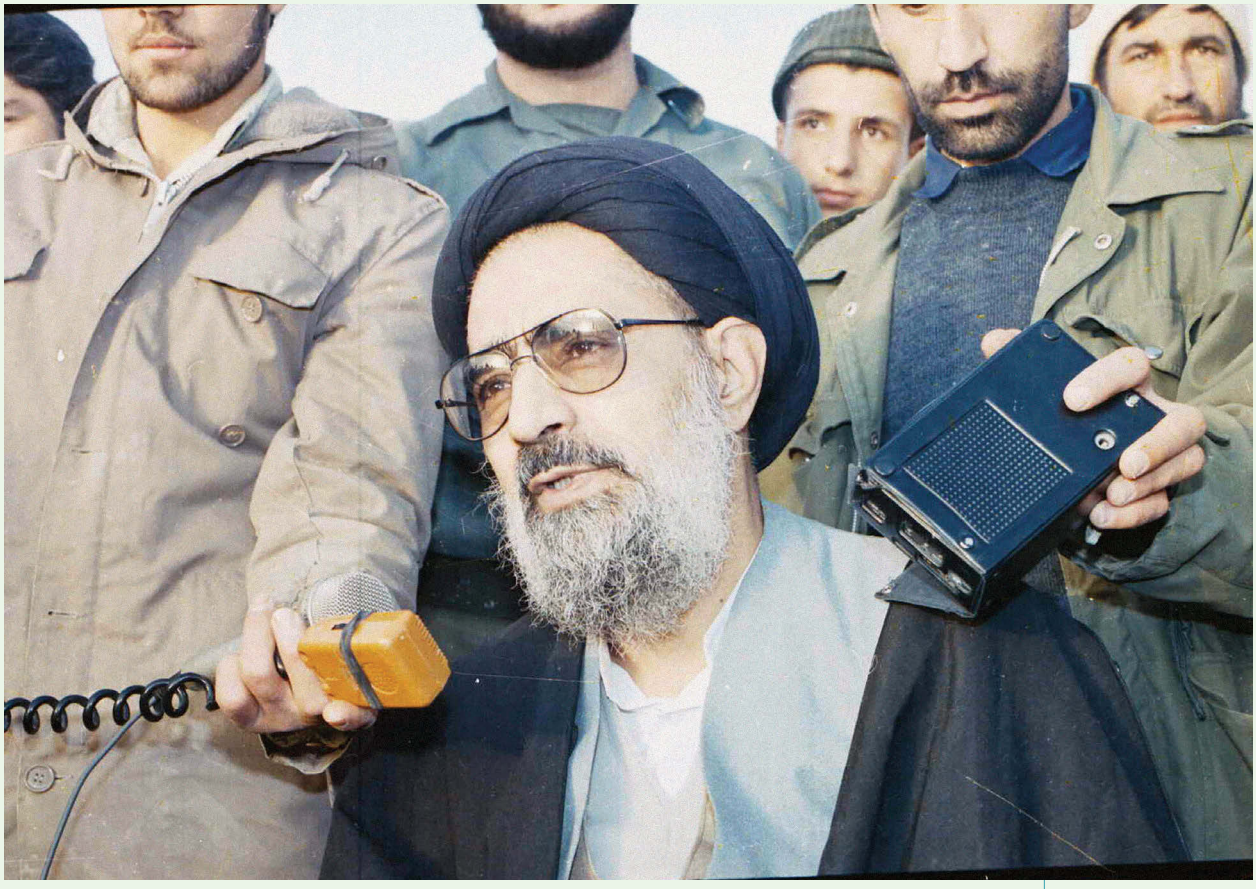

آیت الله
سیّدجلال‌الدین طاهری

جماعت و منبر داشت. آیت‌الله طاهری در هنگام خواندن خطبه‌های نماز جمعه و در منبرهای خود به مسائل روز ایران و جهان و چگونگی اوضاع مسلمانان در سراسر جهان و زندگی مردم می‌پرداخت و چگونگی حوادث دنیای اسلام و حقایق را برای مردم بازگو می‌کرد. او بارها از سوی ساواک احضار، شکنجه و آزار شد.

در جریان جنگ تحمیلی، آیت‌الله طاهری بیشترین حضور و خدمت را در جبهه‌های جنگ داشت. او مدام در «لشکر امام‌حسین(ع)» حاضر می‌شد و با سردار بزرگ، مرحوم شهید حاج‌حسین خرازی از خطوط مقدم، مقرها و سنگرها بازدید می‌کرد. حضور ایشان در جبهه‌های جنگ به رزمندگان اسلام روحیه می‌داد. آن‌قدر رزمندگان به ایشان علاقه‌مند شده بودند که تصاویر حضرت امام خمینی(ره) و آیت‌الله طاهری را روی پوستری چاپ و در تمام سنگرها و مقرها نصب کرده بودند و از ایمان و شهامت آقایان الهام می‌گرفتند.

روحانی مبارز دیگری که در شهر اصفهان به دفاع از مکتب ولایت و امامت و تهییج مردم در حمایت از پیروزی انقلاب اسلامی و استقرار حکومت اسلامی در جامعه تلاش گسترده و نقش مؤثری داشت، حضرت آیت‌الله حاج سیّد احمد فقیه‌امامی بود. او که سخنرانی ماهر و واعظی شاخص

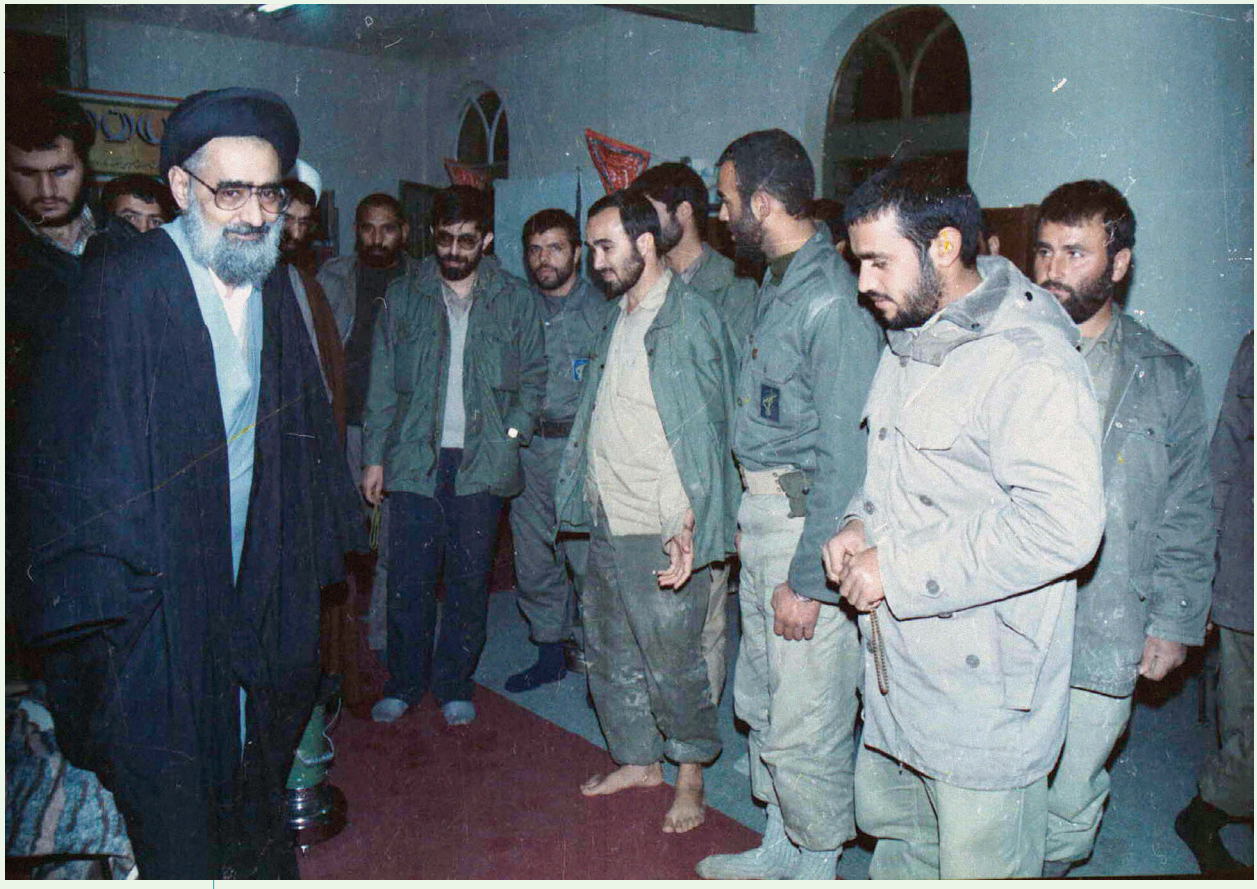

آیت‌الله سیّدجلال‌الدین طاهری در جمع فرماندهان دفاع مقدس

بود، در تاریخ هفدهم ربیع‌الاوّل ۱۳۵۲قمری همزمان با میلاد پیامبر گرامی اسلام(ص) در خاندانی علمی و باایمان به دنیا آمد. پدر ایشان، عالم و متقی مرحوم آیت‌الله حاج‌آقا عطاءالله فقیه‌امامی و مادر صالحه و با فضیلتش، گوهر بیگم امامی‌العریضی، هر دو از خاندان سادات امامی و منتسب به امامزاده علی‌ابن جعفر عریضی فرزند امام صادق(ع) بودند. ایشان در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و قم تحصیل کرد و در زادگاهش اصفهان به تدریس و تألیف و تبلیغ پرداخت. پس از عمری کوشش و مجاهدت در راه تبلیغ احکام حقهٔ شریعت و امامت، در سال ۱۴۱۴قمری چشم از جهان فروبست و به دیدار حق‌تعالی شتافت.

اصفهان در آستانهٔ انقلاب

از سال ۱۳۴۲ تا انقلاب ۱۳۵۷ مردم متدین و انقلابی و روحانیون متعهد استان اصفهان، به‌شکلی گسترده در تظاهرات علیه رژیم استبدادی شاه شرکت کردند. آنان اغلب با رساندن پیام‌های امام و یاران صدیق او و افشای جنایات شاه، در اَشکال مختلف در کانون‌های دینی، فعالیت مخفی داشتند. استان اصفهان به لحاظ داشتن پایگاه‌های مختلف نظامی و وجود افراد مستشار نظامی بیگانه،

حضرات آیات حاج سیّداحمد فقیه‌امامی، حاج رضا یزدی، حجت‌الاسلام و المسلمین حاج‌شیخ محمدتقی فلسفی

به‌ویژه آمریکایی‌های شاغل در پایگاه‌های نظامی، بعد از سال ۱۳۴۲ به‌شدت تحت مراقبت دستگاه رژیم و سازمان امنیت قرار گرفته بود. با شروع قیام نوزده دی در قم، به‌ناگاه و به‌رغم تمام فشارها و کنترل‌ها، مردم اصفهان علیه ظلم و ستم رژیم شاهنشاهی به خیابان‌ها آمدند و فریاد اعتراضشان را به گوش شاه و درباریان رساندند. در ادامهٔ این مخالفت‌ها با سیاست‌های رژیم و به‌دنبال درج مقالهٔ توهین‌آمیز روزنامهٔ اطلاعات دربارهٔ روحانیت و امام‌خمینی(ره)، همزمان با شعله‌ورشدن اعتراضات عمومی در دیگر شهرهای ایران، روحانیون طراز اوّل اصفهان نیز به همراه تعدادی از طلاب و مردم در روز ۲۲ دی ۱۳۵۶ به دعوت آیت‌الله سیّد حسین خادمی در منزل او تجمع کردند و جلسه‌ای به همین مناسبت تشکیل شد.

در این جلسه آیت‌الله سیّد حسین خادمی، ضمن نکوهش مقالهٔ توهین‌آمیز، اعلام کرد که روحانیت اصفهان در اعتراض، از اقامهٔ نماز جماعت خودداری خواهند کرد. همچنین در این روز بازاریان اصفهان در اعتراض به این مقالهٔ توهین‌آمیز، مغازه‌هایشان را تعطیل کردند و تعدادی از دانشجویان دانشگاه اصفهان نیز با حضور در منزل آیت‌الله خادمی با قرائت قرآن، شهادت آیت‌الله سیّدمصطفی خمینی را به ایشان تسلیت گفتند.

حضرات آیات حاج سیّدحسن فقیه‌امامی و حاج سیّداحمد فقیه‌امامی در مراسم راهپیمایی جمعی از روحانیون اصفهان در دوران مبارزه

در روز پنجم بهمن ۱۳۵۶ نیز عدهٔ زیادی از مردم در خیابان مدرّس اصفهان تجمع کردند. آنان ضمن حمل پلاکاردهایی، پشتیبانی خود را از نهضت امام‌خمینی(ره) اعلام و در اعتراض به بی‌حجابی و نبود آزادی قلم و بیان راهپیمایی کردند که در پایان با حملهٔ مأموران رژیم، تعدادی از آنان دستگیر شدند. اعتراضات مردم اصفهان که از مدت‌ها قبل ادامه داشت، در روز بیستم مرداد ۱۳۵۷ به حادترین و انقلابی‌ترین شکل خود برگزار شد. در این روز مردم اصفهان با تظاهرات بزرگ و وسیع خود، تمام سینماها، مراکز فروش مشروبات الکلی، بانک‌ها، ادارات دولتی و نیز ساختمان حزب رستاخیز را به آتش کشیدند. کار به درگیریِ شدید و همه‌جانبه میان مردم و پلیس کشیده شد و تعدادی کشته و مجروح شدند. در این میان، مردم با قطع درختان و ایجاد سد معبر، از حرکت خودروهای مأموران انتظامی جلوگیری کردند. به‌دنبال این تظاهرات، دولت در اصفهان حکومت نظامی اعلام کرد و دربارهٔ وقایع اصفهان اعلامیه‌ای منتشر و در آن مردم انقلابی را عده‌ای خرابکار برشمرد که هیچ هدفی جز نابودی و ویرانی ندارند. در ادامهٔ این بیانیه نیز رژیم به حق خود مبنی بر برخورد قانونی با این به‌اصطلاح آشوبگران تأکید کرد. طبق آماری که فردای آن روز منتشر شد، تعداد شهدای مردمی در این اعتراض چهار نفر اعلام شد.

حضرت امام خمینی(ره) پس از شنیدن وقایع این روز، اعلامیه‌ای منتشر و در آن ضمن همدردی با مردم آزادی‌خواه اصفهان به آنان وعدهٔ پیروزی حق بر باطل داد. در این پیام چنین آمده است:

«گزارشات رسیده از ایران مبنی بر قتل‌عام‌های مکرر در شهرهای مذهبی اصفهان و... نمونهٔ دیگری از جنایات بی‌حد شاه است. ملت باید بداند که آزادی‌خواهان جهان به‌آسانی به آزادی دست نیافتند. اکنون اهالی اصفهان به اسم حکومت نظامی بدون مجوّز قانونی در زیر چکمه‌های خون‌خواران شاه از اجتماعات دینی ممنوع‌اند و حق اظهارنظر ندارند.»

آیات عظام شریعتمداری، گلپایگانی و نجفی مرعشی نیز هریک طی اعلامیه‌ای با ملت مظلوم و غیور اصفهان اظهار همدردی کردند.

این سرکوب‌ها و حوادث مشابه آن باعث نشد مردم اصفهان دست از اعتراضاتشان بردارند. ادامهٔ این تظاهرات و راهپیمایی‌ها، به‌صورت منظم در سراسر اصفهان برگزار می‌شد و فریاد حق‌خواهی آنان پایه‌های رژیم استبدادی شاه را متزلزل می‌کرد.

سرانجام، نسیم پیروزی وزیدن گرفت و با فرار شاه از ایران، مردم اصفهان همانند دیگر شهرها، خودشان را آمادهٔ استقبال از امامشان می‌کردند. استان اصفهان از سال ۱۳۴۲ تا انقلاب ۱۳۵۷، ۲۱۳ شهید تقدیم انقلاب کرد.

در سال‌های قبل از انقلاب، استعمارگران

برمبنای تجربه‌ای که از تلاش‌های استعمارگرانهٔ خود در ایران به‌دست آورده بودند، دریافتند که بهترین و کارآمدترین روش برای مقابله با ملتی که همواره به مذهب و علمای دین متکی است، ایجاد تردید و تزلزل در باورها و مبانی دینی و اعتقادی آنان است تا از این طریق راه را برای نفوذشان بگشایند.

یکی از مسائلی که مرحوم پدرم، سیّد فضل‌الله رضازاده به آن اهتمامی جدّی داشت، لزوم مبارزه با فرقه‌های ضالّه‌ای همچون بابیه و بهائیت بود. ایشان همواره و در هرجا که فرصتی پیدا می‌کرد، خطر نفوذ و تخریب این فرقه‌های گمراه‌کننده و تأثیر عقاید آن‌ها بر جوانان را گوشزد و مردم و جوانان مؤمن را به مبارزهٔ جدّی با آن‌ها دعوت می‌کرد. پدرم انسانی بسیار شجاع بود و با ذکاوت و فهمی که از پرتو تتبع در علم و همنشینی با بزرگان دینی به‌دست آورده بود، نهج‌البلاغه را به‌غایت زیبا تفسیر می‌کرد. او معمولاً قبل یا بعد از نمازهای یومیه، ساعتی را به تفسیر کتب دینی، به‌ویژه کتاب گران‌سنگ نهج‌البلاغه، اختصاص می‌داد و در ضمن تفسیرهای ساده و روشنی که ارائه می‌داد، اذهان مردم و جوانان را دربارهٔ مسائل دینی و علمی روشن می‌ساخت. این روحیهٔ مبارزه با فرقه‌های ضالّه، به فرزندان سیّد فضل‌الله هم رسیده بود و ما نیز با همراهی دیگر دوستان و جوانان مؤمن، همیشه و همه‌جا چراغ مبارزه با این اندیشه‌های ضددینی را روشن نگه می‌داشتیم.

حاج سیّدعبدالمهدی موسوی آل‌طعمه و آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه امامی در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع)

در محضر علما

خدای را سپاس می‌گویم که از صباوت و دوران نوجوانی از محضر استادان و عارفان بحق و صاحبان نفوس زکیّه بهره جسته‌ام و در کنار تعلیم و تربیت اسلامی و انسانی مرحوم پدر بزرگوارم، از تعالیم و رهنمودهای بزرگوارانی چون حاج سیّد عبدالمهدی آل‌طعمه موسوی، آیات عظام و حجج اسلام حاج شیخ حسن صافی، حاج سیّد احمد فقیه‌امامی، حاج سیّد حسن فقیه‌امامی، سیّد حسین خادمی، سیّد جلال فقیه‌ایمانی، حاج‌آقا رضا جزائری، حاج شیخ حسین منصورزاده و حاج‌آقا فخرالدین کلباسی بهره‌ها برده وخوشه‌های معرفت چیده‌ام و از محفل پرفیض‌شان دُرّها یافته‌ام که به‌طور موجز و مختصر برگی از کتاب زندگی پرافتخارشان را در ضمیمهٔ پیش رو می‌گشایم.

آقایان و حجج‌الاسلام
حاج سیّدحسین
رضازاده، حسن کامران،
محمد فولادگر، حاج شیخ
مهدی مظاهری، حاج
شیخ غلامرضا فیروزیان،
محسن قرائتی،
سیّدحسین بهشتی

شروع فعالیت در بازار

همزمان با تحصیل در مدرسه و تلمّذ نزد علما و نیز حضور چشمگیر در فعالیت‌های ضد فرقهٔ بهائیت رژیم پهلوی، فعالیتم را در بازار اصفهان با شاگردی آغاز کردم. در این زمان سیزده‌سال بیشتر نداشتم؛ اما به‌واسطهٔ پشتکار و شمّ تجاری مثال‌زدنی‌ام، توانستم پله‌های ترقی و موفقیت را یکی پس از دیگری بپیمایم و در اندک‌زمانی، یعنی فقط دوسال بعد از ورودم به بازار، صاحب حجره و کسب‌وکار شوم. در سال ۱۳۵۴ توانستم نمایندگی توزیع و فروش جوراب «استارلایت» را که بزرگ‌ترین کارخانهٔ جوراب خاورمیانه بود، به‌دست آورم. مالک این کارخانه آقای سیّد جلال سادات تهرانی، یکی از ده‌ها کارخانه‌دار ایرانی بود که در اوایل سدهٔ ۱۳۰۰، از تجارت به تولید صنعتی روی آوردند.

سیّد جلال، فرزند ضیاءالدین، در سال ۱۲۸۲شمسی در تهران متولّد شد. او فعالیتش را در سال ۱۳۰۰

حاج میرزا علی باقریان

و با راه‌اندازی دو باب مغازهٔ تولید جوراب آغاز کرد. سیّد جلال بعدها با تأسیس شرکت پارس‌تریکو، نخستین فعالیت صنعتی‌اش را در ۴۷ سالگی آغاز و در سال ۱۳۳۷ کارخانهٔ جوراب استارلایت را تأسیس کرد. استارلایت نامی معتبر در جوراب ایران بود که در دههٔ ۱۳۵۰ بخش بزرگی از بازار این محصول را در اختیار داشت. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با تصویب قانون حفاظت صنایع در تابستان ۱۳۵۷، کارخانهٔ استارلایت و دیگر بنگاه‌های سیّد جلال مصادره و ضبط ملی شد. پس از انقلاب، شرکت پخش جوراب به بنیاد مستضعفان که مالک شصت‌درصد از سهام آن شرکت بود، واگذار شد. فعالیت این کارخانه تا اوایل دههٔ ۸۰ ادامه داشت و پس از آن به علت زیان‌ده بودن تعطیل شد.

زمانی‌که برای گرفتن مجوّز نمایندگی شرکت استارلایت مراجعه کردم، هیچ سرمایه‌ای جز توکل بر خدا و اعتماد به تدبیر و ذکاوت خود نداشتم.

همّتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۳۲۸)

ملاقات با سیّد جلال سادات تهرانی برای منِ پانزده‌ساله خوش‌یُمن بود. سیّد جلال به دامادش، دکتر

معبودی، دستور داد که سفته‌ای برای ضمانت از من بگیرد و سپس تمام اجناس درخواستی‌ام را به من تحویل دهد. به این ترتیب، مجوّز نمایندگی فروش بزرگ‌ترین تولیدی جوراب کشور و خاورمیانه را دریافت کردم.

پایه‌پایه رفت باید سوی بام — هست جبری‌بودن این‌جا طمع خام
پای داری چون کنی خود را تو لنگ — دست داری چون کنی پنهان تو چنگ
خواجه چون بیلی به دست بنده داد — بی‌زبان معلوم شد او را مراد
دست همچون بیل اشارت‌های اوست — آخر اندیشی عبارت‌های اوست
چون اشارت‌هاش را بر جان نهی — در وفای آن اشارت جان دهی
پس اشارت‌های اسرارت دهد — بار بر دارد ز تو کارت دهد
حاملی محمول گرداند تو را — قابلی مقبول گرداند تو را
قابل امرویی قائل شوی — وصل جویی بعد از آن واصل شوی
سعی شکر نعمتش قدرت بود — جبر تو انکار آن نعمت بود
شکر قدرت قدرتت افزون کند — جبر، نعمت از کفت بیرون کند
جبر تو خفتن بود در ره مخسپ — تا نبینی آن در و درگه مخسپ
هان مخسپ ای کاهل بی‌اعتبار — جز به زیر آن درخت میوه‌دار
تا که شاخ‌افشان کند هرلحظه باد — بر سر خفته بریزد نُقل و زاد
جبر و خفتن درمیان رهزنان — مرغ بی‌هنگام کی یابد امان
ور اشارت‌هاش را بینی زنی — مرد پنداری و چون بینی زنی
این قدر عقلی که داری گم شود — سَر که عقل از وی بپرّد دُم شود
زانکه بی‌شکری بود شوم و شنار — می‌برد بی‌شکر را در قعر نار
گر توکل می‌کنی در کار کن — کشت کن پس تکیه بر جبار کن

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اوّل، بخش ۴۷)

دریافت مجوّز نمایندگی شرکت استارلایت لطف و عنایت خدا بود و بس؛ وگرنه چگونه ممکن است که از میان آن‌همه بازاری معروف که سال‌ها در بازار مشغول فعالیت بودند و از تمام زیر و بم کار آگاهی داشتند، کسی مانند من با این سن اندک به این مهم نائل شود. این البته پایان راه نبود. اکنون به یک باب مغازه در بازار نیاز داشتم؛ اما با کدام سرمایه و پول. ناچار دست به دامان اعتبار پدر شدم. یکی از مکان‌هایی که مرحوم پدرم برای اقامهٔ نماز و منبر در آن‌جا حضور می‌یافت، منزل حاج احمدآقا

ابریشمکار بود. داماد حاج احمدآقا، حاج سیّد کمال داوودی یکی از بازاریان اصفهان بود که علاوه بر تجارت، تعدادی مغازه در پاساژی که ساخته بود داشت. او با درخواست پدرم یکی از مغازه‌های پاساژ را در اختیارم گذاشت و قرار شد مبلغ آن را هم به‌صورت ده قسط دریافت کند. این‌گونه بود که به لطف خدا و حُسن توجه اهل‌بیت(ع) و آبرو و اعتبار پدر و کوشش و همّت و شهامت خویش توانستم در بازار اصفهان صاحب عنوان و محل کسب‌وکار در حد مطلوب شوم.

با این‌که حجت‌الاسلام سیّد فضل‌الله رضازاده در سلک روحانیونِ شاخص حوزهٔ علمیه بود و می‌توانست از محل منبررفتن و اقامهٔ نماز و پرورش شاگرد، وجوهی دریافت کند، هرگز به این کار نپرداخت و معتقد بود تبلیغ دین و تعلیم و تعلّم اسلامی را باید برای خدا انجام داد.

گفت من تیغ از پی حق می‌زنم — بندهٔ حقم نه مأمور تنم
شیر حقم نیستم شیر هوا — فعل من بر دین من باشد گوا
«ما رمیت اذ رمیتم» در حراب — من چو تیغم وآن زننده آفتاب
رخت خود را من ز ره برداشتم — غیر حق را من عدم انگاشتم
سایه‌ای‌ام کدخدایم آفتاب — حاجبم من نیستم او را حجاب
من چو تیغم پرگهرهای وصال — زنده گردانم نه کشته در قتال
خون نپوشد گوهر تیغ مرا — باد از جا کی برد میغ مرا
کَه نیم کوهم ز حلم و صبر و داد — کوه را کی دررباید تندباد
آن‌که از بادی رود از جا خسی‌ست — ز آن‌که باد ناموافق خود بسی‌ست
باد خشم و باد شهوت باد آز — برد او را که نبود اهل نماز
کوهم و هستی من بنیاد اوست — ور شوم چون کاه بادم یاد اوست
جز به باد او نجنبد میل من — نیست جز عشق احد سرخیل من
خشم بر شاهان شه و ما را غلام — خشم را من بسته‌ام زیر لگام
تیغ حلمم گردن خشمم زده‌ست — خشم حق برمن چو رحمت آمده‌ست
غرق نورم گرچه سقفم شد خراب — روضه گشتم گرچه هستم بوتراب
چون درآمد علتی اندر غزا — تیغ را دیدم نهان‌کردن سزا
تا احب لله آید نام من — تا که ابغض الله آید کام من
تا که اعطاالله آید جود من — تا که امسک الله آید بود من
بخل من لله عطا لله و بس — جمله لله‌ام نِیَم من آنِ کس

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اوّل، بخش ۱۶۶)

مادرم دختر حاج اکبر دیانی از بازاریان موفق اصفهانی بود. از آن‌جاکه او تنها فرزند خانواده بود، حاج اکبر در همهٔ امور از حامیان و پشتیبانان زندگی ما بود. ایشان به‌خاطر مقام علمی و سیادت مرحوم پدرم، احترام خاصی برای او و نوه‌های خود قائل بود و به آنان افتخار می‌کرد.

ورود یک نوجوان پانزده‌ساله به بازار و رسیدن به آنچنان موفقیتی برای عده‌ای از بازاریان اصفهان که سال‌ها خاک کف بازار را خورده بودند، به‌آسانی پذیرفتنی نبود. چندبار اتفاق افتاد که برخی بازاریان به مغازه‌ام می‌آمدند و از روی کنایه، گاه با تمسخر، شکست مرا پیش‌بینی می‌کردند؛ حتی در بسیاری از مواقع، آنان اجناس مورد نیازشان را از شهرهای دورتر و با هزینه‌ای گزاف‌تر تهیه می‌کردند و حاضر نمی‌شدند از مغازهٔ من خرید کنند تا به‌اصطلاح «زمین بخورم و ببینم سزای خویش!» اما همین عده بعد از مدتی که صداقت و درستی مرام و حُسن خُلق مرا در کار و رفتار دیدند، به من روی آوردند و هواخواه من شدند. درستی رفتار و کردارم باعث شده بود تا در بازار به «آشیخ حسین» معروف شوم و همگان

مرا بدین نام بخوانند و حتی نسبت به دامادی من اظهار علاقه کنند. در آن دوران، جوانان مؤمن و متدیّن و درستکار نزد مردم بسیار محترم بودند و همگان آنان را دوست می‌داشتند. مجموعهٔ صداقت، تدیّن، درستکاری و موفقیت در کسب‌وکار باعث شده بود تا بنده نیز یکی از همان جوانان مورد پسند و رضایت مردم شوم.

مشورت‌خواهی

از عوامل رشد و موفقیت من، مصاحبت و همنشینی با صاحبان فکر و بهره‌مندشدن از نظر و اندیشهٔ آنان و دوری و اجتناب از طالحان است. این روحیه و خصلت چونان اصلی اساسی و پایه‌ای، در نهاد من نهادینه شده است و به آن اعتقاد تام دارم.

مـــرا روشـــــــن‌روان پـــیـــرخـــردمـــنـــد ز روی عـــقـــل و دانـــش داد ایـــن پـند
کـــه از بـــی‌دولـــتـــان بـــگـــریـــز چـــون تـیـر سـرا در کـــوی صـــاحـــب‌دولـــتـــان گـیـر

(سعدی،گلستان)

از همان دوران نوجوانی همواره به دلایل موفقیت یا شکست افراد توجه می‌کردم. دلایل را در ذهنم بررسی و تحلیل می‌کردم تا از آن‌ها درس بگیرم و در آینده بدان‌ها دچار نشوم یا به آن‌ها عمل کنم. از حاج‌آقا رضا گل‌احمد که کارخانه‌داری موفق بود، اعتمادبه‌نفس و بلندی نظر و همّت والا را آموختم و یاد گرفتم که وقتی به موفقیت در عملی مطمئن هستم، شجاعت و شهامت خطرپذیری (ریسک) را داشته باشم. این‌گونه درس‌گرفتن از تجارب دیگران، مصداق همان سخن مولای متقیان امام علی(ع) است که می‌فرماید:

«چراغ راه زندگی را از پرتو نور کلمات و راهنمایی‌های دیگران بیفروزید» (نهج‌البلاغه، خطبهٔ ۱۰۴).

خداوند متعال در آیهٔ ۳۸ سورهٔ شوری، دربارهٔ اهمیت مشورت و کسب نظر از دیگران می‌فرماید:

﴿وَالَّذينَ اسْتَجابُوا لِرَبِّهِمْ وَ أَقامُوا الصَّلاةَ وَ أَمْرُهُمْ شُورى بَيْنَهُمْ وَ مِمَّا رَزَقْناهُمْ يُنْفِقُون﴾؛
«و کسانی که پروردگارشان را (در دعوت به ایمان و عمل) اجابت کرده‌اند، و نماز را برپا داشته‌اند و کارشان در میان خودشان به مشاوره برگزار می‌گردد و از آنچه به آن‌ها روزی کرده‌ایم انفاق می‌کنند.»

شعاع فکر و اندیشهٔ دیگران، راه آدمی را روشن می‌سازد و این روشنایی زمینه‌ساز خیر و سعادت انسان در زندگی فردی و اجتماعی می‌شود. امام رضا(ع) دربارهٔ سیرهٔ رسول خدا(ص) و اهتمام او به مشورت‌کردن و پرسیدن نظر دیگران می‌فرماید:

«رسول خدا(ص) پیوسته با اصحابش در کار مشورت می‌کرد، سپس برانجام آن تصمیم می‌گرفت» (وسائل الشیعه، ج ۸، ص ۴۲۸؛ بحارالأنوار، ج ۷۵، ص ۱۰۱).

نکتهٔ مهم و درخور توجه این است که هر کسی موضوعات و مسائل را از زاویهٔ خاص خودش بررسی می‌کند و فقط با مشورت با دیگران است که قادر می‌شود مسائل را از ابعاد گوناگون تجزیه و تحلیل نماید و با شور و مشورت، راه درست و اصولی انجام‌دادن آن موضوع را بیابد. انسان در هر سطحی از تجربه و دانش، باز از مشورت با دیگران بی‌نیاز نیست. امام علی(ع) می‌فرماید: «خردمند، از مشورت با دیگران بی‌نیاز نیست» (غررالحکم و دررالکلم، ص ۷۷۸). آنچه مسلّم و بدیهی است این‌که همهٔ انسان‌ها از نظر بهرهٔ هوشی در یک سطح و اندازه نیستند و حتی آنان که از بهرهٔ هوشی فراوانی برخوردارند هم هرگز از مشورت و نظر دیگران بی‌نیاز نیستند.

یک زمانی صحبتی با اولیا — بهتر از صدساله طاعت بی‌ریا
گر تو سنگ خاره و مرمر بُدی — چون به صاحبدل رسی گوهر شوی
مهر پاکان در میان جانشان — جان مده الا به مهر دل‌خوشان
دست زن در ذیل صاحب‌دولتی — تا ز افضالش بیابی رفعتی
صحبت صالح تو را صالح کند — صحبت طالح تو را طالح کند

(مولوی، مثنوی معنوی، ص ۳۳)

بندگی خدا و توسّل به اهل‌بیت(ع)

پیامبر اکرم(ص) فرموده است:

«ای علی، اگر کسی نماز بخواند و روزه بگیرد تا به‌صورت نی خشکیده درآید، نماز و روزه به او سودی نمی‌رساند، مگر دوستی شما را داشته باشد. هرکس به‌وسیلهٔ شما به خدا توسّل پیدا کند، سزاوار است که خدا او را رد نکند. ای علی، هرکس شما را دوست بدارد و به شما تمسّک جوید، به ریسمان محکم الهی تمسّک جسته است.»

اگر بخواهم دو شاخصهٔ بسیار مهم را در زندگی‌ام نام ببرم، اوّل بندگی و ارتباط با خداوند کریم و دوم دوستداری اهل‌بیت(ع) است. نمود این دوستداری و عشق به اهل‌بیت(ع) در لحظه‌لحظهٔ زندگی‌ام جاری و ساری است و لحظه‌ای از یاد آن بزرگواران غافل نمی‌شوم. هنگام شروع هر کاری، ذکر یازهرا(س) و یاحسین(ع) بر لبم جاری می‌شود. هنگام ازدواج، به حرم امام رضا(ع) رفتم و از او مدد جستم. هنگام روبه‌روشدن با مشکلات، پس از دعا و توسّل و تضرّع به درگاه خداوند، یاعلی‌گویان به‌دنبال رفع مشکل می‌روم. من خودم را وقف اهل‌بیت(ع) می‌دانم و معتقدم که سعادتمندی و رستگاری بشر امروز در گرو ارتباط معنوی و بهره‌مندی از نظر و توجهات آن بزرگواران است. اعتقاد من این است که انسان در هیچ حالی از توسّل به قدرتی برتر بی‌نیاز نیست؛ قدرتی که بتواند در سخت‌ترین و تاریک‌ترین لحظات زندگی خویش بدان پناه ببرد و از او استمداد بخواهد.

قرآن، کلام مقدس الهی، دربارهٔ تبعیت از دستورات رسول اکرم(ص) و ائمهٔ اطهار(ع) چنین می‌فرماید:

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا أَطیعُوا اللهَ وَ أَطیعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِی الْأَمْرِ مِنْکُمْ فَإِنْ تَنازَعْتُمْ فی شَیْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَی اللهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ کُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَ الْیَوْمِ الْآخِرِ ذلِکَ خَیْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْویلا﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را اطاعت کنید و از فرستادهٔ او و صاحبان امرتان (که جانشینان معصوم پیامبرند) اطاعت نمایید. پس اگر دربارهٔ چیزی (از امور دین یا

عکس مقابل: حاج سیّدحسین رضازاده و حاج محمد متین‌پور در مراسم افتتاحیهٔ دارالشفای فاطمیه(س)

دنیا) نزاع داشتید آن را به خدا و رسولش برگردانید؛ اگر ایمان به خدا و روز واپسین دارید. این (برای شما) بهتر و خوش‌عاقبت‌تر است» (نساء، آیهٔ ۵۹).

از توجه به مفاد آیهٔ فوق این مطلب روشن می‌شود که خداوند، اطاعت از «صاحبان امر» را در ردیف اطاعت از خود و پیامبران قرار داده است. پس بر ما مسلّم می‌شود که صاحبان امر، از نظر قدر و منزلت از مردم بالاترند. این صاحبان امر، همان اهل‌بیت پیامبر(ع) هستند که خداوند در آیه‌ای دیگر خطاب به پیامبرش می‌گوید:

«بگو من پاداشی از شما بر رسالتم نمی‌خواهم؛ جز دوستی و مودّت اهل‌بیتم. و هرکس کار نیکی انجام دهد، بر نیکی او می‌افزاییم؛ چراکه خداوند آمرزنده و سپاسگزار است» (شوری، آیهٔ ۲۳).

همواره توسّل به اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) باعث تقرّب به درگاه پروردگار متعال می‌شود. خداوند متعال برای این‌که انسان‌ها به سعادت و کمال برسند، پیامبران را فرستاد. این پیامبران در قالب روش و برنامه‌ای تدریجی کوشش کردند انسان‌ها را از انواع زشتی‌ها و پلشتی‌ها بزدایند و نور ایمان را جایگزین غبار شرک در دل‌های آنان کنند. این وظیفه پس از ختم نبوت بر دوش ائمهٔ اطهار(ع) قرار گرفت. آنان حجت‌های خدا روی زمین هستند و لحظه‌ای از ارشاد و هدایت انسان‌ها، به‌ویژه مسلمانان غافل نمی‌شوند.

پیامبر گرانقدر اسلام(ص) دربارهٔ خود و اهل‌بیتش(ع) و لزوم تمسّک به آنان می‌فرماید:

«خداوند بزرگ، پیامبران را از درختان گوناگونی آفرید؛ ولی من و علی(ع) از یک درخت آفریده شده‌ایم. من ریشهٔ این درخت هستم و علی(ع) شاخه‌های این درخت و فاطمه(س) گل این درخت و حسن و حسین(ع) میوهٔ آن و شیعیان ما برگ‌های این درخت. هرکس به شاخه‌ای از شاخه‌های این درخت آویخت، نجات یافت و هرکس از آن جدا شد، به هلاکت خواهد رسید. اگر بنده‌ای میان صفا و مروه سه‌هزار سال خدا را عبادت کند و محبت ما را نداشته باشد، خداوند او را به رو در آتش افکند» (تفسیرنمونه، ج ۴، ص ۴۲۳ و ۴۲۴).

ماه فرو ماند از جمال محمد — سرو نباشد به اعتدال محمد
قدر فلک را کمال و منزلتی نیست — در نظر قدر با کمال محمد
وعدهٔ دیدار هرکسی به قیامت — لیلهٔ اسری شب وصال محمد
آدم و نوح و خلیل وموسی و عیسی — آمده مجموع در ظلال محمد
عرصهٔ گیتی مجال همّت او نیست — روز قیامت نگر مجال محمد

وآن‌همه پیرایه بسته جنّت فردوس — بوکه قبولش کند بلال محمد
همچو زمین خواهد آسمان که بیفتد — تا بدهد بوسه بر نعال محمد
شمس و قمر در زمین حشر نتابد — نور نتابد مگر جمال محمد
شاید اگر آفتاب و ماه نتابند — پیش دو ابروی چون هلال محمد
چشم مرا تا به خواب دید جمالش — خواب نمی‌گیرد از خیال محمد
سعدی اگر عاشقی کنی و جوانی — عشق محمد بس است و آل محمد

(سعدی، مواعظ، قصیدهٔ ۱۶)

تأسیس خیریه و کمک به نیازمندان

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نظام وابستهٔ اقتصاد کشور، ماهیت حقیقی خود را نمایان کرد. خروج سرمایه‌های فراوان از ایران، ورشکستگی نظام بانکی، تعطیلی مؤسسات و بنگاه‌های تولیدی، تحریم‌های آمریکا و دیگر کشورهای غربی و کاهش فروش نفت، مشکلات پس از پیروزی انقلاب را تشدید کرد و اقتصاد ایران را زیر فشار قرار داد. به دلیل اعتصابات گسترده و پی‌درپی، وضعیت معیشت مردم در شهرهای مختلف نابسامان شده بود و بسیاری از مردم با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کردند. مردم و بازاریان اصفهان نیز از این قاعده مستثنا نبودند. در این وضعیت با تشویق و حمایت‌های معنوی روحانیون، به‌همراه تعدادی از بازاریان اصفهان، گروهی را تشکیل دادیم و به یاری مردم آسیب‌دیده شتافتیم؛ عیادتِ مجروحان و بیماران با شاخه‌های گل و شیرینی، تأمین اسباب و وسایل خانه و مغازه و کمک‌های قرض‌الحسنه و بسیاری چیزهای دیگر. هرکس هرچقدر که در توانش بود در اختیار سران این گروه قرار می‌داد و آنان نیز این کمک‌ها را به دست مردم نیازمند می‌رساندند.

با این‌که خود من نیز در نتیجهٔ این وضعیت، آسیب بسیاری دیده بودم و حدود شش‌ماه هیچ‌گونه فعالیتی در بازار نداشتم و بسیاری از مطالباتم نیز روی زمین مانده بود، در کمک و یاری به نیازمندان و تأمین بودجهٔ گروه خیریه‌ای که عضو آن بودم، از هیچ کوششی دریغ نمی‌کردم. بسیاری از همین هسته‌ها و گروه‌های کوچک خیریه‌ای، بعدها به مؤسسات خیریهٔ بزرگ‌تری تبدیل شدند. یکی از این گروه‌های کوچک خیریه‌ای، تشکیلاتی بود که در سرای حاج محمد صادق‌خان درست شد. این گروه وظیفهٔ رسیدگی به مشکلات و مسائل بازاریانی را برعهده داشت که به دلایل فوق از وضعیت مالی مناسب خارج شده بودند. این تشکیلات بعدها به انجمن اسلامی بازار تبدیل شد و از درون آن چند مؤسسهٔ خیریه به‌وجود آمد.

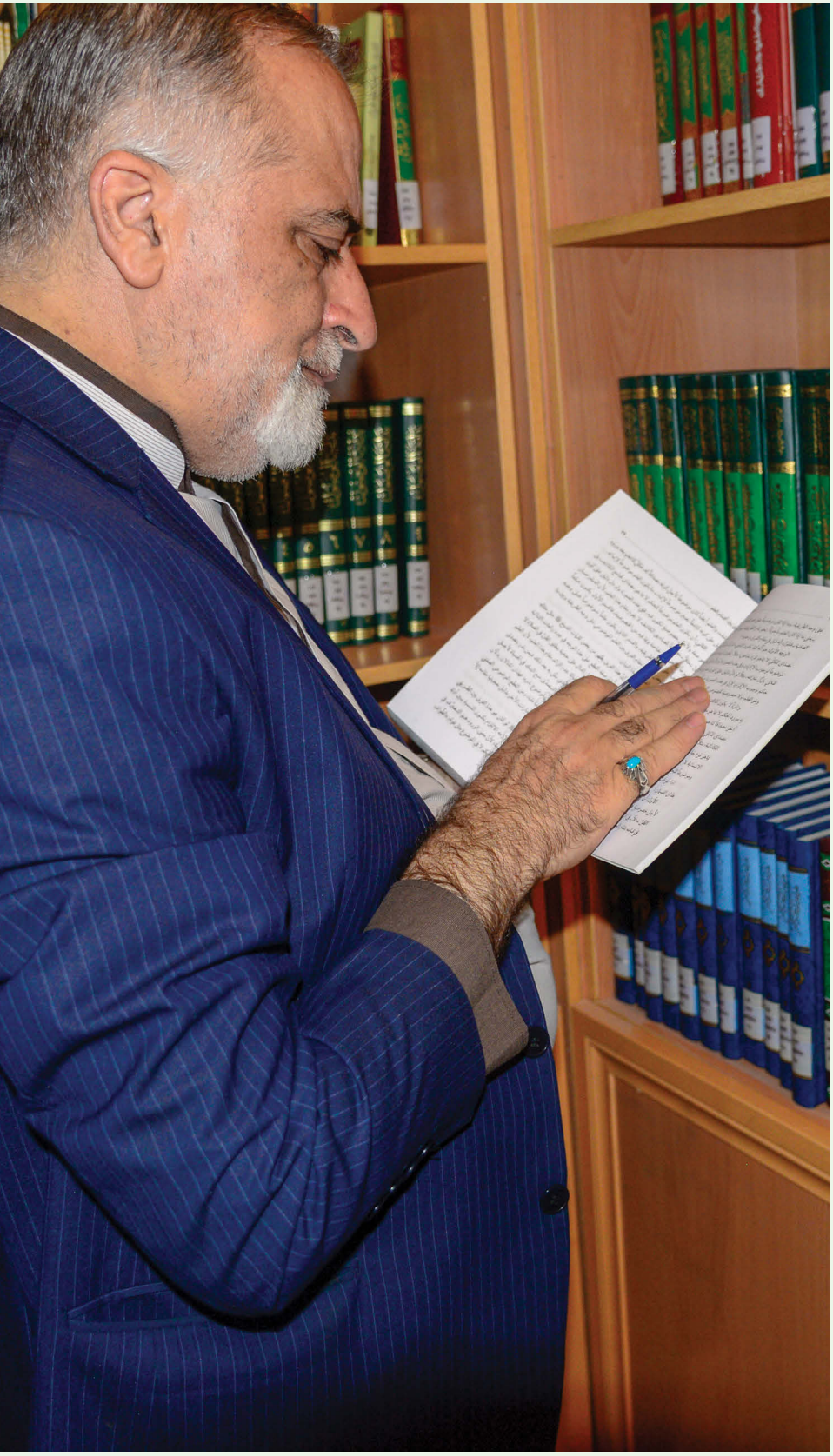

یادگیری درس مکاسب و اِعمال مباحث آن در کسب‌وکار، یکی از موضوعاتی بود که بازاریان اصفهان در آن دوران به‌جدّ پیگیری می‌کردند. به‌دلیل این‌که بیشتر مدارس علمیه در نزدیکی بازار قرار داشت و نیز علاقه‌ای که بازاریان مؤمن و متدیّن به یادگیری دروس حوزوی داشتند، اغلب بازاریان دروس حوزوی را خوانده بودند و به روش‌های کسب اسلامی و حلال آگاهی داشتند.

امام‌علی(ع) می‌فرماید:

«ای تجّار و کسبه، اوّل احکام معاملات و تجارت را یاد بگیرید، آن‌گاه به کار تجارت بپردازید» (کافی، ج ۵، ص ۱۵۰).

تجارت و کسب، نقش مهمی در زندگی مردم و رشد اقتصادی جامعه دارد و اقتصاد سالم مرهون آن است. بنابراین لازم است تاجران و کاسبان پیش از کار تجارت، با قوانین و احکام فقهی آن آشنا شوند تا در معاملات و دادوستد دچار ربا و معاملات نامشروع نشوند.

حاج سیّدعلی رضازاده، حاج مهدی پورکاظمی، حاج محمدتقی پورکاظمی، حاج سیّدحسین رضازاده، آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی، حجت‌الاسلام و المسلمین خادمی

مصاحبت و همنشینی با خوبان

یارا بهشت، صحبت یاران همدم است — هردم که در حضور عزیزی برآوری
دیدار یار نامتناسب جهنم است — دریاب کز حیات جهان حاصل آن دم است

(سعدی، غزلیات، غزل ۷۶)

یکی از موضوعاتی که همیشه مرحوم پدرم به من و برادرانم گوشزد می‌کرد، احتراز و دوری از مصاحب بد بود.

نخست موعظهٔ پیرمی‌فروش این است — که از مصاحب ناجنس احتراز کنید

(حافظ، دیوان اشعار، غزل ۲۴۴)

ایشان به‌خوبی از تأثیر همنشین بد روی انسان آگاه بود و پرهیز از رفاقت با آنان را چونان اصلی اساسی، چه در مباحثاتشان با شاگردان و چه در گفت‌وگوهای خانوادگی، یادآوری می‌کرد. بنده نیز به تبعیت از

فرمایشات و توصیه‌های خیرخواهانهٔ پدر، همواره از این افراد دوری می‌کردم. خود این افراد نیز می‌دانستند که آبشان با امثال من که نماز اوّل وقتم ترک نمی‌شود و بزرگ‌ترین تفریحم شرکت در مجالس روضه و دعاست، در یک جوی نمی‌رود. افزون بر این‌ها، مادرم نیز بسیار مواظب رفتار و حرکات ما بود و همان‌گونه که پاکیزگی ظاهری فرزندانش برایش مهم بود، به تزکیهٔ درونی آنان نیز اهمیت فراوانی می‌داد.

امام علی(ع) می‌فرماید:

«کسی که شخصیت او بر شما مشتبه شد و از دین او اطلاعی نداشتید، به دوستانش نگاه کنید؛ اگر آنان از اهل دین خدایند، پس آن شخص نیز بر دین خداست؛ ولی اگر دوستان او بر غیر دین خدا بودند، پس بدانید که او نیز هیچ بهره‌ای از دین خدا ندارد» (بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۹۷).

چگونگی ارتباط انسان‌ها با یکدیگر و میزان و نحوهٔ این ارتباط‌ها از موضوعات مهم در مسائل اجتماعی است. انسان در هیچ حالی از دوست و همنشین، بی‌نیاز نیست و یکی از عوامل شکل‌دهندهٔ شخصیت او، دوست اوست. انسان موجودی تأثیرپذیر است و در شکل‌دهی روحیه و خُلق‌وخوی خود از افکار و صفات دیگران الهام می‌گیرد. قرآن کریم، پیامبران، امامان و بزرگان علمی و دینی ما همواره بر تأثیر دوست خوب و بد در اخلاق و رفتار تأکید و سفارش و ما را از چگونگی انتخاب‌هایمان آگاه کرده‌اند. در قرآن کریم، در کنار معرفی دوست بد و ناباب، خصوصیات بسیاری برای دوست خوب ذکر شده است:

۱. ایمان: مهم‌ترین مسئله در انتخاب دوست، ایمان است. قرآن مجید در آیهٔ اوّل سورهٔ ممتحنه بر این ویژگی اخلاقی و فطری دوست خوب تأکید می‌کند و می‌فرماید:

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا عَدُوّی وَ عَدُوَّکُمْ أَوْلِیاءَ تُلْقُونَ إِلَیْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ کَفَرُوا بِما جاءَکُمْ مِنَ الْحَقِّ یُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَ إِیَّاکُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللهِ رَبِّکُمْ إِنْ کُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهاداً فی سَبیلی وَ ابْتِغاءَ مَرْضاتی تُسِرُّونَ إِلَیْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَ أَنَا أَعْلَمُ بِما أَخْفَیْتُمْ وَ ما أَعْلَنْتُمْ وَ مَنْ یَفْعَلْهُ مِنْکُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَواءَ السَّبیلِ﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دشمن من و دشمن خودتان را دوستان خود مگیرید. شما با آن‌ها طرح دوستی می‌افکنید، درحالی‌که آن‌ها به آنچه از حق برای شما آمده کفر ورزیده‌اند. آن‌ها رسول خدا و شما را به‌خاطر ایمانتان به خدای یکتا که پروردگار شماست بیرون می‌کنند؛ اگر برای جهاد در راه من و طلب خشنودی من بیرون آمده‌اید. شما دوستی خود را پنهانی به آن‌ها می‌رسانید درحالی‌که من به آنچه پنهان دارید و آنچه آشکار کنید داناترم. و هرکس از شما چنین کند پس حقّا که راه راست را گم کرده است» (ممتحنه، آیهٔ ۱).

عکس مقابل: حاج سیّد حسین رضازاده و حجت‌الاسلام و المسلمین حاج سیّد احمد سجادی در مسجدالحرام

در همین‌باره امام صادق(ع) نیز می‌فرماید:

«نشاید که مسلمان با بدکار و احمق و دروغگو برادری کند؛ ممکن است کیفرالهی بر بدکار فرود آید و دوست او را نیز فراگیرد» (بحارالانوار، ج ۷۱، ص ۱۹۸).

۲. احترام به مقدسات دینی: کسانی‌که به شعائر دینی معتقد نیستند و حتی آن را بازیچه می‌دانند، یقیناً شایستهٔ دوستی نیستند:

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا الَّذینَ اتَّخَذُوا دینَکُمْ هُزُواً وَ لَعِباً مِنَ الَّذینَ أُوتُوا الْکِتابَ مِنْ قَبْلِکُمْ وَ الْکُفَّارَ أَوْلِیاءَ وَ اتَّقُوا اللهَ إِنْ کُنْتُمْ مُؤْمِنین﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، کسانی را که دین شما را به مسخره و بازی گرفته‌اند، چه از آنان که پیش از شما کتاب (آسمانی) به آن‌ها داده شده و چه از کفار (دیگر)، دوستان و یاوران خود مگیرید، و از خدا پروا کنید اگر شما مؤمنید» (مائده، آیهٔ ۵۷).

۳. راستگویی: صدق، چه در اخلاق و چه در رفتار، همواره امری پسندیده است:

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللهَ وَ کُونُوا مَعَ الصَّادِقین﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و با راستگویان باشید» (توبه، آیهٔ ۱۱۹).

خوب خوبی را کند جذب این بدان — طیّبات و طیّبین بر وی بخوان
در جهان هر چیز، چیزی جذب کرد — گرم گرمی را کشید و سرد سرد
قسم باطل باطلان را می‌کشند — باقیان از باقیان هم سرخوشند
ناریان مر ناریان را جاذب‌اند — نوریان مر نوریان را طالب‌اند

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر دوم، بخش اوّل)

۴. دوستی دوسویه: محبت یک‌سویه ارزشی ندارد و باعث پشیمانی و دردسر می‌شود:

﴿ها أَنْتُمْ أُولاءِ تُحِبُّونَهُمْ وَ لا یُحِبُّونَکُمْ وَ تُؤْمِنُونَ بِالْکِتابِ کُلِّهِ وَ إِذا لَقُوکُمْ قالُوا آمَنَّا وَ إِذا خَلَوْا عَضُّوا عَلَیْکُمُ الْأَنامِلَ مِنَ الْغَیْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَیْظِکُمْ إِنَّ اللهَ عَلیمٌ بِذاتِ الصُّدُورِ﴾؛

«هان این شمایید که آن‌ها را دوست دارید و آن‌ها شما را دوست ندارند، با آن‌که شما به همهٔ کتاب‌ها ایمان دارید، و چون با شما ملاقات کنند گویند: ایمان آوردیم؛ و هنگامی که با یکدیگر خلوت کنند از شدت خشم بر شما سرانگشتان خود را می‌گزند. بگو: از خشمتان بمیرید، به‌یقین خدا به آنچه در سینه‌هاست داناست» (آل‌عمران، آیهٔ ۱۱۹).

۵. خیرخواهی: چگونه می‌شود کسی ادعای دوستی با انسان داشته باشد، اما خیر و عافیتش را نخواهد؟ قرآن به این امر هشدار می‌دهد و می‌فرماید:

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا لا تَتَّخِذُوا بِطانَةً مِنْ دُونِکُمْ لا یَأْلُونَکُمْ خَبالاً وَدُّوا ما عَنِتُّمْ قَدْ

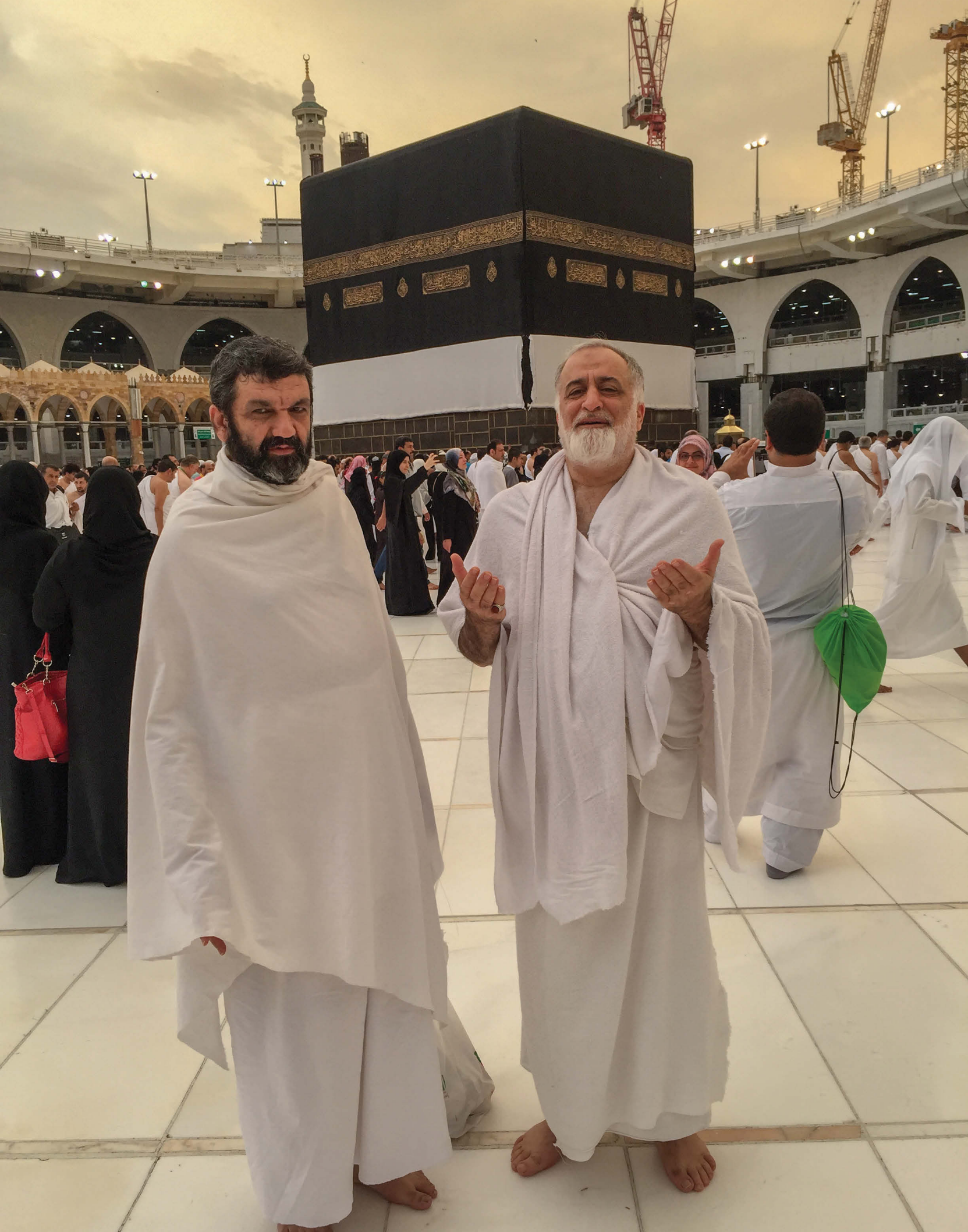

بَدَتِ الْبَغْضاءُ مِنْ أَفْواهِهِمْ وَ ما تُخْفی صُدُورُهُمْ أَکْبَرُ قَدْ بَیَّنَّا لَکُمُ الْآیاتِ إِنْ کُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از غیرخود برای خویش دوستِ محرم راز نگیرید، آن‌ها از هیچ فسادی دربارهٔ شما کوتاهی نمی‌کنند، مشقت و رنج شما را دوست دارند، دشمنی از دهن‌هایشان (سخنانشان) پدیدار است، و آنچه سینه‌هایشان پنهان می‌دارد بزرگ‌تر است. ما برای شما نشانه‌ها را روشن کردیم اگر می‌اندیشید» (آل‌عمران، آیهٔ ۱۱۸).

منشین با بدان که صحبت بد — گرچه پاکی تو را پلید کند
آفتاب ارچه روشن است او را — پاره‌ای ابر ناپدید کند

(سنایی، دیوان اشعار، قصاید و قطعات، شمارهٔ ۶۹)

۶. خوش‌اخلاقی: اخلاق نیکو در همهٔ آیین‌ها و جهان‌بینی‌ها محبوب و پسندیده است. تندخویی باعث می‌شود اطرافیان انسان از او دور شوند:

﴿وَ لا تَسْتَوِی الْحَسَنَةُ وَ لاَ السَّیِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتی هِیَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذی بَیْنَکَ وَ بَیْنَهُ عَداوَةٌ کَأَنَّهُ وَلِیٌّ حَمیم﴾؛

«و هرگز امر نیک (از اعتقاد و کردار و گفتار) با امر بد یکسان نیست؛ با بهترین روش دفع کن، به‌طوری که به‌ناگاه آن که میان تو و او دشمنی است (چنان شود که) گویی دوستی گرم و خویشاوند است» (فصّلت، آیهٔ ۳۴).

مصداق کامل فضیلت، حُسن خُلق حضرت ختمی‌مرتبت رسول گرامی اسلام(ص) است. قرآن کریم این امتیاز گرانبهای اخلاقی را عنایتی بزرگ از سوی خداوند دانسته و می‌فرماید:

﴿فَبِما رَحْمَةٍ مِنَ اللهِ لِنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ کُنْتَ فَظًّا غَلیظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِکَ﴾؛

«پس به برکت رحمتی از جانب خداوند با آن‌ها (امت خود) نرمخو شدی، و اگر بدخُلق و سختدل بودی، حتماً از دورت پراکنده می‌شدند» (آل‌عمران، آیهٔ ۱۵۹).

در روایت آمده که مردی خدمت پیامبر اکرم(ص) رسید و پرسید: «یا رسول‌الله، دین چیست؟» فرمود: «حُسن خُلق.» وی به دفعات و حالات مختلف این پرسش را انجام داد و هربار در پاسخ از زبان پیامبر گرامی می‌شنید که «دین یعنی حُسن خُلق». پاسخ پایانی حضرت بسیار درخور تأمل و دقت است که فرمودند: «دین آن باشد که غضبناک نشوی و با خلق خدا درشتی نکنی» (بحارالأنوار، ج ۶۸، ص ۳۹۳).

تیغ حلم از تیغ آهن تیزتر — بل ز صد شکر ظفرانگیزتر

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اوّل، بخش ۱۷۲)

حکما نیک گفته‌اند که انسان خوشخو و نیک‌محضر را می‌توان در چند خصلت و علامت جست‌وجو کرد و شناخت: انصاف‌داشتن، عیوب دیگران را نجستن، تشویق مردم به کار و عمل نیکو، رواساختن حاجات محتاجان، دیدن عیوب نفس خویش، گفتن سخن خوب و خوش با مردم، پذیرفتن عذر دیگران و غمخواربودن با درد مردمان.

حُسن خُلق نیمی از دین، خیر دنیا و آخرت و مایهٔ سعادت انسان و سبب ورود او به بهشت است. اهمیت حُسن خُلق در حسابرسی قیامت، به‌قدری است که مطابق احادیث، هیچ‌چیز در میزان عمل انسان، از حُسن خُلق برتر و سنگین‌تر نیست. یکی از سؤالات در قیامت، اخلاق نیکوی افراد است. افراد نیکو، اجری هم‌سنگ روزه‌دارانِ شب‌زنده‌دار و مجاهدانِ در راه خدا دارند. بنابر احادیث از ثمرات حُسن خُلق در دنیا فزونی رزق، طول عمر و آبادی دنیاست.

برپایی جشن‌های مذهبی

تدارک و آماده‌سازی مقدمات جشن‌های مذهبی مانند نیمهٔ شعبان، عید غدیرخم، عید فطر، عید قربان، ولادت حضرت زهرا(س) و دیگر ائمهٔ معصومین(ع) نیز یکی از کارهایی بود که به آن اهتمام ویژه‌ای داشتم و با شور و شوق انجام می‌دادم. مشخصاً در چاپ و تکثیر پوسترهای زیبا به مناسبت‌های مذهبی و اعلامیه، هنرمندی خاصی داشتم و هرجا که جشنی برپا بود، این وظیفه را به من می‌سپردند و مطمئن بودند که به‌نحو احسن انجام خواهد شد.

مهم‌ترین مشوق و انگیزه‌ای که مرا به سمت بازار و کسب ثروت از این راه سوق داد، این پندار بود که برای نشر معارف امام‌زمان(عج) و ائمهٔ معصومین(ع) بتوانم گام‌های بزرگی بردارم و آنچه مشخص است این‌که برای برداشتن گام‌های بزرگ به ثروت و مادیات نیاز است. از دیدگاه من، شیعه باید از جهات مختلف اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی قدرتمند و توانمند باشد تا بتواند در پیشبرد اهداف برحق خود بکوشد و سعادت و خیر همگانی را رقم بزند. بعدها و در عمل نیز این پندارم را جامهٔ عمل پوشاندم و ثابت کردم آن افکار و پندارها نه‌تنها شعار نبود، بلکه از یک منبع ایمان حقیقی و واقعی سرچشمه می‌گرفت؛ منبعی که در سایهٔ توجهات ائمهٔ معصومین(ع) و نیز توصیه‌های خیرخواهانه و مشفقانهٔ پدر بزرگوارم به‌دست آمده بود.

باید دانست که نظر اسلام هرگز بر نکوهش مال و ثروت نبوده و نیست و حتی احکام بسیاری را برای چگونگی تولید، مبادله و مصرف ثروت وضع کرده است. آنچه اسلام با قاطعیت مخالفتش را با آن ابراز کرده، اسراف، تبذیر و تضییع مال است و نه کسب ثروت حلال. خداوند در قرآن کریم دربارهٔ کسانی‌که ثروتشان را ذخیره و آن را در راه او مصرف نمی‌کنند، فرموده است:

حاج مصطفی گلچین،
دکتر مهدی گلچین،
حجت‌الاسلام و
المسلمین حاج
سیّدفضل‌الله رضازاده،
حاج سیّدحسین
رضازاده، حاج
علی‌محمد رجالی،
حاج رضا امینی، حاج
سیّدعلی رضازاده

﴿یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا إِنَّ کَثیراً مِنَ الْأَحْبارِ وَ الرُّهْبانِ لَیَأْکُلُونَ أَمْوالَ النَّاسِ بِالْباطِلِ وَ یَصُدُّونَ عَنْ سَبیلِ اللهِ وَالَّذینَ یَکْنِزُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لا یُنْفِقُونَها فی سَبیلِ اللهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذابٍ أَلیم﴾؛

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید، به‌یقین بسیاری از دانشمندان اهل کتاب و راهبان آن‌ها، اموال مردم را به باطل می‌خورند و (مردم را) از راه خدا باز می‌دارند؛ و کسانی (از کفّار یا مسلمین) که طلا و نقره را گنجینه می‌سازند و در راه خدا هزینه نمی‌کنند، همهٔ آنان را به عذابی دردناک بشارت ده»

(توبه، آیهٔ ۳۴).

اسلام با آن ثروتی مخالف است که در راه خدا هزینه نشود؛ ثروتی که گرهی از کار بنده‌ای باز نکند یا ثروتی که در راه تولید و اشتغال به مصرف نرسد. اسلام با این‌گونه ثروت‌ها مخالف است. نقطهٔ مخالف این موضوع، ثروتی است که برای جلب رضایت خدا هزینه شود. آن ثروت و مالی که بنا به سفارش خداوند و در جهت آسایش و رفاه بندگانش به مصرف برسد، کاملاً پسندیده است و هم در قرآن کریم و هم روایات پیامبر(ص) و

اهل‌بیت(ع) به کسب آن سفارش شده است. مولانا با استناد به حدیثی از پیامبر اکرم(ص) که فرموده است: «نِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلْعَبْدِ الصَّالِح» (بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۶۲)، این‌چنین سروده است:

مال را کز بهر دین باشی حمول — نعم مالٌ صالحٌ خواندش رسول
آب در کشتی هلاک کشتی است — آب اندر زیر کشتی پشتی است

(مولوی، مثنوی معنوی، دفتر اوّل، بخش ۵۰)

ناگفته نماند، رفتار، سلوک و طرز فکر شخصیت‌های بزرگوار و والامقام و راهنما، یار و دوست نیز بر من تأثیرگذار بوده‌اند. آنچه توفیق کسب آن را به‌دست آورده‌ام، مرهون عنایات خداوند و توجهات حضرت ولی عصر(عج) و انفاس زکیّه و قدسی بزرگوارانی چون زنده‌یاد حاج سیّد عبدالمهدی آل‌طعمه موسوی، از معماران بزرگ و چهرهٔ شاخص امور خیریهٔ کشور و از دوستان و یاران امام موسی صدر می‌دانم و بس. معظّم‌له بیست‌وهشتمین بقیةالسلف از فرزندان حضرت امام موسی کاظم(ع) بود و در سال ۱۳۰۲شمسی در تهران متولّد شد. جد بزرگوارشان، مرحوم آقای حاج سیّد مهدی آل‌طعمه و پدر بزرگوارشان، مرحوم آقای حاج سیّد عباس آل‌طعمه، کلیددار حرم مطهر حضرت ابوالفضل العباس(ع) در کربلا بودند. ایشان در طول حیات پُربرکت خود، همیشه منشأ خیر برای جامعه و پشتیبان ضعفا و مستمندان بودند و با وسعت نظر، سماحت و بزرگواری به انجام مسئولیت‌های بزرگ و ایفای نقش‌های شگرف اسلامی می‌پرداخت و احترام بسیاری برای این‌جانب قائل بود. همواره برای انجام امور خیر، به‌ویژه مجموعهٔ معظم کتابخانهٔ دیجیتالی اهل‌بیت(ع) تشویق و ترغیبم می‌کردند.

ایشان بانی و بنیانگذار حوزه‌های مختلف علمی، آموزشی، بهداشت و درمان، عمران و آبادانی و به‌ویژه نشر معارف اسلامی و امور خیر زیادی بودند که می‌توان در این مقال به بعضی موارد به اختصار اشاره داشت: بانی و مؤسس جامعهٔ تعلیمات اسلامی، درمانگاه سیّدالشهداء، مسجد الغدیر تهران، بیمارستان فوق‌تخصصی سوم شعبان در جنوب تهران، خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه شهید بهشتی، تأسیس یکصد و ده مسجد، یکصد و ده مدرسه، یکصد و ده حمام، یکصد و ده منزل عالم در مناطق محروم کشور، ستاد دیهٔ کشور، خیریهٔ ایتام ولی عصر(عج) در جنوب تهران، بیمارستان امام زمان(عج) مشهد، انجمن کمک به بیماران کلیوی، انجمن کمک به جزامیان، انجمن کمک به بیماران سرطانی، مؤسسه‌های درمانی و بهداشتی کشور، حسینیهٔ کربلایی‌های تهران، مسجد اکبر ولی‌عصر(عج) تهران در میدان آرژانتین، مؤسسه‌های فرهنگی و آموزشی نظیر مؤسسهٔ فرهنگی طلوع، دبیرستان دخترانهٔ الغدیر و اثنی‌عشر در جنوب تهران و...

این مرد راستین مکتب اسلام و مبلّغ خستگی‌ناپذیر و سنگربان بیدار مرزهای فرهنگی اسلام و سلاله‌السادات، پس از عمری پُربرکت در پنجم خرداد ۱۳۹۴شمسی دعوت حق را اجابت کرد و به

عکس مقابل بالا: حاج سیّدحسین رضازاده، حاج سیّدعبدالمهدی موسوی آل طعمه

عکس مقابل پایین؛ حجت‌الاسلام و المسلمین نظری، حاج سیّدعبدالمهدی موسوی آل‌طعمه، حاج حسین سلیمانی، حاج ابراهیم عسگریان و حاج محمود سعیدی‌نژاد

عکس صفحهٔ مقابل:
دارالسیادة حضرت زهرای مرضیه علیهاالسلام

عکس صفحهٔ بعد:
نمایی از سقف دارالسیادة حضرت زهرای مرضیه علیهاالسلام مزین به نام چهارده معصوم(ع)

ملکوت اعلی پیوست. پیکر پاک این رادمرد الهی با عزت و احترامی زایدالوصف و بی‌نظیر بر دوش عاشقان اهل‌بیت(ع) و همرزمان و اقشار مختلف جامعه به‌سوی حرم حضرت عبدالعظیم حسنی(ع) تشییع و در جوار آن حضرت به خاک سپرده شد و روح بلند و پاک این عارفِ به‌حق و مجاهد فی‌سبیل‌الله و خادم حرم اهل‌بیت(ع) به عالم بالا پَر گشود. غفرالله له و نوّرالله مضجعه الشریف.

تأسیس حسینیه و دارالسیادة حضرت زهرای مرضیه(س)

آرزوی ساخت و ایجاد این حسینیه به سال‌ها قبل و دوران کودکی‌ام بر می‌گردد. مادرم ارادتی خاص به خاندان اهل‌بیت(ع) داشت و در دوران کودکی ما را در دههٔ محرّم و ایام فاطمیه سیاه می‌پوشاند و می‌گفت: «مادرجان، باید برای عزای حسین و مادرش سیاه بپوشید.» ایشان بسیار در خصوص این قضیه مقید بودند. در دوران صباوت در جای‌جای اصفهان همراه پدر و مادرم در مراسم و روضه‌هایی که برای عزاداری سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و مادر گرامیشان حضرت فاطمه زهرا(س) برگزار می‌شد، حضور می‌یافتم. در رژیم گذشته جوّ حاکم بر جامعه به‌گونه‌ای بود که جوانِ اهل نماز و روزه و مذهبی و دارای رویکردهای دینی، بسیار مورد توجه اقوام و نزدیکان قرار می‌گرفت. از همان زمان با خدا نجوا می‌کردم که ای خدای مهربان، به من توفیق بده که روزی بتوانم برای حسین(ع) و مادرش(س) مراسم عزاداری برپا کنم.

توصیف این شوق از زبان خواهرم چنین است: «اخوی ما از زمان کودکی و همان پنج‌شش سالگی، شوق و ذوق مراسم روضه و دعا داشتند و صبح و ظهر و شب در مساجد و در ایام شهادت ائمهٔ اطهار(ع) در هیئات مذهبی و دسته‌های عزاداری حضور می‌یافتند و به عزاداری می‌پرداختند.»

از همان دوران کودکی، شب‌های جمعه را با دعای کمیل آقای حاج شیخ مهدی مظاهری، صبح‌های جمعه را با دعای ندبهٔ مرحوم فخر کلباسی و عصرهای جمعه را با شرکت در دعاهای آقای فهامی می‌گذراندم و این ناشی از تربیت و هدایت صحیح پدر و مادرم بود که مرا به این مسیر رهنمون می‌ساختند.

هنگام بازسازی منزل شخصی، با توجه به آرزوی دوران کودکی خود و برگزاری مراسم عزاداری ائمهٔ اطهار(ع)، تصمیم گرفتم یک طبقه از خانهٔ شخصی خود را وقف ایجاد حسینیه کنم. بحمدالله این توفیق حاصل شد و یک طبقه از خانه‌ام به ساخت حسینیه اختصاص یافت.

توصیف حسینیه در بیان یکی از دوستان چنین است:

«فضای حسینیه با ملحقات آن حدود ۳۰۰ متر مربع است و با طراحی و معماری خاص و تلفیقی از هنرهای معماری اسلامی و مُدرن احداث گردیده است و ان‌شاءالله در آینده هم ماندگار خواهد بود.

عکس صفحهٔ مقابل:
ضیافت افطاری در دارالسیادهٔ حضرت زهرای مرضیه علیهاالسلام به مناسبت شام غریبان حضرت علی(ع)

در بدو ورود به حسینیه، زیبایی کم‌نظیری چشم را به‌سوی خود معطوف می‌کند. ظاهر آراسته و زیبای حسینیه، انسان را به یاد این حدیث شریف می‌اندازد که خدا زیباست و زیبایی را دوست دارد. نگاهی کلی به معماری حسینیه، عشق و ارادت خاص بانی آن را به ائمهٔ اطهار(ع) آشکار می‌سازد.

معماری در جهان اسلام، یکی از بزرگ‌ترین جلوه‌های ظهور حقیقت هنر قدسی در کالبد مادی به‌شمار می‌رود. از منظر تاریخی، معماری نخستین هنری است که خود را با مفاهیم اسلامی سازگار ساخته است. این خصیصه کاملاً در طراحی حسینیهٔ یادشده به‌چشم می‌خورد. گره‌سازی با گچ و کاشی و خشت و آجر بخشی از جلوه‌های هنری در تزئین حسینیه است.

حسینیه با سخنان اهل‌بیت(ع) و آیه‌های قرآن زینت یافته است. حدیث شریف کسا در کتیبهٔ حسینیه و نام مبارک چهارده معصوم(ع) در دو گنبدی که در سقف حسینیه طراحی شده، درج گردیده است. در دیوارهای بیرونی این دو گنبد نیز ظرائفی از هنر و معماری دربارهٔ ولایت ائمهٔ معصومین(ع) و وجود مبارک حضرت مهدی(عج) به‌کار رفته که چشم هر بیننده‌ای را خیره می‌کند. تابلوی بسیار نفیسی که در فضائل امیرالمؤمنین(ع) و حضرت فاطمه زهرا(س) است، در قسمت شمالی حسینیه نصب شده است.

طراحی مناسب، محاسبات دقیق، فرم درست پوشش، رعایت مسائل فنی و علمی و بالأخره تزیینات گوناگون که هر یک در عین سادگی معرّف شکوه و عظمت اهل‌بیت(ع) است، از دیگر ویژگی‌های این حسینیه است. فضای حسینه با طراحی کم‌نظیر و با استفاده از هنر ایرانی اسلامی موجب اعتلا بخشیدن به روح و روان انسان و افزایش رغبت می‌شود.

در طی مدت آشنایی با ایشان، چیزی که در وجود آقای سیّد حسین رضازاده حس نمودم، نوآوری و به‌روز کار کردن بود. ایشان با عنایت به سابقهٔ روضه‌خوانی در ایام فاطمیه در بازسازی منزل خود یک طبقه را به‌عنوان دارالسیادهٔ حضرت زهرای مرضیه(س) اختصاص دادند. ما وقتی برای شرکت در این مراسم معنوی حضور یافتیم، واقعاً برایمان تعجب‌برانگیز بود که ایشان بخشی از منزل شخصی خود را به سبک یک حسینیهٔ تمام‌عیار درآورند که زیبایی‌های منحصر به‌فردی دارد و با استفاده از هنرهای معماری، نجاری، گچ‌بری و آیینه‌کاری، جلوه‌ای خاص به این دارالسیاده داده است. پیش خودم فکر کردم ایشان به‌خاطر علاقه‌ای که به اهل‌بیت(ع) داشته‌اند این حسینیه را به این سبک درآورده‌اند که از این جهت هم نشر فرهنگ و معارف اسلامی و اهل‌بیت(ع) صورت بگیرد و هم از سوی دیگر، به هر مناسبت یا بهانه‌ای، فامیل، دوستان، همکاران خیّر خود را دور هم جمع کند و به مصداقِ

کسی کو شود زیر نخل بلند　　همان سایه زو باز دارد گزند

(فردوسی، شاهنامه، آغاز کتاب)

همه را زیر سایهٔ اهل‌بیت(ع) قرار دهد.»

فاطمة

عکس مقابل بالا: شست‌وشوی حرم امیرالمومنین(ع) با گلاب ناب کاشان

عکس مقابل پایین: حرم حضرت امام‌حسین(ع)

ورود به فعالیت‌های خیریه در سایه‌سار توکل به خدا

توکل و اراده در زندگی من، جایگاهی مهم و ویژه داشته است. از همان آغاز وقتی متوجه امر خیری می‌شدم، در حد امکان و بضاعت در راستای رفع مشکلات و تأمین امکانات فعالیت می‌کردم. برای نمونه، اگر مطلع می‌شدم فلان محله کتابخانه ندارد، دانشجویان فلان دانشگاه به‌دلیل نبود خوابگاه و دیگر امکانات رفاهی در سختی هستند، بچه‌های فلان مدرسه به یادگیری احکام و آموزه‌های قرآن مشتاق‌اند، اما ابزارهای لازم را ندارند و چیزهای دیگری مانند این، حتی اگر در تأمین هزینه‌های آن با مشکل روبه‌رو بودم، به خدا توکل می‌کردم و کلنگ آن را به زمین می‌زدم و برای آن برنامه‌ریزی می‌کردم و مطمئن بودم که هزینه‌های مالی آن تأمین می‌شود. مسلّم است هریک از این طرح‌ها به سرمایه و بودجهٔ فراوانی نیاز دارد؛ برای مثال، در کنار برگزاری کلاس قرآن برای کودکان و نوجوانان، بسیاری از طرح‌های آموزشی، پرورشی، اردوهای زیارتی و نمونه‌هایی از این دست هم اجرا می‌شد و این‌گونه نبود که با سرمایه‌ای اندک بتوان آن را اجرا کرد. همچنین، تأمین هزینه‌های برگزاری جشن‌های مذهبی، چاپ و تکثیر و نصب پارچه‌نوشته و پوستر، هزینهٔ چراغانی‌کردن خیابان‌ها و محله‌ها، هزینه‌های گل و شیرینی و شربت و بسیاری از هزینه‌های جانبی آن نیز کار آسانی نبود. با وجود این، هیچ‌یک از این‌ها مانع ورود من به این عرصه‌ها نمی‌شد؛ زیرا با توکل به خدا و ائمهٔ معصومین(ع) کارم را آغاز می‌کردم و از بقیهٔ مسائل نگرانی نداشتم.

با توجه به اشرافم به نیازهای اولویت‌دار، طرح‌هایی را برای فعالیت‌های اجتماعی هدف‌گذاری می‌کردم؛ ازجمله مکتب‌العمار، مسائل و موضوعات درمان و بهداشت، مراکز علمی، احداث مسجد و تعمیرات آن، رفع نیازهای ایتام، قرض‌الحسنه‌ها و...

زیارت اماکن مقدس

گاهی که دلم هوای زیارت می‌کرد، بار سفر می‌بستم و در یکی از شهرهای مذهبی مانند مشهد، قم، شیراز، نجف اشرف، عتبات عالیات، زیارت پیامبر گرامی اسلام(ص)، عمره و حج تمتّع (۲۵ سفر)، رحل اقامت می‌افکندم. این دیدارها و زیارت‌ها از مراکز مذهبی در روحیهٔ من تأثیر بسیاری داشت و باعث می‌شد با توسّل به این بزرگواران، در اجرای طرح‌های خودم ثابت‌قدم‌تر شوم و محکم‌تر گام بردارم. در یکی از همین مسافرت‌ها بود که از امام رضا(ع) خواستم به من در یافتن همسری مؤمن و نجیب کمک کند و با لطف خدا شش‌ماه بعد، همسر و شریک زندگی‌ام را پیدا کردم.

زیارت در اسلام به‌عنوان امری شایسته و مستحب سفارش شده است. امام رضا(ع) می‌فرماید: «هر امامی را بر گردن اولیا و پیروانش عهدی است که وفای به آن و حُسن ادای آن با زیارت قبور آنان تمام

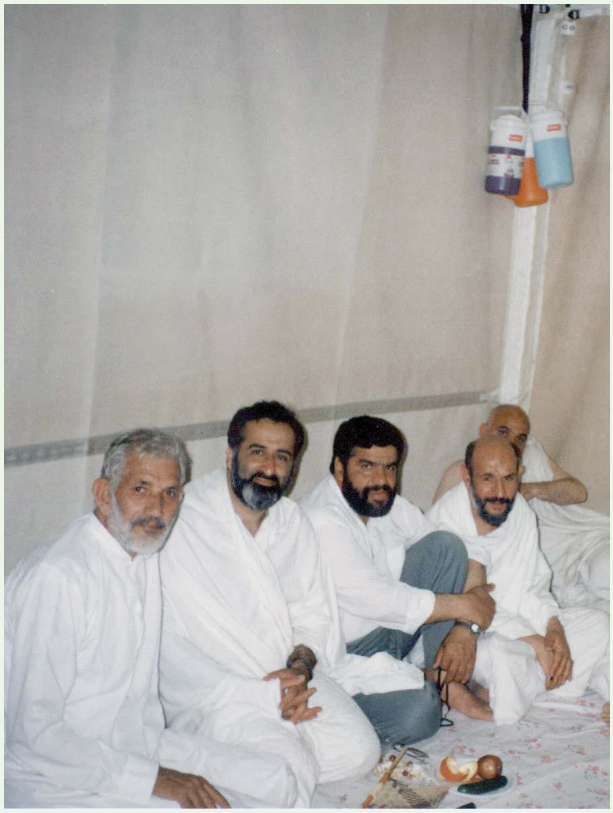

محمد رسول الله

و کامل می‌شود. پس هرکس آنان را از روی رغبت و میل زیارت کرده و آنچه را که ایشان به آن توجه دارند، تصدیق کند، امامان در روز قیامت شفیع او خواهند بود.»

آموزه‌های دینی ما همواره بر زیارت بقاع متبرکه و قبور اولیای الهی تأکید کرده‌اند. این مهم همچنین در سخنان علمای ما نمود فراوانی دارد و کثرت زیارت‌نامه‌هایی که خاص زیارت هر مرقد است، نیز گواه این مطلب است.

امامان بزرگوار ما از شرافت و منزلت ویژه‌ای نزد خداوند کریم برخوردارند و تکریم آنان در حکم تکریم خداوند است. زیارت قبور این بزرگان، علاوه بر این‌که ما را با مسائل صدر اسلام و سیره و تاریخ اولیای دین آشنا می‌کند، باعث وحدت و تعامل بیشتر در جامعهٔ اسلامی می‌شود. زائران با زیارت این اماکن مقدس، با پیشوایان خود عهد می‌بندند که جز به راه و رسم آنان که همان راه و رسم خداست، نروند و گرد شرک و گناه نگردند. رسول خدا(ص) می‌فرماید: «هرکس زیارت کند یکی از اولاد مرا در حیات و بعد از ممات، چنان است که مرا زیارت کرده است و کسی که مرا زیارت کند، البته گناهانش آمرزیده می‌شود» (جامع الاخبار و الآثار، ج ۲، ص ۱۹۳).

حضور در ستاد پشتیبانی دفاع مقدس

هنوز دیرگاهی از به‌ثمرنشستن انقلاب اسلامی نگذشته بود که آسمان ایران جولانگاه موشک‌ها و هواپیماهای رژیم بعثی عراق شد. در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹شمسی ارتش عراق با پشتوانهٔ مالی و نظامی ابرقدرت‌های جهان به خاک ایران حمله کرد. در این زمان، به دلیل آن‌که مردم و دولت مشغول بازسازی خرابی‌های بعد از انقلاب بودند و نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران نیز انتظار چنین جنگی نداشتند، رژیم عراق موفق شد چند شهر را در مرزهای غربی و جنوبی کشور به تصرف خود درآورد. با فرمان امام خمینی(ره) و بسیج نیروهای مردمی، دفاع مقدس از خاک کشور آغاز شد و ایران به موقعیت برتر در جنگ دست یافت. این جنگ درنهایت پس از حدود هشت‌سال در مرداد ۱۳۶۷شمسی با پذیرش آتش‌بس از سوی دوطرف خاتمه یافت.

همزمان با دیگر شهرها، در اصفهان هم ستاد پشتیبانی از جنگ تشکیل شد. این پشتیبانی شامل موادغذایی، کمک‌های دارویی، لباس و پوشاک و نیز پول برای تقویت جبهه‌ها بود. بنده نیز در این پشتیبانی حضوری فعال داشتم و در هر زمینه‌ای که نیاز می‌دیدم، بی‌درنگ به‌عنوان عضوی فعال وارد می‌شدم و تا جایی که قادر بودم آن نیازها را برآورده می‌کردم. یکی از نیازهای اساسی در خطوط مقدم، مسائل دارویی بود. در آن دوران ستادی به سرپرستی حاج حسین اخوان طبیب تشکیل شد که وظیفه‌اش جمع‌آوری دارو و خدمات بهداشتی برای خطوط مقدم جبهه‌ها بود. به یاری خدا توانستم

در این ستاد نقشی چشمگیر ایفا کنم و از حامیان و یاوران حاج حسین در تأمین بخشی از کمک‌های دارویی موردنیاز در جبهه شوم.

یکی دیگر از عرصه‌های فعالیتم در دوران جنگ، کمک به خانواده‌های آسیب‌دیده بود؛ خانواده‌هایی که سرپرستشان را از دست داده بودند، خانواده‌هایی که سرپناهشان در اثر بمباران ویران شده بود و خانواده‌هایی که شهید داده بودند. دلجویی از این خانواده‌ها و تأمین بخشی از نیازهایشان، کمترین کاری بود که در آن دوران می‌توانستم انجام دهم. به همراه دیگر بازاریان در این زمینه نقشی گسترده ایفا کردیم. در آن دوران به‌دلیل این‌که توجه مسئولین بیشتر روی مسائل جبهه و جنگ متمرکز شده بود، نقش هسته‌های مردمی در تأمین بخشی از نیازهای جنگ و نیز خطوط پشت جبهه، ویژه و خاص بود و مردم اصفهان نیز به‌خوبی از انجام این نقش برآمدند.

با آن‌که توفیق خدمت در خطوط مقدم را نیافتم، اما بحمدالله در پشت جبهه توانستم منشأ خدمات بسیاری شوم. بر این باور بودم که خدمت در پشت جبهه نیز وظیفهٔ بزرگی است که بر دوش انسان مسئول، سنگینی می‌کند و باید به‌خوبی انجام شود؛ زیرا رزمنده باید خیالش از بابت خانواده و شهرش آسوده باشد تا بتواند کارش را به‌درستی انجام دهد. علاوه بر این، بسیاری از اعضای خانواده و بستگانمان در جبهه حضور یافتند. برادر کوچک‌ترم، حاج سیّد علی رضازاده، حدود دوسال در جبهه حضور داشت و در عملیات آزادسازی خرمشهر نقش مهمی ایفا کرد و در راه دفاع از وطنش تا مرز شهادت پیش رفت. خواهرزاده‌هایم، جلیل دیانی دردشتی و عباس دیانی دردشتی، در عملیات مختلفی شرکت کردند که در یکی از آن‌ها جلیل به‌شدت مجروح شد و همگان به گمان این‌که شهید شده است، او را به سردخانه انتقال دادند؛ اما وقتی من و سایر اعضای خانواده به سردخانه مراجعه کردیم، دیدیم که نفس می‌کشد و زنده است. از پسرعموهایم نیز چند تن ازجمله سیّد محمد و سیّد امیر رضازاده در جبهه حضور یافتند. همچنین دایی همسرم، دکتر فقیهی که معاون وزیر بود، در عملیات والفجر ۸ به فیض شهادت نایل آمد.

شجاعت و خلاقیت، دو ویژگی بارز رزمندگان اصفهانی در دوران جنگ بود؛ به‌طوری‌که گسترده‌ترین و سخت‌ترین عملیات دفاع مقدس را لشکر هشت نجف اشرف به فرماندهی شهید احمد کاظمی و لشکر چهارده امام‌حسین(ع) به فرماندهی شهید حسین خرازی انجام دادند. مردم اصفهان به‌دلیل شرایط خاص تربیتی خود، انسان‌هایی مستعد، جدّی در کار و پرتلاش هستند و گواه صادق این امر، حضور و قرارگرفتن فرماندهان اصفهانی در مناصب مهم و حساس دولتی و در تصمیم‌گیری‌های کلان در سطح کشور است.

استان اصفهان در طول هشت‌سال دفاع مقدس ۲۳هزار شهید، ۴۵هزار جانباز وسه‌هزار و پانصد آزاده تقدیم انقلاب اسلامی و میهن کرده است.

ازدواج

﴿وَ مِنْ آیاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَکُمْ مِنْ أَنْفُسِکُمْ أَزْواجاً لِتَسْکُنُوا إِلَیْها وَ جَعَلَ بَیْنَکُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فی ذلِکَ لَآیاتٍ لِقَوْمٍ یَتَفَکَّرُون﴾؛

«و از نشانه‌های او این است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید که در کنار آن‌ها آرامش یابید، و میان شما علاقهٔ دوستی و مهر باطنی نهاد. همانا در این امر نشانه‌هایی است (از توحید و قدرت و حکمت خدا) برای گروهی که می‌اندیشند» (روم، آیهٔ ۲۱).

در فروردین ۱۳۶۰، خداوند متعال مقدمات ازدواجم را فراهم کرد. تا آن سال برای تبدیل‌شدن به یک بازاری موفق و متدیّن زحمت فراوانی کشیده و فراز و فرودهای بسیاری دیده بودم، لاجرم به یک همدم و شریک زندگی نیاز داشتم تا در ادامهٔ مسیر خدمت به مردم و کسب رضایت خالق خویش، یار و یاورم باشد. برای من معیارهایی همچون دیانت فرد و خانوادهٔ او، اصالت، اخلاق نیکو و هم‌طرازی، مهم‌ترین اصل بود.

دین، باعث استحکام بنیان خانواده می‌شود و همسر باتقوا و دیندار در تأمین آرامش فضای خانه و افراد آن موفق‌تر است. کسی که به دین و آموزه‌های آن پایبند نباشد، به رعایت حقوق همسر خود نیز اهمیت چندانی نمی‌دهد و باعث می‌شود بنیان زندگی مشترک دچار سستی و در نهایت به جدایی ختم شود. ایمان، فرد را از دست‌یازیدن به اعمال خلاف انسانی بازمی‌دارد. افزون بر این مسائل، میوهٔ زن و مرد باایمان و متقی، فرزندانی صالح و شایسته است. در حدیثی از رسول گرامی اسلام(ص) نقل شده است که فرمود: «به‌خاطر چهارچیز با زن ازدواج می‌کنند: مال و ثروتش، زیبایی‌اش، دینداری‌اش و اصل و نَسَب خانواده‌اش؛ و تو با زن متدیّن ازدواج کن» (کنزالعمال، ج ۱۶، ص ۳۰۳).

اخلاق نیکو، لازمهٔ زندگی مشترک است و بدون آن، زندگی چیزی جز صحنهٔ جنگ همیشگی نیست. زن و شوهر باید برای احساسات یکدیگر احترام قائل باشند. گاه در زندگی زناشویی باید به‌خاطر طرف مقابل از خواسته و تمایلات شخصی کم کرد یا آن را به تعویق انداخت و این بدون داشتن روحیهٔ ایثار که زاییدهٔ اخلاق نیکو و حسنه است، امکان‌پذیر نیست. بردباری، مؤلّفهٔ دیگر اخلاق نیکو است. مرد و زن باید در برابر ناملایمات زندگی از خودشان توانایی نشان دهند و به‌راحتی تسلیم نشوند. ناخوشی‌ها و رنج‌ها جزو امور لاینفک زندگی است و بدون آن‌ها افراد به ارزش واقعیِ آسایش و راحتی پی نمی‌برند. گاه همین دشواری‌ها زمینه‌ساز تعالی و تکامل فرد می‌شود. ماه برای تبدیل‌شدن به بدر کامل، چاره‌ای جز گذر از محاق و هلال ندارد و گندم تا زیر خاک زندانی نشود، نمی‌روید. آدمی نیز همین‌گونه است. باید سختی‌ها و رنج‌ها را تحمل کند و با همّتی زایدالوصف به مقامات بالاتر برسد.

همّت عالی ز فلک بگذرد　　مرد به همّت ز ملک بگذرد

(خواجوی کرمانی)

هم‌شأن و هم‌طرازبودن از مهم‌ترین عوامل دوام و ثبات ازدواج است. در آموزه‌های اسلامی بر این موضوع بسیار تأکید و از آن با واژهٔ «کُفو» یاد شده است. کُفو در لغت به‌معنای شبیه و مانند است. این شباهت جنبه‌های گوناگونی دارد؛ از تشابهات ظاهری گرفته تا همگونی در باطن و فرهنگ و سطح علمی و اجتماعی و دینی و نمونه‌هایی از این‌دست. مهم‌ترین وجه این هم‌کفوبودن باید در چهرهٔ دینداری جلوه کند و از آن‌جا که خودم از خانواده‌ای سیّد و متدیّن بودم، پس همسرم نیز باید از این ویژگی برخوردار می‌بود.

در آن روزها آوازهٔ جوانی مؤمن، خوش‌اخلاق، درستکار، موفق، دست‌به‌خیر و البته تاجرپیشه میان بازاریان و مردم محله دهان به دهان می‌چرخید. در این میان، عده‌ای نیز از طریق واسطه و پیغام، رضایت قلبی خود را از این امر مقدس اعلام می‌کردند و به گوش من هم می‌رسید؛ اما تقدیر راه دیگری پیش رویم گذاشت. منزل پدرم و آقای حاج احمد ابریشم‌کار دیواربه‌دیوار بود. همسر آقای ابریشم‌کار، حاجیه‌خانم پورکاظمی، در خانه‌اش جلسات دعا و قرآن برگزار می‌کرد و به همین سبب، خانواده‌های اصیل و مذهبی را به‌خوبی می‌شناخت. روزی به مادرم پیغام داد که من با حسین‌آقا کار دارم. وقتی به خانهٔ او مراجعه کردم، دربارهٔ دختر مدنظر با من صحبت کرد و از ویژگی‌هایش گفت و عاقبت نیز برای این‌که همین حرف‌ها را از منبع درست دیگری بشنوم، با منزل خانم علویه همایونی، از شاگردان شاخص حاجیه خانم مجتهده امین، تماس گرفت و از او خواست اوصاف خانوادهٔ آینده‌ام را برای من بگوید.

زینت‌السادات علویه همایونی، متخلّص به «علویه همایونی» و مشهور به بانو همایونی در سال ۱۲۹۶شمسی در اصفهان متولّد شد. پدرش سیّد رحیم همایونی و مادرش سلطان‌آغا همایونی بود. سلطان‌آغا مادرخواندهٔ همسرِ بانو امین بود که پس از فوت سیّد محمدتقی امین با سیّد رحیم ازدواج کرد. زینت‌السادات دومین فرزند او بود. بانو امین و سلطان‌آغا از دوستان نزدیک یکدیگر بودند؛ به‌همین جهت، زینت‌السادات از شاگردان ویژهٔ بانو امین شد. او نخستین شاگرد بانو مجتهدهٔ امین بود و مدت پنجاه‌سال در حضور او کسب علم کرد.

زینت‌السادات تحصیلات ابتدایی را در منزل نزد مادر آغاز کرد. سپس نزد برادرشان تا کلاس نهم قدیم را خواند و چون به ریاضی علاقه‌مند بود، در یادگیری این درس نیز اهتمام خاصی داشت. او در شانزده‌سالگی نزد بانو امین به یادگیری قرآن، دعای کمیل و مقدمات عربی پرداخت. خانم همایونی به‌جز بانو امین، از محضر بزرگانی همچون شیخ حیدرعلی محقق، حاج‌آقا صدر کوپایی و آقای اَشَنی

زینت‌السادات علویه همایونی، متخلّص به «علویه همایونی» و مشهور به بانو همایونی از شاگردان ویژهٔ بانوامین

قودجانی نیز کسب فیض کرد. او در سال ۱۳۴۳ وارد دانشگاه الهیات شد و در همان زمان پیشنهاد تأسیس کانون علمی بانوان را به بانو امین داد و موفق شد در سال ۱۳۴۴ با امتیاز علمی بانو امین «مکتب فاطمه» را تأسیس کند و یک‌سال بعد هم امتیاز تأسیس دبیرستان دخترانهٔ امین را گرفت.

بانو همایونی به‌جز مدیریت و تدریس در مکتب فاطمه، مدیر دبستان نرجس و صاحب‌امتیاز و مدیرمسئول مدرسهٔ گلستانیان نیز بود. ترجمهٔ اربعین‌الهاشمیه از بانو امین، زن مظهر خلاقیت الله، ترجمهٔ بخشی از اسرارالآیات ملاصدرا، عشق ذوی‌القربی؛ دربارهٔ حضرت زهرا (س)، نسیم ولایت و دربارهٔ حضرت علی(ع) ازجمله آثار بانو همایونی است.

نظم و مدیریت در کار و انقلابی‌گری و ولایت‌پذیری از بارزترین خصوصیات بانو همایونی است. او در سال ۱۳۸۸شمسی به‌عنوان چهرهٔ ماندگار شناخته شد و دو سال بعد، طی مراسمی در اصفهان از مقام شامخ ایشان تجلیل به‌عمل آمد.

خانم همایونی از پشت تلفن «داستان دلبران آغاز کرد» و «قصهٔ خوبان به‌نوعی بازگفت» و با دل و جان من همان کرد که شعر و چنگ رودکی با امیر سامانی.

عشق شوری در نهاد ما نهاد — جان ما در بوتهٔ سودا نهاد
گفت‌وگویی در زبان ما فکند — جست‌وجویی در درون ما نهاد
داستان دلبران آغاز کرد — آرزویی در دل شیدا نهاد
رمزی از اسرار باده کشف کرد — راز مستان جمله بر صحرا نهاد
قصهٔ خوبان به‌نوعی بازگفت — کآتشی در پیر و در بُرنا نهاد
ازخمستان جرعه‌ای برخاک ریخت — جنبشی در آدم و حوّا نهاد
عقل مجنون در کف لیلی سپرد — جان وامق در لب عذرا نهاد
دم‌به‌دم در هر لباسی رخ نمود — لحظه‌لحظه جای دیگرپا نهاد
چون نبود او را معین خانه‌ای — هرکجا جا دید، رخت آن‌جا نهاد

(عراقی، دیوان اشعار، غزل ۴۶)

خانم زهرا پورکاظمی، دختر یکی از تاجران و بازاریان متدیّن اصفهان بود. او به‌دلیل تربیت صحیح خانوادگی و نیز کسب فیض از محضر بانو امین، نمونهٔ کامل یک زن باایمان و محجوب بود.

سیّده نصرت‌بیگم امین معروف به «بانوی ایرانی» در سال ۱۲۶۵شمسی در اصفهان متولّد شد. در چهارسالگی وارد مکتب شد و تا یازده‌سالگی به تحصیل زبان عربی پرداخت. بانو امین در پانزده‌سالگی با پسرعموی خود، حاج میرزا، ملقّب به معین‌التجار که از بازرگانان سرشناس اصفهانی بود، ازدواج کرد. این بانوی اندیشمند و عارف، با پشتکار و کوششی بی‌نظیر به تحصیل صرف، نحو، بلاغت، تفسیر، علم حدیث، فقه، اصول، فلسفه و عرفان پرداخت و با وجود مشکلات متعددی که در آن زمان بر فضای جامعه حاکم بود، در چهل‌سالگی مَرتَبت و تسلّط علمی ایشان به تأیید علما و مراجع تقلید وقت رسید و به دریافت درجهٔ اجتهاد و روایت نایل شد.

بانو امین از چهل‌سالگی تا واپسین دم حیات گهربار خویش به تألیف کتاب‌های مختلف، تدریس و پاسخ‌گویی به پرسش‌های دینی مردم و ارشاد زنان پرداخت. این بانوی مؤمن سرانجام پس از عمری خدمت خالصانه در ۹۷سالگی (۲۳ خرداد ۱۳۶۲شمسی) به جوار رحمت الهی شتافت و در بقعهٔ خانوادگی خاندان امین در تخت فولاد اصفهان به خاک سپرده شد.

پس از مراسم خواستگاری و آشنایی دو طرف با یکدیگر و اعلام رضایت از جانب خانوادهٔ پورکاظمی، مقدمات ازدواجمان فراهم شد و زندگی مشترکمان را با توسّل به اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و قراردادن سراجان منیر جامعهٔ بشری یعنی خاندان حضرت علی(ع) و حضرت زهرا(س) شروع کردیم. در طول همهٔ این سال‌ها همسرم همواره و در همهٔ زمینه‌ها یار و یاور و پشتیبانم بوده و همواره نور امید را برای خدمت بیشتر به جامعه در دلم روشن نگه داشته است تا در سایهٔ توکل به خدا و اهل‌بیت(ع) از

هیچ‌گونه دشواری برای ایفای وظائف دینی و اجتماعی نهراسم. همسرم ضمن تشویق من، با برگزاری جلسات قرآن و دعا و سخنرانی‌های مذهبی در منزل سعی کرد علاوه بر این‌که محیط خانه خدایی باشد، فرزندانمان نیز با عطر قرآن و دعا اُنس بگیرند و بزرگ شوند. او نهایت کوشش خویش را به‌کار برد تا فرزندانمان، راه و سیرهٔ اهل‌بیت(ع) را الگوی خود قرار دهند و در آینده بتوانند منشأ خیر فراوان شوند و با اعمال خود گرهی از کار فروبستهٔ بندگان خدا بگشایند.

که‌را خانه آباد و هم‌خوابه دوست — خدا را به رحمت نظر سوی اوست
چو مستور باشد زن و خوب‌روی — به دیدار او در بهشت است شوی
کسی برگرفت از جهان کام دل — که یک‌دل بود با وی آرام دل

(سعدی، بوستان، باب هفتم)

حاصل این پیوند مقدس و الهی، سه دختر به‌نام‌های مهرالسادات، ملیحه‌السادات و منیرالسادات و یک پسر به‌نام سیّد محمد شهاب‌الدین رضازاده است که همگی در زیر سایهٔ توجهات ائمهٔ معصومین(ع)، فرزندانی صالح و پاک و باسوادند. به‌عنوان یک دوست و رفیق برای همسر و فرزندانم، همواره به آنان توصیه کرده‌ام تا در کارشان به خدا توکل کنند و به امدادهای غیبی امیدوار باشند. اگر انسان هدفی نیکو را دنبال و در این راه به خدا توکل کند و از او یاری بخواهد، مطمئناً خداوند او را تنها نخواهد گذاشت و در سخت‌ترین شرایط دستش را خواهد گرفت و آبرویش را حفظ خواهد کرد.

زنده‌یاد استاد مرحوم حبیب‌الله فضایلی سمیرمی، روحانی فاضل و خوشنویس بزرگ جهان اسلام، پس از این ازدواج مبارک، آیهٔ ۱۸۷ سورهٔ بقره را به خط ثُلث نوشت و به‌یادگار به بنده اهدا کرد:

﴿أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيامِ الرَّفَثُ إِلى نِسائِكُمْ هُنَّ لِباسٌ لَكُمْ وَ أَنْتُمْ لِباسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتانُونَ أَنْفُسَكُمْ فَتابَ عَلَيْكُمْ وَ عَفا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَاشِرُوهُنَّ وَ ابْتَغُوا ما كَتَبَ اللهُ لَكُمْ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيامَ إِلَى اللَّيْلِ وَ لا تُبَاشِرُوهُنَّ وَ أَنْتُمْ عاكِفُونَ فِي الْمَساجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللهِ فَلا تَقْرَبُوها كَذلِكَ يُبَيِّنُ اللهُ آياتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ﴾ صدق الله العلی العظیم.

ویژگی‌های خانوادهٔ برتر در اسلام

خانواده، کانونی مقدس است و در سایهٔ پیوند زناشویی میان دو جنس مخالف و پیدایش و تولید فرزندان، شکل می‌گیرد. این نهاد از نخستین نظام‌های عمومی و جهانی است که برای رفع نیازمندی‌های حیاتی و عاطفی انسان و نیز بقای جامعه ایجاد شده است و نمونهٔ کامل و جامع آن

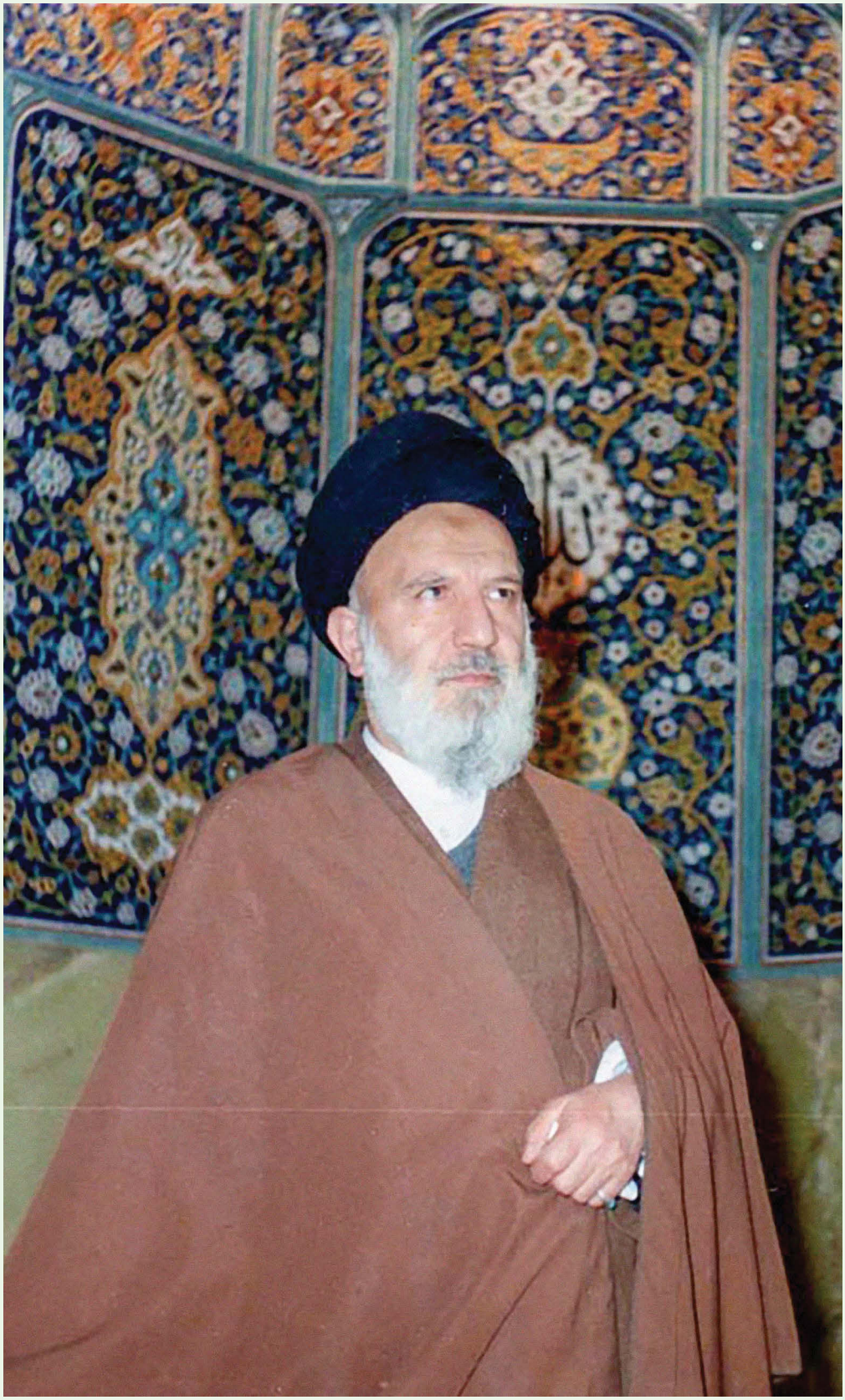

آیت‌الله حاج سیّداحمد فقیه‌امامی در محراب مسجد

تصویر صفحهٔ بعد:
تصویر تابلوی اهدایی جهت مراسم ازدواج به جناب آقای حاج سیّدحسین رضازاده مزین به خط ثلث آیات قرآن نوشته شده توسط مرحوم استاد حبیب الله فضائلی سمیرمی

بسمه تعالی

بعنوان عرض تبریک در زیر سایه توجهات حضرت
بقیة الله الاعظم حجة بن الحسن المهدی
ارواحنا فداه خدمت نور چشمان محترم آقای رضازاده
و خانم پور کاظمی تقدیم مینمایم و امید است با دعا و
توسل بحضرت ولی عصر ارواحنا فداه سعادت
و سلامتی خودشان را از خداوند مسئلت نمایند
و ثواب قرائت این قرآن مجید همیشه هدیه
روح پر فتوح و گرامی مرحوم آقای حاج آقا تقی
پور کاظمی رضوان علیه باشد خداوند ایشان را
با امام حسین علیه السلام محشور فرماید و در
دنیا و آخرت شهادت میدهم که ایشان از
عاشقان و شیفتگان امام حسین صلوات الله علیه
بودند حشرنا الله معه انشاء الله احمد امامی

۶۰/۹/۱

را در فرهنگ اسلامی و در سیرهٔ اهل‌بیت(ع) مشاهده می‌کنیم: ﴿وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾؛ «و ما را بر پرهیزکاران (در مسابقه به‌سوی ایمان یا رهبری در اصول و فروع و معارف) پیشوا گردان» (فرقان، آیهٔ ۷۴).

در اسلام برای تشکیل خانواده، ملاک‌هایی معرفی شده است. هر قدر ارکان تشکیل‌دهندهٔ خانواده با آن ملاک‌ها بیشتر منطبق باشد، به همان مقدار از شایستگی و برتری برخوردار خواهد بود. در روایات و سیرهٔ معصومین(ع) ارشادها و راهنمایی‌هایی وجود دارد که می‌توان از آن‌ها، خانواده‌های برتر و شایسته را شناخت و با بهره‌گیری از این آموزه‌ها زندگی خود را سامان داد.

در خانوادهٔ برتر باید مناسبات و روابطی منطبق با آموزه‌های دینی حاکم باشد تا خروجی آن انسان‌هایی شایسته و مؤثر در برپایی جامعهٔ ایده‌آل اسلامی باشد. از نظر اسلام، مال و فرزند چیزی نیست که کسی به آن‌ها ببالد و بگوید: ﴿نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوالاً وَ أَوْلادا﴾؛ «و گفتند که ما بیشتر (از شما) اموال و اولاد داریم و ما هیچ‌گاه عذاب نمی‌شویم» (سبأ، آیهٔ ۳۵). همچنین، زور و قوت و اقتدار مادی نیز معیار برتری نیست:

﴿كَالَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوالاً وَ أَوْلاداً فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلاقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذي خاضُوا أُولئِكَ حَبِطَتْ أَعْمالُهُمْ فِي الدُّنْيا وَ الْآخِرَةِ وَ أُولئِكَ هُمُ الْخاسِرُون﴾؛

«(شما کافران و منافقان) همانند کسانی هستید که پیش از شما بودند و قدرت آن‌ها بیش از شما و اموال و اولاد آن‌ها فزون‌تر از شما بود. پس، از نصیب (دنیای) خود بهره‌مند شدند. شما نیز از نصیبتان بهره‌مند شدید، همان‌گونه که آن‌ها که پیش از شما بودند، از نصیبشان بهره‌مند شدند و (در گناه و شهوات) فرو رفتید، چنان‌که آنان فرورفتند. آن‌ها عمل‌ها(ی خیر)شان در دنیا و آخرت باطل و تباه شد (در دنیا خوشنامی، دعای مسلمین و توفیقات غیبی و در آخرت پاداش‌های نیکو را نیافتند) و آن‌ها همان زیانکارانند» (توبه، آیهٔ ۶۹).

برخورداری از قوم، قبیله و عشیره، جاه و مقام و شهرت نیز ملاک برتری نیست:

﴿يا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْناكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَ أُنْثى وَ جَعَلْناكُمْ شُعُوباً وَ قَبائِلَ لِتَعارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقاكُمْ إِنَّ اللهَ عَليمٌ خَبير﴾؛

«ای مردم، بی‌تردید ما همهٔ شما (افراد نوع بشر) را از یک مرد و زن (آدم و حوّا) آفریدیم یا هر فرد شما را از یک پدر و مادر خلق کردیم و شما را قبیله‌های بزرگ و کوچک قرار دادیم تا همدیگر را بشناسید (پس در میان شما برتری نژادی نیست بلکه) مسلّماً

گرامی‌ترین شما در نزد خدا پرهیزکارترین شماست. همانا خداوند بسیار دانا و آگاه است» (حجرات، آیهٔ ۱۳).

قرآن کریم بهترین الگوها را برای شناسایی خانوادهٔ برتر به جهانیان معرفی کرده است. برای نمونه خاندان حضرت ابراهیم(ع) از آن‌جمله است:

﴿إِنَّ اللهَ اصْطَفى آدَمَ وَ نُوحاً وَ آلَ إِبْراهيمَ وَ آلَ عِمْرانَ عَلَى الْعالَمين﴾؛

«به‌یقین، خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را بر جهانیان (زمان خودشان) برتری داد» (آل‌عمران، آیهٔ ۳۳).

ابراهیم(ع) پدر چنین فرزندانی است: ﴿فَبَشَّرْناهُ بِغُلامٍ حَليم﴾؛ «پس او را به پسری بردبار (اسماعیل) بشارت دادیم» (صافات، آیهٔ ۱۰۱). ﴿وَ بَشَّرْناهُ بِإِسْحاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحين﴾؛ «و او را به (فرزندی به‌نام) اسحاق، پیامبری از شایستگان، مژده دادیم» (صافات، آیهٔ ۱۱۲).

همچنین قرآن خانوادهٔ حضرت مریم(س) را نیز برتر دانسته و از آن به آل‌عمران یاد کرده است. در این خانوادهٔ برتر، دو بانو یعنی حضرت مریم(س) و مادرش با عنوان «صفوه» و «برگزیدهٔ الهی» به جهانیان معرفی شده‌اند. حضرت مریم(س) با آن‌همه کمالاتی که قرآن به برخی از آن‌ها اشاره کرده، دست‌پروردهٔ مادری نمونه است که او را به پناه خدا می‌سپرد و خدا نیز به او پناه می‌دهد. آن پناه‌خواستن نیز در کنار محراب، عبادت بود و به استجابت رسید.

خانوادهٔ حضرت یحیی(ع) و حضرت موسی(ع) نیز از این‌جمله است. همسر حضرت موسی(ع)، دختر حضرت شعیب(ع)، دارای صلاحیت‌های اخلاقی و معنوی فراوانی است که قرآن کریم نجابت و حیای او را ستوده است:

﴿فَجاءَتْهُ إِحْداهُما تَمْشي عَلَى اسْتِحْياءٍ قالَتْ إِنَّ أَبي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ ما سَقَيْتَ لَنا فَلَمَّا جاءَهُ وَ قَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قالَ لا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمينَ﴾؛

«ناگهان یکی از آن‌دو به سراغ او آمد، در حالی‌که با نهایت حیا گام برمی‌داشت و گفت: پدرم از تو دعوت می‌کند تا مزد سیراب‌کردن گوسفندان را به تو بپردازد. هنگامی‌که موسی نزد او (شعیب) آمد و سرگذشت خود را شرح داد، گفت: نترس! از قوم ظالم نجات یافتی!» (قصص، آیهٔ ۲۵).

عالی‌ترین مصداق خانواده در نزد شیعه، خانواده‌ای است که از پیوند ملکوتی وجود نازنین حضرت علی(ع) و فاطمه زهرا(س) تشکیل شده است. این دو وجود مقدس، دو مصداق انسان کامل و مطلوب هستند. علی و فاطمه «کُفو» یکدیگرند؛ اگر علی نبود، فاطمه در عالم همتایی نداشت و اگر فاطمه نبود، برای علی کُفوی نبود. پیوند آن‌دو در آسمان‌ها و نزد عرشیان برقرار شد و در جمع

زمینیان تحقق عینی یافت. رسول خدا(ص) در هنگام ازدواج آن‌دو وجود عرشی، آنان را اسوه و الگوی امت خویش خواند و فرمود: «زندگی علی و فاطمه سراسر الگوست؛ همسرداری علی، مدیریت او در خانه و خانواده، شوهرداری فاطمه، خانه‌داری و تربیت فرزند او در عالم نظیر ندارد و تا قیامت برای جهانیان نورافشانی می‌کنند.»

علامه محمد اقبال لاهوری، شاعر، فیلسوف، سیاستمدار و متفکر مسلمان پاکستانی، قصیده‌ای مشهور دربارهٔ حضرت فاطمه(س) سروده و آن حضرت را اسوه‌ای کاملی برای زنان اسلام معرفی کرده است. آن قصیده چنین است:

مریم از یک نسبت عیسی عزیز — از سه نسبت حضرت زهرا عزیز
نور چشم رحمه للعالمین — آن امام اوّلین و آخرین
آن‌که جان در پیکر گیتی دمید — روزگار تازه‌آیین آفرید
بانوی آن تاجدار «هل اتی» — مرتضی مشکل‌گشا شیر خدا
پادشاه و کلبه‌ای ایوان او — یک حسام و یک زره سامان او
مادر آن مرکز پرگار عشق — مادر آن کاروان‌سالار عشق
آن یکی شمع شبستان حرم — حافظ جمعیت خیرالامم
تا نشیند آتش پیکار و کین — پشت پا زد بر سر تاج و نگین
وان دگر مولای ابرار جهان — قوت بازوی احرار جهان
در نوای زندگی‌سوز از حسین — اهل حق حریت‌آموز از حسین
سیرت فرزندها از امهات — جوهر صدق و صفا از امهات
مزرع تسلیم را حاصل بتول — مادران را اسوهٔ کامل بتول
بهر محتاجی دلش آن‌گونه سوخت — با یهودی چادر خود را فروخت
نوری و هم آتشی فرمانبرش — گم رضایش در رضای شوهرش
آن ادب‌پروردهٔ صبر و رضا — آسیاگردان و لب قرآن‌سرا
گریه‌های او ز بالین بی‌نیاز — گوهرافشاندی بدامان نماز
اشک او برچید جبریل از زمین — همچو شبنم ریخت برعرش برین
رشتهٔ آیین حق زنجیرپاست — پاس فرمان جناب مصطفاست
ورنه گِرد تربتش گردیدمی — سجده‌ها بر خاک او پاشیدمی

(اقبال لاهوری، رموز بیخودی)

دفتر تهیه وتوزیع کتب انوار

نیکی به پدر و مادر

«جُد ولاتمنن، لانّ الفائده الیکَ عائده»؛ «ببخش و منّت منه که نفع آن به تو بازگردد.» (شعر عربی)

درخت کرم هر کجا بیخ کرد — گذشت از فلک شاخ و بالای او
گر امیدواری کز او بَر خوری — به منّت منه ارّه بر پای او

(سعدی، گلستان، بخش ۲)

﴿وَ قَضی رَبُّکَ أَلاَّ تَعْبُدُوا إِلاَّ إِیَّاهُ وَ بِالْوالِدَیْنِ إِحْساناً إِمَّا یَبْلُغَنَّ عِنْدَکَ الْکِبَرَ أَحَدُهُما أَوْ کِلاهُما فَلا تَقُلْ لَهُما أُفٍّ وَ لا تَنْهَرْهُما وَ قُلْ لَهُما قَوْلاً کَریماً﴾؛

«و پروردگارت حکم قطعی کرد که جز او را نپرستید و به پدر و مادر (خود) نیکی کنید؛ حال، اگر در نزد تو یکی از آن دو یا هر دو به کهنسالی رسند به آنان اُفّ مگو و بر آن‌ها فریاد مزن و سخن درشت مگو و با آنان سخنی کریمانه بگوی» (اسراء، آیهٔ ۲۳).

نیکی و احسان به دیگران در فرهنگ دینی و ایرانی ما به‌طور خاص و در همهٔ جهان به‌طور عام، صفتی پسندیده و ممدوح است. این صفت خداپسندانه که هم عقل آن را تأیید می‌کند و هم عرف، نزد همهٔ جوامع بشری اهمیت خاصی دارد و عامل آن در میان همگان محترم است. نیکی و احسان در هر اندازه و وسعتی و به هرکسی یا چیزی سفارش شده است؛ اما بعضی از نیکی‌ها اهمیتی دوچندان داردکه نیکی به پدر و مادر از جملهٔ آن‌هاست.

خداوند در قرآن بارها انسان را به احسان و نیکی به پدر و مادر امر فرموده است. این توصیه و سفارش تا آن‌جا پیش رفته که در چهار سوره از قرآن کریم، نیکی به والدین بلافاصله بعد از توحید و پرستش خدا آمده است. هم‌ردیفی این دو مسئله، بیانگر این موضوع است که اسلام تا چه حد برای پدر و مادر احترام قائل است. پیامبر گرامی اسلام(ص) و ائمهٔ معصومین(ع) نیز در سخنان و گفتار خود مردم را به این فضیلت مهم سفارش و تأکید فرموده‌اند. حضرت محمد(ص) نگاه محبت‌آمیز فرزند به پدر و مادرش را نوعی عبادت می‌داند و حضرت علی(ع) نیز می‌فرماید:

«بِرُّالْوَالِدَیْنِ مِنْ أَکْرَمِ الطِّبَاع»؛

«نیکی به پدر و مادر ارزشمندترین خُلق‌هاست» (بحارالأنوار، ج ۷۴، ص ۲۱۲).

پدر و مادر حق بزرگی بر فرزندان دارند. این حق به‌حدی بزرگ و زیاد است که انسان هرگز نمی‌تواند تمام و کمال زحمات و محبت‌های آنان را جبران کند. برای من خدمت به پدر و مادر، درواقع اطاعت از امر خدا و به‌نوعی تشکر و سپاس از زحمات طاقت‌فرسای آنان بود و هرگز این گمان را در خود راه ندادم که با این کارم در حق آنان تفضّل می‌کنم یا بخواهم بر آنان منّت بگذارم.

نیکی به پدر و مادر آثار و فوائد بسیاری در دنیا و آخرت دارد. مهم‌ترین فایدهٔ احسان به پدر و مادر، خشنودی خداوند است. امام صادق(ع) می‌فرماید:

«حُسن سلوک و نیکی به والدین از حُسن شناخت و معرفت عبد به خداوند تعالی است؛ زیرا هیچ عبادتی انسان را به‌سرعتِ نیکی به پدر و مادر به خشنودی خداوند تعالی نمی‌رساند؛ آن هم احسانی که محض تحصیل رضای پروردگار باشد» (مستدرک الوسائل، ج ۱۵، ص ۱۹۸).

فایدهٔ دیگر احسان به پدر و مادر، طول عمر است. امام محمد باقر(ع) افرادی را که به والدینشان نیکی می‌کنند، تحسین می‌کند و می‌فرماید: «خوشا به حال کسی‌که به پدر و مادر خود نیکی کند؛ زیرا خداوند به طول عمر او می‌افزاید.»

از دیگر فوائد احسان به پدر و مادر، فراوانی روزی، مرگ آسان، ورود به بهشت و نیز همنشینی با نیکان در آخرت است. پدر و مادر سبب زندگی و وجود فرزندان هستند. هستیِ همهٔ موجودات از آن خداست؛ اما در مرحلهٔ پایین‌تر، فرزندان چونان میوه‌ای از بوستان وجود پدر و مادر هستند و بدون آن‌دو، فرزندان نیز هستی پیدا نمی‌کنند. بنابراین، باید پاسدار این دو گوهر باشیم و چه در زمان حیات و چه در زمان ممات، از نیکی و احسان و یاد نیک آنان غفلت نکنیم.

نکتهٔ مهمی که نباید از آن غافل شد این است که ما نیز در آینده صاحب فرزند خواهیم شد و چگونگی رفتار ما با والدینمان آینه‌ای است برای چگونگی رفتار آنان با ما در نقش پدر و مادر. دنیا، دار مکافات است؛ پس باید همان‌گونه با پدر و مادرمان رفتار کنیم که انتظار داریم فرزندانمان با ما رفتار کنند و این یک اصل بدیهی است.

پدرم، حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، متصف به خصوصیات و ویژگی‌هایی بود که نه‌تنها برای اهل خانواده‌اش، بلکه برای تمام کسانی‌که او را می‌شناختند، محترم بود و سزاوار نیکی‌کردن. همین پایه از اعتبار و احترام را مادرم، حاجیه‌خانم ملوک دیّانی دردشتی، نزد اهل محل و آشنایان داشت. آن‌دو تا زمانی که زنده بودند، همواره ما و دیگران را به اطاعت از خدا، پیروی از سیرهٔ اهل‌بیت(ع) و روش بزرگان دینی توصیه و سفارش می‌کردند. تجلّی چنین صفات و ویژگی‌هایی در آن‌دو، مرا به اطاعت و پاسداشت بی‌چون و چرا از آنان وادار می‌کرد و به لطف خدا و توجه ائمهٔ معصومین(ع) لحظه‌ای از نیکی‌کردن به آنان غافل نشدم.

برای من زنده‌نگه‌داشتن نام و یاد پدرم، همواره از اصول اساسی در طول زندگی‌ام بوده است و نمود این امر در مؤسسات و مراکزی که وقف کرده‌ام، به‌وضوح قابل دیدن است. پدرم برای من در تمام زندگی، الگویی بی‌نظیر بود و هست. ایشان با اعتقاد تامی که به خدا و اهل‌بیت(ع) داشت، همواره من

و دیگران را به بهره‌گیری از مناقب و سیرهٔ این بزرگواران توصیه می‌کرد و خود نیز لحظه‌ای از پیروی آنان غفلت نمی‌کرد. درواقع، ایشان عالم باعمل بود و پشت تمام شعارها و حرف‌هایشان، عمل به آن‌ها جاری بود و این‌گونه نبود که اعتقاداتشان فقط در حد حرف باقی بماند.

احسان و نیکی من، به پدر و مادرم منحصر نمی‌شد. همواره در زندگی سعی کرده‌ام قدردان کسانی باشم که از آن‌ها مطلب یا نکته‌ای هرچند کوچک یاد گرفته‌ام. درواقع، سخن مولایم علی(ع) همواره پیش چشم من بوده است که فرمود: «هرکس چیزی به من بیاموزد، مرا بندهٔ خود ساخته است» (مجموعه رسائل در شرح احادیثی از کافی، ج ۱، ص ۳۲۱). در همین راستا، نهایت کوششم را کرده‌ام تا از استادان، معلّمان و همهٔ افرادی که از آنان چیزی یاد گرفته‌ام و خدمتی به من کرده‌اند، به نیکی یاد کنم و شاکر نعمت وجودشان باشم.

شکرخدای کن که موفق شدی به خیر — ز انعام و فضل او نه معطل گذاشتت
منّت منه که خدمت سلطان همی‌کنی — منّت شناس از او که به خدمت بداشتت

(سعدی، گلستان، باب هشتم، بخش ۲)

در درون خانواده نیز کوشش من بر این بود تا در امور مربوط به خواهران و برادرانم نقش‌آفرین و مسئولیت‌پذیر باشم و غم آنان را غم خود و شادی آنان را نیز شادی خود بپندارم و همواره در کنارشان بایستم. حتی اگر گاهی سلیقهٔ آنان با من متفاوت بود، تمام اهتمامم را معطوف به خواست آن‌ها کردم و در پیشبرد مقاصدشان از هیچ کوششی دریغ نکردم.

همّت بلند

امام علی(ع) می‌فرماید: «قَدْرُالرَّجُلِ عَلَی قَدْرِ همّتِهِ»؛ «ارزش انسان به اندازهٔ همّت اوست» (نهج‌البلاغه، حکمت ۴۷).

همّت بلند دار که مردان روزگار — از همّت بلند به جایی رسیده‌اند

افق دید و اوج طلبِ انسان، بسیار بلند است و هیچ‌گاه رسیدن به آمال پست و غایات کم‌مقدار، روح تشنهٔ آنان را سیراب نمی‌کند و از تکاپو، تلاش و اوج‌طلبی باز نمی‌دارد. تعالیم انبیا، اولیا و بزرگان نیز بر همین مضمون سامان یافته و دون‌همّتی و اندک‌قناعتی در طلب و مقصد، ناپسند نمایانده شده است. روایات در این زمینه بسیار است؛ امیرالمؤمنین، علی(ع) می‌فرماید: «هنگام طلب، همّت خود را بلند دار» (غررالحکم و دررالکلم، ص ۳۲۶).

اگر گویی‌که بتوانم، قدم در نه که بتوانی — وگر گویی‌که نتوانم برو بنشین که نتوانی

در طول زندگی همواره هر وقت که می‌خواستم کاری را شروع کنم، با افراد خبره و آگاه مشورت و سپس به خدا و اهل‌بیت(ع) توکل می‌کردم و بعد برای انجام آن کار به بهترین نحو، تمام همّتم را به‌کار می‌بستم و در این راه هیچ هراس و ترسی به خودم راه نمی‌دادم؛ زیرا بر این باور بودم که با تلاش و کوشش در زندگی می‌شود هر ناممکنی را ممکن کرد و به مقصود رسید:

﴿وَ شاوِرْهُمْ فِی الْأَمْرِ فَإِذا عَزَمْتَ فَتَوَکَّلْ عَلَی اللهِ إِنَّ اللهَ یُحِبُّ الْمُتَوَکِّلِین﴾؛

«پس، از آن‌ها درگذر و برایشان آمرزش طلب و در کارها با آنان مشورت نما، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن که بی‌تردید خداوند توکل‌کنندگان را دوست دارد» (آل‌عمران، آیهٔ ۱۵۹).

جدا شد یکی چشمه از کوهسار / به ره گشت ناگه به سنگی دچار
به‌نرمی چنین گفت با سنگ سخت / کرم کرده راهی ده ای نیکبخت
جناب اجل کش گران بود سر / زدش سیلی و گفت: دور ای پسر!
نشد چشمه از پاسخ سنگ، سرد / به کندن در اِستاد و ابرام کرد
بسی کَند و کاوید و کوشش نمود / کز آن سنگ خارا رهی برگشود
ز کوشش به هرچیزخواهی رسید / به هرچیزخواهی کماهی رسید
برو کارگر باش و امّیدوار / که از یأس جز مرگ ناید به‌بار
گرت پایداری‌ست در کارها / شود سهل پیش تو دشوارها

(ملک‌الشعرای بهار، مثنویات، شمارهٔ ۷۳)

همّت بلند، انسان را به کوشش و تلاش وامی‌دارد و از تن‌آسایی و تنبلی دور می‌کند و قوت و قدرت و شجاعت فرد را آشکار می‌سازد. با توجه به کم‌ارزشی و فناپذیری دنیا و مظاهرش، انسان باید همّتش را از آن‌ها منصرف کرده و به‌سوی غایات معنوی و آخرتی سوق دهد. کسی‌که همّت و اهتمامش را در راه رسیدن به غایات مادی دنیایی مصرف کند، زیان کرده و به‌زودی گرفتار حسرتی بزرگ خواهد شد.

پیامبر عظیم‌الشأن اسلام(ص) نیز که خود در بلندهمّتی از همگان گوی سبقت را ربوده بود، پیروانش را به بلندهمّتی فرامی‌خواند و با ستایش از بلندهمّتان به الگوگیری از آنان تشویق می‌فرمود.

یکی از حکیمان می‌گوید همّت حیوانات به اندازهٔ قدرت آن‌هاست؛ اما انسان به اندازهٔ همّت خود قدرت دارد. همّت، زیر سیطرهٔ درایت و عقل تحقق می‌یابد. انسان، تنها موجودی است که توان تصمیم‌گیری دارد. او می‌تواند خود را بسازد. تصمیم‌گیریِ انسان می‌تواند به تغییر خودش و حتی جهان منجر شود. سیره و ادبیات غنی و عرفانی ما بر این ویژگی‌های انسان تأکید بسیاری کرده و همواره در فرازهای پُراوج خود، آدمی را به ذاتش ارجاع داده است:

حافظ اگر قدم زنی در ره خاندان به صدق　　بدرقهٔ رهت شود همّت شحنهٔ نجف

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۲۹۶)

همّت را گرایش نیرومند به پیشرفت و دستیابی به اهداف والا و کوشش جدّی برای دستیابی به هدف‌های متعالی معنا کرده‌اند. اگر به مترادف‌های همّت، مانند ارادهٔ قوی، عزم جزم، کوشش مدام و تلاش وافر توجه کنیم، دایرهٔ تأکید بر این ارزش‌های انسانی و عام، گسترهٔ وسیع‌تری می‌یابد.

موفقیت در زندگی به عوامل متعددی نظیر ایمان به موفقیت، قاطعیت، پشتکار، استقامت و خودشناسی بستگی دارد. نفس ارزش کار، به‌حرکت‌درآمدن و پوییدن و رفتن است. تفسیر زیبا و پُرمغز آیهٔ ۱۸ سورهٔ فاطر ﴿وَ إِلَی اللهِ الْمَصیر﴾؛ «و بازگشت (همگان) به‌سوی خداست» نیز بر این نکته اشارت دارد که هر لحظه و هر آن، در حال شدن و به‌سوی خدا و کمال مطلق رفتن است. هدف، فقط بهانه‌ای برای حرکت و پیشرفت به‌شمار می‌آید. کار بی‌ثبات، اساس توفیق‌نیافتن و ناکامی در رسیدن به خواست‌ها و آرزوهاست:

ای مرغک رام‌گشته در دام　　برخیز که دام را گسستند

پر می‌زن و در سپهر بخرام　　کز پرشکن تو، پرشکستند

بس چون تو، پرندگان گمنام　　جُستند ره خلاص و جَستند

با کوشش و سعی خود، سرانجام　　در گوشهٔ عافیت نشستند

(پروین اعتصامی، دیوان شعر، مثنویات، تمثیلات و مقطعات)

چنانچه توان و کوشش فرد با میزان همّتش رابطهٔ مستقیم داشته باشد، انسان می‌تواند به اهداف عالی نایل شود:

همّت اگر سلسله‌جنبان شود　　مور تواند که سلیمان شود

زنده‌دلانی که به بالا پرند　　از اثر همّت والا پرند

(وحشی، خُلد برین، حکایت)

و لذا اصل اساسی این است که همّت بلند و عزم والا از روحی نیرومند و توانا برمی‌آید؛ چنان‌که حافظ گوید:

خامان ره‌نرفته چه دانند ذوق عشق　　دریادلی بجوی دلیری سرآمدی

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۴۳۹)

باقیات‌الصالحات

«تلک آثارنا تدل علینا فانظروا بعدنا الی‌الآثار»

(کشف الاسرار و عدهٔ الابرار، ج ۱، ص ۳۵۳)

اکنون که شما خوانندهٔ عزیز، این کتاب را می‌خوانید، دههٔ ششم زندگی‌ام را می‌گذرانم. در تمام این سال‌ها با استمداد از خدا و اهل‌بیت(ع) همواره به این اندیشیده و در پی آن بوده‌ام که وجودم، همّتم و استعدادهای خدادادی‌ام در جهت رفاه جامعه و رفع مشکلات اقشار آسیب‌پذیر تأثیرگذار باشد و به‌خصوص مسائل و موضوعات دینی و فرهنگی سرلوحهٔ فعالیت‌های اجتماعی‌ام باشد. پرداختن به این امور را مصداق بارز صدقهٔ جاری و به‌جاگذاشتن «باقیات‌الصالحات» می‌دانم. آثار خیر شامل امور فراوانی می‌شود؛ از مؤسسات خیریه‌ای که برای کسب رضایت خداوند تأسیس می‌شود تا رواج یک فکر خوب، یک رفتار نیک و حتی باقی‌گذاشتن فرزندانی که با تأثیرپذیری از سیرهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) بتوانند در راه آبادانی و پیشرفت جامعهٔ خویش بکوشند.

روش من در زندگی، درواقع مصداق سخنی از امام صادق(ع) است:

«هرکس از این جهان درگذرد، پس از مرگ چیزی به او نمی‌رسد، جز این‌که پیش‌ترسه چیز از خود باقی گذاشته باشد: ۱. کار نیکی که اثرش پس از او باقی باشد؛ ۲. سنّت حسنه‌ای که در میان مردم رواج داده باشد و بعد از او مردم به آن روش عمل کنند؛ ۳. فرزند صالحی که برای او دعا کند» (وسائل‌الشیعه، ج ۱۳، ص۲۹۲).

در طول این سال‌ها، همواره به این موضوع نگاهی ویژه داشته‌ام که کار را با خلوص دل انجام دهم و در این راه از هیچ‌چیز واهمه و ترسی نداشته باشم. به لطف خدا و یاری ائمهٔ معصومین(ع) تاکنون ده‌ها مؤسسه و طرح خیر را تأسیس کرده‌ام که هریک از آن‌ها چه از نظر وسعت و چه از لحاظ معماری، بی‌نظیرند. معتقدم که وقتی انسان می‌خواهد کاری را انجام دهد، باید به بهترین شکل ممکن انجام دهد؛ زمین آن مناسب باشد، نقشه و طرح آن کاملاً مهندسی و مطابق با پیشرفت‌های روز دنیا باشد، مصالحی که استفاده می‌شود از مرغوب‌ترین آن‌ها باشد و در نهایت این‌که معماری آن نیز باید چشم‌نواز و دیدنی و برخاسته از متن هویت فرهنگ اسلامی باشد. کاری که برای خدا انجام می‌شود، ماندگار خواهد بود و باید از هر حیث مرتب، منظّم و عالی باشد. این نکته در تعالیم و آموزه‌های قرآنی نیز به‌خوبی نمایان است.

کسی نیک ببیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلق خدای

(سعدی، بوستان، باب دوم، حکایت درویش با روباه)

سید حسین رضازاده
مدیرعامل مجمع خیرین سلامت
رئیس جشنواره

بهجت و انبساط روحی و لذت واقعی

امام علی(ع) می‌فرماید: «السُّرُورُیَبْسُطُ النَّفْسَ وَ یُثِیرُالنَّشَاطَ»؛ «سرور و شادمانی موجب بهجت و انبساط روحی انسان می‌شود» (غررالحکم و دررالکلم، ص ۱۱۳). بنده همیشه و همه‌جا با بهره‌گیری از ایمان مذهبی‌ام، به کل نظام هستی و قوانین حاکم بر آن نگاهی خوشبینانه داشته و دارم و معتقدم که این جهان هدفی دارد؛ هدفی که خداوند به مؤمنان وعده داده و آن رستگاری و سعادت در دو جهان است. از نظر من، هر کاری که برای جلب رضای الهی انجام پذیرد، عبادت تلقی می‌شود و به همین دلیل تا به امروز لحظه‌ای از این عبادت غافل نشده‌ام و همواره نهایت تلاش و کوششم را به‌کار گرفته‌ام تا منشأ خدماتی بشوم که نفع عموم در آن نهفته است:

بد و نیک مردم چو می‌بگذرند — همان به که نامت به نیکی برند
جوانمرد و خوش‌خوی و بخشنده باش — چو حق بر تو پاشد تو بر خلق پاش
نمرد آن‌که ماند پس از او به‌جای — پل و خانی و خان و مهمان‌سرای
هر آن کو نماند از پسش یادگار — درخت وجودش نیاورد بار
وگر رفت و آثار خیرش نماند — نشاید پس مرگش الحمد خواند
یکی نام نیکو ببرد از جهان — یکی رسم بد ماند از او جاودان

(سعدی، بوستان، باب اوّل)

مال و ثروت من فقط ابزاری است برای رسیدن به خدا و معتقدم که انسان مسلمان باید در همه‌حال کارهایش را مطابق دستورات خدا و اهل‌بیت(ع) انجام دهد؛ زیرا فقط نام نیک و آثار خیر است که می‌ماند و جسم انسان و مال و ثروت، ناپایدار و فناپذیرند.

خواهی که خدا کار نکو با تو کند — ارواح ملائک همه رو با تو کند
یا هرچه رضای او در آن است، بکن — یا راضی شو هرآنچه او با تو کند

(ابوسعید ابوالخیر، رباعیات، شمارهٔ ۲۵۰)

فرصت مده از دست و به هر قیمت هست — افکار عموم را ز خود راضی کن

(محمد فرخی یزدی، دیوان، رباعیات)

در طول زندگی، برای من، اندیشیدن به پیام نهفتهٔ آیهٔ شریفهٔ ﴿إِنَّ اللهَ لَا یُضِیعُ أَجْرَالْمُحْسِنِینَ﴾؛ «همانا خداوند پاداش نیکوکاران را ضایع نمی‌کند» (یوسف، آیهٔ ۹۰)، همواره درس‌آموز و عبرت‌انگیز بوده است و نقش بزرگ آن را در زندگی فردی و اجتماعی‌ام مشاهده کرده‌ام. نیکوکاری و احسان، موجبات دوستی و صمیمیت افراد جامعه را فراهم می‌کند و اسباب آمرزش و مغفرت انسان می‌شود. نیکوکاری و احسانی که به‌دور از هرگونه ریا و آزار و اذیت و منّت‌گذاری باشد، مصداق احسان قرآنی است که

حاج رسول گل‌احمد، حاج سیّد حسین رضازاده، حاج مصطفی گلسرخی، حاج علی ابریشم‌کار و حاج رسول ابریشم‌کار

جاودانه می‌ماند. هیچ‌چیزی را مانع خود برای پیشقدم‌شدن و کوشش در امور خیر ندانسته و با امید به فضل خدا و عنایت خاصّهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، لحظه‌ای از تلاش برای تحقق فرامین الهی و دستورات ائمهٔ هدی(ع) از پا ننشسته‌ام. این اعتقاد قلبی آنچنان بهجت و انبساط روحی به این بندهٔ کمترین بخشیده که لحظه‌ای برای خدمت به ابناء بشر از هیچ کوششی در حد توان و بضاعت مزجاتم دریغ نخواهم کرد؛ بمنّه و کرمه

قصر فردوس به پاداش عمل می‌بخشند ما که رندیم و گدا دیر مغان ما را بس

(حافظ، غزلیات، شمارهٔ ۲۶۸)

فصل سوم:

وقف ماندگار

معرفی مؤسسهٔ تحقیقات

و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

اشاره

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، از بدو تأسیس، محور فعالیت‌هایش را براساس نیاز مخاطب تعریف کرده و آنچه در وقف‌نامه و اساسنامه ذکر شده را پایه و ریشهٔ فعالیت‌هایش قرار داده است.

نگرشِ پژوهشیِ صِرف، بدون درنظر گرفتن نشر و تبلیغ، هرگز هدف مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) نبوده است؛ اما همّتش را بر این باور مصروف کرده که نشر و تبلیغ، پایه‌های تحقیق و پژوهش را می‌جوید تا راه را صحیح طی کند. متأسفانه امروزه در فعالیت‌های اسلامی، فاصلهٔ زیادی بین پژوهش و ابلاغ وجود دارد؛ به‌گونه‌ای که ابلاغ درصد بسیار ناچیزی از پژوهش را پوشش می‌دهد و چه بسیار مطالب ارزشمندی که از دسترس محتاجان دور مانده است. برای رفع این نقیصه، قبل از آغاز هر پژوهش باید زمینهٔ عرضه آن بررسی شود و در همان چارچوب، تحقیقی صورت گیرد. به زمینهٔ عرضه، از دو جهت باید توجه شود؛ اوّل نیاز و دوم آگاهی. مخاطب باید بداند چه می‌خواهد و آنچه می‌خواهد کجاست. این همان کاری است که هر متخصص فروش انجام می‌دهد و اتصال بین عرضه و تولید را فراهم می‌کند.

تمام بندهای یک تا ده وقف‌نامهٔ مؤسسه، تبیین‌کنندهٔ وظائف واحد علمی پژوهشی است. به زبانی دیگر، واحد علمی‌پژوهشی عهده‌دار انجام اهداف برپایی مؤسسه است و واحدهای دیگر، وظیفهٔ ایجاد بستر و به‌کارگیری ابزارها را برعهده دارند.

براساس آنچه ذکر شد، واحد علمی پژوهشی نیازمند نظارت مستمر از وضعیت فرهنگی است تا

تحقیقات
اهل البیت
علیهم السلام
نیمه شعبان ۱۴۲۳

مخاطب را از نظر نیاز گروه سنی، فهم و دریافت، طبقه‌بندی کند و محور فعالیتش را بر آن پایه قرار دهد.

پس از مخاطب‌شناسی، فعالیت در بخش‌های مختلف با هدف تبیین فرهنگ الهی تشیّع اثنی‌عشری آغاز، محتوا آماده و سپس نوع ارائه با دسته‌بندی موردنیاز اعم از مقاله، نکته، پرسش و پاسخ، عکس‌نوشته، پاورپوینت و کلیپ تهیه می‌شود. کوشش برای ارائهٔ مطالب به‌گونه‌ای است که دریافت‌کننده به‌راحتی به آنچه می‌خواهد دست یابد. در پایان مسیر، بازخورد فعالیت از کلمات مورد جست‌وجو تا مناطق و نظریات، دریافت و سپس مسیر اصلاح می‌شود.

بی‌تردید، انجام کامل آنچه ذکر شد، نیازمند گروهی متخصص و دردمند است. به امید آن‌که به دریا برسیم و به‌قدر نیاز آحاد جامعه به آگاهی و شناخت معارف حقهٔ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، گام‌هایی برداشته و به مخاطبان عرضه داریم.

عکس صفحهٔ قبل:
سردرب ورودی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

دربارهٔ وقف و مصارف آن

وقف در لغت به‌معنای ایستادن، ماندن و آرام‌گرفتن است و در اصطلاح فقهی، نگه‌داشتن و حبس‌کردن عین ملک است و مصرف‌کردن منافع آن در راه خدا. صدقات جاریه، به‌خصوص وقف، از بهترین و مؤثرترین شیوه‌های انفاق است و موجب می‌شود برای همیشه آثار و خیرات بخشش مال، شامل حال واقف شود و از بهره‌های معنوی و اخروی آن سود ببرد. وقف از مختصات نظام حقوقی و اقتصادی اسلام است؛ اما در همهٔ جوامع، نوعی از وقف وجود دارد و اگرچه نام وقف بر آن‌ها اطلاق نمی‌شود، عمل آن‌ها شبیه وقف است. وجود انواع معابد در اجتماعات مختلف و تخصیص اموال و املاک به آن‌ها و نیز مؤسسه‌های خیریه‌ای که در سراسر دنیا به‌وجود آمده است، همگی حکایت از وجود نوعی وقف دارد. بنابراین، باید گفت که وقف از دیرباز در اَشکال گوناگون در تاریخ بشر وجود داشته، اما اسلام آن را در مسیری روشن‌تر، منطقی‌تر، هدفدارتر، مترقی‌تر و دقیق‌تر قرار داده است.

در قرآن کریم آیه‌ای که به‌روشنی به وقف اشاره کند، وجود ندارد؛ اما از محتوای برخی از آیات درمی‌یابیم که به این سنّت حسنه سفارش شده است. در سوره‌های آل‌عمران، بقره و مزمّل اشاراتی کلی بر انجام خیرات و تحریض به آن‌ها وجود دارد؛ اما در دو آیهٔ ۴۶ سورهٔ کهف و ۷۶ سورهٔ مریم این اشاره روشن‌تر است:

﴿الْمالُ وَ الْبَنُونَ زينَةُ الْحَياةِ الدُّنْيا وَ الْباقِياتُ الصَّالِحاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَواباً وَ خَيْرٌ أَمَلا﴾؛

«مال و فرزندان زیب و زیور زندگی دنیایند، و ماندگارهای نیکو (مانند اعتقادات حقّه و

درب شمالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

فضائل نفسانی و عمل‌های نیک) در نزد پروردگار تو از نظر پاداش بهتر و از نظر امید (به بازتاب دنیوی و اخروی آن) نیکوتر است» (کهف، آیهٔ ۴۶).

﴿وَ یَزِیدُ اللهُ الَّذِینَ اهْتَدَوْا هُدیً وَ الْباقِیاتُ الصَّالِحاتُ خَیْرٌ عِنْدَ رَبِّکَ ثَواباً وَ خَیْرٌ مَرَدًّا﴾؛ «و خداوند بر هدایت کسانی که هدایت یافته‌اند می‌افزاید، و ماندگارهای شایسته (عقاید حقّه و فضائل نفسانی و عمل‌های صالح) نزد پروردگارت از نظر پاداش (اخروی) و از نظر عاقبت بهتر است» (مریم، آیهٔ ۷۶).

وقف، عمل صالحی است که علاوه بر این‌که خود ماندگار است، نام واقف را نیز جاودانه می‌سازد و برای او خیر جاویدان به ارمغان می‌آورد. وقف احسانی است عاری از منّت و خالی از اذیت و نیز صدقه‌ای است که به تحقیر شخصیت دیگران منجر نمی‌شود. ائمهٔ اطهار(ع) نیز در اجرای سنّت وقف پیشقدم بوده و همواره مردم را به آن توصیه و سفارش کرده‌اند. امام علی(ع) چاه‌ها و باغ‌های بسیاری را که به‌دست خود احداث می‌کرد، در راه خدا و مسلمانان وقف می‌کرد که برخی از این چاه‌ها و قنوات هنوز در کشور عربستان با عنوان «آبار علی» (چاه‌های علی) شناخته و استفاده می‌شود.

نمای شب از سردرب
ورودی مؤسسهٔ
تحقیقات و نشر معارف
اهل البیت(ع)

وقف، ثروت و مایملک را بسان چشمه‌ای همیشه‌جوشان درمی‌آورد که هرگز از جوشش بازنمی‌ایستد و برای همیشه خیر و برکت را در بستر زمان و اجتماع جاری و صاحب خویش را از بهره‌های عظیم آن برخوردار می‌کند. در کتاب‌های تاریخ و حدیث آمده است که اغلب صحابهٔ پیامبر اسلام(ص) از خود موقوفاتی را به یادگار گذاشته‌اند. جابر بن عبدالله انصاری می‌گوید: «از یاران پیامبر(ص) کسی نبود که توانایی‌هایی داشته و چیزی را وقف نکرده باشد.»

زندگی دنیوی به‌طور قطع و یقین، فانی و محکوم به فناست و حتی محکم‌ترین ساختمان‌ها و قوی‌ترین انسان‌ها نیز از این قاعده مستثنی نیستند. آیهٔ ۷۸ سورهٔ نساء، ناظر به همین معناست که دنیا و هرچه در آن است، نابود خواهد شد و چیزی از آن باقی نمی‌ماند:

﴿أَيْنَما تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ كُنْتُمْ فی بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ حَسَنَةٌ يَقُولُوا هذِهِ مِنْ عِنْدِ اللهِ وَ إِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللهِ فَما لِهؤُلاءِ الْقَوْمِ لا يَكادُونَ يَفْقَهُونَ حَديثاً﴾؛

«هر جا باشید، مرگ شما را درمی‌یابد؛ هرچند در برج‌های محکم باشید. و اگر به آن‌ها (منافقان) حسنه (و پیروزی) برسد، می‌گویند: این از ناحیهٔ خداست، و اگر سیّئه (و شکستی) برسد، می‌گویند: این از ناحیهٔ توست. بگو همهٔ این‌ها از ناحیهٔ خداست. پس چرا این گروه حاضر نیستند سخنی را درک کنند؟»

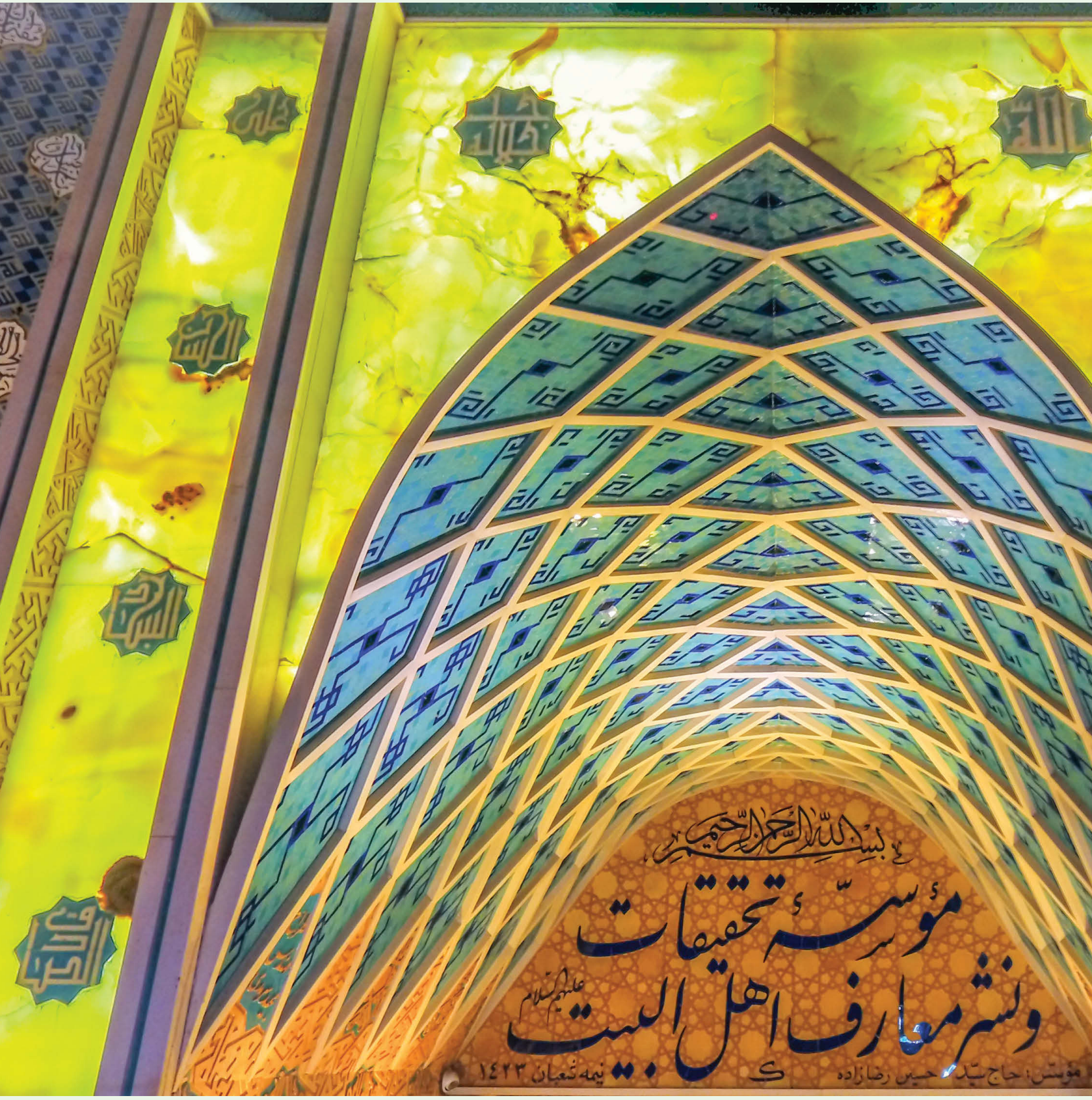
بسم الله الرحمن الرحیم
مؤسسه تحقیقات
و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
مؤسس: حاج سید حسین رضازاده
۱۵ نیمه شعبان ۱۴۲۳

از دیگر سو، آنچه باقی است و اثرات آن از بُعد مادی در زندگی عینی بادوام‌تر و از لحاظ زندگی حقیقی، ابدی و فناناپذیر است، اعمال صالح و ارزشمندی چون باقیات صالحات یا همان وقف است. براین‌اساس، اگر بتوان انسان‌های مصلح را با انجام اعمال صالح با خداوند متعال و ذات پاک او که ابدی است پیوند داد، رنگ جاودانگی به خود می‌گیرند. خداوند در قرآن کریم در این‌باره می‌فرماید:

﴿وَ یَزیدُ اللهُ الَّذینَ اهْتَدَوْا هُدیً وَ الْباقِیاتُ الصَّالِحاتُ خَیْرٌ عِنْدَ رَبِّکَ ثَواباً وَ خَیْرٌ مَرَدًّا﴾؛

«و خداوند بر هدایت کسانی که هدایت یافته‌اند می‌افزاید، و ماندگارهای شایسته (عقاید حقّه و فضائل نفسانی و عمل‌های صالح) نزد پروردگارت از نظر پاداش (اخروی) و از نظر عاقبت بهتر است» (مریم، آیهٔ ۷۶).

برخی از مصارف وقف عبارت است از:

۱. تعلیم و تربیت رایگان؛ از قبیل احداث مدارس، کتابخانه‌ها و...

۲. معالجه و درمان بیماران؛ نظیر احداث مراکز بهداشتی و درمانی و...

۳. احداث مراکز علمی و تحقیقاتی و تأمین بودجه‌های آن‌ها؛ نظیر دانشگاه‌ها

۴. کمک به زوّار و مسافران

۵. حمایت از فقرا و مساکین و ایتام

۶. آب و آبیاری

گسترهٔ حوزهٔ وقف در جامعه، معیار ارزشمندی برای دینداری، دین‌باوری و آخرت‌گرایی است؛ به‌گونه‌ای که می‌توان با آن ایمان جامعه را سنجید. وقف و موقوفات از آن جهت که حاکی از وجود مردم خیّر و دین‌باور است، همچون آینه‌ای ایمان قلبی آنان را می‌نمایاند؛ اما از آن جهت که چگونه با آن برخورد می‌کنند، تقوای مصرف‌کنندگان را هم به نمایش می‌گذارد.

حاج سیّد حسین رضازاده بر این باور است:

«آنچه مهم است، در مرحلهٔ اوّل رضایت خالق و ائمهٔ معصومین(ع) و سپس بهره‌مندی مردم از این موقوفه‌هاست. در تمام سال‌هایی که از عمرم می‌گذرد، ذره‌ای از تلاش و کوشش برای خدمت‌رسانی به خلق خدا دریغ نکرده و تمام موقوفه‌ها را به‌نام یکی از ائمهٔ معصومین(ع) مزیّن کرده‌ام تا هرکس که از این مراکز و مؤسسات بهره‌مند می‌شود، بداند که این بناها ساختهٔ عشق به اهل‌بیت(ع) است و بس. این نام‌های مقدس، ریشه و هدف اصلی کار را نشان می‌دهد. به‌عبارتی، هم آغاز راه بوده است، هم میانهٔ راه و هم سرانجام و در نهایت این‌که تمام این موقوفه‌ها، محصول تعالیم و ارشاد ائمهٔ معصومین(ع) بوده است.

تصویری از برگزاری مراسم آئینی در سالن حضرت خدیجه کبری مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

از دیدگاه من، یگانه عنصر مهم انگیزه است، نه ساختمان و محل و... . وقف از نظر من باید محصول ایمان به خدای یکتا، عشق به مردم، عمل به وظیفهٔ دینی و انسانی، عشق به پایداری این مرز و بوم و جوشش از درون برای رسیدن به آرمان‌های بلند انسانی باشد که همگی برگرفته از تعالیم ارزشمند و نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) است.»

محل احداث و عملیات ساختمانی مؤسسه

عملیات ساختمانی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، در روز سی‌ام مهر ۱۳۸۱شمسی، مطابق با روز مبارک پانزدهم شعبان ۱۴۲۳قمری، مصادف با زادروز حضرت بقیه‌الله(عج)، آغاز شد. در این مراسم شخصیت‌هایی همچون نمایندگان مراجع تقلید، جمعی از روحانیون معظّم، استادان و رؤسای محترم دانشگاه‌ها، ازجمله استاد مدعو از دانشگاه الازهر مصر، مدیران دولتی و ارگان‌ها، تجار و کسبه، خیّرین و مدیران مؤسسات خیریه و مراکز فرهنگی و دیگر اقشار علاقه‌مند به خاندان اهل‌بیت(ع) و معارف اسلامی حضور داشتند.

این پروژهٔ عظیم با زیربنایی بیش از سه‌هزاروپانصد مترمربع، در مرکز شهر تاریخی و عالم‌پرور

بسم الله

مؤسّ

ونشر معارف

مؤسّس: حاج سیّد حسین رضازاده

الرحمن الرحيم
تحقیقات
اهل البیت علیهم السلام
نیمه شعبان ۱۴۲۳

اصفهان، در تقاطع هشت‌بهشت غربی و نشاط، در شعاع سیصدمتری جنوب شرقی میدان زیبا و نفیس «نقش جهان» واقع شده است. بنای این مرکز، در دو طبقه و از چهار بخشِ «علمی پژوهشی»، «آموزش»، «تالار، سالن اجتماعات و همایش‌ها» و «کتابخانهٔ پیشرفتهٔ دیجیتالی» تشکیل شده است. جایگاه ویژهٔ باورهای فرهنگی، اعتقادی و اجتماعیِ اصفهان موجب شده تا در برنامه‌ریزی و طراحی‌های فیزیکی و متافیزیکی این مؤسسه، گام‌هایی حساب‌شده و متناسب با موجودیت فرهیختهٔ این شهر برداشته شود.

ویژگی‌های معماری

عناصر و شاخصه‌های معماری در طراحی فیزیکی مؤسسه، همه نمایانگر تلفیق معماری سنّتی، اسلامی و مُدرن جهان اسلام است. معماری فضاهای داخلی مؤسسه، مؤیّد نگاه‌های روحانی و علمی سازندهٔ طرح است و می‌توان به‌طور یقین گفت که هر بینندهٔ ناآشنا با انگیزه‌ها و اهداف ساخت این مجموعه، چنانچه در بطن معماری و تزیینات ظاهری آن قرار گیرد، خود را محصورِ انبوهی از معانی و مفاهیم مقدس توحیدی و اسلامی خواهد یافت. همچنین اصول کلی این بنا به‌گونه‌ای طراحی شده که پس از اتمام و بهره‌برداری، بتواند الگویی مناسب برای کارشناسان و معماران ساخت این‌گونه بناها به‌شمار آید.

وقتی با نمای مُدرن و آمیخته با فرهنگ بومی ورودی مؤسسه روبه‌رو می‌شویم، آنچه بیش از هر مشخصهٔ دیگر جلب نظر می‌کند، همگونی طرح‌های زیبای اسلامی و مُدرن آن است؛ مانند تکرار اسم جلالهٔ «الله» که خود را در عمق نگاه بیننده جای می‌دهد.

درب ورودی بزرگ و بسیار زیبای مؤسسه از جنس چوب و با معرّق‌کاری‌ها و گره‌چینی‌های هنرمندانه‌ای، خودنمایی می‌کند. حاشیه‌های این درب با خط زیبای نستعلیق به آیات الهی و اسماء متبرکهٔ معصومین(ع) منقوش و مزیّن شده‌اند.

به‌جرأت می‌توان گفت که هنر به‌کار رفته در نما و فضاهای مختلف درون و برون بنا، مجموعهٔ چند هنر ظریف سنّتی و اسلامی است که اعتقادات دینی مردم این اقلیم را به‌دور از حضور هر هنر وارداتی و غیرایرانی نمایش می‌دهد.

هنگام ورود به مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) و پس از گذر از سردر مزیّن به اسماءالله و عبور از درب چوبی معرّق ارزشمندی که باب فاطمه(س) نامگذاری شده است، به فضای آکنده از آیات الهی و اسماء مبارک ائمهٔ معصومین(ع) این مجموعهٔ معظم داخل می‌شویم.

گچ‌بری‌های زیبا و ظریف سقف که آیات مبارک ﴿أَلا بِذِكْرِاللهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوب﴾ (رعد، آیهٔ ۲۸) و ﴿إِنَّ

ولایة علی ابن ابیطالب حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی
الحسین سبط
الحسین سبط

نمای گچ‌بری سقف ورودی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مزین به آیات قرآن

أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقاكُم﴾ (حجرات، آیهٔ ۱۳) را در خود جای داده است، در نور جاری که نام مبارک امیرالمؤمنین علی(ع) را بر محیط خود دارد جلوه‌ای خاص یافته است.

آیهٔ مبارکهٔ ﴿يَرْفَعِ اللهُ الَّذينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجاتٍ وَ اللهُ بِما تَعْمَلُونَ خَبير﴾ (مجادله، آیهٔ ۱۱) که به‌صورت کاشی معرّق پشت میز پذیرش قرار دارد و لوح سنگی یادبودی که به آیهٔ مبارکهٔ ﴿الر كِتابٌ أَنْزَلْناهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُماتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلى صِراطِ الْعَزيزِ الْحَميد﴾ (ابراهیم، آیهٔ ۱) تزیین یافته است، هدف بنا و ساختمان را گوشزد می‌نماید. افزون بر در اصلی ساختمان، سه در اصلی دیگر به این ورودی متصل است که درِ سمت شمال با تزیینات خاص و نام مبارک حضرت حجت ابن الحسن(عج) در دو سوی آن، جلوه‌ای خاص به فضا بخشیده است.

چلچراغ عظیم و باشکوه آویختهٔ ورودی، به بیننده اعتماد به نفس خاصی می‌دهد. کتیبهٔ قرآنی و نقش‌های خاطره‌انگیز و هنر آیینه‌کاری و کاشی‌کاری فضاها و دیوارها و سقف هال که به‌صورت نقش‌برجسته و ماهرانه با آیات قدسی زینت یافته است، تماشاگر را به تعظیم و تکریم خود تشویق می‌نماید و گویی او را به میهمانی در فضایی عرفانی دعوت می‌کند.

تالار اجتماعات حضرت خدیجهٔ کبری(س) تالاری است تقریباً مربع‌شکل که هر بیننده را مبهوت خود می‌کند. چتری از اسماء مقدس چهارده معصوم(ع) و نام مبارک حضرت زینب(س) و حضرت عباس(ع) بالای سر آنانی است که وارد این فضا می‌شوند. این تالار پذیرای ششصد نفر است که بر صندلی‌های سبزرنگ آن مستقر می‌شوند. عرض و طول تالار به‌گونه‌ای است که از هر نقطه، ارتباطی نزدیک با جایگاه

(سن) برقرار نموده است. شش درب بزرگ متصل به تالار، امکان پرشدن و تخلیهٔ سریع را فراهم آورده است. صلوات چهارده معصوم(ع) خواجه نصیرالدین طوسی جلوه‌گر دیوارهای چوبی است و کاشی‌های سفالی آن که با رنگ چوب هماهنگی دارد، آرامشی درخور توجه را به بیننده القا می‌نماید.

بر تارک جایگاه (سن)، آیهٔ مقدس تطهیر و حدیث مبارک ثقلین گویای مسیر و هدف اجتماعات تشکیل‌یافته در این تالار است. این تالار به جدیدترین وسائل صوتی و تصویری مجهز است و به شرکت‌کنندگان در برنامه‌ها امکان بهره‌برداری بهتر از مطالب ارائه‌شده را می‌دهد.

این مجموعهٔ گنبدگونه، آکنده از گچ‌بری‌های زیبا و ظریفی است که منبعث از طرح گنبد مسجد شیخ لطف‌الله، شاهکار معماری دورهٔ صفویه است

یکی از درب‌های شمالی تالار به تالار پذیرایی و پیشخوان (بوفه) متصل است و درب شمالی دیگر مستقیم افراد را به خارج از ساختمان هدایت می‌نماید.

دعای عهد که با گچ‌بری بی‌نظیری گرداگرد فضای سقف را پوشانده، یادآور عهدی است که شیعه در زمان غیبت با امام معصوم خود دارد. به‌تعبیری، تمامی این ساختمان زیر پوشش این عهد است که هرچه می‌کنیم برای اثبات متعهد بودن به وظیفهٔ یک بندهٔ خداست. از طریق دو دستگاه پلکان شمالی و جنوبی می‌توان به طبقهٔ زیرین ساختمان شامل تالار مدیریت علمی‌پژوهشی علامهٔ امینی دسترسی یافت.

لوستر هماهنگ با این فضا به‌همراه چهار لوستر در چهار طرف آن، نور این فضا را تأمین می‌کند. در

نمای گچ‌بری سقف ورودی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مزین به آیات قرآن

عکس صفحهٔ بعد: کتیبه تاریخچه مؤسسه نصب شده در محل ورودی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

بسم الله الرحمن الرحیم

الر کتاب أنزلناه إلیک لتخرج الناس من الظلمات إلی
النور باذن ربهم إلی صراط العزیز الحمید

با تائیدات خداوند متعال و در ظل توجهات خاصه ولی الله الاعظم امام
عصر حضرت حجة ابن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف و در بیست و
هفتمین سال استقرار جمهوری اسلامی ایران مؤسسه تحقیقات و نشر
معارف اهل البیت علیهم السلام به همت و سعی آقای حاج سید حسین
رضازاده فرزند حجة الاسلام و المسلمین آقای حاج سید فضل الله رضازاده
بنیانگذاری و براساس مندرجات وقفنامه وقف گردید این مؤسسه به منظور
آموزش تحقیق نشر و تبلیغ پیرامون معارف اهل البیت علیهم السلام و
فرهنگ گهربار شیعه تأسیس شده است ساختمان حاضر بازیربنای سه هزار
و پانصد متر مربع و در زمینی به وسعت یکهزار و یکصد و بیست متر مربع که نهصد و پنجاه متر مربع
آن موقوفه مرحوم ملاباشی میباشد توسط مؤسس احداث و برای مؤسسه تحقیقات
و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام وقف گردیده و تحت زعامت
حضرت آیت الله آقای حاج سید حسن فقیه امامی آغاز به کار نمود و فعالیت
آن طبق مندرجات وقفنامه ادامه خواهد یافت هرگونه تغییر و تبدیل ساختمان و
کاربری آن که خلاف مندرجات وقفنامه باشد خلاف شرع و غیر مجاز میباشد

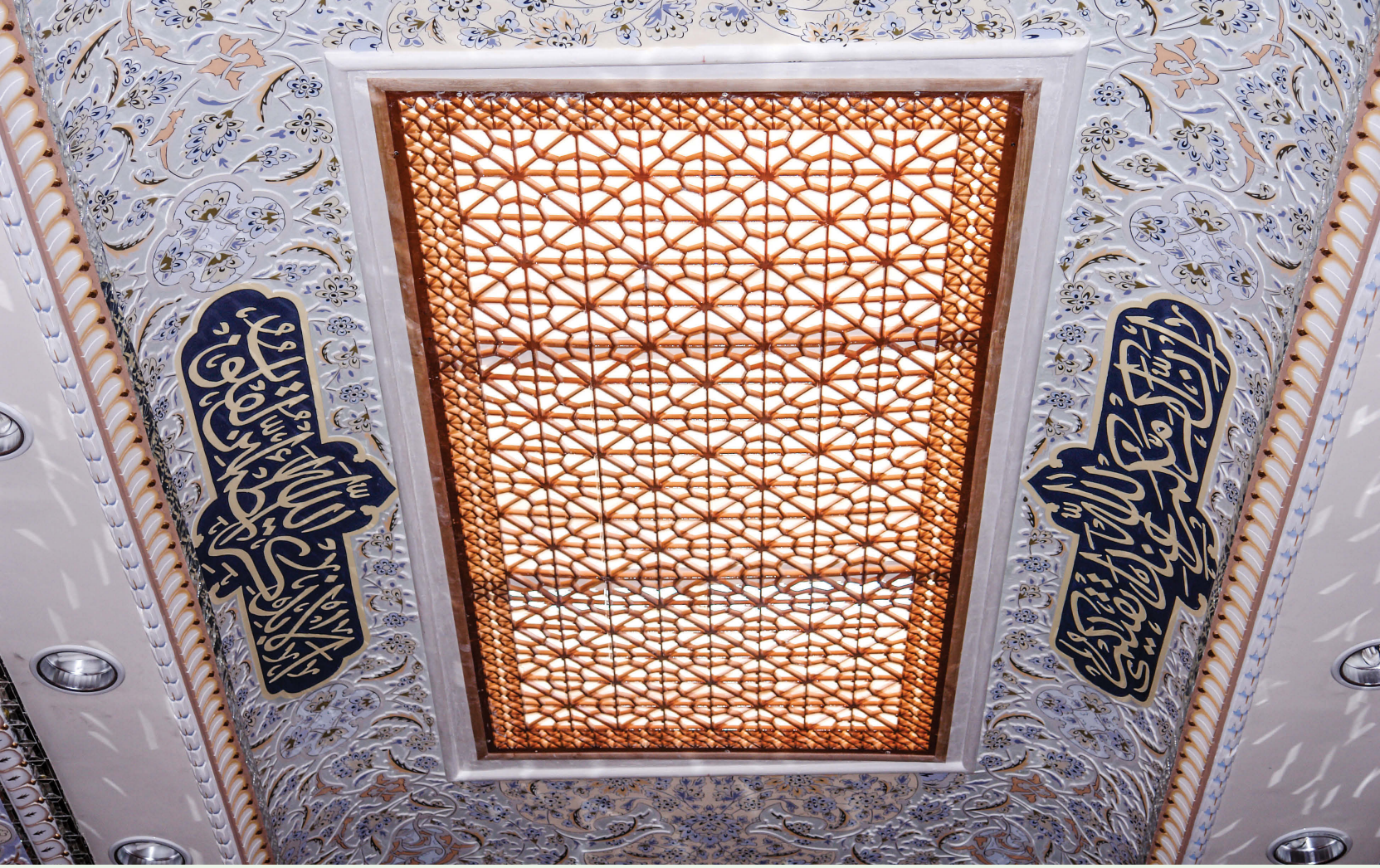

نمایی از اتاق مدیرعامل
مؤسسهٔ تحقیقات و نشر
معارف اهل البیت(ع)

گرداگرد این گنبد جملات مقدس «**لا اله الا الله**»، «**محمد رسول‌الله**» و «**علی ولی‌الله**» با خطی زیبا جلوه‌گر است.

دو تابلوی معرّق چوب بسیار ظریف و زیبا بر دیوار این فضا نصب شده است که تعدادی از احادیث حضرت علی(ع) و حضرت زهرا(س) را یادآوری می‌کند. این دو تابلو با دیواره‌های اطراف که همگی پوشیده از چوب است، هماهنگی درخور تحسینی ایجاد نموده است. دو درب اصلی و تالار اجتماعات حضرت خدیجهٔ کبری(س) به این فضا متصل است.

این تالار به آخرین سیستم‌های فناوری روز مجهز است و تعداد صدوپنجاه کابین را در اختیار پژوهشگران و محققان و کاربران برای پژوهش‌های علمی، دینی قرار داده است. در سمت چپ ورودی سالن، دو تابلوی معرّق چوب بسیار ظریف و زیبا بر دیوار سمت چپ سالن کتابخانه نصب شده و تعدادی از احادیث حضرت علی(ع) و حضرت زهرا(س) را در خود جای داده است. در این قسمت هیچ کتاب فیزیکی، در اختیار کاربران و مراجعه‌کنندگان حضوری و غیرحضوری قرار نمی‌گیرد، بلکه همهٔ کتاب‌ها و منابع، به‌صورت دیجیتالی در سیستم کتابخانه ذخیره می‌شوند و کاربر از طریق وب (اینترنت) می‌تواند به منابع دسترسی پیدا کند.

این تالار کنفرانس بین‌المللی با ظرفیت سی‌ودو نفر، آمیخته از عناصر ذوق، شعور و فرهنگ در اقلیم اصفهان است و برای برگزاری

لا إله إلا الله محمد رسول الله
علي ولي الله

بسم الله الرحمن الرحیم

نمایی از سقف
تالار علامه مجلسی
مزین به دعای عهد
امام‌زمان(عج)

جلسات و کنفرانس‌های مؤسسه و نیز مکانی برای نگهداری آثار مکتوب مؤسسه است.

تالار علامه امینی، کتابخانه‌ای بزرگ است که افزون بر نگهداری کتب فیزیکی، امکان مدیریت علمی-پژوهشی در تالار و ادارهٔ مؤسسه را فراهم ساخته است. این تالار مرکز نشست‌های علمی‌پژوهشی مؤسسه است و فضای داخلی آن با بهترین کیفیت طراحی و اجرا شده است. این تالار یکی از مخازن نگهداری آثار مکتوب مؤسسه نیز هست.

این بخش شامل هزارودویست مجلّد کتاب، کتاب‌های خطی، سنگی، آثار مکتوب قدیم و معاصر در موضوعاتی مانند قرآن، تفسیر، فقه، اصول، عقائد، کلام، فلسفه، حقوق، حدیث، ادعیه، رجال، تاریخ، سرگذشت‌نامه، ادبیات، واژه‌نامه، جغرافیا، طب اسلامی و... است.

نمازخانهٔ مؤسسه با ظرفیت یکصد نفر در کنار سالن علامه امینی و بر فراز کتابخانهٔ دیجیتالی قرار دارد و فضایی معنوی و روحانی برای تقرّب خداجویان و اعتکاف عاشقان اهل‌البیت(ع) به درگاه الهی را فراهم نموده است.

طراحی تأسیسات و موتورخانهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مطابق اصول فنی و آخرین ضوابط و محاسبات کاملاً مهندسی طراحی، محاسبه و اجرا گردیده است تا همهٔ بخش‌های این بنای عظیم از تهویهٔ مطبوع سرمایش و گرمایش بهره جوید.

پیشخوان (بوفه) مؤسسه با زیبایی ویژه‌ای

تصویری از اثر هنرمندان اصفهانی پیرامون فضائل الامام علی بن ابیطالب(ع) منسوب در شمال لابی ورودی مرکز همایش‌های حضرت خدیجه کبری(س) مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

تصویری از اثر هنرمندان اصفهانی پیرامون فضائل حضرت صدیقه طاهره فاطمه الزهرا(س) منسوب در شمال لابی ورودی مرکز همایش های حضرت خدیجه کبری (س) مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

نمایی از مرکز همایش‌های حضرت خدیجه کبری (س) مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

عکس صفحهٔ بعد: کتیبه تالارعلامه مجلسی مزین به دعای عهد با امام حی حضرت مهدی(عج)

در طراحی و تزئینات داخلی، فضایی آرام را برای پذیرایی از کارکنان و میهمانان مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) به‌وجود آورده است.

با توجه به امکان بلوکه‌شدن و اُفت سایت‌های اسلامی در هاستینگ‌های خارج از کشور، این مؤسسه با اخذ مجوّز IDC از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و طراحی و راه‌اندازی مرکز داده، افزون بر ذخیره‌سازی و نگهداری اطلاعات مورد نیاز خود، درخواست‌های مراجعان را نیز پاسخ می‌دهد و با پشتیبانی و سرویس‌دهی به مؤسسات علمی، دینی و کانون‌های فرهنگی، امکان استفادهٔ آنان را از خدمات نرم‌افزاری فراهم می‌نماید. از قابلیت‌های این مرکز می‌توان موارد مهم زیر را برشمرد:

- فضای فیزیکی ایمن و استاندارد.
- اتصال به شاهراه‌های اینترنتی کشور از طریق فیبر نوری.
- بهره‌گیری از تجهیزات پیشرفتهٔ مخابراتی و ارتباطی برای اتصال به اینترنت سراسری.
- دارا بودن بیش از ۲۰ سِرور قدرتمند برای سرویس‌دهی به شبکهٔ داخلی و مؤسسات همسو.
- استفاده از طراحی سلسله‌مراتبی در مرکز دادهٔ کوثر.
- دارا بودن خطوط ارتباطی اینترانت و اینترنت مجزّا.
- مدیریت متمرکز بر کاربران شبکه با استفاده از سیستم‌های نظارت شبکه.

بسم الله الرحمن الرحیم
کتابخانه دیجیتالی مرکز تحقیقات و نشر معارف اهلبیت علیهم صلوات الله
بسم الله الرحمن الرحیم

- مانیتورینگ کامل و لحظه‌به‌لحظهٔ تمام خطوط ارتباطی و همچنین همهٔ تجهیزات ارتباطی، سِرورها و سوییچ‌ها با استفاده از سامانه‌های مانیتورینگ گوناگون .
- استفاده از تکنولوژی مجازی‌سازی برای سرویس‌دهی و نیز افزایش توان عملیاتی در فضای مجازی.
- حفاظت مجازی و منطقی با بهره‌گیری از فایروال‌های پیشرفتهٔ سخت‌افزاری.
- استفاده از سیستم‌های تشخیص و جلوگیری از هرگونه حملهٔ سایبری به سِرورها و شبکه.
- داشتن Redundancy بر روی لینک‌های ارتباطی و نیز سِرورها برای داشتن ارتباط پایدار.
- استفاده از UPSهای قدرتمند برای جلوگیری از هرگونه قطعی برق یا اختلالات ناشی از نوسانات برقی در سیستم برق‌رسانی به دیتاسنتر و شبکهٔ داخلی.
- پوشش‌دهی وایرلس (wireless) سراسری برای کاربران کتابخانهٔ دیجیتال و شبکهٔ داخلی.

عکس صفحهٔ قبل بالا: نمازخانه مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

عکس صفحهٔ قبل پایین: نمایی از هلدینگ سالن کتابخانه الکترونیکی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

موقعیت فرهنگی

جنبه‌های فرهنگی هر چیزی در عالم، اعم از انسانی، مکانی، زمانی، مادی و معنوی با مسائل و ابعاد گوناگونی ازجمله جغرافیا، اقتصاد، آموزش، سیاست و... ارتباط مستقیم دارد. رابطهٔ انسان‌ها در جوامع امروزی با این مسائل، توقعاتی خاص و متنوع را برای آنان پدید آورده است. یکی از این انتظارات و توقعات، شناخت بایسته و شایستهٔ فرهنگ بشر در گذشته‌های دوراوست. احداث بناهای مختلف با کاربری‌های خاص و متناسب با زمان و همسو با فرهنگ و نیازهای محسوس در جامعه می‌تواند به استحکام و پایداری تاریخ اجتماعی بشر کمک کند.

در تعریف و توجیه بنای این مؤسسه می‌توان گفت این مؤسسه همان رابطهٔ فرهنگی ویژه‌ای است که توقعات انسان‌ها در جامعه‌ای روشن و پویا به‌وجود آورده و ایجاد آن را در حدِ اِستانداردهای یک نیاز مبرم فرهنگی قابل درک ساخته است. مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) می‌تواند معنا و هدفی برانگیزاننده را به نمایش بگذارد و بسان الگویی فرهنگی فراروی جامعه قرار گیرد.

نمای ظاهری ساختمان مؤسسه توانسته است در معماری و در همسایگی با محیط جغرافیایی یکی ازکهن‌ترین شهرهای دانش‌پرور ایران و جهان، پویایی به‌وجود بیاورد. مردمی که از کنار این بنا می‌گذرند، هر کدام به‌گونه‌ای با آن رابطه برقرار می‌کنند و گویی «بنا» با آن‌ها گفت‌وگو می‌کند و آنان را به خود فرا می‌خواند. جامعهٔ فرهنگی اصفهان در طول دوران‌های فرهنگ‌ساز خود ثابت کرده است شیفتهٔ نگاه به طبیعت سبز و آرام و آسمان لاجوردی است و در همین راستا به آب و آبادانی و گنبدهای فیروزه‌ای تعریف شده است. این جامعه بقای خود را در تحرک زیباشناسانهٔ فرهنگ و حضور افکار بلند و رفیع می‌داند و برای تنعّم از این لطف خدایی، به پرورش و حفظ علما و فقها و اندیشمندان و نشر آثار علمی و دینی آنان نیاز بسیار دارد.

ویژگی‌های مؤسسه در بیان مؤسس

حاج سیّد حسین رضازاده، خود در توصیف ویژگی‌های مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، چنین می‌گوید:

«بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِیمِ، الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ وَ صَلَّی اللهُ عَلَی سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ نَبِیِّهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ

به جهان خرّم از آنم که جهان خرّم از اوست عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست

(سعدی، مواعظ، غزلیات، شمارهٔ ۱۳)

خدای بزرگ را شاکرم که در سرزمینی زیسته‌ام که مردمان و جغرافیای فرهیخته‌اش سراسر فرزانگی است. از همان صدر اسلام محمدی(ص)، خاندان پیامبر عظیم‌الشأن اسلام(ص) ملجأ و جایگاه شیفتگان و علاقه‌مندان آن بزرگواران بوده است. شاهد این ادعا، سلمان فارسی است که از مفاخر منحصربه‌فرد جهان اسلام و شهر اصفهان به‌شمار می‌آید و افتخار لبیک‌گویی به رسول مکرّم اسلام(ص) را دارد.

شهر تاریخی‌مذهبی اصفهان از دیرباز پذیرای فرهنگ غنی اسلام بوده و به خود می‌بالد که جمیع علوم مختلف دینی، علمی، هنر و معماری را که از نمادهای روشن مکتب تشیّع است، یک‌جا در خود جای داده است. خداوند متعال را سپاس می‌گویم که توفیقی بس عظیم به این‌جانب عطا فرمود تا در این شهر بتوانم پایه‌گذار مؤسسه‌ای تحقیقاتی باشم که به‌نام خاندان مطهر رسول گرامی اسلام(ص) یعنی «اهل‌البیت(ع)» مزیّن شده است.

این مرکز در طراحی‌ها و معماری داخلی از الهامات، ارشادات و احادیث ائمهٔ معصومین(ع) استفاده کرده است که زینت‌بخش همه‌جای این بناست. نیّت این‌جانب، وصف عبودیت و دعوت به بندگیِ خدای سبحان است که هدف خلقت عنوان شده است. ابلاغ این مهم به عالم و عالمیان، وظیفه‌ای است که بزرگ‌مبلّغ هستی، حضرت محمد(ص)، ائمهٔ معصومین(ع) و خاتم آن‌ها امام حیّ، حضرت مهدی(عج) برعهدهٔ همهٔ دلسپردگان نهاده‌اند.

روش ابلاغ با تغییر زمان و مکان تغییر می‌کند و ابلاغ‌کننده و ابلاغ‌شونده هم دیگر مانند سابق نیستند. رسالت این مؤسسه نیز در به‌کارگیری پیشرفته‌ترین و مؤثرترین روش‌هاست. نمی‌توان گفت فناوری اطلاعات بهترین است؛ با این‌حال نیز نمی‌توان از این امکان مهم صرف‌نظر کرد. پس باید از این فناوری روز دنیا استفاده کرد و معارف اهل‌بیت(ع) را گسترش داد و تمام تشنگان را در سراسر عالم سیراب نمود. امیدواریم به یاری خداوند متعال، در دوران غیبت حضرت مهدی(عج)، در راه گسترش اهداف عالیهٔ آن حضرت و توسعهٔ فرهنگ گهربار و نورانی اهل‌بیت(ع) که یگانه‌راه سعادت بشریت است، انجام وظیفه کنیم.

مؤسّس: حاج سیّد

تحقیقات
اهل البیت
علیهم السلام
شعبان ۱۴۲۳

راه‌اندازی مؤسسه، آرزویی بود که خدا برایم محقق کرد. غنای معارف اسلام و شیعهٔ اثنی‌عشری و سرسپردگی به امام حیّ، حضرت مهدی(عج)، هرکس را با حداقل بهره از آن، برانگیخته می‌کند تا حداکثرِ تلاش خود را برای ابلاغ آن انجام دهد. ذهن‌های پرسشگر، جواب ناب می‌خواهد و تهاجم فرهنگی، پاسخی شایسته می‌طلبد. باید حرکتی درخور و شایسته، در شأن مقام امامت و با بهره‌گیری از آخرین فناوری‌ها و ابزارهای هنری برای تبلیغ آغاز می‌شد تا پاسخ طالبان و جویندگان نشر معارف حقهٔ اهل‌البیت(ع) به فراخور حال و امکان داده شود. انجامِ این مسئولیت، کاری بزرگ و باری سنگین است. بنابراین، باید با نهایت سرعت و قدرت حرکت کرد. اگر پرسشگر پاسخ می‌طلبد، باید یاری‌اش کرد؛ آن هم در هرجا که می‌خواهد. نمی‌توان نشست تا بیاید. پاسخِ شایسته و به‌روز برای نیازهای یادشده، بهره‌بردن از آخرین فناوری اطلاعات و ارتباطات است. هرکس، هرجا، هروقت و هرمقدار که بخواهد، می‌تواند بیابد. این آرزو را مدت‌ها در دل و ضمیر خود کاشته بودم و پروردگار منّان آن را پرورانید و بحمدالله ثمره‌اش مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) شد.

در حد توان و بضاعت مزجات خود در این راه گام نهادم، از بهترین‌ها در طراحی و اجرا بهره گرفتم و کار را به دست هنرمندان متعهد سپردم تا عالی‌ترین مضامین را دستمایهٔ خویش کنند. البته آنچه شد، نه سزاوار دوست و نه شایستهٔ محبتی مورد انتظار است، بلکه کوششی است برای قالبی دلنشین تا در محضر یار روشن شود که آنچه توانستم، در طَبَق اخلاص فرونگذاشتم و به محضر حضرت دوست تقدیم کردم. امیدوارم این مجموعه کانون تفکر، تدبّر و عرصهٔ دریافت حقایق ناب ربّانی و الوهی شود و چشمه‌ای باشد جوشان و متصل به کوثر اهل‌بیت(ع). از خداوند متعال خواهانم این مؤسسه مأمن پرسشگران، پژوهشگران و صاحبدلان دردآشنا در فضای نورانی افاضات و الطاف کریمانهٔ چهارده‌معصوم(ع) شود.»

انگیزهٔ تأسیس

ترویج معرفت و بندگی ذات حضرت باری‌تعالی، مهم‌ترین هدف رسالت انبیا بوده و گسترش این ویژگی خداشناسی با ابزاری همچون بلاغت سخن، ظرافت رفتار و عمل و کتابت فصیح در عرصهٔ علم و اندیشه، میسّر است.

از روزی که حضرت ختمی‌مرتبت، محمد مصطفی(ص)، به پیامبری و رهبری انسان مبعوث شد، تبیین این معارف الهی که انباشته از نکات بلیغ و فصیح است، آغاز شد و ایشان همواره در مسیر تنویر و تلطیف ارواحِ خلق‌های نگران و دورساختن امواج متلاطمِ ناآگاهی‌ها کوشیدند. ایشان رسالت مقدس خود را آن‌طور که خواستِ حضرت حق جلّ‌وعلا بود، به انجام رسانید و باقی را به اهل‌بیت(ع) وانهاد و

آن‌ها نیز هریک وصیّ آن پیامبر(ص) شدند و تاکنون که عصر آخرین حجت خداست، هرچه از معارف در دست ماست، بی‌شک همان یادگارهای آن عزیزان بزرگوار است. در ادامه نیز راویان احادیث از این معارف حراست کردند و آن‌ها را به نسل‌های بعد انتقال دادند.

غیبت امام‌زمان(عج) وظیفهٔ سنگینی بر دوش وجدان‌های بیدار و دل‌ها و ضمیرهای پاک علما و فقها گذاشته است. در این مسیر، علما و محققان زاهد و خیّرین نیک‌اندیش، در گوشه و کنار این جهان هستی می‌کوشند با نشر و تبلیغ معارف حضرت محمد(ص) و اهل‌بیت(ع)، تشنگان را سیراب کنند و موجب بیداری فطرت انسان‌ها در همهٔ مرزهای تاریخی و جغرافیایی شوند. امیدواریم در این رهگذر بشر از حصار قومی، نژادی، منطقه‌ای و تاریخی رهایی یابد و در فضایی آکنده از برابری و سعادت و کمال بال گشاید و به فطرت اصیلش بازگردد.

بر کسی پوشیده نیست که اکنون عصر ارتباطات و علوم مربوط به آن است و از اهمّ این علوم، امکانات وسیع و گستردهٔ ارتباطاتِ بی‌واسطهٔ الکترونیکی است؛ یعنی ارتباط آسان بین همهٔ جهانیان با یکدیگر صرف‌نظر از فاصله‌های فکری و ابعاد جغرافیایی. به‌یقین، برقراری این‌گونه ارتباطات از آرزوهای دیرینهٔ ساکنان دنیا، برای آشنایی با اقوام، ادیان، اندیشه‌ها، فرهنگ‌ها و ملیت‌ها بوده است. تحقق این آرزو از گذشته‌های دور در ذهن بشر وجود داشت، لیکن صدای پای استیلا و سلطهٔ علوم جدید و فناوری‌های گوناگون آن در چند دههٔ اخیر در عرصه‌های علوم سنّتی به گوش رسیده و جهان را در معرض افکار و آرا و اندیشه‌های بدیع و رشدیافته‌ای قرار داده است.

بدیهی است در چنین فرصت‌های بی‌نظیری، توفیق دستیابی به منابع و مآخذ علمی و تحقیقاتی، از آنِ مکتبی خواهد بود که بتواند هرچه بیشتر موجبات سازگاری بشر با فطرتش را - که در معرض افکار و اندیشه‌های نکته‌سنج حقیقت‌بین است - فراهم آورد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، با نگرش ارج‌گذاری بر همهٔ تلاش‌های عالمان و دانشمندان، می‌کوشد از فناوری روز نهایت بهره را ببرد و منابع لازم را برای تحقیق در اختیار پژوهشگران قرار دهد و برای تجمیع کوشش‌های پراکنده اقدام و موضوعات تحقیقی صاحبان اندیشه را به یکدیگر مرتبط کند. بدیهی است که محصول کوشش مجاهدان حق‌جو که با قلمشان، ناب‌ترین اندیشه‌ها را از دریای نور و حق و حقیقت نیوشیده‌اند، می‌تواند تشنگان علم دین و آگاهی را سیراب کند. این مؤسسه می‌کوشد تمام منابع مورد نیاز را به‌صورت دیجیتالی گردآوری و در اختیار عموم قرار دهد؛ طوری‌که همهٔ انسان‌های کرهٔ زمین به آن‌ها دسترسی داشته باشند و از خدمات جست‌وجوی سریع، دسته‌بندی مطالب و نیز ارتباط با مؤلّفان و صاحب‌نظران از اندیشه‌های زلال و ناب آنان بهره‌مند شوند.

نمایی از کابین و میزهای محققین بخش کتابخانه دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

ضرورت تأسیس

با عنایت به اهداف عالیه و رسالت انبیا که ترویج معرفت و بندگی ذات حضرت باری‌تعالی بوده است تبیین معارف الهی با سخن، رفتار و نوشتار و هدایت خلق در مسیر خالق، مشروعیت می‌یابد و اکنون که زمان امامت آخرین حجت خداست، آنچه از معارف نبوی در دست ماست، نتیجهٔ تلاش اولیای الهی است که همواره سعی شده از آن‌ها حراست و مراقبت شود.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، ضمن ارج‌نهادن به تلاش‌های دانشمندان و پژوهشگران می‌کوشد برای اعتلای علوم آسمانی از آخرین فناوری‌های روز نهایت بهره را بجوید. امیدواریم که در سایهٔ عنایات خداوند متعال و ائمهٔ معصومین(ع)، این مؤسسه به هدف خود که همان ترویج معارف آسمانی و گهربار اهل‌بیت(ع) است، دست یابد.

اهداف تأسیس

اهم اهداف تأسیس مؤسسه به شرح زیر است:

- ایجاد بانک جامع اطلاعات اسلامی.
- نشر معارف اهل‌البیت(ع).
- به‌کارگیری آخرین روش‌های علمی در تحقیق و نشر.
- شکل‌دهی به جریان پژوهش در حوزهٔ فعالیت‌های اسلامی.
- نشر الکترونیکی معارف اهل‌البیت(ع) از طریق پایگاه داده.
- ایجاد مرکز دادهٔ اسلامی (I.D.C.) برای بهره‌برداری همهٔ مؤسسات همسو.
- جلوگیری از تبادل یک‌سویهٔ اطلاعات.

جمع‌نشدن اطلاعات مکتوب در جهان اسلام، موجب چالش‌های فراوانی در روند تحقیق شده است؛ ازجمله:

- انجام فعالیت‌های تکراری.
- انجام فعالیت‌های ناقص.
- دستیابی مشکل و گاه محال به آنچه محققان نیاز دارند.
- هزینه‌بربودن تحقیق برای استفاده از منابع از لحاظ دسترسی و مکان.
- نبود امکان تقابل نُسخ، به‌منظور رفع نواقص.
- نبود امکان دستیابی به نُسخ خطی، چاپ سنگی، نایاب و کم‌تیراژ.
- ناآگاهی از آنچه در یک موضوع انتشار یافته است.

سردرب ورودی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مزین به اسماءالله

- ناآگاهی از آنچه در جریان فکری جهان دربارهٔ اسلام و تشیّع وجود دارد.
- بی‌اطلاعی پژوهشگر از نیازهای فکری و فرهنگی بشر که به بروز فاصله میان تولید اطلاعات و مصرف منجر می‌شود.
- نبود ارتباطات فکری و فرهنگی پژوهشگران و مراکز علمی و دسترسی‌نداشتن به فرآیندهای تحقیقی برتر.
- اطمینان‌نداشتن محقق به دستیابیِ آنچه در معارف اهل‌البیت(ع) به‌صورت مکتوب وجود دارد.

ویژگی‌ها و مزایای پژوهشی مؤسسه

با توجه به محدودیت‌ها و مشکلات یادشده، وجود مرکزی که بتواند دستیابی سریع و آسان محققان به منابع معتبر و به‌روز را سامان دهد، بسیار ضروری و لازم است. در زیر به تعدادی از امتیازات مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) اشاره می‌کنیم:

- استفادهٔ آسان، سریع و بدون محدودیت زمانی و مکانی برای نیازمندان به معارف اهل‌البیت(ع) در سراسر جهان.
- جلوگیری از اتلاف زمان و انرژی.
- استفادهٔ بهینه از قدرت فکر پژوهشگر و گسترش کمّی و کیفی فعالیت‌های محقق.
- پاسخ‌گوییِ به‌هنگام به نیازهای ذهنی بشر در ارتباط با معارف اهل‌البیت(ع).
- ایجاد بانک‌های اطلاعاتی، صوتی و تصویری از محصول اندیشه‌ها.
- جلوگیری از نابودی گنجینه‌های ارزشمند علمی و اندیشه‌ای.
- قابلیت ارتباط کاربران در سراسر جهان.
- افزایش بهره‌وری بهتر از اطلاعات موجود با ایجاد سیستم نرم‌افزاری کارآمد.
- دستیابیِ اطلاعات با جست‌وجوی هوشمند و سریع (واژه‌موضوع).
- امکان ایجاد کتابخانهٔ شخصی در سایت برای کاربر.
- امکان تولید اطلاعات برای کاربر.
- امکان ارتباط هدفدار کاربران با انگیزه‌های مشترک.
- اطلاع‌یافتن کاربر از فعالیت‌های فرهنگی مرتبط.
- ایجاد اطمینان در جست‌وجوکننده به آنچه در دسترس اوست (کامل و بی‌عیب).
- ایجاد دانشگاه مجازی و تشکیل کلاس‌های کوتاه‌مدت با اهداف خاص.
- امکان بهره‌برداری هرچه بیشترِ امکانات بالقوهٔ فکری در حوزهٔ اندیشه.

مؤسسه تحقیقات
و نشر معارف اهل البیت

تصویری از مراسم سخنرانی آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی، عصرهای جمعه در مرکز همایش حضرت خدیجهٔ‌کبری(ع) مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

- امکان تبادل اندیشه میان کاربران هم‌افق (انگیزه‌سطح).
- تقلیل هزینه‌های حاکم بر تدریس فیزیکی.
- رفع نیاز مراکز فرهنگی، دانشگاهی و حوزه‌های علمیه برای ایجاد کتابخانهٔ دیجیتالی و دانشگاه مجازی و درنتیجه تقلیل چشمگیر هزینه‌ها.
- امکان نگهداری اطلاعات مراکز اسلامی به‌نام همان مراکز.
- امکان دستیابی همهٔ مراکز علمی به تمام منابع، بدون محدودیت.
- بهره‌برداری همهٔ مراکز از امکانات ایجادشده برای ایجاد دانشگاه مجازی به‌نام همان مراکز.
- بهره‌وری بهینه از امکانات مراکز علمی برای وصول به اهداف والاتر.
- ایستادگی در برابر جریان‌های منحرف فکری که پایه‌های فرهنگی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را با تمام توان هدف قرار داده‌اند.
- شناسایی دشمنان و شیوه‌های آنان.
- هدف قراردادن مواضع دشمنان.
- ایجاد مقاومت در سنگرهای فکری و فرهنگی اسلامی از طریق گسترش معارف اهل‌البیت(ع).
- بازپس‌گیری موقعیت‌های اشغال‌شده با رخنهٔ فرهنگی.
- تجهیز نیروی خودی به بالاترین امکاناتی که برای این مبارزه در اختیار بشر قرار گرفته است؛ یعنی معارف اهل‌البیت(ع).
- ذخیره‌سازی و معرفی منابع تحقیق به پژوهشگران.

نمایی از کابین و میزهای محققین بخش کتابخانه دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

عکس صفحات بعد: مرکز IDC (دیتاسنتر) مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع) و بخش تأسیسات مکانیکی (سرمایش و گرمایش) مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)

- جمع‌آوری نتایج پراکنده در موضوعات تحقیقی صاحبان اندیشه و مرتبط‌کردن آنان با یکدیگر.
- یاری‌رساندن به ژرف‌اندیشان علاقه‌مند به آشنایی با معارف اهل‌البیت(ع) و موضوعات موردنیاز جامعه.
- انتقال دستاوردهای علمی به جویندگان.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) با به‌کارگیری روش‌های مختلف، اعم از کلاس‌های آموزشی، نشر کتاب‌های مرتبط، برگزاری جلسات سخنرانی، ایجاد سیستم تحت وب و ارائهٔ خدمات الکترونیکی، سعی دارد زمینه‌ای فراهم آورد که علاقه‌مندان به اسلام با ورود به سیستم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) بتوانند اطلاعات گسترده‌ای دربارهٔ اصول اعتقادی و مبانی اسلام به‌دست بیاورند و با جنبه‌های نظری و عملی باورها و دستورات الهی آشنا شوند و درصورت نیاز، پرسش‌هایشان را با علما و دانشمندان اسلامی مطرح و با آنان مباحثه کنند.

با وجود چنین سیستمی، هر پژوهشگر بدون محدودیت جغرافیایی و زمانی می‌تواند با آرامش و به‌دور از دغدغه‌های فکری و فشارهای خانوادگی و اجتماعی به تحقیق و پژوهش دربارهٔ اسلام بپردازد و در پناه تعالیم اسلامی و معارف اهل‌البیت(ع) به تکامل برسد.

تأثیرگذاری بر فعالیت‌های مراکز همسو

- ترسیم اهداف صحیح فرهنگی با روحیهٔ همکاری متقابل.
- بهره‌گیری از تجارب و امکانات همدیگر برای طی صحیح و سریع مسیر.
- معرفی مراکز فرهنگی فعال و موفق به کاربران برای گسترش فعالیت‌های آنان.
- تخصصی‌شدن کانون‌های پژوهشی به‌منظور افزایش بهره‌وری.
- افزایش انگیزه و بینش در مراکز فرهنگی با ردیابی تأثیر هر حرکت در کاربران.

تاریخچهٔ وقف زمین مؤسسه

در اوائل سال ۱۳۸۰شمسی سرکار علّیه خانم زهرا ملاباشی به اتفاق خواهر گرامیشان برای به‌سرانجام‌رساندن وصیت مرحوم پدرشان با این‌جانب سیّد حسین رضازاده ملاقات نمودند. این ملاقات بنا به توصیهٔ مرحوم حضرت آیت‌الله حاج سیّد جلال‌الدین فقیه‌ایمانی صورت پذیرفت.

براساس اطلاعات ارائه‌شده از طرف ایشان، به‌منظور انجام وصیت پدر و اختصاص زمین خانهٔ پدری در کوی قصر منشی در سال ۱۳۷۸ شمسی موضوع با مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره)

مطرح شده بود. پس از ارائهٔ پیشنهادها و نقطه‌نظرات از طرف ایشان، وقف‌نامه‌ای برای زمین مذکور به‌منظور استفاده حوزهٔ علمیهٔ اصفهان (طلاب ذکور) تنظیم گردید.

بعد از گذشت دو سال، برای تحقق موضوع وقف و تصرف موقوفٌ علیه اقدامی صورت نمی‌پذیرد؛ لذا مدارک زمین از طرف حضرت آیت‌الله مرحوم حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره) به خانم ملاباشی عودت داده می‌شود.

این‌جانب پس از بررسی مدارک و این‌که مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی (طاب ثراه) ناظر وقف بوده‌اند به محضر ایشان رسیده و حضرت ایشان از پیشنهاد این‌جانب مبنی بر تأسیس مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در محل مذکور با خرسندی استقبال نمودند. اجاره‌نامه‌ای ۹۹ساله در تاریخ ۲۷مرداد ۱۳۸۰شمسی به‌منظور احداث مؤسسهٔ یادشده با حق اخذ پروانهٔ ساختمان به مستأجر با این‌جانب به‌عنوان مستأجر تنظیم و مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی به‌عنوان ناظر و همچنین نمایندهٔ ویژهٔ اداره اوقاف و امور خیریه اجاره‌نامه را توشیح فرمودند.

پیرو اجاره‌نامهٔ مذکور و اخذ پروانهٔ ساختمان از شهرداری و اتمام و دریافت پایان ساخت، نسبت به اجازه دریافت سند اعیانی سرکارخانم ملاباشی به‌عنوان متولّی موقوفه و مرحوم آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی به‌عنوان ناظر موقوفه و نماینده ویژه اوقاف موافقت نمودند سند اعیانی به‌نام این‌جانب اخذ گردد. پس از اخذ سند اعیانی، نسبت به وقف اعیانی به شمارهٔ ۷۸ در تاریخ ۲۸اسفند ۱۳۸۴ اقدام گردید.

نظر به این‌که اقدامات انجام‌شده اعم از اختصاص زمین به مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) و نوع استفاده از آن با وقف‌نامهٔ اوّلیه در بعضی موارد مغایرت داشت، با موافقت حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی به‌عنوان ناظر وقف، مقرر گردید متممی بر آن وقف‌نامه تنظیم گردد که متمم مذکور با توافق ایشان تنظیم و به امضای خانم زهرا ملاباشی (واقف) و مرحوم آیت‌الله فقیه‌امامی (ناظر وقف) رسید. براساس بندهای وقف‌نامه، اساسنامهٔ مؤسسهٔ در تاریخ ۱۴فروردین ۱۳۸۵ تنظیم و با مهر و امضای مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی به‌عنوان یکی از مؤسسین و امضای این‌جانب رسمیت یافت.

پنج سال پس از افتتاحیهٔ مؤسسه توسط مرحوم آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی و کسب مجوّزهای لازم برای فعالیت، متأسفانه رحلت ایشان خلأ جبران‌ناپذیری را متوجه جامعهٔ علمی اصفهان و این وقف نمود. پس از ارتحال ایشان، براساس تکلیف وقف‌نامه و اساسنامه، حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ محمدتقی مجلسی (مدظلّه) به‌عنوان رئیس هیأت امنا انتخاب گردیدند و ایشان نیز طی حکمی اختیارات خود را به مدیرعامل وقت مؤسسه واگذار نمودند.

این مؤسسه در راستای فعالیت خود از حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ حسین مظاهری(حفظه

این سند در صفحه ۱۳۱ دفتر جلد ۸۷ سردفتر
تحت شماره ۳۱۹۸۱ ثبت شده است
تاریخ ۷۸/۲/۱۰

۲۹۹۰۲۷ شرح کامروایی جلد اول
سری ث ۴۵۷ ۲۰ ریال
نیک‌اندیش حاج سیدحسین رضازاده

کد (۱۹) اختصاصی (۷۶/۶) ت (۱)

۲۸۰

محل امضای دفتریار و مهر دفترخانه

قوه قضائیه

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

برگ معاملات یك برگی

نوع سند وقف نامه

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی خرمدره

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

درآمد حق الثبت	۱۰ ریال
۸٪ عوارض شهرداری	ریال
حق التحریر	۱۰۰۰۰۰ ریال
بهای اوراق و قبوض اقساطی	۱۰۰ ریال
	ریال
	ریال
جمع کل	ریال

با اجازه هویت اینجانب [illegible] فرزند [illegible] بشناسنامه شماره [illegible] صادره از [illegible] نام مرتب معلوم در این سند ذیل ایشان واقع شد. تاریخ

محل امضای سردفتر

بسم الله الرحمن الرحیم تصویر وقف نامه الحلیه

[illegible]

۱ خانم [illegible] (واقف) ۶ دانگ مشاع از شش دانگ یک باب [illegible] را وقف [illegible] نمود

۲ [illegible]

۳ [illegible]

۴ متولی وقف [illegible]

۵ [illegible]

۶ [illegible]

۷ [illegible]

۸ [illegible]

[illegible]

تذکر : تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت ـ در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.
اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاك محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی‌تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.
دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه فیش پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.
هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

این سند در صفحه ۱۱۹ دفتر جلد ۱۰۶ سر دفتر
تحت شماره ۵۰۷۴۸ دفتر اسناد رسمی ـــ شماره ۷۸
تاریخ ۸۰/۵/۲۷
حوزه ثبتی لنگرود ثبت شده است.

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
برگ معاملات یک برگی
نوع سند اجاره‌نامه

۹۸۳۵۴۹
سری الف / ۸۱
کد (۱۹) اختصاصی (۱۲-۸۰) ت
۲۰۰ ریال

محل امضای دفتریار و مهر دفتر خانه

دفتر اسناد رسمی ۷۸ حوزه ثبتی لنگرود

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

درآمد حق الثبت ۲۲۷۳۰۰ ریال
حق التحریر ۲۵۲۵۰ ریال
بهای اوراق و قبوض اضباطی ۱۱۰۰ ریال
ـــــ ریال
ـــــ ریال
جمع کل ـــــ ریال

با احراز هویت متعاملین و تطابق اثر انگشت سند در دفتر با اثر انگشت طرفین سند مطابق مراتب مسطور هویت شد
نام و نام خانوادگی
و محل امضاء سردفتر

مورخ ۳۱ خرداد ماه ۱۳۸۱ / ۱۴۲۲ / ۱۴۱۸

تذکر : تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت ـ در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.
اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی‌تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.
دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه وعملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.
هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

این سند در صفحه ۱۸۹ دفتر جلد ۱۱۴ سر دفتر

تحت شماره ۴۲۸۷۸ دفتر اسناد رسمی ـــ شماره ۷۸

تاریخ

حوزه ثبتی ۸۲/۱۲/۹ ثبت شده است.

اصل

۲۰۰ ریال

کد (۱۹) اختصاصی (۱۲ - ۸۱) ت

۰۳۷۶۲۷۶ ت ۸۲/

محل امضای دفتریار و مهر دفتر خانه

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصل

قوه قضائیه

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

برگ معاملات یک برگی

نوع سند _____

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

درآمد حق الثبت ۱۵ ریال

حق التحریر ۱۵۷ ریال

بهای اوراق و قبوض اقساطی ۶۱۰ ریال

_____ ریال

_____ ریال

جمع کل _____ ریال

با احراز هویت معامله کننده در دفاتر ثبت شد

تمام مراتب مسطور در ذیل ایجاب و قبول

نام و نام خانوادگی و محل امضاء و مهر سر دفتر

وقف نامه

۳۱۹۸۱ / ۷۸ - ۲۰ مورخ ۸۲/۱۲/۹ دفتر ۹۹۴ نسخ ۴ اصفهان دفتر رسمی صادر می گردد

وقف وقف نامه ذیل و بمهر و رعایت ۴ دستور اجرا و اجراء تغییر یک وصلات نزد اداره وقف نامه آورده و وقف نامه خود

۱ - ماده ۴ وقف نامه را بدین شرح اصلاح نمود - بموقوفه وقف جزء بکلیه پست وقف و درج حقوق ارتفاق موقوف

علیهم بطور دائم و مستمر و ادامه ارتفاق ... واحدات و ... بشرح مندرج در ماده ۴ وقف نامه

۲ - ماده ۵ وقف نامه از تغییر ... وقف نقدی آن ... ۴۰۷۴۸ مورخ ۸۰/۱۰/۱۵ ... و عدم جواز ... ارتفاق

۳ - ماده ۷ وقف نامه تحت ... ماده ۸ ... تصویب وقف ... و ... ارتفاق

۴ - ماده ۸ وقف نامه بشرح ذیل اصلاح گردید ... نام ... و ... و ... و

این سند که در صفحه ۱۲۷ دفتر جلد ۱۱۹ سر دفتر

تحت شماره ۴۷۰۵۲ دفتر اسناد رسمی

تاریخ ۸۴/۱/۶

شماره ۷۸ حوزه ثبتی ثبت شده است.

قوه قضائیه

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

۱۲۰ ریال

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

در آمد حق الثبت ریال

حق التحریر ریال

بهای اوراق و قبوض اقساطی ریال

بهای ریال

جمع کل ریال

با احراز هویت متعاملین و نظارت بر انجام مفاد این سند مراتب فوق تایید می‌گردد

نام و نام خانوادگی سردفتر

برگ معاملات نیم برگی

نوع سند اجاره

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصفهان

۰۴۹۲۲۲۴۳ ذ/۸۳

کد (۱۸) اختصاصی (۱-۸۳) ت

محل امضای دفتر یار و مهر دفتر خانه

پیرو اجاره نامه شماره ۴۰۷۴۸ مورخ ۸۰/۵/۲۷ ۱ یندفتر حاضر شد خانم زهرا صلاباشی بشناسنامه ۶۹۴ صادره از اصفهان فرزند مرحوم حاج آقا صادق متولی موقوفه حوزه علمیه اصفهان با حضور و امضای ناظر موقوفه جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج آقاحسن فقیه امامی بشناسنامه ۴۶۱۸۷ صادره از اصفهان فرزند مرحوم حجت الاسلام آقای حاج آقا عطاء باتوجه به گواهی پایان ساخت ۱۳/۲۱۵۷۲ مورخ ۸۱/۹/۹ شهرداری منطقه سه مربوط به اعیانی پلاک ۱۸۹۹ بخش ۴ اصفهان که آقای سید حسین رضا زاده بشناسنامه ۷۹۹ صادره از اصفهان فرزند حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج سید فضل اله ساکن چهارباغ پائین خیابان منوچهری کوی قیام پلاک ۳ انجام داده اند به آقای حسین رضازاده اجاره داده اند وموافقت نموده اند که ایشان به اداره ثبت مراجعه ونسبت به دریافت سندمالکیت اعیانی احداثی در پلاک مورد اجاره فوق تحت هر پلاک ثبتی که جهت آن تعیین شود بنام خودشان اقدام نمایندو تامبردگان موافقت خود را با صدور سند مالکیت اعیانی مذکور بنام آقای سید حسین رضازاده اعلام نمودند

و این سند بر روی اوراق شماره ۰۴۹۱۲۲۴ و ۰۴۹۲۳۴۳ تنظیم و مبلغ ۵۱۷۵۰ ریال حق الثبت وحق التحریر وبهای اوراق طی فیش شماره ۷۴۷۳۴۲ به بانک ملی پرداخت شدوقبض تحریر بشماره ۸۲۶۲۷۲ صادر گردید .

تاریخ: شصم تیرماه ۱۳۸۴ محل امضاء

تذکر : تبصره ۳ ماده ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت – در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود .

اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفتر خانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شماره پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.

هر گاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیر الانتشار محل یا در نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود .

شماره دفترچه مالکیت — صفحه دوم

کد (۱۲۶) اختصاصی ۵۵۶۳۸
شماره ثبت ۵۵۶۲۸
صفحه ۲۶۶

شماره ملک ۱۸۹۹/۱۰
دفتر ۲۷۳ / ۲۷۳

جمهوری اسلامی ایران

قوهٔ قضائیه

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

اداره ثبت اسناد و املاک

دهستان ..... جزوه دان .....
بخش چهارم ثبت اصفهان سند مالکیت پرونده .....

تاریخ و اسم و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و تابعیت مالک

تاریخ ثبت سیم کرد هشتاد و دو

اسم و نام خانوادگی سید حسین رضا زاده فرزند سید فضل اله

شماره شناسنامه محل صدور آن هفتصد و نود و نه اصفهان

تابعیت ایران

شماره دفترچه مالکیت — صفحه سوم

ملک و محل آن ششدانگ یک باب خانه یک هزار و هشتصد و نود و نه (۱۸۹۹)
احداثی که بررسی عرصه یک هزار و هشتصد و نود و نه اصلی واقع در بخش چهار ثبت اصفهان در سه طبقه به مساحت دویست و شصت و پنج متر مربع که به موجب سند خریداری رسمی تحقیقات و فتر محل ثبت علیهم السلام برده و عرصه آن وقف حوزه علمیه اصفهان می باشد

به موجب سند اجاره به شماره ۴۷۰۵۲ دفتر ۸۴۰۴۶ مورخ ۸۰/۵/۲۷ و برودن به شماره ۴۰۷۴۸ مورخ ۷۸/۵/۲۷ اصفهان به مدت ۹۹ سال در اجاره شرکت سهامی [illegible]

شماره دفترچه مالکیت ۳۵۰۴۳۲ الف ۸۳ — صفحه ششم — خلاصه

معامل «اشتغال دهنده»	متعامل «اشتغال کننده»	مورد معامله و مبلغ
مالک (واقف)	مورد تحقیقات و فتر محل ثبت موقوف علیهم و حسب الامر متولی محترم (۴) اصفهان	مورد ثبت این سند وقف موقوف علیهم و حسب الامر متولی محترم این سند مربوط به وقف ملک می باشد

اشتغالات — صفحه پنجم — شماره دفترچه مالکیت ۳۵۰۴۳۲ الف ۸۳

نوع معامله	تاریخ ومدت	شماره و تاریخ ثبت دفتر اسناد رسمی	امضا سر دفتر	تاریخ فسخ معامله و امضا سر دفتر
وقف	۸۶/۱۲/۲۸	۴۸۴۵۴		

حوزه ثبتی ۸۰۰۰۰۰ ثبت شده است .

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

برگ معاملات یک برگی

نوع سند وقف نامه

۲۰۰ ریال

۸۵۶۶۳۰

سری ب/۸۴

کد (۱۹) اختصاصی (۱-۸۴) ت

درآمد حق الثبت ۵۰۰۰/- ریال

حق التحریر ـــــ ریال

بهای اوراق و قبوض اقساطی ۴۱۰/- ریال

ـــــ ریال

ـــــ ریال

جمع کل ـــــ ریال

با احراز هویت متعاملین تمام مراتب مسطور در این سند در نزد اینجانب واقع نام و نام خانوادگی و محل امضاء و مهر سند

محل امضای دفتریار و مهر دفتر خانه

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصفهان

بسم الله الرحمن الرحیم

وقفنامه موسسه تحقیقات ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان

الحمد لله رب العالمین الذی لا یبلغه بعد الهمم ولا یناله حدس الفطن الاول الذی لا غایة له فینتهی ولا اخر له فینقضی والصلاة والسلام علی البشیر النذیر السراج المنیر المصباح الناصح والحبیب الطیب الحق الزاهر والاصل الطاهر اللسان الذکور والبدن الصبور والقلب الشکور صاحب السکینة وخیر البریة مفتاح الجنة ونبی الرحمة المحمود والاحمد ابی القاسم محمد الداعی الی الله تاج الاولیاء وامام الاتقیاء طبیب اوار بطبه قد احکم مراهمه واحمی مواسمه یصنع ذلک حیث الحاجة الیه من قلوب عمی واذان صم والسنة بکم متتبع بدوائه مواضع الغفلة ومواطن الحیرة صلی الله علیه وعلی اخیه ووصیه وخلیفته علم التقی وامام الهدی عمود الدین وامین رب العالمین خازن وحیه وعیبة علمه وباب حکمته عینه الناظر ویده الباسط والتالی لرسوله سدرة المنتهی ویعسوب الدین والایمان کلمة الرحمن وصالح المومنین شجرة التقوی والصراط الواضح قسیم الجنة والنار سید المتقین وامام الموحدین علی بن ابیطالب وعلی زوجته الصدیقة الطاهرة سیدة النساء العالمین وشفیعة یوم الجزاء فاطمة الزهراء وصلی الله علی المعصومین المنتجبین ابواب الایمان وامناء الرحمن المظهرین لامر الله ونهیه القوامین بامره العاملین بارادته الفائزین بکرامته الحسن والحسین وعلی بن الحسین ومحمد بن علی وجعفر بن محمد وموسی بن جعفر وعلی بن موسی ومحمد بن علی وعلی بن محمد والحسن بن علی وولی العصر مجلی الظلمة ومنیر الحق الامام الحی حجة بن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه وسهل الله مخرجه ولعنة الله علی اعدائهم ومخالفیهم وغاصبی حقوقهم ومنکری فضائلهم من الجن والانس من الاولین والاخرین

با توفیقات رحمانی وبرکات صمدانی آقای سید حسین رضا زاده فرزند حجه الاسلام والمسلمین حاج سید فضل الله رضا زاده به شناسنامه شماره ۷۹۹ صادره از اصفهان متولد ۱۳۳۹ ساکن: اصفهان خیابان چهارباغ خواجو خیابان منوچهری کوی قیام بن بست عدل پلاک ۳ با اقرار بوحدانیت خداوند متعال و نبوت حضرت خاتم الانبیاء محمد مصطفی صلی الله علیه وآله وسلم وولایت وامامت حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام ویازده فرزند بزرگوارش علیهم السلام در کمال صحت عقل وادارک وبدون هیچگونه اکراه وبا میل ورغبت کامل همراه با قصد قربت وقف صحیح ابدی شرعی وقانونی نمود تمامی ششدانگ اعیانی پلاک ۱۸۹۹/۱۰ احداثی برروی عرصه ۱۸۹۹ اصلی واقع دربخش ۴ ثبت اصفهان که بموجب سند اجاره ۴۰۷۴۸ مورخه ۱۳۸۰/۵/۲۷ وپیرو آن بشماره ۴۷۰۵۲ مورخه ۱۳۸۴/۴/۶ دفتر ۱۷۸ اصفهان به مدت ۹۹ سال دراجاره نامبرده میباشد وسند اعیانی بشماره ۵۵۶۳۸ دفتر ۲۷۳ صفحه ۲۶۶ املاک ثبت اصفهان که بنام آقای سید حسین رضازاده (واقف) ثبت وصادرشده است وحدود وحقوق وسایر مشخصات آن بشرح سند مالکیت مذکور است بانضمام کلیه مشترکات ومتعلقات منصوبه بدون استثناء چیزی از آن که باقراره واقف بتصرف وقف داده شده است رابرای ((موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (ع) اصفهان)) و اهداف تاسیس، اصول و مبانی موسسه نشر و معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان که در ذیل مذکور است لازم الاجراء و جزء لاینفک این وقفنامه بوده و غیر قابل تغییر است درصورتیکه بهر دلیل و علیرغم تلاشهای ممکن ولازم ودرزمان خاص انجام دقیق وقفنامه ممکن نباشد بانظر متولی رئیس هیئت امناء وحد اقل سه چهارم اعضاء هیئت امناء موسسه موقتا "وتاحصول شرایط انجام وقفنامه بحال تعلیق در می آید قبل از تعلیق موقت لازم است نسبت به پرداخت دیون ووصول مطالبات اقدام گردد **الف: اهداف تاسیس** ((موسسه تحقیقات ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان)) سازمانی است که فعالیت آن با برنامه ریزی مدون بکارگیری آخرین روشهای علمی در مدیریت، تحقیق ونشر، با استفاده از کلیه امکانات قابل تحصیل، بدون محدودیت جغرافیائی و صرفا" در چهارچوب اهداف دوازده گانه ذیل صورت می پذیرد **تذکر:** مراد از کلمات ((تشیع)) ویا ((شیعه)) دراین متن، شیعه امامیه اثنی عشریه است مراد از کلمه ((اهل بیت)) چهارده معصوم علیهم الاسلام (از خاتم الانبیاء حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه وآله وسلم تا خاتم الاوصیاء امام حی حضرت بقیه الله حجه بن الحسن عجل الله تعالی فرجه الشریف)) میباشد ومراد از کلمه ((موسسه)) موسسه تحقیقات ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان است ۱-پژوهش پیرامون اسلام در چهارچوب فرهنگ شیعه وتامین منابع آن از طریق مختلف از جمله ارائه یک نظام یکپارچه اصلاعاتی ۲-نشر معارف اسلامی برمبنای فرهنگ شیعه ۱-۲-تبلیغ وترویج معارف قرآنی از دیدگاه اهل بیت علیهم السلام در سطوح مختلف جامعه ۲-۲-ارتقاء سطح آگاهی جامعه نسبت به منزلت وسیره اهل بیت علیهم السلام ۳-۲-تبیین امامت حضرت مهدی عجل الله فرجه

تذکر: تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت - در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.

اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه وعملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.

هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

این سند در صفحه ۹۰/۹۱ دفتر جلد ۱۲۲ سر دفتر
تحت شماره ۴۸۴۵۴ دفتر اسناد رسمی ــــ شماره ۷۸
تاریخ ۸۴/۳/۲۸
حوزه ثبتی اصفهان ثبت شده است.

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
برگ معاملات یک برگی
نوع سند وصف نامه

۲۰۰ ریال

۸۵۶۶۲۷
سری ب/۸۴

کد (۱۹) اختصاصی (۱-۸۴) ت

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

درآمد حق الثبت ۵۰۰۱ ریال
حق التحریر ــــ ریال
بهای اوراق و قبوض اقساطی ۴۱۰۱ ریال
ــــ ریال
ــــ ریال

جمع کل ــــ ریال

محل امضای دفتریار و مهر دفتر خانه

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصفهان

صفحه ۱

الشریف و اشاعه فرهنگ انتظار ۳- معرفی خدمات علمی و اعتقادی بزرگان شیعه به عالم بشریت و جهان اسلام ۴-شناسایی و معرفی خدمات اندیشمندان و پژوهشگران در تبیین فرهنگ تشیع ۵-بررسی و تحلیل آراء و نظریات اعتقادی در جهان تشیع ۶-بررسی و تحلیل نظریات پیرامون تشیع ۷-شناسایی شبهات و تبلیغات نادرست در مورد تشیع و پاسخگوئی علمی به آنها ۸- شناسایی و معرفی تاریخ تشیع و گستره جغرافیایی آن ۹-شناسایی مراکز و جوامع شیعه در جهان به منظور تبادل فرهنگی با آنها ۱۰-همکاری و حمایت از پژوهشگران، مبلغین و ناشرینی که فعالیت آنها با اهداف موسسه در یک راستا باشد (متناسب با امکانات و شرایط) ۱۱-هیچیک از فعالیتهای موسسه به جز فعالیتهای صرفا "پژوهشی" چه توسط موسسه و چه توسط دیگران با استفاده از امکانات موسسه (نباید با اصول اعتقادی اسلام و ضروریات مذهب شیعه و نظریات متفق علیه فقهای شیعه تغایر داشته باشد ۱۲-اهداف این موسسه در دوازده ماده و سه بند (مربوط به ماده ۲) تنظیم گردیده و غیر قابل تغییر است

ب: اصول و مبانی

۱-واقف این موسسه آقای حاج سید حسین رضازاده فرزند حجه الاسلام و المسلمین حاج سید فضل الله رضازاده می باشد ۲- واقف افرادی را به عنوان هیئت موسس انتخاب نمود و هیئت موسس اهداف، اصول حاکم بر موسسه، ارکان و تشکیلات را مشخص و به تائید واقف رسانند ۳-واقف مادام العمر تولیت موسسه را بعهده خواهد داشت، در صورتیکه متولی توانائی تولیت یا تمایل به ادامه آن را نداشته باشد، وظایف تولیت بعهده جانشین او واگذار می گردد، متولی در زمان حیات، جانشین خود را انتخاب می نماید و در صورت عدم انتخاب جانشین، هیئت امناء با اکثریت آراء اصلح اولاد (ترجیحا "ذکور) واقف را نسلا" بعد از نسل به این عنوان تعیین می کند، در صورت عدم قبول از طرف فرد انتخاب شده و یا عدم حصول اکثریت آراء در مورد یکی از فرزندان واقف، هیئت امناء برای انجام این مسئولیت نرد دیگری را (بطور موقت تا حصول شرایط لازم) انتخاب می نماید ۱-۳-متولی که بطور موقت انتخاب شده و از نسل واقف نیست حق انتخاب جانشین را ندارد ۴-هیئت امناء تنها مرجع تعیین سیاستهای راهبردی موسسه و نظارت بر حسن اجرای آنها میباشد ۵-پیوسته یک نفر مجتهد جامع الشرائط (ترجیحا "ساکن اصفهان) و نیز شخص متولی، عضو هیئت امناء میباشند ۱-۵-اجتهاد فرد مذکور باید مورد تائید کتبی حداقل یک نفر مرجع تقلید مشهور قرار گرفته باشد ۲-۵- مجتهد مذکور پیوسته ریاست هیئت امناء را بعهده دارد و نایب رئیس، شخص متولی میباشد ۳-۵-آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی از بدو تشکیل هیئت امناء مجتهد عضو و رئیس هیئت امناء می باشند. مگر آنکه خود استعفا دهند و یا امکان عضویت به صورت فعال برای ایشان مقدور نباشد در این صورت جانشین ایشان طبق ماده ۶ و بادر نظر گرفتن شرط مندرج در بند ۱-۵ تعیین می گردد ۶-اعضاء هیئت امناء در آغاز دوره اول بوسیله واقف تعیین می گردند و برای جانشین آنها، متولی در هر زمان دو برابر تعداد مورد نیاز از افراد واجد شرایط را به هیئت امناء معرفی می کند و هیئت امناء از بین آنها افراد مورد تائید خود را انتخاب می نماید ۱-۶- فاصله بین نیاز به معرفی جانشین و معرفی توسط متولی بیش از سی روز کاری نخواهد بود و هیئت امناء در مدت سی روز کاری بعد از اعلام نظر متولی، تصمیم مقتضی در مورد معرفی شدگان را اتخاذ می نماید ۲-۶-در صورتیکه هیئت امناء از بین افراد معرفی شده به تعداد مورد نیاز انتخاب ننماید، متولی مجدداً "نسبت به معرفی افراد دیگری بر اساس همین ماده اقدام می نماید، اگر بعد از سه بار معرفی، اعضاء مورد نیاز انتخاب نگردند، متولی می تواند راسا "نسبت به انتخاب فرد یا افرادی با تائید رئیس هیئت امناء (با توجه به تعدادی که قبلا "اعلام نیاز شده) اقدام کند ۳-۶-در صورتیکه متولی مطابق با این ماده به وظیفه خود عمل ننماید، هیئت امناء نسبت به انتخاب عضو یا اعضاء جانشین مبادرت می کند ۷-هیئت امناء ترکیبی از حداقل هفت نفر و حداکثر بیست نفر افراد حقیقی میباشد تعداد اعضاء هیئت امناء (بجز در آغاز اولین دوره که بوسیله متولی تعیین میشود) بوسیله رئیس هیئت امناء و یا متولی پیشنهاد شده، در دستور جلسه هیئت امناء قرار میگیرد و بعد از تصویب هیئت امناء لازم الاجرا میباشد ۸-۷-هیئت امناء ترکیب متعادلی از گروههای نخبگان علمی و تخصصی، نخبگان اجرائی و خیرین برجسته می باشد -نخبگان علمی و تخصصی -افرادی که کارهای علمی و یا تخصصی برجسته داشته باشند -نخبگان اجرائی -افرادی که در سطح مدیریت اجرائی دارای مسئولیتهایی هستند که با توجه به خصوصیات فردی و حقیقی آنها به عضویت هیئت امناء در می آیند -خیرین برجسته -افراد خیر و نیکوکار علاقمند ۹-۷-پذیرش بدون ابهام، تردید و تزلزل اعضاء و ارکان موسسه

تذکر : تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت ـ در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.

اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.

هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل و یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

این سند در صفحه ۹۲،۹۳ دفتر جلد ۱۲۲ سر دفتر
تحت شماره ۲۸۴۵۴ دفتر اسناد رسمی ــــ شماره ۷۸
تاریخ ۸۴/۱۲/۲۸
حوزه ثبتی اصفهان ثبت شده است .

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
برگ معاملات یک برگی
نوع سند وصف نامه

۲۰۰ریال
۸۵۶۶۲۵
سری ب/۸۴

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است
درآمد حق الثبت ۵۰۰۰ ریال
حق التحریر ــــ ریال
بهای اوراق و قبوض اقساطی ۴۱۰۰ ریال
ــــ ریال
ــــ ریال
جمع کل ــــ ریال

کد (۱۹) اختصاصی (۱-۸۴) ت

محل امضای دفتردار و مهر دفتر خانه
دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصفهان

صورتسوم

شرط اولیه عضویت در هیئت امناء میباشدوهریک ازاعضاءلازم است در جهت تحقق این اهداف عضوی موثربوده وعملا "کوشا باشند ۳-۷-سوابق و فعالیتهای فرهنگی ، اجتماعی واقتصادی هر یک ازاعضاءهیئت امناءباید متناسب با اهداف وبرنامه ریزیهای مرکز بوده ودراین زمینه ها از حسن شهرت برخوردارباشند ۴-۷-هریک ازاعضاءهیئت امناءباید دارای روحیه کار جمعی وتشکیلاتی باشند ۵-۷-عضو هیئت امناء نباید مداخله مستقیم عملی واجرائی در مجموعه زیر نظر مدیر عامل نماید ۶-۷-عضو هیئت امناءباید در نوع ونحوه انتقال اطلاعات مربوطه به موسسه (به خارج از هیئت امناء)بانظرمتولی اقدام نماید ۷-۷-عضو هیئت امناءنباید از موقعیت خود بعنوان عضو هیئت امناءبرای پیشبرد اهداف اجتماعی ،سیاسی ویا اقتصادی بهره برداری شخصی نماید ۸-۷- عضو هیئت امناءموظف به رعایت کلیه آئین نامه ها و مقررات موسسه میباشد ۹-۷-در صورتیکه عضوهیئت امناءسه جلسه متوالی ویا بیش از نصف جلسات رادر مدت یکسال ،غیبت غیر موجه نماید ، مستعفی شناخته میشود تشخیص موجه ویا غیر موجه بودن غیبت بعهده رئیس هیئت امناءمی باشد ۱۰-۷-هریک ازاعضاءهیئت امناءمی تواند بطورموقت وحداکثرسه جلسه در سال بانائیدکتبی رئیس هیئت امناء،اختیارات ووظایف خودرابه عضودیگر واگذار نماید.این واگذاری با اعلام نظر موافق قبول کننده این اختیارات قابل انجام است ۱۱-۷-رئیس هیئت امناءمی تواند اختیارات ووظایف خودرابطور موقت فقط به شخص متولی واگذارنماید ۱۲-۷-گروه نظارت متشکل از رئیس هیئت امناء،متولی ویک نفر از اعضاءبه انتخاب هیئت امناء(که برای مدت دوسال انتخاب می گردد)وظیفه نظارت بر انجام وظائف هیئت امناءرادارامیباشد این گروه می توانند در صورت مشاهده تخلف از هریک ازاعضاءهیئت امناء تذکر کتبی داده ودرصورت تکرار،بانظر اجماعی گروه نظارت نسبت به عزل عضو مذکور اقدام نماید گروه نظارت موظف به ارائه دلیل برای احکام خود نمی باشد ۱۳-۷-هیئت امناءدراولین جلسه خود یک نفر ازاعضاءرا بعنوان دبیر هیئت امناءانتخاب مینماید ۸-تشکیل جلسات وراي گیری درهیئت امناء براساس اصول ذیل صورت میگیرد ۱-۸-کلیه جلسات هیئت امناءبا دعوت کتبی دبیر هیئت امناءتشکیل می گردد ۲-۸-دعوت نامه باید شامل دستور جلسه باشد ودرصورتیکه براساس بند ۱۳-۸روی مواردی از دستورجلسه کارشناسی صورت گرفته باشد ،گزارشات کارشناسی های مربوطه به همراه دعوت نامه نیز ،باید ارسال گردد ۳-۸-دبیرهیئت امناء،موظف است دعوت نامه هاراحداقل ده روزکاری قبل از تشکیل جلسه ارسال نماید ۴-۸-روش ارسال دعوت نامه می تواند براساس نظرکتبی عضوهیئت امناء،اعم ازپست ،نمابر،پست الکترونیکی و....متغیرباشد ۵-۸- جلسات با حضور نصف اعضاءبه اضافه دونفر رسمیت می یابد ودرصورت عدم حصول رسمیت ،دعوت مجددی بعمل آمده ودرجلسه بعدی با یک سوم اعضاء(مشروط براینکه رئیس هیئت امناء،ومتولی جزءحاضرین باشند)جلسه رسمیت می یابد۶-۸-در تمام تصمیمات ،نظر موافق نصف به اضافه دوحاضران،برای تصویب کافی است ،مگردر جلساتی که باماموریت مجدد (طبق بند ۵-۸)تشکیل می گردد،در این صورت نظر موافق نصف به اضافه دوبشرطی نافذ است که شامل نظر موافق رئیس هیئت مدیره امناء،ویا متولی نیز باشد ۷-۸-کلیه اعضاءهیئت امناء،دارای حق رای برابر می باشند ۸-۸- هریک از اعضاءهیئت امناء،نظر خودرامی توانندبه یکی از سه صورت موافق ،مخالف ویا ممتنع ابراز نمایند .۹-۸-بادرخواست هر یک از اعضاء هیئت امناء،در هرمورد ،رای گیری بصورت مخفی صورت میگیرد ۱۰-۸-درصورتیکه تعداد آراءکل موافق ومخالف دریک رای گیری برابر باشد ،طرفی که رئیس هیئت امناءبآن موافق است ،ملاک عمل خواهد بود ۱۱-۸-کلیه موضوعات مطروحه در هیئت امناءباید براساس دستور جلسه از قبل اعلام شده باشد ۱۲-۸-موضوعاتی در دستور کار هیئت امناءقرار میگیردکه کتبا "توسط هریک از اعضاءهیئت امناءیا مدیر عامل قبلا "به دبیرخانه هیئت امناءرسیده باشد ۱۳-۸-موضوعاتی که نیاز به کارشناسی داردباتصویب هیئت امناءبوسیله رئیس هیئت امناءجهت کارشناسی ارجاع میگردد وپس از کارشناسی لازم مجددا "توسط دبیرهیئت امناءدردستور کار هیئت امناءقرار می گیرد ۱۴-۸-موضوعات فوری همراه با دلائل فوریت قبل از تشکیل جلسه ،کتبا "به رئیس هیئت امناءارائه گردیده وبا موافقت کتبی رئیس هیئت امناءتوسط دبیر هیئت امناءدردستورکاراولین جلسه هیئت امناءقرار میگیرد ۱۵-۸-درصورتیکه پس از تصویب یک موضوع فوری ،آن موضوع در ضرب الاجل تعیین شده اجراءنگردد ،موضوع مجددا "دردستور کار هیئت امناءقرارمیگیرد ۱۶-۸-کلیه مصوبات هیئت امناءباید دارای زمان اجراء(شروع وپایان)باشد در صورتیکه مصوبه محدودبه زمان خاص نباشد ،ذکر زمان شروع الزامی است ۱۷-۸-دراولویت قرارگرفتن موضوعات دردستور جلسات هیئت امناءبراساس تاریخ وصول به دبیرخانه

تذکر : تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت ـ در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.
اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی‌گردند بعلت عدم اطلاع متعذر گردد.
دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.
هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

محل امضاء متعاملین و یا وکیل یا نماینده قانونی آنان در ذیل این سند در برابر دفتر
تمام مراتب مسطور در این سند در نزد اینجانب واقع شد
نام و نام خانوادگی

این سند در صفحه ۹۴،۹۵ دفتر جلد ۱۲۲ سر دفتر
تحت شماره ۴۸۴۵۴ دفتر اسناد رسمی — شماره ۷۸
تاریخ ۸۴/۱۲/۲۸
حوزه ثبتی اصفهان ثبت شده است .

قوه قضائیه
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

برگ معاملات یک برگی

نوع سند وقف نامه

۲۰۰ ریال

۸۵۶۶۲۳
سری ب/۸۴

کد (۱۹) اختصاصی (۱-۸۴) ت

وجوهیکه طبق مقررات برای تنظیم این سند دریافت شده بشرح زیر است

درآمد حق الثبت ۵۰۰۰/ ریال
حق التحریر ریال
بهای اوراق و قبوض اقساطی ۴۱۰/ ریال
ریال
ریال

جمع کل ریال

با احراز هویت متعاملین
تمام مراتب مسطور در این سند در نزد اینجانب واقع شد
نام و نام خانوادگی

محل امضای دفتریار و مهر دفتر خانه

دفتر اسناد رسمی شماره ۷۸ حوزه ثبتی اصفهان

صفحه چهارم

هیئت امناء می باشد ۱۸-۸-در هریک ازجلسات هیئت امناء پانزده دقیقه به مباحث قبل از دستور اختصاص می یابد که حداکثر دونفر از اعضاء با رعایت نوبت درزمان مساوی می توانند در مورد مسائل مربوط به موسسه مطالبی رابیان نمایند ۹-وظائف هیئت امناء بشرح ذیل میباشد: ۱-۹-تعیین سیاستهای راهبردی و خط مشی کلی موسسه و راهکارهای اساسی آن و ابلاغ به مدیر عامل جهت اجراء- برنامه ریزی تشکیل جلسات جشن به مناسبت میلاد معصومین علیهم السلام و دیگر اعیاد مثل غدیر، مبعث و تشکیل جلسات عزاداری به مناسبت شهادت و رحلت معصومین علیهم السلام، مخصوصا "ایام شهادت امام حسین (ع) وشهادت حضرت فاطمه زهرا (ع) -سازماندهی، تشکیلات و ایجاد تغییرات لازم در آن (در مواردیکه غیر قابل تغییر بودن آن بر اساس وقفنامه مشخص شده باشد هیئت امناء وظیفه و یا اختیاری ندارد)- خرید و فروش کالاهای سرمایه ای-تغییرات ساختمانی ویا تغییر کاربری هر بخش از ساختمان-ایجاد شعبه-تصمیم در مورد قبول هدایا و هر نوع کمک که به موسسه میشود ۱-۱-۹-کلیه مصوبات هیئت امناء باید در راستای تحقق مفاد وقفنامه وبا قوانین مصوب جمهوری اسلامی ایران مغایرت نداشته باشد ۲-۹- نظارت بر حسن اجرای مصوبات هیئت امناء، هیئت امناء برای انجام وظیفه نظارتی خود از یک سیستم بازرسی وحسابرسی متناسب استفاده می کند ۱-۲-۹- مخفی نگهداشتن امور مربوط به موسسه، از هیئت امناء مجاز نیست ۳-۹-تامین منابع مالی و اعتباری و امکانات لازم برای انجام مصوبات و انجام امور جاری موسسه ۴-۹-فراهم سازی بسترهای لازم در حمایت از عوامل اجرائی برای انجام وظایف مربوطه ۵-۹-بررسی وتصویب بودجه، گزارشات مالی وبیلان سالیانه موسسه ۶-۹-تعیین و انتصاب مدیر عامل برای مدت دو سال و تعیین حقوق و مزایای مدیر عامل ۱-۶-۹-انتخاب مجدد مدیر عامل بلا مانع است ۲-۶-۹- اعلام نظر در مورد گزارشات و پیشنهادات مدیر عامل ۳-۶-۹- متولی در صورت داوطلب بودن، در شرایط مساوی اولویت انتخاب شدن بعنوان مدیر عامل را دارد ۴-۶-۹- مدیر عامل مجری مصوبات هیئت امناء میباشد در مورد چگونگی اجراء مصوبات، هیئت امناء می تواند نظریات پیشنهادی ارائه دهد ومدیر عامل موظف است گزارشهائی از فعالیت موسسه که درحیطه اختیارات ووظائف وی می باشد را، مطابق نظر هیئت امناء وبر اساس فرم مصوب هیئت امناء حداقل هر شش ماه یکبار به هیئت امناء ارائه نماید ۵-۶-۹-عزل و جایگزینی مدیر عامل در هر زمان ۶-۶-۹- وظایف مدیر عامل: جز آنچه بر اساس وقفنامه واساسنامه موسسه اخذ تصمیم در مورد آنها از وظائف تولیت (متولی) ویا هیئت امناء می باشد تصمیم در مورد سایر موارد وعقد هر نوع قرارداد که برای انجام مصوبات و پیشبرد اهداف موسسه لازم باشد (خارج از وظائف تولیت ویا هیئت امناء) بعهده مدیر عامل است -تنظیم برنامه جهت اجرای مصوبات هیئت امناء انتخاب استخدام جابجائی بکارگیری و یا انفصال نیروهای لازم در موسسه وتعیین حقوق ومزایا وشرح وظائف و شرائط بکارگیری آنها -انجام هر آنچه از طرف هیئت امناء بعنوان وظیفه به مدیر عامل ابلاغ میگردد (غیر از موارد ذکر شده برای وظائف تولیت و هیئت امناء مگر طبق بند ۹-۶-۹) ۷-۶-۹-مدیر عامل در مراجعه به ادارات دولتی ووابسته به دولت غیردولتی قوه قضائیه وادارات ومراکز مربوط به آن مراکز علمی مذهبی خیریه ها وتمامی اشخاص حقیقی وحقوقی نماینده ووکیل مرکز با حق توکیل غیر می باشد ۸-۶-۹-کلیه اسناد واوراق بهادار وتعهد آور با امضاء مشترک نماینده هیئت امناء (که به این منظور تعیین میگردد) ومدیر عامل ومهر موسسه معتبر است هیئت امناء می تواند مدیر عامل را بعنوان نماینده خود تعیین کند ۹-۶-۹-هیئت امناء می تواند هر آنچه از اختیارات خود را صلاح می داند در موارد خاص ودرزمان محدود (مشروط به قبول مدیر عامل) به مدیر عامل تفویض نماید ۱۰-مفاد این وقفنامه اعم از مقدمه اهداف واصول ومبانی برای کلیه نیروهای موسسه اعم از تولیت اعضاء هیئت امناء مدیر عامل ودیگر نیروهای تصمیم گیرنده واجرائی لازم الاجراء می باشد ۱۱-اصول ومبانی ((موسسه تحقیقات ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان)) در یازده ماده وجمعا "شصت وشش بند به تصویب رسید وغیر قابل تغییر است ونامه دارائی بشماره ۵۷۱۲۳ مورخ ۸۴/۱۲/۲۸ رعایت شد

این سند بر روی اوراق شماره ۸۵۶۶۲۳ الی ۸۵۶۶۳۰ تنظیم شد. ومبلغ ۵۰۰۰ ریال بابت هزینه حق الثبت وحق التحریر وبهای اوراق طی فیش شماره ۳۷۹۲۸۴ بانک ملی واریز گردید. وقبض تحریر بشماره ۳۱۲۶۷۴ صادر گردید.

بتاریخ:

فیش شماره ۲۱۵۷۵۴ مبلغ ۳۰۰/۰۰۰ ریال

تذکر: تبصرهٔ ۳ مادهٔ ۳۴ قانون اصلاح قانون ثبت - در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.

اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ به اجرا با نشانی صحیح و ذکر شمارهٔ پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را به آنجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطاریه‌های اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ میشود و متعهد نمی تواند بعذر عدم اطلاع متعذر گردد.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را به آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی باو اطلاع دهند و برگ اجرائیه را به ضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائی به ثبت محل ارسال دارند.

هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکنوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

بسم اللّه الرَّحمنِ الرَّحیم

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدوَعَجِّل فَرَجَهُم وَالعَن اَعدائهم

خبره ثبت ۱۸۳۴

باتائیدات خداوندمتعال ودرظل توجهات امام عصرحضرت حجةبن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف اقرارمینمایم که اینجانب زهراملاباشی فرزندمرحوم حاج محمدصادق ملاباشی بخشی ازمالی راکه ازپدرم به من رسیده بود(بصورت زمین)درتاریخ بیستم اردیبهشت ماه یکهزاروسیصدوهفتادوهشت هجری شمسی تحت شماره سی ویک هزارونهصدوهشتادویک دردفتراسنادرسمی شماره هفتادوهشت حوزه ثبتی اصفهان،وقف نمودم ولی امراستفاده ازآن معطل ماندوهیچگونه اقدامی روی آن صورت نگرفت ودرتصرف موقوف علیه قرار نگرفت تا اینکه جناب آقای حاج سیدحسین رضازاده قبول نمودنددرمحل وقف شده مستحدثاتی راجهت "موسسه تحقیقات ونشرمعارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان"که درحال حاضرشامل کتابخانه دیجیتالی،سالن کنفرانس وواحدآموزش علوم ومعارف اسلامی وغیره میباشد،ایجادنمایندبنابراین محل طی اجاره نامه شماره چهل هزاروهفتصدوچهل وهشت مورخه بیست وهفتم مردادماه یکهزاروسیصدوهشتادهجری شمسی و پیروآن به شماره چهل وهفت هزاروپنجاه ودوثبت شده دردفتراسنادرسمی شماره هفتادوهشت حوزه ثبتی اصفهان به مدت نودونه سال دراختیارمشارالیه قرارگرفت تا ایشان به هزینه وملکیت خود درآن بنائی رابرای تحقیق ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام ایجادنمایند ودرعمل زمین فوق الذکر وقف "موسسه تحقیقات ونشرمعارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان"شد .انجام این موردبامندرجات وقفنامه فوق الذکر درپاره ای ازمواردداختلاف داشت لذا باعنایت به عدم تصرف وعدم استفاده ازمحل وقف شده واینکه هیچ گونه اقدام وتصرفی ازطرف موقوف علیه درآن صورت نپذیرفته بود،لذامتمم وقفنامه به شماره چهل وچهارهزاروهشتصدوهفتادوهشت درتاریخ نهم اسفندماه یکهزاروسیصدوهشتاد و دوهجری شمسی در دفتراسناد رسمی هفتاد و هشت حوزه ثبتی اصفهان تنظیم وثبت ووقف گردید وتمامی اقدامات انجام گرفته فوق الذکراعم ازوقفنامه ومتمم آن واجاره نامه باتائیدونظرکتبی اینجانب وتائید وامضاءناظرمحترم وقف،حضرت آیهٔ الله آقای حاج سیدحسن فقیه امامی مدظله صورت پذیرفت وایشان خودکلنگ ساختمان برای انجام وقفنامه رابرزمین زدند.اکنون که موسسه تحقیقات ونشرمعارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان ازآن بهره برداری مینمایدوقف درتصرف موقوف علیه قرارگرفته ووقف تمام وکامل و غیرقابل تغییراست ودرضمن برای مستحدثات انجام گرفته،سنداعیانی به نام آقای سیدحسین رضازاده صادرشده است وایشان طی وقفنامه شماره چهل وهشت هزاروچهارصدوپنجاه وچهاردرتاریخ بیست وهشتم اسفندماه یکهزارو سیصدوهشتادوچهارهجری شمسی دردفتراسنادرسمی هفتادوهشت حوزه ثبتی اصفهان،اعیانی را نیز وقف " مؤسسه تحقیقات ونشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان" نمودند.ازخدواندمتعال میخواهم که این محل راکانون تحقیق ونشرمعارف اهل البیت علیهم السلام قراردهدومحل آمدوشدملائکهٔ الله شودومورد نظرخاصه حضرت بقیهٔ الله عجل الله تعالی فرجه الشریف باشدتا برات آزادی ازآتش برای پدرم،من،حضرت آیهٔ الله حاج سیدحسن فقیه امامی،آقای حاج سیدحسین رضازاده،همه دست اندرکاران واستفاده کنندگان باشد.امضاءکنندگان ذیل این برگه صحت اقاریرفوق راتائیدنمودند.این برگه درچهار نسخه تهیه وامضاءشد ویک نسخه از آن نزداینجانب،یک نسخه نزدحضرت آیهٔ الله حاج سیدحسن فقیه امامی و یک نسخه نزدآقای حاج سیدحسین رضازاده و یک نسخه نزد"موسسه تحقیقات و نشرمعارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان"باقی میماندکه هر کدام به تنهائی برای استنادکافی میباشد.زهراملاباشی فرزندمرحوم حاج آقامحمدصادق ملاباشی به شماره شناسنامه ششصدونود چهارحوزه چهاراصفهان متولدیکهزاروسیصدوهیجده هجری شمسی

زهرا ملاباشی

سید حسن فقیه امامی

دادگستری جمهوری اسلامی ایران

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

تقاضا نامه ثبت موسسه

در تاریخ ۸۵/۱/۱۴
متن این ... / تقاضانامه
ذیل شماره ۱۸۳۳ ثبت گردید
مسئول ثبت شرکتهای اصفهان
ممیز ثبت شرکتها - سوده شفیعی‌زاده

استفاده کننده ذیل: مؤسسین موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (ع) اصفهان

ثبت موسسه مزبور را با مشخصات ذیل تقاضا می نماید:

۱- نام موسسه: موسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان

۲- مقصود از تشکیل: پژوهش و نشر معارف اسلام در چارچوب فرهنگ تشیع به شرح ماده ۳ اساسنامه

۳- تابعیت: ایران جمهوری اسلامی ایران

۴- مرکز اصلی و نشانی صحیح آن: اصفهان - خ نشاط - نبش خ فرشادی

۵- مرکز شعب منطقه: —

۶- اسامی مو سسین: حاج سید حسن فقیه امامی فرزند سید عطاءالله به شناسنامه شماره ۶۴۱۸۷ متولد ۱۳۱۳ اصفهان و آقای سید حسین رضازاده فرزند سید فضل الله به شناسنامه شماره ۷۹۹ متولد ۱۳۳۹ اصفهان

۷- تاریخ تشکیل: از تاریخ ثبت به مدت نامحدود

۸- مدیر یا موسسه و اشخاصیکه از طرف موسسه حق امضاء دارند: مدیر عامل سید حسین رضازاده به این مدت دو سال انتخاب شدند و کلیه اوراق و اسناد مالی و خدمات مؤسسه با امضاء مدیر عامل و به مهر مؤسسه معتبر است.

۹- اسامی مدیران شعب:

۱۰- دارائی موسسه: مبلغ پنج میلیون ریال که شما پرداخت گردیده است

امضاء موسسین

سید حسین رضازاده

مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
Ahlolbait School of Thoughts Research and Publication Institute

www.ahlolbait.ir info@ahlolbait.ir

شماره: ۱۰۲/۱۱۵۲ ۱-۲
تاریخ: ۹۲/۶/۱۰
پیوست: مستند نام

بسم الله الرّحمن الرّحیم
اللّهم صلّ علی محمّد و آل محمّد

محضر شریف و مبارک حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ محمدتقی مجلســی مد ظله العالی
ریاست محترم هیئت امنای مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام

با سلام و صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، بدین وسیله مراحل تشکیل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام از بدو امر تا آغاز بکار، جهت اظهار نظر حضرتعالی تقدیم می گردد.

بعرض مستطاب عالی می رساند که یک باب خانه مسکونی قدیمی در تاریخ ۷۸/۲/۲۰ به منظور وقف برای حوزه علمیه اصفهان جهت استفاده طلاب علوم دینی(ذکور) قرار داده شد و در وقف نامه ذکر گردید که قسمتی از زمین جهت ساخت مرکز تجاری اختصاص یابد تا درآمد آن علاوه بر مصرف در کارهای خیر، هزینه های جاری موقوفه را نیز پوشش دهد. (پیوست شماره ۱)

نظر به عدم انجام وقف نامه و عدم تصرف موقوف علیه و عدم اجرائی بودن بند مربوط به مرکز تجاری (بعلت موقعیت زمین)، در زمان حیات واقف و متولی، زمین مذکور در تاریخ ۸۰/۵/۲۷ جهت احداث مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام با تنظیم اجاره نامه رسمی ۹۹ ساله اجاره داده شد و مورد تائید ناظر محترم وقف و نماینده حقوقی اداره اوقاف قرار گرفت (پیوست شماره ۲) و در تاریخ ۸۱/۵/۳۱ در سند زمین(در ذیل ذکر وقف آن) وارد گردید.(پیوست شماره ۳)

مطابق صورت جلسه و اقرار نامه مورخه ۸۰/۹/۸ (یعنی حدود ۴ ماه بعد از تنظیم اجاره نامه) ساختمان فرسوده قبلی زیر نظر واقف، متولی و ناظر محترم وقف تخریب گردیده و محل به زمین ساده تبدیل گشت. (پیوست شماره ۴) زمین ساده در اختیار مستأجر قرار گرفت و مستأجر با اخذ پروانه در تاریخ ۸۱/۹/۹ اقدام به ساخت مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام نمود.(پیوست شماره ۵)

در تاریخ ۸۲/۱۲/۹ بر اساس اقدامات صورت گرفته (اعم از اجاره و انجام ساختمان هدفدار) که معروض گردید، متن متمم وقف نامه زمین توسط واقف و متولی تهیه گردید و روش بهره برداری به تفصیل بیان شده و مورد تائید ناظر محترم وقف و نماینده حقوقی اداره اوقاف قرار گرفت.(پیوست شماره ۶)

پس از پایان ساخت بر اساس اجاره نامه قبلی و پیرو آن، از طرف واقف و متولی اجازه دریافت سند اعیانی در تاریخ ۸۴/۴/۶ داده شد و مورد تائید ناظر محترم وقف واقع شد.(پیوست شماره ۷)

سند اعیانی در تاریخ ۸۴/۹/۳ بنام مستاجر صادر شده (پیوست شماره ۸) و مستاجر اعیانی را در تاریخ ۸۴/۱۲/۲۸ وقف نموده (پیوست شماره ۹) و سپس به تائید مراجع معظم تقلید، علمای اعلام از جمله ناظر محترم وقف و شخصیت های

نشانی: اصفهان، خیابان نشاط، نبش خیابان فرشادی تلفن: ۶۴-۲۲۰۷۷۶۰-۰۳۱۱ نمابر: ۲۲۲۱۲۸۱-۰۳۱۱ ص پ: ۱۴۱۴-۸۱۴۶۵
Neshat Ave , Next to Farshadi St , Isfahan . Iran Tel : (+98 311) 2207764 Fax : (+98 311) 2221281 P.O.BOX : 81465-1414

مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
Ahlolbait School of Thoughts Research and Publication Institute

www.ahlolbait.ir info@ahlolbait.ir

شماره: ۲-۱۰۲۱۱۵۲
تاریخ: ۹۲/۶/۱۰
پیوست:
مشترات نام

بسم الله الرّحمن الرّحیم
اللّهم صلّ علی محمّد و آل محمّد

برجسته حوزه علمیه و خیرین و نیکوکاران رسید (پیوست شماره ۱۰ و ۱۱) و این اقدام در سند اعیانی منعکس گردید.(پیوست شماره ۱۲)

در تاریخ ۸۵/۱/۱۴ مؤسسه ای توسط مستاجر و ناظر محترم وقف زمین به ثبت می رسد تا با شروع بکار آن هر دو وقف (عرصه و اعیانی) به سرانجام مورد نظر واقفین برسد. این مراتب نیز توسط ناظر محترم وقف تائید شده است.(پیوست های شماره ۱۳،۱۴،۱۵)

در مدت هفت سال از وقف اولیه (۷۸/۲/۲۰) لغایت (۸۵/۱/۱۴) کلیه مراحل با تائید ناظر محترم وقف مرحوم آیت الله آقای حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره) بوده که امضاء ایشان در مدارک پیوست با خط سبز ذیل آن مشخص گردیده است.

مستدعی است نظر مبارک را نسبت به اقدامات صورت گرفته و تداوم فعالیت فرهنگی مطابق با وقفنامه اعیانی مرقوم فرمائید.

سید حسین رضازاده
تولیت و مدیرعامل

نشانی: اصفهان، خیابان نشاط، نبش خیابان فرشادی تلفن: ۶۴-۲۲۰۷۷۶۰-۰۳۱۱ نمابر: ۲۲۲۱۲۸۱-۰۳۱۱ ص پ: ۱۴۱۴-۸۱۴۶۵
Neshat Ave , Next to Farshadi St , Isfahan . Iran Tel : (+98 311) 2207764 Fax : (+98 311) 2221281 P.O.BOX : 81465-1414

بسمه تعالی

مراحل گذشته که مورد نظر حکام شرع انور بوده

مورد تأیید است

محمد تقی [illegible]

مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
Ahlolbait School of Thoughts Research and Publication Institute

www.ahlolbait.ir info@ahlolbait.ir

شماره: ۱۰۲/۱۱۵۷
تاریخ: ۹۲/۶/۱۹
پیوست: .....

بسم الله الرّحمن الرّحیم
اللّهم صلّ علی محمّد و آل محمّد

اینجانب محمد تقی مجلسی ریاست هیئت امناء مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام

بعلت اشتغالات و عدم امکان حضور در جلسات هیئت امناء براساس ماده ۱۱ - ۷ بند «ب» وقفنامه

تا آخر سال ۱۳۹۲ اختیارات و وظائف خود را به شخص متولی آقای سید حسین رضازاده واگذار می نمایم.

ریاست هیئت امناء
محمد تقی مجلسی

نشانی: اصفهان، خیابان نشاط، نبش خیابان فرشادی تلفن: ۶۳ - ۲۲۰۷۷۶۰ - ۰۳۱۱ نمابر: ۲۲۲۱۲۸۱ - ۰۳۱۱ ص پ: ۱۴۱۴ - ۸۱۴۶۵
Neshat Ave , Next to Farshadi St , Isfahan . Iran Tel : (+98 311) 2207764 Fax : (+98 311) 2221281 P.O.BOX : 81465-1414

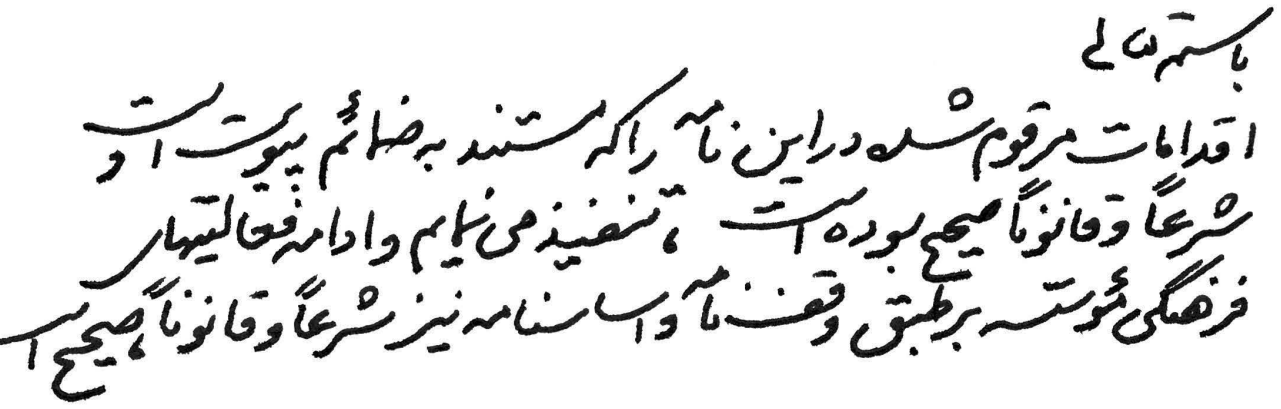

الله تعالی) رئیس وقت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان اجازهٔ خاص دریافت نمود تا مسیر تلاش‌ها برای تحقق وقف‌نامهٔ زمین و متمم آن هموارتر گردد.

از دیگر موفقیت‌های این مؤسسه می‌توان به اخذ گواهی ISO اشاره نمود.

امیدواریم فعالیت‌های این مؤسسه بتواند در زمان غیبت امام عصر(عج) موجب خشنودی آن حضرت را فراهم آورد.

مراحل تنظیم وقف‌نامه

﴿وَ لِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيها فَاسْتَبِقُوا الْخَيْراتِ أَيْنَ ما تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللهُ جَميعاً إِنَّ اللهَ عَلى كُلِّ شَيْءٍ قَدير﴾

«و برای هرگروهی قبله‌ای است که بدان سوی می‌گردانند؛ پس به‌سوی کارهای خیر سبقت جویید؛ هرجا که باشید خداوند همهٔ شما را (به صحنهٔ محشر) خواهد آورد. همانا خداوند برهمه‌چیز تواناست» (بقره، آیهٔ ۱۴۸).

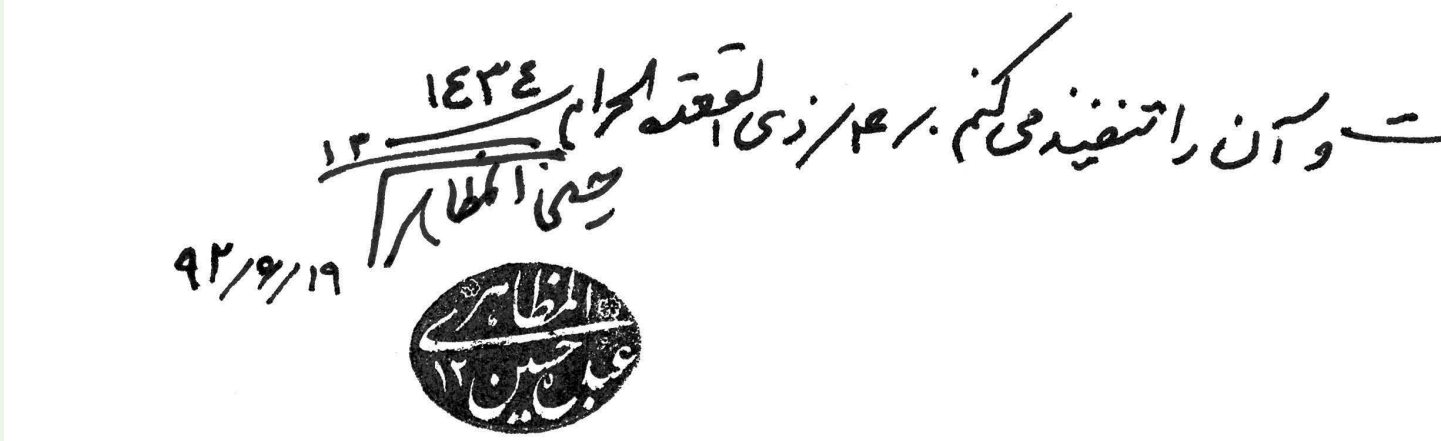

وقف‌نامهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان را شاید به‌جرأت بتوان از بهترین وقف‌نامه‌های تنظیم شده برای یک مؤسسهٔ فرهنگی دانست که می‌تواند برای نمونه‌های مشابه الگو باشد.

برای تهیهٔ وقف‌نامه، گروهی متبحر از شخصیت‌های شاخص، برجسته و معتمد در زمینه‌های امور فرهنگی و امور کارهای خیر و عام‌المنفعه، توسط آقای رضازاده انتخاب شدند تا تحت زعامت و اشراف حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی (طاب ثراه) به این مهم بپردازند.

این گروه طی جلساتی منظم (دست‌کم بیست جلسه) با بهره‌گیری از مشاوران مرتبط با موضوع جلسه، تمامی مساعی خود را در ارائهٔ کاری کم نظیر به‌کار گرفتند. پس از تأیید و امضای حضرت آیت‌الله آقای حاج سیّد حسن فقیه‌امامی (طاب ثراه) امور قانونی و ثبتی وقف صورت گرفت.

موضوع وقف (اعیانی که قبل از وقف و تصرف موقوفٌ علیه، متعلق به آقای رضازاده بود) برای همیشه به مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان اختصاص یافت و تغییرناپذیر بودن وقف‌نامه و اساسنامهٔ مؤسسه، به‌ترتیب در مادهٔ یازدهم وقف‌نامه و مادهٔ پانزدهم اساسنامه قید گردید

مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
Ahlolbait School of Thoughts Research and Publication Institute
www.ahlolbait.ir info@ahlolbait.ir

شماره: ۱۰۲/۱۱۵۴-۲-۱
تاریخ: ۹۲/۶/۱۰
پیوست: حمایت نامه

باسمه تعالی

اقدامات مرقوم شده در این نامه را که مستند به ضمائم پیوست است شرعاً و قانوناً صحیح بوده است، تنفیذ می نمایم و ادامه فعالیتهای فرهنگی مؤسسه بر طبق وقف نامه و اساسنامه نیز شرعاً و قانوناً صحیح است و آن را تنفیذ می کنم. ۹۲/۶/۱۹

بسم الله الرحمن الرحیم
اللهم صل علی محمد و آل محمد

۱۲ ذی القعده الحرام ۱۴۳۴
حسنی المظاهری

محضر شریف و مبارک حضرت آیت الله العظمی حاج شیخ حسین مظاهری (مدظله العالی)

ریاست محترم و معزز حوزه علمیه اصفهان

باسلام و صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، بدین وسیله مراحل تشکیل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام از بدو امر تا آغاز بکار، جهت اظهار نظر حضرتعالی تقدیم می گردد.

بعرض مستطاب عالی می رساند که یک باب خانه مسکونی قدیمی در تاریخ ۷۸/۲/۲۰ به منظور وقف برای حوزه علمیه اصفهان جهت استفاده طلاب علوم دینی(ذکور) قرار داده شد و در وقف نامه ذکر گردید که قسمتی از زمین جهت ساخت مرکز تجاری اختصاص یابد تا درآمد آن علاوه بر مصرف در کارهای خیر، هزینه های جاری موقوفه را نیز پوشش دهد. (پیوست شماره ۱)

نظر به عدم انجام وقف نامه و عدم تصرف موقوف علیه و عدم اجرائی بودن بند مربوط به مرکز تجاری (بعلت موقعیت زمین)، در زمان حیات واقف و متولی، زمین مذکور در تاریخ ۸۰/۵/۲۷ جهت احداث مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام با تنظیم اجاره نامه رسمی ۹۹ ساله اجاره داده شد و مورد تائید ناظر محترم وقف و نماینده حقوقی اداره اوقاف قرار گرفت (پیوست شماره ۲) و در تاریخ ۸۱/۵/۳۱ در سند زمین(در ذیل ذکر وقف آن) وارد گردید.(پیوست شماره ۳)

مطابق صورت جلسه و اقرار نامه مورخه ۸۰/۹/۸ (یعنی حدود ۴ ماه بعد از تنظیم اجاره نامه) ساختمان فرسوده قبلی زیر نظر واقف، متولی و ناظر محترم وقف تخریب گردیده و محل به زمین ساده تبدیل گشت. (پیوست شماره ۴) زمین ساده در اختیار مستأجر قرار گرفت و مستأجر با اخذ پروانه در تاریخ ۸۱/۹/۹ اقدام به ساخت مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام نمود.(پیوست شماره ۵)

در تاریخ ۸۲/۱۲/۹ بر اساس اقدامات صورت گرفته (اعم از اجاره و انجام ساختمان هدفدار) که معروض گردید، متن متمم وقف نامه زمین توسط واقف و متولی تهیه گردید و روش بهره برداری به تفصیل بیان شده و مورد تائید ناظر محترم وقف و نماینده حقوقی اداره اوقاف قرار گرفت.(پیوست شماره ۶)

پس از پایان ساخت بر اساس اجاره نامه قبلی و پیرو آن، از طرف واقف و متولی اجازه دریافت سند اعیانی در تاریخ ۸۴/۴/۶ داده شد و مورد تائید ناظر محترم وقف واقع شد.(پیوست شماره ۷)

سند اعیانی در تاریخ ۸۴/۹/۳ بنام مستاجر صادر شده (پیوست شماره ۸) و مستاجر اعیانی را در تاریخ ۸۴/۱۲/۲۸ وقف نموده (پیوست شماره ۹) و سپس به تائید مراجع معظم تقلید، علمای اعلام از جمله ناظر محترم وقف و شخصیت های برجسته حوزه علمیه و خیرین و نیکوکاران رسید (پیوست شماره ۱۰ و ۱۱) و این اقدام در سند اعیانی منعکس گردید.(پیوست شماره ۱۲)

وارده به دبیرخانه دفتر حضرت آیت الله العظمی مظاهری
شماره: ۱/۴۵۸۷
تاریخ: ۱۳۹۲/۶/۹

نشانی: اصفهان، خیابان نشاط، نبش خیابان فرشادی تلفن: ۶۴-۲۲۰۷۷۶۰-۰۳۱۱ نمابر: ۲۲۲۱۲۸۱-۰۳۱۱ ۸۱۴۶۵-۱۴۱۴
Neshat Ave, Next to Farshadi St, Isfahan. Iran Tel: (+98 311) 2207764 Fax: (+98 311) 2221281 P.O.BOX: 81465-1414

مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام
Ahlolbait School of Thoughts Research and Publication Institute

www.ahlolbait.ir info@ahlolbait.ir

شماره: ۲-۲-۱۰۲/۱۱۵۴
تاریخ: ۹۲/۶/۱۰
پیوست: مسیرات نامه

بسم الله الرّحمن الرّحیم
اللّهم صلّ علی محمّد و آل محمّد

در تاریخ ۸۵/۱/۱۴ مؤسسه ای توسط مستاجر و ناظر محترم وقف زمین به ثبت می رسد تا با شروع بکار آن هر دو وقف (عرصه و اعیانی) به سرانجام مورد نظر واقفین برسد. این مراتب نیز توسط ناظر محترم وقف تائید شده است.(پیوست های شماره ۱۳،۱۴،۱۵)

در مدت هفت سال از وقف اولیه (۷۸/۲/۲۰) لغایت (۸۵/۱/۱۴) کلیه مراحل با تائید ناظر محترم وقف مرحوم آیت الله آقای حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره) بوده که امضاء ایشان در مدارک پیوست با خط سبز ذیل آن مشخص گردیده است.

مستدعی است نظر مبارک را نسبت به اقدامات صورت گرفته و تداوم فعالیت فرهنگی مطابق با وقفنامه اعیانی مرقوم فرمائید.

سید حسین رضازاده
تولیت و مدیرعامل

نشانی: اصفهان، خیابان نشاط، نبش خیابان فرشادی تلفن: ۶۴-۲۲۰۷۷۶۰-۰۳۱۱ نمابر: ۲۲۲۱۲۸۱-۰۳۱۱ ص پ: ۱۴۱۴-۸۱۴۶۵
Neshat Ave , Next to Farshadi St , Isfahan . Iran Tel : (+98 311) 2207764 Fax : (+98 311) 2221281 P.O.BOX : 81465-1414

و از سوی حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره) و سایر اعضای کارگروه تنظیم وقف‌نامه که تحت نظر معظّم له این امر مهم را به سرانجام رسانده بودند امضا وتأیید شد. همچنین واقف محترم، حاج سیّد حسین رضازاده به حضور مسئولین عالی‌رتبهٔ سازمان اوقاف و امور خیریّهٔ جمهوری اسلامی ایران و مسئولین اوقاف استان اصفهان رسید و اقدامات لازم قانونی برای ثبت رسمی در دفترخانهٔ شمارهٔ ۷۸ به شمارهٔ ۴۸۴۵۴ مورّخ۲۸اسفند ۱۳۸۴ در چهار صفحه انجام پذیرفت.

کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامه

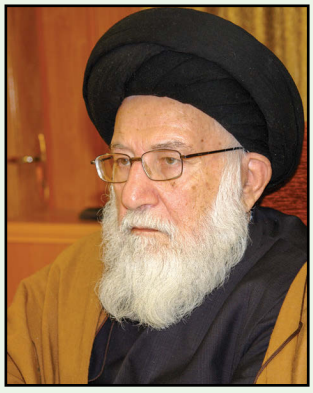

حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی

رئیس و عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۳شمسی، اصفهان

تحصیلات: تحصیلات عالی حوزوی

مسئولیت‌ها: تدریس علوم دینی در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، همکاری و حمایت نزدیک و گستردهٔ ایشان با مؤسسه‌های دینی و خیریه‌ای به‌نام نامی پیشوایان معصوم(ع)

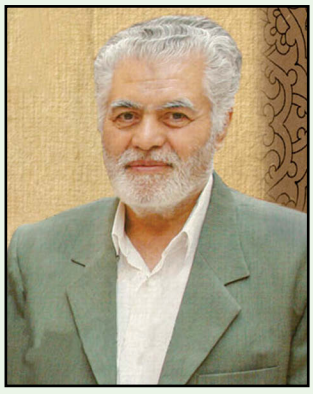

دکتر سیّد عباس صدرعاملی

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۷شمسی، اصفهان

فردی که تمام وجودش مملو از آیات قرآن بود و زکات این لطافت الهی را کار خیر در دنیا قرار داده بود.

تحصیلات: فوق‌لیسانس رشتهٔ زبان و زبان شناسی، فوق‌لیسانس زبان و ادبیات انگلیسی، فوق‌لیسانس زبان‌های باستانی و زبان‌شناسی نوین، تنها مترجم قرآن به زبان انگلیسی از دیدگاه شیعه، حوزوی، تسلّط علمی بر پنج زبان زندهٔ دنیا (فارسی، انگلیسی، عربی، فرانسه و روسی)

مسئولیت‌ها: تدریس در دانشگاه‌های مختلف کشور، رئیس آکادمی‌های موفق و برتر استان اصفهان، مترجم برجستهٔ متون اسلامی کشور

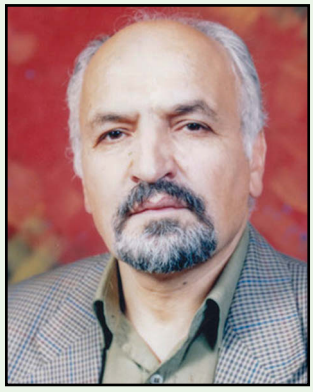

دکتر سیّد محمدتقی طیّب

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۲شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای زبان‌شناسی، مدیریت

مسئولیت‌ها: ریاست شورای علمی‌پژوهشی و عضو هیئت امنای مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، استاد دانشگاه

دکتر محمد جاودان

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ تولّد: ۱۳۲۸شمسی

تحصیلات: دکترای تخصصی ارتوپدی، جراحی استخوان و مفاصل

مسئولیت‌ها: عضو هیئت علمی گروه ارتوپدیِ دانشکدهٔ پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، رئیس بیمارستان آیت‌الله کاشانی و معاون آموزشی بیمارستان آیت‌الله کاشانی

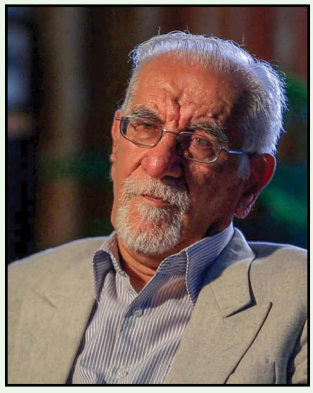

مهندس سیّد حسین علوی

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۵شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس

مسئولیت‌ها: شهردار اصفهان، از فعالان شاخص در حوزه فرهنگ دینی، عضو هیئت امنا چندین خیریهٔ شاخص اصفهان از جمله انجمن مددکاری امام‌زمان(ع)

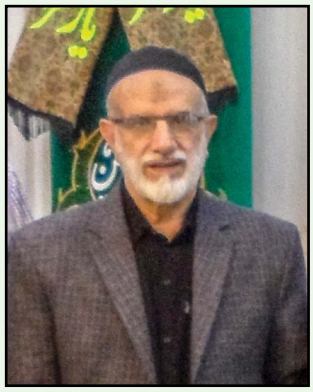

حاج مهدی اقارب‌پرست

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۵شمسی، اصفهان

تحصیلات عالیه

مسئولیت‌ها: مدرّس، عضو هیأت امنای انجمن مددکاری امام‌زمان(عج)

دکتر شهاب‌الدین ذوالفقاری

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۰شمسی، اصفهان

تحصیلات: مهندسی برق دانشگاه صنعتی اصفهان، کارشناسی‌ارشد فلسفه و کلام اسلامی دانشکدهٔ الهیات دانشگاه تهران، دکترای کلام تربیت مدرّس دانشگاه قم

مسئولیت‌ها: مدیر گروه‌های کلام و تفسیر و فقه دانشکدهٔ معارف قرآنی اصفهان، عضو رسمی هیئت علمی وزارت علوم، معاون تحصیلات تکمیلی دانشکدهٔ معارف قرآن اصفهان

مهندس حمید نیلفروشان

دبیر کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، اصفهان

تحصیلات: مهندسی شیمی و کارشناسی‌ارشد علوم اسلامی

استاد: حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ محمدتقی مجلسی

تألیفات: دارای ده‌ها مقالهٔ علمی در حوزهٔ علوم اسلامی

مسئولیت‌ها: معاون علمی‌پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

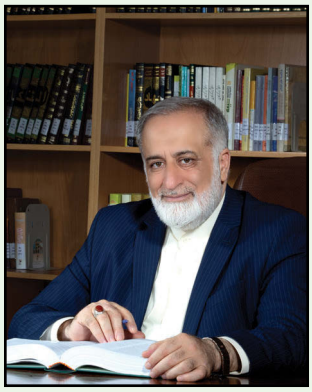

سیّد حسین رضازاده

عضو کارگروه تدوین و تنظیم وقف‌نامهٔ مؤسسه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۹شمسی، محلهٔ دَردشت اصفهان

تحصیلات: تحصیلات عالی کارشناسی‌ارشد رشتهٔ مدیریت

تألیفات: رسالهٔ کارشناسی‌ارشد مدیریت اسلامی، حدیث نیکوکاری در مسیر رستگاری

مسئولیت‌ها: مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، عضو هیأت مدیره و مدیرعامل مجمع خیّرین سلامت استان اصفهان

متن وقف‌نامهٔ مؤسسه

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، با ارزیابی و نگرش ارج‌گذاری به تلاش‌های بسیار اولیای دین، علما و فضلای فرهیخته و رویکردهای فرهنگی‌دینی و عنایت به دلائل و نکات ذکرشده، تأسیس شد تا معارف عالیهٔ اسلام که براساس سفارش‌های اهل‌بیت(ع) و اولیای دین است در عصر ارتباطات و براساس علم روز در سراسر گیتی انتشار یابد. بدیهی است که این امر امکان‌پذیر نیست، مگر از طریق بهره‌گیری از فناوری شگفت‌انگیز اطلاعات و ارتباطات روز دنیا و فقط در این‌صورت امکان دسترسی سریع و آسان به اطلاعات دیجیتالی به‌وجود می‌آید.

مقدمه و متن وقف‌نامهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) به شرح زیر است:

«ثبت‌شده تحت شمارهٔ ۴۸۴۵۴ مورّخهٔ ۱۳۸۴/۱۲/۲۸ در دفتر اسناد رسمی ۷۸ حوزهٔ ثبتی اصفهان.

اَلْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعالَمِینَ، الَّذِی لایَبْلُغُهُ بُعْدُ الْهِمَمِ، وَلایَنالُهُ حَدْسُ الْفِطَنِ، الْاَوَّلُ الَّذِی لاغایَةَ لَهُ فَیَنْتَهِیَ، وَ لا اخِرَلَهُ فَیَنْقَضِیَ، وَ الصَّلاةُ وَالسَّلامُ عَلَی الْبَشِیرِالنَّذِیرِ، السِّراجِ الْمُنِیرِ، الْمِصْباحِ النّاصِحِ، وَ الْحَبِیبِ الطَّیِّبِ، الْحَقِّ الزّاهِرِ، وَ الْاَصْلِ الطّاهِرِ، اللِّسانِ الذَّکورِ، وَ الْبَدَنِ الصَّبورِ، وَ الْقَلْبِ الشَّکورِ، صاحِبِ السَّکِینَةِ، وِ خَیْرِالْبَرِیَّةِ، مِفْتاحِ الْجَنَّةِ، وَ نَبِیِّ الرَّحْمَةِ، الْمَحْمودِ وَ الْاَحْمَدِ، اَبِی الْقاسِمِ مُحَمَّدٍ، الدّاعِی اِلَی اللهِ، تاجِ الْاَوْلِیاءِ وَ اِمامِ الْاَتْقِیاءِ، طَبِیبِ دَوّارٍ بِطِبِّهِ، قَدْ اَحْکَمَ مَراهِمَهُ وَ اَحْمی مَواسِمَهُ، یَضَعُ ذلِکَ حَیْثُ الْحاجَةُ اِلَیْهِ مِنْ قُلُوبٍ عُمْیٍ وَ اذانٍ صُمٍّ وَ اَلْسِنَةٍ بُکْمٍ، مُتَتَبِّعٍ بِدَوائِهِ مَواضِعَ الْغَفْلَةِ وَ مَواطِنَ الْحَیْرَةِ، صَلَّی اللهُ عَلَیْهِ وَ عَلی اَخِیهِ وَ وَصِیِّهِ وَ خَلِیفَتِهِ، عَلَمِ التُّقی وَ اِمامِ الْهُدی، عَمُودِ الدّینِ وَ اَمِینِ رَبِّ الْعالَمِینَ، خازِنِ وَحْیِهِ وَ عَیْبَةِ عِلْمِهِ وَ بابِ حِکْمَتِهِ، وَعَیْنِهِ النّاظِرَةِ وَ یَدِهِ الْباسِطَةِ، وَ التّالِی لِرَسُولِهِ سِدْرَةِ الْمُنْتَهی، وَ یَعْسُوبِ الدِّینِ وَ الْاِیمانِ، کَلِمَةِ الرَّحْمنِ، وَ صالِحِ الْمُومِنینَ، شَجَرَةِ التَّقْوی، وَ الصِّراطِ الْواضِحِ، قَسِیمِ الْجَنَّةِ وَ النّارِ، سَیِّدِ الْمُتَّقِینَ وَ اِمامِ الْمُوَحِّدِینَ، عَلِیِّ بْنِ اَبِیطالِبِ، وَ عَلی زَوْجَتِهِ، الصِّدّیقَةِ الطّاهِرَةِ الشَّهِیدَةِ، سَیِّدَةِ نِساءِ الْعالَمِینَ، وَ شَفِیعَةِ یَوْمِ الْجَزاءِ، فاطِمَةَ الزَّهْراءِ، وَ صَلَّی اللهُ

عَلَی الْمَعْصُومِینَ الْمُنْتَجَبِینَ، اَبْوابِ الْاِیمانِ وَ اُمَناءِ الرَّحْمنِ، اَلْمُظْهِرِینَ لِاَمْرِاللهِ وَ نَهْیِهِ، الْقَوّامِینَ بِاَمْرِهِ، الْعامِلِینَ بِإِرادَتِهِ، الْفائِزِینَ بِکَرامَتِهِ، الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ وَ عَلِیّ بْنِ الْحُسَیْنِ وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ وَ جَعْفَرِبْنِ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَی بْنِ جَعْفَرٍ وَ عَلِیّ بْنِ مُوسی وَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِیٍّ وَ عَلِیّ بْنِ مُحَمَّدٍ وَ الْحَسَنِ بْنِ عَلِیٍّ وَ وَلِیّ الْعَصْرِ مُجَلِّی الظُّلْمَةِ وَ مُنِیرِ الْحَقِّ الْاِمامِ الْحَیِّ الحجَّةِ بْنِ الْحَسَنِ الْمَهْدِی عَجَّلَ اللهُ تَعالی فَرَجَهُ وَ سَهَّلَ اللهُ مَخْرَجَهُ، وَ لَعْنَةُ اللهِ عَلی اَعْدائِهِمْ وَ مُخالِفِیهِمْ وَ غاصِبِی حُقُوقِهِمْ وَ مُنْکِرِی فَضائِلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَ الْاِنْسِ مِنَ الْاَوَّلِینَ وَ الْاخِرِینَ.

با توفیقات رحمانی و برکات صمدانی آقای سیّد حسین رضازاده، فرزند حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده، به شمارهٔ شناسنامهٔ هفتصد و نود و نُه (۷۹۹)، صادره از اصفهان، متولّد یک‌هزار و سیصد و سی و نُه (۱۳۳۹)، ساکن اصفهان، با اقرار به وحدانیت خداوند متعال و نبوت حضرت خاتم‌الانبیاء، محمد مصطفی(ص) و ولایت و امامت حضرت علی بن ابیطالب(ع) و یازده فرزند بزرگوارش و با اعتقاد به کلام‌الله و معاد، در کمال صحت عقل و ادراک و بدون هیچ‌گونه اکراه و با میل و رغبت کامل، همراه با قصد قربت، وقف صحیح ابدی شرعی و قانونی نمود تمام شش‌دانگ اعیانی پلاک ۱۸۹۹/۱۰ احداثی بر روی عرصهٔ ۱۸۹۹ اصلی واقع در بخش ۴ ثبت اصفهان که به موجب سند اجارهٔ ۴۰۷۴۸ مورّخهٔ ۱۳۸۰/۵/۲۷ و پیرو آن به شمارهٔ ۴۷۰۵۲ مورّخهٔ ۱۳۸۶/۴/۶ دفتر ۷۸ اصفهان به مدت ۹۹سال در اجارهٔ نامبرده می‌باشد و سند اعیانی به شمارهٔ ۵۵۶۳۸ دفتر ۲۷۳ صفحهٔ ۲۶۶ املاک ثبت اصفهان که به‌نام آقای سیّد حسین رضازاده (واقف) ثبت و صادر شده است و حدود و حقوق و سایر مشخصات آن به شرح سند مالکیت مذکور است، به انضمام کلیهٔ مشترکات و متعلقات منصوبه بدون استثنای چیزی از آن که به اقرار واقف به تصرف وقف داده شده است را برای مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان و اهداف تأسیس، اصول و مبانی و اساسنامهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان که در ذیل مذکور است، لازم‌الاجراء و جزء لاینفک این وقف‌نامه بوده و غیرقابل تغییر است و درصورتی‌که به هر دلیل و علی‌رغم تلاش‌های ممکن و لازم و در زمان خاص انجام دقیق وقف‌نامه ممکن نباشد، با نظر متولّی رئیس هیئت‌امنا و حداقل سه‌چهارم اعضای هیئت‌امنا، مؤسسه موقتاً و تا حصول شرایط انجام وقف‌نامه به حال تعلیق درمی‌آید. قبل از تعلیق موقت، لازم است نسبت به پرداخت دیون و وصول مطالبات اقدام گردد.»

اهداف و اصول مؤسسه مندرج در وقف‌نامه

الف) اهداف تأسیس:

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، سازمانی است که فعالیت آن با برنامه‌ریزی مدوّن، به‌کارگیری آخرین روش‌های علمی در مدیریت، تحقیق و نشر، با استفاده از تمام امکانات تحصیلی، بدون محدودیت جغرافیایی و فقط در چارچوب اهداف دوازده‌گانهٔ زیر صورت می‌پذیرد:

۱. پژوهش پیرامون اسلام در چارچوب فرهنگ شیعه و تأمین منابع آن از طریق مختلف، ازجمله ارائهٔ نظام یکپارچهٔ اطلاعاتی.

۲. نشر معارف اسلامی بر مبنای فرهنگ شیعه.

۱،۲. تبلیغ و ترویج معارف قرآنی از دیدگاه اهل‌بیت(ع) در سطوح مختلف جامعه.

۲،۲. ارتقای سطح آگاهی جامعه نسبت به منزلت و سیرهٔ اهل‌بیت(ع).

۳،۲. تبیین امامت حضرت مهدی(عج) و اشاعهٔ فرهنگ انتظار.

۳. معرفی خدمات علمی و اعتقادی بزرگان شیعه به عالم بشریت و جهان اسلام.

۴. شناسایی و معرفی خدمات اندیشمندان و پژوهشگران در تبیین فرهنگ تشیع.

۵. بررسی و تحلیل آرا و نظریه‌های اعتقادی در جهان تشیع.

۶. بررسی و تحلیل نظریه‌های تشیع.

۷. شناسایی شبهات و تبلیغات نادرست دربارهٔ تشیع و پاسخ‌گویی علمی به آن‌ها.

۸. شناسایی و معرفی تاریخ تشیع و گسترهٔ جغرافیایی آن.

۹. شناسایی مراکز و جوامع شیعه در جهان برای تبادل فرهنگی با آن‌ها.

۱۰. همکاری و حمایت از پژوهشگران، مبلّغان و ناشرینی که فعالیت آنان با اهداف مؤسسه در یک‌راستا باشد (متناسب با امکانات و شرایط).

۱۱. هیچ‌کدام از فعالیت‌های مؤسسه، به‌جز فعالیت‌های پژوهشی (چه از طریق مؤسسه و چه از سمت دیگران با استفاده از امکانات مؤسسه)، نباید با اصول اعتقادی اسلام و ضروریات مذهب شیعه و نظریه‌های متفقٌ علیه فقهای شیعه مغایرت داشته باشد.

۱۲. اهداف این مؤسسه در دوازده ماده و سه بند (مربوط به مادهٔ ۲) تنظیم شده و غیرقابل تغییر است.

ب) اصول و مبانی:

۱. واقف این مؤسسه، آقای حاج سیّد حسین رضازاده، فرزند حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده است.

۲. واقف، افرادی را به‌عنوان هیئت مؤسس انتخاب کرده و این هیئت، اهداف، اصول حاکم بر مؤسسه، ارکان و تشکیلات را مشخص کردند و به تأیید واقف رساندند.

۳. واقف، مادام‌العمر تولیت مؤسسه را برعهده خواهد داشت. درصورتی‌که متولّی توانایی تولیت یا تمایل به ادامهٔ آن را نداشته باشد، وظایف تولیت به جانشین او واگذار می‌شود. متولّی در زمان حیات، جانشینش را انتخاب می‌کند و درصورت انتخاب‌نکردن، هیئت‌امنا با اکثریت آرا، اصلح اولاد (ترجیحاً ذکور) واقف را نسل‌اندرنسل به این عنوان تعیین می‌کند. درصورت قبول‌نکردن از طرف فرد

باتأییدات خداوند متعال و در ظل توجهات خاصه ولی الله الاعظم حضرت حجة بن الحسن المهدی ارواحنافداه

وقفنامه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام به شرح ذیل می باشد

وقفنامه

الحمد لله رب العالمین الذی لا تبلغه نعوت الخمر و لا تناله حدائق النظر الأول الذی لا غایة له فینتهی و لا آخر له فینقضی و الصلاة و السلام علی البشیر النذیر السراج المنیر المصباح الناصح و الحبیب الطیب الخوازم و الأصل الطاهر اللسان الذکر و البدن الصبور و القلب الشکور صاحب السکینة و خیر البریة مفتاح الجنة و نبی الرحمة المحمود و الأحمد أبی القاسم محمد الداعی إلی الله ناجح الأولیاء و إمام الأتقیاء طبیب دوار بطبه قد أحکم مراهمه و أحمی مواسمه یضع ذلک حیث الحاجة إلیه من قلوب عمی و آذان صم و ألسنة بکم متتبع بدوائه مواضع الغفلة و مواطن الحیرة صلی الله علیه و علی أخیه و وصیه و خلیفته علم التقی و إمام الهدی عمود الدین و أمین رب العالمین خازن وحیه و عیبة علمه و بالغ حکمته و عینه الناظرة و یده الباسطة و التالی لرسوله سدرة المنتهی و یعسوب الدین و الإیمان کلمة الرحمن و صالح المؤمنین شجرة التقوی و الصراط الواضح قسیم الجنة و النار سید المتقین و إمام الموحدین علی بن أبی طالب و علی زوجته الصدیقة الطاهرة سیدة نساء العالمین و شفیعة یوم الجزاء فاطمة الزهراء و صلی الله علی المعصومین من ابنیهما أئمة الإیمان و أمناء الرحمن المظهرین لأمر الله و نهیه القوامین بأمره العاملین بإرادته الفائزین بکرامته الحسن و الحسین و علی بن الحسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد بن علی و علی بن محمد و الحسن بن علی و ولی العصر مجلی الظلمة و منیر الحجة الإمام الحی الحجة بن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه و سهل الله مخرجه و لعن الله علی أعدائهم و مخالفیهم و ناصبی حقوقهم و منکری فضائلهم من الجن و الإنس من الأولین و الآخرین.

قال الرضا علیه السلام: ... فإن الناس لو علموا محاسن کلامنا لاتبعونا

باتوفیقات ربانی و بتوسل به آقای سید حسین رضازاده و فرزند جوانه الاسلام و المسلمین حاج سید فضل الله رضازاده و مشارکه مقارنه با صد و نود و دو صاحب سهم از یکصد و بیست و هشت سهم از ساختمان اصفهان - خیابان چهارباغ خواجو - خیابان چهارمحال پلاک ۱۰۸ - که در ادامه از آن به عنوان «واقف» یاد می شود، با اقرار به وحدانیت خداوند متعال و نبوت حضرت خاتم الأنبیاء محمد صلی الله علیه و آله و سلم و ولایت و امامت حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام و یازده فرزند بزرگوار ایشان علیهم السلام و با اعتقاد به کلام الله مجید و احادیث صحیح معتبر و با کمال صحت عقل و ادراک و بدون هیچگونه اکراه و با میل و رغبت کامل بعنوان واقف به قصد قربت، وقف صحیح ابدی شرعی و قانونی نمود و تمامی مشاعات یک دانگ اعیانی پلاک ۱۰۸۹۹۱۰ اصلی واقع در بخش یکصد و بیست و هشت اصفهان که به موجب صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۷ و شماره ۴۷۰۵۲ و سند ۱۳۸۵/۴/۸ و شماره ۱۳۸۴۷۴ دفتر ۱۷۸ اصفهان به مدت ۹۹ سال در اجاره با مبرده می باشد و سند اعیانی به شماره ۵۵۶۳۸ دفتر ۲۶۶ صفحه ۲۰۲ الحاقی تبت اصفهان که به نام آقای سید حسین رضازاده و اواقف ثبت و صادره و مالیت و تعهد و حقوق و سایر مشخصات آن به شرح مندرج در یک دانگ است و بدون هیچ استثنا و تبعیضی از آن به اقرار واقف به تصرف وقف داده شده است را برای «مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (ع) اصفهان» و با اهداف ذیل اصول و مبانی و اساسنامه مؤسسه و نیز معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان که در ذیل مذکور است لازم الاجرا و بلاانقطاع این وقف نامه بوده و غیرقابل تغییر است و در صورت بروز اشکال و علم غلط و نقص در هر یک از مفاد وقف نامه و سایر مستندات آن شرح مذکور است با تضامن کلیه شرکات و حقوق مندرج در سند اعیانی به شماره ۵۵۶۳۸ دفتر ۲۶۶ صفحه ۲۰۲ الحاقی تبت اصفهان که به نام آقای سید حسین رضازاده و اواقف ثبت و صادره و مالیت و تعهد و حقوق و سایر مشخصات آن به شرح مندرج در سند مالکیت مذکور است با تضامن کلیه شرکات و حقوق منصوبه بدون استثنا و تبعیضی از آن به اقرار واقف به تصرف وقف داده شده است را برای «مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (ع) اصفهان» و با اهداف ذیل اصول و مبانی و اساسنامه مؤسسه و نیز معارف اهل البیت علیهم السلام اصفهان که در ذیل مذکور است لازم الاجرا و بلاانقطاع این وقف نامه بوده و غیرقابل تغییر است و در صورت بروز اشکال و علم غلط و نقص در هر یک از مفاد وقف نامه و سایر مستندات آن شرح

بسم الله الرحمن الرحیم

خداوندا سئوال بهترین توفیق را نصیب ما و شما فرما

مخزنه که مشمول دعای گوهر آبای صادق علیه السلام که فرمود رحم الله من احیا امرنا

گردیده انه وسیله نشر علوم اهل بیت ما قصی نشأ طلام را فراهم آورده انه و عاشقان علوم اهل بیت

و دلستگان این علوم که در عالم فراوان هستند را سیراب نامیده و بهره مند تر این نعمت را برانند و شکر گزار آن باشند

توفیق مضاعف باد

ب) اصول و مبانی

۱-۱- واقف این مؤسسه آقای حاج سید حسن رضازاده فرزند مرحوم الاسلام و المسلمین حاج سید فضل الله رضازاده می باشد. ۱-۲- واقف افرادی را میتوان جزء مؤسس انتخاب نمود و هیئت مؤسس اوقاف، اصول حاکم بر مؤسسه، ارکان و تشکیلات آن را تعیین و تدوین نماید. ۱-۳- واقف اوقاف را تا زمانی که حیات دارد میتواند تغییر دهد و یا به هیئت مؤسس واگذار نماید.

۲-۱- واقف مادام العمر ولیت مؤسسه را بعهده خواهد داشت. در صورتیکه متولی توانایی ولیت یا تمایل نداشته باشد، وظائف ولیت عهده جانشین او عاکذار می گردد. متولی در زمان حیات، جانشین خود را انتخاب می نماید و در صورت عدم انتخاب جانشین هیئت امناء با اکثریت آرا اصلح او را (چه از خود و چه از غیر) واقف را سلالا بعد از نسل به این عنوان تعیین می کنند. در صورت عدم قبول از طرف فرد انتخاب شده و یا عدم حصول اکثریت آرا در هر دو بار، ولی الامر زمان واقف هیئت امناء برای انجام این ولایت فرد دیگری را (طلا در صورت احصول شرائط لازم) انتخاب می نماید. ۱-۴- متولی که بطور موقت انتخاب شده و از نسل واقف نیست حق انتخاب جانشین را ندارد. ۱-۵- هیئت امناء متامع تعیین سیاست های راهبردی مؤسسه و نظارت بر حسن اجرای آنها می باشد. ۱-۵- بموجب فرمان حضرت حجت (عج) جناب آقای حاج آقا محسن اصفهانی (نتیجه شش دانگ) متولی موقوفات مؤسسه می باشد.

۱-۶- اشخاص فرد و گروه که در امور راهبردی مؤسسه نقش دارند، توسط هیئت امناء انتخاب و به کار گرفته می شوند. ۱-۷- فاصله بین نیاز به افراد و تأمین آنها نباید بیش از سی روز کاری طول بکشد. ۱-۸- اعضاء هیئت امناء از افراد ذیل تشکیل می شود: ۱- آیت الله حاج سید حسن قمیلا امامی از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان متولی و در زمان حضور ایشان بعنوان رئیس هیئت امناء و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۲- حجت الاسلام والمسلمین حاج سید فضل الله رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان واقف و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۳- آقای حاج سید حسن رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۴- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۵- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۶- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۷- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۸- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۹- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۰- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۱- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۲- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۳- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۴- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۵- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۶- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۷- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۸- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۱۹- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند. ۲۰- آقای حاج سید محمد رضا رضازاده از بدو تشکیل هیئت امناء تحت عنوان مدیر عامل و در صورت عدم حضور ایشان بعنوان رئیس جلسه هیئت امناء انتخاب می شوند.

۲-۲- عضویت هیئت امناء دائمی است، مگر در موارد زیر: ۲-۲- عضو هیئت امناء باید دارای حسن شهرت و سابقه خوب باشد. ۲-۳- عضو هیئت امناء باید دارای روحیه کار جمعی و تشکلاتی باشد. ۲-۴- عضو هیئت امناء باید دارای تخصص و تجربه مرتبط با حوزه فعالیت مؤسسه باشد. ۲-۵- عضو هیئت امناء باید به اهداف و ارزشهای مؤسسه پایبند باشد. ۲-۶- عضو هیئت امناء باید دارای توانایی جسمی و روحی لازم برای انجام وظایف خود باشد. ۲-۷- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی باشد. ۲-۸- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط با حوزه فعالیت مؤسسه باشد. ۲-۹- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۳۵ سال سن باشد. ۲-۱۰- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۱۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۱- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۱۵ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۲- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۲۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۳- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۲۵ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۴- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۳۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۵- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۳۵ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۶- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۴۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۷- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۴۵ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۸- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۵۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۱۹- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۵۵ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد. ۲-۲۰- عضو هیئت امناء باید دارای حداقل ۶۰ سال سابقه عضویت در هیئت امناء باشد.

۳-۱- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۲- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۳- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۴- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۵- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۶- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۷- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۸- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۹- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است. ۳-۱۰- هیئت امناء در صورت عدم حضور متولی، جلسات خود را با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می دهد و تصمیمات اتخاذ شده معتبر است.

۴-۱- تعیین سیاست های راهبردی و خط مشی کلی مؤسسه در راستای اهداف و مأموریت ها و ارزش های مؤسسه، تعیین و تصویب بودجه سالانه، تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب سیاست های مالی، تعیین و تصویب سیاست های حسابداری، تعیین و تصویب سیاست های حسابرسی، تعیین و تصویب سیاست های بازاریابی و فروش، تعیین و تصویب سیاست های منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های روابط عمومی، تعیین و تصویب سیاست های روابط با مشتریان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با تأمین کنندگان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سهامداران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با بانک ها و مؤسسات مالی و اعتباری، تعیین و تصویب سیاست های روابط با دولت و نهادهای دولتی، تعیین و تصویب سیاست های روابط با رسانه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سایر ذینفعان.

۴-۲- نظارت بر حسن اجرای مصوبات هیئت امناء، نظارت بر عملکرد مدیر عامل و سایر مدیران، نظارت بر عملکرد کمیته های تخصصی، نظارت بر عملکرد کمیته های فرعی، نظارت بر عملکرد کمیته های موقت، نظارت بر عملکرد کمیته های ویژه، نظارت بر عملکرد کمیته های اجرایی، نظارت بر عملکرد کمیته های مشورتی، نظارت بر عملکرد کمیته های داوری، نظارت بر عملکرد کمیته های انتظامی، نظارت بر عملکرد کمیته های بازرسی، نظارت بر عملکرد کمیته های حسابرسی، نظارت بر عملکرد کمیته های مالی، نظارت بر عملکرد کمیته های اقتصادی، نظارت بر عملکرد کمیته های فرهنگی، نظارت بر عملکرد کمیته های اجتماعی، نظارت بر عملکرد کمیته های سیاسی، نظارت بر عملکرد کمیته های امنیتی، نظارت بر عملکرد کمیته های نظامی، نظارت بر عملکرد کمیته های انتظامی، نظارت بر عملکرد کمیته های قضایی، نظارت بر عملکرد کمیته های حقوقی، نظارت بر عملکرد کمیته های تجاری، نظارت بر عملکرد کمیته های بازرگانی، نظارت بر عملکرد کمیته های صنعتی، نظارت بر عملکرد کمیته های کشاورزی، نظارت بر عملکرد کمیته های دامپروری، نظارت بر عملکرد کمیته های شیلاتی، نظارت بر عملکرد کمیته های جنگلداری، نظارت بر عملکرد کمیته های مرتعداری، نظارت بر عملکرد کمیته های آبخیزداری، نظارت بر عملکرد کمیته های محیط زیست، نظارت بر عملکرد کمیته های انرژی، نظارت بر عملکرد کمیته های معدن، نظارت بر عملکرد کمیته های صنایع دستی، نظارت بر عملکرد کمیته های گردشگری، نظارت بر عملکرد کمیته های ورزشی، نظارت بر عملکرد کمیته های فرهنگی، نظارت بر عملکرد کمیته های هنری، نظارت بر عملکرد کمیته های رسانه ای، نظارت بر عملکرد کمیته های آموزشی، نظارت بر عملکرد کمیته های پژوهشی، نظارت بر عملکرد کمیته های علمی، نظارت بر عملکرد کمیته های فناوری، نظارت بر عملکرد کمیته های نوآوری، نظارت بر عملکرد کمیته های خلاقیت، نظارت بر عملکرد کمیته های ابتکار، نظارت بر عملکرد کمیته های اختراع، نظارت بر عملکرد کمیته های اکتشاف، نظارت بر عملکرد کمیته های تحقیق و توسعه، نظارت بر عملکرد کمیته های مشاوره، نظارت بر عملکرد کمیته های آموزش، نظارت بر عملکرد کمیته های پژوهش، نظارت بر عملکرد کمیته های مطالعات، نظارت بر عملکرد کمیته های بررسی، نظارت بر عملکرد کمیته های ارزیابی، نظارت بر عملکرد کمیته های سنجش، نظارت بر عملکرد کمیته های اندازه گیری، نظارت بر عملکرد کمیته های آزمایش، نظارت بر عملکرد کمیته های کنترل کیفیت، نظارت بر عملکرد کمیته های استاندارد، نظارت بر عملکرد کمیته های مقررات، نظارت بر عملکرد کمیته های قوانین، نظارت بر عملکرد کمیته های حقوقی، نظارت بر عملکرد کمیته های قضایی، نظارت بر عملکرد کمیته های انتظامی، نظارت بر عملکرد کمیته های امنیتی، نظارت بر عملکرد کمیته های نظامی، نظارت بر عملکرد کمیته های سیاسی، نظارت بر عملکرد کمیته های اجتماعی، نظارت بر عملکرد کمیته های فرهنگی، نظارت بر عملکرد کمیته های هنری، نظارت بر عملکرد کمیته های رسانه ای، نظارت بر عملکرد کمیته های آموزشی، نظارت بر عملکرد کمیته های پژوهشی، نظارت بر عملکرد کمیته های علمی، نظارت بر عملکرد کمیته های فناوری، نظارت بر عملکرد کمیته های نوآوری، نظارت بر عملکرد کمیته های خلاقیت، نظارت بر عملکرد کمیته های ابتکار، نظارت بر عملکرد کمیته های اختراع، نظارت بر عملکرد کمیته های اکتشاف، نظارت بر عملکرد کمیته های تحقیق و توسعه، نظارت بر عملکرد کمیته های مشاوره، نظارت بر عملکرد کمیته های آموزش، نظارت بر عملکرد کمیته های پژوهش، نظارت بر عملکرد کمیته های مطالعات، نظارت بر عملکرد کمیته های بررسی، نظارت بر عملکرد کمیته های ارزیابی، نظارت بر عملکرد کمیته های سنجش، نظارت بر عملکرد کمیته های اندازه گیری، نظارت بر عملکرد کمیته های آزمایش، نظارت بر عملکرد کمیته های کنترل کیفیت، نظارت بر عملکرد کمیته های استاندارد، نظارت بر عملکرد کمیته های مقررات، نظارت بر عملکرد کمیته های قوانین.

۵-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی مؤسسه، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

۶-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

۷-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

۸-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

۹-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

۱۰-۱- تعیین و تصویب ساختار سازمانی، تعیین و تصویب شرح وظایف و اختیارات مدیران و کارکنان، تعیین و تصویب سیاست های استخدام، تعیین و تصویب سیاست های آموزش و توسعه منابع انسانی، تعیین و تصویب سیاست های ارزیابی عملکرد، تعیین و تصویب سیاست های پاداش و انگیزش، تعیین و تصویب سیاست های ترفیع و ارتقاء، تعیین و تصویب سیاست های انتظامی، تعیین و تصویب سیاست های رفاهی، تعیین و تصویب سیاست های بازنشستگی، تعیین و تصویب سیاست های پایان خدمت، تعیین و تصویب سیاست های روابط کار، تعیین و تصویب سیاست های روابط با سندیکاها و اتحادیه ها، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارگران، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان کارفرمایان، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان دولت، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان مجلس، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه قضائیه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مجریه، تعیین و تصویب سیاست های روابط با نمایندگان قوه مقننه.

انتخاب‌شده یا عدم حصول اکثریت آرا درخصوص یکی از فرزندان واقف، هیئت‌امنا برای انجام این مسئولیت، فرد دیگری را (به‌طور موقت تا حصول شرایط لازم) انتخاب می‌کند.

۱٫۳. متولّی که به‌طور موقت انتخاب شده و از نسل واقف نیست، حق انتخاب جانشین را ندارد.

۴. هیئت‌امنا، یگانه مرجع تعیین سیاست‌های راهبردی مؤسسه و نظارت بر حُسن اجرای آن‌هاست.

۵. پیوسته یک نفر مجتهد جامع‌الشرایط (ترجیحاً ساکن اصفهان) و نیز شخص متولّی، عضو هیئت‌امنا هستند.

۱٫۵. اجتهاد فرد مذکور باید مورد تأیید کتبی حداقل یک نفر مرجع تقلید مشهور قرار گرفته باشد.

۲٫۵. مجتهد مذکور پیوسته ریاست هیئت‌امنا را برعهده دارد و نایب رئیس، شخص متولّی است.

۳٫۵. آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی از بدو تشکیل هیئت‌امنا، مجتهد عضو و رئیس هیئت‌امنا هستند؛ مگر آن‌که خودشان استعفا دهند یا امکان عضویت به‌صورت فعال برای ایشان مقدور نباشد. در این‌صورت، جانشین ایشان طبق مادهٔ ۶ و با در نظرگرفتن شرط مندرج در بند ۱٫۵ تعیین می‌شود.

۶. واقف در آغاز دورهٔ اوّل، اعضای هیئت‌امنا را تعیین می‌کند و برای جانشینی آن‌ها، متولّی در هر زمان دو برابر تعداد مورد نیازِ افراد واجد شرایط را به هیئت‌امنا معرفی و هیئت‌امنا از بین آن‌ها افراد مورد تأیید را انتخاب می‌کند.

۱٫۶. فاصله بین نیاز به معرفی جانشین و معرفی از طریق متولّی، بیش از سی‌روز کاری نخواهد بود و هیئت‌امنا در مدت سی‌روز کاری، بعد از اعلام نظر متولّی، تصمیم مقتضی دربارهٔ معرفی‌شدگان را اتخاذ می‌کند.

۲٫۶. درصورتی‌که هیئت‌امنا از بین افراد معرفی‌شده به تعداد مورد نیاز انتخاب نکند، متولّی دوباره نسبت به معرفی افراد دیگری براساس همین ماده، اقدام می‌کند. اگر بعد از سه‌بار معرفی، اعضای مورد نیاز انتخاب نشوند، متولّی می‌تواند خودش نسبت به انتخاب فرد یا افرادی با تأیید رئیس هیئت‌امنا (با توجه به تعدادی که قبلاً اعلام نیاز شده) اقدام کند.

۳٫۶. درصورتی‌که متولّی مطابق با این ماده به وظیفهٔ خود عمل نکند، هیئت‌امنا نسبت به انتخاب عضو یا اعضای جانشین مبادرت می‌کند.

۷. هیئت‌امنا ترکیبی از حداقل هفت‌نفر و حداکثر بیست‌نفر افراد حقیقی است. تعداد اعضای هیئت‌امنا (به‌جز در آغاز اوّلین دوره که از سوی متولّی تعیین می‌شود) از سوی رئیس هیئت‌امنا یا متولّی پیشنهاد می‌شود، در دستور جلسهٔ هیئت‌امنا قرار می‌گیرد و بعد از تصویب هیئت‌امنا لازم‌الاجراست.

۱٫۷. هیئت‌امنا ترکیب متعادلی از گروه‌های نخبگان علمی و تخصصی، نخبگان اجرایی و خیّرین برجسته به شرح زیر است:

الف) نخبگان علمی و تخصصی: افرادی که کارهای علمی یا تخصصی برجسته داشته باشند.
ب) نخبگان اجرایی: افرادی که در سطح مدیریت اجرایی، مسئولیت‌هایی دارند که با توجه به خصوصیات فردی و حقیقی آن‌ها، به عضویت هیئت‌امنا درمی‌آیند.
ج) خیّرین برجسته: افراد خیّر و نیکوکار علاقه‌مند.

۲،۷. پذیرش بدون ابهام، تردید و توجیه اهداف دوازده‌گانهٔ مؤسسه، شرط اوّلیهٔ عضویت در هیئت‌امناست و هریک از اعضا لازم است در جهت تحقق این اهداف، عضوی مؤثر و کوشا باشند.

۳،۷. سوابق و فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی هریک از اعضای هیئت‌امنا باید متناسب با اهداف و برنامه‌ریزی‌های مؤسسه باشد و در این زمینه‌ها از حُسن شهرت برخوردار باشند.

۴،۷. هریک از اعضای هیئت‌امنا باید روحیهٔ کار جمعی و تشکیلاتی داشته باشند.

۵،۷. عضو هیئت‌امنا نباید مداخلهٔ مستقیم عملی و اجرایی در مجموعهٔ زیر نظر مدیرعامل کند.

۶،۷. عضو هیئت‌امنا باید در نوع و نحوهٔ انتقال اطلاعات مربوط به مؤسسه (به خارج از هیئت‌امنا) با نظر متولّی اقدام کند.

۷،۷. عضو هیئت‌امنا نباید از موقعیت خود برای پیشبرد اهداف اجتماعی، سیاسی یا اقتصادی بهره‌برداری شخصی کند.

۸،۷. عضو هیئت‌امنا موظف به رعایت کلیهٔ آیین‌نامه‌ها و مقررات مؤسسه است.

۹،۷. درصورتی‌که عضو هیئت‌امنا سه جلسهٔ متوالی یا بیش از نصف جلسات را در مدت یک‌سال، غیبت غیرموجّه نماید، مستعفی شناخته می‌شود. تشخیص موجّه یا غیرموجّه‌بودن غیبت به‌عهدهٔ رئیس هیئت‌امناست.

۱۰،۷. هریک از اعضای هیئت‌امنا می‌تواند به‌طور موقت و حداکثر سه جلسه در سال، با تأیید کتبی رئیس هیئت‌امنا، اختیارات و وظائف خود را به عضو دیگری واگذار کند. این واگذاری با اعلام نظر شخص موافق این اختیارات قابل قبول است.

۱۱،۷. رئیس هیئت‌امنا می‌تواند اختیارات و وظائف خود را به‌طور موقت فقط به شخص متولّی واگذار کند.

۱۲،۷. گروه نظارت، متشکل از رئیس هیئت‌امنا، متولّی و یک نفر از اعضا به انتخاب هیئت‌امنا (که برای مدت دوسال انتخاب می‌شود)؛ وظیفهٔ نظارت بر انجام وظائف هیئت‌امنا را برعهده دارند. این گروه می‌توانند درصورت مشاهدهٔ تخلّف از هریک از اعضای هیئت‌امنا، تذکر کتبی دهند و درصورت تکرار، با نظر اجماعی گروه، نسبت به عزل عضو مذکور اقدام کنند. گروه نظارت موظف به ارائهٔ دلیل برای احکام خود نیست.

۱۳٫۷. هیئت‌امنا در اوّلین جلسهٔ خود یک نفر از اعضا را به‌عنوان دبیر هیئت‌امنا انتخاب می‌کند.

۸. تشکیل جلسات و رأی‌گیری در هیئت‌امنا براساس اصول زیر صورت می‌گیرد:

۱٫۸. کلیهٔ جلسات هیئت‌امنا با دعوت کتبی دبیر هیئت‌امنا تشکیل می‌شود.

۲٫۸. دعوت‌نامه باید شامل دستور جلسه باشد و درصورتی‌که براساس بند ۱۳٫۸ روی مواردی از دستور جلسه، کارشناسی صورت گرفته باشد، گزارش‌های کارشناسی‌های مربوطه به همراه دعوت‌نامه نیز باید ارسال شود.

۳٫۸. دبیر هیئت‌امنا مؤظف است دعوت‌نامه‌ها را حداقل ده‌روز کاری قبل از تشکیل جلسه ارسال کند.

۴٫۸. روش ارسال دعوت‌نامه می‌تواند براساس نظر کتبی عضو هیئت‌امنا، اعم از پست، نمابر، پست الکترونیکی و... متغیر باشد.

۵٫۸. جلسات با حضور نصف اعضا به‌اضافهٔ دو نفر رسمیت می‌یابد و درصورت عدم حصول رسمیت، دعوت دوباره‌ای به‌عمل آمده و در جلسهٔ بعدی با یک‌سوم اعضا (مشروط بر این‌که رئیس هیئت‌امنا و متولّی جزو حاضرین باشند) جلسه رسمیت می‌یابد.

۶٫۸. در تمام تصمیمات، نظر موافق نصف به‌اضافهٔ دو حاضران برای تصویب کافی است؛ مگر در جلساتی که با دعوت مجدّد (طبق بند ۵٫۸) تشکیل می‌شود. در این‌صورت نظر موافق نصف به‌اضافهٔ دو، به شرطی نافذ است که شامل نظر موافق رئیس هیئت‌امنا یا متولّی نیز باشد.

۷٫۸. تمام اعضای هیئت‌امنا حق رأی برابر دارند.

۸٫۸. هریک از اعضای هیئت‌امنا می‌توانند نظرشان را به یکی از سه صورت موافق، مخالف یا ممتنع ابراز کنند.

۹٫۸. با درخواست هریک از اعضای هیئت‌امنا، در هر مورد رأی‌گیری به‌صورت مخفی صورت می‌گیرد.

۱۰٫۸. درصورتی‌که تعداد آرای موافق و مخالف در یک رأی‌گیری برابر باشد، طرفی که رئیس هیئت‌امنا با آن موافق است، ملاک عمل خواهد بود.

۱۱٫۸. تمام موضوعات مطروحه در هیئت‌امنا باید براساس دستور جلسهٔ از قبل اعلام‌شده باشد.

۱۲٫۸. موضوعاتی در دستور کار هیئت‌امنا قرار می‌گیرد که به‌صورت کتبی از طریق هر یک از اعضای هیئت‌امنا یا مدیرعامل قبلاً به دبیرخانهٔ هیئت‌امنا رسیده باشد.

۱۳٫۸. موضوعاتی که به کارشناسی نیاز دارد با تصویب هیئت‌امنا از سوی رئیس هیئت‌امنا جهت کارشناسی ارجاع می‌شود و پس از کارشناسی لازم، دوباره از طریق دبیر هیئت‌امنا در دستور کار قرار می‌گیرد.

۱۴٫۸. موضوعات فوری همراه با دلایل فوریت، قبل از تشکیل جلسه به‌صورت کتبی به رئیس

هیئت‌امنا ارائه می‌شود و با موافقت کتبی رئیس هیئت‌امنا، از طریق دبیر هیئت‌امنا در دستور کار اوّلین جلسهٔ هیئت‌امنا قرار می‌گیرد.

۱۵،۸. درصورتی‌که پس از تصویب یک موضوع فوری، آن موضوع در زمان تعیین‌شده اجرا نشود، دوباره در دستور کار هیئت‌امنا قرار می‌گیرد.

۱۶،۸. تمام مصوبات هیئت‌امنا باید زمان اجرا (شروع و پایان) داشته باشد. درصورتی‌که مصوبه به زمان خاصی محدود نباشد، ذکر زمان شروع الزامی است.

۱۷،۸. در اولویت قرارگرفتن موضوعات در دستور جلسات هیئت‌امنا، براساس تاریخ وصول به دبیرخانهٔ هیئت‌امناست.

۱۸،۸. در هریک از جلسات هیئت‌امنا، پانزده‌دقیقه به مباحث قبل از دستور اختصاص می‌یابد که حداکثر دو نفر از اعضا با رعایت نوبت در زمان مساوی می‌توانند درخصوص مسائل مربوط به مؤسسه مطالبی را بیان کنند.

۹. وظائف هیئت‌امنا به شرح زیر است:

۱،۹. تعیین سیاست‌های راهبردی و خط‌مشی کلی مؤسسه و راهکارهای اساسی آن و ابلاغ به مدیرعامل جهت اجرا، برنامه‌ریزی تشکیل جلسات جشن به مناسبت میلاد معصومین(ع) و دیگر اعیاد مثل غدیر، مبعث و تشکیل جلسات عزاداری به مناسبت شهادت و رحلت معصومین مخصوصاً شهادت امام حسین(ع) و شهادت حضرت فاطمه(س)، سازماندهی تشکیلات و ایجاد تغییرات لازم در آن (در مواردی که غیرقابل تغییربودن آن براساس وقف‌نامه مشخص شده باشد، هیئت‌امنا وظیفه یا اختیاری ندارد)، خرید و فروش کالاهای سرمایه‌ای، تغییرات ساختمانی یا تغییر کاربری هر بخش از ساختمان، ایجاد شعبه، تصمیم دربارهٔ قبول هدایا و هر نوع کمکی که به مؤسسه می‌شود.

۱،۱،۹. تمام مصوبات هیئت‌امنا باید در راستای تحقق مفاد وقف‌نامه باشد و با قوانین مصوب جمهوری اسلامی ایران مغایرت نداشته باشد.

۲،۹. نظارت بر حُسن اجرای مصوبات هیئت‌امنا: هیئت‌امنا برای انجام وظیفهٔ نظارتی خود از سیستم بازرسی و حسابرسی متناسب استفاده می‌کند.

۱،۲،۹. مخفی‌نگه‌داشتن امور مربوط به مؤسسه از هیئت‌امنا مجاز نیست.

۳،۹. تأمین منابع مالی و اعتباری و امکانات لازم برای انجام مصوبات و انجام امور جاری مؤسسه.

۴،۹. فراهم‌سازی بسترهای لازم در حمایت از عوامل اجرایی برای انجام وظایف مربوطه.

۵،۹. بررسی و تصویب بودجه، گزارش‌های مالی و بیلان سالیانهٔ مؤسسه.

۶،۹. تعیین و انتصاب مدیرعامل به مدت دوسال و تعیین حقوق و مزایای مدیرعامل.

۱،۶،۹. انتخاب مجدّد مدیرعامل بلامانع است.

۲،۶،۹. اعلام نظر درخصوص گزارش‌ها و پیشنهادهای مدیرعامل.

۳،۶،۹. متولّی درصورت داوطلب‌بودن، در شرایط مساوی، اولویت انتخاب‌شدن به‌عنوان مدیرعامل را دارد.

۴،۶،۹. مدیرعامل، مجری مصوبات هیئت‌امناست. دربارهٔ چگونگی اجرای مصوبات، هیئت‌امنا می‌تواند نظریه‌های پیشنهادی ارائه دهد و مدیرعامل موظف است گزارش‌هایی از فعالیت مؤسسه را که در حیطهٔ اختیارات و وظائف اوست، مطابق نظر هیئت‌امنا و براساس فرم مصوب هیئت‌امنا، حداقل هر شش‌ماه یک‌بار به هیئت‌امنا ارائه دهد.

۵،۶،۹. عزل و جایگزینی مدیرعامل در هر زمان.

۶،۶،۹. وظائف مدیرعامل: جز آنچه براساس وقف‌نامه و اساسنامهٔ مؤسسه، اخذ تصمیم درخصوص آن‌ها از وظائف تولیت (متولّی) یا هیئت‌امناست، تصمیم دربارهٔ دیگر موارد و عقد هر نوع قرارداد که برای انجام مصوبات و پیشبرد اهداف مؤسسه لازم باشد (خارج از وظائف تولیت یا هیئت‌امنا)، به‌عهدهٔ مدیرعامل است: تنظیم برنامه جهت اجرای مصوبات هیئت‌امنا، انتخاب، استخدام، جابه‌جایی، به‌کارگیری یا انفصال نیروهای لازم در مؤسسه و تعیین حقوق و مزایا و شرح وظائف و شرایط به‌کارگیری آن‌ها، انجام هر آنچه از طرف هیئت‌امنا به‌عنوان وظیفه به مدیرعامل ابلاغ می‌گردد (غیر از موارد ذکرشده برای وظائف تولیت و هیئت‌امنا مگر طبق بند ۹،۶،۹).

۷،۶،۹. مدیرعامل در مراجعه به ادارات دولتی و وابسته به دولت، غیردولتی، قوهٔ قضاییه و اداره‌ها و مراکز مربوطه، مراکز علمی، مذهبی، خیریه‌ها و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی، نماینده و وکیل مؤسسه با حق توکیل غیر است.

۸،۶،۹. تمام اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور با امضای مشترک نمایندهٔ هیئت‌امنا (که به این‌منظور تعیین می‌گردد) و مدیرعامل و مهر مؤسسه معتبر است. هیئت‌امنا می‌تواند مدیرعامل را به‌عنوان نمایندهٔ خود تعیین کند.

۹،۶،۹. هیئت‌امنا می‌تواند هر آنچه از اختیارات خود را صلاح می‌داند و در موارد خاص و در زمان محدود (مشروط به قبول مدیرعامل) به مدیرعامل تفویض نماید.

۱۰. مفاد این وقف‌نامه اعم از مقدمه، اهداف و اصول و مبانی برای تمام نیروهای مؤسسه اعم از تولیت، اعضای هیئت‌امنا، مدیرعامل و دیگر نیروهای تصمیم‌گیرنده و اجرایی، لازم‌الاجراست.

۱۱. اصول و مبانی «مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان» در یازده ماده و جمعاً ۶۶بند به تصویب رسید و غیرقابل تغییر است.

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم بلغ مولای صاحب الزمان صلوات الله علیه عن جمیع المؤمنین والمؤمنات

تقریظات حاشیهٔ وقف‌نامه

حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ لطف‌الله صافی گلپایگانی

مرجع عالی‌مقام تقلید و فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، اسلام‌شناس و اندیشمند بزرگ معاصر

تاریخ و محل تولّد: ۱۲۹۷شمسی، گلپایگان

تحصیلات: خارج فقه و اصول

استادان برجسته: مرحوم آخوند ملا ابوالقاسم مشهور به «قطب»، حضرت آیت‌الله آخوند ملا محمدجواد صافی، حضرت آیت‌الله‌العظمی بروجردی، مراجع تقلید و آیات عظام سیّد محمدتقی خوانساری، حجّت، صدر، شیخ محمدکاظم شیرازی، سیّد جمال‌الدین گلپایگانی و شیخ محمدعلی کاظمی

تألیفات:راه اصلاح یا امر به معروف و نهی از منکر، سفرنامه حج، نیایش در عرفات، حدیث بیداری، شهید آگاه، پرتوی از عظمت امام حسین(ع)، با عاشوراییان، بزم حضور (دفتر شعر رضوی)، نغمه مشتاقان (دفتر شعر)، آفتاب مشرقین (دفتر شعر عاشورایی)، صحیفهٔ المؤمن (دفتر شعر)، سبط المصطفی (دفتر شعر)، دیوان اشعار، در آرزوی وصال (دفتر سروده‌های امام‌زمانی)، پاسخی به کتاب «عقیده مهدویت در شیعه امامیه»، نوید امن و امان، پاسخ ده پرسش، اصالت مهدویت، تجلّی توحید در نظام امامت، نظام امامت و رهبری، ولایت تکوینی و ولایت تشریعی، پیرامون معرفت امام، عقیده نجات‌بخش، به‌سوی دولت کریمه، باورداشت مهدویت، انتظار عامل مقاومت و حرکت، فروغ ولایت در دعای ندبه، معرفت حجت خدا، گفتمان مهدویت، وابستگی جهان به امام‌زمان، امامت و مهدویت، رساله توضیح‌المسائل، مناسک حج، مناسک عمره مفرده، منتخب توضیح‌المسائل، هزار سؤال پیرامون حج، مجموعه استفتائات قضایی، استفتائات پزشکی، جامع‌الاحکام ج ۱ و ۲، پاسخ کوتاه به ۳۰۰ پرسش از احکام، یکصد و ده پرسش و پاسخ اینترنتی، احکام نوجوانان، با جوانان، معارف دین (مجموعهٔ پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی)، سیر حوزه‌های علمی شیعه، ماه مبارک رمضان مکتب عالی تربیت و اخلاق، رمضان در تاریخ «حوادث تاریخی»، الهیات در نهج‌البلاغه، نگرشی بر فلسفه و عرفان، به‌سوی آفریدگار، عرض دین، ندای اسلام از اروپا، زندگی بوداسف، جابر بن حیّان، رساله‌ای در احکام ثانویه، تفسیر آیه فطرت، پیرامون روز تاریخی غدیر، اعتبار قصد قربت در وقف، زندگینامه آیت‌الله آخوند ملا محمدجواد صافی، مقالات کلامی، شب پرگان و آفتاب، داوری میان شیخ صدوق و شیخ مفید(ره) و آثار و تألیفات عربی

مسئولیت‌ها: مرجع عالی‌قدر شیعه،عضو مجلس خبرگان اوّل، عضو و دبیر شورای نگهبان

بسم الله الرحمن الرحیم
ان‌شاءالله تعالی وقف
مذکور موجب ترویج و
نشر دین مبین اسلام و احیاء
معارف و علوم مأثوره از
اهل بیت عصمت و طهارت
علیهم السلام گردد خداوند متعال
به واقف و خدمتگزاران
این مؤسسه جزای خیر عنایت
فرماید ۲ ربیع‌الثانی ۱۴۲۸
لطف‌الله صافی

حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ حسین مظاهری

مرجع عالی‌قدر شیعه و فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و رئیس حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، استاد درس خارج فقه و اصول حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

تاریخ بازدید: ۲۱ بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۲ شمسی، تیران، اصفهان

تحصیلات: تحصیلات عالی حوزوی در سطح خارج فقه و اصول

استادان برجسته: حاج‌آقا جمال خوانساری، حاج‌آقا احمد مقدس، آیت‌الله خادمی، آیت‌الله فیاض، آیت‌الله طیّب، آیت‌الله ادیب، آیت‌الله مدرّس، آیت‌الله حاج شیخ محمود مفید، آیت‌الله حاج شیخ عبدالجواد جبل‌عاملی، آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی، آیت‌الله مجاهدی، آیت‌الله سیّد محمدباقر سلطانی، آیت‌الله حاج شیخ مرتضی حائری، حضرت آیت‌الله العظمی بروجردی، حضرت امام خمینی، آیت‌الله‌العظمی محقق داماد، علامهٔ طباطبایی

تألیفات: تألیفات متعدد در زمینه‌های قرآن کریم، فقه، رجال، اخلاق، اعتقادات، عرفان، حدیث، اقتصاد اسلامی، تاریخ وسیره

مسئولیت‌ها: سامان دادن به حوزه‌های علمیه، تنظیم و تدوین برنامه های علمی و آموزشی مؤسسهٔ در راه حق، تأسیس مراکز متعدد ازجمله مرکز مدیریت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، مرکز آموزش‌های تخصصی حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، مرکزمشاورهٔ حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، مرکز رسیدگی به امور مساجد استان اصفهان، مرجع عالی‌قدر شیعه

هوالواقف تعالی امید
است این وقف، موجب
احیاء امر اهل‌بیت
عصمت و طهارت
(علیهم السلام) و همراه
با برکت برای اسلام و
مسلمین باشد ان‌شاءالله
تعالی
۲۱محرّم ۱۴۲۸
۸۵/۱۱/۲۱ حسین
المظاهری

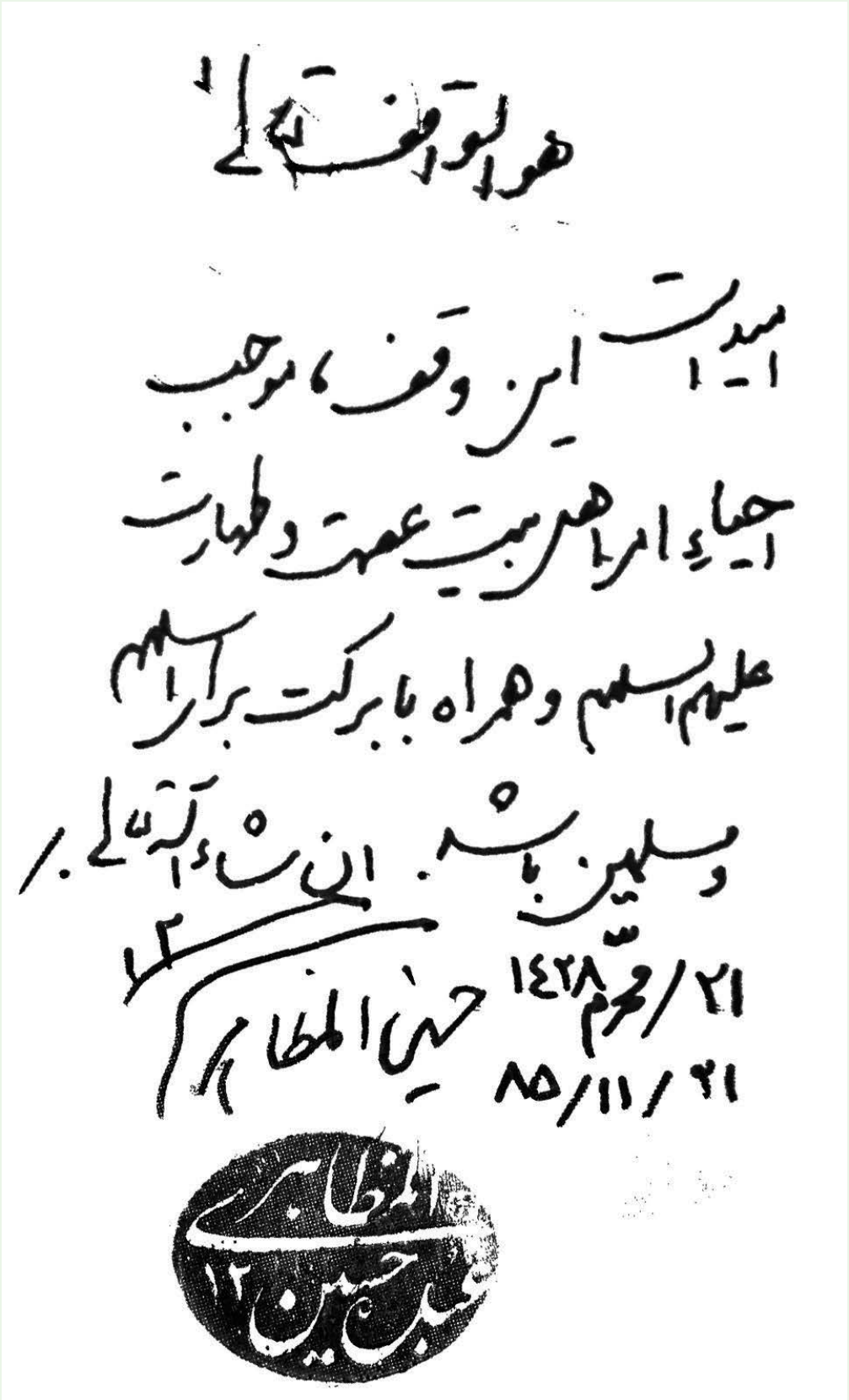

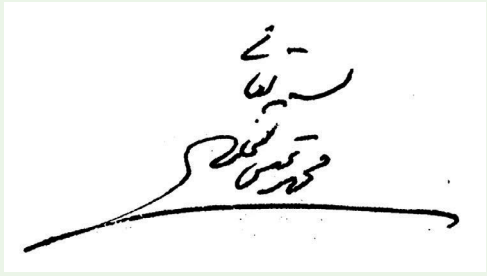

بسمه‌تعالی

محمدتقی مجلسی

حضرت آیت‌الله‌العظمی محمدتقی مجلسی

مرجع عالی‌قدر شیعه، فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، استاد درس خارج فقه حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

تاریخ بازدید: ۱۰آبان ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد:۱۳۰۸شمسی، اصفهان

تحصیلات: دیپلم نظام قدیم، حوزوی، خارج فقه و اصول و حکمت

استادان برجسته:آیات عظام حاج سیّد حسین طباطبایی بروجردی، حاج سیّد محمدتقی خوانساری، حجت کوه‌کمره‌ای، حاج سیّد محمود شاهرودی، حاج میرزا عبدالهادی شیرازی، حاج سیّد محسن حکیم، حاج سیّد حسین حمامی، حاج شیخ حسین حلی، حاج سیّد ابوالقاسم خویی، حاج میرزاهاشم آملی

تألیفات: ولایة‌الاولیاء، ولایة‌الفقیه، المنتقی شرح عروة‌الوثقی،رساله توضیح‌المسائل، السنة‌الوسطی فی تمسک بالعروة‌الوثقی (حاشیه بر عروة‌الوثقی در دو جلد)،الدرة البهیة فی مسائل التحیة، مناسک حج، منتهی الافکار (تقریر بحث حضرت آیت‌الله میرزاهاشم آملی)و آثار مطبوع و مخطوط دیگر

مسئولیت‌ها:استاد برجستهٔ حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، تعلیم و تدریس سطوح عالی علوم و معارف مکتب اهل‌بیت(ع)، تدریس بحث خارج فقه و اصول، تدریس در مجمع جویندگان فقه جعفری(ع)

آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدباقر موحد ابطحی

مؤسس و بنیانگذار مرکز تحقیقات و پژوهش مدرسهٔ علوم دینی امام مهدی(عج)، استاد عالی‌مقام حوزهٔ علمیهٔ قم

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۶شمسی، اصفهان

تحصیلات: حوزوی (سطح و خارج)

استادان برجسته: حضرات آیات حاج‌آقا رحیم ارباب، شیخ محمود مفید، آیات عظام سیّد حسین بروجردی، سیّد محمدحجت کوه‌کمره‌ای، گلپایگانی، حاج سیّد احمد خوانساری، اراکی، محقق یزدی، امام خمینی(ره)

تألیفات: المدخل الی تفسیر الموضوعی للقرآن کریم، الصحیفة السجادیة الجامعة، جامع الاخبار و الآثار عن النبی و الائمه الاطهار، الصحیفة العلویة الجامعة، صحیفه فاطمه زهرا و چهار فرزندش، صحیفه امام صادق(ع)، الصحیفة الرضویة الجامعة، الدرر اللاّمعة فی احادیث الجامعة، حدیث و رجال، عربی،عوالم العلوم، فقه جامع الاحادیث، معجم اسناد روایات

مسئولیت‌ها: بنیانگذار و سرپرست مرکز پژوهشی و مدرسهٔ امام مهدی(عج) قم

بسم الله الرحمن الرحیم قال الصادق (علیه السلام): «رحم الله إمرأ احیا امرنا»

و أنا سائلاً اللهمّ احینا حیاة محمد و آل محمد و أمتنا مماتهم و اجعلنا مع الصادقین صلوات الله علیهم اجمعین و انا العبد

السیّد محمدباقر الموحد الابطحی

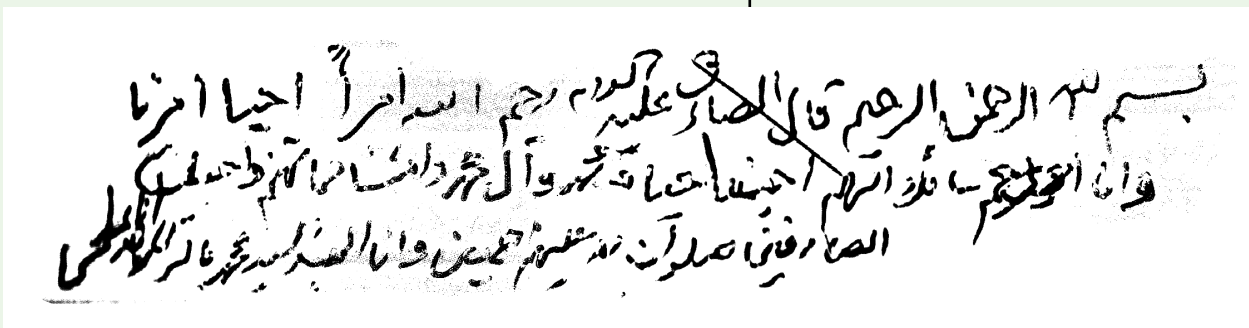

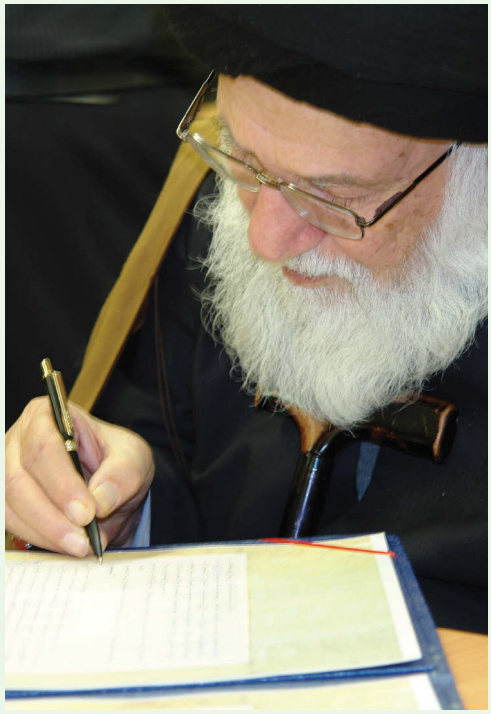

سیدحسن فقیه‌امامی

حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره)

زعیم حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و استاد عالی‌مقام درس خارج فقه در حوزه و مؤسس و بنیانگذار چندین مدرسهٔ علمیه در اصفهان و رئیس هیئت امنای وقت مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۳شمسی، اصفهان، جوار امامزادهٔ عظیم‌الشأن ابوالحسن زین‌العابدین علی (امامزاده درب‌امام)

تحصیلات: سطوح عالی حوزوی

استادان برجسته: آیت‌الله حاج‌آقا سیّد عطاءالله فقیه‌امامی، آیت‌الله حاج‌آقا یحیی فقیه‌ایمانی، آیت‌الله حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آیت‌الله حاج شیخ مجدالدین نجفی، آقا شیخ محمدعلی معلّم حبیب‌آبادی، آیت‌الله حاج شیخ علی مشکوه سدهی، آیت‌الله حاج سیّد مرتضی موحد ابطحی، آیت‌الله حاج شیخ عباسعلی ادیب، آیت‌الله حاج سیّد علی‌اصغر برزانی، آیت‌الله حاج شیخ علی قدیری کَفرانی، آیت‌الله حاج شیخ احمد فیاض، آیت‌الله آقای حاج‌آقا سیّد حسین خادمی، آیت‌الله‌العظمی آقای حاج سیّد علی موسوی بهبهانی

خدمات: تجدید بنای سه طرف جنوبی و شمالی و شرقی مدرسهٔ ذوالفقار و تکمیل طرف غربی آن، تأسیس مدرسهٔ محمودیه، تأسیس مدرسهٔ جوادیه، تأسیس مدرسهٔ الغدیر، تکمیل و نماسازی مدرسهٔ مرحوم آیت‌الله خادمی (مدرسهٔ عَرَبان)، تجدید بنا و توسعهٔ مدرسهٔ خالصیه، تعمیرات اساسی مدرسهٔ امامیه، تعمیرات اساسی مدرسهٔ نیم‌آور

تألیفات چاپ‌شده: پاسخ به شبهاتی پیرامون خمس(۲جلد)، نقش عقل در احکام الهی، آیا فهم قرآن آسان است؟، صراط مستقیم، فتنه‌ها از کجا آغاز شد؟، مباحثی پیرامون بهائیت

مسئولیت‌ها: تدریس علوم دینی در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، همکاری نزدیک با مؤسسه‌های دینی و خیریه به‌نام نامی پیشوایان معصوم(ع) و حمایت گسترده از آن‌ها

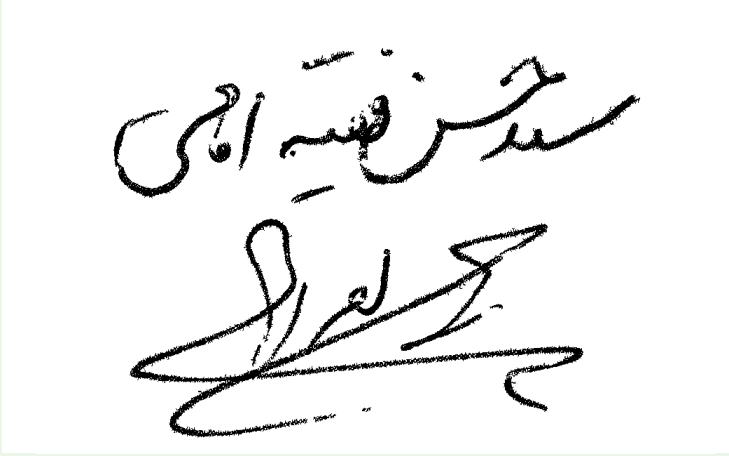

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد جواد شهرستانی

ریاست دفتر حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد علی سیستانی، زعیم و مرجع عالی‌قدر شیعه و رئیس حوزهٔ علمیهٔ مقدسهٔ نجف‌اشرف

تاریخ بازدید: ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۳شمسی، کربلا

تحصیلات:حوزوی

استادان برجسته: آیت‌الله سیّد عبدالرضا شهرستانی، آیت‌الله میرزا علی فلسفی

تألیفات:انتشار فصلنامه‌ای اسلامی به‌نام مجله ارشاد در مشهد، انتشار مجلهٔ پژوهشی تراثنا با همکاری محقق طباطبایی، تصحیح کتاب مسائل الخلاف

مسئولیت‌ها: مدیریت مجموعهٔ مؤسسات آل‌البیت، نمایندهٔ تام‌الاختیار سیّد علی سیستانی، بنیانگذاری مؤسسهٔ آل‌البیت لاحیاء التراث، بنیانگذار مرکز تحقیقات اسلامی المصطفی در قم،وکیل مطلق آیت‌الله‌العظمی سیستانی، پایه‌گذاریپروژه‌های فرهنگی، علمی و عمرانی،تأسیس کتابخانه‌های تخصصی در قم،تأسیس مراکز فرهنگی در قم

بسمه تعالی اللهم وفّق العاملین لما فیه خیرالدین جواد شهرستانی

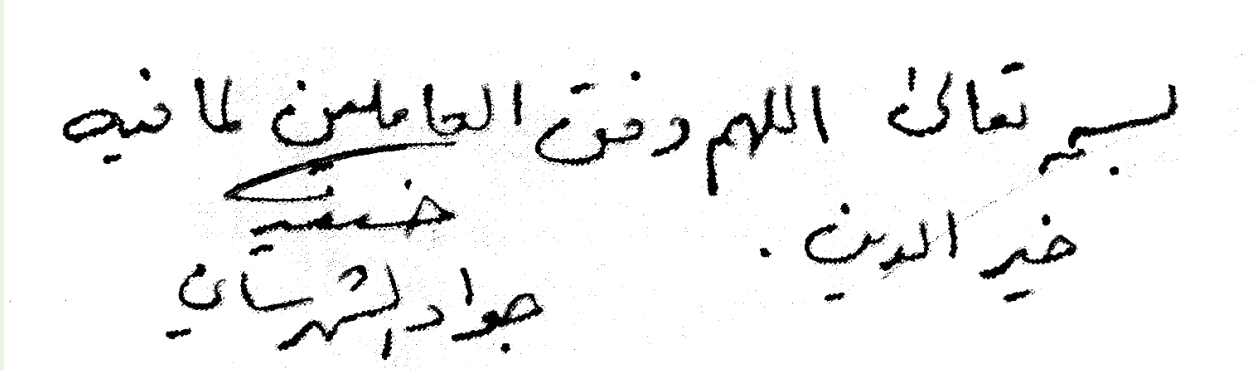

آیت‌الله سیّد هاشم حسینی‌بوشهری

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه

تاریخ بازدید: ۳آبان ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۵شمسی، بردخون استان بوشهر

تحصیلات: سطوح عالی حوزوی

تألیفات: حدیث ایمان،ادب‌نامه پارسایان،تبارنامه نور و ظلمت، کتاب روز بازگشت، برگی از دفتر عاشورا، تقریرات دروس خارج فقه و اصول، تقریرات دروس تفسیر، تقریرات دروس منطق و فلسفه، تعلیقه بر کتاب اصول فقه تألیف مرحوم مظفر، شرحی بر کتاب اجتهاد و تقلید العروة الوثقی تألیف مرحوم آیت‌الله طباطبایی یزدی، تفسیر سوره حمد، القواعد الفقهیه فی فقه الامامیه، تألیف مقالات و جزوات بسیاری در زمینه‌های فقه، اصول، اخلاق و تفسیر قرآن

استادان برجسته: مراجع و آیات عظام ستوده، میرزا محسن دوزدوزانی، پایانی، گلپایگانی، لنکرانی، تبریزی، میرزا هاشم آملی، مکارم شیرازی، وحید خراسانی، حسن حسن‌زاده آملی و یحیی انصاری شیرازی

مسئولیت‌ها: عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه و شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیهٔ خواهران، نمایندهٔ مردم استان بوشهر در مجلس خبرگان رهبری، مدیریت مدارس علمیهٔ حجتیه، رسالت و حضرت آیت‌الله گلپایگانی، ریاست مجمع نمایندگان طلاب و فضلای حوزهٔ علمیهٔ قم، مدیر مرکز مدیریت حوزهٔ علمیهٔ قم

بسمه تعالی این اقدام ارزشمند خدمت بایسته‌ای است که ماندگار خواهد ماند و به‌عنوان حسنه‌ای همواره خواهد درخشید.

سیّد هاشم حسینی‌بوشهری

۸۶/۰۸/۰۳

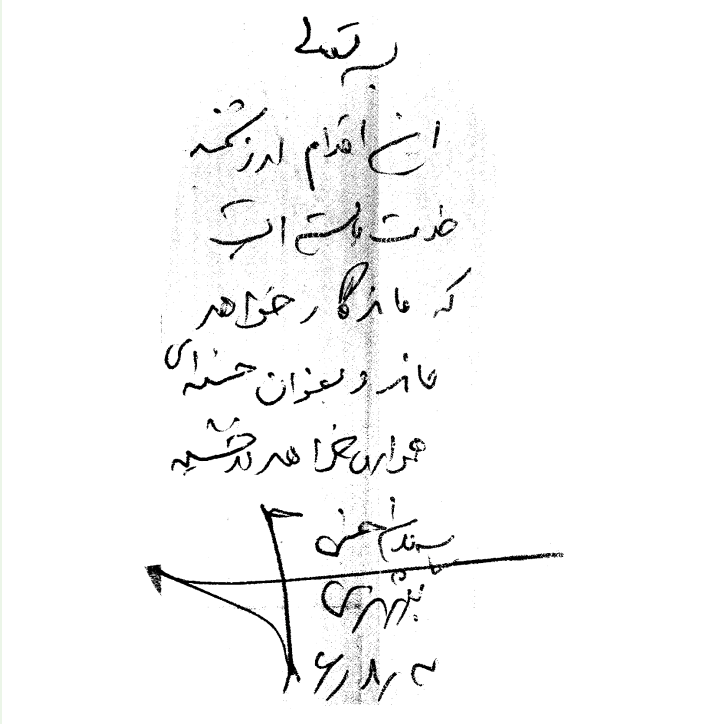

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ علی محمدی

نمایندهٔ محترم ولیّ فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه و از علما و دانشمندان شاخص و برجستهٔ حوزهٔ علمیه

تاریخ بازدید: ۱۲آبان ۱۳۸۹

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۹شمسی، اراک

تحصیلات:حوزوی، دکترای رشتهٔ معارف و علوم سیاسی مؤسسهٔ آموزشی امام خمینی(ره)

استادان برجسته: مراجع تقلید، حضرات آیات و حجج اسلام معصومی، رضوانی، قائمی، بیگدلی، علمی، نکونام، طالقانی، شهید سلیمی، استادی، صلواتی، ستوده، مقتدایی، محقق، وجدانی، سیّد ابوالفضل موسوی‌تبریزی و فاضل‌هرندی، مصباح‌یزدی، مظاهری، دکتر احمدی، فیاضی، فاضل لنکرانی، وحید خراسانی، حاج‌آقا مجتبی تهرانی، آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای

مسئولیت‌ها: مسئول بسیج استان مرکزی، رئیس دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم قم، سرپرست و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریهٔ کل کشور و نمایندهٔ ولیّ فقیه، مسئول نمایندگی ولیّ فقیه در سپاه استان مرکزی، ستاد مشترک سپاه، سازمان حفاظت اطلاعات سپاه، نیروی زمینی سپاه، نیروی مقاومت بسیج سپاه

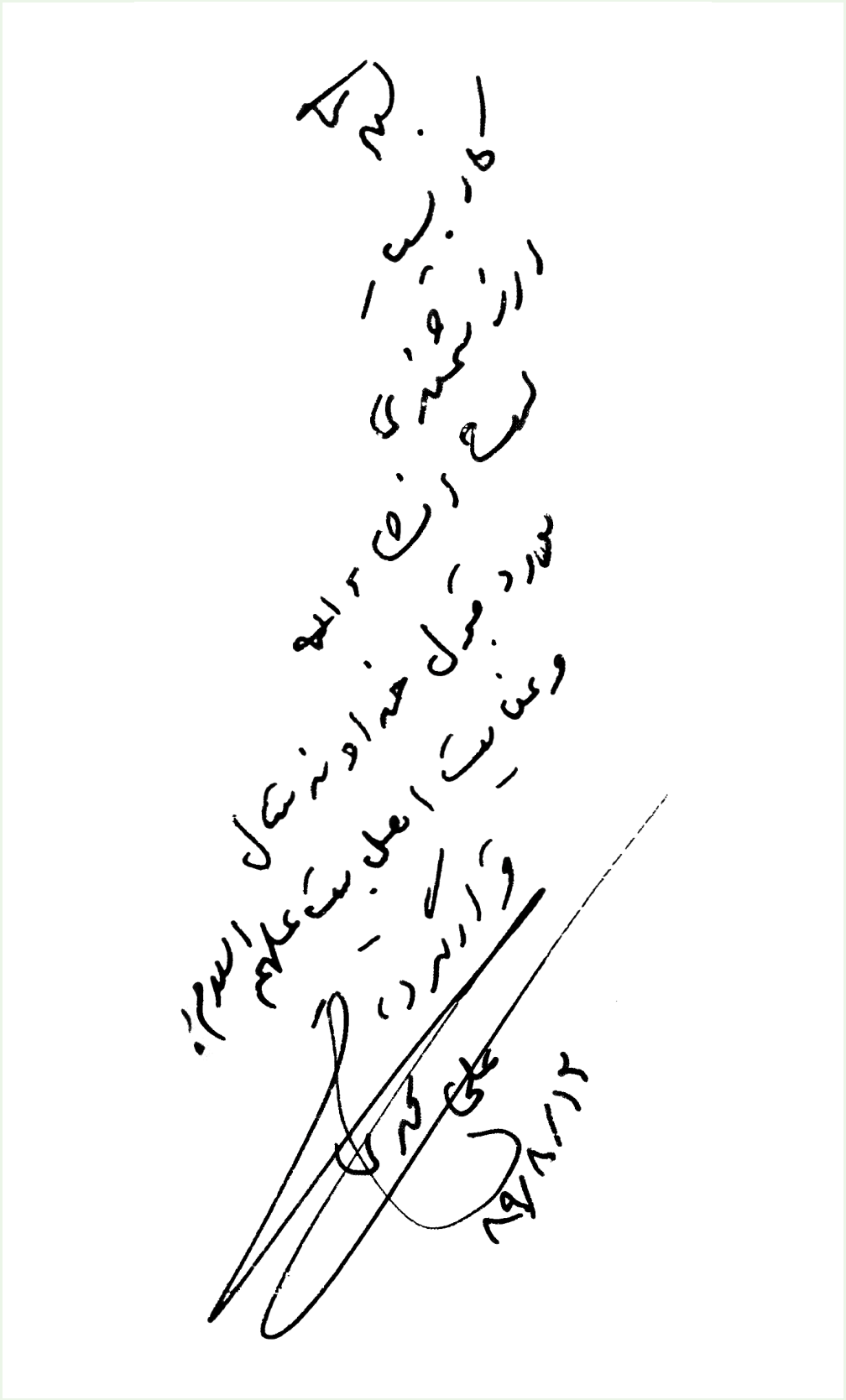

بسمه تعالی

کار بسیار ارزشمندی است. ان‌شاءالله مورد قبول خداوند و عنایات اهل‌بیت علیهم السلام قرار گیرد.

علی محمدی

۸۹/۸/۱۲

آیت‌الله سیّد یوسف طباطبایی‌نژاد

نمایندهٔ محترم ولیّ فقیه در استان و امام‌جمعهٔ اصفهان و مدیر حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

تاریخ بازدید: ۱۹اسفند ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۳شمسی، ظفرقند اردستان

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: آیت‌الله غروی، آیت‌الله مدنی، آیت‌الله راستی کاشانی، آیت‌الله‌العظمی مرحوم سیّد عبدالعلاء سبزواری، آیت‌الله‌العظمی آمیرزا باقر زنجانی، آیت‌الله حاج شیخ عباس قوچانی، آیت‌الله لنکرانی، آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدرضا گلپایگانی، آیت‌الله وحید خراسانی،آیت‌الله غروی، امام خمینی(ره)، آیت‌الله‌العظمی خویی، آیت‌الله‌العظمی بجنوردی

مسئولیت‌ها: نمایندهٔ ولیّ فقیه در استان اصفهان، امام‌جمعهٔ اصفهان، نمایندهٔ اصفهان در مجلس خبرگان رهبری

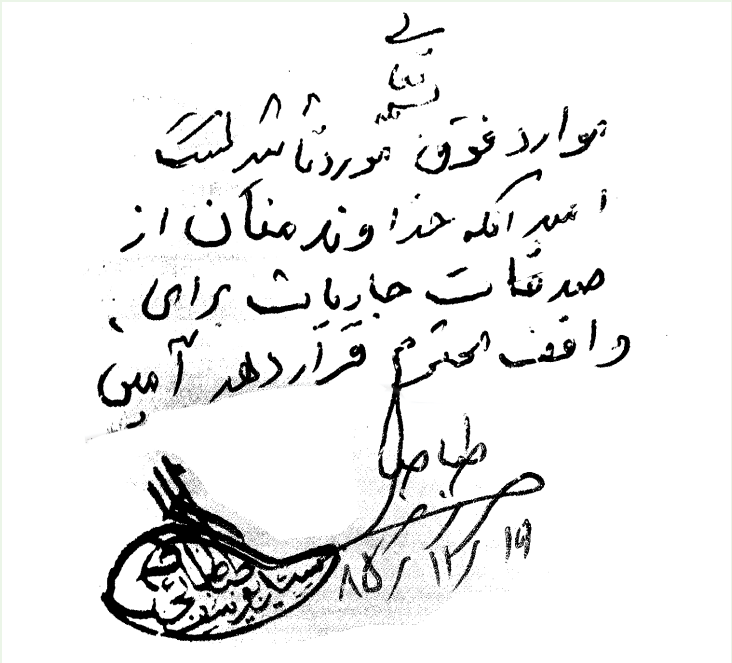

بسمه تعالی موارد فوق مورد تائید است. امید آن‌که خداوند منّان از صدقات جاریات برای واقف محترم قرار دهد. آمین

طباطبایی‌نژاد

۱۳۸۵/۱۲/۱۹

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیّد هاشم رسولی‌محلاتی

نمایندهٔ محترم ولیّ فقیه در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران و از علمای برجستهٔ حوزهٔ علمیه

تاریخ بازدید: ۱۷اسفند ۱۳۸۸

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۹شمسی، محلّات

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: حجت‌الاسلام حاج‌آقا سیّد حسین رسولی‌محلاتی، سیّد رحمان محلاتی، آیت‌الله مرتضی مطهری، اسدالله نوراللهی اصفهانی، حسینعلی منتظری، آقاشیخ عبدالجواد جبل‌عاملی سدهی، محمد صدوقی، آیت‌الله میرزا محمّد مجاهدی تبریزی، سیّد محمدرضاگلپایگانی، سیّد روح‌الله خمینی، سیّد حسین طباطبایی، آیت‌الله سیّد محمّدباقر طباطبایی سلطانی، آیت‌الله العظمی حاج‌آقا حسین بروجردی، علامه طباطبایی، آیت‌الله آقا سیّد احمد خوانساری، آیات عظام سیّد محسن حکیم، سیّد محمود شاهرودی و سیّد ابوالقاسم خویی، امام خمینی(ره)

آثار: در سه بخش تصحیح متون با حاشیه های وی، ترجمه و شرح متون، تألیفات شخصی می باشد.

مسئولیت‌ها: نمایندهٔ ولیّ فقیه در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی ایران، نخستین رئیس شورای سیاستگذاری ائمهٔ جمعه

بسمه تعالی در تاریخ ۸۸/۱۲/۱۷ توفیق زیارت مجموعهٔ جناب آقای رضازاده را پیدا کردم. دوام توفیقات ایشان را از خداوند متعال مسألت دارم.

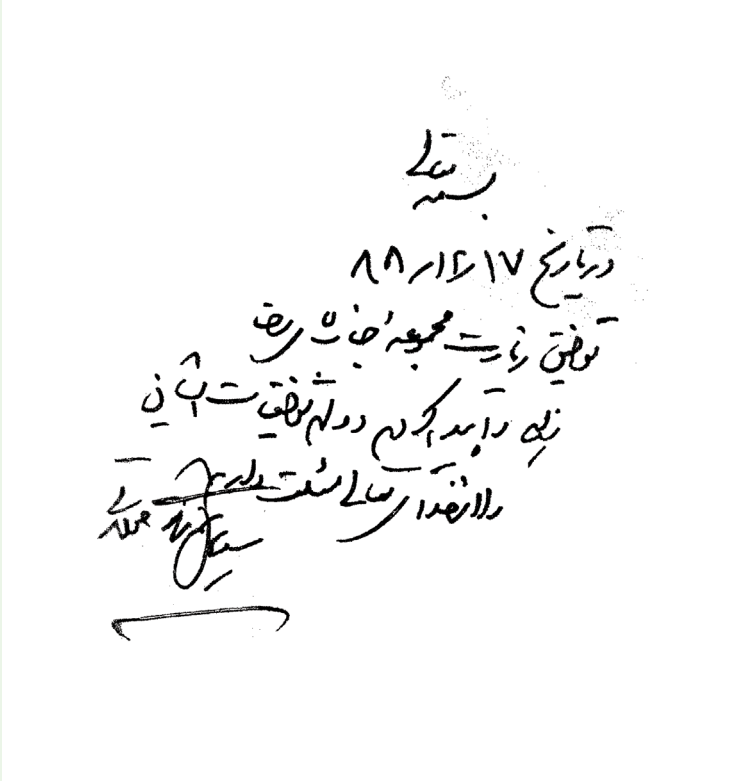

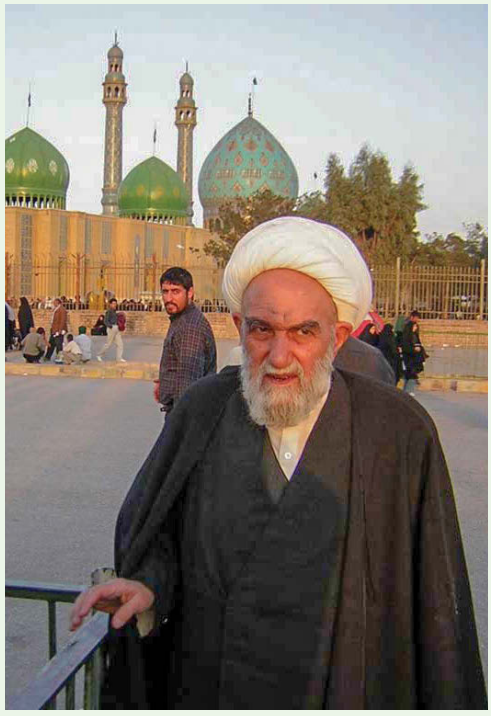

حضرت آیت‌الله شیخ محمدعلی ناصری

استاد عالی‌مقام درس خارج فقه در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و مؤسس و بنیانگذار چندین مدرسهٔ علمیه و استاد اخلاق

تاریخ بازدید: ۱۳خرداد ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۹شمسی، دولت‌آباد بُرخوار، اصفهان

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: مدرّس افغانی، مجتبی لنکرانی، سیّد عبدالأعلی سبزواری، عبدالکریم کرونی اصفهانی، محمدحسین دهاقانی، صدرا بادکوبه‌ای، میرزا هاشم آملی، سیّد عبدالهادی شیرازی، امام خمینی(ره)، سیّد محمود شاهرودی، سیّد ابوالقاسم خویی، محمد کوفی، سیّد محمد کشمیری، شیخ عباس قوچانی، سیّد هاشم حداد، سیّد جمال‌الدین گلپایگانی، آیت‌الله بهجت

مسئولیت‌ها: تدریس فقه و اصول و تفسیر قرآن، اقامهٔ نماز جماعت، مجالس وعظ و سخنرانی در مسجد کمرزرین اصفهان، استاد برجستهٔ درس خارج حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

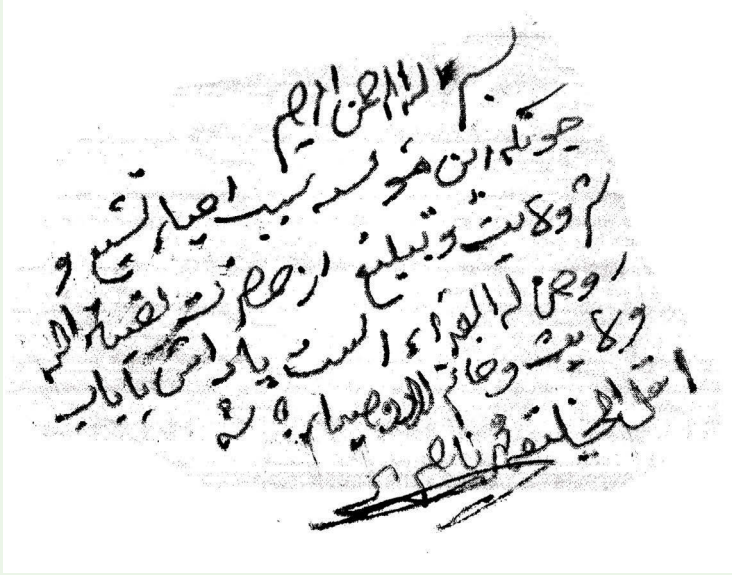

بسم الله الرحمن الرحیم

چون‌که این مؤسسه سبب احیاء تشیّع و نشرولایت و تبلیغ ازحضرت بقیه‌الله (روحی له الفداء) است، پاداشش با باب ولایت و خاتم‌الاوصیاء باشد.

حضرت آیت‌الله میرزا ابوالقاسم خزعلی

عضو مجلس خبرگان رهبری و شورای نگهبان قانون اساسی

تاریخ بازدید: ۲۴دی ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۴شمسی، بروجرد، استان لرستان

تحصیلات: حوزوی، خارج فقه

استادان برجسته: سیّد جعفر شیرازی، شیخ علی‌اکبر صدرزاده، شیخ محمدرضا دامغانی، محقق قوچانی، سیّد احمد یزدی، ابوالقاسم قمی، حاج شیخ مجتبی قزوینی، حاج شیخ هاشم قزوینی، آیات عظام آیت‌الله‌العظمی بروجردی، امام خمینی، بهجت، آیت‌الله سیّد محمدحجت کوه‌کمری، آیت‌الله محمدتقی خوانساری، حاج شیخ جواد خندق‌آبادی تهرانی، علامه طباطبایی

تألیفات: تفسیر سورهٔ فاتحهٔ الکتاب، شرح شعرهای عینیّه ابن ابی‌الحدید درباره امیرمؤمنان

مسئولیت‌ها: عضو شورای نگهبان قانون اساسی، عضو مجلس خبرگان رهبری، مسئول بنیاد بین‌المللی غدیر، نمایندهٔ سمنان در مجلس خبرگان قانون اساسی

بسم الله الرحمن الرحیم اتوسّل بولیّ العصر(روحی فداه)

انقلاب بی‌نظیر کارهای بی‌نظیری را فرا می‌خواند و الحمدلله از کارهای بی‌نظیر این کتابخانه و وقف آن است. خداوند به همهٔ دست‌اندرکاران جزای خیر دهد.

شانزدهم محرّم‌الحرام ۱۴۳۰

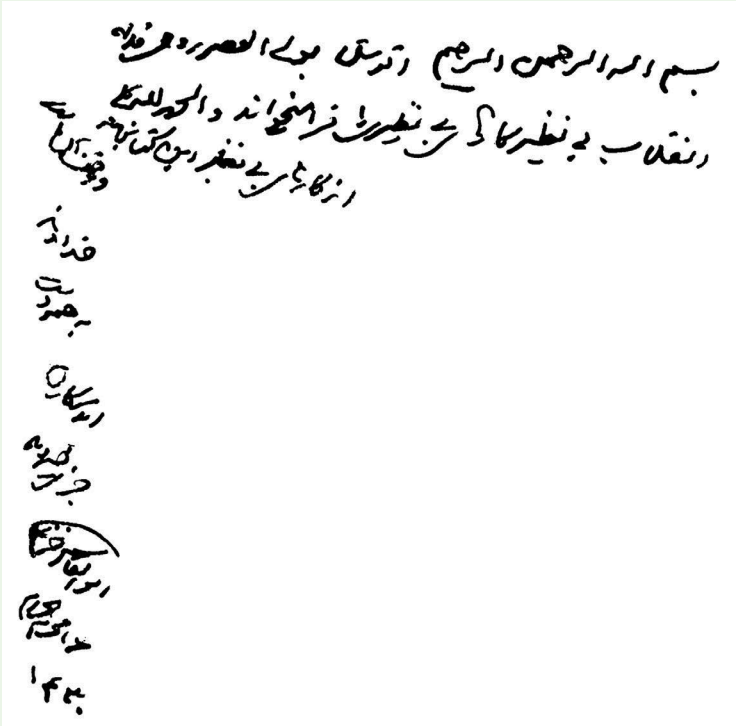

آیت‌الله سیّد کمال فقیه‌ایمانی

استاد عالی قدر حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و مدرّس درس خارج فقه و اصول و تولیت مدرسهٔ دارالحکمه و مؤسس کتابخانهٔ امیرالمؤمنین(ع)

تاریخ بازدید: ۳۰ بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۳شمسی، اصفهان

تحصیلات: حوزوی، سطح عالی خارج فقه و اصول

استادان برجسته: آیت‌الله شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آیت‌الله نوری همدانی، شیخ عبدالجواد همدانی، محمد مجاهدی تبریزی، سیّد محمدباقر سلطانی، میرزاعلی مشکینی، سیّد محمد محقق داماد، آیت‌الله‌العظمی سیّد حسین طباطبایی بروجردی، امام خمینی، آیت‌الله‌العظمی سیّد محمدرضا گلپایگانی

مسئولیت‌ها: مؤسس و تولیت مدرسهٔ دارالحکمه، مؤسس بیمارستان امام حسین(ع) و مرکز تخصصی بیماری‌های عفونی، بیمارستان سوانح و سوختگی امام موسی کاظم(ع)، بیمارستان زنان و زایمان حضرت زهرا(س) در اصفهان، درمانگاه شهداء مدرسهٔ حجتیه مشهد، تأسیس صندوق جهیزیه و صندوق قرض‌الحسنه، اقامهٔ نماز در مسجد آقاعلی بابا، پاسخ‌گویی به مسائل و نیازهای شرعی

بسمه تعالی وَ الْباقِیاتُ الصّالِحاتُ خَیْرٌ عِنْدَ رَبِّکَ ثَواباً وَ خَیْرٌ اَمَلاً.

سیّد کمال فقیه‌ایمانی

۱۳۸۵/۱۱/۳۰

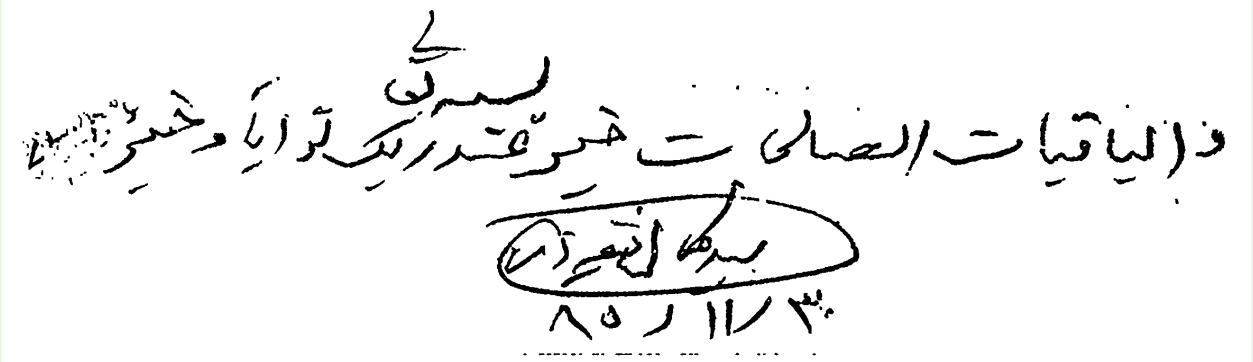

آیت‌الله حاج مرتضی مقتدایی

عضو جامعهٔ مدرسین حوزهٔ علمیهٔ قم و استاد شاخص در حوزهٔ علمیه و عضو مجلس خبرگان رهبری

تاریخ بازدید: ۱۴دی ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۴شمسی، محلهٔ مسجد حکیم اصفهان

تحصیلات: حوزوی، سطح عالی خارج اصول و مکاسب

استادان برجسته: حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آقای فیاض، شمس‌آبادی، حاج میرزا رضا کلباسی، حاج میرزا علی‌آقای شیرازی، مجدالعلماء، آیت‌الله خادمی آیت‌الله حاج میرزا محمود مقتدایی، امام خمینی(ره)، آیت‌الله خادمی، آیات عظام بروجردی، محقق داماد، گلپایگانی، اراکی، علامه طباطبایی

تألیفات: کتاب القضاء، کتاب الشهادات

مسئولیت‌ها: قاضی دادگاه‌های انقلاب اسلامی، عضو و سخنگوی شورای عالی قضایی، ریاست دیوان عالی کشور، نمایندهٔ مجلس خبرگان رهبری در دورهٔ دوم و سوم از استان اصفهان، عضویت در جامعهٔ مدرسین حوزهٔ علمیهٔ قم، عضویت در شورای پیشبرد و ارتقای حوزه، عضویت در شورای عالی حوزه‌های علمیه، مدیریت حوزه‌های علمیه، تدریس دروس سطح و خارج

بسم الله الرحمن الرحیم

خداوند متعال بهترین توفیق را نصیب آقایان نموده که مشمول دعای حضرت امام صادق(ع) که فرمود «رحم الله من احیا امرنا» گردیده‌اند و وسیلهٔ نشر علوم اهل‌بیت(ع) به اقصی‌نقاط عالم را فراهم نموده‌اند و عاشقان علوم اهل‌بیت(ع) و تشنگان این علوم که در عالم فراوان هستند را سیراب نمایند و لازم است قدر این نعمت را بدانند و شکرگزار آن باشند.

مرتضی مقتدائی ۸۷/۱۰/۱۴

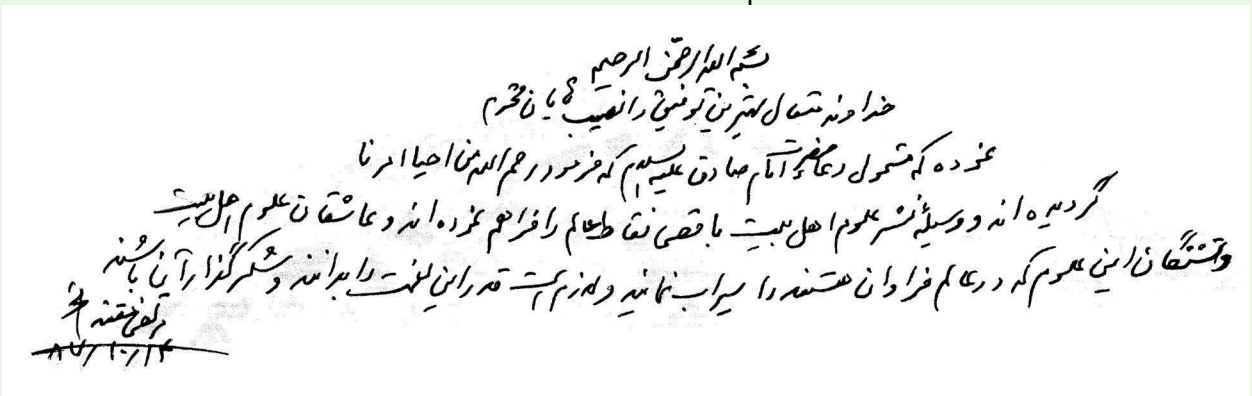

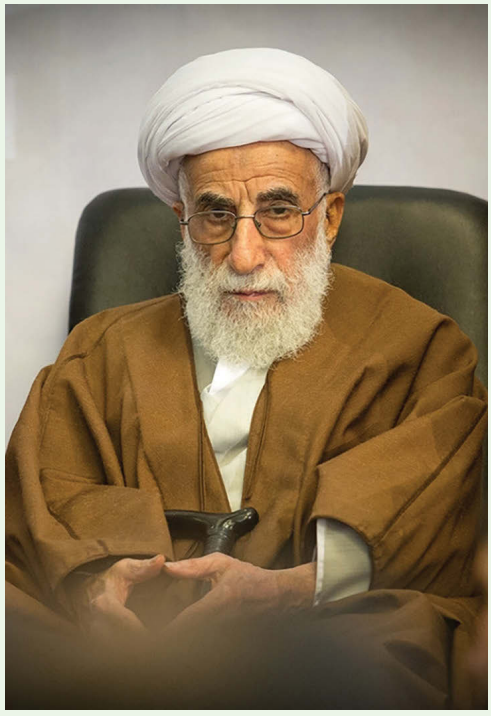

بسم الله الرحمن الرحیم

از خدمات مخلصانهٔ مؤسس محترم جناب آقای سیدحسین رضازاده تقدیر می‌شود. اجره علی الله و علی محمد و آله علیهم السلام

۸۷/۰۸/۲۳

حضرت آیت‌الله حاج شیخ احمد جنتی

نمایندهٔ محترم مجلس خبرگان رهبری و دبیر شورای نگهبان قانون اساسی

تاریخ بازدید: ۲۳آبان ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۵شمسی، روستای لادان اصفهان

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: حضرات آیات عظام طباطبایی بروجردی(ره)، امام خمینی (ره)، آیت‌الله مشکینی(ره)

تألیفات: ترجمهٔ تعدادی از کتب حدیث مانند تحف‌العقول، اثبات الهدایه، ایقاظ الهجعه، المواعظ العددیه

مسئولیت‌ها: تدریس در مدرسهٔ علمیهٔ حقانی، رئیس و نمایندهٔ مجلس خبرگان رهبری و دبیر شورای نگهبان، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی و امام‌جمعهٔ موقت تهران، دبیر شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی، رئیس ستاد احیای امر به معروف و نهی از منکر، امام‌جمعهٔ موقت تهران

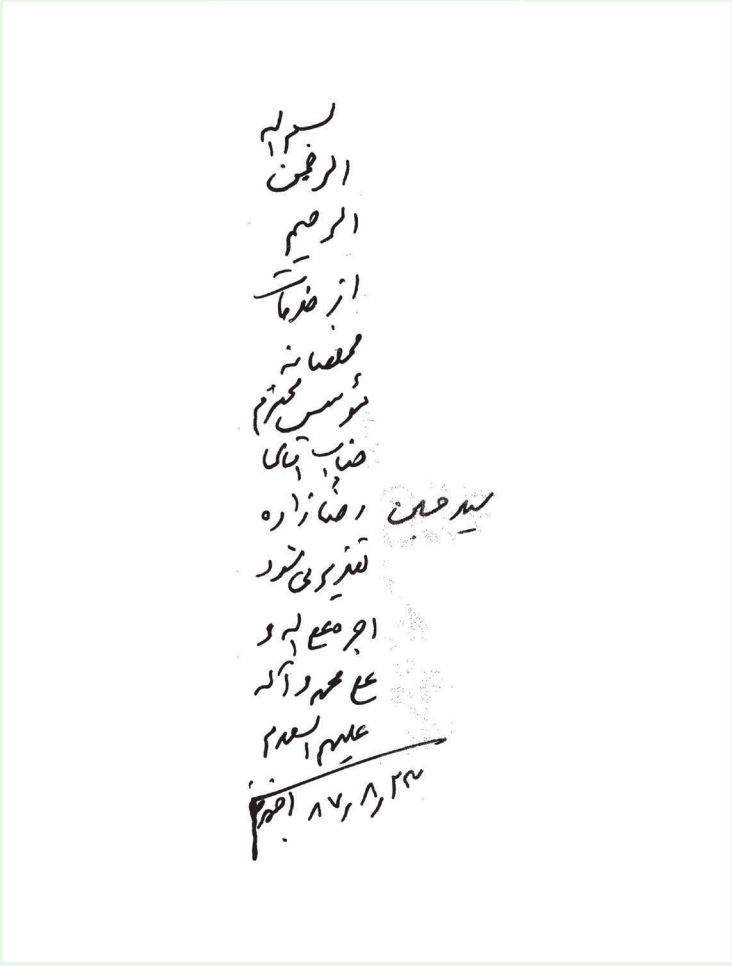

بسم الله الرحمن الرحیم و الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله الطیّبین الطاهرین والسلام علی ارواحه امهات المؤمنین و اصحابه المیامین. باری تعالی این خدمات شایسته را از آقایان واقفین [قبول] فرماید و شیعیان اهل‌البیت استفادهٔ کامل از این بنیاد بنمایند.

العسکری ۸۸/۱/۲۷

علامه سیّد مرتضی عسکری

پژوهشگر تاریخ اسلام و حدیث‌شناس و رئیس دانشگاه اصول دین

تاریخ بازدید: ۲۷فروردین ۱۳۸۸

تاریخ و محل تولّد:۱۲۹۳شمسی، سامراء

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: آیت‌الله شیخ محمدحسین شریعتمدار ساوجی، آیت‌الله سیّد شهاب‌الدین مرعشی، امام خمینی (ره)، آیت‌الله آقامیرزا حبیب‌الله اشتهاردی، آیت‌الله سیّد محمود شوشتری مرعشی، حاج میرزا خلیل کمره‌ای، شیخ مهدی پایین‌شهری

تألیفات: عبدالله بن سبأ و اساطیر اخری، خمسون و مائه صحابی مختلق، معالم المدرستین، سقیفه، آیت تطهیر در کتب دو مکتب، امامان این امت دوازده نفرند، مصحف در روایات و اخبار، القرآن الکریم و روایات المدرستین، البکاء علی المیت، التوسل بالنبی(ص) و التبرک بآثاره، البناء علی قبور الأنبیاء و الاوصیاء و اتخاذها مساجد و اماکن للعبادة، شیعیان اهل پیامبر (ص)، بزرگداشت یاد انبیاء و بندگان صالح خدا، عدالت صحابه، صلوات بر محمد و آل محمد از سنّت‌های رسول الله(ص) بوده است، ادیان آسمانی و مسئله تحریف، عقائد الاسلام من القرآن الکریم، الاسطورة السبائیه، قیام الأئمة باحیاء السنه، مع ابی الفتوح التلیدی فی کتابه «الأنوار الباهره»، نقش ائمه در احیاء دین، امامت و مهدویت در مکتب خلفا

مسئولیت‌ها: بنیانگذار و ریاست دانشکدهٔ اصول‌الدین، عضو شورای عالی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)، عضو حزب الدعوه الاسلامیه عراق

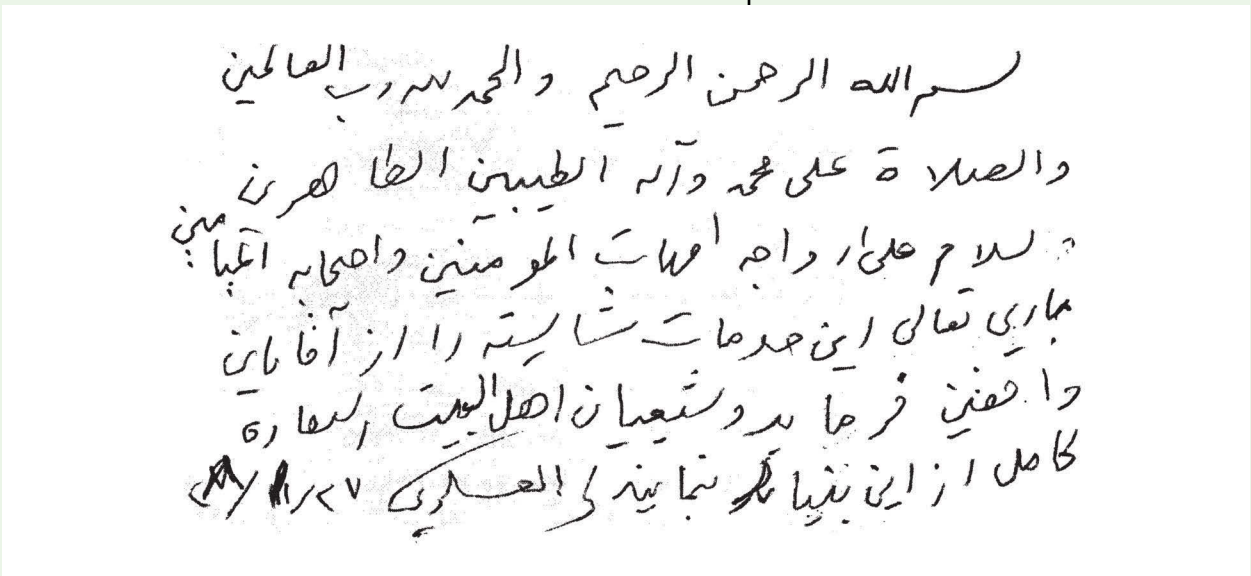

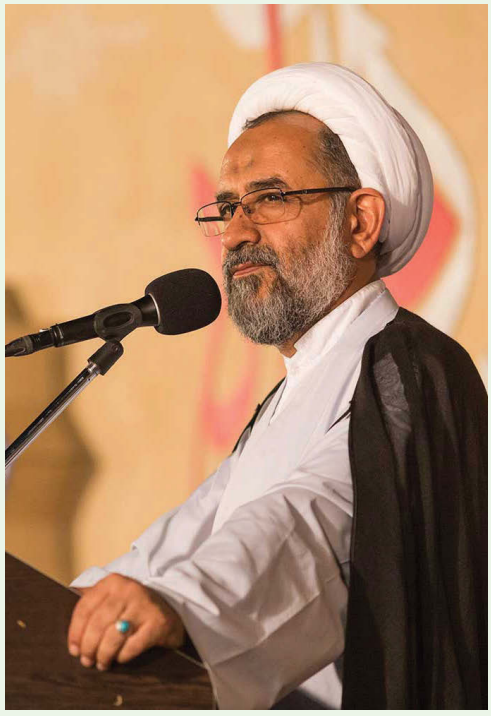

بسمه تعالی

ان‌شاءالله این حرکت بسیار زیبا و ارزشمند در راستای ترویج فرهنگ اسلام ناب محمدی(ص) موفق باشد و بتواند فرهنگ شیعی را به زبان روز به نسل جوان [و] نسل‌های آینده منعکس کند.

نمایندهٔ ولیّ فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه

حیدر مصلحی

۱۳۸۷/۰۸/۲۳

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حیدر مصلحی

نمایندهٔ محترم ولیّ فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه

تاریخ بازدید: ۲۳آبان ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، شهرضا

تحصیلات: کارشناسی‌ارشد الهیات و معارف اسلامی، حوزوی تا سطح خارج فقه و اصول

مسئولیت‌ها: رئیس سازمان نشر آثار و ارزش‌های مشارکت روحانیت در دفاع مقدس، وزیر اطلاعات سابق ایران، عضو هیئت مرکزی نظارت شورای نگهبان، رئیس شورای برنامه‌ریزی مدارس علمیه، نمایندهٔ ولیّ فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه

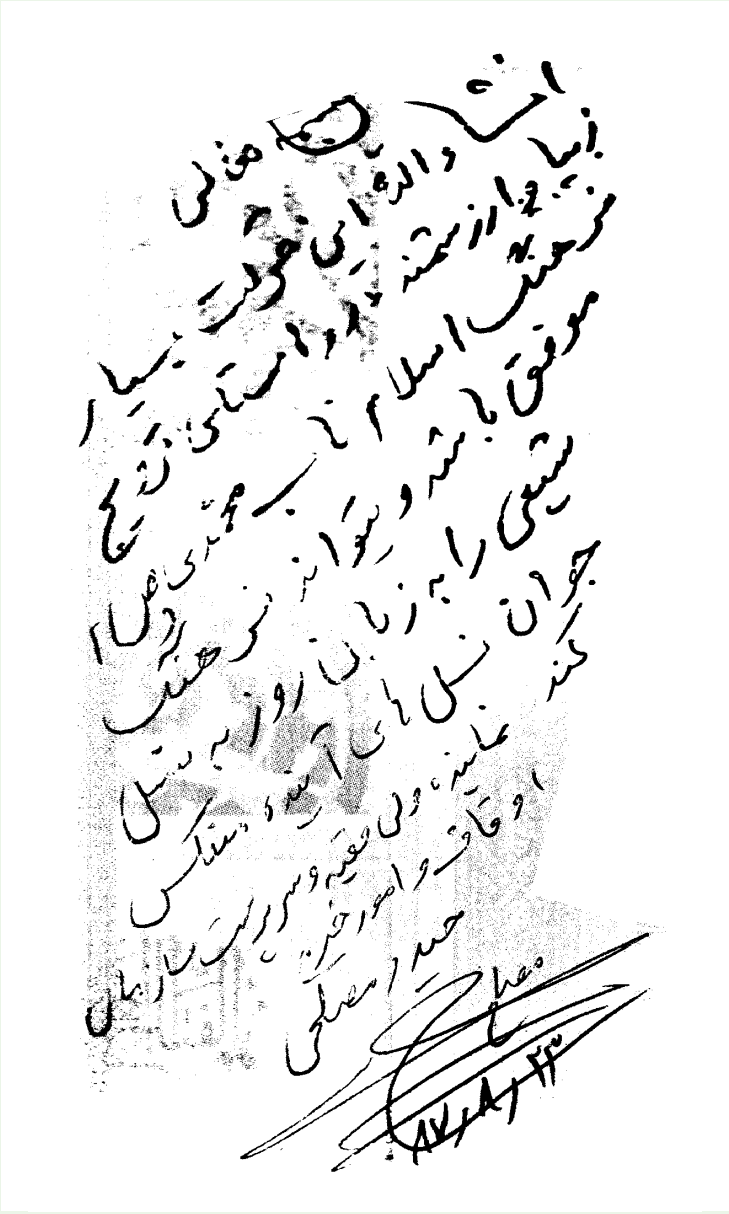

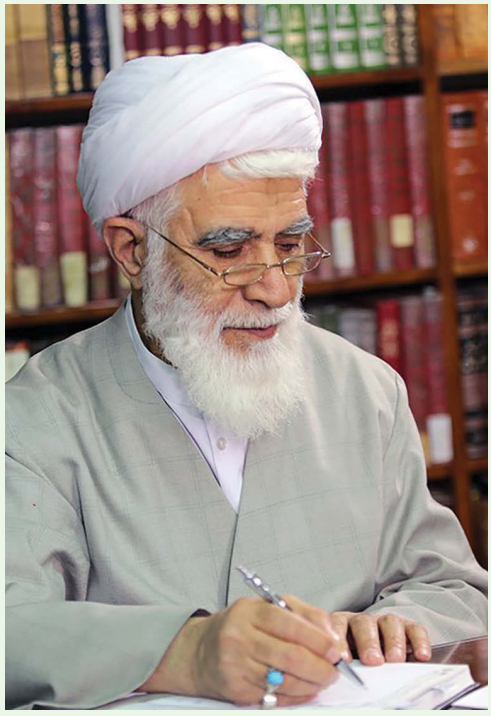

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ محمدحسن اختری

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌البیت(ع)

تاریخ بازدید: ۲۲آبان ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۴شمسی، سُرخه

تحصیلات: خارج فقه و اصول و تحصیل در دانشگاه امام موسی صدر در لبنان

مدارک افتخاری: دکترای افتخاری از دانشگاه ابوالنور و اتحادیهٔ نویسندگان عرب

استادان برجسته: حجج اسلام و حضرات آقایان: آدینه‌وند، کوکبی، حاج حسن‌آقا تهرانی، آقاجلال گلپایگانی، سیّد علی محقق داماد، رضوانی، شیخ نصرالله شاه‌آبادی، قدیری، جنتی، راستی کاشانی، شهید بهشتی، شهید مدنی، مشکینی، حضرات آیات ملکوتی، وحید خراسانی، میرزاباقر زنجانی، میرزاکاظم تبریزی، سیستانی، شهید محمدباقر صدر، گلپایگانی، امام خمینی، آیت‌الله خامنه‌ای (فقه و اصول) و شهید مطهری و امام موسی صدر (فلسفه و کلام)

مسئولیت‌ها: عضو شورای عالی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)، مسئول سازمان عقیدتی‌سیاسی نیروی دریایی، امام‌جمعهٔ سمنان، معاون پارلمانی وزارت جهاد سازندگی، مدیر رادیو عربی صدای جمهوری اسلامی ایران، سفیر ایران در سوریه، معاون امور بین‌الملل دفتر مقام معظّم رهبری، دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)

بسم الله الرحمن الرحیم

از وقف این مؤسسه و اهداف مقدس و مبارک آن برحسب وقف‌نامهٔ مزبور مطلع گشتیم. امید است این صدقهٔ جاریه همیشه با رعایت موازین شرعی مورد عمل قرار گیرد.

محمدحسن اختری دبیرکل مجمع جهانی اهل‌البیت(ع)

۱۳۸۷/۰۸/۲۲

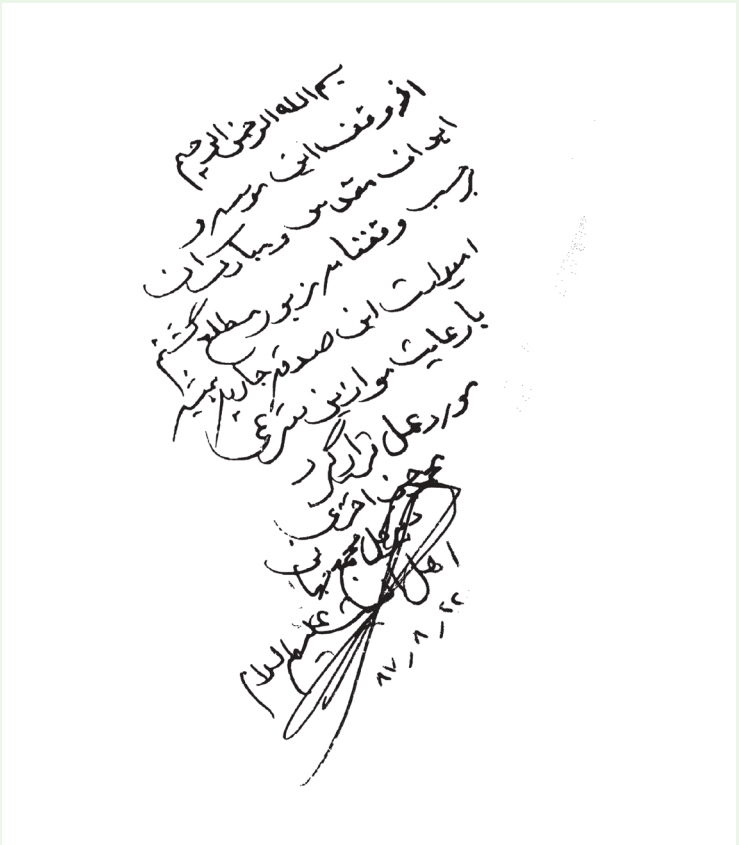

مهدی فقیه ایمانی

آیت‌الله حاج شیخ مهدی فقیه‌ایمانی

از استادان شاخص و برجسته و محقق عالی‌مقام و صاحب تألیفات ارزشمند در حوزهٔ علوم اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)

تاریخ بازدید: ۱۰آذر ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۸شمسی، اصفهان

تحصیلات: تحصیلات عالی حوزوی

تألیفات: ترجمهٔ‌کتاب المهدوی مرحوم آیت‌الله صدرا، تألیف ۲۰ جلد کتاب وتعدادی مقاله در مجلهٔ مکتب اسلام و مقدمه‌ای بر چاپ‌های جدید عبقات الانوار آیت‌الله میر حامد حسین لکهنوی هندی و مقدمه بر کتاب‌های مطبوع مرحوم والد، الامام المهدی عند اهل السنه، علی یا علی، مهدی منتظر را بشناسید، مهدی منتظر در نهج‌البلاغه، مهدی منتظر یا مصلح جهان، نقش زبان در سرنوشت انسان، نقش علمای سنی در ضدیت با اهل‌بیت(ع)

مسئولیت‌ها: تدریس سطح عالی فقه و اصول، عضو هیئت مؤسس و بنیانگذار رادیولوژی مرکز تشخیصی مهدیهٔ اصفهان

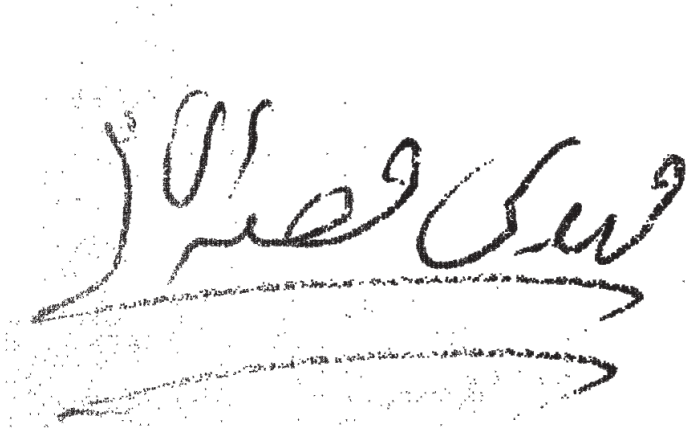

احمد عبدالحسین امینی نجفی ۹۳/۴/۲۹

حجت‌الاسلام‌والمسلمین احمد امینی نجفی

فرزند مرحوم علامه عبدالحسین امینی و مدیر مکتبه الامام امیرالمؤمنین العامهٔ نجف‌اشرف

تاریخ بازدید: ۲۹تیر ۱۳۹۳

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، تهران

تحصیلات: حوزوی

استاد برجسته: محقق طباطبایی(ره)

تألیفات: شرح مفصلی بر اصول الفقه شیخ محمدرضا مظفر در ۲۰مجلّد، شرحی بر تجرید علامه حلی

مسئولیت‌ها: تدریس و تدقیق الغدیر، پژوهش در منابع کلامی و به‌ویژه مباحث امامت،احیای کتابخانهٔ امیرالمؤمنین(ع) در نجف اشرف

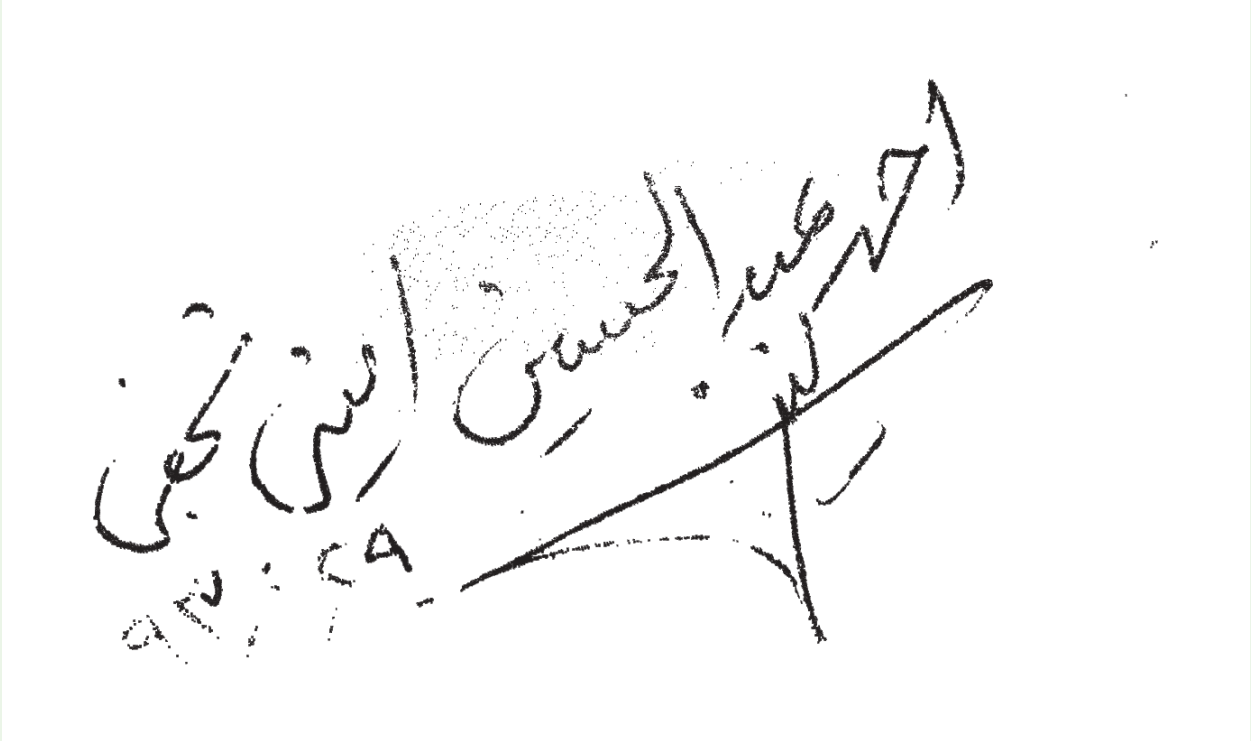

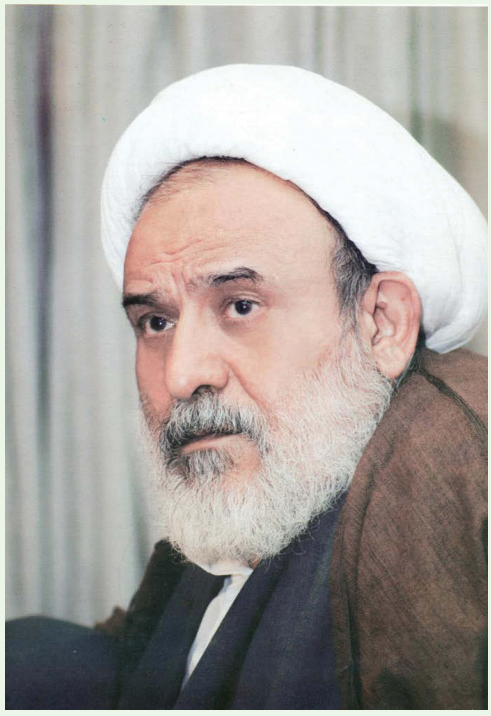

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ حسین انصاریان

دانشمند و محقق عالی‌مقام و افتخار جامعهٔ مبلّغین حوزهٔ علمیه و صاحب تألیفات ارزشمند در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی

تاریخ بازدید: ۲۵ مرداد ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۳ شمسی، خوانسار

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: آیت‌الله حاج شیخ علی‌اکبر برهان، آیت‌الله میرزاعلی فلسفی، آیت‌الله حاج شیخ عباس طهرانی، حاج‌آقا حسین فاطمی، آیت‌الله اعتمادی، آیت‌الله‌العظمی فاضل لنکرانی، آیت‌الله صالحی نجف‌آبادی، آیت‌الله منتظری(ره)، آیت‌الله‌العظمی حاج میرزا هاشم آملی(ره)، آیت‌الله سیّد حسین علوی خوانساری(ره)، آیت‌الله حاج سیّد محمد علی ابن الرضا خوانساری (دامت برکاته)، آیت‌الله سیّد محمد محقق داماد(ره)، آیت‌الله حاج شیخ ابوالفضل نجفی خوانساری(ره)

تألیفات: بیش از هشتاد عنوان کتاب در قالب ۱۲۸ مجلّد

مسئولیت‌ها: محقق و مبلّغ علوم اسلامی

هوالحق. وقفیت مؤسسه محرز و امید است تا ظهور امام عصر(عج) پابرجا بماند.

حسین انصاریان

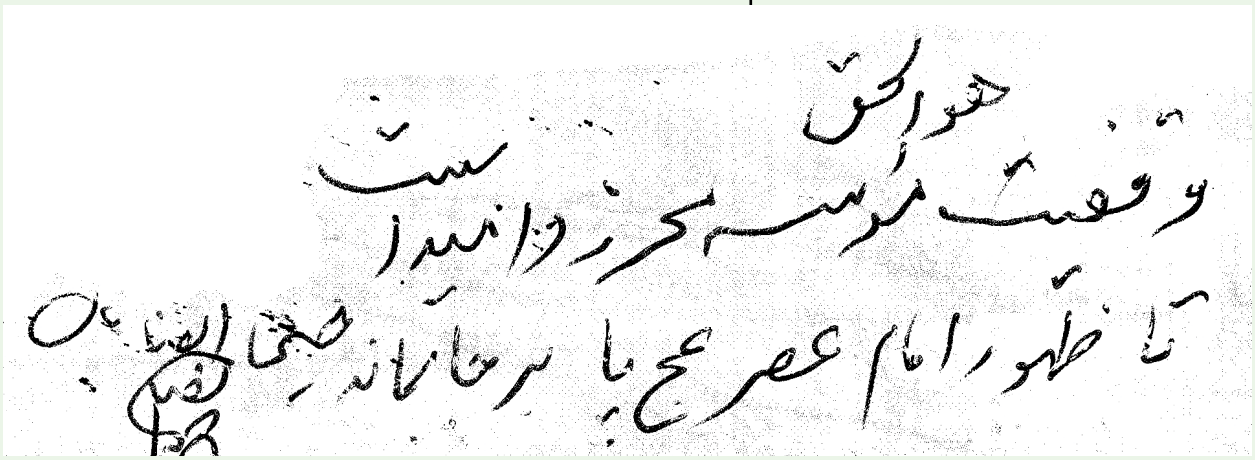

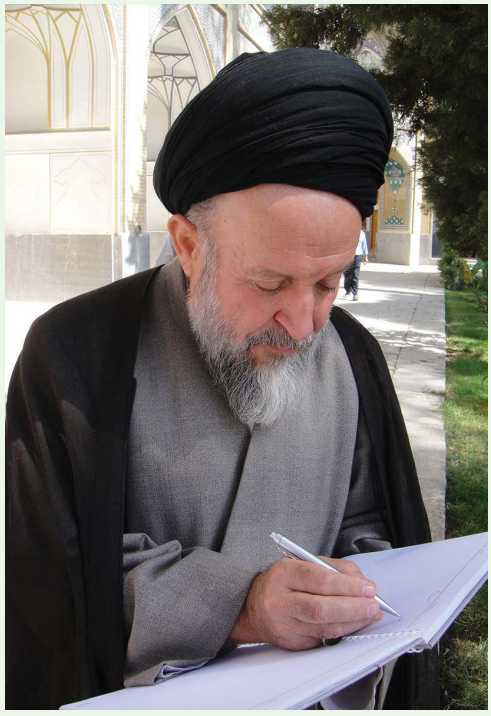

آیت‌الله سیّد حجت موحد ابطحی

استاد عالی‌مقام درس خارج فقه و اصول در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و از شخصیت‌های برجستهٔ جامعهٔ روحانیت و از بنیانگذاران بزرگداشت ایام فاطمیه در کشور

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۶۸قمری (با استناد به کتاب ریشه‌ها و جلوه‌های تشیّع و حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، میر سیّد حجت موحد ابطحی)، اصفهان

تحصیلات: سطح عالی حوزه

تألیفات: یادواره و شمع زندگی و مبارزات مدافع حریم ولایت و امامت آیت‌الله حاج سیّد احمد فقیه‌امامی، آشنایی با حوزه‌های علمیهٔ شیعه در طول تاریخ

مسئولیت‌ها: مدرّس سطح عالی و خارج فقه حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

بسمه تعالی سیّدحجت موحد ابطحی

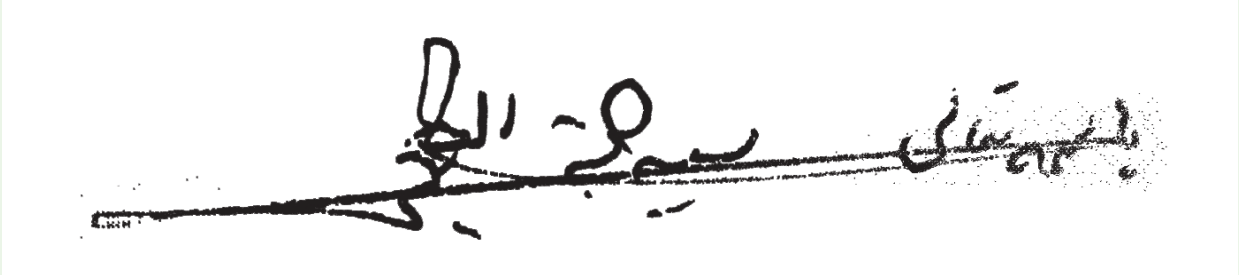

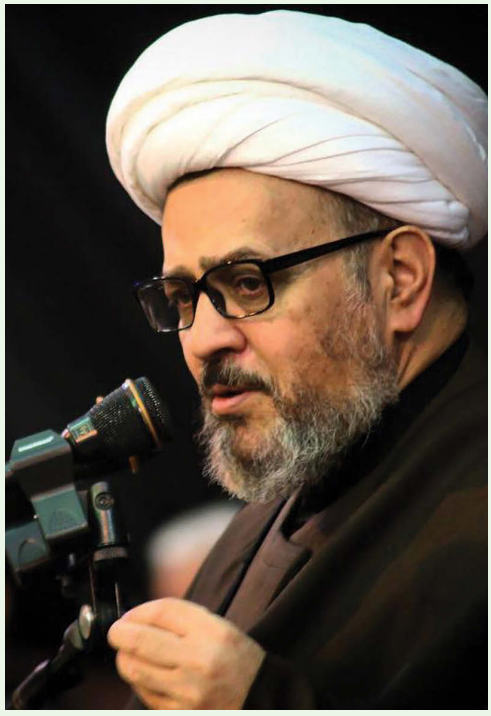

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ حامدرضا معاونیان

استاد عالی‌مقام حوزهٔ علمیه، محقق و پژوهشگر شاخص و از مبلّغین برجستهٔ حوزهٔ علمیهٔ قم و مشهد و مؤسس و بنیانگذار شبکهٔ ثامن

تاریخ بازدید: شهریور ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۶شمسی، تربت حیدریه

تحصیلات: خارج فقه و اصول

مسئولیت‌ها: مدیریت مرکز تخصصی بنیاد فرهنگی جعفری قم، مؤسس و مدیر شبکهٔ جهانی ثامن

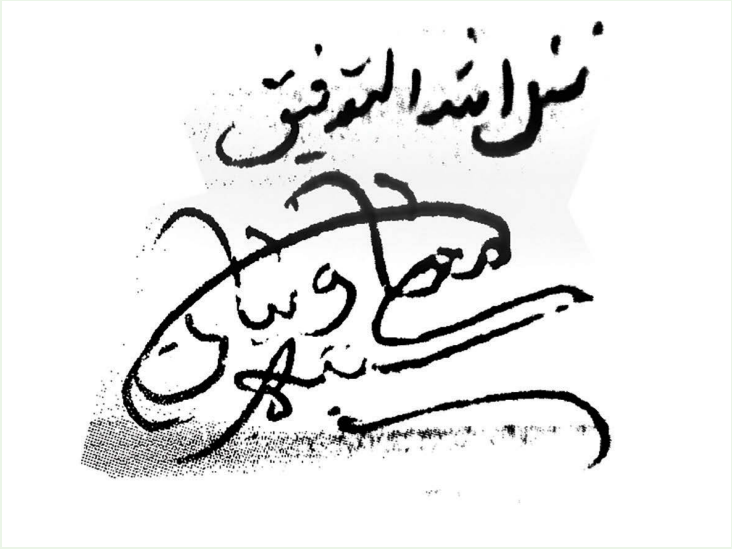

نسئل الله التوفیق

کتبه معاونیان

حجت‌الاسلام‌ولمسلمین سیّد محمود فقیهی

مدیرکل سازمان تبلیغات اسلامی استان اصفهان

تاریخ بازدید: ۳دی ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۰شمسی، اصفهان

تحصیلات:حوزوی و کارشناسی‌ارشد رشتهٔ زبان و ادبیات عرب

تألیفات: تألیفمقاله در حوزهٔ فرهنگ و تهاجم فرهنگی

مسئولیت‌ها: مدیرکل سازمان تبلیغات اسلامی استان اصفهان، مدیرکل اوقاف و امور خیریهٔ استان اصفهان، از روحانیون حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و مدیر ایثارگران دانشگاه اصفهان

بسمه تعالی

سیّد محمود فقیهی

مدیرکل اوقاف استان اصفهان

۱۳۸۶/۱۰/۰۳

ایّدالله تعالی الواقف الکریم و وفّقه لمزید الاحسان و خدمهٔ الاسلام و اهل البیت(ع)

سیّد علی میرلوحی

حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر سیّد علی میرلوحی فلاورجانی

محقق و اندیشمند فرزانه، استاد عالی‌مقام دانشگاه اصفهان و رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان

تاریخ بازدید: ۲۱دی ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۰شمسی، فلاورجان

تحصیلات: دکترای زبان و ادبیات عرب

استادان برجسته: آیت‌الله فیاض، آیت‌الله حاج شیخ عباسعلی ادیب، آیت‌الله حاج‌آقا حسن امامی و...

تألیفات: ترجمه و تحقیق بدیع القرآن، ترجمه و تحقیق الجمان فی تشبیهات القرآن، مختارات من روائع الادب العربی فی العصر الاسلامی، مختارات من روائع الادب العربی فی العصر العباسی، تصحیح و تحقیق و مقدمه بر الذریعه الی المکارم الشریعه راغب اصفهانی و...

مسئولیت‌ها: مؤسس و ریاست دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان، توسعه و تعمیر مسجد امام حسن فلاورجان، منبر و وعظ و خطابه، اقامهٔ نماز جماعت، تدریس در دانشگاه مشهد و اصفهان به مدت ۴۰سال

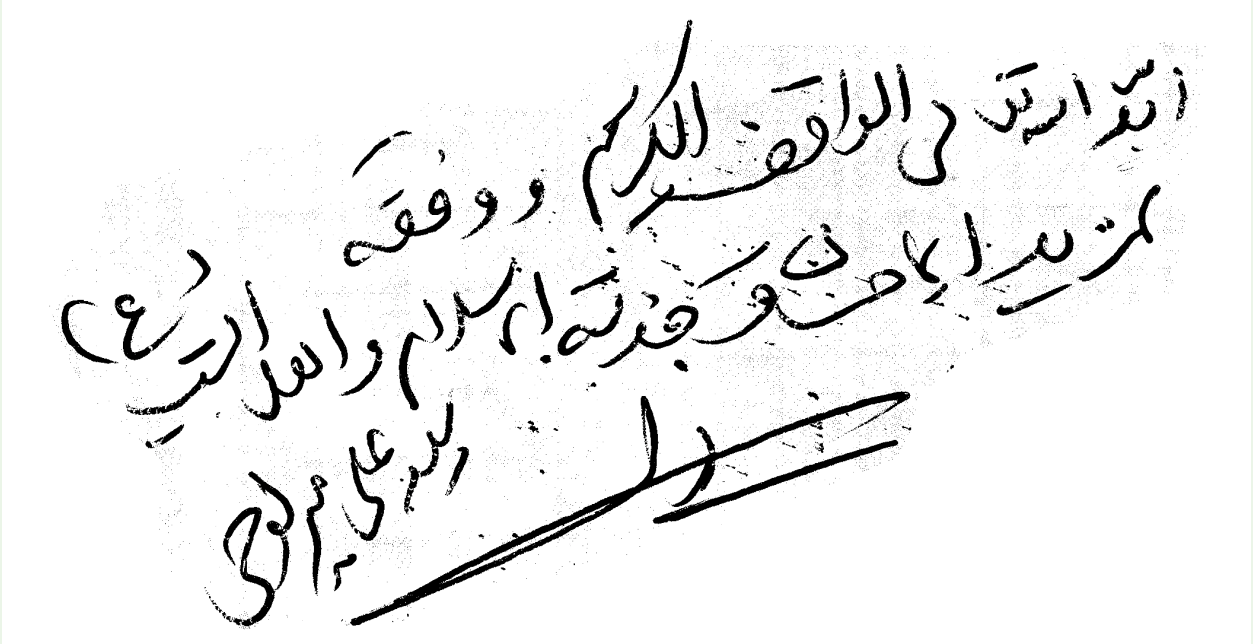

محمدحسن یوسفی

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ محمدحسن یوسفی

استاد حوزهٔ علمیهٔ مشهد و از مبلّغین شهیر در حوزهٔ تبلیغ تشیّع در کشور و امور بین‌الملل

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۳شمسی، مشهد

تحصیلات:دکترای فقه و اصول و معارف

استادان برجسته: آیت‌الله مروارید، آیت‌الله مرتضوی، آیت‌الله رضازاده، آیت‌الله موسوی شاهرودی، آیت‌الله حجت هاشمی، آیت‌الله باقری، آیت‌الله فلسفی، آیت‌الله میرزاجواد تبریزی، آیت‌الله‌العظمی وحید خراسانی، آیت‌الله سیّد محمد روحانی، آیت‌الله قمی، آیت‌الله صافی

مسئولیت‌ها: تدریس، تبلیغ در سراسر جهان، ساخت بناهای عامه و خیرالمنفعه، مسجد و حسینیه و خیریه، سخنران در زمینه‌های معارف مهدویت

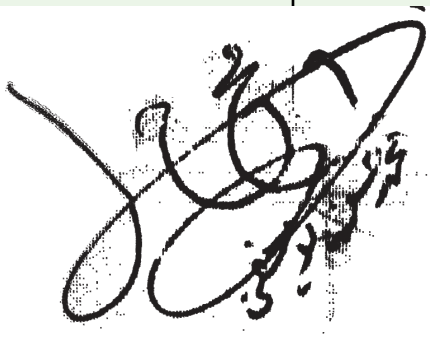

حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر سیّد محمد حسینی قزوینی

مـدرّس حـوزهٔ علمیهٔ قم و مدیر مؤسسـهٔ تحقیقاتـی حضرت ولی عصر(عـج) و از مبلّغین نامی در دفاع از حریم ولایت

تاریخ بازدید: ۵شهریور ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد:۱۳۳۱شمسی، قزوین

تحصیلات:دکتـرای علـم حدیـث از دانشـگاه اسـلامی الحرهٔ هلنـد، پروفسـوری از جامعهٔ الحضاره الإسلامیه المفتوحه

استادان برجسته: آیات عظام گلپایگانی، حائری، اراکی، جواد تبریزی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، سبحانی

تألیفـات: ۶۲مجلّـد کتـاب که چاپ و منتشر شـده، ۱۱مجلّـد آمادهٔ چـاپ و۲۹مجلّد در دست تألیف

مسـئولیت‌ها: مدیـر شـبکهٔ تلویزیونـی و جهانی ولایت، اسـتاد حوزهٔ علمیهٔ قم، مؤسـس و مدیـر مؤسسـهٔ تحقیقاتی حضـرت ولی عصر(عج)،عضو شـورای علمـی مرکز تخصصی مذاهـب اسـلامی، مدیـر سـایت valiasr-aj.com، مسـئول دروس عمومـی حـوزهٔ علمیهٔ قـم، عضـو هیئت امنای بنیـاد بین‌المللی غدیـر، عضو هیئت علمی دانشـگاه بین‌المللی آل‌البیـت(ع)، عضو شـورای علمـی مرکز تخصصی مذاهب اسـلامی، عضو شـورای علمی مرکز تخصصی مذاهب اسلامی

بسمه تعالی امید است که این وقف مبارک مایهٔ خدمات ارزشمند به جهان اسلام و تشیّع داشته باشد. ان‌شاءالله

دکترسیّد محمد حسینی قزوینی

۸۶/۰۶/۰۵

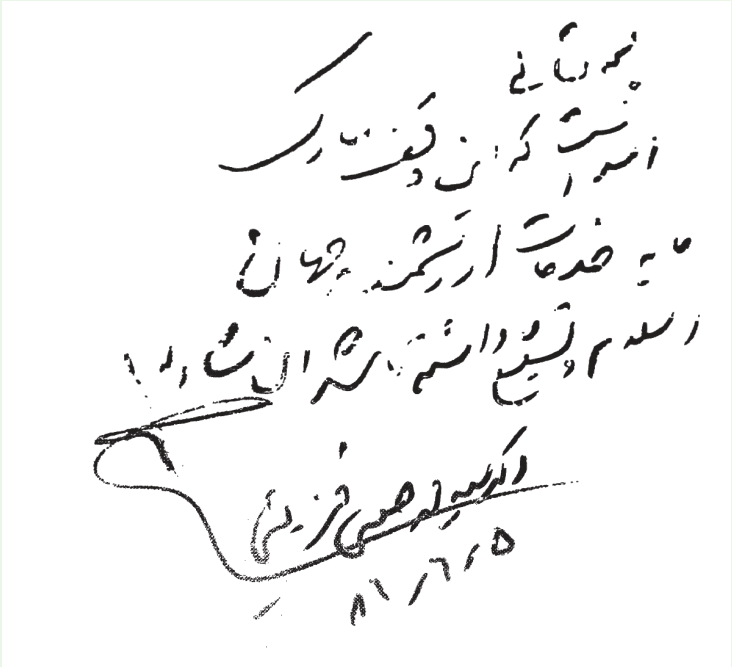

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ حمیدرضا ارباب سلیمانی

مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر ستاد عالی کانون های فرهنگی و هنری مساجد کشور

تاریخ بازدید: ۱۵اسفند ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۰شمسی، شهرستان کاشان

تحصیلات: دکترای تخصصی تفسیر قرآن

استادان برجسته: آیات عظام و مراجع تقلید رهبر معظّم انقلاب (مد ظلّه العالی)، میرزاجواد تبریزی، ناصر مکارم شیرازی، عبدالله جوادی آملی، وحید خراسانی، فاضل لنکرانی، حسین راستی کاشانی، ابوالقاسم خزعلی، شب‌زنده‌دار، سیّد احمد خاتمی، حسین توفیقی، مهدی هادوی، رضا استادی، محسن خرازی

تألیفات: تفسیر سوره‌های لقمان، اسراء، قصص، عبس، یس، فرقان، مریم و مسیح(ع) از دیدگاه قرآن و کتاب مقدس، کلمه سواء(مقایسهٔ نکات مشترک اسلام و مسیح)، زندگانی حضرت موسی(ع) از دیدگاه قرآن و کتاب مقدس، غنا و موسیقی از نگاه فقهای دین

مسئولیت‌ها: منتخب نمایندهٔ رهبر معظّم انقلاب در اتحادیهٔ انجمن‌های اسلامی دانش‌آموزان، مدیرکل جذب و هدایت مبلّغان در مجمع اهل‌بیت(ع)، همکاری با حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین محسن قرائتی در ستاد اقامهٔ نماز و ستاد تفسیر قرآن کریم، مشاور وزیر و دبیر ستاد عالی کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد کشور، دبیر ستاد اقامهٔ نماز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

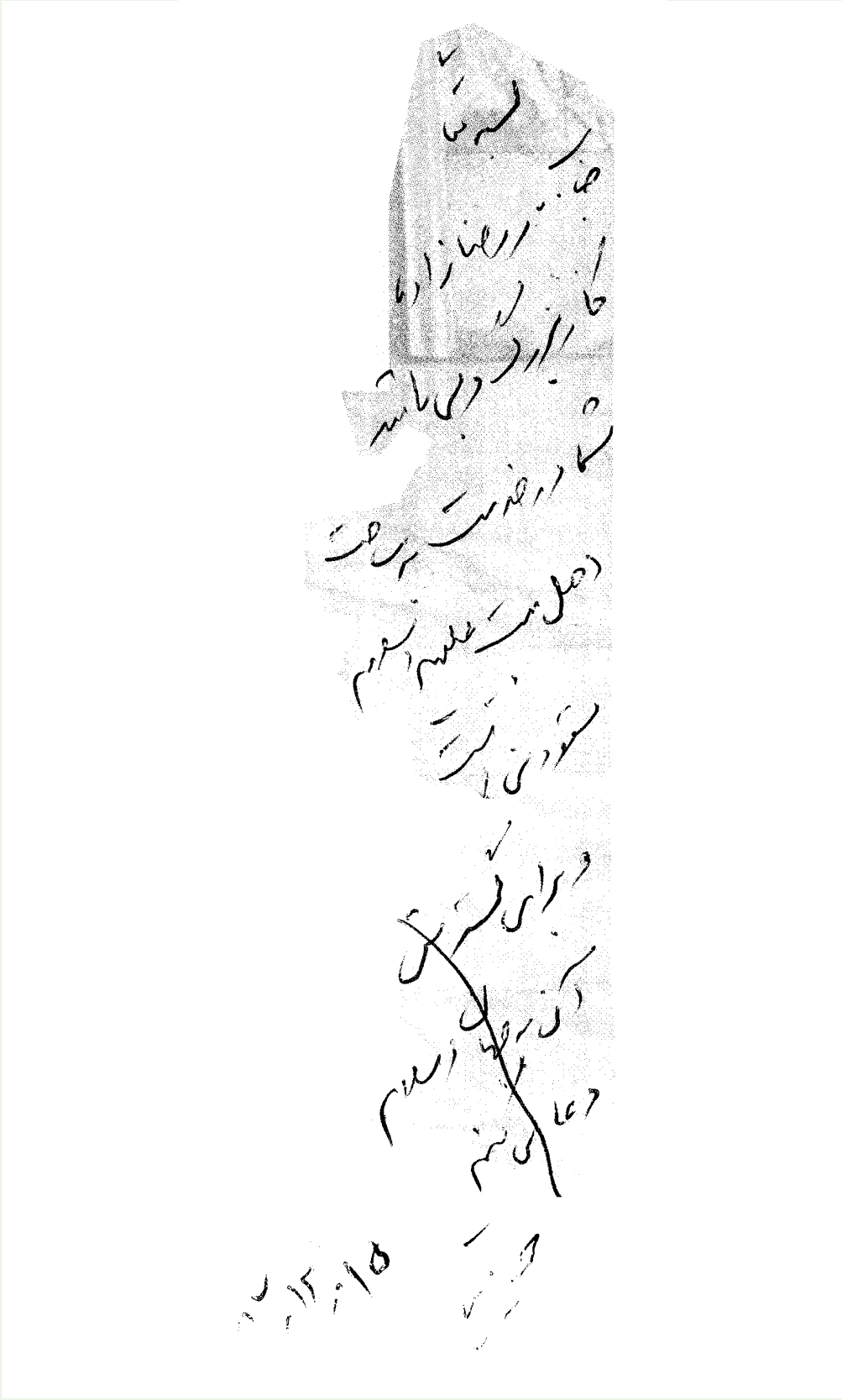

بسمه تعالی

جناب آقای رضازاده،
کار بزرگ و بی‌مانند شما
در خدمت به ساحت
اهل‌بیت علیهم السلام
ستودنی است و برای
گسترش آن به جهان
اسلام دعا می‌کنیم.

حمیدرضا سلیمانی

۸۷/۱۲/۱۵

آیت‌الله‌زادهٔ معظّم، حجت‌الاسلام‌والمسلمین شیخ مرتضی واعظ جوادی آملی

پژوهشگر دین و استاد حوزهٔ علمیهٔ قم، رئیس مؤسسهٔ فرهنگی‌تحقیقاتی اسراء

تاریخ بازدید: ؟؟؟

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۷شمسی، آمل، استان مازندران

تحصیلات: لیسانس علوم قضایی، سطح چهار حوزه

تألیفات: فلسفه زیارت و آیین آن

استادان: آیت‌الله‌العظمی وحیدخراسانی، آیت‌الله‌العظمی شیخ جواد تبریزی، آیت‌الله‌العظمی فاضل‌لنکرانی، آیت‌الله‌العظمی جوادی‌آملی

مسئولیت‌ها: مدیر مؤسسهٔ آموزش تخصصی عالی حوزی، مدیر گروه معارف اسلامی در دانشکدهٔ علوم پزشکی اراک، مدیر مدرسهٔ علمیهٔ امام حسن عسکری(ع) آمل، رئیس مؤسسهٔ فرهنگی‌تحقیقاتی اسراء، رئیس پژوهشکدهٔ علوم وحیانی معارج، عضو مؤسس مجمع عالی حکمت اسلامی، عضو کمیسیون حوزوی شورای عالی انقلاب فرهنگی، مدیر مرکز نشر اسراء، صاحب امتیاز و مدیر مسئول مجلهٔ تخصصی حکمت اسراء، تدریس در جامعه‌الزهرا و دانشگاه مفید

بسمه تعالی

از مصادیق بارز علم صائب و عمل صالح، احیاء علوم وحیانی است که توسط این مؤسسه محقق می‌شود. ان‌شاءالله

مرتضی جوادی آملی

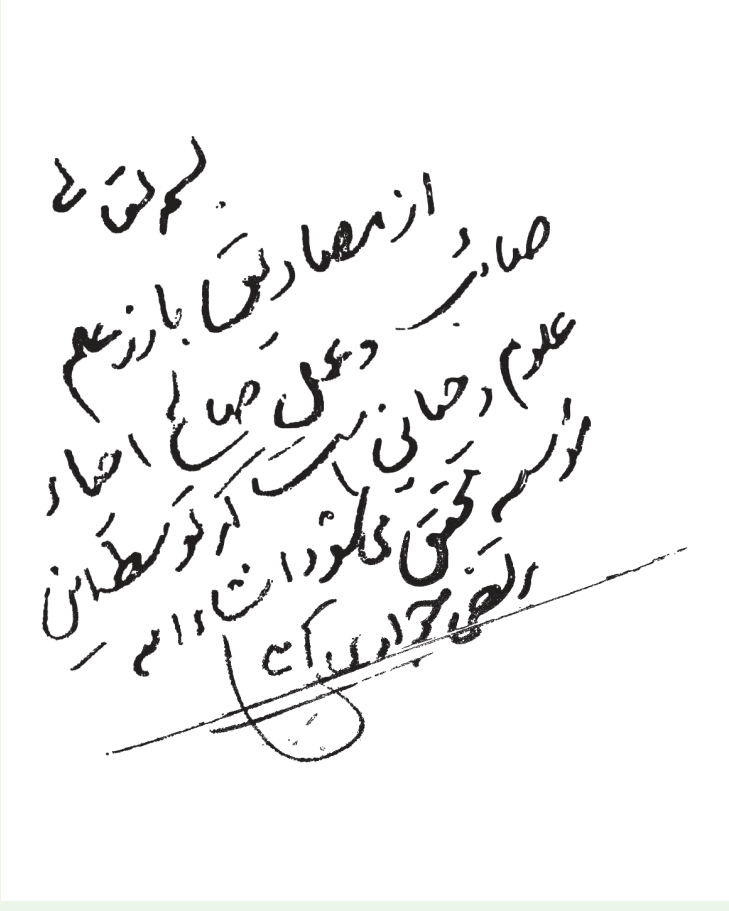

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد مجید نبوی

از مبلّغین و خطبای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

تاریخ بازدید: ۲۷ مهر ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۷شمسی، اصفهان

تحصیلات: حوزوی

مسئولیت‌ها: مدیرعامل مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیهٔ اصفهان

در ظلّ توجهات حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج). ان‌شاءالله

سیّد مجید نبوی

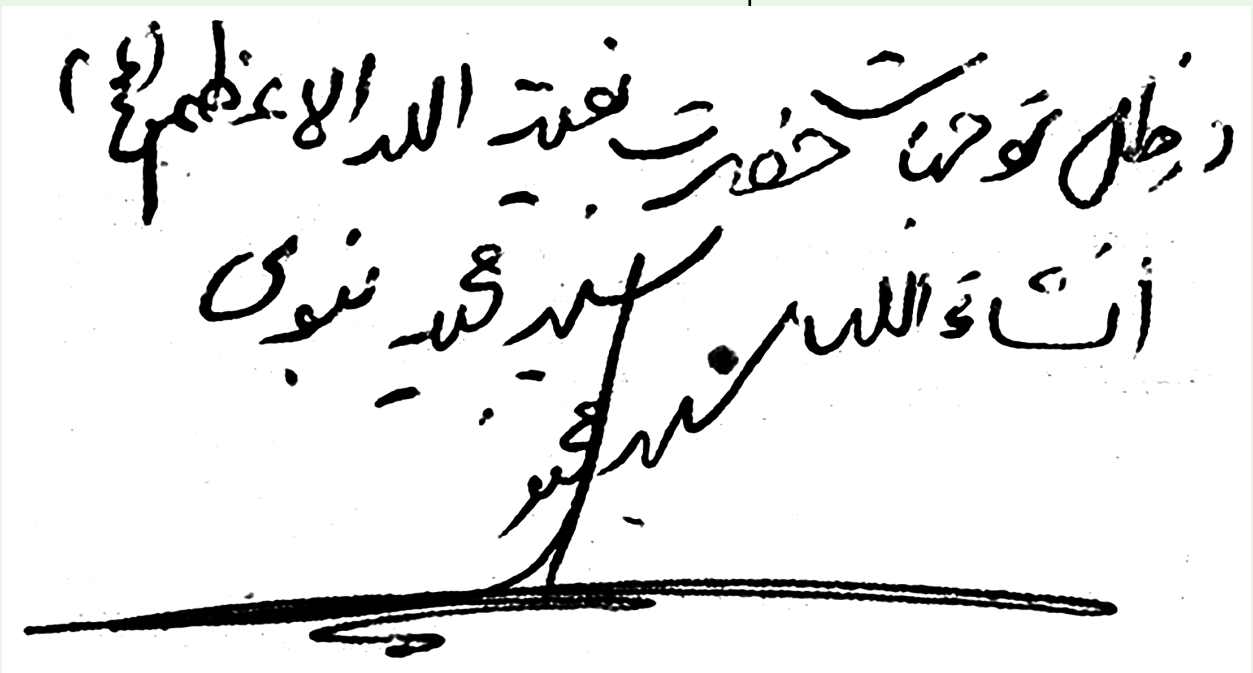

دکتر علی لاریجانی

رئیس مجلس شورای اسلامی

تاریخ بازدید: ۲۲ بهمن ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، نجف‌اشرف

تحصیلات: دکترای فلسفه

استاد برجسته: آیت‌الله مرتضی مطهری(ره)

مسئولیت ها: وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس سازمان صدا و سیما، نمایندهٔ رهبر معظّم انقلاب در شورای عالی امنیت ملی، رئیس مجلس شورای اسلامی

بسمه تعالی

کار بسیار ارزشمندی است که از سنّت نبوی و علوی بهره جسته است. موفق باشید.

علی لاریجانی

۱۳۸۷/۱۱/۲۲

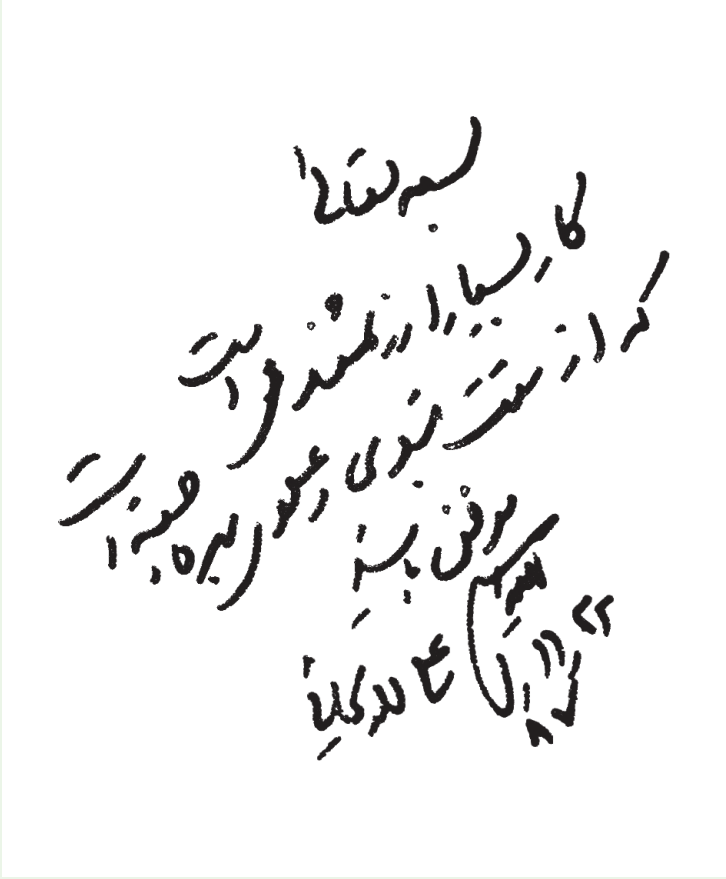

دکتر علی‌اکبر ولایتی

مشاور عالی رهبر معظّم انقلاب در امور بین‌الملل و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام

تاریخ بازدید: ۲۱ خرداد ۱۳۹۰

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۴شمسی، شمیران

تحصیلات: متخصص اطفال و کودکان، فوق‌تخصص بیماری‌های عفونی اطفال

تألیفات: مقالات پزشکی در مجلات داخلی و مجلات داخلی ثبت‌شده در Index PubMed، EMR Medex، Copernicusو ISI، مقالات غیرپزشکی چاپ‌شده در مجلات داخلی، مقالات ارائه‌شده در کنگره‌های خارجی و بیش از ۱۳۵عنوان کتاب

مسئولیت‌ها: دبیرکل مجمع جهانی بیداری اسلامی، رئیس شورای مرکزی انجمن اسلامی پزشکان ایران، رئیس گروه علمی طب سنّتی و طب اسلامی فرهنگستان علوم پزشکی، معاون درمان وزارت بهداری و بهزیستی، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، نمایندهٔ مردم تهران در مجلس شورای اسلامی، رئیس کمیسیون فرهنگی‌اجتماعی مجمع تشخیص مصلحت نظام، رئیس هیئت‌مدیرهٔ انجمن قلم ایران، مشاور امور بین‌الملل رهبر معظّم انقلاب، رئیس مرکز تحقیقات استراتژیک مجمع تشخیص مصلحت نظام

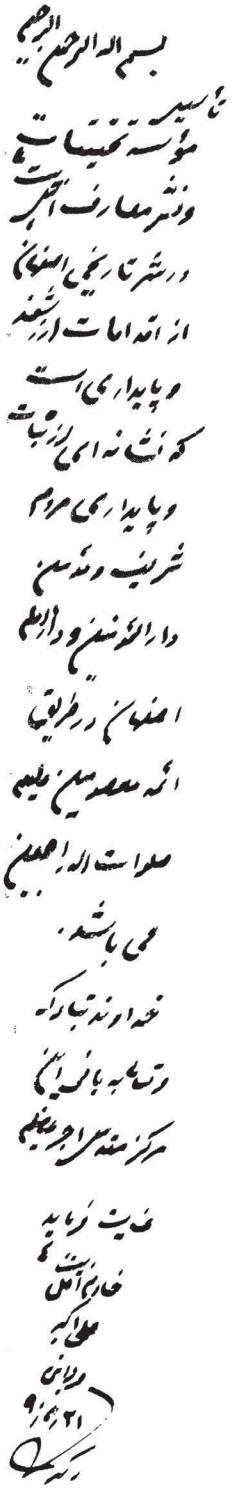

بسم الله الرحمن الرحیم

تأسیس مؤسسهٔ
تحقیقات و نشر معارف
اهل‌البیت(ع) در شهر
تاریخی اصفهان از
اقدامات ارزشمند
و پایداری است که
نشانه‌ای از ثبات و
پایداری مردم شریف
و مؤمن دارالمؤمنین و
دارالعلم اصفهان در
طریق ائمهٔ معصومین
(علیهم صلوات الله
اجمعین) می باشد.

خداوند تبارک و تعالی به
بانی این مرکزمقدس اجر
عظیم عنایت فرماید.

خادم اهل‌بیت(ع)
علی‌اکبر ولایتی
۹۰/۳/۲۱

بسمه تعالی

این حرکت، چشمهٔ جوشانی است که ان‌شاءالله تبدیل به یک دریا خواهد شد. اجرهمه با صاحب اصلی آن، حضرت مهدی(عج) باشد.

۸۶/۶/۱۸

سقائیان‌نژاد

دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد

شهردار اصفهان و استاد دانشگاه صنعتی اصفهان

تاریخ بازدید: ۱۸شهریور ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۲شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای رشتهٔ مهندسی برق، گرایش ماشین‌های الکتریکی

تألیفات: حدود ۷۰ مقاله در مجلات معتبر علمی داخلی و خارجی، ترجمهٔ چهار جلد کتاب در زمینهٔ ماشین‌های الکتریکی، ترجمهٔ درایوهای موتور سوئیچ رلکتانس

مسئولیت‌ها: رئیس هجدهمین کنفرانس مهندسی برق ایران، عضو هیئت امنای دانشگاه‌های اصفهان و صنعتی اصفهان، عضو انجمن مهندسان برق و الکترونیک (IEEE)، عضو هیئت تحریریهٔ مجلهٔ علمی استقلال، شهردار اصفهان، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان

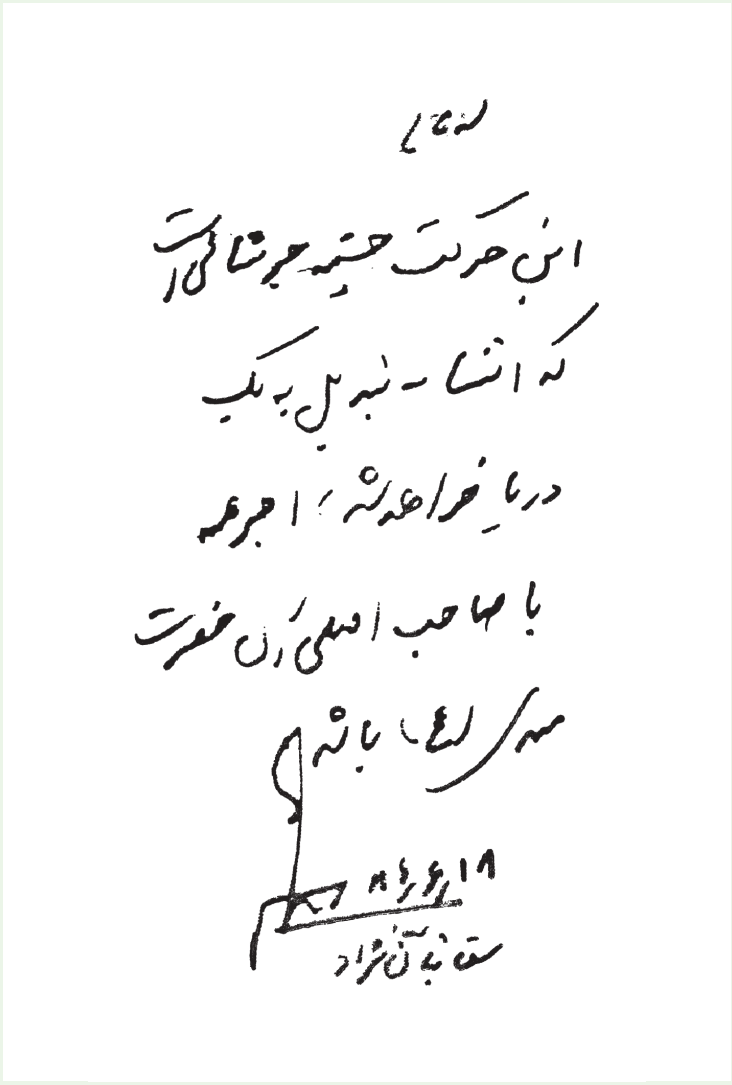

دکتر محمد اسدی گرمارودی

استاد برجستهٔ دانشگاه صنعتی شریف، پژوهشگر عالی‌مقام در حوزهٔ علوم اسلامی و صاحب کرسی تبلیغی در حوزهٔ تشیّع

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۹شمسی، تنکابن

تحصیلات: دکترای فلسفه و کلام اسلامی

استاد برجسته: استاد شهید مرتضی مطهری(ره)

تألیفات: بیش از ۳۰ مقاله در زمینهٔ عرفان، اخلاق و اصول دین و بیش از ۱۵کتاب ازجمله اکسیر اشک بر امام حسین(ع)، عصمت برگزیدگان در عقل و قرآن، علم برگزیدگان در عقل و نقل و عرفان، حقیقت عرفان در روایات و قرآن، کارایی دین در دنیا، تجلّی ولایت در غدیر هدایت، نقش غدیر در کمال انسان‌ها، عقیده شیعه در خطبه شقشقیه، حقیقت سوخته، درس‌هایی از تربیت انسانی، درس‌هایی از اصول عقاید (نبوت، امامت، معاد)، درس‌هایی از اصول عقاید

مسئولیت‌ها: استاد برجستهٔ دانشگاه صنعتی شریف، رئیس مرکز معارف اسلامی و علوم انسانی دانشگاه صنعتی شریف، مدیر گروه معارف اسلامی دانشگاه علوم پزشکی ایران

باسمه تعالی

محمد اسدی گرمارودی

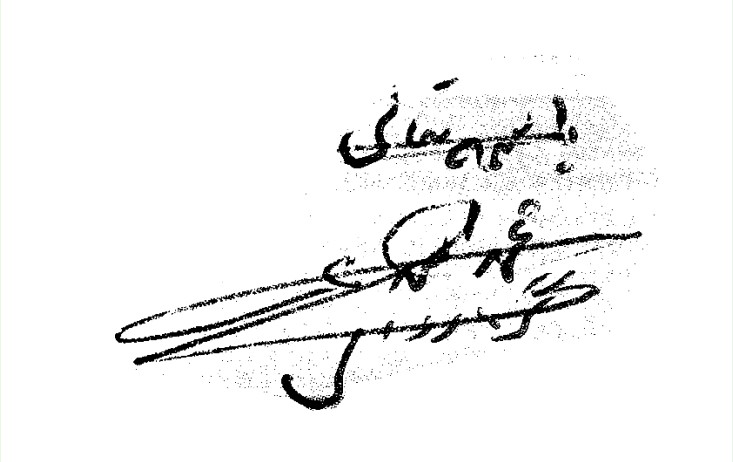

دکتر سیّد محمدتقی طیّب

استاد عالی‌قدر دانشگاه اصفهان و فرزند مرحوم آیت‌الله حاج سیّد عبدالحسین طیّب

تاریخ بازدید: شهریور ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۲شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای زبان‌شناسی و مدیریت

استادان برجسته: پروفسور لیورناش (از دانشگاه هاروارد)، دکتر محمد مقدم، دکتر صادق کیا، حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آیت‌الله حاج سیّد عبدالحسین طیّب

تألیفات: انتشار حدود ۴۰ مقالهٔ علمی در موضوع زبان‌شناسی و معارف اسلام در نشریات و مجلات علمی معتبر، راهنمایی بیش از ۵۰ پایان‌نامه در مقاطع کارشناسی‌ارشد و دکترای زبان‌شناسی

مسئولیت‌ها: ریاست شورای علمی‌پژوهشی و عضو هیئت امنای مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)، استاد دانشگاه اصفهان

بسمه تعالی

سیّد محمدتقی طیّب

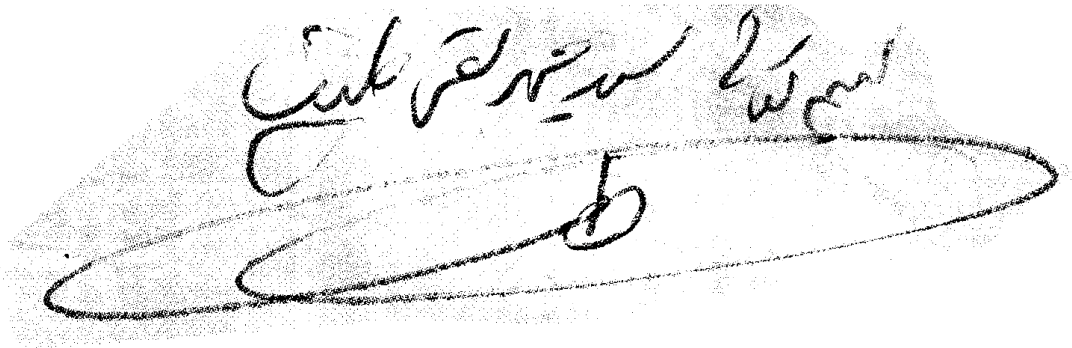

شهاب الدین ذوفقاری

دکتر شهاب‌الدین ذوالفقاری

عضو رسمی هیئت علمی وزارت علوم و استاد عالی‌مقام دانشگاه علوم قرآن و حدیث و از محققین و پژوهشگران علوم اسلامی

تاریخ بازدید: شهریور ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد:۱۳۴۰شمسی، اصفهان

تحصیلات:کارشناسی‌ارشد فلسفه و کلام اسلامی در دانشکدهٔ الهیات دانشگاه تهران،دکترای کلام در تربیت مدرّس دانشگاه قم

استادان برجسته:حجت‌الاسلام فخرالدین کلباسی، آقایان حجج اسلام رحیمی، باقری، حکیم‌الهی، داوری، سیّد محمد فقیه، سیّد رضا کلاهدوزان، شیخ باقر صدیقین(ره)، شیخ حسین عشاقی، محزون، آیت‌الله شیخ حسن صافی اصفهانی(قدّس سرّه)، آیت‌الله سیّد محمدباقر ابطحی(ره)، آیت‌الله سیّد محمد صادقی(ره)

تألیفات: تقریرات دروس آیت‌الله سیّد محمد صادقی(ره) و آیت‌الله شیخ حسن صافی اصفهانی به زبان عربی

مسئولیت ها:مدیر گروه‌های کلام و تفسیر و فقه در دانشکدهٔ معارف قرآنی اصفهان، عضو رسمی هیئت علمی وزارت علوم، معاون تحصیلات تکمیلی دانشکدهٔ معارف قرآن اصفهان

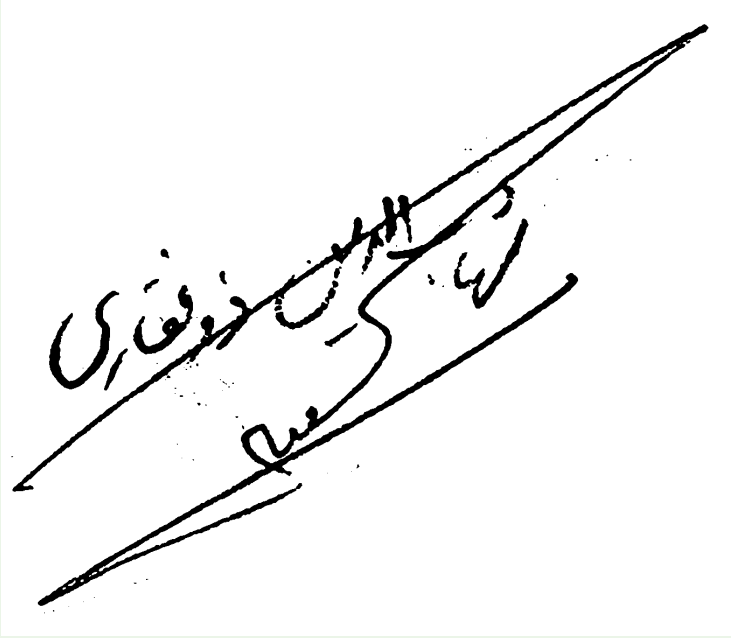

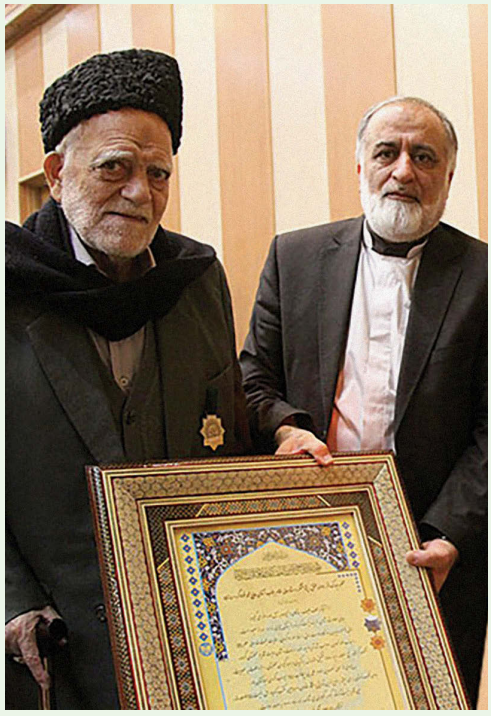

محمد فولادگر

محمد فولادگر

استاد دانشگاه اصفهان و استاد شاخص در تدریس نهج‌البلاغه و صاحب تألیفات ارزشمند در این زمینه

تاریخ بازدید: آبان ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۴شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس ادبیات عرب

استادان برجسته: دکتر میرلوحی، دکتر شریعت، دکتر فرزام، آیت‌الله طیّب (تفسیر قرآن، کلام و عقاید)

تألیفات: اخلاق اسلامی، سیمای اخلاق در آیینه قرآن و حدیث، تعلیم و تربیت در نهج‌البلاغه، اصول اعتقادات در نهج‌البلاغه، دعا در نهج‌البلاغه، درس‌هایی از نهج‌البلاغه، جوان در نهج‌البلاغه، منشور تربیتی فرزندان، انوار هدایت، مداحی و مرثیه‌سرایی در اسلام، شرح خطبه حضرت زهرا(س)، منافقین در قرآن، اصول دین به زبان ساده، جزواتی در باب نقد مسیحیت و کتب درسی دانشکده‌ها و...

مسئولیت‌ها: استاد دانشگاه، فعالیت و مشارکت جدّی در تأسیس مرکز ابابصیر، معاونت آیت‌الله طیّب در تألیف کتاب‌های ایشان، تدریس تفسیر قرآن و نهج‌البلاغه

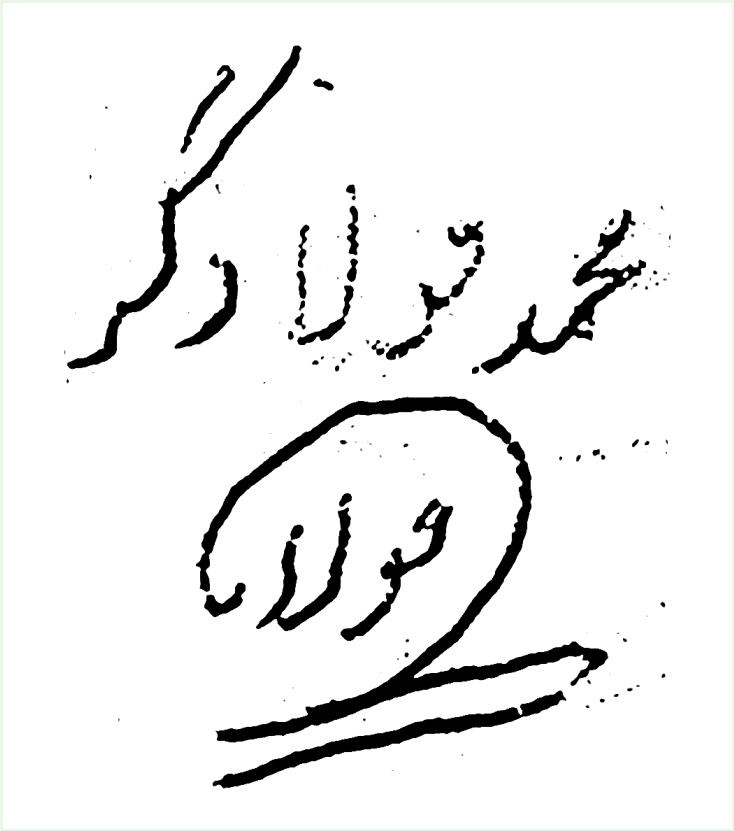

بسمه تعالی

با توجه به مفاد وقف‌نامه و ضرورت تلاش برای احیاء و گسترش فرهنگ اهل‌بیت اطهار (علیهم السلام) و با آرزوی استمرار حاکمیت ولایت مطلقهٔ فقیه تا ظهور صاحب اصلی آن آقا امام زمان(عج). امیدوارم این مجموعهٔ عظیم و بابرکت در زمینه‌های فوق‌الذکر منشأ برکات قرآنی باشد و از مساعی همهٔ دست‌اندرکاران متواضعانه سپاسگزارم.

سیّد مرتضی بختیاری

۱۳۸۵/۱۲/۰۱

سیّد مرتضی بختیاری

استاندار اصفهان

تاریخ بازدید: ۱اسفند ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۱شمسی، مشهد

تحصیلات: حوزوی

مسئولیت‌ها: شهردار منطقهٔ فیض‌آباد مه‌ولات، معاون فرماندار تربت حیدریه، معاون اداری و مالی دادسرای انقلاب تربت حیدریه، جانشین دادستان انقلاب کاشمر، دادستان انقلاب بیرجند، قائن و نهبندان، معاون دادستان انقلاب مشهد، دادستان عمومی و انقلاب و ویژهٔ روحانیت حوزهٔ مشهد، قائم‌مقام دادگستری استان خراسان و نمایندگی ستاد اجرایی فرمان امام خمینی(ره) در استان، مدیرکل دادگستری استان فارس، رئیس سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، مدیرکل دادگستری استان خراسان رضوی، استاندار اصفهان، وزیر دادگستری، معاون سیاسی‌امنیتی دادستان کل کشور

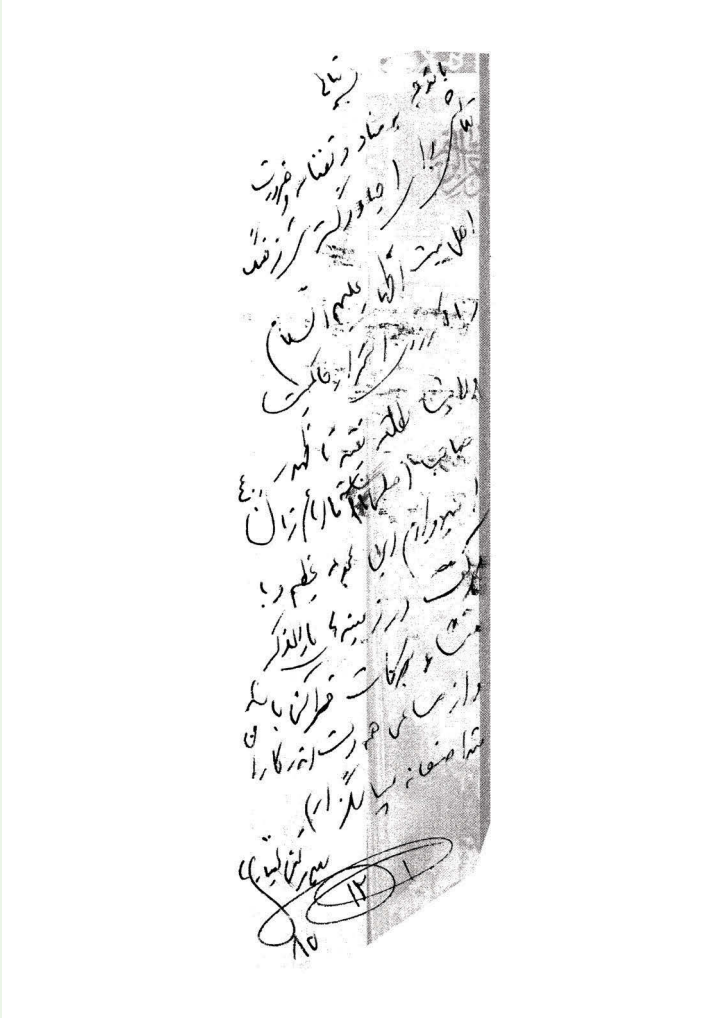

مع کل الدعوات لکم بکل التوفیقه

احمد محمد علی

۸۷/۸/۲۲

دکتر احمد محمد علی

رئیس بانک توسعهٔ اسلامی

تاریخ بازدید: ۲۲آبان ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۹۳۴میلادی، مدینه

تحصیلات: درجهٔ البکالوریوسدر تجارت، لیسانس حقوق، کارشناسی‌ارشد هنر، دکترای فلسفه

مسئولیت‌ها: العمل فی مناصب متعدده فی وزاره المعارف، رئیس جامعه الملک عبدالعزیز بالنیابه، وکیل وزاره المعارف للشئون الفنیه، رئیس البنک الإسلامی للتنمیه، أمین عام رابطه العالم الإسلامی، رئیس البنک الإسلامی للتنمیه، البنک الإسلامی للتنمیه

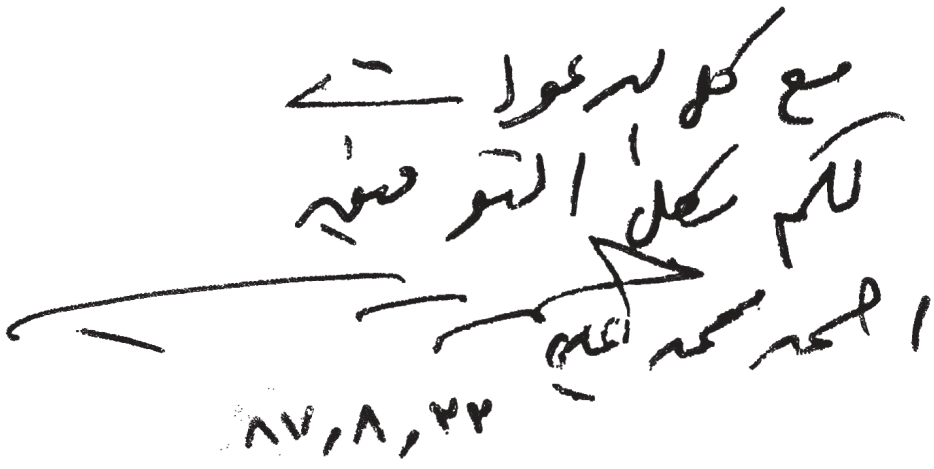

مهندس حمید نیلفروشان

معاون علمی‌پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

تاریخ بازدید: ۱۴اردیبهشت ۱۳۹۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، اصفهان

تحصیلات: مهندسی شیمی و کارشناسی‌ارشد علوم اسلامی

استاد: حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ محمدتقی مجلسی

تألیفات: دارای ده‌ها مقالهٔ علمی در حوزهٔ علوم اسلامی

مسئولیت‌ها: معاون علمی‌پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

باسمه تعالی

ان‌شاءالله عمل دقیق به این وقف‌نامه، رضایت حضرت بقیه‌الله (علیه السلام) و وصول واقف محترم به بندگی خداوند در نهایت وسع را به‌دنبال داشته باشد.

حمید نیلفروشان

۹۶/۲/۱۴

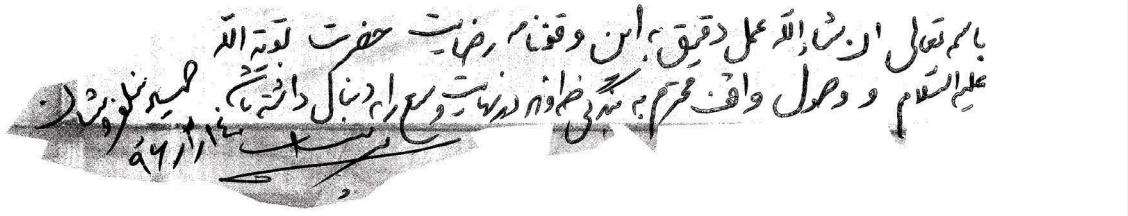

مهندس علی کریمی قدوسی

عضو هیئت امنای آستان قدس رضوی

تاریخ بازدید: ۱۸اسفند ۱۳۸۸

تاریخ تولّد: ۱۳۲۹شمسی

تحصیلات: لیسانس مدیریت

استاد برجسته: آیت‌الله طبسی

مسئولیت‌ها: قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی، عضو هیئت امنای آستان قدس رضوی

بسم الله الرحمن الرحیم

امید است این اقدام برجسته در تاریخ موجب برکات و حسنات و صدقات جاریه برای خیّرمحترم جناب حاج‌آقای رضازاده و جهان تشیّع گردد.

عضو هیئت‌امنای آستان قدس رضوی

علی کریمی قدوسی

۱۳۸۸/۱۲/۱۸

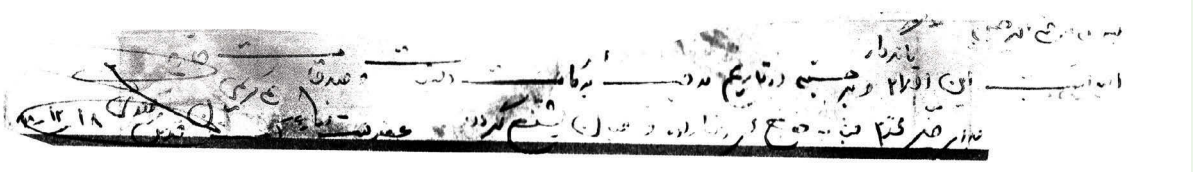

بسم الله الرحمن الرحیم

به عزیزان خادم اهل‌بیت(ع) در این مؤسسهٔ گرانقدر به‌خاطر این انتخاب آگاهانه و شکوهمند تبریک می‌گویم. ان‌شاءالله مأجور باشید.

صفار هرندی، وزیرارشاد

۱۳۸۸/۰۱/۱۹

دکتر محمدحسین صفار هرندی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

تاریخ بازدید: ۱۹فروردین ۱۳۸۸

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۲شمسی، تهران

تحصیلات:دکترای مدیریت استراتژیک

مسئولیت‌ها: عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، عضو رسمی سپاه پاسداران، مشاور فرمانده کل سپاه

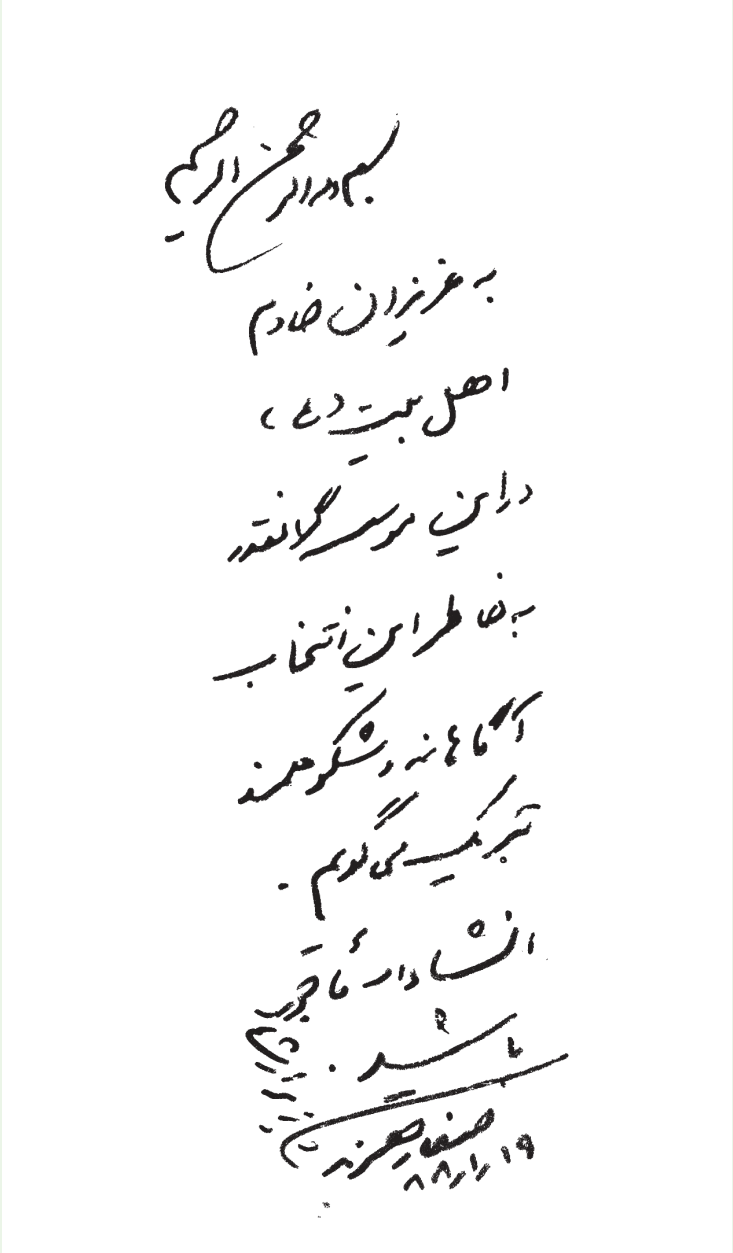

سیّد علیرضا حسینی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان

تاریخ بازدید: ۴آذر ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۵شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس مدیریت دولتی

استادان برجسته: آقای دکتر شیروانی، دکتر عطافر

مسئولیت‌ها: مدیرعامل بنیاد رودکی، دبیر شورای سیاستگذاری اکسپوی ۹۱، مدیرکل صنایع دستی استان اصفهان، معاون صداوسیمای مرکز فارس، معاون فرهنگی اداره‌کل ارشاد استان اصفهان، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان

باسمه تعالی

ان‌شاءالله این مرکز به‌صورت فعال و کاربردی در خدمت ارتقاء افکار نسل جوان عالم تشیّع باشد.

سیّد علیرضا حسینی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی

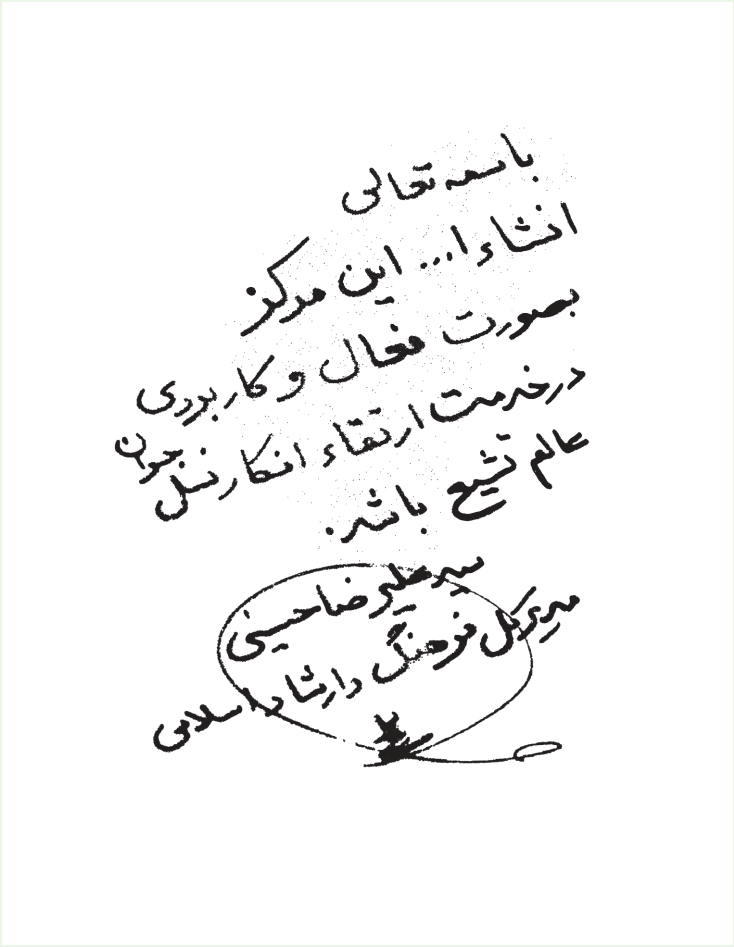

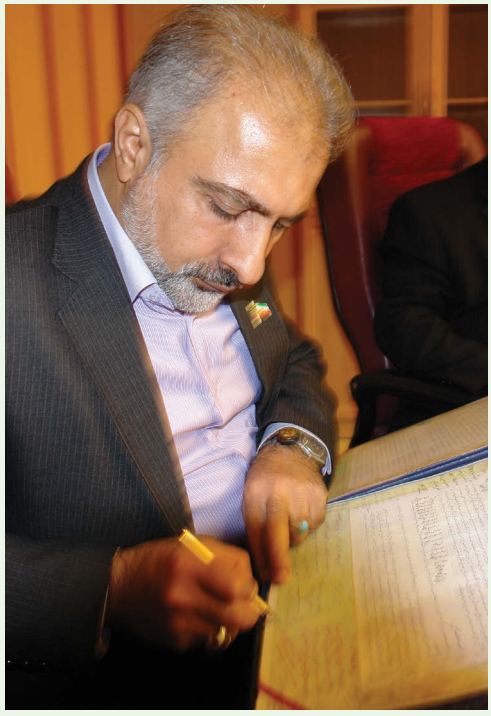

دکتر اسحاق صلاحی کجور

رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ایران

تاریخ بازدید: ۲۰آذر ۱۳۹۰

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۱شمسی، روستای صلاح‌الدین کلا از توابع نوشهر

تحصیلات: دکترای مدیریت استراتژیک

مسئولیت‌ها: رئیس کتابخانهٔ ملی، قائم‌مقام وزارت رفاه و تأمین اجتماعی، رئیس مرکز مطالعات استراتژیک، معاون وزیر رفاه و تأمین اجتماعی، معاون فرماندهی نیروی دریایی کشور و مسئول معاونت طرح و برنامه و بودجه، مسئول دبیرخانهٔ شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی، جانشین معاونت طرح و برنامه و بودجه، جانشین معاونت فرهنگی - پرورشی

بسمه تعالی

آنچه که مشاهده شده است نشان از جهاد اموال و احیای فرهنگ ناب اهل‌بیت (علیهم السلام) و تراث فرهنگ شیعهٔ اثنی‌عشری و فرهنگ و تمدن ایران اسلامی است.

ان‌شاء الله مأجور باشید.

اسحاق صلاحی، محرّم‌الحرام ۱۴۳۳ سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی

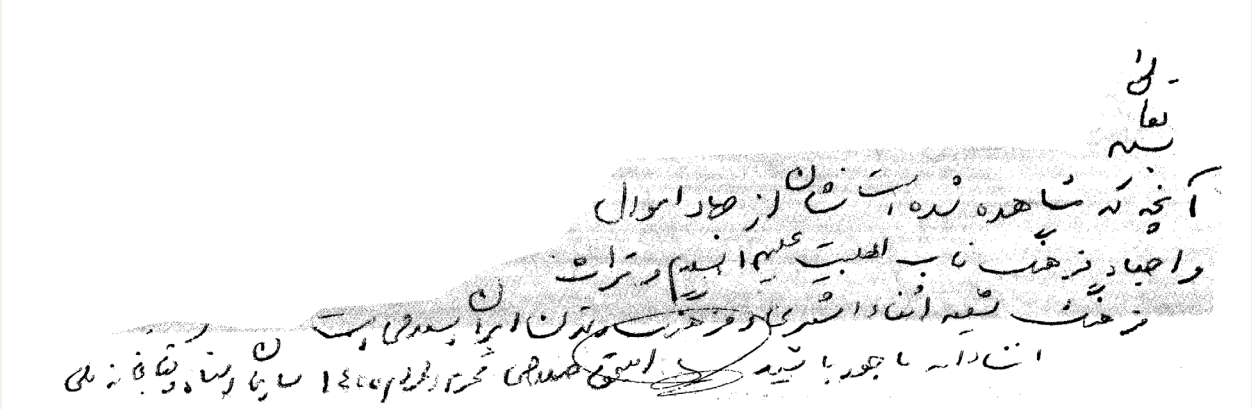

سیّد حسین رضازاده

مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

تاریخ بازدید: ۱۳بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۹شمسی، محلهٔ دَردَشت اصفهان

تحصیلات: حوزوی، کارشناسی‌ارشد مدیریت

مسئولیت‌ها: عضو هیئت‌مدیره و مدیرعامل مجمع خیّرین سلامت استان اصفهان، مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

بسم الله الرحمن الرحیم

ان‌شاءالله اجرای کامل و بی‌نقص این وقف‌نامه موجب رضای خداوند متعال و حضرت ولی عصر(عج) روحی و ارواحنا فداه شود و این مؤسسه در مسیر احیای امر اهل‌البیت (علیهم صلوات الله) موفق باشد.

سیّد حسین ابن سیّد فضل‌الله رضازاده

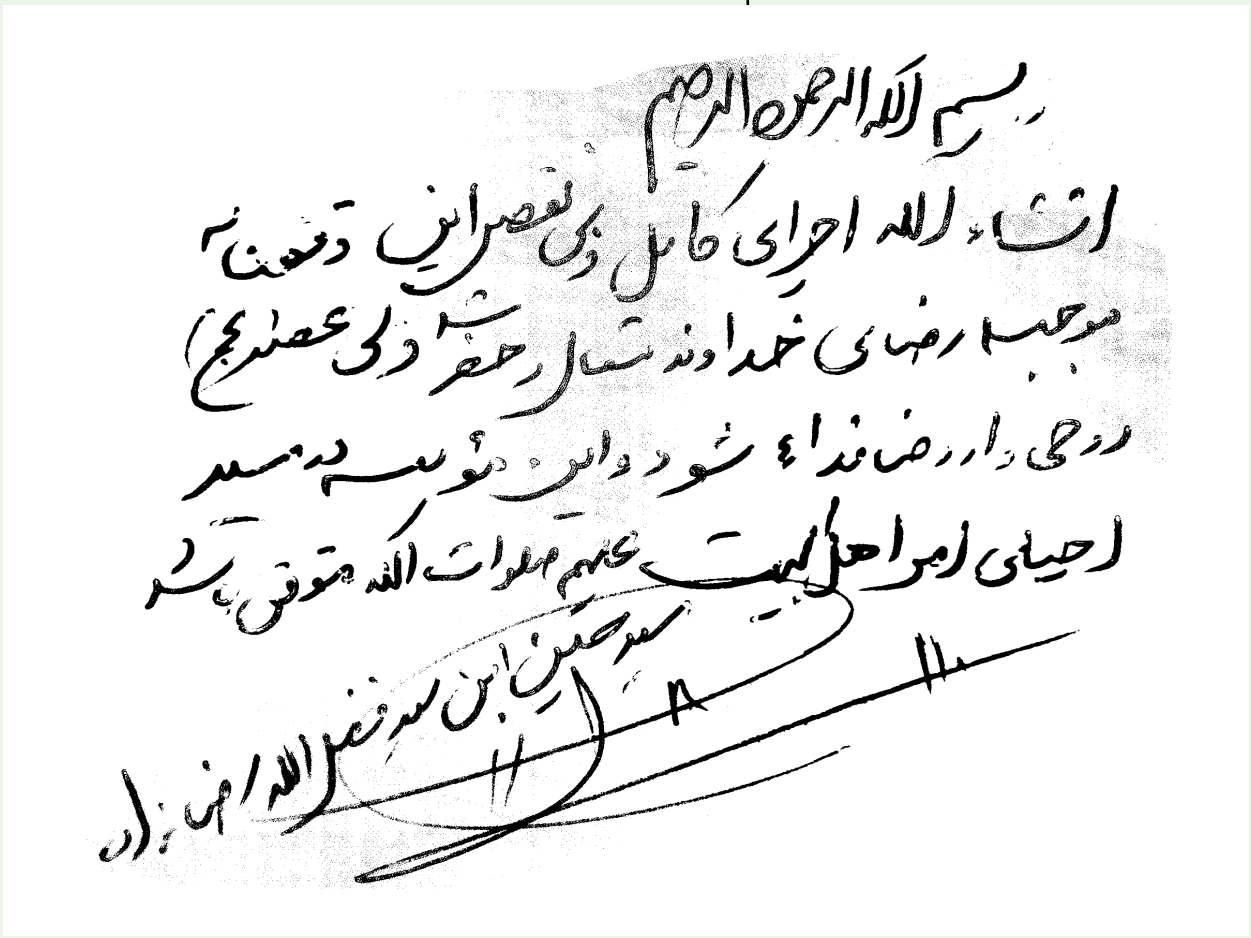

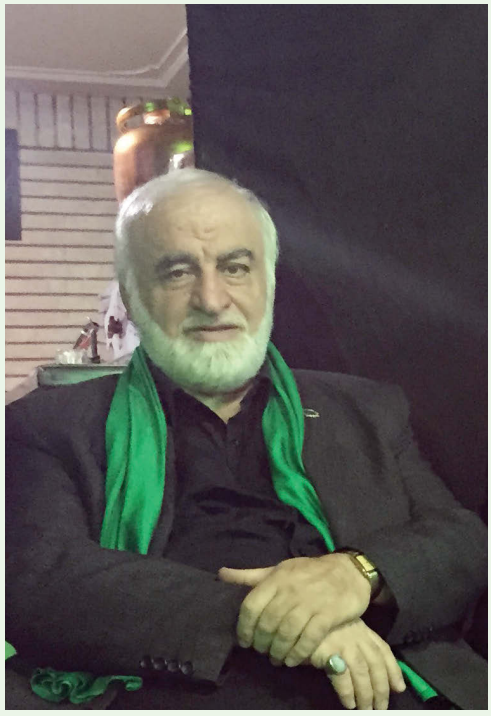

سیّد محمد رضازاده

تاریخ بازدید: ۱۳۸۶

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۱شمسی، اصفهان

تحصیلات: لیسانس مدیریت صنعتی

مسئولیت‌ها: مدیر شرکت سفال جدید

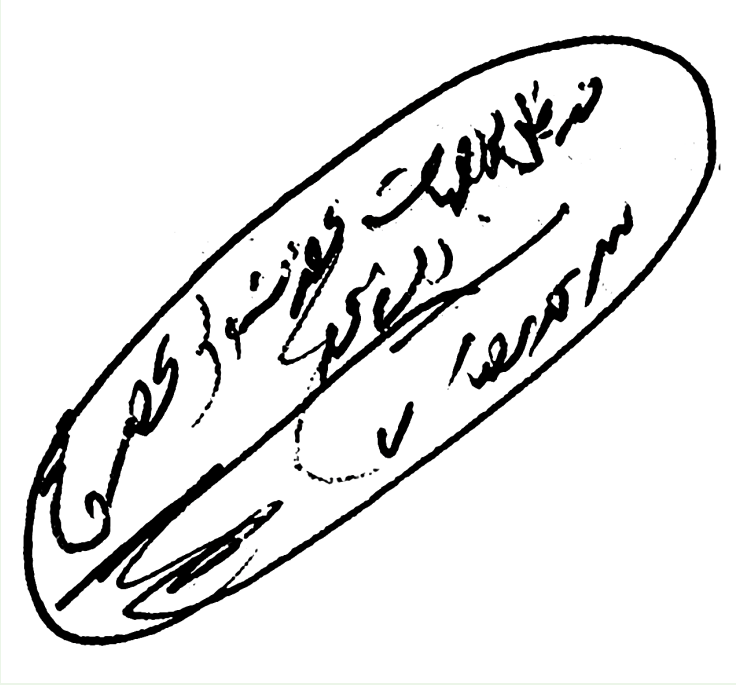

در ظلّ توجهات حضرت ولی عصر(عج)

سیّد محمد رضازاده

مهندس سیّد محمد شهاب‌الدین رضازاده

تاریخ بازدید: بهمن ۱۳۸۵

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۶۸شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس آی‌تی (I T)

مسئولیت‌ها: نایب تولیت مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

سیّد محمدشهاب‌الدین رضازاده

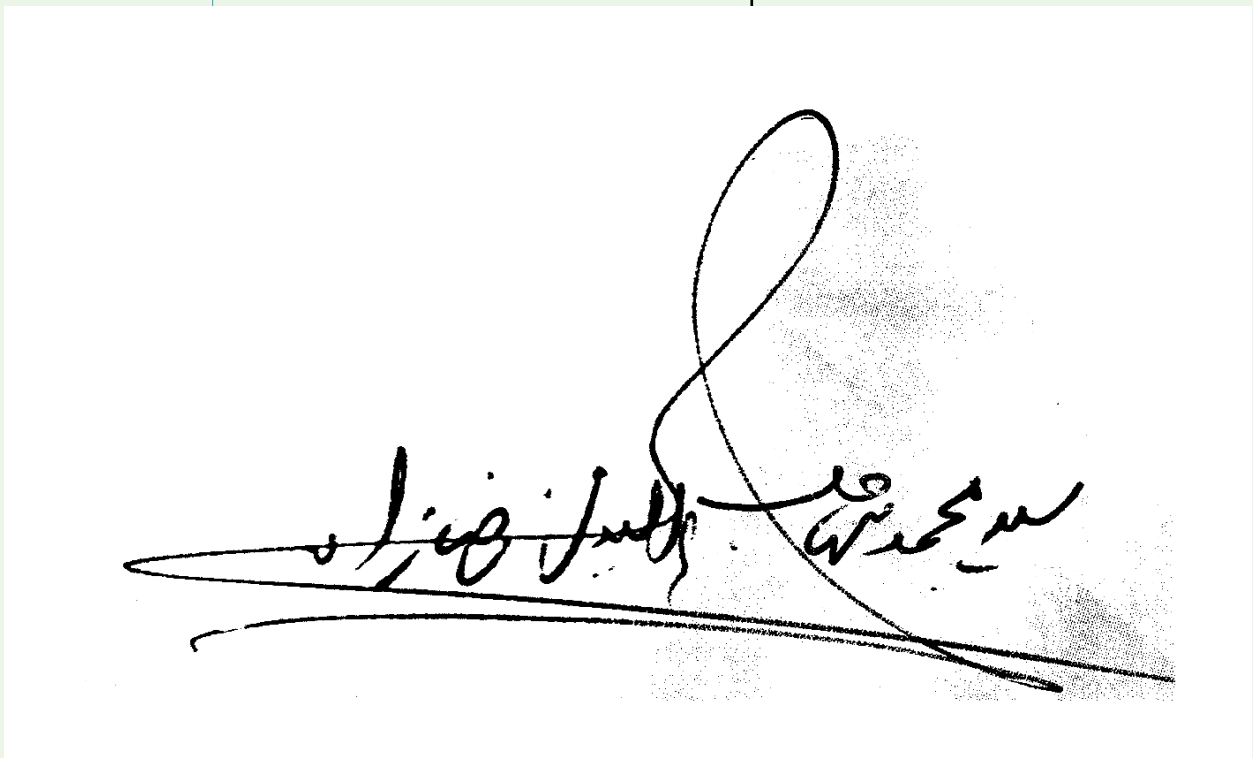

التوحيد
الرسالة العالمية

شرح نشان (آرم) مؤسسه

نشان مؤسسه در نمای کلی، قرآنی است گشوده در قاب چهارده معلّم و تبیین‌کنندهٔ آن (علیهم‌السلام) که نمادی است از ثقلین. توحید، سرلوحهٔ دعوت و رسالت و ولایت، معرّف مسیر قرب الهی است. این‌همه، بیانی است نمادین از تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت علیهم السلام (نام و عنوان مؤسسه) که با نگاه موشکافانه و هنرمندانهٔ آیت‌الله زادهٔ گرامی، حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای حاج سیّد مهدی فقیه‌امامی طراحی گردیده و سپس به ثبت رسیده است.

فعالیت‌ها و خدمات مؤسسه

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) براساس اهداف دوازده‌گانهٔ خود لازم می‌داند زمینهٔ تحقیق و نشر هرنوع اطلاعات مربوط به اهل‌بیت(ع) را فراهم کند. خدمات این مؤسسه در زمینهٔ فرهنگی است و از طریق انتشار آثار پژوهشگران به هر دو صورت فیزیکی و دیجیتالی خدمت‌رسانی می‌کند. مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) می‌کوشد در کوتاه‌مدت منابع خود را غنی سازد و گروه هدف را که همان علاقه‌مندان به معارف اهل‌بیت(ع) هستند، نسبت به برنامه‌ها و اهداف مؤسسه توجیه کند. در این مرحله، نتیجهٔ فعالیت‌های پژوهشگران می‌تواند به پُرباری منابع بیفزاید و این ارتباط را هرچه مستحکم‌تر کند.

هر نوع منبعی که بتواند به شناخت انسان‌ها از اهل‌بیت(ع) کمک کند، جزو منابع این مؤسسه است؛ شامل: کتب خطی، چاپی و چاپ سنگی، نوارهای درسی دانشگاه و حوزه، سخنرانی‌ها، مجلات، پایان‌نامه‌ها، مقالات و آثار منتشرشدهٔ الکترونیکی.

منشور اهداف مؤسسه

محتوای هر دست‌نوشته، تحقیق یا مقاله با هدف پاسخ به پرسش و رفع نیازی فکری تحریر می‌شود. انسان امروزی معمولاً برای دستیابی به پاسخِ پرسش‌هایش، نخست به کتابخانه‌ها و کتابفروشی‌های بزرگ مراجعه می‌کند. با این‌حال، پرسش از یک عالم یا دانشمند، رجحان بیشتری دارد؛ زیرا در کوتاه‌ترین زمان، بهترین پاسخ با توجه به نیاز و میزان درک مخاطب ارائه می‌شود.

ارتباط با مراکز و پایگاه‌های اسلامی، از راه‌های مطمئنی است که دسترسی به کتابخانه‌ها و دانشمندان را امکان‌پذیر و آسان‌تر می‌کند؛ اما سؤال این است که برقراری چنین ارتباطاتی برای چند درصد از انسان‌ها امکان‌پذیر است و روزانه چند درصد از پرسش‌ها به‌دلیل نبود امکانات و ارتباطات بی‌پاسخ می‌ماند.

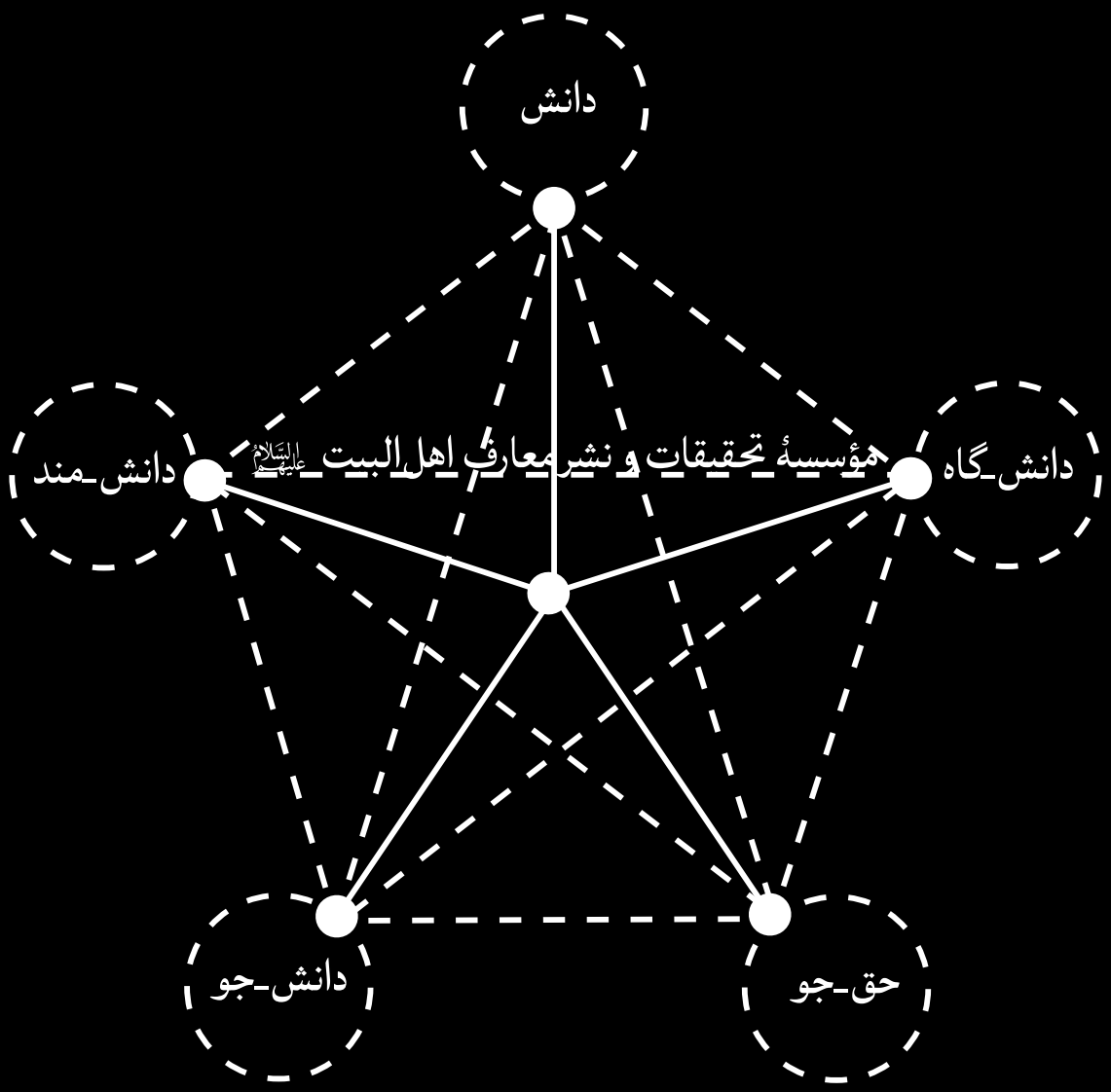
دانش
دانش-گاه
دانش-مند
مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم‌السلام
حق-جو
دانش-جو

شاید بتوان گفت که تمام اهداف و خدمات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، در منشور اهداف این مؤسسه بیان شده است. این منشور از پنج رأس تشکیل شده است:

۱. دانش: شامل کتب و منابع اسلامی؛ ازجمله تحقیقات، مقالات و تمام اطلاعات و منابع متنی، صوتی و تصویری اسلامی

۲. دانش‌مند: شامل علما و دانشمندان اسلامی؛ ازجمله مؤلّفان، محققان، اندیشمندان و متفکران اسلامی

۳. دانش‌گاه: شامل مراکز یا پایگاه‌های اسلامی؛ ازجمله مساجد، مدارس، حوزه‌ها و دانشگاه‌ها

۴. دانش‌جو: شامل دارندهٔ سوال و کسی‌که برای پرسش خود در پی پاسخ مناسبی است.

۵. حق‌جو: شامل تشنگان حقیقت و علاقه‌مندان به اسلام و کسانی‌که یا با اسلام بیگانه‌اند یا درصدد مطالعه، پژوهش و بررسی اصول و تعالیم اسلامی هستند.

مشخص است که پرسش و پاسخ، تحقیق و مباحثه و نشر و ترویج علوم اسلامی، فقط در پناه ارتباط داشتنِ هرکدام از رئوس این منشور با یکدیگر انجام می‌گیرد. برای مثال، دانش‌جو فقط از طریق ارتباط با دانش، دانش‌مند یا دانش‌گاه می‌تواند به پاسخ پرسش‌هایش دست یابد و زمینه‌های رشد و تکامل را در خود تقویت کند.

مباحثه و تبادل‌نظر بین علما و دانشمندان اسلامی، موجب ارتقای سطح تفکر و اندیشه و انجام‌دادن تحقیقات گروهی و نیز افزایش تولیدات علمی بر اساس نیازهای فکری و دینی جامعهٔ بشری خواهد بود.

ارتباط تمام رئوس با کتاب، به‌عنوان منبع دانش نیز امری بدیهی است. معناکردن قرآن با قرآن یا تفسیر قرآن با علوم و معارف اهل‌البیت(ع)، مثال مناسبی است که رابطهٔ دانش با دانش را بیان می‌کند. مشخص است که هرچه این ارتباطات از لحاظ معیارهای کمّی و کیفی افزایش یابد، به همان نسبت نیز جوامع اسلامی از لحاظ علمی، دینی و فرهنگی رشد و توسعه خواهند یافت.

هدف مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) این است که با بهره‌گیری از آخرین تکنولوژی‌های بشری، ابزارهایی فراهم کند تا تمام رئوس پنج‌گانهٔ این منشور در هر نقطهٔ جهان، به‌سادگی و سهولت، با آرامش، امنیت، گستردگی و کیفیت با یکدیگر ارتباط برقرار کنند و آن‌گونه که شایسته و مورد رضایت ولی‌الله‌الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن(عج) است، به رشد و اعتلای خود ادامه دهند.

با راه‌اندازی این سامانه، همهٔ پرسش‌ها امکان طرح دارد و افراد از پرسیدن سؤالاتشان صرف‌نظر نمی‌کنند. از آن‌سو، با حضور علما و دانشمندان مختلف در این سامانه، در کوتاه‌ترین زمان، پاسخ‌های

متعدد و کاملی ارائه و زمینهٔ انجام تحقیقات جدید فراهم می‌شود. علما و دانشمندان با امکان دسترسی به خیل عظیمی از کتب و منابع دیجیتالی و نیز در پناه دسترسی به دیگر علما و دانشمندان و ارتباط با مراکز و پایگاه‌های اسلامی، به‌خوبی می‌توانند تحقیقات گروهی و برنامه‌ریزی‌شده را به تکامل برسانند و با دانشمندان ادیان دیگر به مباحثه بپردازند و حق‌جویان و انسان‌های تشنهٔ حقیقت را به دریای علوم اسلامی و معارف اهل‌البیت(ع)راهنمایی کنند.

خط‌مشی مؤسسه

اشاعهٔ فرهنگ غنی اسلام و معارف بزرگان دین و تسهیل در دستیابی به منابع موثق و متون اصلی دین و تسریع در امر جست‌وجو و پژوهش در دریای بیکران علوم نجات‌بخش اسلامی و بهره‌گیری از فناوری اطلاعات و امکانات رایانه‌ای برای ارائهٔ معارف درخشان اهل‌بیت(ع) به جهانیان، از اهداف مشخص این مؤسسه شمرده می‌شود.

نقش هیئت‌امنای مؤسسه هم با رویکردی مبتنی بر تدوین سیاست‌های کلی و نظارت بر برنامه‌های ورودی به شبکهٔ اینترنت و دردست‌اقدام تعریف شده است. مدیرعامل مؤسسه، مجری مصوبه‌های هیئت‌امناست. افزون بر آن، مدیرعامل واحدهای زیر را نیز تحت مدیریت خود دارد:

الف) واحد مدیریت علمی‌پژوهشی؛ شورای علمی پژوهشی را به‌عنوان بازوی مشاوره‌ای پوشش می‌دهد.

ب) واحد مدیریت انفورماتیک؛ از خدمات و همکاری شورای انفورماتیک بهره می‌جوید.

ج) واحد مدیریت پشتیبانی؛ بخش‌های مالی، اداری و فنی را مدیریت می‌کند.

د) واحد مدیریت روابط عمومی؛ تمام ارتباطات داخلی، خارجی و علمی را نظارت و مدیریت می‌کند.

سخنرانی حاج سیّد حسین رضازاده مدیرعامل و تولیت مؤسسه در مراسم افتتاحیهٔ مؤسسه که دربرگیرندهٔ نیّت و اهداف ایشان در ایجاد چنین بنای معظمی است، به‌مثابه چراغی است روشن و برای همگنانی که گام در چنین مسیر الهی می‌گذارند، زنده و امیدبخش است. متن سخنان ایشان چنین است:

«غنای معارف اسلام هر کس را با حداقل بهره از آن، شیفته می‌کند و وامی‌دارد تا حداکثر تلاش برای ابلاغ آن انجام گیرد.

جمهوری اسلامی ایران فرصتی ذی‌قیمت را فراهم آورده تا امکان این ابلاغ، به بهترین وجه ممکن میسّر گردد.

ذهن‌های پرسشگر، جواب ناب می‌خواهند و دشمن، پاسخ مناسب تهاجم فرهنگی خود را می‌طلبد.

مؤسسه
اهل البیت علیهم السلام

لازم بود حرکتی آغاز شود و بر لب دریا نشستگان، تشنگان مانده در کویر دشمن را دریابند. کار بزرگ است، بار سنگین و محتاجان فراوان! بنابراین، نمی‌توان به روش‌هایی با سرعت کم بسنده کرد.

اگر پژوهشگر، منبع تحقیق می‌خواهد باید دسته‌بندی شده به درب خانه‌اش رساند؛ اگر پرسشگر، پاسخ می‌طلبد باید یاری‌اش کرد، آن‌هم در هر جا که می‌خواهد، نمی‌توان نشست تا بیاید.

اگر پاسخی درخور و به‌روز برای نیازهای فوق بطلبیم، همانا بهره‌بردن از آخرین فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات برای تکثیر و رساندن این همه نور به دنیای خاموشی است. هر کس، هر جا، هر وقت و هر مقدار که بخواهد می‌تواند بیابد.

این آرزو را در دل کِشت دادم و پروردگار منّان آن را پروراند و ثمره‌اش مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) شد. آنچه را به من ارزانی داشتند از جسم، روح، امکانات و مختصر ذوق، به‌کار گرفتم تا ساختمان این مؤسسه آمادهٔ خدمت‌رسانی شود. آن را وقف نمودم تا از هر نوع انحصارطلبی و گزندی به‌دور ماند. در سال ۱۳۸۱ کلنگ آن به‌وسیلهٔ حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی بر زمین زده شد و اکنون با گذشت چهار سال امیدوارم شاهد بهره‌برداری از قسمت‌های مختلف گردآمده در ۳۵۰۰ متر زیربنای آن شویم.

کتابخانهٔ این مجموعه با امکان پذیرش حدود ۱۵۰نفر مراجعه‌کنندهٔ حضوری و یکصدهزار نفر غیرحضوری در هر شبانه‌روز می‌رود تا آنجا که با ظرفیت ۹ترابایتی خود، سه‌ونیم میلیون جلد کتاب، منبع و سند را به خیل مشتاقان عرضه کند.

سالن سخنرانی این مجموعه با امکان پذیرش ۶۵۰نفر و استفاده از آخرین فناوری‌های صوتی و تصویری، می‌کوشد جایگاهی برای عرضهٔ دستاورد اندیشمندان معارف اهل‌بیت(ع) به مشتاقان باشد.

آنچه در حد توان توانستم در این مجموعه گرد آوردم، از بهترین‌ها در طراحی و اجرا بهره گرفتم، هنرهای اسلامی را به‌دست هنرمندان متعهد سپردم تا عالی‌ترین مضامین را دستمایهٔ هنر خویش کنند؛ اما آنچه شد نه درخور دوست است و نه درخور محتوای مورد انتظار، بلکه تلاشی بود برای قالبی دلنشین تا یار بداند هر چه توانستم فرو نگذاشتم؛ گرچه عرض هنر، پیش یار بی‌ادبی است.

امیدوارم این مجموعه، کانون تفکر، تدبّر، عرضه و دریافت حقایق ناب گردد و چشمه‌ای جوشان باشد متصل به زلال اهل‌بیت(ع).

تلاش شد تا متعالی‌ترین امکانات را فراهم آورم؛ اما با توجه به گستردگی و عمق معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام، هر چه از نعمت‌های الهی در انجام این مهم استفاده شود باز کفایت نمی‌کند.

از خداوند متعال خواهانم که این مؤسسه، مأمن پرسشگران، پژوهشگران و صاحبدلان دردآشنا، در فضای نورانی افاضهٔ چهارده معصوم(ع) گردد.

عکس مقابل، بالا: آیت الله العظمی حاج شیخ حسین مظاهری و دو تن از فضلای حوزه علمیه قم در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

عکس مقابل، پایین: یکی از فضلای حوزهٔ علمیه قم، سیّدعبدالمهدی موسوی آل‌طعمه، آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

دست تمامی دلدادگان و علاقه‌مندان به انتشار معارف حَقه را بوسیده، امیدوارم این خانهٔ اهل‌بیت را کوی دلبر دانسته، بیایند برسانند تا آنجا که دوست پسندد.

شاد شد جانم که چشمت وعدهٔ احسان نهاد — ساده‌دل مردی که دل بر وعدهٔ مستان نهاد
چون حدیث بی‌دلان بشنید جان خوشدلم — جان بداد و این سخن را در میان جان نهاد

(مولوی، دیوان شمس، غزلیات، شمارهٔ ۷۵۰)»

عکس مقابل بالا: حجت‌الاسلام و المسلمین محمدرضا صالحیان، سیّدمرتضی بختیاری، آیت‌الله العظمی حاج شیخ حسین مظاهری و تنی چند از فضلای حوزه علمیه قم در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

مفاد اساسنامه (ارکان، شرح وظائف)

واقف این مؤسسه آقای حاج سیّد حسین رضازاده فرزند حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد فضل‌الله رضازاده است.

واقف افرادی را به‌عنوان هیئت مؤسس انتخاب نمود و هیئت مؤسس اهداف، اصول حاکم بر مؤسسه، ارکان و تشکیلات را مشخص و به تأیید واقف رساندند.

واقف، مادام‌العمر، تولیت مؤسسه را به‌عهده خواهد داشت. درصورتی‌که متولّی توانایی تولیت یا تمایل به ادامهٔ آن نداشته باشد، وظایف تولیت به جانشین او واگذار می‌گردد. متولّی در زمان حیات، جانشین خود را انتخاب می‌نماید و درصورت انتخاب‌نکردن جانشین، هیئت‌امنا با اکثریت آراء، اصلح اولاد (ترجیحاً ذکور) واقف را نسلاً بعد نسل به این عنوان تعیین می‌کند. درصورتی‌که فرد انتخاب‌شده تولیت را نپذیرد یا اکثریت آراء در خصوص یکی از فرزندان واقف حاصل نشود، هیئت‌امنا برای انجام این مسئولیت فرد دیگری را (به‌طور موقت تا حصول شرایط لازم) انتخاب می‌نماید. متولّی موقتی که از نسل واقف نیست، حق ندارد جانشین را انتخاب کند.

مدیرعامل، مجری مصوبات هیئت‌امناست و برای مدت دو سال از طرف هیئت‌امنا انتخاب می‌گردد. تمدید انتخاب مدیرعامل بلامانع است.

عکس مقابل پایین: تصویری از مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

وظائف مدیرعامل

جز آنچه بر اساس وقف‌نامه و این اساسنامه اخذ تصمیم دربارهٔ آن‌ها از وظائف تولیت (متولّی) یا هیئت‌امناست، تصمیم دربارهٔ سایر موضوعات و عقد هر نوع قرارداد که برای انجام مصوبات و پیشبرد اهداف مؤسسه لازم باشد - خارج از وظائف تولیت یا هیئت‌امنا - به‌عهده مدیرعامل است: تنظیم برنامه برای اجرای مصوبات هیئت‌امنا، انتخاب، استخدام، جابه‌جایی، به‌کارگیری یا انفصال نیروها و تعیین حقوق و مزایای آن‌ها، انجام هر آنچه از طرف هیئت‌امنا به‌عنوان وظیفه به مدیرعامل ابلاغ

می‌گردد (غیر از موارد ذکرشده برای وظائف تولیت و هیئت‌امنا). مدیرعامل در مراجعه به ادارات دولتی و وابسته به دولت، غیردولتی، قوه قضائیه و ادارات و مراکز مربوط به آن، مراکز علمی، مذهبی، خیریه‌ها و تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی نماینده و وکیل مؤسسه با حق توکیل غیر است.

اعضای هیئت‌امنا در آغاز اوّلین دوره، به‌وسیلهٔ مؤسس و واقف تعیین و معرفی می‌گردند و سپس طبق مفاد وقف‌نامه تغییر تعداد یافته یا جایگزین می‌شوند.

وظائف و مسئولیت‌های هیئت‌امنا

تعیین خط مشی کلی مؤسسه؛ تعیین سیاست‌های راهبردی مؤسسه؛ تعیین راهکارهای به‌انجام‌رساندن سیاست‌های راهبردی مؤسسه؛ تأمین منابع مالی، اعتباری و امکانات لازم برای انجام مصوبات هیئت‌امنا؛ نظارت بر حُسن اجرای مصوبات هیئت‌امنا؛ تنظیم و تصویب بودجه و ترازنامه؛ قبول هدایا و کمک‌های مالی و غیرمالی که به مؤسسه می‌شود؛ خرید و فروش کالاهای سرمایه‌ای؛ تغییر کاربری هر بخش از ساختمان بر اساس برنامه‌ریزی مدوّن؛ ایجاد دفتر، شعبه و نمایندگی؛ انتصاب و عزل مدیرعامل؛ تعیین حقوق و مزایای مدیرعامل؛ اعلام نظر دربارهٔ پیشنهادها و گزارش‌های مدیرعامل.

هیئت‌امنا می‌تواند هرآنچه از اختیارات خود را که صلاح می‌داند، در موارد خاص و در زمان محدود (مشروط به قبول مدیرعامل) به مدیرعامل تفویض نماید.

هیئت‌امنا به‌حَسَب پیشینه و کارنامهٔ سنگین و مسئولیت‌های فرهنگی و علمی، خود، رویکردی کلان و جامع به نگرش‌های اصلی مؤسسه یعنی پژوهش و تحقیق در علوم و معارف و معرفی سیرهٔ اهل‌البیت(ع) و دانشمندان مسلمان در دوره‌های مختلف موجودیت و استیلای پرافتخار اسلام و بیان نقش پر اهمیت افکار آنان در توسعه و تأثیر علوم بر روح شیفتگان معارف عالیه دارند. افزون بر آن، مخاطبین خود را نیز به پژوهشگری و تحقیقات مبسوط ترغیب و معطوف می‌نمایند. بدین‌صورت، تفقه و تولید علم و کشف و نوآوری در فضای فکری و فرهنگی این مؤسسه میسّر خواهد گردید. لذا به‌منظور سازماندهی، برنامه‌ریزی، نظارت و اجرای امور علمی و پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان، شورایی به‌نام شورای علمی‌پژوهشی تشکیل می‌گردد.

مدیر واحد علمی‌پژوهشی، ریاست شورا را بر عهده دارد.

اعضای شورا به تعداد دو برابر مورد نیاز توسط مدیر واحد علمی‌پژوهشی و با نظر مشورتی مدیر اجرایی تعیین و به مدیرعامل مؤسسه پیشنهاد می‌گردند و مدیرعامل مؤسسه با نظر خود آن‌ها را اولویت‌بندی کرده و برای تعیین و تایید نهایی به هیئت‌امنا معرفی می‌نماید.

مدت هر دورهٔ شورا سه سال است.

عکس مقابل بالا: سیّدحسین رضازاده، آیت‌الله العظمی حاج شیخ حسین مظاهری و حاج احمد فامیل دردشتی در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

عکس مقابل پایین: دکتر حمیدرضا ربیعی، آیت‌الله حاج سیّدحسن فقیه‌امامی، حجت‌الاسلام و المسلمین صفرزاده در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

اطلاعات

تعداد اعضای شورا همیشه فرد و دست‌کم پنج نفر است. تغییر تعداد در پایان هر دوره به پیشنهاد مدیریت واحد علمی‌پژوهشی و تصویب مدیرعامل مؤسسه امکان‌پذیر است.

جلسات با حضور نصف به‌علاوه یک اعضا رسمیت می‌یابد و رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسات شورا ملاک عمل خواهد بود.

درصورتی‌که با وجود تلاش مدیر واحد علمی‌پژوهشی و طبق آیین‌نامهٔ شورا، جلسهٔ شورا تشکیل نگردد یا رسمیت نیابد با تایید مدیرعامل مؤسسه، اختیار تصمیم دربارهٔ موضوعاتی که لازم است هر چه سریع‌تر دربارهٔ آن‌ها تصمیم‌گیری شود، به مدیر واحد علمی‌پژوهشی ارجاع می‌گردد.

درصورتی‌که هر یک از اعضای شورا بیش از سه جلسهٔ متوالی یا چهار جلسهٔ متناوب در نود روز کاری غیبت غیرموجّه داشته باشند، مستعفی شناخته می‌شوند. تشخیص موجّه یا غیرموجّه بودن غیبت به‌عهدهٔ مدیر واحد علمی‌پژوهشی است. گروهی مرکب از یک نفر منتخب شورا، مدیر اجرایی و مدیرعامل، وظیفهٔ نظارت بر کار شورا را برعهده دارند. نظر اجماعی این گروه برای حذف فرد یا افرادی از اعضای شورا کفایت می‌کند. دستور جلسات این گروه توسط رئیس شورا تعیین می‌شود.

شورا بالاترین مرجع تصمیم‌گیری دربارهٔ محتوای علمی و فرهنگی مؤسسه است و مصوبات شورا در این موارد لازم‌الاجراست.

عکس مقابل بالا:
آیت‌الله حاج سیّدیوسف طباطبایی‌نژاد در مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

عکس مقابل پایین:
حاج سیّدحسین رضازاده در حال خوش‌آمدگویی به مهمانان مراسم افتتاحیه مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

وظائف شورا

- پیگیری دستیابی به منابع، تعیین و تایید آن‌ها برای دسترسی کاربران و مراجعان.
- تعیین و تأیید سطح دسترسی به منابع برای کاربران و مراجعان.
- شناسایی محققین، پژوهشگران و صاحبان اندیشه و به‌کارگیری آن‌ها در ارتباط با موضوعات مطرح در شورا اعم از تحقیق یا ارزیابی موضوعات تحقیقی.
- تعیین حق‌الزحمه محققین با تأیید مدیرعامل.
- تعیین یا تأیید موضوعات تحقیقی که بر اساس نیاز، مؤسسه از آن‌ها پشتیبانی می‌نماید.
- مشخص‌نمودن موضوعات مورد نیاز برای تحقیق، طبقه‌بندی و اولویت آن‌ها.
- تأیید (قبل از اجرا) برنامه‌های اجرایی علمی‌فرهنگی در محل مؤسسه اعم از سخنرانی، کلاس‌های آموزشی، نمایشگاه و... از نظر انطباق با وقف‌نامه، اساسنامه، طرح‌ها و مصوبا ت شورا.
- تأیید مجریان برنامه‌های علمی‌فرهنگی که در محل مؤسسه قرار است اجرا گردد.
- تأیید نهایی منشوراتی که قرار است توسط مؤسسه یا با امکانات مؤسسه منتشر شود؛ اعم از کتاب، مجله، انتشارات الکترونیکی، پوستر و... .

- تدوین آئین‌نامه‌ها و گردش کار شورا و پیشنهاد آن به مدیرعامل برای تصویب.
- تذکر: مالکیت طرح‌های تحقیقی که با بودجه و امکانات مؤسسه انجام گرفته است با مؤسسه است و درصد این مالکیت را آئین‌نامه‌های داخلی شورا و قراردادها مشخص می‌نماید.

شورای عالی فناوری اطلاعات

شورای عالی فناوری، متشکل از معاونت فناوری اطلاعات مؤسسه، مسئول امور سخت‌افزاری مؤسسه، معاونت علمی‌پژوهشی مؤسسه و پنج نفر از مهندسان عالی‌رتبه در رشتهٔ IT است که از متدیّنین و علاقه‌مندان فعالیت در حوزهٔ دینی، با سابقهٔ مشخص در این امور انتخاب می‌شوند. این شورا برای تصمیمات عالی و برنامه‌های کلان در خصوص مرکز IDC و همچنین شبکهٔ داخلی مؤسسه، نرم‌افزارهای مؤسسه و کلیه اموری که مربوط به این حوزه می‌شود، اظهارنظر می‌نماید.

دکتر حمیدرضا ربیعی

رئیس کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۰شمسی، تهران

تحصیلات: دکترای برق و کامپیوتر

تألیفات: دو کتاب و بیش از ۲۰۰مقاله

مسئولیت‌ها: عضو هیئت علمی و مدرّس در دانشگاه‌های PSU، OGI و OSU آمریکا، مؤسس مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات پیشرفته، مرکز رشد فناوری‌های پیشرفته، آزمایشگاه رسانه‌های دیجیتال، مرکز نوآوری فناوری اطلاعات (Big Data & Cloud Services) و آزمایشگاه خدمات ارزش افزودهٔ تلفن همراه (VASL) دانشگاه صنعتی شریف، عضو ارشد انجمن IEEE، عضو کارگروه سازمان جهانی IFIP و عضو متخصص شورای عالی فناوری اطلاعات کشور، معاون توسعهٔ ارتباطات علمی مرکز تحقیقات مخابرات ایران

دکتر پیام کبیری

عضو کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۵۱شمسی، آبادان

تحصیلات: دکترای پزشکی

مسئولیت‌ها: رئیس مرکز توسعه و هماهنگی اطلاعات و انتشارات علمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، استاد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

تألیفات: مقالات متعدد در مجلات پزشکی

دکتر احمدرضا نقش نیلچی

عضو کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۰شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای تخصصی برق و الکترونیک

تألیفات: مجموعه‌مقالات ششمین کنفرانس بین‌المللی سالانهٔ انجمن کامپیوتر ایران (با همکاری دکتر محمدعلی نعمت‌بخش و دکتر کامران زمانی‌فر)، دارای چندین رساله به زبان انگلیسی

مسئولیت‌ها: استاد دانشگاه، مدیر امور پژوهشی دانشگاه اصفهان، مشاور عالی انفورماتیک مرکز انفورماتیک و اینترنت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، معاون پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی، مدیرمسئول سایت ایران آنلاین، کارمند فنی سیستم اطلاع‌رسانی کتابخانهٔ مرکزی دانشگاه یوتا

افتخارات علمی و پژوهشی: برندهٔ لوح تقدیر و عنوان پژوهشگر برتر برون‌دانشگاهی، برندهٔ بهترین رسالهٔ دکتری در مهندسی کامپیوتر، احراز مقام سوم در مسابقهٔ بهترین پایان‌نامه‌های کارشناسی انجمن بین‌المللی مهندسین برق و الکترونیک

دکتر محمدعلی نعمت‌بخش

عضو کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۸شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای برق و کامپیوتر

تألیفات: بیش از ۵۰مقالهٔ داخلی و بین‌المللی و یک عنوان کتاب دانشگاهی در پایگاه داده

مسئولیت‌ها: عضو هیئت علمی دانشکدهٔ فنی‌مهندسی دانشگاه اصفهان، عضو هیئت‌مدیرهٔ شرکت ملی انفورماتیک، شرکت بین‌المللی انفورماتیک سیستم‌آوران، شرکت پژواک جهان‌گستران، انجمن برق و الکترونیک، شرکت ریکو، مشاور بانک مرکزی ایران، برق منطقه‌ای اصفهان، شرکت پلی‌اکریل، شرکت MT، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، دانشگاه شهرکرد، دانشگاه اصفهان، محقق شرکت توشیبای ژاپن و ثبت سه اختراع در مرکز اختراعات آمریکا

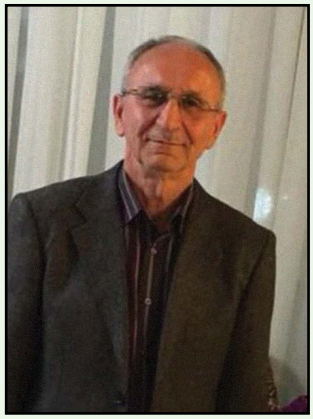

مهندس حسن تفضّلی

عضو کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۹شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس کامپیوتر

تألیفات: نظریهٔ زبان‌ها و ماشین‌ها (چاپ دانشگاه صنعتی)، پاسگال استاندارد (چاپ مرکز محاسبات دانشگاه صنعتی اصفهان)

مسئولیت‌ها: مربی پایهٔ ۲۸ دانشگاه صنعتی اصفهان، استاد دانشگاه، ارائهٔ دو طرح مصوب در دانشگاه صنعتی اصفهان، ارائهٔ بیش از ۲۰۰پروژهٔ کارشناسی در زمینه‌های مختلف، استاد کارآموزی، طراحی و راه‌اندازی سیستم ثبت‌نام دانشگاه صنعتی اصفهان، عضو طراحی و اجرایی طرح شبکهٔ جامع دانشگاه صنعتی اصفهان، طراحی CBT برای هواپیمایی ایران ۱۴۰، رئیس دانشکدهٔ برق و کامپیوتر، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی دانشگاه، عضو کمیتهٔ مشاورهٔ انفورماتیک استان اصفهان، عضو شبکهٔ کامپیوتری وزارت فرهنگ و آموزش عالی، عضو کمیتهٔ انفورماتیک و مشاور انفورماتیک دانشگاه کاشان و سایر دانشگاه‌ها

دکتر حمید غفاری‌راد

عضو کارگروه شورای عالی فناوری اطلاعات

تاریخ تولّد: ۱۳۵۷شمسی

تحصیلات: دکترای مدیریت استراتژیک

استادان: دکتر علی صنایعی، دکتر سیّد محسن علامه

مسئولیت‌ها: راهبری بیش از ۵۰پروژه درحوزهٔ فناوری اطلاعات و ارتباطات در شاخه‌های مرکز داده، زیرساخت، میزبانی اطلاعات و تجارت الکترونیک، نایب‌رئیس کمیتهٔ تجارت الکترونیک اتاق بازرگانی اصفهان، عضو هیئت‌مدیرهٔ شرکت رسانهٔ اصفهان‌نت، عضو هیئت‌مدیرهٔ شرکت آریاشبکهٔ امن

وظائف مسئول طرح و برنامه

- ارتباطات دائم و هدفدار جهت تهیهٔ منابع علمی لازم با نظارت مدیریت علمی‌پژوهشی با مراکز حقیقی و حقوقی.
- ارتباط هدفدار با مراکز علمی‌پژوهشی در داخل و خارج، از طریق مؤسسه.
- حفاظت و صیانت از دیتاهای موجود در مؤسسه و ارائهٔ آن به مسئول تأیید منابع جهت ارائه به مسئول پُرتال.
- تهیه و تکمیل منابع موجود و غیرموجود باتوجه به نیازهای موجود.
- تولید منابع علمی با نظارت کارشناس خبرهٔ ناظر مؤسسه و تأیید مدیریت علمی‌پژوهشی.
- به‌روز نگه‌داشتن منابع موجود در مؤسسه.
- ساماندهی، ادغام و ایزو منابع موجود براساس استانداردسازی و کدزنی منابع.
- جلوگیری از کارهای موازی در امور ساماندهی منابع در مؤسسه یا مؤسسات دیگر.
- تهیهٔ منابع به زبان‌های زندهٔ دنیا به‌خصوص انگلیسی و فرانسوی و عربی.
- شاخص‌گذاری محتوای منابع به‌صورت الفبایی.
- کنترل دستگاه‌های ذخیره‌سازی جهت ورود به مؤسسه و تأیید آن توسط گروه شبکه و سایت مؤسسه.
- اطلاع‌رسانی از نحوهٔ فعالیت‌های مؤسسه به مراکز و مؤسسات پژوهشی دیگر.
- ارائهٔ گزارش ماهیانه به مدیریت مؤسسه از نحوهٔ فعالیت‌ها و منابع موجود (به‌صورت مکتوب).

وظائف مدیر اداری

الف) برنامه‌ریزی:

- تهیهٔ برنامهٔ عملیاتی و تقویم فرهنگی روابط عمومی به‌صورت دوره‌ای (شش‌ماهه).
- تنظیم برنامهٔ جلسات مدیران، کمیتهٔ راهبردی و مسئولان واحدهای مربوطه و شرکت فعال درآن و تهیهٔ صورتجلسه.
- نظارت و رصد روزانه بر محتوای سایت‌های مؤسسه و اعلام پیشنهادها و اصلاحات به‌صورت کتبی به واحد مربوطه و اخذ مشاوره از افراد مرجع و دارای تخصص در این حوزه در قالب برگزاری جلسات هم‌اندیشی، نظرسنجی و... .
- پیگیری و نظارت بر ارتقای کمی و کیفی و به‌روزرسانی محتوای علمی و غیرعلمی و دریافت گزارش تحولات سایت‌ها.
- تلاش در جهت ایجاد روابط عمومی الکترونیک و ساماندهی آن، شامل پیام کوتاه، برنامه‌های تحت موبایل، لینک روابط عمومی، اخبار و... .
- برنامه‌ریزی تشکیل کارگروه فرهنگی جهت برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های تخصصی آموزشی با محوریت رشد دینی مخاطبین.
- برنامه‌ریزی برگزاری مسابقات فرهنگی، قرآنی و کتابخوانی.
- ارتقای سطح علمی و توسعهٔ فردی علم روابط عمومی و شرکت در جلسات مربوط به آن

ب) اطلاع‌رسانی:

- اطلاع‌رسانی کانال‌های ارتباط با مؤسسه و سایت‌های تحت پوشش به جامعهٔ هدف.
- جمع‌آوری اطلاعات، امکانات و اخبار مؤسسه به‌منظور تهیهٔ نشریه و بروشور.
- تهیهٔ بروشور، نشریه، گاهنامه، نرم‌افزار مولتی‌مدیا (سی‌دی) و کلیپ به‌منظور معرفی مؤسسه و ارسال به جامعهٔ هدف.
- تهیهٔ اطلاعات پایه‌ای و ترجمه به زبان‌های مختلف به‌منظور ارائه به مخاطبان خارجی.
- پیگیری درج نام و اهداف و لینک سایت در سایر سایت‌های همسو و معرفی کتب مؤسسه و مقالات در شبکه‌های اجتماعی.
- تهیهٔ بانک اطلاعات تلفن‌های تماس و آدرس پستی و ایمیل دستگاه‌ها، اشخاص حقیقی و حقوقی، خیّرین، مؤسسات خیریه، محققین و دانشمندان، حوزه‌های علمیه، علما، دفاتر مراجع عظام و خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی.

- تهیهٔ متن تبلیغاتی و اطلاع‌رسانی برگزاری مراسم‌ها و سایر برنامه‌ها به کاربران و جامعه از طریق پوستر، بنر، ارسال پیام کوتاه، ایمیل، رسانه‌ها و سایت‌ها.
- دریافت روزنامه‌های رسمی و محلی و بررسی اجمالی و دریافت نکات مهم مرتبط و اعلام به مدیرعامل و درج در سایت.
- پیگیری درج اخبار متنی و تصویری از برنامه‌های مؤسسه و به‌روزرسانی آن در سایت‌ها.
- رصد اخبار حوزهٔ مذهبی، اهل‌بیت(ع) و... و تهیهٔ آرشیو.
- تلاش در جهت فعال‌سازی پایگاه خبری مؤسسه (اینترنتی، رادیواینترنتی و...).
- برگزاری جلسات هم‌اندیشی با افراد متخصص در جهت ارتقای فعالیت‌های مؤسسه.
- توجیه و تشویق افراد در مشارکت به‌منظور افزایش کتب و مقالات در سایت مؤسسه.
- مستندسازی فرآیندهای مؤسسه و همایش‌ها.

ج) ارتباطات و تنویر افکار:

- اصلاح روابط داخلی مؤسسه و تلاش برای ایجاد انگیزش و تقویت روحیهٔ تفاهم و همکاری بین همکاران با تشکیل جلسات و سایر برنامه‌ها به‌منظور افزایش بهره‌وری.
- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و کاربرد شیوه‌های مناسب برای ارتباط با دستگاه‌ها.
- انعکاس اهداف، برنامه‌ها، دستاوردها و خدمات مؤسسه و ارائهٔ چهرهٔ حقیقی مؤسسه به مخاطبان، رسانه، جامعه، دستگاه‌ها، علما، مراجع، حوزه‌ها و مرکز علمی و دانشگاهی به‌منظور تنویر افکار و سوددهی دوسویه در ارتباطات.
- ارتباط رسانه‌ای، تعامل با صداوسیما، تشکیل نشست مطبوعاتی و خبری و مصاحبه‌ها.
- بررسی ایمیل‌های واصله و دادن پاسخ درصورت نیاز.
- برنامه‌ریزی و هماهنگی با واحد پشتیبانی جهت انجام تشریفات و پذیرایی میهمانان داخلی و خارجی.
- پاسخ‌گویی و تکریم ارباب‌رجوع و اقدامات لازم برای راهنمایی و هدایت آن.
- انعکاس توانایی‌ها و امکانات وسیع مؤسسه برای برگزاری مجالس و دریافت سفارش‌ها و انعقاد قرارداد و نظارت بر تهیهٔ مقدمات ارائهٔ خدمات و پیگیری مفاد قرارداد.
- حضور در مؤسسات همسو، مراکز دینی و مذهبی، محافل، نمایشگاه‌ها، رویدادهای مرتبط با حوزهٔ IT و... با هدف معرفی اهداف و برنامه‌های مؤسسه.
- تنظیم برنامهٔ هفتگی به‌منظور دعوت و بازدید افراد مؤثر از مؤسسه (علما، محققین، مدیران مؤسسات، خیّرین و...).
- بسترسازی جذب گروه مخاطبین خاموش اجتماعی، شامل مخاطبین برنامه و حامیان.

- نقد و بررسی بازتاب فعالیت‌های مؤسسه در نظر کاربران به‌ویژه نخبگان، رسانه‌ها و دستگاه‌ها از یک‌سو و مدیران و کارکنان ازسوی‌دیگر و ارائهٔ گزارش آن به مدیریت.
- سنجش افکار عمومی و نظرات مخاطبان از طریق نظرسنجی به‌منظور بازیابی مسائل و ارائهٔ راه‌کارهای مناسب به مدیریت.
- تهیهٔ عکس، فیلم و صدا و تصویر از کلیهٔ مراسمی که در تالار اجتماعات برگزار می‌گردد (همایش‌ها، سخنرانی‌ها، گردهمایی‌ها و...).

د) امور فرهنگی و آموزشی:

- برنامه‌ریزی برای برگزاری مراسم‌های مذهبی و فعالیت‌های دینی و همایش‌های علمی و اُنس با قرآن کریم.
- تهیه و تدوین برنامهٔ آموزشی به‌منظور آموزش افراد به‌صورت حضوری و غیرحضوری در زمینه‌های اسلامی ویژهٔ گروه‌های مختلف سنی و سایر مؤسسات در مسیر اهداف مؤسسه.
- برنامه‌ریزی و برگزاری دوره‌های مختلف آموزشی بر اساس نیاز جامعه.
- برنامه‌ریزی برای اجرای برنامه‌های جنبی به‌منظور جذب و آشنایی مخاطبین با مؤسسه و درآمدزایی.
- برنامه‌ریزی و برگزاری مسابقات فرهنگی، قرآنی، کتابخوانی و... .
- ارائهٔ برنامه‌های فرهنگی جهت درج در سایت و نظارت بر آن.
- تدوین و اجرای طرح‌های تبلیغاتی با هدف فضاسازی فرهنگی داخل و خارج مؤسسه.

هـ) امور دبیرخانه:

- دریافت و ثبت نامه‌های وارده.
- ثبت و ارسال نامه‌های صادره.
- نگهداری سوابق مکاتبات در پرونده‌های مربوطه.
- تعقیب و نظارت برگردش مکاتبات انجام‌شده.
- دریافت گزارش‌های تحولات سایت‌ها و ارجاع به دفتر مدیرعامل هفته‌ای یک‌بار.
- مستندسازی فرآیندهای مؤسسه و همایش‌ها و بازدیدها.
- پیگیری مصوبات جلسات و کمیتهٔ راهبردی مؤسسه.
- تنظیم لیست ملاقات‌ها و قرارهای مدیرعامل و دیگر معاونت‌ها.
- تهیهٔ متن، چاپ و امضای تفاهم‌نامه‌ها و پیگیری مستمر در انجام تعهدات.
- بایگانی پرونده‌های مالی و رزومهٔ پرسنل.

- دریافت گزارش‌های سایر قسمت‌ها جهت ارائه به مدیریت.
- آرشیو اسناد و مدارک سمعی و بصری.

و) کارگزینی و امور مالی:

- بررسی نیاز یا عدم نیاز به نیروی انسانی، تحقیق، شناخت و معرفی نیرو، تشکیل پرونده و ارزیابی ظرفیت‌های علمی، کاربردی و اجرایی پرسنل موجود جهت استفاده از ظرفیت‌های موجود و ارائه به مدیرعامل.
- فراهم نمودن زمینه‌های جذب منابع مالی در قالب پروژه‌های درآمدزا و جذب حمایت خیّرین و علاقه‌مندان.
- تهیهٔ برنامه در جهت افزایش درآمدها بر اساس برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت و بلندمدت.
- تنظیم قراردادها و تسویه حساب سالیانه پرسنل.
- تنظیم فرم دریافت حقوق و بیمهٔ ماهیانه پرسنل.
- محاسبهٔ ساعت کار و میزان مرخصی مجاز ماهیانهٔ پرسنل و پرداخت حقوق بر اساس این گزارش.
- ایجاد صندوق قرض‌الحسنه در مؤسسه.
- دریافت تنخواه ماهیانه و ارائهٔ گزارش آن در پایان هر ماه.
- تنظیم دفتر روزنامه و نگهداری حساب‌ها و بایگانی فاکتورها.
- تنظیم قراردادهای سالن اجتماعات.

فصل چهارم:

فعالیت‌ها

کارنامهٔ فعالیت‌های

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

۱. فعالیت‌های پژوهشی و فرهنگی

علم و تحقیق، کلید قطعی پیشرفت کشور است. در دنیای امروز، دانایی یکی از محورها و شاخص‌های اصلی پیشرفت و توسعهٔ هر جامعه به‌شمار می‌رود. سنجش سطح دانایی به میزان تولید و مصرف اطلاعات، و گسترش دانایی به دسترسی سریع و آسان به منابع علمی موثق و درست و علمی وابسته است. دانسته‌های ما با مطالعهٔ منابع اطلاعاتی موجود و با پژوهش‌هایی که انجام می‌دهیم، به‌دست می‌آید. پژوهش، فعالیت و فرآیندی منسجم برای رسیدن به شناختی روشن‌تر از مفاهیم پیرامونی و رویکردی برای گسترش مرزهای دانش و گشودن افق‌های باز برای مخاطبان امروز و فرداست. تحقیق و پژوهش، مجموعهٔ فعالیت‌های بدیع، خلاق و نوآورانه، نظام‌یافته و برنامه‌ریزی‌شده برای رویارویی با مسائل پیچیدهٔ اجتماعی و فرهنگی است و نقشی بسیار کلیدی و مهم در تبیین درست و علمی و منطقی مسائل پیش‌رو و تدوین راهکارهای مناسب و عملیاتی برای رسیدن به اهداف مؤسسه دارد و از نگاه و منظر مدیرعامل و تولیت مؤسسه و دست‌اندرکاران آن بسیار مورد توجه و تدقیق نظر است. بنابراین با توجه به اهمیت موضوع، با صرف دقت و وقت به این مهم پرداخته شده است که در ادامه به‌صورت گذرا به بخشی از فعالیت‌های انجام‌شده دراین‌راستا اشاره می‌شود.

الف) برگزاری همایش‌ها، نشست‌ها و کارگاه‌ها

همایش «نوای نینوا» (ویژهٔ ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین(ع))

به مناسبت ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین(ع) همراه با مراسم مقتل‌خوانی در روزهای تاسوعا و عاشورا و به‌منظور تقویت سطح معرفتی جامعه و آشنایی با وقایع، رویدادها و مصائب صحنهٔ کربلا برگزار می‌گردد.

زیارت ناحیه‌ی مقدسه
عَلَى الْمُجَرَّعِ بِكَأْسَاتِ
الدِّمَاحِ، اَلسَّلَامُ عَلَى الْمُضَامِ
الْمُسْتَبَاحِ، اَلسَّلَامُ عَلَى
الْمَنْحُورِ فِي الْوَرَاءِ، اَلسَّلَامُ
عَلَى مَنْ دَفَنَهُ أَهْلُ الْقُ
عَلَى مَنْ نَاغَاهُ فِي الْمَهْ
مِيكَائِيلُ، اَلسَّلَامُ عَلَى مَنْ
نُكِثَتْ ذِمَّتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَى مَنْ
هُتِكَتْ حُرْمَتُهُ، اَلسَّلَامُ عَلَى مَنْ
أُرِيقَ بِالظُّلْمِ دَمُهُ، اَ
الْمُغَسَّلِ بِدَمِ الْحَ

من كنت مولاه فهذا علي مولاه اللهم و ال من والاه و عاد من
علوم الكاظمية والحج الر

همایش «مسافران نینوا» (ویژهٔ اربعین شهادت حضرت اباعبدالله الحسین(ع))

ویژهٔ اربعین سالار شهیدان حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و ارائهٔ پیام نهضت عاشورا و بزرگداشت نقش حضرت زینب(س) در تکمیل این نهضت و ارائهٔ الگوهای مناسب برای مبارزه با ظلم و افکار انحرافی در مبانی اعتقادی شیعهٔ اثنی‌عشری برگزار می‌گردد.

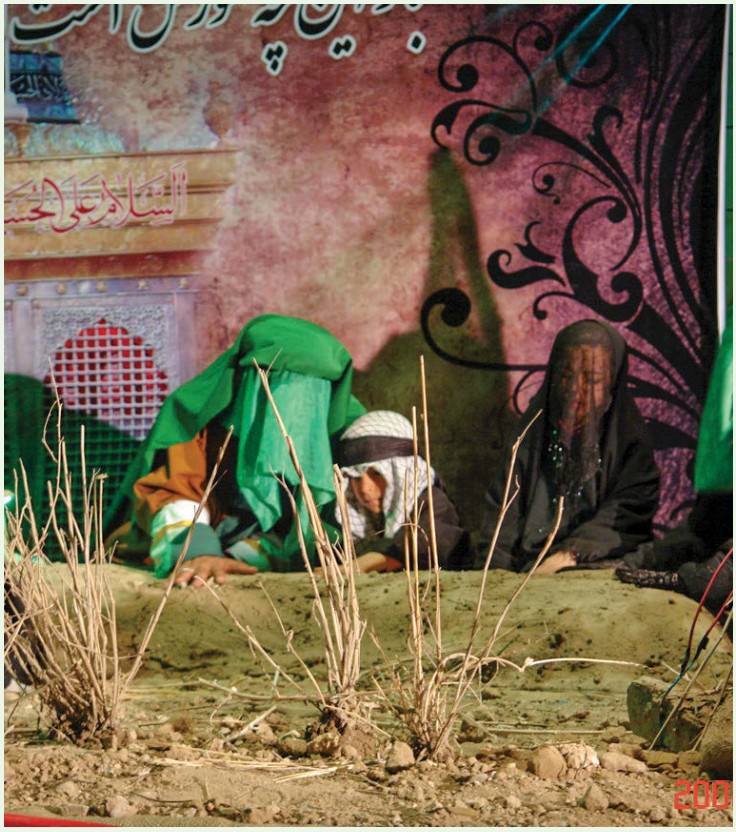

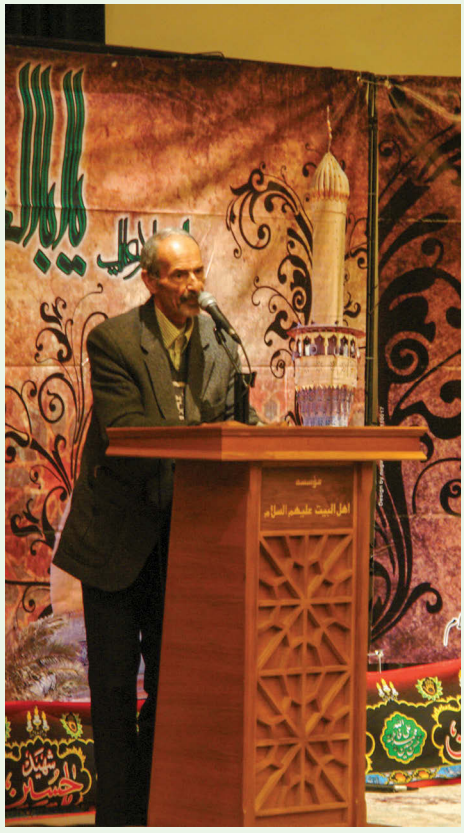

همایش «پیام‌آور رحمت و پرچمدار معرفت» (ویژهٔ ولادت حضرت رسول اکرم(ص) و حضرت امام جعفر صادق(ع))

ویژهٔ بزرگداشت ولادت باسعادت حضرت محمد(ص) و حضرت امام جعفر صادق(ع) و به‌منظور معرفی سیرهٔ پیامبر گرامی اسلام و نقش رسالت آن حضرت در عصر جاهلیت و تبیین پیام حیاتبخش اسلام برای رشد و تعالی جامعهٔ بشریت و همچنین بزرگداشت مقام و عظمت ششمین اختر تابناک امامت و ولایت، مبیّن احکام شریعت و مؤسس بزرگ‌ترین دانشگاه علوم اسلامی برای تعالی و رسیدن به قله‌های سعادت و خوشبختی در ایام ولادت ایشان برگزار می‌گردد.

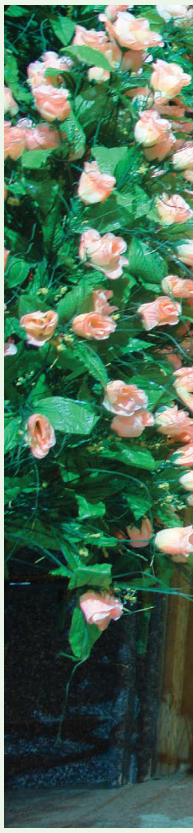

جشن ولادت باسعادت حضرت ابوالفضل(ع)

هرسال در چهارم ماه شعبان‌المعظّم به‌منظور ارائهٔ الگویی مناسب در متابعت و دفاع از امام زمان خویش و سمبل فداکاری و ایثار و پاسداری از حریم اهل‌البیت(ع) با حضور اقشار مختلف جامعه همراه با سخنرانی و مولودی‌خوانی برگزار می‌گردد.

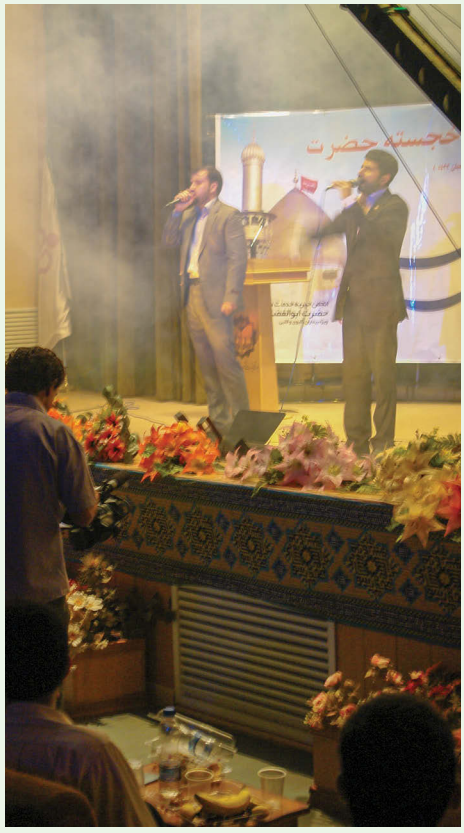

همایش «کوثر ولایت» (ویژهٔ ولادت حضرت فاطمه(س))

ویـژهٔ ولادت حـضرت فـاطـمـه(س) و به‌منظور گرامیداشت مقام و منزلت ام ابیها، همسر ولایت و مادر امامت و بیان سیرهٔ آن حضرت و ارائهٔ الگوی الهی بـرای پـیروی از ایشان با سخنرانی علما و دانشمندان برجستهٔ حوزه و دانشگاه برگزار می‌گردد.

SHAKILA

پنجمین همایش ادبی فرهنگی
کوثر ولایت
مَعَ
علی

الْقُرْآنِ
عَلَى مَعَ

مراسم «جوان آسمانی» (ویژهٔ ولادت حضرت علی‌اکبر(ع) و بزرگداشت روز جوان)

ویژهٔ ولادت باسعادت حضرت علی‌اکبر(ع)، به‌منظور آشنایی با ابعاد مختلف زندگی اجتماعی و معنوی ایشان و بهره‌مندی از علوم و معارف خاندان عصمت و طهارت(ع) برای رهیابی به زندگی سعادتمندانه زیر سایهٔ ولایت ائمهٔ معصومین(ع) برگزار می‌گردد.

إنّي تارِكٌ فيكُمُ الثَّقَلَيْنِ كِتابَ اللهِ وَ عِترَتي أهْلَ بَيْتي

همایش «نسیم صبح» (ویژهٔ ولادت حضرت مهدی(عج))

به‌منظور بزرگداشت دههٔ مهدویت و میلاد باسعادت منجی عالم بشریت، امام حیّ حضرت حجت ابن الحسن المهدی(عج) و بالابردن سطح معرفتی و اعتقادی جامعه دربارهٔ دوران امامت حضرت مهدی(عج) و همچنین سیمای عصر ظهور برگزار می‌گردد.

تارِكٌ فيكمُ الثقلينِ كِتابَ اللهِ وَ عِترَتي

اللهم عجل لوليك الفرج

مراسم رونمایی از تمبر یادبود

مراسم رونمایی از تمبر یادبود به مناسبت گرامیداشت ۱۱۷۷ (هزار و صد و هفتاد و هفتمین) سال ولادت حضرت مهدی صاحب الزمان(عج) با هدف اشاعه فرهنگ مهدویت و انتظار در مراسم پرشکوه نماز جمعه اصفهان.

اداره کل بهزیستی استان اصفهان
19 1:05AM

همایش «ضریح نور» (ویژهٔ ولادت حضرت رضا(ع) و حضرت معصومه(س))

به‌منظور بزرگداشت دههٔ کرامت (از ولادت حضرت معصومه(س) تا ولادت حضرت امام رضا(ع)) و همچنین اشاعهٔ فرهنگ رضوی با ارائهٔ اشعار برگزیده توسط شعرای برجستهٔ کشور برگزار می‌گردد.

همایش بزرگ فرهنگی، ادبی

2008 4 4

مبارک باد

علی بن ابی طالب

همایش «شمیم ولایت» (ویژهٔ عید سعید غدیرخم)

ویژهٔ بزرگداشت دههٔ ولایت و امامت و عیدالله الاکبر، عید سعید غدیر خم و به‌منظور معرفی و ارائهٔ جایگاه غدیر خم و نقش امامت و ولایت در رشد و شکوفایی جامعه همراه با برگزاری آیین خطبه‌خوانی غدیرخم با حضور دلدادگان ولایت در سالن اجتماعات مؤسسه برگزار می‌گردد.

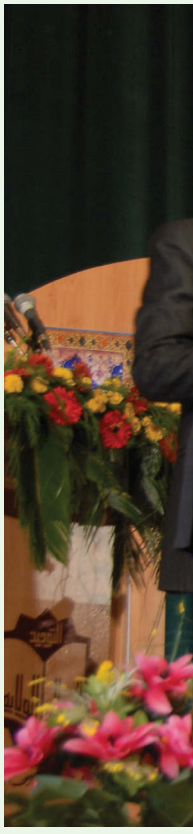

همایش سالگرد تخریب حرمین عسکریین(ع)

این همایش به‌منظور محکوم نمودن این اقدام ظالمانه و ابراز همدردی با ساحت مقدس حضرت ولی عصر(عج) با حضور شخصیت‌های برجسته و علمای اَعلام و شاخص حوزه‌های علمیه سرتاسر کشور در سالن اجتماعات مؤسسه برگزار گردید.

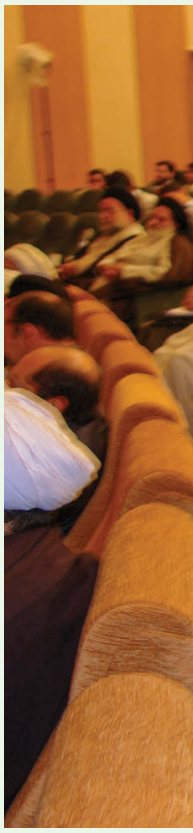

جشنوارهٔ استانی علامه حلی(ره)

به همّت معاونت علمی‌پژوهشی مرکز مدیریت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان، جشنوارهٔ استانی علامه حلی(ره) با حضور معاونین پژوهش حوزه‌های علمیهٔ برادران و خواهران، مسئولان، پژوهشگران، محققین و طلاب حوزهٔ علمیهٔ اصفهان در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) برگزار می‌گردد.

این جشنواره به‌صورت مشترک بین حوزه‌های علمیهٔ خواهران و برادران با حضور مسئولان استانی در شهر اصفهان برگزار می‌گردد و نفرات برگزیده برای شرکت در جشنوارهٔ کشوری به قم اعزام می‌شوند.

کارگاه آموزشی «آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)»

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) با همکاری مؤسسهٔ پیام امام هادی(ع) به‌منظور آشنایی هر چه بیشتر طلاب و روحانیون با مضامین زیارات اهل‌بیت(ع)، کارگاه آموزشی «آشنایی با معارف زیارات معصومین(ع)» را برای استادان حوزه، طلاب، مبلّغان و فرهیختگان جامعه که در ساختن بنیان‌های فرهنگی و نگرش صحیح نقش دارند، در تاریخ دوم آذر ۱۳۹۰ برگزار نمود. همزمان با برگزاری کارگاه، نمایشگاهی از متون عهد عتیق و زیارات برپا گردید.

این کارگاه یک‌روزه با توجه به فشرده بودن آن، در صبح و بعد از ظهر برگزار شد. در این کارگاه، استادان مجرّب حوزهٔ علمیهٔ قم به طرح مباحث زیر پرداختند:

اعتقادات در متون زیارات (توحید) / استاد مرتضی جوادی آملی، مسائل اجتماعی‌سیاسی در زیارات/ استاد جواد محدّثی، آشنایی با زیارات و منابع آن/ استاد سیّد هادی رفیعی‌پور، اخلاق در متون زیارات/ استاد محمود تحریری، پرسش و پاسخ زیارتی / استاد سیّد هادی رفیعی‌پور

در پایان، تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) با اهدای لوح تقدیر و گلدان میناکاری شده از این استادان قدردانی نمودند.

اعتقادات
در زیارات

مؤسسه
اهل البیت علیهم السلام

کارگاه «مقتل‌شناسی حضرت زهرا(س)»

این همایش سه‌روزه با همکاری مشترک مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌بیت(ع)، اداره‌کل فرهنگی تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی و معاونت آموزش و پژوهش مرکز مدیریت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از ۲۱ تا ۲۳ اسفندماه ۱۳۹۲ در مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) برگزار شد.

در این همایش تخصصی استادان برجستهٔ کشوری ازجمله حجج‌اسلام آقایان نجم‌الدین طبسی و امین رستمی و نیز استادان دانشگاه دکتر منتظرالقائم، دکتر شکوهی و علی‌اصغر رضوانی حضور داشتند و سخنرانی کردند.

اداره کل فرهنگی تبلیغی دفتر تبلیغات اسلامی اصف
معاونت آموزش و پژوهش مرکز مدیریت حوزه علمیه اصف
و موسسه اهل البیت (علیهم السلام) برگزار می کند:
با موضوع: مقتل شناسی

إنی تارک فیکم الثقلین کتاب الله و عترتی اهل بیتی

سمینار «کاربرد فناوری اطلاعات در حوزهٔ علوم دینی»

سمینار آموزشی کاربرد فناوری اطلاعات در تاریخ پنجم تیرماه ۱۳۸۷ در تقارن با میلاد باسعادت حضرت صدیقهٔ کبری فاطمهٔ زهرا(س) با حضور آقای دکتر علی‌اکبر جلالی برگزار گردید. در این مراسم، مدیرعامل و تولیت مؤسسه در طلیعهٔ سمینار سخنان کوتاهی دربارهٔ اهمیت موضوع و کاربرد فناوری اطلاعات برای انتقال مفاهیم و اصول تفکر و اندیشهٔ اهل‌البیت(ع) به‌عنوان مُدل و الگوی ایده‌آل برای زیست بشر امروز به سمع حضار رساندند که متن سخنان ایشان در پی می‌آید:

«﴿بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾

اَللّهُمَّ صَلِّ عَلی فاطِمَة وَ اَبیها وَ بَعْلِها وَ بَنیها وَ سِرِّالْمُسْتَوْدَعِ فیها بِعَدَدِ ما اَحاطَ بِهِ عِلْمُکَ

میلاد باسعادت باعث خلقت، دُخت نبوت، کُفو ولایت، ام امامت حضرت فاطمهٔ زهرا(ع) بر شما شیعیان و محبّان آن حضرت گرامی باد.

در سال نوآوری و شکوفایی، مقدم نورانی مدیران ارجمند، مسئولین وکارشناسان محترم و مدعوین گرامی را مبارک می‌دانم.

خدای بزرگ را جای بسی شکر است که در سرزمینی زیسته‌ام که در سراسر جغرافیای آن، انسان‌هایی فرهیخته و فرزانه زیسته‌اند.

از همان صدر اسلام محمدی(ص)، ایرانیان همه از شیفتگان و علاقه‌مندان به خاندان پُرعصمتِ پیامبر عظیم‌الشأن اسلام بوده و پیرو مکتب گهربار اهل‌البیت(ع) به‌شمار رفته‌اند. شاهد این ادعا سلمان فارسی است که از صحابهٔ گرامی و نزدیک به پیامبر والامقام و از مفاخر منحصربه‌فرد جهان اسلام و از شهر اصفهان بود و افتخار لبیک‌گویی خداوند تبارک و تعالی را همراه دارد.

شهر تاریخی‌مذهبی اصفهان که از دیرباز خاکش پذیرای فرهنگ غنی اسلام بوده به خود می‌بالد که جمیع علوم مختلف دینی، علمی و هنر و معماری هنرمندانه این دیار را که همه از نمادهای روشن مکتب تشیّع هستند، یک‌جا در خود دارد؛ و به‌راستی که در ادامه این روند فرهیختگی، خداوند توفیقی بس عظیم به این‌جانب عطا نمود تا در این شهر مذهبی و عاشق اهل‌البیت(ع) بتوانم پایه‌گذار یک مرکز بزرگ تحقیقاتی باشم. این مرکز در طراحی‌های معماری و داخلی از الهامات و ارشادات و احادیث ائمهٔ معصومین(ع) استفاده نموده که زینت‌بخش جای‌جای این بناست.

نیّت این‌جانب وصف بندگی است و دعوت به بندگی و سبحان خدا که یکی از اهداف خلقت است. رساندن و ابلاغ این مهم به عالم و عالمیان وظیفه‌ای است که بزرگ‌مبلّغ هستی، حضرت محمد(ص) و جانشینان پاکش ائمهٔ معصومین(ع)، به‌ویژه امام حیّ حضرت مهدی(عج) بر عهده همهٔ دلسپردگان نهاده‌اند.

روش ابلاغ با تغییر زمان، مکان، ابلاغ‌کننده و ابلاغ‌شونده متفاوت است.

رسالت این مؤسسه نیز به‌کارگیری آخرین روش و مؤثرترین روش‌هاست.

نمی‌توان گفت فناوری اطلاعات بهترین است؛ بااین‌حال نیز نمی‌توان از این امکان مهم صرفنظرکرد، بلکه باید توسط این تکنولوژی روز دنیا از اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) با سرعت نور تمامی تشنگان را در سراسر عالم سیراب نمود. امیدوارم این جلسه و جلسات مشابه بتواند راهگشای این مهم باشد.

و اَعِدّوا لَهُم مَا استَطَعتُم مِن قُوَّه

والسّلام علیکم و رحمه‌الله و برکاته»

بسم الله الرحمن الرحیم
انی تارک فیکم الثقل
علی مع الحق و الحق مع علی
؟
شهر الکترونیکی - شهروند الکترونیکی

جایگاه شهر الکترو
• آثار محسوس
• آثار نامحسوس
آنچه از یک شهر الکترونیکی باید بدانیم
؟
در همایش
شهر الکترونیکی - شهروند الکترونیکی

جهان به کجا می رود؟

کارگاه «نرم‌افزارهای علوم اسلامی؛ پژوهش رایانه‌ای در معارف اهل‌البیت(ع)»

ویژهٔ طلاب علوم دینی و دانشجویان و فارغ‌التحصیلان رشته‌های الهیات به‌منظور گسترش روزافزون استفاده از امکانات رایانه‌ای برای توسعهٔ امر تحقیق در حوزهٔ معارف اهل‌البیت(ع) به‌صورت یک‌دوره و با حضور طلاب و دانش‌پژوهانی از حوزهٔ علمیهٔ قم در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) برگزار گردید.

برگزاری دوره‌های «درس‌هایی از نهج‌البلاغه»

این دوره با حضور حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیّد حسین بهشتی‌نژاد، مدیرکل تبلیغات اسلامی استان اصفهان، و استاد محمد فولادگر، محقق و مدرّس نهج‌البلاغه، در محل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) برگزار شد.

در این جلسه که پنجم تیر ۱۳۸۹ همزمان با اوّلین روز اعتکاف و میلاد باسعادت حضرت علی(ع) برگزار شد، حجت‌الاسلام‌والمسلیمن سیّد حسین بهشتی‌نژاد مدیرکل تبلیغات اسلامی استان اصفهان با بیان این‌که حق نهج‌البلاغه هنوز ادا نشده است و همهٔ بشریت نیازمند نهج‌البلاغه هستند، گفت: «امیدواریم در اصفهان بیشتر از گذشته شاهد جلسات شرح و توضیح نهج‌البلاغه باشیم.

وی افزود: حضرت علی(ع) سرچشمهٔ فصاحت و بلاغت است و قوانین بلاغت از نهج‌البلاغهٔ آن حضرت نشأت گرفته است.»

وی ضمن تفسیر خطبهٔ ۸۳ نهج‌البلاغه و قرائت نامه‌های ۳۱، ۴۵ و ۵۳ این کتاب ارزشمند، بر تشکیل نهضت علمی‌دینی نهج‌البلاغه در اصفهان تأکید کرد و افزود: «دستگاه‌های فرهنگی و افراد خبره در این زمینه باید با تشکیل نهضت علمی‌دینی در استان این گام را برای اوّلین بار در کشور بردارند و در این زمینه باید حوزه‌های علمیه و ائمهٔ جمعه پیشتاز باشند.» مدیرکل تبلیغات اسلامی استان همچنین گفت: «آنچه انسان امروز به آن نیاز دارد نهج‌البلاغه است و همهٔ مسائل مورد نیاز جوانان و نوجوانان برای رشد و بلوغ آن‌ها در نهج‌البلاغه آمده است.»

استاد محمد فولادگر، محقق و مدرّس نهج‌البلاغه نیز در این آیین گفت: «نهج‌البلاغه چشمهٔ جوشان لایزال الهی و گفتار پربار امیرالمؤمنین(ع) است و اگر انسان می‌تواند به عمق این کتاب ارزشمند برسد باید در حد و توان خود از دریای بیکران معرفت آن بهره‌مند شود.»

مهندس فولادگر نمایندهٔ مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، حجت‌الاسلام‌والمسلیمن کوچکزاد مسئول امور مساجد استان و برخی از چهره‌های ممتاز قرآنی نیز در این جلسه حضور داشتند.

سوره فاطر - آیه ۲۹

احداث زائرسرای کربلا

این زائرسرا به‌منظور فراهم نمودن تسهیلات و امکانات برای اسکان زوّار حضرت اباعبدالله الحسین(ع) شارع باب‌القبله در کربلای معلّی ساخته شده و طرح بازسازی آن برای زمینه‌سازی مشارکت خیّرین اصفهانی و مردم ولایتمدار اصفهان ارائه گردیده است. با این اقدام ارزشمند ان‌شاءالله در آیندهٔ نزدیک، امکانات و تسهیلات لازم برای اسکان همهٔ زوّار اصفهانی در ایام مختلف فراهم خواهد شد.

و عِترتي اهل بيتي
عَلِيٌّ مَعَ الْقُرآنِ وَ الْقُرآنُ مَعَ عَلِي

اِنّي تارِكٌ فيكُمُ الثَّقَلَيْنِ كِتابَ اللهِ وَ عِترَتي اَهْلَ بَيْتي
عَلِيٌّ مَعَ الْقُرآنِ وَ الْقُرآنُ مَعَ عَلِي
عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلِي

تجلیل از پیرغلامان حضرت اباعبدالله الحسین(ع)

به‌منظور بزرگداشت و تجلیل از مقام شخصیت‌های برجستهٔ ذاکرین اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و همچنین خادمان هیئات مذهبی اصفهان و پیرغلامان حضرت اباعبدالله الحسین(ع) که یک عمر برای زنده نگه‌داشتن واقعهٔ عاشورا و همچنین ایام شهادت حضرات معصومین(ع) به آستان مقدس اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) خدمت نموده بودند، با اهدای لوح از ۱۱۵خادم آستان مقدس حضرت اباعبدالله الحسین(ع) تقدیر به‌عمل آمد.

همایش بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی سیّد ابوالحسن مدیسه‌ای اصفهانی

همایش بزرگداشت عالم گرانقدر حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد ابوالحسن مدیسه‌ای اصفهانی در تاریخ ۱۸ و ۱۹ آذرماه سال ۱۳۸۸ در مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان برگزار گردید.

در این همایش دو روزه که با پیام رهبر معظّم انقلاب حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای (مد ظلّه العالی) آغاز شد، چهره‌های برجستهٔ حوزه و دانشگاه حضور یافته یا با ارسال پیام‌هایی به این همایش از مقام شامخ این فخر تشیع تجلیل نمودند.

از برنامه‌های همایش می‌توان به سخنرانی علمای برجستهٔ حوزه و دانشگاه ازجمله: آیت‌الله مقتدایی، آیت‌الله استادی، آیت‌الله مظاهری، آیت‌الله مددی، آیت‌الله جوادی آملی، آیت‌الله جعفر سبحانی، دکتر علی لاریجانی، استاد جعفر المهاجر، دکتر ذاکر اصفهانی و حجت‌الاسلام‌والمسلیمن دکتر آقاتهرانی اشاره کرد.

موضوعات ارائه‌شده در این همایش حول محور نقش حوزه‌های علمیه و علما و مراجع دینی در اشاعهٔ فرهنگ تشیع، خصوصیات بارز اخلاقی و عرفانی آیت‌الله مدیسه‌ای اصفهانی و تألیفات ایشان بود.

ازجمله برنامه‌های جنبی این همایش می‌توان به رونمایی از هشت نسخه کتاب مرتبط با شخصیت والای این عالم گرانقدر و برنامه‌های ادبی و هنری شامل همایش شعر فخر تشیع، اجرای نمایش و برگزاری مراسم شب خاطره و همچنین نشست‌های تخصصی در حوزهٔ مباحث فقه و اصول اشاره کرد.

متن پیام رهبر معظّم انقلاب اسلامی به همایش بزرگداشت آیت‌الله سیّد ابوالحسن مدیسه‌ای اصفهانی که توسط آیت‌الله سیّد یوسف طباطبایی‌نژاد نمایندهٔ ولیّ فقیه و امام‌جمعهٔ اصفهان صبح دوشنبه ۱۸ آذر ۱۳۸۸ در این همایش قرائت شد چنین است:

«خیلی متشکریم از این‌که به فکر احیای نام و آثار مرحوم آیت‌الله‌العظمی سیّد ابوالحسن اصفهانی از بزرگان مراجع دوران اخیر افتادید؛ یکی از خصوصیات مهم ایشان این است که در یکی از دوران‌های بسیار حساس تاریخ این منطقه، زعامت معنوی و دینی شیعه را بر عهده داشتند.

مرحوم آیت‌الله اصفهانی از سال ۱۳۳۹قمری که مرحوم شریعت اصفهانی از دنیا می‌روند مرجعیت ایشان آغاز می‌شود، البته این مرجعیت در آن دوره، مرجعیت مستقل و فراگیر نبوده و بزرگان دیگری مثل مرحوم آقای نائینی و مرحوم آقای حائری بودند، لکن از سال ۱۳۵۵قمری که در آن سال مرحوم آقای نائینی و مرحوم آقای حائری فوت می‌کنند، مرجعیت مرحوم آقا سیّد ابوالحسن مرجعیت مطلق در تمام قلمرو تشیّع از کشورهای عربی تا هندوستان و بقیهٔ مناطق شیعه‌نشین می‌شود.

این مرجعیت مطلق تا سال ۱۳۶۵قمری که سال وفات ایشان است یعنی ۱۰ سال ادامه داشته

است. شما ببینید از سال ۱۳۳۹قمری که مرجعیت ایشان آغاز می‌شود (حدود ۱۳۰۰شمسی) تا سال ۱۳۶۵قمری (۱۳۲۵شمسی) یعنی حدود ۲۵سال، در تمام این دوران در این منطقه چه اتفاقاتی [افتاده] است. اتفاقات این منطقه در این دوران خیلی مهم است. در ایران مصادف است با روی کار آمدن رضاخان، در ترکیه روی کارآمدن آتاتورک، در عربستان روی کار آمدن خاندان ملک‌سعود، در خود عراق نقشهٔ جدید انگلیسی‌ها و آن ظلم‌های بزرگ در حق مردم عراق و حکومت ملک‌فیصل. در یک چنین دورانی، مرحوم آقا سیّد ابوالحسن زعامت شیعه را بر عهده داشتند که خیلی دوران دشواری است. ممکن است کسی امروز به بعضی از مواضع مرحوم سیّد اعتراض کند که چرا فلان‌جا فلان موضع را نگرفتند یا فلان حرکت را نکردند، لکن اگر چنانچه با چشم انصاف نگاه کنیم می‌بینیم این بزرگوار خیلی پخته و متین و براساس تکلیف عمل کردند.

در برههٔ اوّل، مرحوم آقا سیّد ابوالحسن جزو کسانی بودند که به همین حکومت عراق و انتخابات صوری انگلیسی‌ها اعتراض کردند. مرحوم خالصی از یک طرف مخالفت کرد، مرحوم آقای نائینی و آقا سیّد ابوالحسن هم مخالفت کردند. این دو بزرگوار را هم از نجف به ایران تبعید کردند (در بعضی از شرح‌حال‌های آقا سیّد ابوالحسن خصوصیات و جزئیات این موضوع را ذکر نمی‌کنند؛ اما خوب است ذکر بشود).

در ایران، علما و بزرگان از این دو عالم بزرگ تجلیل کردند و شهر به شهر از آن‌ها استقبال کردند و با احترام وارد قم کردند. این‌ها از چشم انگلیسی‌ها پوشیده نماند و فهمیدند که موقعیت این دو بزرگوار چقدر موقعیت بالا و برجسته‌ای است و درنتیجه در کمتر از یک‌سال با تمهیدات مقدماتی مجدّداً عذرخواهی کردند و این دو بزرگوار را با احترام به نجف برگرداندند.

برههٔ اوّل، حرکت مرحوم آقا سیّد ابوالحسن یک چنین حرکتی بود؛ ولی بعد در قضایای بعدی، ایشان همّتش بر این است که اوّلاً حوزهٔ نجف را حفظ و تقویت کند و توسعه بدهد و بعد تفکرات شیعه و تشیّع را در اقطار دنیای اسلام ترویج کند.

ممشای مرحوم آقا سیّد ابوالحسن در امر زعامت حوزه، چه در بخش علمی و تدریس و چه در بخش ادارهٔ اجتماعی حوزه، انصافاً جزو روسای کم‌نظیر محسوب می‌شوند.

از نظر علمی، تبرّز ایشان در تسلّط بر فقه است. کتاب «وسیلهٔ» ایشان هم انصافاً کتاب جامع و جالبی است؛ دوره فقه هست و از این جهت بر عروه ترجیح دارد و از جهت جمع‌وجور کردن مسائل و مندرج‌کردن مسائل متشابه با یکدیگر، کتاب کم‌نظیر و بسیار با اهمیتی است.

از نظر زندگی و برخورد و مماتشان با افراد، مثل یک طلبهٔ معمولی بودند؛ یعنی زندگی کاملاً ساده که خودِ این یک هیبت عظیمی را در چشم مخاطبین ایشان و زائرین ایشان به‌وجود می‌آورد.»

از دیگر نکات درخور ذکر، تهیهٔ ویژه‌نامه‌هایی در رسای این عالم جلیل‌القدر بود که با همکاری ستاد اجرایی همایش و دفاتر اصفهان و قم برای اشاعهٔ فرهنگ و نگرش عالمان برجستهٔ تشیع و آشنایی هرچه بیشتر مخاطبین با شخصیت مرحوم سیّد آماده و توزیع گردید. در این ویژه‌نامه‌ها مطالبی همچون «سیّد در کلام امام خمینی(ره)» و بیانات رهبر معظّم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای و همچنین آیات عظام و مراجع تقلید، مکارم شیرازی، صافی گلپایگانی، مظاهری، علوی گرگانی، سبحانی، طباطبایی، جوادی آملی، ناصری، فقیه‌ایمانی، شهرستانی، سیّد احمد خاتمی و سیّد حسن امامی دربارهٔ شخصیت آیت‌الله‌العظمی مدیسه‌ای اصفهانی درج شده بود.

همچنین مقاله‌هایی با عنوان «مرجعیت عظمی»، به‌نگارش علامه محمدرضا حکیمی، «بوی خوش یار»، نوشتهٔ موسی فقیهی حقانی، «مکاتبات دو مرجع»، به‌قلم سیّد محمود مرعشی نجفی و «کراماتی از سیّد» از دیگر مطالب این ویژه‌نامه بود. بخش پایانی ویژه‌نامه نیز به عناوینی چون «نظر به ویژگی‌های سیّد در یک نگاه»، «معرفی ویژه‌نامهٔ مدیسه»، «شعر» و منشورات و اخبار کنگره اختصاص یافته بود.

این ویژه‌نامه در شمارگان دوهزار نسخه به چاپ رسید و در کنگرهٔ آیت‌الله‌العظمی مدیسه‌ای اصفهانی(ره) در اصفهان و لنجان توزیع شد.

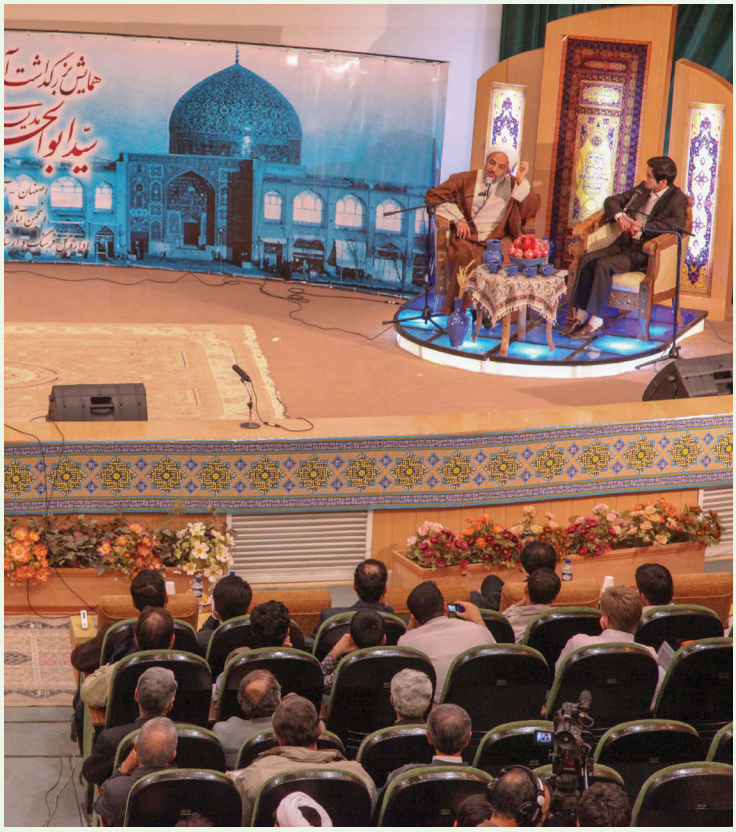

همایش بزرگداشت آیة الله العظمی
سید ابوالحسن اصفهانی

نمایش زندگانی آیة الله العظمی
سید ابوالحسن اصفهانی

اصول فقه
احادیث
احادیث

2008 5 15

مراسم عمامه گذاری

عمامه گزاری صد نفر از طلاب استان اصفهان توسط حضرت آیت‌الله العظمی حسین مظاهری و آیت‌الله سیّد یوسف طباطبایی‌نژاد در مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع) برگزار شد.

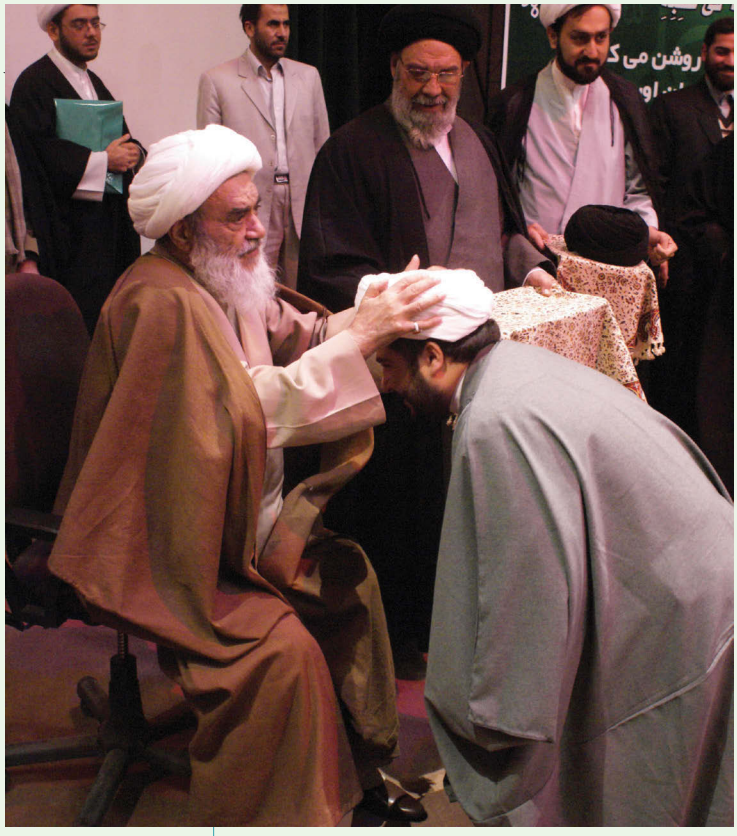

جشن عاقدی طلاب

ب) پیام‌های تبریک اعیاد و مناسبت‌های مذهبی و ملی

به مصداق آیهٔ شریفهٔ ﴿وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ﴾؛ «و ایّام‌الله را به آنان یاد آور! در این، نشانه‌هایی است برای هر صبرکنندهٔ شکرگزار» (ابراهیم،آیهٔ ۵)، یادآوری روزهای ازجمله نکاتی است که باید همواره مدنظر مؤمنان و جامعهٔ دینی باشد. همهٔ روزها، ایّام الهی است، همان‌گونه که همهٔ مکان‌ها متعلق به خداست؛ لیکن عنوان ایّام‌الله مسلّماً به روزهایی خاص اشاره دارد که دارای اعتبار، روشنایی و درخششی بارز است. با جمع‌بندی نقطه‌نظرات مفسّرین و محققین می‌توان به روزهایی اشاره داشت که نقاط عطف اصلاح درون و حرکت به سمت تحقق آرمانی الهی در جامعه و بسط حق و فضیلت و عدالت است. بزرگداشت و یاد این ایّام الهی، گامی است برای تبیین جامعهٔ آرمانی خداحضوری و انسان‌مداری و خط نشانی است که فرد و جامعه مسیر و خطوط اصلی خود را گم نکند. به‌عبارتی، نمادها و نشانه‌هایی‌اند برای تقویت اندیشه‌های ناب اسلامی در جامعه.

براساس چنین هدف و رسالتی، مدیرعامل و تولیت مؤسسه با حساسیت و دقت کامل این مهم را با تنظیم و تدوین پیام‌هایی متأثر از آیات الهی و روایات شیعه و حَسَب موضوع و ایّام به محضر مراجع و شخصیت‌های تأثیرگذار بر حوزهٔ فرهنگ و اجتماع تبریک گفته و از آن‌سو آنان نیز به این پیام‌ها پاسخ داده و ادامهٔ توفیقات ایشان را از دیدگاه خداوند متعال خواستار شده‌اند. در ادامه، به چند نمونه از این پیام‌ها اشاره می‌کنیم:

تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۰قمری

﴿وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾

«و بگو حق آمد و باطل نابود شد. آری، باطل همواره نابودشدنی است»

(اسراء، آیهٔ ۸۱)

میلاد نویدبخش صبح، برشما دلسوختهٔ هجران یار مبارک باد.

امید است همهٔ وجودمان، انعکاس ذکرمنادیان شبستان غیبت باشد که

اللّهم عجل لولیّک الفرج

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی «ارواحنا له الفداء» و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) در جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

شعبان‌المعظّم ۱۴۳۰قمری

پاسخ پیام تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۰قمری از سوی رئیس محترم دانشگاه اصفهان

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

پیام تبریک مشحون از لطف و محبت جناب‌عالی به مناسبت ایام شعبانیه طی نامهٔ شمارهٔ ۱۰۲/۲۷۵ مورّخ ۸۸/۰۵/۱۳ واصل شد. متقابلاً میلاد منجی عالم بشریت حضرت بقیه‌الله(عج) را به همهٔ شیعیان جهان به‌ویژه جناب‌عالی تبریک و تهنیت عرض نموده، توفیقات روزافزون جناب‌عالی را از درگاه احدیت در خدمت به اسلام و مسلمین آرزو می‌نمایم.

دکترمحمدحسین رامشت

رئیس دانشگاه اصفهان

تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۱

بسم الله الرحمن الرحیم

الغدیر، الغدیر

«و ما ادراک مالغدیر. الغدیر یوم‌الله المبارک، یوم الاسلام، یوم القرآن، یوم التاریخ، یوم النبی و یوم الوصی، یوم العهد المعهود و یوم الشاهد و المشهود، یوم الانسان و یوم الاکمال و الاتمام و الابلاغ، یوم تتیعه ساعاته علی ایام الجنان، یوم الولایه، یوم فی السماء اشهر منه فی الارض، یوم جبرائیل و الملائکه المقربین، یوم النور و السرور و یوم رضی الرب بولایه الامام امیرالمؤمنین علیه السلام. الحمدلله الذی شرفنا بمعرفه فضل هذا الیوم واکرمنا به، وهدانا الی صراط المستقیم امام المتقین ویعسوب الدین وامامه اولاده المعصومین حجج‌الله علی العالمین صلوات‌الله علیهم اجمعین» (خطبة غدیر)

عید سعید غدیرخم، عید ولایت، عید تکمیل رسالت و اتمام نعمت

عید بزرگ خدا

بر شما دلسپردهٔ ولایت و پایدار بر پیمان غدیر تهنیت باد.

توفیق روز افزونتان را در زیر سایهٔ توجهات ولی‌الله الاکبر، بقیه‌الله الاعظم،

قطب عالم امکان، مولای اِنس و جانّ، مِهرسپهر سروری،

اباصالح المهدی حجت ابن الحسن العسکری

در راه ولایت علوی، همراه با استواری بر بیعت غدیر

و جرعه‌نوشی از کوثر علوی آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۸ ذی‌الحجه ۱۴۳۱ قمری

پاسخ پیام تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۱ از سوی آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

جناب مستطاب، سلالة الاطیاب، آقای حاج سیّد حسین رضازاده «دام مجده»

با اهداء سلام و تحیات وافره

تبریک جناب‌عالی به مناسبت عید سعید غدیرواصل گردید. متقابلاً این عید بزرگ، عید ابلاغ رسالت و امامت، اکمال دین و اتمام نعمت را تبریک و تهنیت گفته، توفیقات مزید را در نشرعلوم اهل‌البیت(ع) در پرتو عنایات حضرت بقیه‌الله روحی و ارواح المعالمین لتراب مقدمه الفداء از خداوند متعال مسألت دارم.

دفترحضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی «دام ظلّه»

تبریک عید نوروز ۱۳۹۰

بسم الله الرحمن الرحیم

اللهم صل علی محمد و آل محمد

«نوروز روزی است که قائم ما اهل‌بیت(ع) در آن ظهور می‌کند... و هیچ روز نوروزی نیست مگر آن‌که ما در آن متوقع ظهور باشیم؛ چون نوروز از روزهای ماست» امام صادق(ع) (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸).

عید نوروز، آغاز رویش است. این رویش همچنان‌که در طبیعت محسوس است، می‌تواند در دل‌های ما، جان‌های ما و حرکت رو به پیشرفت ما نیز خود را مجسّم و نمایان کند. امید است با همکاری و تعامل بیشتر، در راستای خدمت به آستان مقدس اهل‌البیت(ع) در راه انتقال اقیانوس عظیم معارف گهربار و نورانی اسلام به آحاد جامعه و پژوهشگران در سرتاسر گیتی با شما همراه شویم. در انتظار آن یار سفرکرده در دوران غیبت و درک عصرظهور

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

وَ اجْعَلْنَا بِهِمْ مُتَمَسِّكِينَ وَ بِوَلَايَتِهِمْ مِنَ الْفَائِزِينَ الْآمِنِينَ

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

نوروز ۱۳۹۰

پاسخ پیام تبریک عید نوروز ۱۳۹۰ از سوی آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

اصفهان «دام عزّه»

با اهداء سلام و تحیت؛ پیام تبریک جناب‌عالی به مناسبت سال نو واصل و موجب تشکر گردید.

متقابلاً سال جدید را به جناب‌عالی تبریک می‌گوییم و امیدواریم سالی پربار توأم با صلح و امنیت برای همهٔ مسلمین جهان بلکه تمام انسان‌ها بوده باشد.

همیشه موفق باشید.

دفتر آیت‌الله‌العظمی مکارم شیرازی «مدّ ظلّه»

پاسخ پیام تبریک عید نوروز ۱۳۹۰ از سوی دبیرکل مجمع جهانی اهل‌البیت(ع)

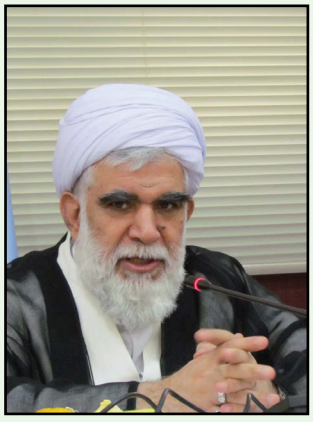

آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

اصفهان

سلام علیکم

وزش شمیم عطرآگین بهار و رویش مجدّد طبیعت، نشانه‌هایی از قدرت و عظمت خداوند و جلوه‌ای از جمال حضرت اوست تا مایهٔ پند و عبرتمان گردد.

ضمن حمد و سپاس به درگاه ایزد متعال، از ارسال پیام تبریک تشکر نموده، سالی سرشار از سلامتی و بهروزی برای شما و خانوادهٔ محترم، در ظلّ توجهات ائمهٔ اطهار(ع) و رهنمودهای مقام معظّم رهبری «دام ظلّه» مسألت می‌نمایم.

محمدحسن اختری

دبیرکل

پاسخ پیام تبریک عید نوروز ۱۳۹۰ از سوی مدیر شبکهٔ جهانی الکوثر

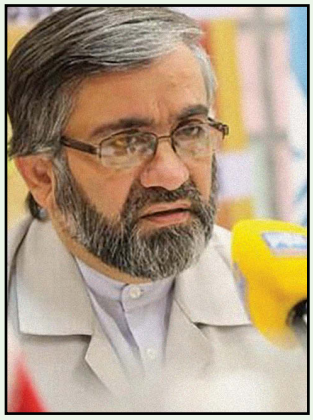

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

فرارسیدن سال نو و فصل تجدید حیات طبیعت که نشانهٔ قدرت لایزال الهی است را به جناب‌عالی و خانوادهٔ محترمتان تبریک عرض می‌نمایم.

از آستان حضرت احدیت آرزوی توفیق خدمت و سلامتی و عزّت را برای شما آرزومندم.

علی خندق‌آبادی

مدیر شبکهٔ جهانی الکوثر

پاسخ پیام تبریک عید نوروز ۱۳۹۰ از سوی رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل شرکت مخابرات اصفهان

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

اصفهان

فرخنده باد بر همگان مقدم بهار

نوروز جاودانه‌ترین جشن روزگار

چهره‌آرایی زمین در مسیر خوش‌آهنگ زمان رخ می‌نماید تا با ارادهٔ نقاش زندگی، غنچه‌ها بر شاخساران، بوته‌ها بر جویباران و قُمریان بر کوهساران هم‌آوا نوید دهند که بهار فرش می‌گسترد و سکون و سردی به حرکت و گرمی مبدّل می‌شود.

این‌جانب با سپاس از پیام تبریک جناب‌عالی، متقابلاً فرارسیدن نوروز باستانی و آغاز سال نو را به شما و خانوادهٔ محترمتان تبریک عرض می‌نمایم و از خداوند متعال برایتان روزگارانی خوش و خرّم، همراه با سلامتی و سعادت آرزو دارم.

سیّد فاضل زمانی

رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل

شرکت مخابرات استان اصفهان

تبریک نیمه شعبان ۱۴۳۳

با سلام و صلوات بر محمد و آل محمد

(مبعث) تجلی بزرگ ترین نعمت آخرین رسول صلی‌الله علیه واله مبارک‌باد.

خداوند توفیق شکر این نعمت را با پایداری بر اتمام آن -غدیر- و انتظار آخرین حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف قرار دهد.

دوام توفیقات جنابعالی را در سایه الطاف خداوند متعال و در ظل عنایات خاصه قطب عالم امکان ولی الله الاعظم حضرت حجت بن الحسن المهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف در جهت کسب همه خوبی‌های محمد و آل محمد علیهم السلام برای شما که از محبان آل الله هستید، مسئلت دارم.

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات ونشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان، سیّد

حسین رضازاده

بیست و هفتم رجب المرجب سال ۱۴۳۳ هجری قمری

پاسخ تبریک نیمه شعبان ۱۴۳۳؛ از سوی رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی

حضور سعادت ظهور جناب آقای سیّدحسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام

با سلام و دعای خیر؛

از پیام مهرافزای جنابعالی بسیار خرسندم.

بدون شک، مبعث پیام خیزش انسان از خاک به افلاک است و بی‌شبهه این روز عظیم، انفجار نور با ظهور همه ارزش‌ها در صحنه حیات بشر است.

اینجانب نیز متقابلاً این عید فرخنده را که نشانه مهرورزی خدا با خاکیان و باران رحمت بی‌حد او بر زمین است، به جنابعالی تبریک عرض نموده و امیدوارم در ظل توجهات خاصه حضرت ولی عصر (عج)، مانند گذشته منشاء اثرات خیر باشید.

اسحق صلاحی

رئیس سازمان

تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۴

با صلوات بر محمد و آل محمد

میلاد باسعادت رحمت عالمیان، بشیر و نذیر، عبد کامل و رسول خاتم، حضرت محمد(ص) و ناشر معارف الهی و مبیّن اسلام حقیقی، حضرت امام جعفر بن محمد صادق(ع)، به شما منتظر گسترش این عبودیت مبارک باد.

توفیق روزافزونتان را در زیر سایهٔ توجهات ولی‌الله الاکبر، بقیه‌الله الاعظم، قطب عالم امکان، مولای اِنس و جانّ، مِهر سپهر سروری، اباصالح المهدی، حجت ابن الحسن العسکری(عج)، در راه ولایت علوی، کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) برای جناب‌عالی که از محبّان آل‌الله هستید از خداوند مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

هفدهم ربیع‌الاوّل ۱۴۳۴قمری

پاسخ پیام تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۴ از سوی دفتر رهبر معظّم انقلاب

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

سلام علیکم

پیام تبریک جناب‌عالی به مناسبت میلاد باسعادت حضرت ختمی‌مرتبت محمد مصطفی(ص) و حضرت امام جعفر صادق(ع) به استحضار ریاست محترم دفتر مقام معظّم رهبری رسید. ضمن سپاس از مراحم جناب‌عالی متقابلاً فرارسیدن این ایام خجسته را به حضورتان تبریک و تهنیت عرض نموده، سلامتی و موفقیت شما را در خدمت به اسلام و کشور اسلامی ایران از خداوند متعال خواستارم.

دفتر ریاست

۹۱/۱۲/۰۷

پاسخ پیام تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۴ از سوی حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

جناب مستطاب، عمدهٔ الاعزّه، سلالهٔ السادات و الاطیاب، آقای حاج سیّد حسین رضازاده(دام عزّه و توفیقه)

سلام علیکم

مزید توفیقات جناب‌عالی را در نشر معارف نورانی اهل‌البیت(ع) از خداوند متعال مسألت داریم.

به‌عرض می رساند تبریک‌نامهٔ حضرت‌عالی به مناسبت میلاد حضرت ختمی‌مرتبت، اشرف‌الانبیاء و المرسلین، محمد ابن عبدالله(ص) و حضرت امام صادق(ع) واصل گردید. متقابلاً تبریک و تهنیت عرض می‌نماییم.

ان‌شاءالله تعالی در ظلّ عنایات حضرت بقیهٔ‌الله الاعظم موفق و مؤیّد باشید.

دفتر حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی «دام ظلّه»

۱۴۳۴/۱۴/۱۴

تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۴قمری

بسم الله الرحمن الرحیم

﴿وَقُلْ جَاء الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا﴾

«و بگو حق آمد و باطل نابود شد. آری، باطل همواره نابودشدنی است» (اسراء، آیهٔ ۸۱).

میلاد جلوهٔ اسماءالله در زمین و آیت بزرگ خدا، آخرین حجت از آخرین ثمرات رسالت، جدانشدنی از قرآن و زبان قرآن برمنتظرانش مبارک باد.

دعای چشم‌انتظاران را انتظار است تا هرچه زودتر عدم درک حضور به رضایت مولا از ظهور انجامد.

اللهم عجل لولیک الفرج، اللهم عجل لولیک الفرج، اللهم عجل لولیک الفرج.

دوام توفیقات جناب‌عالی را در راه خدمت به آستان مقدس قطب عالم امکان، ولی‌الله الاعظم، مِهر سپهر سروری، اباصالح المهدی حضرت حجت ابن الحسن العسکری (ارواحنا فداه) از خداوند متعال خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

شعبان‌المعظّم ۱۴۳۴قمری

پاسخ پیام تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۴ از سوی حضرت آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی

جناب مستطاب، سلاله السادات و الاطیاب، آقای سیّد حسین رضازاده «دامت توفیقاته»

سلام علیکم و رحمه‌الله

به‌عرض می‌رساند تبریک جناب‌عالی به مناسبت میلاد باسعادت قطب عالم امکان، صاحب عصر و دوران، فرشتهٔ پاسبان، مولانا المهدی(عج) واصل گردید. با تقدیر و تشکر وافر، متقابلاً تبریک و تهینت عرض نموده، مزید توفیقات شما را در خدمت به نشر معارف و علوم نورانی اهل‌البیت(ع) که مقصود مرضیّ آن حضرت است، از خداوند متعال مسألت داریم.

دفتر آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی «دام ظلّه»

تبریک مبعث ۱۴۳۴قمری

بسم الله الرحمن الرحیم

قال الله تعالی:

﴿هُوَ الَّذِی بَعَثَ فِی الْأُمِّیِّینَ رَسُولًا مِّنْهُمْ یَتْلُو عَلَیْهِمْ آیَاتِهِ وَ یُزَکِّیهِمْ وَ یُعَلِّمُهُمُ الْکِتَابَ وَ الْحِکْمَةَ وَ إِن کَانُوا مِن قَبْلُ لَفِی ضَلَالٍ مُّبِینٍ﴾

با سلام بر محمد و آل محمد

مبارک است ظهور منّت الهی در برانگیختگی معلّمی که اجازه یافت تا با تلاوت آیات خدا، پاک نمودن جان‌ها و تعلیم کتاب و حکمت را به عهده گیرد (آل‌عمران، آیهٔ ۷۱). امید است بشارت و انذارش (بقره، آیهٔ ۱۱۹) را قدر دانسته، با پایداری بر معرفتِ نعمت (مائده، آیهٔ ۳، نحل، آیهٔ ۸۳)، اجازهٔ تعلیم از محضر معلّم حاضر حضرت بقیه‌الله(عج) را بیابیمان‌شاءالله. دوام توفیقات حضرت‌عالی را در سایهٔ الطاف خداوند متعال و در ظلّ عنایات خاصهٔ قطب عالم امکان، ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی(عج) در جهت کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) برای شما که از محبّان آل‌الله هستید، مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۲۷رجب‌المرجب سال ۱۴۳۴قمری

پاسخ پیام تبریک عید مبعث ۱۴۳۴قمری از سوی حضرت آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

بسمه تعالی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده «دام عزّه»

سلام علیکم

مرقومهٔ جناب‌عالی که حاکی از ارادت به ارزش‌های اسلامی و اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و اظهار محبت به این‌جانب بود، واصل گردید.

متقابلاً این اعیاد را به جناب‌عالی و همکاران محترمتان تبریک می‌گوییم

دفتر آیت‌الله‌العظمی نوری همدانی

تبریک عید غدیر ۱۴۳۵

عید سعید غدیرخم عید ولایت، عید تکمیل رسالت و اتمام نعمت و روز تجدید بیعت با ائمه اطهار (علیهم السلام) خاصه حضرت بقیةالله الاعظم (عجل الله تعالی فرجه الشریف) بر شما دلسپردگان ولایت و پایدار بر پیمان غدیر تهنیت باد.

توفیق روزافزونتان را در راه ولایت علوی همراه با استواری بر بیعت غدیر و جرعه نوشی از کوثر ولایت آرزومندم.

سید حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع)اصفهان

یادبود عید سعید غدیرخم سال ۱۴۳۵

پاسخ تبریک عید غدیر ۱۴۳۵؛ از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

جناب آقای سیّدحسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و نشرم عارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

سلام علیکم

با امتنان پیام تبریک صمیمانه جناب عالی را به مناسبت عید غدیر خم، عید کمال دین، سالروز اتمام نعمت و اعلام وصایت و ولایت امیرالمؤمنین(ع) بر شیعیان و پیروان ولایت دریافت نمودم، ضمن تبریک متقابل این عید بزرگ، سلامتی و موفقیت روزافزون شما را از خداوند متعال مسئلت دارم./ط، ۱۰۷۳۴۷

علی جنتی

وزیرفرهنگ و ارشاد اسلامی

تبریک عید فطر ۱۴۳۶

اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى وَلِيِّ أَمْرِكَ الْقَائِمِ الْمُؤَمَّلِ وَ الْعَدْلِ الْمُنْتَظَرِ وَ حُفَّهُ بِمَلائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَيِّدْهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ

فرازی از دعای افتتاح

با صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، ضمن آرزوی قبول بندگی درگاه الهی و نهایت بهره مندی از میزبانی باری تعالی در شهرالله، بدینوسیله تبریکات صمیمانه خود را به مناسبت عید سعید فطر، عید مغفرت و رحمت محضر جنابعالی عرض نموده، و دوام توفیقاتتان را در سایه الطاف خداوند متعال و بهره مندی از عنایات خاصه قطب عالم امکان ولی الله الاعظم حضرت حجت بن الحسن المهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف و کسب همه خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) برای شما که از محبان آل الله هستید، مسئلت دارم.

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات ونشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان، سیّد حسین رضازاده

رمضان المبارک ۱۴۳۶ هجری قمری

پاسخ تبریک عید فطر ۱۴۳۶؛ از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

جناب آقای سیّدحسین رضازاده

تولیت محترم مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام

سلام علیکم

با آرزوی قبولی طاعات و عبادات و بهره مندی از برکات و نعمات الهی در ماه پرفیض و برکت رمضان، متقابلاً عید سعید فطر، عید پیروزی ایمان بر نفس پرستی را که نویدبخش رستگاری مؤمنان پس از یک ماه عبودیت و بندگی پروردگار است، به جناب عالی تبریک عرض می‌کنم.

توفیقات روزافزون و سلامتی و بهروزی شما را از خداوند سبحان مسألت دارم. / ط، ۱۰۳۱۹۴۳

علی جنتی

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

تبریک نوروز ۱۳۹۳

بسم الله الرحمن الرحیم

با صلوات بر محمد و آل محمد

پیشاپیش فرارسیدن سال جدید و عید نوروز را به جناب‌عالی و همکاران محترمتان تبریک عرض می‌نمایم.

باشد تا با تحول به حال احسن و ظهور یار(عج)، عید و بهاران جاودانه شود.

یاد پرپرشدن یاس اهل‌البیت(ع) در موسم شکفتن گل، دردآورتر است.

با یاد این درد، استجابت دعایتان را آرزومندم.

توفیق روزافزون جناب‌عالی را که از محبّان آل‌الله هستید در راه کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) از خداوند متعال مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

نوروز ۱۳۹۳

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۳ از سوی رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با اهدای سلام و تحیت

ضمن تشکر از ارسال پیام تبریک، متقابلاً فرارسیدن بهار طبیعت و حلول سال نو را تبریک و تهنیت عرض نموده، سلامتی، شادکامی و موفقیت روزافزون جناب‌عالی و خانوادهٔ گرامی را از درگاه پروردگار سبحان مسألت دارم.

سیّد محمود مدرّس هاشمی

رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان

بهار۱۳۹۳

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۳ از سوی نایب‌رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل شرکت مخابرات استان اصفهان

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

سلام علیکم

از ارسال پیام تبریک جناب‌عالی که در آن این‌جانب را مرهون لطف و محبت خویش قرار داده بودید، صمیمانه سپاسگزارم.

امیدوارم در پناه الطاف بیکران خداوند و توجهات ویژهٔ حضرت ولی عصر(عج) بهره‌گیری از تجربه و تخصص مدیران متعهد، همکاران ارجمندم و مساعدت و همراهی مسئولین محترم استان، رشد و شکوفایی صنعت مخابرات را در شهر شهیدپرور اصفهان شاهد باشیم.

از پیشگاه خداوند ذوالجلال عزت و عظمت و افتخار برای نظام جمهوری اسلامی تحت رهبری‌های حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (مدّ ظلّه العالی) و توفیقات روزافزون برای شما خواهانم.

حسین کشایی

نایب‌رئیس هیئت‌مدیره و مدیرعامل

شرکت مخابرات استان اصفهان

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۳ از سوی مدیر حوزه‌های علمیه

جناب مستطاب آقای سیّد حسین رضازاده

مسئول محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

سلام علیکم

ضمن تبریک متقابل به مناسبت فرارسیدن سال نو و شکوفایی طبیعت و تشکر از حضرت‌عالی، امیدوارم با عنایت به رهنمودهای حکیمانهٔ مقام معظّم رهبری(مدّ ظلّه العالی)، شاهد رشد و بالندگی کشورمان در زمینهٔ اقتصاد و فرهنگ باشیم.

سیّد هاشم حسینی‌بوشهری

مدیر حوزه‌های علمیه

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۳ از سوی رئیس سازمان فناوری اطلاعات

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

مؤسسهٔ محترم تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

متقابلاً ضمن عرض تبریک فرارسیدن بهار و فرخنده عید نوروز، از خداوند بزرگ، سلامت و توفیق روزافزون در ادامهٔ زندگی برایتان مسألت می‌نمایم.

نصرالله جهانگرد

تبریک عید فطر ۱۴۳۷قمری

بسم الله الرحمن الرحیم

«اللَّهُمَّ وَ صَلِّ عَلَى وَلِيِّ أَمْرِكَ الْقَائِمِ الْمُؤَمَّلِ وَ الْعَدْلِ الْمُنْتَظَرِ
وَ حُفَّهُ بِمَلائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَ أَيِّدْهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ»

(مفاتیح‌الجنان، فرازی از دعای افتتاح).

با صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، ضمن آرزوی قبول بندگی درگاه الهی و نهایت بهره‌مندی از میزبانی باری‌تعالی در شهرالله، بدین‌وسیله تبریکات صمیمانهٔ خود را به مناسبت فرارسیدن عید مبارک فطر، عید مغفرت و رحمت، محضر جناب‌عالی عرض نموده، امیدوارم خدای متعال عیدی ما را اجابت دعای ورود به همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ص) قرار دهد و ما را به مرتبه‌ای رساند که خواستهٔ ما، برترین درخواست بندگان صالح خدا از درگاه احدیت باشد. بی‌تردید در رأس همهٔ دعاهای خوبان، فرج امام همهٔ خوبی‌ها، حضرت مهدی(عج) است. ان‌شاءالله با اجابت آن، دیگر فطر، توفیق یافته، شنوای خطبه‌های الهی آن عزیز شویم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات ونشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

رمضان‌المبارک ۱۴۳۷قمری

پاسخ پیام تبریک عید فطر ۱۴۳۷قمری از سوی رئیس جامعه المصطفی

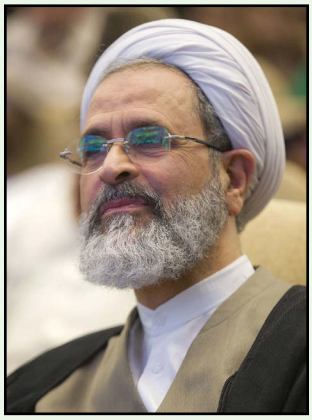

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و تحیت

بااحترام، ضمن آرزوی قبولی طاعات و عبادات در ماه بزرگ رمضان به‌ویژه لیالی قدر متقابلاً فرارسیدن عید سعید فطر را به جناب‌عالی تبریک عرض نموده، توفیقات روزافزونتان را از خداوند سبحان مسألت می‌نمایم.

علیرضا اعرافی

تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۷قمری

بسم الله الرحمن الرحیم

«الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِی جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّکِینَ بِوِلاَیَةِ أَمِیرِالْمُؤْمِنِینَ وَ الْأَئِمَّةِ(ع)»

به خدای عزّوجلّ قسم که مرا خدای تو یا علی

زده برصحیفهٔ دل رقم ز ازل ولای تو یا علی

سلام علیکم

با عرض تبریک صمیمانهٔ غدیر، حریم دینی که تکمیل شد، حریم نعمتی که تا منتهای زمان، تا ابدیت به انسان ارزانی شد و حریم اسلامی که خداوند به آن رضایت داد و تبریک امری که ابلاغ شد. بی‌شک با دستی که در دست‌های الهی علی مرتضی نهادید رضوان خدا را به‌دست آورده‌اید.

پاسداری از این حریم برشما دلسپردهٔ ولایت و پایدار برپیمان غدیر، مبارک باد.

امید که با شما دلدادهٔ ولایت، مشمول دعای مستجاب نبی مکرّم اسلام«اللهُمَّ وَالِ مَنْ وَالاهُ، وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَانْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ»شویم و مقصود هستی را دریابیم.

توفیق روزافزون آن جناب را در راه ولایت علوی همراه با استواری بر بیعت غدیر و جرعه‌نوشی از کوثرعلوی آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۸ذی‌الحجه ۱۴۳۷قمری

پاسخ پیام تبریک عید غدیر ۱۴۳۷قمری از سوی مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با تحیت و احترام

پیام تبریک حضرت‌عالی به مناسبت عید سعید غدیرخم، عید ولایت و عید کرامت و انسانیت و عدالت علی(ع) واصل شد. متقابلاً بر خود لازم می‌دانم این عید سعید و فرخنده را به جناب‌عالی و همکاران محترم تبریک و تهنیت عرض نموده و آرزوی پویندگی و رهروی آن امام هُمام را برای همگان مسألت نمایم.

توفیقات روزافزون شما و همکاران محترمتان را از درگاه ایزد متعال در تحت عنایات و توجهات اهل‌البیت(ع) و حضرت ولی‌عصر(عج) خواستارم.

و من الله التوفیق

سیّد رضا نیّری

مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

پاسخ پیام تبریک عید غدیر ۱۴۳۷قمری از سوی مدیرکل بهزیستی استان اصفهان

«قضیهٔ غدیر، قضیهٔ جعل حکومت است.» امام خمینی(ره)

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

موضوع: تبریک غدیر

با سلام و احترام

درود و سلام پروردگار بر بهترین آفریدگان و سرآمد فرستادگانش، حضرت محمد مصطفی(ص) که با لبیک به ندای ملکوتی«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْکَ...»نخستین گرویده به آیین محمد(ص)، ریسمان وثیق هدایت و الگوی بی‌نظیر عدالت، پیشوای پرهیزگاران و شیر یزدان، امیرمؤمنان علی(ع) را به جانشینی و ولایت برگزید و دین را کمال بخشید.

این‌جانب نیز عید سعید غدیر، عید تکمیل رسالت محمدی، سالروز اتمام نعمت و هنگامهٔ اعلان وصایت و ولایت امیرالمؤمنین علی(ع) را متقابلاً به جناب عالی و همکاران ارجمندتان تبریک و شادباش عرض نموده و توفیق و سعادت شما را در پیروی از آفتاب ولایت، از خداوند بزرگ مسألت دارم.

دکترسعید صادقی

مدیرکل بهزیستی استان اصفهان

پاسخ پیام تبریک عید غدیر ۱۴۳۷قمری از سوی دبیر شورای فرهنگ عمومی

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

از ابراز لطف و محبت جناب‌عالی در ارسال پیام تبریک به مناسبت عید غدیر خم، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم. امید که در پرتو فروغ رفتار و گفتار حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) و با پیروی از منش و سیرهٔ آن بزرگوار به توفیق روزافزون دست یابیم.

سیّد حسین شاهمرادی

دبیر شورای فرهنگ عمومی

پاسخ پیام تبریک عید غدیر ۱۴۳۷قمری از سوی رئیس مرکز دائرةالمعارف بزرگ اسلامی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با عرض سلام و دعا به پیشگاه الهی برای تندرستی و طول عمر آن عزیز، متقابلاً فرارسیدن عید اضحی و غدیر خجسته را که پاسداشت از آن رمز تمسّک ما به ولایت امیرالمؤمنین(ع) است به جناب‌عالی تبریک عرض کرده از خداوند متعال آیندهٔ فروزنده‌ای را برای کشور عزیزمان آرزومندم.

کاظم موسوی بجنوردی

رئیس مرکز

تبریک نوروز ۱۳۹۴

السّلام علی ربیع الانام و نضره الایام

با صلوات بر محمد و آل محمد

دیگربار زمین بر گردونهٔ افلاک گردشی تمام کرد و بهار، آن بزرگ‌آیتِ خداوندی، پدیدار گشتتا در وزش نسیم و رویش گیاه و جوشش چشمه‌ساران، رستاخیز طبیعت را به تماشا نشینیم و در این روزِ نو، به پیشواز بهاری می رویم که گلستانش خزان‌دیده و در چله نشسته است؛ یاس پرپرشده و در ماتم او، کمرخم کرده است.

گرامی می داریم این روزها و لحظات را با یاد بزرگ‌بانوی شهیدهحضرت فاطمهٔ زهرا(س)و توفیق روزافزون جناب‌عالی که از محبّان آل‌الله هستیددر راه کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) از خداوند متعال مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

نوروز ۱۳۹۴

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۴ از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

ضمن تشکر از ارسال پیام تبریک صمیمانهٔ جناب‌عالی، متقابلاً سال نو را تبریک و تهنیت عرض نموده و از خداوند متعال توفیق روزافزون شما و همهٔ خدمتگزاران نظام اسلامی را مسألت می‌نمایم.

دکتر سیّد حسن هاشمی

وزیر

تبریک ۱۷ ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری

سلام علیکم

مفتخرم میلاد پربرکت رحمت برای جهانیان، اسوهٔ حسنه، دارای خُلق عظیم، معلّم کتاب و حکمت، تعلیم‌دهنده و تزکیه‌کننده، خاتم‌النبیین، حضرت محمد مصطفی(ص) و سالروز تولّد شاگرد واقعی مکتبش، ترویج‌کننده و تبیین‌کنندهٔ رسالتش، حضرت امام جعفر ابن محمد الصادق(ع) را تبریک عرض نمایم.

از خداوند متعال توفیقات روزافزون جناب‌عالی را در بهره‌مندی از معارف نبوی و علوم جعفری در سایهٔ توجهات قطب عالم امکان، حضرت مهدی(عج) آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۷ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری

پاسخ پیام تبریک ۱۷ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری از سوی مدیرکل بهزیستی استان اصفهان

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

موضوع: تبریک ولادت

سلام علیکم

ولادت پربرکت مولود ۱۷ربیع‌الاوّل، فخر عالم امکان، ختم رسولان و تکمیل‌کنندهٔ ایمان، حضرت محمد(ص) و سلالهٔ منوّرش، معدن حقایق آشکار و پنهان قرآن، حضرت امام جعفرصادق(ع) را به جناب‌عالی و همهٔ رهپویان اسلام ناب محمدی تبریک و تهنیت عرض نموده و بدین‌وسیله به رسم ادب و ارادت متقابل از این‌که با کرامت طبع و الطاف و احسان بی‌نظیرمراتب مودّت و محبت خود را با ارسال پیام تبریک نسبت به این‌جانب صمیمانه بیان داشتید تشکر می نمایم. به امید آن‌که با حمایت و همراهی جناب‌عالی تحقق اهداف متعالی سازمان بهزیستی و خدمت‌رسانی به جامعهٔ هدف در پرتو هم‌اندیشی و همراهی سازنده و تعامل با جناب‌عالی محقق گردد. از خداوند متعال توفیق روزافزونتان را خواهانم.

دکترسعید صادقی

مدیرکل بهزیستی استان اصفهان

پاسخ پیام تبریک ۱۷ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری از سوی رئیس دائرةالمعارف بزرگ اسلامی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

پس از عرض سلام، تبریک شما به مناسبت فرارسیدن میلاد مبارک حضرت محمد(ص) و امام جعفرصادق(ع) عزّوصول گردید. این میلاد مبارک را به شما و همهٔ اعضای خانواده گرامیتان تبریک می‌گویم.

کاظم موسوی بجنوردی

رئیس مرکز

پاسخ پیام تبریک ۱۷ربیع‌الاوّل ۱۴۳۸قمری از سوی مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

بازگشت به نامهٔ شمارهٔ ۱۰۲/۱۴۳۸ مورّخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۲، پیام محبت‌آمیز شما به مناسبت خجسته سالروز ولادت باسعادت پیامبر اعظم حضرت محمد(ص) و حضرت امام جعفر صادق(ع) دریافت شد. ضمن تبریک متقابل این ایام مبارک و میمون، توفیقات روزافزون جناب‌عالی و سایر دوستان و همکاران محترم را از درگاه خدای مهربان و متعال خواستاریم.

و من الله التوفیق

سیّد رضا نیری

مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

تبریک نوروز ۱۳۹۶

بانوی بانوان جهان سرور زنان / بحریست پرز درّو گهرهای شاهوار

دُرج عفاف و عصمتِ کبرای داور است / یزدان ورا ستوده به قرآن که کوثر است

گردش زمین بر گردونهٔ افلاک، نوری دگر یافت و پرتو فاطمی بر بهار بخشیدتا در این وزش، رویش و جوشش، جلوه‌ای از رستاخیزرا به تماشا بنشینیم.

میلاد باسعادت حضرت زهرای مرضیه (علیهاالسلام) که عالم منوّر به نور وجودش شد، برشما مبارک باد.

بهترین حال، حال بنده‌ای است که هماهنگ با هدف خلقت دگرگونی پذیرد.

استجابت دعای تحول به حال احسن را برای شما آرزومندم تا ان‌شاءالله ظلمت غیبت، به نورانیت ظهور بپیوندد. توفیق روزافزون جناب‌عالی را که از محبّان آل الله هستیددر راه کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد(ع) از خداوند متعال مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

نوروز ۱۳۹۶

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۶ از سوی ریاست مرکز دائرةالمعارف بزرگ اسلامی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با عرض سلام، تبریک جناب‌عالی عزّوصول گردید. فرارسیدن عید نوروز خجستهٔ ۱۳۹۶ را به جناب‌عالی تبریک عرض کرده، از خداوند متعال، تندرستی و بهروزی شما و خانوادهٔ گرامی را مسألت دارم. ضمناً هدیهٔ زیبای شما همچون سال‌های گذشته دریافت شد. بسیار سپاسگزارم.

کاظم موسوی بجنوردی

رئیس مرکز

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۶ از سوی دبیر شورای فرهنگ عمومی

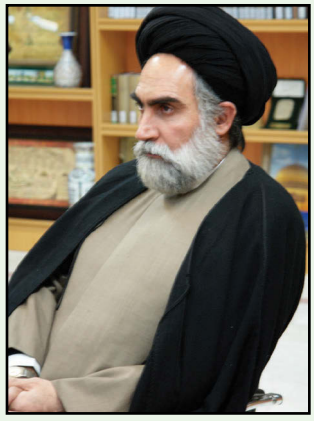

نغمه زد بلبل که باز آمد بهار

گشت نوروز و شود نو روزگار

از سر لطف خداوند بهار

ز ابر رحمت جان ما را تازه دار

شمیم جانبخش نوروز را به استقبال می رویم، رستاخیز دوبارهٔ طبیعت را به نظاره می نشینیم و بهترین حال را از یگانه تدبیرگر هستی برای شما آرزو می‌نماییم.

سیّد حسین شاهمرادی

دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۶ از سوی مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

سلام علیکم

متقابلاً فرارسیدن سال ۱۳۹۶ هجری شمسی و بهار پرطراوت را که نشانهٔ قدرت و رحمت الهی و تجدید حیات طبیعت می‌باشد و تقارن ایام با سالروز ولادت باسعادت دُخت گرامی پیامبر اکرم(ص)، بانوی دو عالم، حضرت صدیقهٔ کبری فاطمهٔ زهرا(س) را به جناب‌عالی تبریک و تهنیت عرض نموده و سالی سرشار از سلامتی و برکت و معنویت از درگاه احدیت برای شما مسألت می نمایم.

و من الله التوفیق

سیّد رضا نیری

مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۸قمری

با صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، ایام و لیالی ماه بابرکت شعبان‌المعظّم را به جناب‌عالی تبریک عرض نموده و امیدوارم میلاد باسعادت قطب عالم امکان حضرت مهدی(عج) که جلوهٔ اسماءالله در زمین و آیت بزرگ خدا،آخرین حجت از ثمرات آخرین رسالت، جدانشدنی از قرآن و زبان قرآنبر جناب‌عالی که از منتظران ظهورش هستید، مبارک باشد.

ان‌شاءالله با دعا برای ظهورش، توفیق بهره‌مندی از آن دولت کریمه و خدمتگزاری محضرش نصیبتان گردد. اللهم عجل لولیک الفرج و العافیه و النصر

از خداوند متعال دوام توفیقات جنابعالی را در راه پیروی از منویات امام حی و انجام وظائف دوران غیبت آن حضرت برای شما دلسپردهٔ ولایت مسألت می‌نمایم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

شعبان‌المعظّم ۱۴۳۸قمری

پاسخ پیام تبریک نیمهٔ شعبان ۱۴۳۸قمری از سوی مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل مجمع خیّرین سلامت کشور

برادر ارجمند جناب آقای سیّد حسین رضازاده تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

با سلام و احترام، پیام محبت‌آمیز جناب‌عالی دریافت شد. این‌جانب متقابلاً میلاد باسعادت منجی عالم بشریت، حضرت بقیةالله الاعظم، امام مهدی(عج) و سایر موالید فرخندهٔ ماه معظّم شعبان را تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم. امید داریم هرچه زودتر چشمانمان به جمال سراسر نور حضرتش روشن و در سایهٔ فرج و ظهورش(عج) مستضعفین عالم از چنگال زورگویان، ستمگران و مستکبرین دنیا، رهایی یابند. ان‌شاءالله

و من الله التوفیق

سیّد رضا نیری

مشاور وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دبیرکل

تبریک عید غدیر خم ۱۴۳۸قمری

«الْحَمْدُ لِلّه الَّذِی جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّکِینَ بِوِلاَیَةِ أَمِیرِالْمُؤْمِنِینَ وَ الْأَئِمَّةِ(ع)»

به خدای عزّوجلّ قسم که مرا خدای تویا علی / زده برصحیفهٔ دل رقم زازل ولای تویا علی

غدیر مبارک باد

حریم دینی که تکمیل شد، حریم نعمتی که تا منتهای زمان، به انسان ارزانی شد و حریم اسلامی که خدا به آن رضایت داد و امری که ابلاغ شد. امیدوارم شما دلدادهٔ ولایت همواره مشمول دعای مستجاب نبی مکرم اسلام(ص) گردید که فرمود:

«اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ و انصر من نصره و اخذل من خذله»

توفیق روزافزون آن جناب را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ قطب عالم امکان، حضرت مهدی (روحی و ارواحنا لتراب مقدمه الفداء)، در راه تمسّک به ولایت علوی همراه با استواری بر بیعت غدیر و جرعه‌نوشی از کوثر علوی آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۸ذی‌الحجه ۱۴۳۸قمری

پاسخ پیام تبریک عید غدیر ۱۴۳۸قمری از سوی فرماندار استان اصفهان

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام

این‌جانب ضمن قدردانی از ابراز محبت و ارسال پیام تبریک جناب‌عالی و با استعانت از آفریدگار جهان، متقابلاً فرارسیدن عید سعید غدیر خم، زیباترین و باشکوه‌ترین جلوهٔ ولایت و امامت را تبریک عرض نموده و از آستان حضرت احدیت، مزید توفیقات برای خدمتی سرشار از شور و نشاط و مملو از توکل الهی ظلّ توجهات حضرت ولی‌عصر(عج) و رهنمودهای حکیمانهٔ مقام معظّم رهبری (مدّ ظلّه العالی) در جهت رشد و شکوفایی ایران اسلامی را برای شما مسألت می نمایم.

احمد رضوانی

پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷

«الْحَمْدُ لِلّه الَّذِی جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّکِینَ بِوِلاَیَةِ أَمِیرِالْمُؤْمِنِینَ وَ الْأَئِمَّةِ(ع)»

ایاک نعبد است زمستان دعای باغ / در نوبهار گوید ایاک نستعین

با سلام و صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً فرارسیدن سال جدید و عید نوروز که قرین با طلوع ماه مبارک رجب گردیده را به حضرت‌عالی تبریک عرض می‌نمایم.

ان‌شاءالله این نوروز، نویدبخش روزی نو، با استجابت تحوّل به حال احسن است.

همزمانی این ایّام با مبعث رسول خاتم(ص) و میلاد اوّلین وصیّ آن رسول(ع)، امید وصول به حال احسن را مضاعف می‌سازد. حال احسن، حال بندگی خداست که جلوهٔ کامل آن در ظهور امام حیّ، حضرت مهدی(عج) می‌باشد - یَعْبُدُونَنی لا یُشْرِکُونَ بی شَیْئاً - دعا برای حال احسن، دعا برای فرج است.

ای بستگان تن به تماشای جان روید / کآخر رسول گفت تماشا مبارک است

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

نوروز ۱۳۹۷

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷ از سوی تولیت آستان قدس رضوی

بسمه تعالی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت (علیهم السلام)

سلام علیکم

ضمن تشکر و قدردانی از ارسال پیام تبریک نوروزی جناب‌عالی، همزمانی بهار طبیعت و بهار معنویت را به فال نیک گرفته، عید سعید مبعث رسول اکرم، حضرت ختمی‌مرتبت، محمد مصطفی (صلّی الله علیه و آله و سلّم) و اعیاد شعبانیه را تبریک و تهنیت عرض می‌نمایم.

در جوار مضجع شریف و منوّر حضرت ثامن‌الحجج، علی ابن موسی‌الرضا (علیه افضل التحیهٔ و الثناء) از درگاه خداوند متعال، سالی خوب و پرخیر و برکت برای جناب‌عالی مسألت دارم.

تولیت آستان قدس رضوی

سیّد ابراهیم رئیسی

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷ از سوی دبیر کنسرسیوم محتوای ملی

بسمه تعالی

به‌نام او که هستی را آفرید

بهار، نماد و جلوه‌گاه الهی در بازآفرینش طبیعت است و نوروز، طلیعهٔ این دگرگونی شگرف و پیامی است به آدمی برای از خود رستن و به او پیوستن.

بر خود فرض می‌دانیم حلول سال نو را صمیمانه حضورتان تبریک گفته و برکات الهی و پیروزمندی‌های نو را در این سال برایتان آرزو نماییم.

گل وجودتان همواره سبز، توفیق رفیق راهتان و بهار طبیعت بر شما فرخنده باد.

سیّد محمدرضا آقامیری

دبیر کنسرسیوم محتوای ملی

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷ از سوی مدیرعامل اتحادیهٔ مؤسسات و تشکل‌های مردمی‌فرهنگی قرآن و عترت استان اصفهان

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ وَ الْأَبْصَارِ يَا مُدَبِّرَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ
يَا مُحَوِّلَ الْحَوْلِ وَ الْأَحْوَالِ حَوِّلْ حَالَنَا إِلَى أَحْسَنِ الْحَالِ

بهار، جلوه‌ای از جمیل بی‌همتا و نعمتی از نعیم کبریاست. جمال جمیلش را سپاس و نعمت وسیعش را شکر که محول‌الحوال است و ارمغانش احسن‌الحال. دگربار خدایی که مدبّر لیل و نهار است، نوروز را بشارت می‌دهد تا بندگان صالح و اهل معرفت و صاحبدل، با مشاهده و تحول دگرگونی در طبیعت، معاد وعدهٔ الهی را تجسّم و با فطرت کمال خویش و اطاعت از فرمان الهی به‌سوی بهروزی و سعادت رهنمون شوند.

حضور محترم و نورانی استاد حاج سیّد حسین رضـازاده، مدیر محترم مؤسسهٔ نشر معارف اهل‌بیت (علیه السلام)

اینک که گلبانگ شوق‌انگیز رویش سبز بهار در صحنهٔ گلستان طبیعت طنین‌انداز شده، برخود فرض و واجب می‌دانم فرارسیدن نوروز باستانی و بهار پرطراوت طبیعت را به حضور مهرظهور حضرت‌عالی تبریک و تهنیت عرض نموده و از آستان حضرت احدیت، مزید توفیقات برای خدمتی سرشار از شور و نشاط در مسیر نورانی قرآن و اهل‌بیت مکرّم (علیهم السلام)، این ثقل اکبر، از خداوند منّان آرزومندم.

مدیرعامل اتحادیهٔ مؤسسات و تشکل‌های مردمی‌فرهنگی قرآن و عترت استان اصفهان

سیّد محمدجعفر پروانیان

پاسخ پیام تبریک نوروز ۱۳۹۷ از سوی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

سالی دگر گذشت و بهاری دیگر روی برآورده و طبیعت، رنگ‌وبوی نو گرفت. دریغ است اگر جان ما از نوشدن برتابد و بر کهنه‌های ناصواب پای فشارد، که نوروز، نمایشگاه رویش و نوزیستی، جلوه‌گاه ربوبیت رب‌العالمین، پیام‌آور زیبایی، تعادل و تحول در عالم طبیعت، نماد نوآوری، طراوت و نشاط، فرصت محبت و مهربانی به یکدیگر و یادآور عظمت و رحمت و محبت خدای رحمان و رحیم است.

و چه نیکو فرمود رهبر عزیزمان حضرت امام خامنه‌ای (مدّ ظّله العالی):

«نوروز فرصتی است برای این‌که انسان به تحول درونی و به اصلاح امور روحی، معنوی و مادی خود بپردازد... اگر توانستید گوهر انسانی خود را درخشان‌تر کنید، حقیقتاً برای شما نوروز است.»

ضمن تشکر از پیام محبت‌آمیز جناب‌عالی، متقابلاً سال نو را تبریک عرض نموده، امیدوارم سال جدید، سرآغاز روزهای نو، زیبا و بانشاط و سرشار از سعادت و خوشبختی برای شما و برای مردم عزیزمان باشد.

محمدعلی انصاری

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان

پیام تبریک میلاد امام علی(ع)

حجت حق، از حریم حق، به امر حق عیان شد/روشن از نور رخش، ارض و سما، کون و مکان شد

خانه‌زاد حق ولادت یافت اندر خانهٔ حق/حق به مرکز جا گرفت، باطل گریزان از میان شد

سیزدهم رجب، یادآور روزی است که خداوند وجود مقدسی را به زمین عرضه داشت تا تمام خویش را برای معرفی اللّٰه گذارد.

چنین کرد و امیرالمؤمنین شد.

میلادش برهمهٔ آن‌ها که امیربودنش را پذیرفتند، مبارک باد.

شکراین نعمت فقط با معرفت او امکان‌پذیراست.

خداوندا، ما را شاکروجود مقدسش بفرما تا توفیق پیروی از فرامین امام عصر(عج) را بیابیم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۷/۰۱/۱۱

پاسخ پیام تبریک میلاد امام علی (۱۳ رجب ۱۴۳۹قمری) از سوی رئیس دائره‌المعارف بزرگ اسلامی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع)

پس از عرض سلام، تبریک شما به مناسبت فرارسیدن میلاد مبارک امام علی(ع) عزّوصول گردید. این میلاد مبارک را به شما و همهٔ اعضای خانوادهٔ گرامیتان تبریک می‌گویم.

کاظم موسوی بجنوردی

رئیس مرکز

پیام تبریک عید مبعث ۱۴۳۹قمری

با سلام و صلوات بر محمد و آل محمد

عید مبعث، ظهور تجلّی اعظم و جلوهٔ بزرگ منّت الهی را به شما دلدادهٔ ولایت تبریک عرض می‌نمایم.

مبارک است، ظهور منّت الهی، در برانگیختگی معلّمی که اجازه یافت تا با تلاوت آیات خدوند متعال و پاک نمودن جان‌ها، تعلیم کتاب و حکمت را به عهده گیرد.

امید است بشارت و انذارش را قدر دانسته و با پایداری بر معرفتِ الهی و نعمت حضرت رسول اکرم(ص)، اجازهٔ تعلّم از محضر معلّم حاضر حضرت بقیةالله الاعظم (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) را بیابیم. ان‌شاءالله.

دوام توفیقات جناب‌عالی را در سایهٔ الطاف خداوند متعال و در ظلّ عنایات خاصهٔ قطب عالم امکان، ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (عج) در جهت کسب همهٔ خوبی‌های محمد و آل محمد (ص)، مسألت دارم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۷/۰۱/۲۲

پاسخ پیام تبریک مبعث ۱۴۳۹ از سوی رئیس دائره‌المعارف بزرگ اسلامی

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

پس از عرض سلام، تبریک شما به‌مناسبت فرارسیدن عید خجستهٔ مبعث حضرت رسول اکرم(ص) عزّوصول گردید. این میلاد مبارک را به شما و همهٔ اعضای خانوادهٔ گرامیتان تبریک می‌گویم.

کاظم موسوی بجنوردی

رئیس مرکز

پاسخ پیام تبریک مبعث ۱۴۳۹ از سوی مدیر حوزه‌های علمیهٔ کشور

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و تحیّت

با احترام، عطف به نامهٔ شمارهٔ ۱۰۲/۱۵۴۸، مورّخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۱، متقابلاً فرارسیدن سال نو و همچنین عید مبعث را به جناب‌عالی تبریک و تهنیت عرض نموده، توفیقات روزافزونتان را از درگاه خداوند متعال مسألت می‌نمایم.

علیرضا اعرافی

ج) پیام‌های تبریک انتصاب به شخصیت‌های برجستهٔ علمی‌فرهنگی

مهم‌ترین عامل پویایی، رشد و توسعهٔ بهره‌وری، داشتن روابط متعامل با دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط با اهداف مشترک است. با رویکرد سیاست همکاری بین‌بخشی، می‌توان با هم‌افزایی منابع و امکانات بالقوه در راستای تحقق اهداف و برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی کوشش نمود. اتخاذ رویکرد برهم‌کنش و تعامل با مدیران مؤسسات فرهنگی، بر دامنهٔ توفیقات سازمانی می‌افزاید. بر همین اساس، مدیرعامل و تولیت مؤسسه با بهره‌مندی از این اصل، تلاش خود را مصروف ارتباط‌گیری و تعامل با مدیران دلسوز و متعهد کشور و مبادله تفاهم‌نامه‌های فرهنگی برای معرفی هرچه بیشتر مؤسسه و اهداف مقدس آن در راه اعتلابخشی به معارف اهل‌البیت(ع) نموده است که ذیلاً به بخشی از مکاتبات پیام‌های تبریک اشاره می‌کنیم.

تبریک انتصاب دکتر اسحاق صلاحی، رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی

سرور مکرّم جناب آقای دکتر اسحاق صلاحی

باسلام و صلوات برمحمد و آل محمد

احتراماً، ضمن تبریک سکان‌داری شما اندیشمند فرزانه، در هدایت سفینهٔ نماد فرهنگ ملتی که اسلام را سرمایهٔ دانش ساخته است، امید است مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان در راستای تفاهم‌نامهٔ فی‌مابین، توفیق همراهی در دستیابی به اهداف والای حضرت‌عالی را داشته باشد.دوام توفیقات جنابعالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا له الفداء) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل(ع) اصفهان (۱۳۹۰/۰۴/۰۵)

پاسخ پیام تبریک انتصاب؛ از سوی رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی

جناب آقای سیّدحسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع) اصفهان

با سلام

ضمن عرض تبریک فرارسیدن ایام ماه شعبان المعظم از پیام محبت آمیز جنابعالی و اظهار لطفی که به اینجانب داشتید تشکر و قدردانی می‌کنم.

رجاء واثق دارم با کمک و همکاری جنابعالی می‌توانیم در پیشبرد اهداف فرهنگی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران بیش از گذشته موفق باشیم.

برای جنابعالی دوام صحت و توفیقات روزافزون از درگاه پروردگار متعال خواستارم.

اسحاق صلاحی

تبریک انتصاب دکتر رسول زرگرپور، استاندار اصفهان

محضر شریف برادر ارجمند جناب آقای دکتر رسول زرگرپور

حضور پرفروغ حضرت‌عالی در عرصهٔ مدیریت و سکان‌داری استان اصفهان فرصت مغتنمی است تا برای این استان ولایت‌مدار که مهد تمدّن نبوی و علوی بوده است، رشد و بالندگی و برای جناب‌عالی قرب الهی را به همراه داشته باشد.

امید است تلاش‌های شایسته و خدمات ارزندهٔ شما مدیر لایق و ارزشمند موجب پذیرش در درگاه مقدس اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع) قرار گیرد و ثبت‌نام در دفتر یاران ایشان را به‌دنبال داشته باشد. مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) آرزومند است توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا فداه) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

(۱۳۹۲/۰۷/۰۶)

تبریک انتصاب دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار اصفهان

سرور مکرّم، استاد فرزانه جناب آقای دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد

شهردار اصفهان

حضور پرفروغ مجدّد حضرت‌عالی در عرصهٔ مدیریت و سکان‌داری پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی، فرصت مغتنمی است تا برای این استان ولایت‌مدار که مهد تمدّن نبوی و علوی بوده است، رشد و بالندگی و برای جناب‌عالی قرب الهی را به همراه داشته باشد. امید است تلاش‌های شایسته و خدمات ارزندهٔ شما مدیر لایق و ارزشمند موجب پذیرش در درگاه مقدس اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع) قرار گیرد و ثبت‌نام در دفتر یاران ایشان را به‌دنبال داشته باشد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) آرزومند است توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم

معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد. دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا فداه) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت ومدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۲/۰۷/۰۶)

تبریک انتصاب دکترسیّد عباس صالحی، معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

محضرشریف سرور مکرّم جناب دکترسیّد عباس صالحی

معاون محترم فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

با صلوات برمحمد و آل محمد

حضور پرفروغ حضرت‌عالی در عرصهٔ معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فرصت مغتنمی است تا برای این ملت که اسلام را سرمایهٔ دانش ساخته است، رشد و بالندگی و برای جناب‌عالی قرب الهی را به همراه داشته باشد.

امید است تلاش‌های شایسته و خدمات ارزندهٔ شما مدیر لایق و ارزشمند موجب پذیرش در درگاه مقدس اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع) قرار گیرد و ثبت‌نام در دفتر یاران ایشان را به‌دنبال داشته باشد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) آرزومند است توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (روحی و ارواحنا فداه) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۲/۰۷/۲۰)

تبریک انتصاب مهندس رضا امینی، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان

محضر شریف برادر ارجمند جناب آقای مهندس رضا امینی

رئیس محترم شورای اسلامی شهر اصفهان

با صلوات بر محمد و آل محمد

حضور پرفروغ حضرت‌عالی در عرصهٔ مدیریت و سکان‌داری شورای اسلامی شهر اصفهان فرصت مغتنمی است تا برای این شهر ولایت‌مدار که مهد تمدن نبوی و علوی بوده است، رشد و بالندگی و برای جناب‌عالی قرب الهی را به همراه داشته باشد.

امید است تلاش‌های شایسته و خدمات ارزندهٔ شما مدیر لایق و ارزشمند موجب پذیرش در درگاه مقدس اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع) قرار گیرد و ثبت‌نام در دفتر یاران ایشان را به‌دنبال داشته باشد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) آرزومند است توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (روحی و ارواحنا فداه) در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

۱۳۹۲/۷/۶

تبریک انتصاب دکتر محمود شیخ زین الدین؛ معاون تجاری سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

سرور مکرم جناب آقای دکتر محمود شیخ‌زین‌الدین

معاون محترم تجاری‌سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

سلام علیکم

احتراماً، ضمن تقدیر و تشکر از حضور پرفروغ حضرتعالی در جایگاه مدیریت شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان که موجب رشد و بالندگی در این عرصه گردید، بدین وسیله سکان داری شما اندیشمند فرزانه، در هدایت سفینه معاونت علمی و فناوری

ریاست جمهوری را به جنابعالی تبریک عرض می‌نمایم. امید است تجارب ارزشمند حضرتعالی نقش بسزایی در مسئولیت جدیدتان داشته و مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت علیهم السلام توفیق بهره مندی از عنایات ویژه شما دلسپرده ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل البیت علیهم السلام به سرتا سرعالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جنابعالی را از خداوند متعال در ظل توجهات خاصه ولی الله الاعظم حضرت حجه بن الحسن المهدی ارواحنا له الفداء در راه خدمت به مکتب اهل البیت علیهم السلام و جامعه ایران اسلامی خواهانم.

سید حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات ونشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان؛

۹۲/۱۱/۲۷

پاسخ تبریک انتصاب معاون تجاری سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

بسمه تعالی

برادر ارجمند جناب آقای سیّدحسین رضازاده

مدیرعامل محترم مؤسسه تحقیقات و نشرمعارف اهل بیت علیهم السلام

با سلام و احترام

بدینوسیله از ابراز لطف و محبت جنابعالی در ارسال پیام تبریک به اینجانب صمیمانه تشکرو سپاسگزاری می‌نمایم.

امید است به حول و قوه الهی در انجام مطلوب این مسئولیت با همیاری و مساعدت همه دلسوزان و نخبگان و فن آوران کشور عزیزاسلامی در دولت تدبیرو امید قدمهای مفید و مؤثری را برداریم.

با تشکرو تجدید احترام

محمود شیخ زین‌الدین

معاون تجاری‌سازی و نوآوری؛ ۹۲/۱۱/۲۸

تبریک انتصاب دکتر سیّد رضا صالحی امیری، رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی

سرور مکرّم جناب آقای دکترصالحی امیری

رئیس محترم سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ایران

با صلوات بر محمد و آل محمد سکانداری شما اندیشمند فرزانه در هدایت سفینهٔ سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ایران را به جناب‌عالی تبریک عرض می‌نمایم. امید است مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد. دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا له الفداء) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

(۱۳۹۲/۱۲/۰۴)

پاسخ پیام تبریک انتصاب رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی

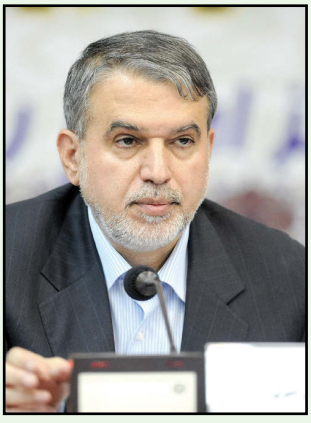

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و احترام

از بذل عنایت و اظهار لطف جناب‌عالی در ارسال پیام تبریک انتصاب این‌جانب، صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم. امید است با عنایت خداوند متعال، رهنمودهای مقام معظّم رهبری (مدّ ظلّه العالی)، همفکری و مساعدت اندیشمندان و تلاشگران عرصه‌های علم و فناوری، موهبت خدمتگزاری به نظام مقدس جمهوری اسلامی در دولت تدبیر و امید نصیب گردد. ضمن تبریک فرارسیدن سال نو، تداوم توفیق، سلامتی و سعادت آن وجود شریف را از خداوند منّان مسألت دارد.

سیّد رضا صالحی

رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ایران

تبریک انتصاب دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار قم

سرور مکرّم، استاد فرزانه جناب آقای دکترسیّد مرتضی سقائیان‌نژاد

شهردار شهرمقدس قم

با صلوات برمحمد و آل محمد

سکانداری شما اندیشمند فرزانه در هدایت شهرداری شهر مقدس قم، شهر فقه و اجتهاد و پایگاه بزرگ مرجعیت و کسب افتخار خادمی کریمهٔ اهل‌بیت حضرت فاطمهٔ معصومه(س) موهبتی الهی است که نصیبتان گردید، این موهبت الهی مبارکتان باد.

بدون شک خدمات ماندگار و خالصانهٔ جناب‌عالی در شهرتاریخی‌مذهبی اصفهان برای همیشه برلوح زرین تاریخ پرافتخار دیار نصف جهان خواهد درخشید.

از خداوند منّان، عزت، سربلندی و توفیق خدمت به جامعهٔ اسلامی همراه با سلامتی و طول عمربابرکت تحت عنایات خاصهٔ قطب عالم امکان، حضرت بقیه‌الله الاعظم، حجت ابن الحسن العسکری (روحی و ارواحنا فداه) خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۴/۰۳/۱۶)

پاسخ تبریک انتصاب؛ شهردار قم

حمد و سپاس خاص ذات کریمانه حضرت حق است که توفیق خدمتگزاری در شهر کریمه اهل بیت(ع) را نصیبمان نمود.

برادر ارجمند جناب آقای رضازاده

سلام علیکم

با احترام برخود لازم می‌دانم از کرامت طبع بی‌بدیل و لطف و احسان بی‌نظیر، مراتب مودت و محبت خود را که با ارسال پیام تبریک نسبت به انتصاب اینجانب صمیمانه بیان داشته‌اید به رسم ادب و ارادت متقابل تشکر نمایم. امیدوارم در ظل توجهات حضرت ولیعصر (عج) و با همدلی و همکاری جنابعالی در توسعه کمی و کیفی اهداف متعالی شهر کریمه اهل بیت (س) با هم اندیشی، همسویی، همفکری، تعامل و تفاهم سازنده و ارزنده جنابعالی موفق و موید باشیم.

دکترسیّدمرتضی سقائیان نژاد؛ ۹۴/۳/۳۰

تبریک انتصاب دکتر مهدی جمالی‌نژاد، شهردار اصفهان

سرور مکرّم جناب آقای دکتر مهدی جمالی‌نژاد

شهردار محترم و معزّز اصفهان

با صلوات بر محمد و آل محمد

احتراماً، حضور پرفروغ جناب‌عالی در عرصهٔ مدیریت و سکانداری پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی، فرصت مغتنمی است تا برای این شهر ولایت‌مدار که مهد تمدن نبوی و علوی بوده است، رشد و بالندگی و برای جناب‌عالی قرب الهی را به همراه داشته باشد.

امید است سوابق و تجربیات ارزشمندتان موجب رشد و شکوفایی و اعتلای فرهنگ شهری و احیای ارزش‌های معنوی در اصفهان گردد و مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شما دلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتاسر عالم است، داشته باشد.

از خداوند منّان برای جناب‌عالی عزت، سربلندی و توفیق خدمت به جامعهٔ اسلامی همراه با سلامتی و طول عمر بابرکت تحت عنایات خاصهٔ قطب عالم امکان، حضرت بقیةالله الاعظم، حجت ابن الحسن العسکری (روحی و ارواحنا فداه) خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۴/۰۴/۰۱

پاسخ پیام تبریک انتصاب شهردار اصفهان

جناب آقای رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

با سلام و تحیت

خدمت در نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران از نعمات عظیم خداوندی است که آن را شکری دوچندان بایسته است و مسند خدمتگزاری به مردم توفیقی والاست. از این‌که با مناعت طبع و عزت نفس بی‌نظیر، مراتب لطف و محبت وافر خویش را با ارسال پیام تبریک نسبت به این‌جانب ابراز داشتید، به رسم ادب و احترام بی‌نهایت سپاسگزارم. امید توفیق همواره قرین کار و دعای خیر مزید راهتان باشد.

مهدی جمالی‌نژاد

شهردار اصفهان (۱۳۹۴/۰۴)

تبریک انتصاب حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیهٔ کشور

سرور ارجمند، ذُخرالاعزه حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای دکترحاج شیخ علیرضا اعرافی (دام عزّه) مدیرحوزه‌های علمیهٔ سراسر کشور

سلام علیکم

احتراماً، بدین‌وسیله مراتب تبریک عهده‌داری مسئولیت حوزه‌های علمیهٔ سراسر کشور را اعلام می‌دارم. امید است با این حضور در موقعیت حساس فرهنگی جهان و با هماهنگی جامعه المصطفی العالمیه، پاسخ مناسب برای حل مشکلات اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی از متن معارف الهی تشیّع اثنی‌عشری استخراجی کامل‌تر یافته و عرضهٔ آن، زمینهٔ طرح حقیقت را بیشتر فراهم نماید. از خداوند متعال دوام توفیقات جناب‌عالی را در ظلّ توجهات ولی‌الله الاکبر، بقیه‌الله الاعظم، قطب عالم امکان، مولای اِنس و جانّ، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (روحی و ارواحنا فداه) در راه خدمت به مکتب نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات ونشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

(۱۳۹۵/۰۴/۳۰)

پاسخ پیام تبریک انتصاب مدیر حوزه‌های علمیهٔ کشور

جناب مستطاب آقای سیّد حسین رضازاده (زید عزّه)

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

سلام علیکم

ضمن تقدیر و تشکر از ارسال نامهٔ تبریک برای این‌جانب، بهروزی و سربلندی جناب‌عالی را در خدمت به اسلام و مسلمین از درگاه خداوند متعال و در ظلّ توجهات حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج) مسألت دارم و امیدوارم با عنایت به رهنمودهای حکیمانهٔ مقام معظّم رهبری (مدّ ظلّه العالی) و مراجع عظام، شاهد رشد و بالندگی هرچه بیشتر باشیم.

علیرضا اعرافی

مدیرحوزه‌های علمیه (۱۳۹۵/۰۵/۰۵)

تبریک انتصاب مهندس محمود خسروی، معاون وزیر و رئیس هیئت‌مدیرهٔ شرکت ارتباطات زیرساخت

سرور مکرّم جناب آقای مهندس محمود خسروی

معاون محترم وزیر و رئیس هیئت‌مدیرهٔ شرکت ارتباطات زیرساخت

با صلوات بر محمد و آل محمد

سکانداریشما اندیشمند فرزانه در هدایت سفینهٔ شرکت ارتباطات زیرساخت را محضر جناب‌عالی تبریک عرض می‌نمایم.

امید است مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شمادلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتا سر عالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا له الفداء) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و درراستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۲/۰۸/۱۱

پاسخ پیام تبریک انتصاب معاون وزیر و رئیس شرکت ارتباطات زیرساخت

برادر ارجمند جناب آقای رضازاده

تولیت و مدیرعامل محترم مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

پیام تبریک جناب‌عالی به مناسبت انتصاب این‌جانب واصل گردید. از حُسن نظر حضرت‌عالی تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم.

امیدوارم با عنایت پروردگار در سالی که به نام حماسهٔ سیاسی و حماسهٔ اقتصادی از سوی رهبر فرزانهٔ انقلاب نامگذاری شده است، در چارچوب سیاست‌ها و راهبردهای وزارت متبوع، شاهد پیشرفت و توسعهٔ روزافزون امور ارتباطات کشور باشیم.

محمود خسروی

تبریک انتصاب مهندس محمدحسین ملک‌احمدی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

سرور مکرّم و ارجمند جناب آقای مهندس محمدحسین ملک‌احمدی

دبیرکل محترم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

سلام علیکم

احتراماً، ضمن تقدیر و تشکر از اهتمام و پشتیبانی‌های ویژهٔ جناب‌عالی در راه‌اندازی کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) بدین‌وسیله سکانداری شما اندیشمند فرزانه در هدایت سفینهٔ نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور را به جناب‌عالی تبریک عرض می‌نمایم. امید است با حمایت و پشتیبانی جناب‌عالی که از خادمان توسعهٔ فرهنگ اهل‌البیت(ع) می‌باشید، اهداف عالیهٔ این مؤسسه در راستای اعتلای توسعهٔ تمدن اسلامی در سطح جهان تحقق یابد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا له الفداء) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۲/۱۱/۲۷

پاسخ پیام تبریک انتصاب دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

جناب آقای سیّد حسین رضازاده

تولیت محترم و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

احتراماً، پیام تبریک شما به مناسبت انتصاب، مایهٔ دلگرمی این‌جانب برای پیشبرد نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. با تشکر صمیمانه از لطف جناب‌عالی، امیدوارم همچنان مشمول دعای خیرتان باشیم.

محمدحسین ملک‌احمدی

دبیرکل

تبریک انتصاب دکتر سیّد عباس صالحی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

سرور مکرّم جناب آقای دکترسیّد عباس صالحی

وزیرمحترم و معزّز فرهنگ و ارشاد اسلامی

سلام علیکم

سکانداری اندیشمند فرزانه در هدایت سفینهٔ نماد فرهنگ ملتی که اسلام را سرمایهٔ دانش ساخته است،براین ملت مبارک باد.

امید است مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) توفیق بهره‌مندی از عنایات ویژهٔ شمادلسپردهٔ ولایت را در راستای اهداف والای خود که انتقال اقیانوس عظیم معارف اهل‌البیت(ع) به سرتا سرعالم است، داشته باشد.

دوام توفیقات جناب‌عالی را از خداوند متعال در ظلّ توجهات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن المهدی (ارواحنا له الفداء) و در راه خدمت به مکتب اهل‌البیت(ع) و در راستای بالابردن سطح فرهنگ دینی جامعه خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۰۵/۲۹

د) پیام‌های تسلیت به شخصیت‌های برجستهٔ علمی و فرهنگی

انسان‌ها با تعامل در زندگی اجتماعی، در ساحت‌های وجودی همدیگر هم مؤثرند. معرفی شخصیت‌های علمی و فرهنگی برای جامعه و به‌ویژه نسل جوان ضرورتی است اجتناب‌ناپذیر به‌منظور معرفی الگوهای مناسب در راستای حفظ هویت دینی و ارزش‌های جامعه که موجبات هنجاربخشی به روابط و مناسبات فردی و اجتماعی و دوام و بقای سازوارهٔ حیاتی جامعه را فراهم می‌آورد.

برای حفظ انسجام اجتماعی و اتصال نسلی، بزرگداشت مفاخر فرهنگی، رویکرد عالمانه‌ای است که موجب حفظ هویت دینی و یکپارچگی اجتماعی می‌شود. دراین‌راستا نیز مدیرعامل و تولیت مؤسسه با درک دقیق از کارکرد بزرگداشت مفاخر و پیام به جامعهٔ مخاطب به‌ویژه نسل جوان، با پیام‌های تسلیت، فقدان عالمان دین و مفاخر فرهنگی انسجام و اتصال بین‌نسلی را وجههٔ همّت خویش قرار داده است که به تعدادی از این پیام‌ها به شرح ذیل اشاره می‌کنیم:

تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد حکیم‌الهی

قال امیرالمؤمنین علی(ع) «الْمُؤْمِنُ الْعَالِمُ أَعْظَمُ أَجْراً مِنَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْغَازِی فِی سَبِیلِ اللهِ» (تحفه‌الأولیاء (ترجمة اصول کافی)، ج ۱، ص ۱۵۵).

«وَ إِذَا مَاتَ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَةِ» (محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

سرور مکرّم حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای حاج مجید حکیم‌الهی

سلام علیکم

این بار پیام «ارجعی الی ربک» را عالم فرزانه، مجاهد متقی و محبوب دل مؤمنان خداجوی،«حضرت آیت‌الله حاج شیخ محمد حکیم‌الهی»لبیک گفت و شیعیان را در غم و اندوه خود داغدار کرد. ارتحال ملکوتی این عالم ربانی که عمری را در راستای نشر معارف گهربار اهل‌البیت(ع)در حوزه‌های علمیه صرف نمود و در ایام شهادت ششمین اختر تابناک آسمان ولایت و امامت، حضرتامام جعفر صادق(ع)دعوت حق را لبیک گفت را به ساحت مقدس امام زمان(عج)و حضرت‌عالی و اخوان محترمتان و بیت مکرّم تسلیت عرض نموده واز خداوند منّان برای آن عالم جلیل‌القدر بهترین پاداش صالحان و همجواری با ائمهٔ اطهار(ع) را آرزومندیم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)اصفهان

تسلیت به مناسبت درگذشت حاج سیّد بهاءالدین میرمحمدصادقی

﴿یا أَیَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعی إِلی رَبِّکِ راضِیَةً مَرْضِیَّةً فَادْخُلی فی عِبادی وَ ادْخُلی جَنَّتی﴾ (فجر، آیات ۲۷ تا ۲۹).

سرور مکرّم، ذُخرالاعزه جناب آقای حاج سیّد علاءالدین میرمحمدصادقی (دام عزّه العالی) درگذشت خیّرخدمتگذار و متعهد، مرحوم مغفور حاج سیّد بهاءالدین میرمحمدصادقی را به جناب‌عالی و خاندان مکرّمتان تسلیت عرض می‌نمایم.

بدون شک خدمات برجسته و خالصانهٔ این بزرگ‌مرد که حامی مؤسسات خیریهٔ عام‌المنفعه در جهت رفاه مسلمین انجام پذیرفته، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه و همجواری با خاتم‌النبیین، حضرت محمد ابن عبد الله(ص) در بهشت برین خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)اصفهان

۱۳۸۸/۱۰/۱۵

تسلیت به مناسبت درگذشت پدر آقای دکتر سیّد محمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی

«یا أَیَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعی إِلی رَبِّکِ راضِیَةً مَرْضِیَّةً فَادْخُلی فی عِبادی وَ ادْخُلی جَنَّتی» (فجر، آیات ۲۷ تا ۲۹).

سرور مکرّم جناب آقای دکترسیّد محمد حسینی

وزیرمحترم فرهنگ و ارشاد اسلامی

درگذشت ابوی بزرگوارتان، معلّم اخلاق مرحوم مغفور حاج سیّد علی حسینی را به جناب‌عالی و خاندان مکرّمتان تسلیت عرض می‌نمایم.

بدون شک خدمات برجسته و خالصانهٔ این بزرگ مرد که در راه خدمت به مسلمین انجام پذیرفته،موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه و همجواری با خاتم‌النبیین، حضرت محمد ابن عبدالله(ص)در بهشت برین خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ‌ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج)و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع)اصفهان

۱۳۸۹/۰۲/۱۱

تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله‌العظمی محمدتقی بهجت

إنّا لله و إنّا إلیهِ رَاجِعُونَ

ارتحال ملکوتی عارف کامل، مرجع تقلید، عامل برکات آسمانی حضرت آیت‌الله‌العظمی محمدتقی بهجت را به محضرمقدس حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج)، حوزه‌های علمیه، جهان تشیع و مقام معظّم رهبری تسلیت عرض می‌نمایم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۸۸/۰۲/۲۸

تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی

إنّا لله و إنّا إلیهِ رَاجِعُونَ

پیامبر اکرم(ص): «إذا ماتَ عالِمٌ ثُلِمَ فِی الإسلامِ ثُلمَةً لا یَسُدُّها شَیءٌ»؛ «آن‌گاه که عالمی از دنیا رود، شکافی در اسلام پدیدار می‌شود که هیچ‌چیز آن را به‌هم نمی‌آورد» (محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

ارتحال عالم متّقی، فقیه کامل، استاد عامل و افتخار حوزهٔ علمیهٔ اصفهان حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی (رضوان الله تعالی علیه) را به ساحت مقدس بقیةالله الأعظم امام زمان (عج) و بیت مکرّم ایشان تسلیت عرض می‌نمایم.

بدون شک آثار باقیهٔ آن عالم عالی‌مقام همچون تأسیس مدارس علمیه، ده‌ها مؤسسهٔ خیریه و پروش شاگردان ممتاز و سربازانی جان‌به‌کف در راه دفاع از حریم ولایت و امامت، نام و یاد آن بزرگ‌مرد را در تاریخ عالمان پرافتخار این دیار برای همیشه زنده نگاه خواهد داشت. رهروی ذوی‌الحقوق ایشان از مکتب فقهی و مشی اجتماعی این فقیه اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) که چون ستاره‌ای در آسمان فقاهت خواهد درخشید را از خداوند متعال مسألت می‌نمایم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۸۹/۱۲/۱۵

تسلیت به مناسبت درگذشت قاری بین‌المللی، هادی پیشرو

«یا أَیَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعی إِلی رَبِّکِ راضِیَةً مَرْضِیَّةً فَادْخُلی فی عِبادی وَ ادْخُلی جَنَّتی» (فجر، آیات ۲۷ تا ۲۹).

جان می‌دهم به شوق لقای تو یا حسی
تا برسرم تو پا ننهی، جان نمی‌دهم

با نهایت تأسف و تأثّر، عروج ملکوتی نخبه و چهرهٔ شاخص جامعهٔ قرآنی استان اصفهان، جناب آقای هادی پیشرو را به جامعهٔ قرآنی و بیت مکرّمشان تسلیت عرض می‌نمایم.

بدون شک تلاش‌های علمی و فعالیت‌های خالصانهٔ این عزیز در عرصه‌های بین‌المللی و کسب برترین رتبه‌های جهانی، موهبت الهی بود که نصیب ایشان گردید.

امید است آمیخته‌نمودن فضای دانشگاه و محافل علمی مذهبی این شهرولایت‌مدار به صوت دلنشین قرآن ایشان، موجب بهترین پاداش صالحان و همجواری با خاتم‌النبیین حضرت محمد ابن عبد الله(ص) و اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) در بهشت برین و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) برای آن عزیز گردد.

از خداوند متعال صبر و شکیبایی، طول عمر برای بازماندگان و رحمت و غفران الهی را برای آن یار سفرکرده آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده
تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان
۱۳۹۱/۱۰/۰۵

تسلیت به مناسبت درگذشت آیت‌الله حاج شیخ آقامجتبی تهرانی

«إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْ ءٌ»؛ «آن‌گاه که عالمی از دنیا رود، شکافی در اسلام پدیدار می‌شود که هیچ‌چیزآن را به‌هم نمی‌آورد» (محاسن، ج۱، ص ۲۳۳).

احتراماً، ارتحال ملکوتی عارف کامل، عامل برکات آسمانی، مصداق بارز و استاد شاخص اخلاق حمیده، مرحوم آیت‌الله حاج شیخ آقامجتبی تهرانی(ره)را به محضر مقدس حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج)، مقام معظّم رهبری (مدّ ظلّه العالی)، حوزه‌های علمیه، جهان تشیع و بیت مکرّم ایشان تسلیت عرض می‌نمایم.

درگذشت این استاد اخلاق که راهنمای اندیشه و عمل ره‌جویان و سالکان طریق معرفت بودند، ضایعه‌ای جبران‌ناپذیر برایحوزه‌های علمیه و جامعهٔ روحانیت و جامعهٔ ایران اسلامی، به‌ویژه ارادتمندان و جوانانی که از مجالس پرفیض و درس‌های سازندهبهره‌مند می‌شدند، خواهد بود.

بدون شک عمربا برکت این عالم فرزانه که در راستای نشرمعارف گهربار اهل‌البیت(ع) در حوزه‌های علمیه صرف گردید، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه خواهد گردید.

از خداوند منّان برای آن فقیه شیعه بهترین پاداش صالحان و همجواری با ائمهٔ اطهار(ع) را آرزومندیم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۱/۱۰/۱۶

تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله سیّد محمدباقر موحد ابطحی

﴿إِنَّمَا يَخْشَى اللهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاء إِنَّ اللهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ﴾ (فاطر، ۲۸).

ارتحال جانگداز مجاهد نستوه، محدّث عظیم‌الشأن، مدافع ارزش‌های مکتب گهربار و نورانی اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع)، چهره‌ای ماندگار در آسمان فقاهت، ستاره‌ای درخشان در حوزه‌های علمیهٔ جهان تشیّع، مرحوم خُلدآشیان حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدباقر موحد ابطحی (قدّس الله نفسه الزکیه) را به پیشگاه قطب عالم امکان، امام زمان حضرت حجت ابن الحسن المهدی (روحی ارواحنا فداه) و مراجع بزرگوار تقلید، حوزه‌های علمیهٔ جهان اسلام و خاندان معظّم ایشان تسلیت عرض می‌نماییم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۲/۱۱/۱۷

تسلیت به مناسبت درگذشت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدباقر موسوی شیرازی

«إِذَا مَاتَ اَلْمُؤْمِنُ اَلْفَقِيهُ ثُلِمَ فِي اَلْإِسْلاَمِ ثُلْمَةٌ لاَ يَسُدُّهَا شَيْءٌ» (محاسن، ج۱، ص ۲۳۳).

رحلت عالم ربانی و فقیه صمدانی، حضرت آیت‌الله آقای حاج سیّد محمدباقر شیرازی (رضوان‌الله تعالی علیه) را به محضر مقدس حضرت بقیةالله الاعظم(عج)، مقام معظّم رهبری و حوزه‌های علمیه، جهان تشیع، و بیت مکرّم ایشان تسلیت عرض می‌نمایم.

روح ملکوتی مرجع عالی‌قدر جهان تشیّع، مجاهد نستوه و مدافع حریم اهل‌بیت(ع) حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد محمدباقر موسوی شیرازی(ره) به ملکوت اعلی پیوست. بدون شک عمر با برکت این عالم فرزانه که در راستای نشر معارف گهربار اهل‌البیت(ع) در حوزه‌های علمیه صرف گردید، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه خواهد گردید. از خداوند منّان برای آن فقیه شیعه بهترین پاداش صالحان و همجواری با ائمهٔ اطهار(ع) را آرزومندیم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۳/۰۲/۲۴

تسلیت به مناسبت ارتحال حاج سیّد عبدالمهدی آل‌طعمه

«رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاء الزَّكَاةُ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ»

خانوادهٔ محترم آل‌طعمه موسوی

درگذشت خیّر خدمتگذار و متعهد، مرحوم مغفور حاج سیّد عبدالمهدی آل‌طعمه موسوی را به خاندان مکرّمتان و جامعهٔ خیّرین کشور تسلیت عرض می نمایم.

بدون شک خدمات برجسته و خالصانهٔ این بزرگمرد که حامی مؤسسات خیریهٔ عام‌المنفعه در جهت خدمت به جامعه انجام پذیرفته، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه و همجواری با خاتم‌النبیین، حضرت محمد ابن عبدالله(ص) در بهشت برین خواهد بود . از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبرو شکیبایی و طول عمربرای بازماندگان را آرزومندم .

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۴/۰۳/۰۶

تسلیت به مناسبت درگذشت بانوی فاضله علویهٔ همایونی

درگذشت عالمهٔ فاضله، بانو علویهٔ همایونی که از مفاخر دینی و چهرهٔ ماندگار حوزهٔ علمیهٔ خواهران بودند به همهٔ بازماندگان تسلیت می‌گویم.

ترک دنیا برای دائمی‌نمودن مهمانی خدا، تحفهٔ رمضان بود که از جانب میزبان به مرحومه حاجیه‌خانم علویهٔ همایونی رسید.

گرچه این «سفرنامه» به دست ما نخواهد رسید، اما چون این هجرت با«عشق ذوی‌القربی» طی می‌شود،«نسیم ولایت» او را فراخواهدگرفت و سرّی از «اسرار الآیات» الهی خواهد شد.

شاید این امانت به امین رسد که دانش‌آموخته‌اش چون او، «مظهر خلاقیت الله» شد.

رهجویان راه، مسیر را از کسی دریافت می‌کنند که سادات را زینت شده و مکتب فاطمه(س) اوّلین آموزگارش بوده است؛ طوبی لها!

از خداوند متعال علوّ درجات و همجواری در بهشت برین با حضرت صدیقهٔ طاهره فاطمهٔ زهرا(س) را برای آن بانوی عالمه و پرهیزکار مسألت می‌نمایم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۵/۰۴/۱۰

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج‌آقا سیّد تقی طباطبایی قمی

«إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْ ء»(محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

جان می‌دهم به شوق لقای تو یا حسین
تا برسرم تو پا ننهی، جان نمی‌دهم

رحلت فقیه عالی‌مقام، حضرت آیت‌الله حاج‌آقا سیّد تقی طباطبایی قمی (قدّس سرّه)، فرزند صالح مرجع و زعیم بزرگ عالم تشیّع مرحوم آیت‌الله حاج‌آقا سیّد حسین طباطبایی قمی که از نمونه‌های شاخص و برجستهٔ علم و تقوا و مدافع مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) بودند را به بیت معظّمٌ‌له و محضرمراجع بزرگوار، همچنین حوزهٔ مقدسهٔ علمیهٔ نجف و قم و روحانیت معظّم و... تسلیت عرض می‌نمایم.

فقدان این عالم متقی خسارتی بزرگ و جبران‌ناپذیر به عالم تشیّع بود. ایشان ازجمله یادگاران و شاگردان مکتب زعیم عالی‌قدر حوزهٔ علمیهٔ نجف‌اشرف، مرحوم حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد ابوالقاسم خویی(ره) به‌شمار می‌آمدند.

ان‌شاءالله خدمات ارزشمند و تأثیرگذار این عالم ربانی و مجاهد نستوه به آستان مقدس اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع)، خاصه حضرت سیّدالشهداء(ع)، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه و هم‌نشینی با یاران باوفای حضرت سیّدالشهداء(ع) و برخورداری از شفاعت حضرتش خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن فقیه و عالم عالی‌مقام که از مدافعین و مروّجین مکتب شیعهٔ امامیه بودند، علوّ درجات و همجواری با اهل‌البیت عصمت و طهارت(ع) و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ قطب عالم امکان، ولی‌الله الاعظم، حضرت حجت ابن الحسن العسکری(عج) و برای بازماندگان صبرجمیل مسألت می‌نمایم.

سیّد حسین رضازاده
تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان
۱۳۹۵/۰۸/۰۷

تسلیت به مناسبت درگذشت ذاکر اهل‌بیت(ع)، سلیم مؤذن‌زادهٔ اردبیلی

«مَنْ قالَ فینا بَیْتَ شِعْرٍ بَنَی اللهُ لَهُ بَیْتاً فِی الْجَنَّةِ»؛ «هرکس در راه ما و برای ما یک بیت شعر بسراید، خداوند برای او خانه‌ای در بهشت بنا می‌کند» (وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۴۶۷).

درگذشت سلطان‌الذاکرین، مرحوم مغفور سلیم مؤذن‌زادهٔ اردبیلی را به خانوادهٔ وی و دلدادگان اربعین حسینی تسلیت عرض می‌نمایم.

وی که از ذاکران و نوحه‌سرایان شاخص و عالی‌مقام اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) بود، با نوحه‌های خود توانست سیل عظیمی از مشتاقان و دلسوختگان حسینی را به سوی خود جذب کند.

پیرغلام حسینی و پرورش‌یافتهٔ خاندان ولایی، عمربابرکت خود را با تأسّی به سیرهٔ سرور و سالارشهیدان امام حسین(ع) در راستای ترویج و تبلیغ فرهنگ شیعی وقف کرد.

بدون شک خدمات برجسته و خالصانهٔ این بزرگ‌مرد که در مدح و منقبت اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) انجام پذیرفته، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبه و همجواری با اباعبدالله الحسین(ع) در بهشت برین خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن ذاکرباخلاص بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و برای بازماندگان ارجمند صبرو شکیبایی و طول عمررا آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۵/۰۹/۰۲

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت مرجع عالی‌قدر حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد عبدالکریم موسوی اردبیلی

قال امیرالمؤمنین علی(ع)

«وَ إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَة» (محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

سرور مکرّم حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد علی موسوی اردبیلی

درگذشت عالم فرزانه، فقیه مجاهد و مرجع عظیم‌الشأن شیعه، «حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد عبدالکریم موسوی اردبیلی» که در روزهای پایانی ماه صفرالمظفر پیام «ارجعی الی ربک» را لبیک گفت به دوستداران، مقلّدان، حضرات علمای اَعلام، حوزه‌های علمیه و به‌ویژه خانوادهٔ معظّمتان تسلیت عرض می‌نمایم.

این عالم مبارز و یار دیرین انقلاب علاوه بر فعالیت‌ها و اقدامات برجسته در عرصهٔ سیاسی، توانست در فضای علمی و دینی کشور نیز نقش تأثیرگذاری را ایفا نماید.

نام و یاد و خاطرهٔ این عالمفرزانه برای همیشه بر تاریخ پرافتخار عالمان و خادمان به مذهب حقهٔ جعفری خواهد درخشید.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۵/۰۹/۰۴

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج اکبر هاشمی رفسنجانی

«إِنَّا لله و إِنّا إِلَیهِ رَاجِعُونَ»

درگذشت یار صدیق انقلاب، مجاهد خستگی‌ناپذیر، سیاستمداری شاخص و عالی‌مقام، مدیری توانمند، یاری وفادار به مکتب و نظام و رهبری، حضرت آیت‌الله حاج شیخ اکبرهاشمی رفسنجانی تسلیت باد.

دو اثر ماندگار ایشان یعنی بیست جلد تفسیر راهنما و نُه جلد فرهنگ قرآن و سایر آثار ارزشمند مکتوب این عالم مجاهد، در کنار مجاهدت‌های سیاسی‌اجتماعی، ماندگاری یاد او در تاریخ ایران اسلامی را تداوم می‌بخشد.

بدون شک نام و یاد این رجل علمی و سیاسی که از پرورش‌یافتگان مکتب علمی و سیاسی رهبرکبیرانقلاب اسلامی ایران بوده‌اند برای همیشه برلوح زرین تاریخ پرافتخار خادمان ایران اسلامی خواهد ماند.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید علوّ درجات و حشربا ائمهٔ معصومین(ع) و بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبرو شکیبایی و طول عمربرای بازماندگان این شخصیت گرانقدر را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۵/۱۰/۲۰

پاسخ پیام تسلیت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ اکبر هاشمی رفسنجانی از سوی فرزند ایشان، محسن هاشمی

جناب آقای رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع)

سلام علیکم

احتراماً، پیام تسلیت محبت‌آمیزجناب‌عالی واصل گردید. این‌جانب از ابراز همدردی شما سپاسگزارم.

با امید به پیمودن راه حضرت آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، آرزوی توفیق جناب‌عالی را از خداوند متعال دارد.

محسن هاشمی (۱۳۹۵/۱۱/۰۷)

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد مهدی ابن‌الرضا خوانساری

«إذا ماتَ عالِمٌ ثَلُمَ فِی الإسلامِ ثُلمَهً لا یَسُدُّها شَیءٌ»؛ «آن‌گاه که عالمی از دنیا رود، شکافی در اسلام پدیدار می‌شود که هیچ‌چیز آن را به‌هم نمی‌آورد» (محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای حاج سیّد محسن ابن‌الرضا خوانساری

احتراماً، ارتحال عالم ربانی، مدافع حریم ولایت و امامت و استاد عالی‌مقام حوزهٔ علمیهٔ خوانسار،مرحوم آیت‌الله حاج سیّد مهدی ابن‌الرضا خوانساری(ره)را به محضر مقدس حضرت بقیه‌الله الاعظم(عج)، بیت معظّم ایشان، حوزه‌های علمیه، شاگردان آن عالم ربانی تسلیت عرض می‌نمایم.

این عالم فرزانه که از ذخائر گرانسنگ جامعهٔ روحانیت و خدمتگزار به مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) بودهو در راستای احیای حوزهٔ علمیهٔ خوانسار و رشد و توسعهٔ مذهب حقهٔ جعفری در آن دیار تلاش خستگی‌ناپذیرو همّتی والا و تأثیرگذار داشتند، موجب سعادت ابدی و نیل به حیات طیّبهٔ ایشان خواهد گردید.

بدون شک ضایعهٔ ارتحال این عالم ربانی که عمر بابرکت خود را در راستای نشر و گسترش معارف دینی و اسلامی و تأسیس مدارس علمیه در خوانسار صرف نمود، برای حوزه‌های علمیه و جامعهٔ روحانیت، ثلمه‌ای جبران‌ناپذیرخواهد بود.

نام و یاد و خاطرهٔ این عالم فرزانه برای همیشه برتاریخ پرافتخار عالمان و خادمان به مذهب حقهٔ جعفری خواهد درخشید.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ‌ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۰۱/۰۵

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت آیت‌الله حاج سیّد حسن صالحی

قال امیرالمؤمنین علی(ع): «وَ إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَة»؛ «آن‌گاه که عالمی از دنیا رود، شکافی در اسلام پدیدار می‌شود که هیچ‌چیز تا روز قیامت آن را به‌هم نمی‌آورد» (محاسن، ج ۱، ص ۲۳۳).

محضر شریف و مبارک سرور مکرّم، فرهیختهٔ گرانمایه، جناب آقای دکتر سیّد عباس صالحی

معاونت محترم امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ارتحال عالم ربانی، مدافع حریم ولایت و امامت و استاد عالی‌مقام و برجستهٔ حوزهٔ علمیهٔ خراسان رضوی، مرحوم خُلدآشیان آیت‌الله حاج سیّد حسن صالحی(ره) که در لیالی ایام‌البیض ماه رجب‌المرجب، ماه، ماه رحمت و روز، روز دعا و مناجات، پیام «ارْجِعِی إِلی رَبِّکِ» را لبیک گفت را به دوستداران، حوزهٔ علمیه و به‌ویژه خانوادهٔ معظّم جناب‌عالی تسلیت عرض می‌نمایم.

نام و یاد و خاطرهٔ این عالم فرزانه برای همیشه بر تاریخ پرافتخار عالمان و خادمان به مذهب حقهٔ جعفری خواهد درخشید.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۰۱/۲۸

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت مهندس سیّد رحیم رفیعی‌پور علوی

«إِنَّا لله و إِنّا إِلَیهِ رَاجِعُونَ»

خانوادهٔ محترم و معزّز رفیعی‌پور علوی

درگذشت شخصیتی والامقام، عمده‌الاعلام، سلالهٔ‌السادات، خادم‌الحجه، مرحوم خُلدآشیان، مهندس سیّد رحیم رفیعی‌پور علوی که از خادمین و محبّین قطب عالم امکان حضرت حجه ابن الحسن العسکری (روحی و ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) بودهو خدمات شایانی را در راه گسترش فرهنگ مهدویت در دوران حیات بابرکت خود به جامعه ارائه نموده، موجب تأثّر و تألّم فراوان گردید.

بی‌تردید خدمات ارزشمند این دلباختهٔ امام زمان(عج) در تأسیس و بنیان‌گذاری سازمان آموزشی ابابصیر،درخشش چشم‌گیر فعالیت‌های ایشان در انجمن مددکاری امام زمان(عج)، تلاش در جهت تأسیس و راه‌اندازی دفترتهران و سایرخدمات ارزشمند ایشان از باقیات‌الصالحات او محسوب خواهد شد.

عبودیت، اخلاص، تزکیهٔ نفس، اخلاق نیکو، دستان سخاوتمند، محبت‌های بی‌منّت و بی‌هیاهوی ایشان، برای همیشه در یاد و خاطرهٔ بازماندگان و دوستان ایشان جاودانه خواهد ماند.

بدون شک تلاش‌ها و خدمات برجستهٔ ایشان در رشد و توسعهٔ صنعت، فعالیت‌های خیر و عام‌المنفعهٔ آن عزیز، به‌عنوان الگویی مناسب برای همیشه سرلوحهٔ زندگی فرزندان و دوستان قرار خواهد گرفت.

از خداوند متعال برای آن فقید سعید علوّ درجات و حشربا ائمهٔ معصومین(ع) و بهترین پاداش صالحانو بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) را درخواست نمودهو صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان و یاران آن شخصیت گرانقدر را آرزومندم.

روحش شاد و یادش گرامی باد.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۰۲/۰۴

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ غلامرضا فیروزیان

قال علی(ع): «إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْ ءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَةِ»؛ «هرگاه عالمی بمیرد، رخنه‌ای جبران‌ناپذیر در اسلام ایجاد می‌شود» (محاسن، ج۱، ص ۲۳۳).

روح ملکوتی مجاهد خستگی‌ناپذیر، مبلّغی عالی‌مقام، مدافعی توانمند از سنگر مذهب حقهٔ جعفری، حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ غلامرضا فیروزیان به ملکوت اعلی پیوست.

این ضایعهٔ مؤلمه را به ساحت مقدس حضرت ولی عصر(روحی و ارواحنا لتراب مقدمه الفداء)، حوزه‌های علمیه، علمای اَعلام و خاندان مکرّم و همهٔ ارادتمندان آن بزرگوار تسلیت می‌گویم.

خدمات شایستهٔ آن عالم جلیل‌القدر در راستای گسترش فرهنگ نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و مجاهدت‌های خستگی‌ناپذیر آن مرد بزرگ در مناطق محروم با ایجاد پایگاه‌هایی برای ترویج مکتب حقهٔ جعفری و همّت عالیهٔ ایشان در جهت احداث مساجد و خانه‌های عالمان، خود راهنمای اندیشه و عمل رهجویان و سالکان طریق خدمت به ساحت مقدس حضرت ولی عصر(عج) می‌باشد.

با دریغ و افسوس فراوان، حوزهٔ علمیهٔ اصفهان شخصیتی برجسته، مجاهدی خستگی‌ناپذیر، مبلّغی توانمند، عالمی ربانی، حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ غلامرضا فیروزیان را از دست داد و او دار فانی را وداع گفت و به جوار رحمت الهی پیوست.

امید است خط‌مشی او به‌عنوان سرلوحهٔ خادمان و مجاهدان راه علم و فضیلت در حوزه‌های علمیه قرار گرفته و مسیر پرفیض او را ادامه دهند.

از خداوند متعال برای روح پرفتوح آن مرد الهی، علوّ درجات، رحمت و مغفرت و همجواری در بهشت برین با حضرات ائمهٔ معصومین(ع) را مسألت و برای خاندان مکرّم ایشان و وابستگان و دوستان، صبر جمیل و اجر جزیل خواهانم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۰۴/۲۲

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ مهدی مظاهری

﴿رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَا الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾ (نور، آیهٔ ۳۷).

این بار پیام «ارجعی الی ربک» را خطیبی توانا، چهره‌ای ماندگار در عرصهٔ تبلیغ و خدمت به جامعه، عالم فرزانه، مجاهد متقی و محبوب دل مؤمنان خداجوی، حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ مهدی مظاهری لبیک گفت و مردم ولایت‌مدار استان اصفهان و جامعهٔ خیّرین و نیکوکاران را در غم و اندوه خود داغدار کرد.

ارتحال ملکوتی این عالم ربانی، روحانی بافضیلت، مروّج قرآن مجید، ستاره‌ای درخشان در آسمان نیکوکاری که عمر بابرکت خود را در راستای نشر معارف گهربار و نورانی اهل‌البیت(ع) و تأسیس ده‌ها مرافق خیر و عام‌المنفعه و آمیختن شب‌های جمعه با نغمهٔ دعای روح‌بخش کمیل و لیالی گرانقدر ماه مبارک رمضان با دعای ابوحمزهٔ ثمالی در این شهر ولایت‌مدار صرف نمود را به جامعهٔ روحانیت، خیّرین و بیت مکرّم ایشان تسلیت عرض نموده و از خداوند متعال برای آن عالم ربانی بهترین پاداش صالحان و همجواری با ائمهٔ اطهار(ع) را آرزومندم.

مجموعه‌های انجمن مددکاری امام زمان(عج)، دانشگاه معارف قرآنی و اهل‌البیت(ع)، صندوق جهیزیهٔ صاحب‌الزمان(عج)، انجمن ام.اس. و ده‌ها مؤسسهٔ خیریهٔ عام‌المنفعه از یادگارهای ارزشمند این عالم جلیل‌القدر می‌باشد.

رحمت و مغفرت الهی بر این شخصیت مجاهد، نیکوکار و پرتلاش باد.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۱۰/۲۴

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت حضرت آیت‌الله حاج شیخ میرزاعلی عبودیت

قال امیرالمؤمنین علی(ع): «وَ إِذَا مَاتَ الْعَالِمُ ثُلِمَ فِی الْإِسْلَامِ ثُلْمَةٌ لَا یَسُدُّهَا شَیْءٌ إِلَی یَوْمِ الْقِیَامَة»

خانوادهٔ محترم و معزّز عبودیت

درگذشت شخصیتی والامقام، عالم ربانی، روحانی بافضیلت، مروّج مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، مرحوم خُلدآشتیان حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ میرزاعلی عبودیت که از محبّین قطب عالم امکان حضرت حجت ابن الحسن العسکری (روحی و ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) و همچنین از عالمان متقی، پرهیزگار و مدرّسان حوزهٔ علمیه بوده را به جامعهٔ روحانیت، بیت مکرّم خصوصاً فرزند عالم و دانشمند ایشان جناب آقای عبدالرسول عبودیت تسلیت عرض می‌نمایم.

خدمات شایان ایشان در راه گسترش فرهنگ اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) در راستای تربیت فرزندانی صالح و مروّج شریعت و مبلّغ فرهنگ مهدویت، ازجمله یادگارهای او محسوب می‌گردد.

بی‌تردید خدمات ارزشمند این عالم جلیل‌القدر در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و ترویج مکتب اهل‌بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) از باقیات‌الصالحات او خواهد بود.

نام و یادش بر تاریخ پرافتخار خادمان و عالمان حوزهٔ علمیهٔ اصفهان خواهد درخشید.

عبودیت، اخلاص، تزکیهٔ نفس، اخلاق نیکو، دستان سخاوتمند، محبت‌های بی‌منّت و بی‌هیاهوی ایشان، برای همیشه در یاد و خاطرهٔ بازماندگان و دوستان ایشان جاودانه خواهد ماند.

از خداوند متعال برای آن فقید سعید علوّ درجات و حشر با ائمهٔ معصومین (علیهم‌السلام) و بهترین پاداش صالحان و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را درخواست نموده و صبر و شکیبایی و طول عمر برای بازماندگان و یاران آن شخصیت گرانقدر را آرزومندیم.

روحش شاد و یادش گرامی باد.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۶/۱۱/۰۵

پیام تسلیت به مناسبت درگذشت دکتر سیّد محمدباقر کتابی

إنّا لله و إنّا إلیهِ رَاجعُون

«رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ»؛ «مردانی که نه تجارت و نه دادوستدی، آنان را از یاد خدا و برپاداشتن نماز و دادن زکات، به خود مشغول نمی‌دارد و از روزی که دل‌ها و دیده‌ها در آن زیرورو می‌شود، می‌هراسند» (نور، آیهٔ ۳۷).

ارتحال عالم متقی، مردی متواضع، محقق عالی‌مقام، جناب آقای دکترسیّد محمدباقر کتابی را به جامعهٔ علمی و بیت مکرّم ایشان تسلیت عرض می‌نمایم.

بدون شک خدمات برجسته و خالصانهٔ آن استاد عامل و افتخار حوزه و دانشگاه در کسوت تدریس و خدمت به مکتب اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، به‌ویژه معارف امیرالمؤمنین و سیّدالساجدین(ع) که سال‌ها از طریق او ابلاغ گردید - خداوند با معلّمین معصومش محشورش فرماید - او که عمری از محضر اساتیدی برجسته همچون حاج رحیم ارباب، حاج میرزا علی‌آقا شیرازی، آیت‌الله حاج شیخ مهدی نجفی، آیت‌الله سیّد حسین خادمی و آیت‌الله سیّد عبدالحسین طیّب تلمّذ نمود.

آثار مکتوب آن استاد برجسته در حوزهٔ علوم اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، نهج‌البلاغه، رجال اصفهان در علم و عرفان و ادب و هنر، چون مشعلی فروزان در آسمان علم و دانش خواهد درخشید.

نام و یاد او برای همیشه در تاریخ پرافتخار خادمان به مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، جاودانه خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن استاد عالی‌قدر بهترین پاداش صالحان و همجواری با حضرات معصومین(ع) در بهشت برین و بهره‌مندی از عنایات خاصهٔ ولی‌الله الاعظم، حضرت مهدی(عج) و صبرو شکیبایی و طول عمربرای بازماندگان را آرزومندم.

سیّد حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۷/۰۱/۲۳

پیام تسلیت درگذشت دکتر محمود شیخ زین الدین؛ معاون تجاری سازی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

﴿رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللهِ وَاقَامِ الصَّلَاه وَايتَاء الزَّكَاهُ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ﴾

فرهیخته گرانمایه جناب آقای دکتر محمود مدرس هاشمی ریاست محترم دانشگاه صنعتی اصفهان

با اظهار همدردی و نهایت تأسف و تأثر در گذشت زنده یاد مرحوم دکتر محمود شیخ زین الدین را به جامعه علمی و خانواده محترم و معزز شیخ زین الدین و سلیمانیان تسلیت می‌گویم. این مهمانی، تحفه‌ای ارزشمند از جانب میزبان بود که در ایام و لیالی با فضیلت ماه رمضان المعظم به آن خادم علم و فناوری رسید.

عاش سعید اومات سعیدا او که عمر بابرکت خود را در راه رشد و تعالی علمی در دانشگاه صنعتی اصفهان و تلاش در جهت شکوفایی شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان و نوآوری و تجاری سازی فناوری علمی جامعه صرف نمود، کارنامه خود را مشحون از خدمات ارزشمند در جامعه علمی کشور و مورد توجه و عنایات خاصه ولی خود امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف قرار داد. به یقین آثار باقیه آن شخصیت خدمتگزار، چون نگینی در آسمان علم و فناوری خواهد درخشید.

تعبد، عبودیت، خودساختگی، اخلاق، تقوی، خویشتن داری و خلوص نیت از صفات بارز این شخصیت عالی‌مقام علمی و خادم جامعه بود.

تلاش‌ها و خدمات برجسته و خالصانه آن یار سفرکرده به عنوان الگویی مناسب برای بازماندگان و دوستان او برای همیشه سرلوحه زندگی وفعالیت‌های آنان قرار خواهد گرفت. به یقین روح پاک وی، در جوار رحمت واسعه الهی متنعم و بهره مند از فیوضات رحمانی خواهد بود.

از خداوند منّان برای آن فقید سعید بهترین پاداش صالحان و بهره مندی از عنایات خاصه ولی الله الاعظم حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف و صبر و شکیبائی و طول عمر برای بازماندگان را آرزومندم.

سید حسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۷/۰۳/۱۲

هـ) تجلیل از شخصیت‌های برجستهٔ علمی، فرهنگی و اجتماعی و شاعران آئینی

شعر آئینی، سراسر عاطفهٔ واقعی است و منبعث از متن هویت فرهنگ اسلامی ماست. شخصیت‌ها و عناصر فرهنگی تأثیرگذار آن، قهرمانان راستین اخلاق و انسانیت و درستی‌اند و تأثیری شگرف بر ساخت فرهنگیِ متأثر از ارزش‌های دینی و اخلاقی جامعه دارند. معرفی این شخصیت‌ها چونان وظیفه‌ای ملّی وجههٔ همّت تولیت و مدیرعامل مؤسسه قرار گرفته است؛ به‌ویژه این‌که ایشان، خود ادیب و از خاندان علم و ادب اسلامی بوده و ماندگاری اندیشه‌های ناب و زلال شیعه و معارف و سیرهٔ اهل‌البیت(ع) را در قوالب ادبی و هنری بالاخص شعر آئینی می‌داند و از هر فرصتی برای تبیین و ارتقای اصول منبّهات فرهنگ شیعه بهره جسته و از ارواح طیّبهٔ ائمهٔ هدی(ع) استمداد می‌جویند و این‌همه را در ماندگاری نشان‌هایی نظیر «ولایت» به‌عنوان سمبل و نماد معتبر ارزشی، طراحی و تدوین نموده است و با دقت کامل و بهره‌گیری از آیات و روایات شیعی و جدیدترین تکنیک‌های روز، «یادمان ولایت» را طراحی و اجرا نموده است.

۱. اهدای «نشان ولایت» به شخصیت‌های علمی‌فرهنگی براساس آئین‌نامه و مصوبهٔ کمیتهٔ عالی اهدای نشان مؤسسه به‌منظور تجلیل از شخصیت‌های شاخص فعال در گسترش فرهنگ شیعی

در جلسهٔ مورّخ ۱۳۹۲/۸/۲۶ با حضور اعضای شورای عالی اهدای نشان مقرر گردید در راستای هدف غائی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مبنی بر نشر معارف اسلامی بر مبنای اصول فرهنگ شیعی، با مدد جستن از ظرفیت‌های علمی، ادبی و فرهنگی دانشمندان، ادیبان و هنرمندان متعهد و به‌منظور تجلیل از خدمات ارزشمند و تأثیرگذار فرهنگی کشور، «نشان ولایت» طراحی گردد.

آئین‌نامهٔ اهدای «نشان ولایت»

مقدمه

«اَلْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِینَ وَ الصَّلَاةِ وَ السَّلَامُ عَلَی سَیِّدِنَا وَ نَبِیِّنَا وَ حَبِیبُ قُلُوبِنَا أَبِی الْقَاسِمِ مُحَمَّدٌ وَ عَلَی آلِهِ الطَّیِّبِینَ الطَّاهِرِینَ الْمَعْصُومِینَ وَ لَعْنَةُ اللهِ عَلَی أَعْدائِهِمْ أَجْمَعِینَ»

«اَللّهُمَّ کُنْ لِوَلِیِّکَ الْحُجَّهِ بْنِ الْحَسَنِ صَلَواتُکَ عَلَیْهِ وَعَلی آبائِهِ فی هذِهِ السّاعَهِ وَفی کُلِّ ساعَهٍ وَلِیّاً وَحافِظاً وَقائِداً وَناصِراً وَدَلیلاً وَعَیْناً حَتّی تُسْکِنَهُ أَرْضَکَ طَوْعاً وَتُمَتِّعَهُ فیها طَویلاً»

﴿اللهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ کَمِشْکَاةٍ فِیهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِی زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ کَأَنَّهَا کَوْکَبٌ دُرِّیٌّ یُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَکَةٍ زَیْتُونِةٍ لَّا شَرْقِیَّةٍ وَلَا غَرْبِیَّةٍ یَکَادُ زَیْتُهَا یُضِیءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَی نُورٍ یَهْدِی اللهُ لِنُورِهِ مَن یَشَاء وَیَضْرِبُ اللهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللهُ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیمٌ﴾ (نور، آیهٔ ۳۵).

ولایت در آموزه‌های دینی و حِکمی ما اصطلاحی است که به‌صورت مشترک لفظی در سه علم کلام،

استان ولایت
علی ولی الله
من کنت مولاه فهذا علی مولاه
التوحید
الرسالة العالمیة
مؤسسه تحقیقات و نشر معارف اهل البیت (علیهم السلام)

عرفان و فقه به‌کار می‌رود؛ گرچه با تأمّل در معنای هر یک از این اصطلاحات به یک معنای مشترک معنوی می‌توان دست یافت.

«ولایت تکوینی»، مقامی است که به‌واسطهٔ آن می‌توانند به اذن خدا در خلقت تصرف کنند و طبیعت مسخّر آن‌ها می‌باشد. ولایت تشریعی به‌معنای برخورداری از مقام تشریع است. پیامبر مکرّم اسلام(ص) و ائمهٔ هدی(ع) از آن جایی که به لوح محفوظ متصل و از علوم غیبی برخوردار بودند، می‌توانند تشریع احکام کنند و به‌واسطهٔ این‌که از جانب خداوند مأذون هستند از این حق تشریع برخوردار می‌باشند؛ لذا حق تشریع بالذات برای خداوند و بالعرض طبق فرمودهٔ امام جعفر صادق(ع) (سبحان الّذی سخّر للامام کل شیء) مربوط به ائمهٔ معصومین(ع) است.

براساس معارف اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)، اوّلین کسانی که بر همهٔ مخلوقات خداوند بر میثاق الهی سبقت جسته‌اند و ولایت الهیه را به‌نحو اتم و اکمل پذیرفته‌اند و معصومانه و با تمام وجودشان تسلیم و راضی تام بدان شده‌اند، شخص نبی اکرم(ص) و امیرالمؤمنین علی(ع) و صدیقهٔ شهیده فاطمهٔ زهرا و براهین پروردگار حضرت امام حسن ابن علی المجتبی و حضرت امام حسین ابن علی سیّدالشهداء و حضرت امام علی ابن الحسین زین‌العابدین و حضرت امام محمد ابن علی الباقر و حضرت امام جعفر ابن محمد الصادق و حضرت امام موسی ابن جعفر الکاظم و حضرت امام علی ابن موسی الرضا و حضرت امام محمد ابن علی الجواد و حضرت امام علی ابن محمد الهادی و حضرت امام حسن ابن علی العسکری و یادگار پیامبران و امامان و هدایتگر هدایت‌یافته و وارث رسولان، امام حیّ، حضرت حجت ابن الحسن العسکری (صلوات الله علیهم) می‌باشند.

این امر باعث شده تا خدای متعال ولایت ایشان را بر همهٔ مخلوقات تکویناً و تشریعاً الزام نموده و از همهٔ مخلوقات نسبت به امر ولایت نبی اکرم(ص) و حضرت امیرالمؤمنین(ع) و اهل‌بیت(ع) میثاق بگیرد؛ چه این‌که پذیرش برای همگان اجباری و فرض است و حتی تمام درجات رشد عوالم نیز تابع پذیرش این ولایت است و ولایت حضرت علی(ع) و ائمهٔ معصومین(ع) در عرض ولایت الهیه و توحید نیست، بلکه در طول توحید و از شروط آن است. بنابراین، پذیرش ولایت امیرالمؤمنین علی(ع) و ائمهٔ هدی(ع) چیزی جز پذیرش ولایت الله نیست. حقیقت و گوهر ناب دین نیز چیزی جز پذیرش تام ولایت الله و ولایت اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و اِعراض تام و تمام از ولایت دشمنان و اعداء ایشان نیست و مصداق بارز خیر کثیر، طاعت خداوند و معرفت امام معصوم(ع) می‌باشد.

یاوران ولایت، پایداران بر تبعیت از رسولند که محبت خدا را کسب کرده‌اند؛ چراکه شرط آن را به‌جای آورده‌اند.

بزرگداشت این یاوران که به هر وسیله در کسب رضایت خدا می‌کوشند، به‌دنبال شمول دعای رسول

مکرّم اسلام در حق خودشان می‌باشند که فرمود «وانصر من نصره»؛ بزرگداشت راه و هدفِ آن‌هاست.

اصفهان از دیرباز محل خیزش‌های حرکت به‌سوی دریافت و فهم ولایت بوده است و اکنون، «نشان ولایت» به‌عنوان همان نشان و علامت، از این مهم به بالندگی نشسته تا زینت آن دسته از دوستان ولی خدا حجت ابن الحسن(عج) شود که به بهترین وجه در تبیین ولایت و تأثیر آن در تمامی وجوه فرهنگی و اجتماعی می‌کوشند.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در راستای هدف غائی خود مبنی بر نشر معارف اسلامی بر مبنای اصول فرهنگ شیعی، با مدد جستن از ظرفیت‌های علمی، ادبی و فرهنگی دانشمندان، ادیبان و هنرمندان متعهد، در نظر دارد «نشان ولایت» را با رویکرد حمایت از آثار ارزشمند فرهنگی کشور و با محوریت مؤلّفه‌های فرهنگ اسلامی برگزار نماید.

اطمینان داریم که همکاری و مساعدت همهٔ وفاداران به ولایت اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) تحقق این مهم را سهل و ممکن خواهد نمود. ان‌شاءالله.

فصل اوّل: کلیات و اهداف

الف) کلیات:

مادهٔ ۱: «نشان ولایت»، عامل تقدیر و تجلیل از آثاری است که در یکی از قالب‌های زیر با هدف «تبیین ولایت» نگارش یافته است:

الف. قصه و رمان.

ب. نمایشنامه و فیلم‌نامه.

ج. شعر و نثر.

د. مباحث نظری.

ه. گزارش، گزارش تحلیلی، وقایع‌نگاری و تاریخی.

و. آثار تجسّمی مکتوب شامل: آثار گرافیکی، عکس.

ز. آثار هنری شامل: نقاشی و معماری.

ح: تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی.

تبصرهٔ ۱: هیچ محدودیتی در ارسال آثار وجود نداشته و علاقه‌مندان می‌توانند در یک یا چند رشته از بخش‌های مورد اشاره حضور فعال داشته باشند.

مادهٔ ۲: معیارهای آثار برگزیده در قالب آئین‌نامهٔ داخلی توسط هیئت داوران که باید معطوف به مصادیق ذیل مادهٔ پنج اهداف باشد، تدوین و ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

مادهٔ ۳: به‌منظور تمهید شرایط حضور مؤثر و همه‌جانبهٔ افراد، نهادها و مجامع گوناگون فرهنگی،

تبلیغات این رویداد فرهنگی به‌صورت سراسری و از طریق فراخوان در رسانه‌های جمعی به آگاهی عموم خواهد رسید.

ب) اهداف:

مادهٔ ۴: «نشان ولایت» به آثاری که اهداف زیر را با محوریت اعتقادات شیعهٔ اثنی‌عشری مستند به معارف اهل‌بیت(ع) دنبال کرده‌اند، اعطا می‌گردد:

۱،۴. تبیین کلیات فرهنگ و تمدن اسلامی از منظر ولایت (تاریخچه، ضرورت، اهداف، چیستی و چرایی).

۲،۴. تبیین و تعمیق و تقویت الگوی اسلامی پیشرفت و ابعاد آن از نگاه اسلامی.

۳،۴. تبیین مؤلّفه‌ها و ارزش‌ها و معارف اسلامی در موضوعاتی نظیر:

الف. معماری.

ب. سبک زندگی.

ج. نظام تربیت و لزوم تولید فکر و پرورش انسان در تمدن‌سازی.

د. مدیریت.

ه. جایگاه تدوین و معنویت و اخلاق و علم در توسعهٔ اندیشهٔ ولایت.

و. تقابل دیگر فرهنگ‌ها با حقیقت جوهرهٔ تفکر ناب ولایت شیعی (چگونگی، شناسایی و راه‌های مقابله با آن).

فصل دوم: ارکان ستاد «نشان ولایت»

مادهٔ ۵: به‌منظور برگزاری مراسم اهدای «نشان ولایت»، ستاد اجرایی از حوزه‌های زیر تشکیل می‌شود:

الف) شورای سیاست‌گذاری؛ ب) دبیرخانه؛ ج) کارگروه‌های تخصصی؛ د) هیئت داوران.

الف) شورای سیاست‌گذاری:

مادهٔ ۶: شورای سیاست‌گذاری مرکب از نهادهای فرهنگی و اجتماعی استان است که در رأس ستاد جشنواره تشکیل می‌شود و ضمن تعیین ضوابط و شرایط کلی بخش‌های مختلف جایزه و تدوین ضوابط و معیارهای داوری و ارزیابی آثار و آئین‌نامه‌های داخلی و دستورالعمل‌های مربوط به جشنواره، نسبت به هماهنگی و همسویی دستگاه‌های ذیربط و حمایت‌های مادی و معنوی آن‌ها اقدام خواهد نمود.

مادهٔ ۷: ترکیب شورای سیاست‌گذاری به قرار زیر خواهد بود:

۱. مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌بیت(ع) به‌عنوان رئیس شورای سیاست‌گذاری.

۲. ریاست حوزهٔ علمیهٔ اصفهان.

۳. مدیریت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان.

۴. رئیس سازمان تبلیغات اسلامی.
۵. رئیس دفتر تبلیغات اسلامی.
۶. معاون اجتماعی استانداری اصفهان.
۷. شهردار اصفهان.
۸. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان.
۹. رئیس نهاد نمایندگی مقام معظّم رهبری در دانشگاه‌های استان.
۱۰. مدیرکل صداوسیمای استان.
۱۱. سه نفر از شخصیت‌های فرهنگی به انتخاب مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) که یکی از آنان دبیر جشنواره خواهد بود (آقایان شیخ مهدی انصاری قمی و آقای حمیدرضا چاکری و...).

تبصرهٔ۲: هریک از سازمان‌ها و اشخاص حقوقی می‌توانند براساس دعوت رئیس شورای سیاست‌گذاری برای شرکت در جلسات هم‌اندیشی و اتخاذ تصمیم برای شرکت در جلسات، نمایندهٔ تام‌الاختیار خود را کتباً معیّن و اعلام نمایند.

تبصرهٔ ۳: اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره با ابلاغ رئیس شورای سیاست‌گذاری به انجام وظایف محوله به آنان خواهند پرداخت.

مادهٔ ۸: دبیر جشنواره با مشورت شورای سیاست‌گذاری و به‌وسیلهٔ رئیس شورای سیاست‌گذاری تعیین خواهد شد.

تبصره ۴: وظائف دبیر از سوی شورای سیاست‌گذاری مشخص و به‌وسیلهٔ رئیس شورا ابلاغ می‌شود و اخذ تصمیمات مبتنی بر رأی اکثریت حاضران می‌باشد.

ب) دبیرخانه:

مادهٔ ۹: دبیرخانه به‌عنوان رکن اجرایی ستاد جشنواره در محل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان استقرار می‌یابد.

مادهٔ ۱۰: به‌منظور اجرای مطلوب برنامه‌ها و نیز تقسیم وظائف مربوطه، کمیته‌های اجرایی زیر نظر دبیرخانه به شرح زیر عهده‌دار برپایی مراسم خواهند بود:

- کمیتهٔ تبلیغات و انتشارات.
- کمیتهٔ ارتباطات و رسانه.
- کمیتهٔ تدارکات و پشتیبانی.
- کمیتهٔ تشریفات و انتظامات.

تبصرهٔ ۵: تعداد کمیته‌های اجرایی و شرح وظائف آن‌ها در آئین‌نامهٔ جداگانه‌ای پس از طرح و تصویب در شورای سیاست‌گذری، مشخص و ابلاغ خواهد شد.

ج) کارگروه‌های تخصصی:

مادهٔ ۱۱: برای ارزیابی آثار رسیده به دبیرخانهٔ جشنواره در هر یک از قالب‌های مادهٔ یک ذیل بند الف، کارگروه‌های تخصصی متشکل از پنج نفر افراد ذیصلاح و صاحب‌نظر در موضوع و محورهای یادشده به‌وسیلهٔ دبیر جشنواره پیشنهاد و به تصویب شورای سیاست‌گذاری خواهد رسید.

مادهٔ ۱۲: افراد یادشده با حکم رئیس شورای سیاست‌گذاری نسبت به انجام وظائف خود مطابق شرح وظائف مطرح در ابلاغیه اقدام می‌کنند.

مادهٔ ۱۳: هر یک از کارگروه‌های تخصصی از میان آثار رسیده، حداکثر سه اثر برجسته را انتخاب و به دبیر جشنواره اعلام می‌کنند.

د) هیئت داوران:

مادهٔ ۱۴: هیئت داوران جشنواره متشکل از رئیس شورای سیاست‌گذاری، نمایندگان کارگروه‌های تخصصی و دبیر جشنواره، مسئولیت انتخاب آثار برتر از میان آثار معرفی‌شده توسط کارگروه‌های تخصصی را به‌عهده خواهد داشت.

مادهٔ ۱۵: هیئت داوران از میان آثار برگزیده در هر قالب حداقل یک اثر برتر و از میان تمام آثار در تمام قالب‌ها حداکثر ده اثر برتر و از میان آن‌ها سه اثر ممتاز را انتخاب می‌نمایند.

مادهٔ ۱۶: احکام و شرح وظائف اعضای هیئت داوران از سوی رئیس شورای سیاست‌گذاری صادر و ابلاغ خواهد گردید.

تبصرهٔ ۶: آثار برتر انتخاب‌شده توسط هیئت داوران پس از تصویب شورای سیاست‌گذاری و تأیید رئیس شورا نهایی تلقی و اعلام خواهد شد.

تبصرهٔ ۷: پیش‌نویس معیارها و ملاک‌های درجه‌بندی‌شده براساس قواعد داوری از سوی دبیر تدوین و تنظیم و پس از تصویب شورای سیاستگذاری به هیئت داوران ابلاغ خواهد گردید.

تبصرهٔ ۸: اعضای هیئت داوران نمی‌توانند در بخش مسابقه شرکت نمایند.

فصل سوم: مراحل اجرایی

مادهٔ ۱۷: دبیرخانه موظف است آثار رسیده را گردآوری و ضمن اعلام وصول به صاحبان آثار، در موعد مقرر در اختیار هیئت داوران قرار دهد.

مادهٔ ۱۸: هیئت داوران آثار رسیده را براساس معیارهای مربوطهٔ مصرّح در مصادیق اهداف مادهٔ پنج، شناسایی و مطابق موضوعات، طبقه‌بندی خواهند نمود.

تبصرهٔ ۹: هیئت داوران موظف است نتیجهٔ داوری خود را حداکثر یک هفته قبل از برپایی جایزه به‌صورت محرمانه به رئیس شورای سیاست‌گذاری جایزه تحویل دهند.

مادهٔ ۱۹: زمان و مکان برپایی جشنواره توسط دبیر جشنواره مشخص خواهد شد.

فصل چهارم: مقدمات ضروری

مادهٔ ۲۰: به‌منظور حُسن اجرای جایزهٔ فرهنگی ولایت و ضرورت دقت در محتوا و تمهید شرایط لازم و نیز تأمین اهداف آئین‌نامه، رعایت مفاد زیر ضروری است:

الف) مدت برپایی جایزهٔ فرهنگی حداکثر یک روز خواهد بود.

ب) هزینه و اعتبارات جایزهٔ فرهنگی با مشارکت ارگان‌ها و سازمان‌های همسو براساس مصوبات شورای سیاست‌گذاری تأمین می‌گردد.

ج) حذف یا اضافهٔ هر پیشنهاد یا موضوعی در این آئین‌نامه تنها با تصویب و تأیید اعضای شورای سیاست‌گذاری و در قالب تکمله ممکن خواهد بود.

مادهٔ ۲۱: این آئین‌نامه با یک مقدمه و در چهار فصل، بیست و یک ماده و نُه تبصره تدوین و از زمان تصویب و ابلاغ آن، به مرحلهٔ اجرا در خواهد آمد.

این مدال مزیّن به آیهٔ ۶۷ سورهٔ مائده ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْکَ مِنْ رَبِّکَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ﴾، در زیر آن، حدیث ولایت «الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِی جَعَلَنَا مِنَ الْمُتَمَسِّکِینَ بِوِلَایَه أَمِیرِالْمُؤْمِنِینَ عَلِیّ بنِ أَبِی طَالِب وَ الْأَئِمَّةِ(ع)»، در داخل حصاری دایره‌ای‌مانند، نام مبارک و مقدس «علی ولی‌الله» و درنهایت حدیث نورانی پیامبر اکرم(ص) «مَنْ کُنْت مَوْلاهُ فَهَذا عَلِیٌّ مَولاهُ» می‌باشد که همگی بر روی این مدال طراحی و حک شده است.

شناختنامهٔ شخصیت‌های منتخب برای دریافت «نشان ولایت»

استاد محمود فرشچیان

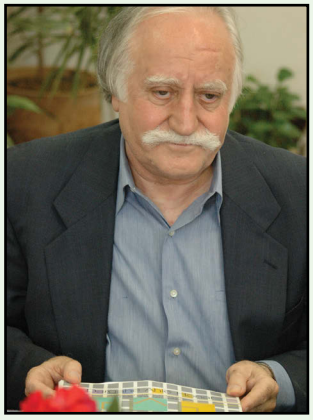

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۸شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:دیپلم عالی از هنرستان هنرهای زیبای اصفهان، دریافت نشان درجهٔ یک هنر (معادل دکترا)

شغل:هنرمند معاصر و بزرگ‌ترین نگارگر جهان

فعالیت‌های شاخص:مدیریت ادارهٔ ملی و استادی دانشکدهٔ هنرهای زیبای دانشگاه تهران، تأسیس مرکز علمی و هنری نور دانش در آمریکا، طراحی و مدیریت اجرایی ضریح حضرت علی ابن موسی الرضا(ع) و همچنین طراحی و مدیریت ضریح حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و ده‌ها اثر ارزشمند که افتخار جامعهٔ هنری دنیا می‌باشد

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی و بین‌المللی
- تألیفات و آثار فاخر و ارزشمند علمی و هنری
- کسب افتخارات در حوزه‌های علمی و دینی و هنری
- تأسیس مرکز علمی و هنری نور دانش در آمریکا
- تبلیغ ولایت و توسعهٔ فرهنگ اهل‌بیت(ع) از طریق ارائهٔ آثار هنری، مانند تابلوی «عصر عاشورا» و...
- چهرهٔ شاخص هنری در عرصهٔ بین‌الملل

آثار و تألیفات:

تصویرگری شاهنامهٔ فردوسی، نقاشی‌ها و طراحی‌های محمود فرشچیان، پهلوانان بزرگ در شاهنامهٔ فردوسی، داستان‌های پهلوانان در شاهنامهٔ فردوسی، مجموعه آثار محمود فرشچیان، مقاله، رساله‌های تحقیقاتی و سخنرانی دربارهٔ هنر ایران در امریکا

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در نشست صمیمی هنرمندان اصفهان که با حضور استاد فرشچیان در هنرستان هنرهای زیبای اصفهان مورّخ ۱۳۹۵/۰۲/۲۴ با عنوان «شبی با استاد» برگزار گردید، «نشان ولایت» به پاس ارادت استاد فرشچیان به ساحت مقدس حضرت امام حسین(ع) و حضرت امام رضا(ع) توسط تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) به وی اهدا شد.

نشست صمیمی
هنرمندان اصفهان
با حضور استاد محمود فرشچیان
اردیبهشت ماه ۱۳۹۵

نشست صمیمی
هنرمندان اصفهان

استاد محمد فولادگر

تاریخ و محل تولّد:۱۳۰۴شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:فوق‌لیسانس ادبیات عرب

شغل:صنعتگر در منطقهٔ صنعتی شاهپور قدیم

فعالیت‌های شاخص:استاد دانشگاه، تألیف قریب به ۲۰جلد کتاب و هفتاد سال ممارست و تدریس نهج‌البلاغه و از تربیت‌شدگان آیت‌الله طیّب، برگزاری کرسی تدریس علوم اسلامی به‌ویژه نهج‌البلاغه، تربیت شاگردان مبرّز برای تدریس در کلاس‌های علمی، دینی و اعتقادی

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در حوزه‌های علمی و دینی
- تأسیس کرسی‌های تدریس نهج‌البلاغه در سطح عالی
- تبلیغ ولایت و توسعهٔ فرهنگ نهج‌البلاغه در سطح جامعه

آثار و تألیفات:

اصول دین با بیان ساده، بیان کلام امام علی(ع)، سلسله‌مباحث محمد فولادگر، تجلّی علم نبی و وصی در کلام دخت نبی، تربیت و اخلاق در اسلام از قرآن و حدیث و بیانات معلّم اخلاق استاد شهید مرتضی مطهری، تعلیم و تربیت در نهج‌البلاغه، جوان در نهج‌البلاغه، چهرهٔ منافقان ازدیدگاه قرآن و روایات، خلافت بلافصل امام علی(ع) از دیدگاه ابن ابی‌الحدید معتزلی در شرح نهج‌البلاغه، سیری در مدیحه‌سرایی و مرثیه‌گویی در اسلام، سیمای اخلاق در آیینهٔ قرآن و احادیث، علی(ع) و قرآن، قرآن در نهج‌البلاغه، مبدأ و معاد یا اصول اعتقادات در نهج‌البلاغه، مرز اخلاق، منشور تربیتی پدران برای فرزندان، نگاهی به مشکلات و برنامه‌های مجلس هفتم،

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم بزرگداشت مرحوم فیض‌الاسلام (مترجم معروف نهج‌البلاغه) و استاد محمد فولادگر (خادم نهج‌البلاغه) که در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۷ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) برگزار گردید، به‌منظور تجلیل از مقام استاد شاخص دانشگاه و استاد برجستهٔ نهج‌البلاغه، «نشان ولایت» توسط تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) به استاد محمد فولادگر تقدیم شد.

سیّد نورالدین مجتهدزاده

تاریخ و محل تولّد:۱۳۱۷شمسی، رامهرمز

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:لیسانس زبان قدیم

شغل:تولیت دارالعلم آیت‌الله‌العظمی بهبهانی

فعالیت‌های شاخص:متولّی مدارس آیت‌الله‌العظمی بهبهانی در اهواز، خوزستان و رامهرمز، ادارهٔ مدارس علمیه در خوزستان، چهرهٔ شاخص و تأثیرگذار در حوزهٔ علمیهٔ اهواز

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- دارا بودن وکالت و امین مراجع بزرگوار تقلید در اهواز
- تولیت مدارس علمیهٔ مرحوم حضرت آیت‌الله‌العظمی بهبهانی
- مدیریت حوزهٔ علمیهٔ آیت‌الله‌العظمی بهبهانی اهواز
- فعالیت در حوزهٔ امور رفاهی و مددکاری طلاب حوزهٔ علمیهٔ اهواز؛ به‌ویژه رسیدگی به خانواده‌های بی‌سرپرست
- زعامت برگزاری همایش حضرت آیت‌الله‌العظمی بهبهانی
- فعالیت در مسیر تبلیغ ولایت و توسعهٔ فرهنگ شیعهٔ اثنی‌عشری

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

مراسم بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی سیّد علی موسوی بهبهانی صبح روز ۱۳۹۴/۱۰/۰۲ با حضور آیت‌الله استادی، آیت‌الله موسوی جزائری، آیت‌الله طباطبایی‌نژاد امام‌جمعهٔ اصفهان و شهردار اصفهان در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان برگزار گردید. در این همایش، «نشان ولایت» همراه با لوح تقدیر از سوی تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) به سیّد نورالدین مجتهدزاده، تولیت دارالعلم آیت‌الله‌العظمی بهبهانی اهداء شد.

آیت‌الله سیّد مرتضی مستجابی

تاریخ و محل تولّد:۱۳۰۲شمسی، مشهد

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:اخذ درجهٔ اجتهاد از آیت‌الله سیّد ابوالحسن اصفهانی

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ درجهٔ اجتهاد از حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد ابوالحسن اصفهانی
- شخصیت شاخص در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان
- عالمی خدمتگزار، مجاهدی خستگی‌ناپذیر، یار و یاور محرومان
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- مؤسس و بنیانگذار مرکز درمانی امام موسی صدر
- پیشکسوت و پهلوانی نامدار و شاخص

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم نکوداشت مجتهدی پهلوان در باغ‌موزهٔ چهلستون اصفهان که با حضور علمای اَعلام، شخصیت‌های برجستهٔ حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و قم، مسئولین عالی‌رتبهٔ استان اصفهان و میهمانان ویژه و در جمع دانشگاهیان، خیّرین و همچنین اهالی ورزش به‌ویژه ورزش باستانی استان اصفهان و با اجرای جناب آقای دکتر آذر برگزار گردید، «نشان ولایت» به‌همراه لوح تقدیر توسط تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) به ایشان تقدیم شد.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ احمدرضا مرتضوی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۵۹شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:حوزوی (سطح ۴)، تخصص در زمینه‌های فقه و اصول، علوم قرآنی، علوم حدیث

شغل:مدرّس، محقق، سخنران برجسته

فعالیت‌های شاخص:تدریس و تحقیق، دارای تألیفات و آثار ارزشمند علمی در حوزهٔ تشیّع

ملاک انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادی حوزه
- فعالیت‌های علمی و تبلیغی در خارج از کشور و در مرکز اسلامی الامام علی بن ابی‌طالب(ع) (دانمارک)
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی در حوزهٔ تشیّع
- کسب افتخارات در حوزه‌های علمی و دینی
- تأسیس جلسات اصول اعتقادی و تربیت نسل جوان با سبک زندگی اسلامی
- تبلیغ ولایت در سنگر منبر و ارائهٔ تألیفات و مقالات علمی

آثار و تألیفات:

النصوص، بررسی منابع و شرح فرازهای زیارت عاشورا، تبویب امالی صدوق، تبویب امالی طوسی، تخلیص البرهان سیّد هاشم بحرانی، تخلیص بحارالانوار ۱۱۰جلد، تربیت فرزند، درمان با قرآن و ذکرهای مستحبی، مرآة الابرار فی فضائل الشیعه و محبی الائمهٔ الاطهار(ع)، نگاهی نو به تاریخ صدر اسلام، درمان با قرآن و ذکرهای مستحبی، مقالات متعدد در زمینهٔ علوم اسلامی

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در روز عید سعید غدیر خم و مراسم خطبه‌خوانی غدیر خم در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۰ و با حضور عاشقان و شیفتگان ولایت و امامت، به‌منظور تجلیل از خدمات ارزشمند این استاد عالی‌قدر در حوزهٔ تألیف و آثار ولایی و همچنین سخنرانی‌های ارزشمند در دفاع از حریم امامت و ولایت و فعالیت‌های تأثیرگذار در مرکز اسلامی الامام علی بن ابی‌طالب(ع) در دانمارک، «نشان ولایت» به این فرهیختهٔ گرانمایه تقدیم گردید.

دکتر علیرضا هزار

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۵۳شمسی، مشهد

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:دارای تحصیلات حوزوی، اتمام دورهٔ سطح و اشتغال در دورهٔ خارج فقه و اصول، کارشناسی علوم قرآن و حدیث، کارشناسی‌ارشد علوم قرآن و حدیث، دکترای الهیات، روانشناسی

محل تحصیل:دانشگاه ICIS یا institute for computing and international center for integrated یا information sciences assessment and sustainable development at Maastricht university

شغل:استاد دانشگاه، مدرّس حوزه، مؤلّف در حوزهٔ علوم اسلامی

استادان:مرحوم آیت‌الله بهجت، آیت‌الله وحید خراسانی، آیت‌الله جوادی آملی، حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر احمد عابدی

فعالیت‌های علمی، دینی و اجتماعی:مدرّس دانشگاه فردوسی مشهد، دانشگاه بوعلی همدان، دانشگاه اصول دین قم، دانشگاه آزاد قم، دانشگاه علوم حدیث شهر ری، دانشگاه صنعتی شریف تهران، بنیاد امامت جعفری قم

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- کرسی خطبه‌خوانی و مرثیهٔ اهل‌البیت(ع)
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- برگزاری کرسی‌های امامت در لبنان
- دارای مقالات علمی در زمینه‌های رجال، حدیثو مقابله با جریان های انحرافی و معرفی شخصیت‌های برجستهٔ شیعی
- عضویت در هیئت‌مؤسس یا هیئت رئیسهٔ مراکز و انجمن‌های علمی و ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

آثار و تألیفات:

هدایات الحسام، بُعد انسانی‌اجتماعی غدیر، در تقاطع دو نیستی، در کوچه‌های آدینه، پیله و پروانه، دانشمندان و مشاهیر مدفون در شهر ری، التذکرهٔ العظیمه، معدن الجواهر، خصائص فاطمه الزهراء(س)، الالهام فی علم الامام

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم فاطمیهٔ سال ۱۳۹۵ که به مناسبت ایام شهادت اوّلین بانوی فدایی راه ولایت در دارالسیاده حضرت زهرای مرضیه(س) واقع در خیابان منوچهری، منزل حاج سیّد حسین رضازاده برگزار گردید، به پاس قدردانی از تلاش‌های علمی ایشان در تبیین ولایت مطلقهٔ حضرات ائمهٔ معصومین(ع) با اهدای لوح تقدیر و «نشان ولایت» توسط استاندار محترم اصفهان و تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) از ایشان تقدیر به عمل آمد.

پیرو اهدای «نشان ولایت» به آقای دکتر هزار، ایشان طی سخنانی چنین گفت: «مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) از مؤسسات خوب و ارزشمند اصفهان است. در یکی از روزهای دههٔ فاطمیه، از جانب مدیرعامل محترم این مؤسسه، درست در همان ایامی که روایات و بیانات معصوم(ع) را می‌خواندم، غافلگیر شدم، چیزی شبیه سورپرایز.

بلافاصله بعد از پایان عرایضم، حاج سیّد حسین رضازاده از تریبون در وصف حقیر، الطافی روا داشتند و مرا به دریافت «نشان ولایت» مفتخر کردند.

از مهربانی‌های ایشان و فرزند بزرگوارشان جناب آقای سیّد محمد شهاب‌الدین رضازاده بسیار متشکرم.

خداوند را می‌خوانم که به عنایت حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه)، همهٔ ما و شما را به نشان حقیقی ولایت امیرالمؤمنین(ع) در دنیا و آخرت مزیّن و مفتخر بدارد؛ چه بسا که جز آن نشان، هیچ نشانی نشان نیست.»

سیّد مهدی طباطبایی‌پور

تاریخ و محل تولّد:۱۳۳۰شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:کاردانی نساجی و رنگرزی، لیسانس مدیریت صنعتی

شغل:مدیرعامل خیریهٔ امیرالمؤمنین(ع)، مسئول دفتر یاران بشاگرد اصفهان، عضو هیئت‌مدیرهٔ مجمع خیّرین مسجدساز کشور، دبیر دفتر نشر معارف نهج‌البلاغه اصفهان

فعالیت‌های شاخص:دبیر هنرستان فنی، مسئولیت قرض‌الحسنهٔ امام حسن مجتبی(ع)، شهردار رهنان، فرماندار سمیرم، مدیرکل بنیاد مستضعفان اصفهان، رئیس بنیاد مستضعفان کشور و معاون نخست‌وزیر وقت ایران، قائم‌مقام بنیاد فرهنگی امام رضا(ع)، مؤسس خیریهٔ امیرالمؤمنین(ع)

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- کوشش در راستای احداث مسجد در مناطق محروم کشور
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی
- فعالیت‌های گسترده در رسیدگی به امور مسلمانان و شیعیان بشاگرد
- کسب افتخارات در جشنواره‌ها و همایش‌های علمی‌ادبی کشوری
- برگزاری کرسی تدریس نهج‌البلاغه
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی
- فعالیت گسترده در راستای فرهنگ‌سازی کارهای خیر و عام‌المنفعه
- اخذ نشان‌های معتبر ملی

آثار و تألیفات:

تألیف ده‌ها جلد کتاب، ازجمله: سرگذشت یک سرباز (دو جلد)، گفتار امام علی(ع) بر رفتار امام خمینی(ره)، کلیدهای خوشبختی (چند جلد)، خاطرات آموزنده، سروده بشاگرد

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای سیّد مهدی طباطبایی‌پور با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

آیت‌الله سیّد ابراهیم رئیسی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۹شمسی، مشهد

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:سطح خارج دروس حوزوی، حقوقدان

سمت:تولیت آستان مقدس ملک‌پاسبان آقا علی ابن موسی الرضا (علیه آلاف التحیه و الثناء)

فعالیت‌های شاخص: مدرّس حوزهٔ علمیه، مدرّس و عضو هیئت علمی دانشگاه

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی دروس خارج فقه
- افتخار تولیت آستان ملک‌پاسبان آقا علی بن موسی الرضا (علیه آلاف التحیه و الثناء)
- سخنرانی و مقالات علمی در زمینهٔ علوم اسلامی
- کسب افتخارات در حوزه‌های علمی و دینی و تبلیغی
- عضو شورای مرکز جامعهٔ روحانیت
- مدیریت کارآمد در آستان مقدس حضرت علی بن موسی الرضا (علیه آلاف التحیه و الثناء)

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در ایام دههٔ اوّل محرّم‌الحرام و در مراسم سخنرانی برای جمعی از جامعهٔ متدیّنین اصفهان، «نشان ولایت» توسط تولیت و مدیرعامل مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) به ایشان اهداء گردید.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد جواد شهرستانی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۳شمسی، کربلا

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:خارج فقه و اصول

سمت:نمایندهٔ تام‌الاختیار حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج سیّد علی سیستانی

اساتید برجسته: آیت‌الله میرزا علی فلسفی

فعالیت‌های شاخص: مؤسس و بنیانگذار مؤسسهٔ آل‌البیت لاحیاء التراث

ملاک انتخاب اهدای نشان «ولایت»:

- مؤسس و بنیانگذار مؤسسهٔ آل‌البیت لاحیاء التراث
- مدیریت عالمانه و عالیهٔ دفتر نمایندگی آیت‌الله‌العظمی سیستانی در حوزهٔ علمیه
- انتخاب کتاب تصحیح کتاب «مسائل الخلاف» به‌عنوان کتاب سال توسطوزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- مؤسس و بنیانگذار مراکز فرهنگی در قم
- مؤسس و بنیانگذار طرح‌های عمرانی در حوزهٔ فرهنگی و علمی
- مؤسس و بنیانگذار کتابخانه‌های تخصصی در شهر مقدس قم

آثار و تالیفات:

انتشار فصلنامهٔ مجله ارشاددر مشهد، انتشار مجلهٔ پژوهشی تراثنا(با همکاری محقق طباطبایی)، انتشار پژوهش‌های نسخه‌شناسی کتابشناسی اسلامی

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

همزمان با اعیاد شعبانیه و بازدید از پروژهٔ خوابگاه‌های دانشجویی امام جواد(ع) در دانشگاه صنعتی اصفهان و با حضور جمعی از خیّرین و نیکوکاران و رئیس محترم دانشگاه صنعتی اصفهان و اعضای هیئت‌رئیسه، به‌منظور ارج‌نهادن به خدمات ارزشمند علمی، فرهنگی و عمرانی حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد جواد شهرستانی و فعالیت‌های تأثیرگذارشان در دفتر حضرت آیت‌الله‌العظمی سیّد علی سیستانی، نشان «ولایت» همراه با لوح تقدیر، تقدیم محضرشان گردید.

مقدم سرور گرانقدر حضرت حجت الاسلام والمسلمین

مقدم سرور گرانقدر حضرت حجت الاسلام والمسلمین

مقدم سرور گرانقدر حضرت حجت الاسلام والمسلمین
حاج سید جواد شهرستانی

مقدم سرور گرانقدر حضرت حجت الاسلام والمسلمین

شاعر ارجمند استاد محمدعلی صاعد اصفهانی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۲شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی: حوزوی

شغل: نقاش

فعالیت‌های شاخص: سرپرست انجمن ادبی صائب

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌های علمی‌ادبی کشوری
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- هیئت‌مؤسس مراکز و انجمن‌های علمی ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

آثار و تألیفات:

برگزیدهٔ غزلیات صائب

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای محمدعلی صاعد اصفهانی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

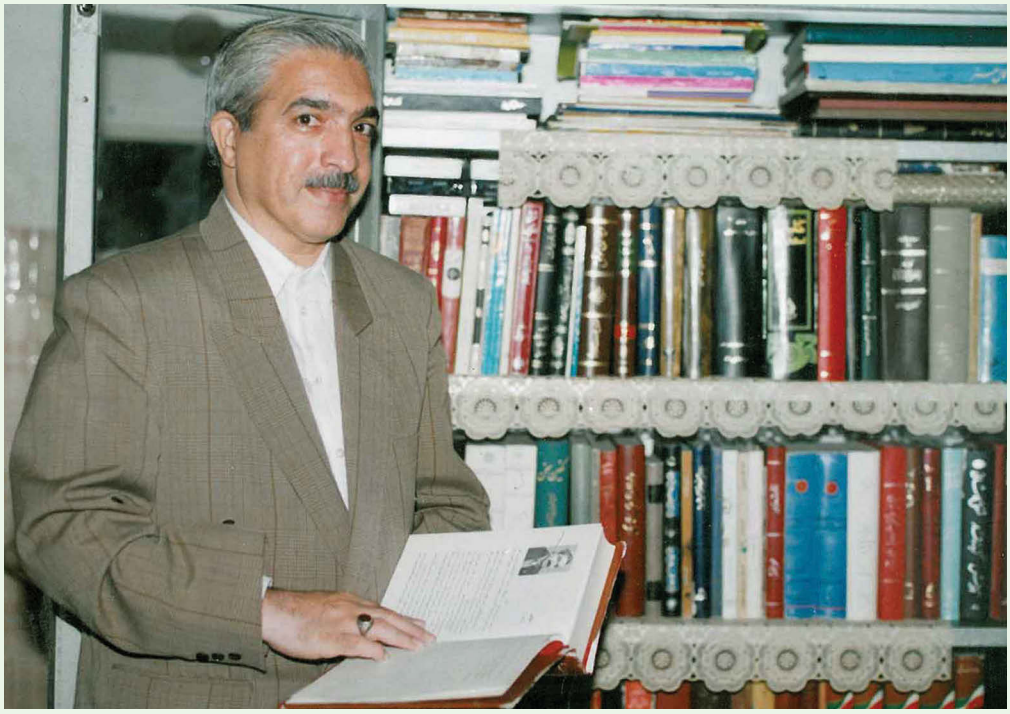

شاعر ارجمند استاد علی‌اصغر صائم کاشانی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۱شمسی، کاشان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی: دکترای ادبیات

شغل: تدریس و نقد اشعار شاعران جوان و تألیف کتب ادبی در خانهٔ سخن

فعالیت‌های شاخص: تأسیس و مدیریت انجمن فرهنگی‌ادبی سخن کاشان، تدریس ادبیات در دانشگاه‌ها و مراکز علمی داخلی و خارجی، همکاری با مؤسسات عالی و فرهنگی، برپایی بیش از ۱۵۰۰جلسه شعرخوانی، همایش ادبی، کنگره، بزرگداشت، کلاس‌های آموزشی و جلسات حافظ‌خوانی

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌های علمی‌ادبی کشوری
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی
- هیئت‌مؤسس مراکز و انجمن‌های علمی‌ادبی

آثار و تألیفات:

مجموعهٔ شعرها: ۱. فصل ها و یادها؛ ۲. شکوفه‌های انقلاب؛ ۳. شکار ستاره؛ ۴. بلور اشک؛ ۵. دیوان عشق؛ ۶. آهنگ پای گل؛ ۷. فروغستان عشق؛ ۸. دست در آغوش سکوت؛ ۹. خدا کند که بیایی؛ ۱۰. دریای عطش؛ ۱۱. دل هست اینجا کبوتر؛ ۱۲. عاشقانه‌ها؛ ۱۳. بر دوش آفتاب؛ ۱۴. شاعر گل‌های سرخ؛ ۱۵. بر زلف کرشمه.

کتاب و رسالهٔ تحقیقی: ۱. اقسام شعر پارسی؛ ۲. سیری در رباعیات حکیم افضل‌الدین محمد مرقی؛ ۳. عرفان در شعر شهریار؛ ۴. خورشید علم؛ ۵. گاهنامه سخن؛ ۶. خورشید سرایان؛ ۷. بهار سخن؛ ۸. مینای سخن؛ ۹. خورشید سخن؛ ۱۰. خانهٔ دوست کجاست؟؛ ۱۱. تأثیر مشروطه بر ادبیات و پیدایش شعر نو؛ ۱۲. از دادائیسم تا پست‌مُدرن؛ ۱۳. شرحی بر احوال ریاضیدانان جهان؛ ۱۴. محتشم پدر شعر آئینی؛ ۱۵. خورشید اردهال؛ ۱۶. سیری در ادبیات پارسی؛ ۱۷. سیری در صناعات ادبی؛ ۱۸. نقدی کوتاه بر غزل معاصر؛ ۱۹. پیشینهٔ ترانه‌سرایی در ادب پارسی؛ ۲۰. سیری در هنر خوشنویسی؛ ۲۱. شراب شوق سخن؛ ۲۲. نوزایی گیتی؛ ۲۳. ادوار ادبی در کاشان.

تصحیح و مقدمه‌های مختلف.

صدها شعر، مقاله و مصاحبه‌های ادبی در نشریات و سایت‌های اینترنتی.

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای علی‌اصغر صائم کاشانی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

استاد مصطفی هادوی (شهیر اصفهانی)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۹شمسی، لنجان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی: فوق‌لیسانس ادبیات و علوم تربیتی

شغل: استاد دانشگاه

فعالیت‌های شاخص: مسئول چهار انجمن ادبی، مؤلّف ۲۶عنوان کتاب، استاد دانشگاه آزاد خوراسگان، مسئول انجمن‌های ادبی خانهٔ هنرمندان، مسئول انجمن بهار دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌ها و همایش‌های علمی‌ادبی کشوری
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- هیئت‌مؤسس یا رئیسهٔ مراکز و انجمن‌های علمی، ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو وابداعی

آثار و تألیفات:

۲۸عنوان کتاب ازجمله: سیر و سلوک (با مقدمهٔ مصطفی هادوی (شهیر اصفهانی)، تذکرهٔ شعرای استان اصفهان از قرن پنجم تا عصر حاضر، گنجینهٔ شعر و ادب پارسی (از رودکی تا پروین)، یادوارهٔ بانو مجتهده امین، فرهنگ اصطلاحات فلسفی و عرفانی، گلچین اندیشه‌ها، ادبیات آئینی، اصول سخن‌سرایی و...

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای مصطفی هادوی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

شاعر ارجمند استاد عباس شاهزیدی (خروش اصفهانی)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۷شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:کارشناسی‌ارشد فقه و اصول

شغل:شاعر، نویسنده، منتقد ادبی

فعالیت‌های شاخص:دبیر کانون نخبگان شعر جوان اصفهان، عضو شورای شعر اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان، رئیس هیئت‌مدیرهٔ انجمن فرهنگی شاعران استان اصفهان، دبیر انجمن شعر جوان حوزهٔ هنری اصفهان، دبیر انجمن برکهٔ اشراق، برگزیدهٔ بیش از ۱۵۰کنگرهٔ شعر

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌های علمی‌ادبی کشوری
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- هیئت‌مؤسس مراکز و انجمن‌های علمی‌ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

آثار و تألیفات:

در حوالی اشراق، به کسی دل باخته‌ام، گزیدهٔ شعر دفاع مقدس، پرسه‌های بی‌پایان.

مقالات: «عالمان شعر و شعر عالمانه»، «جریان شعر در تاریخ مکتب اصفهان»، «دوبیتی‌های من عین لهوف است»

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای عباس شاهزیدی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

شاعر ارجمند استاد محمد قدسی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۸شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:دیپلم ادبی، لیسانس الهیات

فعالیت‌های شاخص:تفسیر قرآن، تفسیر نهج‌البلاغه، تفسیر مثنوی و حافظ‌پژوهی در سالن اجتماعات مجتمع فرهنگی فرشچیان، ورود به انجمن ادبی صائب، تشکیل انجمن ادبی ابن‌مسکویه، رئیس شورای شعر استان در اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان، تفسیر مثنوی و حافظ در نگارستان امام خمینی، عضو شورای شعر صداوسیمای مرکز اصفهان

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- هیئت‌مؤسس یا رئیسهٔ مراکز و انجمن‌های علمی‌ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

آثار و تألیفات:

عترت خورشید (دو مجموعه)

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای محمد قدسی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

شاعر ارجمند استاد محسن ناصحی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۵۷شمسی، اصفهان

شغل:کارمند دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان

فعالیت‌های شاخص:نفر اوّل کنگرهٔ دفاع مقدس، تأسیس انجمن ادبی ولایت

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- تأسیس انجمن‌های ادبی‌هنری
- هیئت‌مؤسس مراکز و انجمن‌های علمی‌ادبی
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- کسب افتخارات در جشنواره‌ها و همایش‌های علمی‌ادبی کشوری
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای محسن ناصحی با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

شاعر ارجمند استاد فضل‌الله شیرانی (سخا)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۵شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:دیپلم ادبیات

شغل:مسئولیت انجمن‌ها و شوراهای ادبی

فعالیت‌های شاخص:سرودن اشعار و سروده‌های آئینی و اجتماعی، مسئول سابق دفتر شعر استان، مؤسس و مدیرعامل انجمن هماهنگی شاعران استان اصفهان، دبیر اجرایی انجمن ادبی صائب، عضو شورای شعر اداره‌کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان، عضو شورای شعر صداوسیمای مرکز اصفهان، عضو شورای شعر نگارستان امام خمینی(ره)

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- داشتن مرتبهٔ علمی استادتمام
- اخذ نشان‌های معتبر ملی در حوزهٔ ادبیات آئینی
- تألیفات و آثار ارزشمند علمی و ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌های علمی‌ادبی کشوری
- تأسیس انجمن‌های ادبی‌نری
- هیئت‌مؤسس مراکز و انجمن‌های علمی ادبی
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله فضل‌الله شیرانی (سخا) با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

شاعر ارجمند استاد روح‌الله منصوری

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۵۷شمسی، اصفهان

مدرک و رشتهٔ تحصیلی:ادبیات فارسی، تحصیلات حوزوی (ادبیات عرب)

شغل:استاد

فعالیت‌های شاخص:عضو مجمع شعر کانون نخبگان (حوزهٔ هنری)، عضو شورای شعر نگارستان امام خمینی(ره)، عضو شورای شعر و هیئت‌مدیرهٔ انجمن ادبی صائب

ملاک‌های انتخاب اهدای «نشان ولایت»:

- هیئت‌مؤسس یا رئیسهٔ مراکز و انجمن‌های علمی‌ادبی
- کسب افتخارات در جشنواره‌ها و همایش‌های علمی‌ادبی کشوری
- تبلیغ ولایت در عرصه‌های نو و ابداعی

تاریخ و مراسم اهدای نشان:

در مراسم شب شعر که به مناسبت عید سعید غدیر خم در تاریخ ۱۳۹۴/۰۷۷/۰۹ در سالن اجتماعات مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) اصفهان با حضور شاعران برجسته برگزار گردید، از چند تن از شاعران شاخص و برگزیده ازجمله جناب آقای روح‌الله منصوری با «نشان ولایت» تقدیر به عمل آمد.

و) تجلیل از شخصیت‌های شاخص فعال در گسترش فرهنگ شیعی

نکوداشت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ حسین مظاهری

لوح تقدیر اهدایی به حضرت آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ حسین مظاهری
زعیم حوزهٔ علمیهٔ اصفهان
به پاس زعامت ارزشمند و تأثیرگذار ایشان در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و خدمات علمی و تألیفات ایشان در زمینه‌های مختلف علوم اسلامی و برقراری کرسی درس خارج فقه در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان
تاریخ اهداء: ۱۳۹۵/۰۹/۲۵
مراسم اهدای لوح تقدیر: نکوداشت به‌منظور تجلیل از مقام علمی و معرفی آثار معظّم‌له و خدمات گستردهٔ ایشان در حوزهٔ علمیه در ابعاد مختلف
تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۲شمسی، تیران (یکی از شهرهای استان اصفهان)
تحصیلات: تحصیلات عالیه حوزوی در سطح خارج فقه و اصول
استادان برجسته: حاج‌آقا جمال خوانساری، حاج‌آقا احمد مقدس، آیت‌الله خادمی، آیت‌الله فیاض، آیت‌الله طیّب، آیت‌الله ادیب، آیت‌الله مدرّس، آیت‌الله حاج شیخ عبدالجواد جبل‌عاملی، آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی، آیت‌الله حاج شیخ مرتضی حائری، آیت‌الله‌العظمی بروجردی، امام خمینی، آیت‌الله‌العظمی محقق داماد
تألیفات: تألیفات متعدد در زمینه‌های قرآن کریم، فقه، رجال، اخلاق، اعتقادات، عرفان، حدیث، اقتصاد اسلامی، تاریخ و سیره، مهدویت، دروس خارج فقه، دروس خارج اصول
مسئولیت‌ها: ساماندهی حوزه‌های علمیه، تنظیم و تدوین برنامه‌های علمی و آموزشی مؤسسهٔ «در راه حق»، تأسیس مراکز متعدد ازجمله «مرکز مدیریت حوزهٔ علمیهٔ اصفهان»، «مرکز آموزش‌های تخصصی حوزهٔ علمیهٔ اصفهان»، «مرکز مشاورهٔ حوزهٔ علمیهٔ اصفهان»، «مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان»، «مرکز رسیدگی به امور مساجد استان اصفهان»

متن لوح تقدیر

الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللهَ وَكَفَى بِاللهِ حَسِيبًا (احزاب/۳۹)

به حسن وخلق و وفاکس به یارمانرسد / تورا دراین سخن انکار کار مانرسد
هزارنقش بر آید زکلک صنع ویکی / به دلپذیری نقش نگار ما نرسد

"فضل و فضیلت" ازوجوه امتیازات خاصّه مردان الهی است که در پرتو"اخلاص"تجلی می‌کند و رحمانیت را به نمایش می‌گذارد. برهان قاطع نظام تکوین،تعبدوبندگی است و هرآن کس چنین درجه و مرتبتی را تجربه کرد، فلسفه" حیات محمود"را در قیاسات منطق لطف دریافته است.

رهیافت‌های معرفتی، رهین رشحات معنوی است و آئینه دل، مظهر و مظهرجمال و جلالی است که هستی در قلمرو حکمت الهی بدان متصف شده و آراستگی می یابد.

عالمان دین و معلمان آئین، مربیان روح‌های مستعدتکامل هستند و این تاثیرگذاری در سایه فضایل اخلاقی و مراتب انسانی و در رهگذر سلوک عرفانی و شهود روحانی، شکل می‌گیرد.

اینک که "اصفهان" متبرک به آئین نکوداشت رجلی نام‌آور، هم روزگار ما و از تبار عالمان راستین است، خدای سبحان را شاکریم که مارابه نعمت درک فیوضات این فقیه صمدانی وعالم ربانی و اسوه اخلاق و نمونه پارسائی زعیم حوزه علمیه اصفهان حضرت آیةالله العظمی حاج شیخ حسین مظاهری (مدظله العالی) لایق دانست تا بار دیگر جانمان را مشحون از شمیم عطر معارف ناب و حکیمانه‌اش سازیم و از جود وجودش درس زیستن عارفانه بیاموزیم. بی‌شک این شخصیت ممتاز، سابقه لاحقه علمی عالمان و پارسایان بزرگ و سراجان منیر آسمان این دیارعلم وفقاهت چونان؛ مجلسی‌ها و میرداماد‌ها و ملامحسن فیض‌ها، را دارد و مشی اخلاقی‌اش درحوزه مقدسه علمیه اصفهان روح مکتب عزتمند تشیع رازنده و سرزنده نگاه داشته است؛ ایشان از نادر بزرگانی هستند که در عمل نشان دادند بیان اخلاق جز در سایه تسلط بر فقه و عقائد ممکن نیست چراکه تزکیه، نتیجه تعلیم کتاب و حکمت است و زمانی مؤثر است که تبیین کننده خود متخلق به آن اخلاق باشد.

بی‌تردید نگاه حقیقت بین این بزرگمرد به حیات، که جلوه‌اش سلوک عملی ایشان است، طالبان نور را به درب خانه اهل البیت(ع) می‌کشاند و این است نتیجه همراهی با دو یاور الهی یعنی تجلی و مظهر حق علیهماالسّلام.

ثمرات پربرکت تبلیغی واخلاقی ونفحات قدسی و معنوی این استوانه پاک نهاد وملکوتی همچنان بسان ستارگانی درسپهر سپاهان خواهد درخشیدو برای استمراراین بارقه و هدیهٔ الهی عمری دراز و بهروزی و سلامتی مستدام را در ظل عنایات خداوند متعال و توجهات خاصه قطب عالم امکان، مولای انس و جان، مهر سپهر سروری، حضرت حجت ابن الحسن العسکری(ع) برای ایشان مسألت داریم.

سیدحسین رضازاده

تولیت و مدیرعامل مؤسسه تحقیقات و نشرمعارف اهل‌البیت(ع) اصفهان

۱۳۹۵/۰۹/۲۵

اِنّی تارِکٌ فیکُمُ الثَّقَلَیْنِ کِتابَ اللهِ وَ عِتْرَتی اَهْلَ بَیْتی

نکوداشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ مهدی مظاهری

لوح تقدیر اهدایی به حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ مهدی مظاهری
به پاس خدمات ارزشمند اجتماعی ایشان در راستای تشکیل انجمن‌های خیریه و دارالقرآن و انجمن مددکاری امام زمان(عج) و ده‌ها مراکز خیریهٔ دیگر و درخشش عالی ایشان در وعظ و خطابه و برگزاری محافل دعای روحبخش ندبه، کمیل و در لیالی ماه مبارک رمضان محفل با عظمت و معنوی دعای ابوحمزهٔ ثمالی
تاریخ اهداء: ۱۳۸۹/۱۱/۲۸
مراسم اهدای لوح تقدیر: نکوداشت و تجلیل از خدمات ارزشمند این عالم فرزانه و خدمتگزار به جامعه در مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)
تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۰شمسی، اصفهان
استادان: آیت‌الله حاج‌آقا احمد مقدس، آیت‌الله حاج‌آقا حسن مدرّس، حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آیت‌الله حاج شیخ عباسعلی ادیب، آیت‌الله مشکینی، آیت‌الله سلطانی، آیت‌الله شهید شمس‌آبادی

حجة الاسلام والمسلمین حاج شیخ مهدی مطاری

همایش نکوداشت آیت‌الله سیّد کمال فقیه‌ایمانی

لوح تقدیر اهدایی به آیت‌الله حاج سیّد کمال فقیه‌ایمانی
مؤسس و تولیت مدرسهٔ دارالحکمه و کتابخانهٔ امیرالمؤمنین(ع)
به پاستقدیر از خدمات عام‌المنفعه و احداث کتابخانهٔ امیرالمؤمنین(ع)
تاریخ اهداء: ۱۳۹۳/۰۹/۱۹
مراسم اهدای لوح تقدیر:نکوداشت آیت‌الله حاج سیّد کمال فقیه‌ایمانی
تاریخ و محل تولّد:۱۳۱۳شمسی، اصفهان
تحصیلات:حوزوی، خارج فقه و اصول
استادان برجسته:آیات عظام شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، ادیب، نوری همدانی، شیخ عبدالجواد همدانی، محمد مجاهدی تبریزی، سیّد محمدباقر سلطانی، میرزاعلی مشکینی، سیّد محمد محقق داماد، سیّد حسین طباطبایی بروجردی، امام خمینی، سیّد محمدرضا گلپایگانی
مسئولیت‌ها:مؤسس و تولیت مدرسهٔ علمیهٔ دارالحکمه، تبلیغ و ارشاد مردم، اقامهٔ نماز در مسجد آقاعلی بابا، پاسخ‌گویی به مسائل و نیازهای شرعی، فعالیت‌های سیاسی و حرکت‌های انقلابی در دوران آغاز قیام امام خمینی و مردم علیه رژیم شاهنشاهی

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيم
اِنّی تارِکٌ فیکُمُ الثَقَلَیْنِ
عَلِیٌّ مَعَ الْحَقِّ وَ الْحَقُّ مَعَ عَلِی

كِتابَ اللهِ وَ عِترَتي اَهْلَ بَيْتي
عَلِيٌّ مَعَ الْقُرآنِ وَ الْقُرآنُ مَعَ عَلي

نکوداشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین شیخ غلامرضا فیروزیان

لوح تقدیر اهدایی به حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج شیخ غلامرضا فیروزیان به پاس همّت عالیه و خدمات ارزشمند ایشان در عرصهٔ تبلیغ و گسترش مکتب گهربار و نورانی اهل‌بیت (علیهم صلوات الله) و تأسیس ده‌ها مسجد و مراکز خیریهٔ دیگر به‌منظور احیای شعائر دینی و اجابت درخواست اهالی شهرها و مناطق محروم و رسیدگی به امور دینی و همچنین اعزام مبلّغ (روحانیون) به آن مناطق به‌منظور آشنایی بیشتر مردم با مبانی اعتقادی به‌ویژه آموزه‌ها و معارف شیعهٔ اثنی‌عشری و مکتب فقهی امام جعفر صادق(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۱۱/۲۳

مراسم اهدای لوح تقدیر: دومین همایش تجلیل از چهرهٔ ماندگار تبلیغی استان اصفهان

تاریخ و محل تولّد: ۱۲۹۸شمسی، تهران

تألیفات: خاطرات و اسناد، گفتارهای ارزنده

فعالیت‌ها: ساخت مساجد و ساختمان‌هایی که در روستاهای اطراف زابل بنا کرده‌اند ازجمله مسجد مولود کعبه، مسجد امام حسن عسکری، مسجد آل رسول

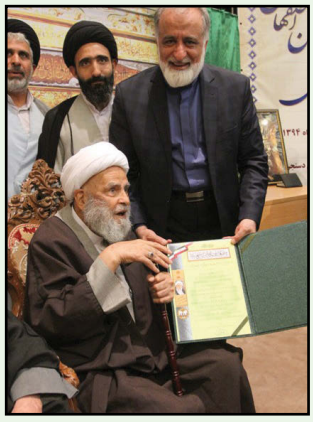

آیت‌الله حاج شیخ یدالله رحیمیان دستجردی

لوح تقدیراهدایی به حضرت آیت‌الله حاج شیخ یدالله رحیمیان دستجردی به پاس خدمات علمی و کرسی تدریس در حوزهٔ علمیهٔ اصفهان و همچنین درخشش چشمگیردر کرسی وعظ و خطابه و بیان مسائل فقهی از صدای مرکزاصفهان

تاریخ اهداء: ۱۳۹۴/۰۷/۲۰

مراسم اهدای لوح تقدیر: سومین همایش چهرهٔ ماندگار تبلیغی استان اصفهان

تحصیلات: تحصیلات عالی حوزوی

مسئولیت‌ها: مدرّس و استادتمام حوزهٔ علمیهٔ اصفهان

حجج اسلام: حاج شیخ محمدباقر تحریری، شیخ مرتضی جوادی آملی، سیّد هادی رفیعی‌پور، شیخ جواد محدّثی

لوح تقدیراهدایی به حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ محمدباقرتحریری به پاسحضور در کرسی تدریس کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۹/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر:در پایان کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ و محل تولّد:۱۳۳۴شمسی، تهران

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته:حاج شیخ رجبعلی خیاط، آیات عظام شاه‌آبادی، آقا سیّد رضا دربندی، نجفی مرعشی، گلپایگانی، امام خمینی، سلطانی، خندق‌آبادی، سیّد کاظم عصار، بروجردی، علامه طباطبایی، مجتهدی، حاج شیخ علی‌آقا جاودان، حاج‌آقا قاسمی، حاج ابوالقاسم فلسفی، حاج شیخ جواد کربلایی، حاج سیّد هاشم تهرانی

تألیفات:سیمای مخبتین (شرح زیارت امین‌الله)،جلوه‌های لاهوتی (شرح زیارت جامعهٔ کبیره)،نجوای عارفانه (شرح مناجات شعبانیه)،بندگی حقیقی و حقیقت علم (شرح حدیث عنوان بصری)،عروج عقل (شرح حدیث جنود عقل و جهل)،بازگشت به سوی

او (شرح مناجات نائبین)، درد دل با خداوند (شرح مناجات شاکین)، شرح دعای کمیل، شرح رسالهٔ حقوقیه، شرح دعای مکارم‌الاخلاق امام سجاد(ع)

مسئولیت‌ها: استاد حوزهٔ علمیه، مسئول گروه عقاید در مرکز تحقیقات سپاه

لوح تقدیر اهدایی به حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ مرتضی جوادی آملی پژوهشگر دین، استاد حوزهٔ علمیهٔ قم، آیت‌الله زادهٔ معظّم حضرت آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

به پاس حضور در کرسی تدریس کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۹/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر: در پایان مراسم کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۷شمسی، آمل مازندران

تحصیلات: لیسانس حقوق، حوزوی: سطح چهار، سیزده سال درس خارج حوزه

تألیفات: فلسفهٔ زیارت و آئین آن، ۱۷مقالهٔ پژوهشی، دورهٔ تقریرات درس اشارات حضرت آیت‌الله جوادی آملی، مباحث قرآنی

مسئولیت‌ها: مدیر مدرسهٔ علمیهٔ امام حسن عسکری(ع) آمل، عضو کمیسیون فرهنگی شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس مؤسسهٔ فرهنگی تحقیقاتی اسراء، رئیس و عضو هیئت‌علمی پژوهشکدهٔ علوم وحیانی معارج، رئیس مرکز نشر اسراء، رئیس مؤسسهٔ آموزش عالی امام حسن(ع)، صاحب امتیاز و مدیر مسئول فصلنامهٔ اسراء

لوح تقدیر اهدایی به حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج سیّد هادی رفیعی‌پور

به پاس حضور در کرسی تدریس کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۹/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر: در پایان مراسم کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۷شمسی، اصفهان

تحصیلات: حوزوی

استادان برجسته: حضرات آیات و حجج اسلام: شیخ کاظم تبریزی، حاج سیّد محمدرضا گلپایگانی، میرزا هاشم آملی، حاج سیّد علی علامه فانی، حاج شیخ جواد تبریزی، حاج شیخ محمد فاضل لنکرانی، حاج سیّد موسی شبیری زنجانی، مکارم شیرازی، وحید خراسانی، مصباح یزدی، مطهری، انصاری شیرازی، جوادی آملی، حسن‌زاده آملی، بهشتی، قدوسی، شیخ‌زاده، جنتی، خزعلی، حرم‌پناهی، صانعی، مشکینی، احمدی میانجی

مسئولیت‌ها: معاون آموزش جامعه الزهرا(س)،مدیر و مسئول تحقیقات مؤسسهٔ تحقیقاتی امام هادی(ع)

تألیفات:تألیفات متعدد در زمینه‌های فقه، حدیث، ادعیه، زیارت، مهدویت و معارف اسلامی

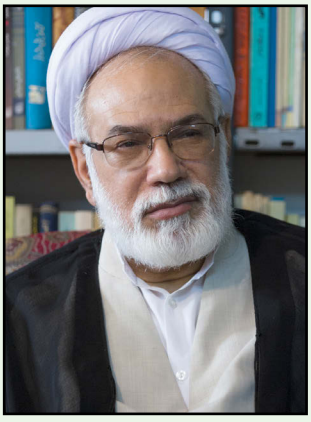

لوح تقدیر اهدایی به حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ جواد محدّثی به پاس حضور در کرسی تدریس کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۹/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر: در پایان مراسم کارگاه آموزشی آشنایی با متون و زیارات معصومین(ع)

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۱شمسی، سراب آذربایجان شرقی

تحصیلات:حوزوی

استادان برجسته:میرزا جلیل واعظ سرابی،شهید قدوسی، شهید مفتح، شهید شاه‌آبادی و آیات عظام مشکینی، وحید خراسانی، شبیری زنجانی، جنتی، احمدی میانجی، مصباح یزدی، انصاری شیرازی، حسن‌زاده آملی، میرمحمدی، آذری قمی، مؤمن، محمدی گیلانی، حائری شیرازی، ابراهیم امینی، مقتدایی

مسئولیت‌ها:استاد عالی‌مقام حوزهٔ علمیهٔ قم، نویسنده، محقق و پژوهشگر علوم اسلامی

دکتر سیّد محمدباقر کتابی

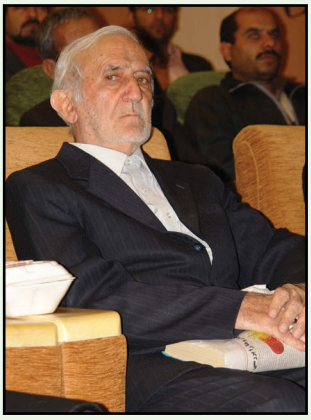

لوح تقدیر اهدایی به آقای دکتر سیّد محمدباقر کتابی
به پاس حضور ارزشمند در همایش ضریح نور و ارائهٔ سخنرانی و بیان شیوا
در شرح خطبه‌های نهج‌البلاغه
تاریخ اهداء: ۱۳۸۷
تاریخ و محل تولّد: ۱۳۰۲شمسی، اصفهان
تحصیلات: دکترای الهیات و عرفان و فلسفه اسلامی، تحصیلات حوزوی
در سطح عالی
استادان برجسته: آقای محمد مهریار، میرزا ابوالفضل همایی، حاج‌آقا رحیم
ارباب، حاج میرزا علی‌آقا شیرازی، آیت‌الله حاج شیخ مهدی نجفی، آیت‌الله حسین
خادمی و آیت‌الله طیّب
تألیفات: رجال اصفهان در علم و عرفان و ادب و هنر، مقدمه بر کتاب «وحدت وجود»
(تألیف مرحوم استاد فضل‌الله ضیاءنور)، کلید گشایش نهج‌البلاغه، شرح مثنوی مولانا
در دو داستان، فقه و معارف اسلامی (پنج جلد) و...
مسئولیت‌ها: اشتغال در امور قضایی، استاد دانشگاه اصفهان و دانشگاه صنعتی،
عضویت در انجمن آثار و مفاخر اصفهان

حاج مرتضی اشتری

لوح تقدیر اهدایی به ذاکر بااخلاص اهل‌بیت(ع) حاج مرتضی اشتری

به پاس حضور و اجرای ارزشمند اشعار ولایی در مراسم ضریح نور در سال ۱۳۸۷

تاریخ اهداء: ۱۳۸۷

مراسم اهدای لوح تقدیر: ضریح نور ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۱۴شمسی، اصفهان

تألیفات: دیوان اشتری اصفهانی

آقای حاج علیرضا مهرپرور

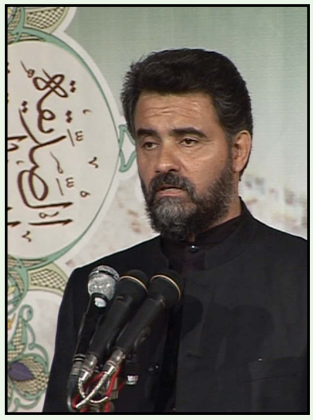

لوح تقدیراهدایی به آقای حاج علیرضا مهرپرور

به پاس حضور و اجرای ارزشمند اشعار ولایی در مراسم ضریح نور

تاریخ اهداء: ۱۳۸۷

مراسم اهدای لوح تقدیر: ضریح نور ۱۳۸۷

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۶شمسی، اصفهان

تحصیلات: دیپلم

شغل: کارمند بازنشستهٔ دانشگاه علوم پزشکی

فعالیت‌های شاخص: مداح و ذاکراهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) و مؤلف ۲۰ کتاب و جزوه

آقای حاج مجید ربانی

لوح تقدیراهدایی به آقای حاج مجید ربانی

به پاس حضور و اجرای ارزشمند اشعار ولایی در مراسم ضریح نور، سال ۱۳۹۱

تاریخ اهداء: ۱۳۹۱/۰۷/۰۶

مراسم اهدای لوح تقدیر: ضریح نور۱۳۹۱

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۳شمسی، اصفهان

تحصیلات: دیپلم

فعالیت‌های شاخص: مداح و ذاکراهل‌بیت عصمت و طهارت(ع)

نکوداشت استاد رجبعلی راعی

لوح تقدیراهدایی به استاد رجبعلی راعی

استاد قلمزنی نقش برجسته

به پاس خدمات ارزشمند در حوزهٔ هنر و صنایع دستی

تاریخ اهداء: ۱۳۹۶/۰۶/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر:گرامیداشت استاد رجبعلی راعی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۶شمسی، شهردهق نجف‌آباد

تحصیلات:تخصص چشم‌پزشکی و فوق‌تخصص جراحی قرنیه

استاد برجسته:اسماعیل ارژنگ

فعالیت‌های شاخص:تقدیرنامهٔ کنفرانس و اجلاس بین‌المللی جادهٔ ابریشم،سپاسنامهٔ نمایشگاه بین‌المللی ITBبرلین آلمان،تقدیرنامهٔ ساخت تندیس‌های حکیم ابوعلی سینا و حکیم فرودسی،تقدیرنامه و اخذ مقام از ششمین نمایشگاه بزرگ ایران‌گردی،لوح سپاس از فرمانداری شهرستان، لوح سپاس از نمایشگاه آثار برتر سراسرکشور،لوح سپاس از اوّلین سمینار بررسی ظرفیت‌ها و چشم‌انداز اشتغال،تقدیرنامهٔ برگزاری اوّلین نمایشگاه سراسری صنایع دستی کشور و اجلاس آسیایی،تقدیرنامهٔ برگزاری اوّلین همایش فنی تخصصی هنرقلمزنی

حاج عباس پهلوانی

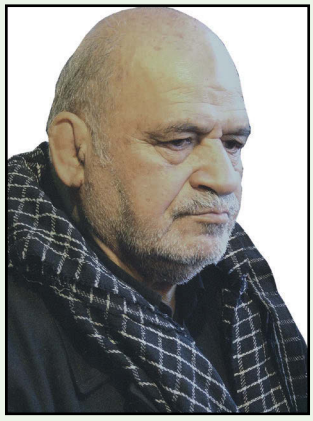

لوح تقدیراهدایی به آقای حاج عباس پهلوانی
هیئت ماه بنی‌هاشم حضرت ابوالفضل(ع)
به پاس تقدیربه عنوان چهره ماندگار هیآت مذهبی اصفهان
تاریخ اهداء: ۱۳۹۱/۰۲/۱۵
مراسم اهدای لوح: در آیین ویژهٔ تجلیل از آقای حاج عباس پهلوانی که با حضور شهردار محترم اصفهان و شهرداران مناطق، رؤسای هیآت مذهبی و پیشکسوتان پهلوانی و زورخانه‌ای اصفهان در محل زورخانهٔ حاج پهلوان در خیابان لنبان برگزار گردید، لوح سپاس تقدیم ایشان شد.

دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد

لوح تقدیراهدایی به آقای دکترسیّد مرتضی سقائیان‌نژاد
شهردار اصفهان
به پاس احیای طرح «میدان عتیق» که یادآور فرهنگ، معماری و میراث ارزشمند گذشتگان و از افتخارات معماری جهان است و انتخاب نام این مجموعه به‌نام فخرعالم، امام علی بن ابی‌طالب(ع) که برای شهرولایتمدار اصفهان، مهد تمدن نبوی و علوی، افتخاری تازه آفریدند.
تاریخ اهداء: ۱۳۸۸/۱۲
مراسم اهدای لوح تقدیر: افتتاحیه و بهره‌برداری از میدان امام علی(ع) در مسجد جامع اصفهان با حضورآقای دکترعلی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی
تاریخ و محل تولّد:۱۳۳۲شمسی، محلهٔ جویبارهٔ اصفهان

تحصیلات:کارشناسی، کارشناسی‌ارشد و دکترای برق

مسئولیت‌ها:شهردار قم، شهردار اصفهان، رئیس دانشگاه صنعتی اصفهان،عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان،معاون اداری و مالی دانشگاه صنعتی اصفهان، رئیس دانشگاه اصفهان،دبیرکل جامعهٔ اسلامی مهندسین استان اصفهان

مهندس عباس حاج‌رسولیها

لوح تقدیراهدایی به آقای مهندس عباس حاج‌رسولیها

رئیس شورای اسلامی شهراصفهان

به پاساحیای طرح «میدان عتیق» که یادآور فرهنگ، معماری و میراث ارزشمند گذشتگان و از افتخارات معماری جهان است و انتخاب نام این مجموعه به‌نام فخرعالم، امام علی بن ابی‌طالب(ع) که برای شهرولایتمدار اصفهان، مهد تمدن نبوی و علوی، افتخاری تازه آفریدند.

تاریخ اهداء: ۱۳۸۸/۱۲

مراسم اهدای لوح تقدیر:افتتاحیه و بهره‌برداری از میدان امام علی(ع) در مسجد جامع اصفهان با حضور آقای دکترعلی لاریجانی رئیس مجل شورای اسلامی

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۳۱شمسی، اصفهان

تحصیلات:فوق‌لیسانس مدیریت

مسئولیت‌ها:رئیس شورای اسلامی شهراصفهان، عضو شورای اسلامی شهراصفهان، نائب‌رئیس شورای عالی استان‌های کشور

همایش چهرهٔ ماندگار بانو زینت‌السادات علویهٔ همایونی

لوح تقدیراهدایی به بانوزینت‌السادات همایونی

به پاسآثار علمی ایشان وخدمات ارزشمند در کرسی تدریس علوم اسلامی

تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۱/۲۰

مراسم اهدای لوح تقدیر:نکوداشت و تجلیل از خدمات این بانوی نمونه و ارزشمند که در حوزهٔ علمیهٔ خواهران خوش درخشیدند و به‌عنوان استاد شاخص پس از بانومجتهده امین شناخته می‌شوند.

تاریخ و محل تولّد: ۱۲۹۶شمسی، اصفهان

استادان برجسته: بانومجتهده امین، حیدرعلی محقق،ملاهادی سبزواری، صدر کوپایی،آیت‌الله نورالدین اَشَنی (قودجانی)

تألیفات: ترجمهٔ اربعین الهاشمیه، زن مظهر خلاقیت الله، ترجمهٔ بخشی از اسرار الآیات، عشق ذوی‌القربی، نسیم ولایت

فعالیت‌های شاخص: تأسیس مکتب فاطمه(س)

مسئولیت‌ها: مدیر و مدرّس در مکتب فاطمه(س)، مدیر دبستان نرجس، صاحب امتیاز و مدیرمسئول مدرسهٔ گلستانیان

حاجیه‌خانم فاطمه سادات شریف

لوح تقدیر اهدایی به حاجیه‌خانم فاطمه سادات شریف
مؤسس و مدیر حوزهٔ علمیهٔ حضرت خدیجهٔ کبری(س)
به پاس مقام علمی و مدیریت ارزشمند ایشان در حوزهٔ علمیهٔ حضرت خدیجهٔ کبری(س) و آثار برجستهٔ علمی ایشان (مکتوب) و پرورش طلاب فرهیخته در حوزهٔ خواهران و انتخاب ایشان به‌عنوان چهرهٔ ماندگار
تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۵/۱۳
مراسم اهدای لوح تقدیر: مراسم قرآنی یاقوت آسمانی سال ۱۴۳۲

سیّد علیرضا حسینی

لوح تقدیر اهدایی به آقای سیّد علیرضا حسینی
مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان
به پاس مدیریت شایسته و همکاری های ارزشمند و تأثیرگذار ایشان با مؤسسات فرهنگی و قرآنی استان اصفهان
تاریخ اهداء: ۱۳۹۰/۰۹/۱۹
مراسم اهدای لوح تقدیر: تودیع و معارفه

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۴۵ شمسی، اصفهان

تحصیلات: فوق‌لیسانس مدیریت دولتی

استادان برجسته: دکتر شیروانی، دکتر عطافر

مسئولیت‌ها: دبیر شورای سیاست‌گذاری اکسپو، مدیرعامل بنیاد رودکی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان

آقای سیّد فاضل زمانی

لوح تقدیر اهدایی به آقای سیّد فاضل زمانی

رئیس هیئت‌مدیرهٔ شرکت مخابرات استان اصفهان

به پاس همکاری‌های ارزشمند و تأثیرگذار ایشان در تأمین پهنای باند و زمینه‌سازی همکاری واحدهای مختلف شرکت مخابرات استان اصفهان با مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

تاریخ اهداء: ۱۳۹۱/۰۷/۰۲

مراسم اهدای لوح تقدیر: مراسم تجلیل از مدیران و همکاران شرکت مخابرات استان اصفهان به‌منظور قدردانی از همکاری‌های ارزشمند و تأثیرگذار با مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)

تحصیلات: مهندسی برق گرایش مخابرات انتقال

مسئولیت‌ها: عضو هیئت‌مدیره در سازمان شسکام، مدیریت شرکت مخابرات اصفهان، دبیر انجمن مهندسین برق و الکترونیک استان فارس، رئیس هیئت‌مدیره و رئیس انجمن مهندسین برق و الکترونیک شاخهٔ اصفهان، مؤسس انجمن فناوری اطلاعات شاخهٔ اصفهان، رئیس هیئت‌مدیرهٔ انجمن علمی مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

دکتر سیّد محمدتقی طیّب

لوح تقدیر اهدایی به آقای دکتر سیّد محمدتقی طیّب

آیت‌الله‌زادهٔ معظّم، استاد فرهیخته

به پاس فعالیت‌های علمی و همکاری‌های ارزشمند این استاد عالی‌مقام با واحد علمی‌پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) و ارائهٔ مقالات در زمینهٔ علوم اسلامی

تاریخ اهداء: ۱۳۹۳/۰۲/۱۰

مراسم اهدای لوح: مراسم ویژهٔ تجلیل از منتخبین، فعالان و شخصیت‌های برجستهٔ علمی، حوزوی و دانشگاهی که در راستای توسعهٔ فرهنگ گهربار و نورانی اهل‌بیت(ع) خدمات شایسته‌ای ارائه نموده‌اند

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۲شمسی، اصفهان

تحصیلات: دکترای زبان‌شناسی و مدیریت

استادان برجسته: پروفسور لیورناش (از دانشگاه هاروارد)، دکتر محمد مقدم، دکتر صادق کیا، حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ محمدحسن نجف‌آبادی، آیت‌الله حاج سیّد عبدالحسین طیّب

تألیفات: انتشار حدود ۴۰مقالهٔ علمی در موضوع زبان‌شناسی و معارف اسلام در نشریات و مجلات علمی معتبر، راهنمایی بیش از ۵۰پایان‌نامه در مقاطع کارشناسی‌ارشد و دکترای زبان‌شناسی

مسئولیت‌ها: رئیس شورای علمی‌پژوهشی و عضو هیئت امنای مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)، استاد دانشگاه اصفهان عکس لوح تقدیر

استاد رضا بدرالسماء

لوح تقدیر اهدایی به استاد شاخص و عالی‌مقام جناب آقای حاج رضا بدرالسماء

به پاس خدمات ارزشمند هنری که افتخار کشور و استان اصفهان محسوب می‌گردد؛ به‌ویژه آفرینش تابلوی ارزشمند و ماندگار شهدای فاجعهٔ منا

تاریخ اهداء: ۱۳۹۵/۰۶/۲۹

مراسم اهدای لوح تقدیر: مراسم یادبود شهدای فاجعهٔ منا در اصفهان

تاریخ و محل تولّد: ۱۳۲۸شمسی، اصفهان

فعالیت شاخص: بیش از نیم‌قرن پیشینهٔ فعالیت هنری در رشته‌های نقاشی، نگارگری، میناکاری وآبرنگ، مدرّس دانشگاه هنر، اخذ نشان درجهٔ یک هنر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

آثار: بیش از ۱۵سال همکاری با ناشران داخلی و خارجی که حاصل آن چاپ بیش از ۴۰کتاب نفیس است

حاج رحیم جامی

مراسم تجلیل از پیرغلام امام حسین حاج‌رحیم جامی در ایام فاطمیه دارالسیاده حضرت زهرای مرضیه(س) با حضور همه پیشکسوتان هیئات و آقای دکتر مرتضی سقائیان‌نژاد شهردار وقت اصفهان و حضرت آیت الله سیّدحجت موحد ابحطی به پاس خدمات ارزشمند و تاثیرگذارشان در مسیر بزرگداشت و احیاء مراسم عزاداری حضرت اباعبدالله الحسین(ع).

تاریخ و محل تولد: ۱۳۱۶، اصفهان

مسئولیت‌ها: خدمت‌گزاری به آستان مقدس اباعبدالله الحسین(ع) و هیئات مذهبی اصفهان

السلام علیک یا اباعبدالله

ز) دیدارها و نشست‌ها با شخصیت‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مفتخر بوده که از بدو فکر تأسیس با اتخاذ سیاست همکاری بین‌بخشی و تعامل متقابل به‌منظور هم‌افزایی تجارب و داشته‌های مادی و معنوی، از راهنمایی‌های بزرگان مذهبی، علمی، فرهنگی و سیاسی بهره‌مند باشد. غالب این شخصیت‌ها با حضور در مؤسسه و انتقال تجارب فرهنگی و اجرایی خود، موجب تعالی مؤسسه گردیده‌اند. تعدادی نشست نیز خارج از مؤسسه در محضر آن بزرگان در اصفهان، قم و تهران شکل گرفته است. بعضی از این نشست‌ها منجر به تدوین تفاهم‌نامه‌های همکاری شده است که از آن‌جمله می توان به تفاهم‌نامه‌های همکاری با سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مراکز اسناد آستان قدس رضوی، سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی، مرکز کامپیوتری علوم اسلامی، دانشگاه امام صادق(ع)، دانشگاه اصفهان، دانشگاه صنعتی، دانشگاه علوم پزشکی، دائرةالمعارف بزرگ اسلامی، ستاد عالی کانون‌های فرهنگی‌هنری مساجد، مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان، جامعه المصطفی العالمیه، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی و کنسرسیوم محتوای ملی اشاره کرد.

- دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با علما، مراجع تقلید و شخصیت‌های برجسته در قم ۱۳۸۴
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محمود محمدی عراقی، عضو مجلس خبرگان رهبری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۴/۰۳/۲۵)
- بازدید جناب آقای علی‌اکبر اشعری، رئیس وقت کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ایران و هیئت‌رئیسهٔ آن کتابخانه از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۴/۱۱/۱۶)
- دیدار جناب آقای مهندس سیّد محمود هاشمی به همراه کارشناسان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۴/۰۶/۲۱)
- دیدار مدیرعامل، معاونین و شورای عالی فناوری اطلاعات مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) از کتابخانهٔ ملی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۴/۱۲/۰۲)
- دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) به همراه گروه فناوری اطلاعات با جناب آقای دکتر سیّد محمدکاظم موسوی بجنوردی، رئیس وقت دائرةالمعارف بزرگ اسلامی (۱۳۸۴/۱۲/۰۲)
- دیدار هیئت‌مدیرهٔ مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) به همراه گروه فناوری اطلاعات با جناب آقای دکتر علی‌اکبر ولایتی، مشاور عالی رهبر معظّم انقلاب در امور بین‌الملل و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در بیمارستان دارآباد تهران (۱۳۸۴/۱۲/۰۲)

- بازدید جناب آقای دکتر اصول، گردشگر آلمانی از مؤسسهٔ اهل‌البیت (۱۳۸۵)
- دیدار و بازدید جناب آقای حاج غلامرضا سازگار، شاعر و مداح اهل‌بیت از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای کشکولی، مدیر وقت حوزهٔ علمیهٔ صاحب‌الزمان(عج) با معاونین و بازدید از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۱۱)
- دیدار جناب آقای محمد ضرابی، مدیرکل وقت روابط عمومی آستان قدس با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۱۵)
- دیدار جناب آقای مهندس ابراهیمی، مدیرعامل شرکت مخابرات اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۱۷)
- دیدار آقایان حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدتقی رهبر و مهندس فولادگر، نمایندهٔ مجلس شورای اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۲۸)
- دیدار آقایان دکتر غلامعلی حداد عادل، رئیس مجلس شورای اسلامی، سیّد مرتضی بختیاری، استاندار اصفهان، دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار و مهندس عباس حاج‌رسولیها، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۲۸)
- دیدار آقایان سیّد علی فیروزآبادی، سیّد حسین قاسمی حسینی و مهندس مازیار پرویزی، کارشناسان سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۲/۳۱)
- دیدار جناب آقای حسین انواری به همراه محمدجواد صدق، مدیرعامل کمیتهٔ امداد امام خمینی(ره) با معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۴/۰۳)
- بازدید جناب آقای دکتر سیّد محمدباقر کتابی، استاد دانشگاه اصفهان از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۴/۱۳)
- بازدید جناب آقای دکتر سیّد محمدکاظم موسوی بجنوردی، رئیس وقت دائره‌المعارف بزرگ اسلامی از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و دیدار با مدیرعامل و معاونین مؤسسه (۱۳۸۵/۰۴/۱۷)
- بازدید ناگش، گردشگر خارجی از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۵/۰۳)
- دیدار جناب آقای مهندس عبدالمجید ریاضی، دبیر شورای عالی فناوری اطلاعات کشور و معاون فناوری اطلاعات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۵/۰۳)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر حمید شهریاری، مدیر مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی قم و دبیر وقت شورای عالی اطلاع‌رسانی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۵/۱۱)

عکس اول و دوم دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی

عکس اول دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با
آیت‌الله العظمی مکارم
شیرازی

عکس دوم دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
با آیت‌الله العظمی شیخ
جعفر سبحانی

عکس اول دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
با آیت‌الله العظمی شیخ
جعفر سبحانی

عکس دوم دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
با حجت‌الاسلام و
المسلمین شیخ رسول
جعفریان

عکس اول دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
با حجت‌الاسلام و
المسلمین شیخ رسول
جعفریان

عکس دوم دیدار
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با
آیت‌الله شهرستانی

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای محمود محمدی عراقی، عضو مجلس خبرگان رهبری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید جناب آقای
علی‌اکبر اشعری، رئیس
وقت کتابخانهٔ ملی
جمهوری اسلامی ایران و
هیئت‌رئیسهٔ آن کتابخانه
از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس سیّد محمود
هاشمی به همراه
کارشناسان سازمان
مدیریت و برنامه‌ریزی
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار مدیرعامل،
معاونین و شورای عالی
فناوری اطلاعات
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) از
کتابخانهٔ ملی جمهوری
اسلامی ایران

دیدار مدیرعامل و
معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع) به همراه
گروه فناوری اطلاعات
با جناب آقای دکترسیّد
محمدکاظم موسوی
بجنوردی، رئیس
دائرةالمعارف بزرگ
اسلامی

دیدار هیئت‌مدیرهٔ مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) به همراه گروه فناوری اطلاعات با جناب آقای دکتر علی‌اکبر ولایتی، مشاور عالی رهبر معظّم انقلاب در امور بین‌الملل و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در بیمارستان دارآباد تهران

بازدید جناب آقای دکتر اصول، گردشگر آلمانی از مؤسسهٔ اهل‌البیت (۱۳۸۵)

دیدار و بازدید جناب
آقای حاج غلامرضا
سازگار، شاعر و مداح
اهل‌بیت از مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
کشکولی، مدیر
وقت حوزهٔ علمیهٔ
صاحب‌الزمان(عج)
با معاونین و بازدید از
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای محمد ضرابی، مدیرکل وقت روابط عمومی آستان قدس با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس ابراهیمی،
مدیرعامل شرکت
مخابرات اصفهان با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار آقایان
حجت‌الاسلام و
المسلمین محمدتقی
رهبرو مهندس فولادگر،
نمایندهٔ مجلس شورای
اسلامی با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار آقایان دکتر غلامعلی حداد عادل، رئیس مجلس شورای اسلامی، سیّد مرتضی بختیاری، استاندار اصفهان، دکتر سیّد مرتضی سقائیان‌نژاد، شهردار و مهندس عباس حاج‌رسولیها، رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار آقایان سیّد علی فیروزآبادی، سیّد حسین قاسمی حسینی و مهندس مازیار پرویزی، کارشناسان سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
حسین انواری به همراه
محمدجواد صدق،
مدیرعامل کمیتهٔ
امداد امام خمینی(ره)
با معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

بازدید جناب آقای دکتر
سیّد محمدباقر کتابی،
استاد دانشگاه اصفهان
از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید جناب آقای دکتر سیّد محمدکاظم موسوی بجنوردی، رئیس وقت دائرةالمعارف بزرگ اسلامی از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و دیدار با مدیرعامل و معاونین مؤسسه

بازدید ناگش، گردشگر
خارجی از مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای مهندس عبدالمجید ریاضی، دبیرشورای عالی فناوری اطلاعات کشور و معاون فناوری اطلاعات وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
دکتر حمید شهریاری،
مدیر مرکز تحقیقات
کامپیوتری علوم اسلامی
قم و دبیر وقت شورای
عالی اطلاع‌رسانی با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

- دیدار اعضای شورای تبلیغات اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵)
- دیدار جناب آقای دکتر علی‌محمد رجالی، مؤسس و بنیانگذار پتروشیمی رجال با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۷/۲۳)
- دیدار جناب آقای سیّد مهدی متولیان، معاون موقت هماهنگی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۸/۰۹)
- دیدار آیت‌الله‌العظمی آقای حاج شیخ محمدتقی مجلسی از مراجع عظام تقلید با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۸/۱۰)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج سیّد مصطفی میرلوحی، مدیرکل وقت روابط عمومی و بین‌الملل دانشگاه امام صادق(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۸/۱۱)
- بازدید جمعی از نخبگان جوان به همراه جناب آقای دکتر بانکی پورفرد از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۰/۰۳)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای سعید معمارمنتظرین، مبلّغ و استاد فقه و اصول، الهیات و معارف اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۰/۱۸)
- دیدار جناب آقای ژوبین علاقبند و همکاران شرکت رنگ زیراکس ایران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۰/۲۴)
- دیدار جناب آقای دکتر محمد اسدی گرمارودی، استاد برجستهٔ دانشگاه صنعتی شریف و محقق، پژوهشگر عالی‌مقام در حوزهٔ علوم اسلامی و صاحب کرسی تبلیغی در حوزهٔ تشیّع از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و نشست مشورتی با مدیرعامل و معاونین مؤسسه (۱۳۸۵/۱۱/۱۳)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای حاج سیّد حسن فقیه‌امامی و جمعی از علما و شخصیت‌های برجسته با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۱/۱۳)
- دیدار جناب آقای محمد جمال طحان، مدیر وقت مرکز اطلاع‌رسانی شهر حلب سوریه و محقق در زمینهٔ اندیشه اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۱/۱۸)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر شهاب مرادی، سخنران، محقق و پژوهشگر علوم اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۱/۲۱)
- دیدار جناب آقای دکتر محمدعلی انصاری، مفسّر قرآن و شارح نهج‌البلاغه با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و نشست با مدیران مؤسسات قرآنی (۱۳۸۵/۱۲/۰۸)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای سیّد یوسف طباطبایی‌نژاد، نمایندهٔ ولیّ فقیه در استان و امام‌جمعهٔ اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۱۲/۱۹)

- دیدار جناب آقای مهندس سیّد فاضل زمانی، مدیرعامل وقت شرکت مخابرات استان اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۱/۲۷)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین دکتر سیّد محمدحسین طباطبایی، حافظ کل قرآن کریم با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۲/۲۰)
- دیدار جناب آقای سیّد امیرمنصور برقعی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کل کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۳/۰۶)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محمدرضا ناصری یزدی، نمایندهٔ ولیّ فقیه در استان چهارمحال بختیاری و امام جمعهٔ شهرکرد با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۳/۱۳)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج شیخ حسین انصاریان، دانشمند و محقق عالی‌مقام و مفسّر قرآن کریم با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۵/۲۵)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر سیّد محمد حسینی قزوینی، مدرّس حوزهٔ علمیهٔ قم و مدیر وقت مؤسسهٔ تحقیقاتی حضرت ولی عصر(عج) به همراه حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج سیّد مهدی فقیه‌امامی و نشست با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۶/۰۵)
- بازدید گروهی دانشجویان به همراه حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای نبوی از مبلّغین و خطبای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۷/۲۷)
- دیدار جناب آقای مهندس منصور واعظی، دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۸/۰۳)
- دیدار جناب آقای مهندس محسن هاشمی رفسنجانی، معاون عمرانی دانشگاه آزاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۸/۰۹)
- دیدار جناب آقای مهندس محمدحسین برخوردار، مدیرعامل وقت شرکت سام الکترونیک با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۸/۲۱)
- دیدار جناب آقای سیّد علیرضا حسینی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۰۹/۰۴)
- دیدار دکتر محمد سلیمانی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۶/۱۱/۲۷)
- دیدار دکتر سیّد علی‌اکبر جلالی، پدر فناوری اطلاعات ایران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۴/۰۵)

دیدار اعضای شورای تبلیغات اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای علی‌محمد رجالی، مؤسس و بنیانگذار پتروشیمی رجال با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد مهدی متولیان، معاون موقت هماهنگی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار آیت‌الله العظمی
آقای حاج شیخ
محمدتقی مجلسی از
مراجع عظام تقلید با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین آقای حاج سیّد مصطفی میرلوحی، مدیرکل وقت روابط عمومی و بین‌الملل دانشگاه امام صادق(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید جمعی از نخبگان
جوان به همراه جناب
آقای دکتر بانکی پورفرد
از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام والمسلمین آقای سعید معمارمنتظرین، مبلّغ و استاد فقه و اصول، الهیات و معارف اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای ژوبین علاقبند و همکاران شرکت رنگ زیراکس ایران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر محمد اسدی گرمارودی، استاد برجستهٔ دانشگاه صنعتی شریف و محقق، پژوهشگر عالی‌مقام در حوزهٔ علوم اسلامی و صاحب کرسی تبلیغی در حوزهٔ تشیّع از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و نشست مشورتی با مدیرعامل و معاونین مؤسسه

دیدار حضرت آیت‌الله آقای حاج سیّد حسن فقیه‌امامی و جمعی از علما و شخصیت‌های برجسته با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای محمد جمال طحان، مدیروقت مرکز اطلاع‌رسانی شهر حلب سوریه و محقق در زمینهٔ اندیشه اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای دکتر
شهاب مرادی، سخنران،
محقق و پژوهشگر علوم
اسلامی با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر محمدعلی انصاری، مفسّرقرآن و شارح نهج‌البلاغه با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و نشست با مدیران مؤسسات قرآنی

دیدار حضرت آیت‌الله آقای سیّد یوسف طباطبایی‌نژاد، نمایندهٔ ولیّ فقیه در استان و امام‌جمعهٔ اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای مهندس سیّد فاضل زمانی، مدیرعامل وقت شرکت مخابرات استان اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
والمسلمین دکتر
سیّد محمدحسین
طباطبایی، حافظ کل
قرآن کریم با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد امیرمنصور برقعی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کل کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

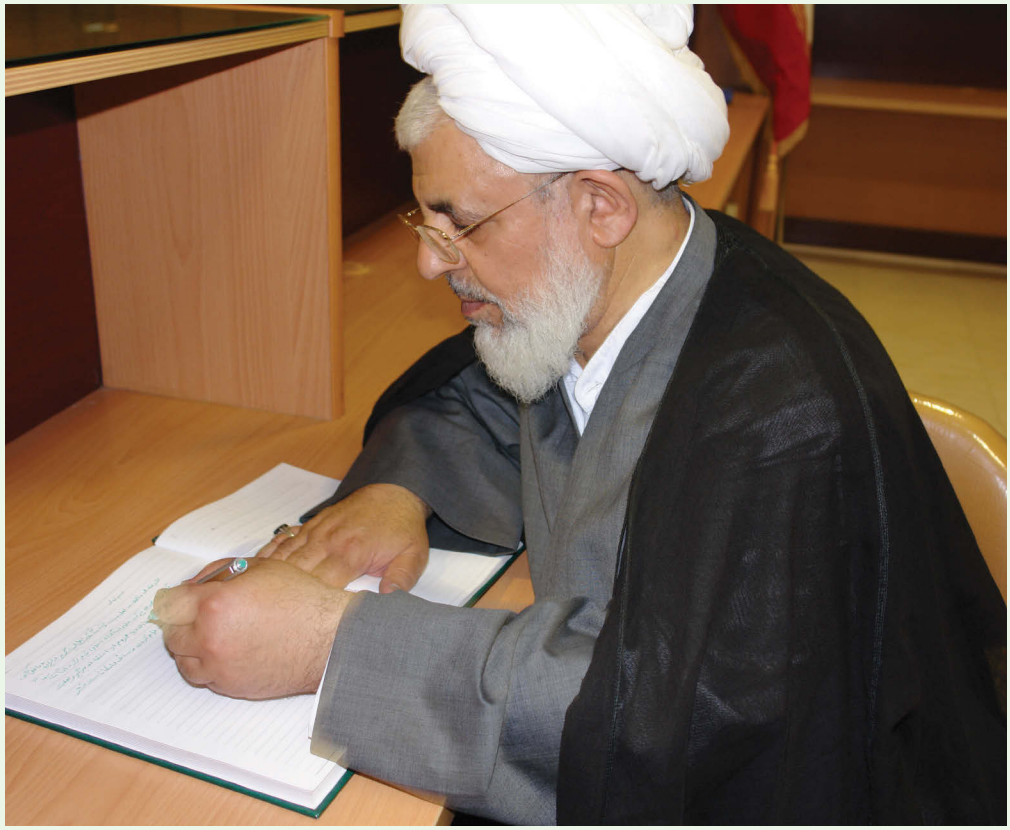

دیدار حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای
محمدرضا ناصری
یزدی، نمایندهٔ ولیّ فقیه
در استان چهارمحال
بختیاری و امام‌جمعهٔ
شهرکرد با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای حاج
شیخ حسین انصاریان،
دانشمند و محقق
عالی‌مقام و مفسّر
قرآن کریم با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای دکتر
سیّد محمد حسینی
قزوینی، مدرّس حوزهٔ
علمیهٔ قم و مدیروقت
مؤسسهٔ تحقیقاتی
حضرت ولی عصر(عج)
به همراه حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای حاج
سیّد مهدی فقیه‌امامی
و نشست با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

بازدید گروهی
دانشجویان به
همراه حجت‌الاسلام
والمسلمین آقای نبوی
از مبلّغین و خطبای
حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس منصور
واعظی، دبیرکل نهاد
کتابخانه‌های عمومی
کشور با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای مهندس محسن هاشمی رفسنجانی، معاون عمرانی دانشگاه آزاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس محمدحسین
برخوردار، مدیرعامل
وقت شرکت سام
الکترونیک با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد علیرضا حسینی، مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار دکتر محمد سلیمانی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار دکتر سیّد علی‌اکبر جلالی، پدر فناوری اطلاعات ایران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای سیّد علی قاضی‌عسکر، رئیس بعثهٔ مقام معظّم رهبری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۵/۱۷)
- دیدار جناب آقای دکتر احمد محمد علی، رئیس وقت بانک توسعهٔ اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۸/۲۲)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محمدحسن اختری، دبیرکل وقت مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۸/۲۲)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای شیخ احمد جنتی، نمایندهٔ مجلس خبرگان رهبری و دبیر شورای محترم نگهبان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۸/۲۳)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حیدر مصلحی، وزیر اطلاعات با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۸/۲۳)
- دیدار جناب آقای دکتر سیّد محمدرضا امامی و حاجیه‌خانم زینت‌السادات بهشتی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۰۹/۰۷)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای مرتضی مقتدایی، رئیس دادسرای دیوان عالی و دادستان کل کشور با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۱۰/۱۴)
- دیدار جناب آقای دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۱۱/۲۲)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای میرزا ابوالقاسم خزعلی، عضو مجلس خبرگان رهبری و دبیرکل بنیاد بین‌المللی غدیر با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۱۰/۲۴)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حمیدرضا ارباب‌سلیمانی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۷/۱۲/۱۵)
- دیدار جناب آقای دکتر محمدحسین صفارهرندی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۱/۱۹)
- دیدار گروه شیعهٔ بلژیکی از بروکسل و تونس با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۱/۳۰)
- دیدار اعضای مجمع جهانی اهل‌البیت(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۲/۰۲)
- دیدار جناب آقای دکتر غلامرضا قربانی و هیئت‌رئیسهٔ دانشگاه صنعتی اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۲/۰۶)

- دیدار آیت‌الله‌زادهٔ معظّم، جناب آقای دکتر سیّد محمدتقی طیّب، استاد فرهخیته با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۴/۰۹)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج شیخ مجید حکیم‌الهی، معاون وقت ارتباطات و بین‌الملل جامعه المصطفی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۸/۱۵)
- دیدار جناب آقای محمدامین غفوری، مدیر حوزهٔ علمیهٔ زینبیهٔ سوریه با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۸/۱۸)
- دیدار علامه سیّد مرتضی عسکری(ره)، پژوهشگر تاریخ اسلام وحدیث‌شناسو رئیس وقتدانشگاه اصول دینبا مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۸/۲۷)
- دیدار جناب آقای مهندس رضا تقی‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۹/۱۱)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای شیخ علی‌اکبر مهدی‌پور، محقق و سخنران برجستهٔ حوزهٔ مهدویت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۱۰/۰۱)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای نجم‌الدین طبسی، نویسنده، مبلّغ، محقق و پژوهشگر با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۱۲/۰۶)
- دیدار جناب آقای مهندس علی کریمی قدوسی، معاون برنامه‌ریزی و اقتصادی بنیاد مسکن کشور و عضو هیئت امنای آستان قدس رضوی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۱۲/۱۸)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای میرفاطمی، معاون اداری‌مالی جامعه المصطفی العالمیه با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۱۲/۲۱)
- دیدار جناب آقای دکتر حمیدرضا ربیعی، رئیس گروه انفورماتیک مؤسسهٔ اهل‌البیت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۱/۱۲)
- دیدار جناب شیخ عبدالله النجمه از قطر با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۶/۳۱)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای قربانعلی درّی نجف‌آبادی، عضو شورای عالی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۷/۰۱)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای علی محمدی، نمایندهٔ ولیّ فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریهٔ کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۸)
- دیدار جناب آقای دکتر مهدی میلانی‌زاده، مدیر اجرایی شبکهٔ ملی فرهنگ مرکز توسعهٔ فناوری و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و خانم نبوی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۸/۱۵)

دیدار حجت‌الاسلام و
المسلمین جناب آقای
سیّد علی قاضی‌عسکر،
رئیس بعثهٔ مقام معظّم
رهبری با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر
احمد محمد علی،
رئیس وقت بانک توسعهٔ
اسلامی با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
محمدحسن اختری،
دبیرکل وقت مجمع
جهانی اهل‌بیت(ع) با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای شیخ احمد جنتی، نمایندهٔ مجلس خبرگان رهبری و دبیرشورای محترم نگهبان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حیدر مصلحی، وزیر اطلاعات با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای میرزا ابوالقاسم خزعلی، عضو مجلس خبرگان رهبری و دبیرکل بنیاد بین‌المللی غدیر با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
دکتر سیّد محمدرضا
امامی و حاجیه‌خانم
زینت‌السادات بهشتی
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله
آقای مرتضی مقتدایی،
رئیس دادسرای دیوان
عالی و دادستان کل
کشور با مدیرعامل
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین
آقای حمیدرضا
ارباب‌سلیمانی، مشاور
وزیر فرهنگ و ارشاد
اسلامی با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
دکتر محمدحسین
صفارهرندی، وزیر
فرهنگ و ارشاد اسلامی
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار گروه شیعهٔ بلژیکی
از بروکسل و تونس با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار اعضای مجمع
جهانی اهل‌البیت(ع)
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر غلامرضا قربانی و هیئت‌رئیسهٔ دانشگاه صنعتی اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار آیت‌الله زادهٔ معظّم، جناب آقای دکتر سیّد محمدتقی طیّب، استاد فرهخیته با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج شیخ مجید حکیم‌الهی، معاون وقت ارتباطات و بین‌الملل جامعه المصطفی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
محمدامین غفوری،
مدیرحوزهٔ علمیهٔ زینبیهٔ
سوریه با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار علامه سیّد
مرتضی عسکری(ره)،
پژوهشگر تاریخ اسلام
وحدیث‌شناس و رئیس
وقت دانشگاه اصول دین
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس رضا تقی‌پور،
وزیر ارتباطات و فناوری
اطلاعات با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای شیخ علی‌اکبر مهدی‌پور، محقق و سخنران برجستهٔ حوزهٔ مهدویت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای نجم‌الدین طبسی، نویسنده، مبلّغ، محقق و پژوهشگر با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس علی کریمی
قدوسی، معاون
برنامه‌ریزی و اقتصادی
بنیاد مسکن کشور
و عضو هیئت امنای
آستان قدس رضوی با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
میرفاطمی، معاون
اداری‌مالی جامعه
المصطفی العالمیه با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر حمیدرضا ربیعی، رئیس گروه انفورماتیک مؤسسهٔ اهل‌البیت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب شیخ
عبدالله النجمه از قطر
با مدیرعامل مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای قربانعلی درّی نجف‌آبادی، عضو شورای عالی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای علی محمدی، نمایندهٔ ولیّ فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریهٔ کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

- دیدار جناب آقای سیّد باقر پیشنمازی، مدیر شبکهٔ قرآن و معارف سیما با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۰۹/۰۹)
- دیدار جناب آقای مهندس جواد خاکی، معاون ارشد شرکت بزرگ ماکروسافت آمریکا با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۱۰/۲۷)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محمدباقر انصاری زنجانی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۱۲/۰۷)
- دیدار جناب آقای بهمن درّی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۱۲/۱۰)
- دیدار جناب آقای دکتر علی‌عسگری، معاون فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۹/۱۲/۱۳)
- دیدار جناب آقای همدانیان، معاون برنامه‌ریزی و اشتغال استانداری اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۲/۰۸)
- بازدید آیت‌الله‌زادهٔ معظّم، حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای ناصری از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۲/۲۱)
- بازدید جناب آقایان الشیخ حسن المنصوری، مدیر دارالقرآن حرم امام حسین، سیّد الحلو، قاری بین‌المللی کشور عراق و سیّد مهدی حسینی علوی، حافظ کل قرآن و سیّد مهدی متولیان، معاون موقت هماهنگی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۳/۱۱)
- بازدید جناب آقای دکتر علی‌اکبر ولایتی، مشاور عالی وقت رهبر معظّم انقلاب در امور بین‌الملل و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و دیدار با مدیرعامل و معاونین مؤسسه (۱۳۹۰/۰۳/۲۱)
- دیدار جناب آقای دکتر حمیدرضا آیت‌اللهی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۴/۰۹)
- دیدار جناب آقای دکتر حسن نجفی، معاون آی‌تی صداوسیما با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۵/۳۰)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر جواد ادبی، رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۸/۰۵)
- دیدار جناب آقای دکتر اسحاق صلاحی، رئیس سازمان اسناد و کتابخانهٔ ملی ایران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۰۹/۲۰)

- دیدار کارشناسان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۱۰/۰۶)
- دیدار اعضای مؤسسهٔ فرهنگی‌هنری مشرق‌زمین از آرژانتین با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۰/۱۰/۳۰)
- دیدار جناب آقای دکتر فاضلی، عضو هیئت‌علمی و استاد دانشگاه به همراه همسر مسلمان‌شدهٔ ایشان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۰۱/۲۱)
- دیدار جناب آقای سیّد محمد حسینی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۰۳/۰۴)
- دیدار جناب آقای چاوشی، مدیرعامل پالایشگاه نفت اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۰۷/۳۰)
- دیدار اعضای مؤسسهٔ احسن‌الحدیث با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۱۰/۱۶)
- دیدار جناب آقای سیّد صالح الحیدری، رئیس دیوان وقف شیعی عراق با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۱۱/۱۰)
- دیدار گروه پژوهشی بنیاد علوم وحیانی اسراء با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۱/۱۲/۰۱)
- دیدار جناب آقای سیّد محسن موسوی، مسئول ستاد غدیر و ستاد شعبانیهٔ استان قم با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۲/۰۵)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر سیّد مجید بنی‌هاشمی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۲/۰۶/۱۳)
- دیدار مسئولین انجمن‌های شعر استان اصفهان با تولیت مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۲/۰۷/۰۶)
- دیدار آیت‌الله‌العظمی آقای سیّد علی میلانی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۳/۰۲/۱۳)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای تقوی، رئیس شورای سیاستگذاری ائمهٔ جمعهٔ کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۳/۰۴/۰۵)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای شیخ احمد امینی نجفی، مدیر مکتبهٔ الامام امیرالمؤمنین العامهٔ نجف‌اشرف با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۳/۰۴/۲۹)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج سیّد حسین شاهمرادی، دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۳/۱۲/۲۰)

دیدار جناب آقای دکتر مهدی میلانی‌زاده، مدیراجرایی شبکهٔ ملی فرهنگ مرکزتوسعهٔ فناوری و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و خانم نبوی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد باقر پیشنمازی، مدیر شبکهٔ قرآن و معارف سیما با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس جواد خاکی،
معاون ارشد شرکت بزرگ
ماکروسافت آمریکا با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
محمدباقر انصاری
زنجانی با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای بهمن دزّی، معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر علی‌عسگری، معاون فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای همدانیان، معاون برنامه‌ریزی و اشتغال استانداری اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید آیت‌الله‌زادهٔ معظّم، حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای ناصری از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید جناب آقایان الشیخ حسن المنصوری، مدیردارالقرآن حرم امام حسین، سیّد الحلو، قاری بین‌المللی کشور عراق و سیّد مهدی حسینی علوی، حافظ کل قرآن و سیّد مهدی متولیان، معاون موقت هماهنگی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

بازدید جناب آقای دکتر علی اکبر ولایتی، مشاور عالی وقت رهبر معظّم انقلاب در امور بین‌الملل و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) و دیدار با مدیرعامل و معاونین مؤسسه

دیدار جناب آقای دکتر
حمیدرضا آیت‌اللهی با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر
حسن نجفی، معاون
آی‌تی صداوسیما با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای دکتر جواد ادبی، رئیس انجمن آثار و مفاخر فرهنگی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
دکتر اسحاق صلاحی،
رئیس سازمان اسناد و
کتابخانهٔ ملی ایران با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار کارشناسان نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار اعضای مؤسسهٔ
فرهنگی هنری
مشرق زمین از آرژانتین
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر فاضلی، عضو هیئت‌علمی و استاد دانشگاه به همراه همسر مسلمان‌شدهٔ ایشان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد محمد حسینی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای چاوشی، مدیرعامل پالایشگاه نفت اصفهان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار اعضای مؤسسهٔ احسن‌الحدیث با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای سیّد صالح الحیدری، رئیس دیوان وقف شیعی عراق با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار گروه پژوهشی بنیاد علوم وحیانی اسراء با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
سیّد محسن موسوی،
مسئول ستاد غدیرو
ستاد شعبانیهٔ استان قم
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و
المسلمین آقای دکتر
سیّد مجید بنی‌هاشمی
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار مسئولین
انجمن‌های شعر استان
اصفهان با مدیرعامل
مؤسسهٔ تحقیقات و نشر
معارف اهل‌البیت(ع)

دیدار آیت‌الله العظمی
آقای سیّد علی میلانی
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
تقوی، رئیس شورای
سیاستگذاری ائمهٔ
جمعهٔ کشور با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای شیخ احمد امینی نجفی، مدیر مکتبهٔ الامام امیرالمؤمنین العامهٔ نجف‌اشرف با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای حاج سیّد حسین شاهمرادی، دبیر شورای فرهنگ عمومی کشور با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای محمدمهدی ماندگاری با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۴/۰۶/۱۰)
- دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با مدیران ارشد کتابخانه‌های عمومی شهرداری اصفهان (۱۳۹۴/۱۱/۱۹)
- دیدار جناب آقای دکتر سیّد مصطفی صالحی، مدیرعامل گروه مهندسین مشاور زمین‌ساخت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۵/۰۵)
- دیدار اصحاب فرهنگ، هنر و قرآن استان با استاندار اصفهان (۱۳۹۵/۰۵/۰۷)
- دیدار مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با استاد رضا بدرالسماء، خالق تابلوی مینیاتور شهدای فاجعهٔ منا (۱۳۹۵/۰۶/۱۴)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای یوسف‌پور، امام جماعت موقت مسجد امام علی جزیرهٔ کیش با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۵/۰۷/۱۸)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای علیرضا ایمانی، مدیرکل همکاری‌های فرهنگی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) و آقای محمدجواد خرسندی، معاون امور فرهنگی مجمع با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۶/۰۵/۰۲)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای سیّد محمدعلی شیرازی با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۹۶/۱۲/۰۴)
- دیدار هیئت عالی‌رتبهٔ دفتر حضرت آیت‌الله‌العظمی سیستانی به زعامت حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای حاج سیّد جواد شهرستانی از مؤسسه و جلسه با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵/۰۵)
- دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با آیت‌الله علوی بروجردی در بیت مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی(ره)
- دیدار جناب آقای سیّد عبدالمهدی موسوی آل‌طعمه، مؤسس و رئیس هیئت‌مدیره و رئیس وقت بیمارستان سوم شعبان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵)
- دیدار حضرت آیت‌الله آقای حاج شیخ مهدی فقیه‌ایمانی با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۵)
- دیدار حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر مرتضی آقاتهرانی، مشاور رئیس‌جمهور با معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) (۱۳۸۸/۰۲/۱۹)
- دیدار جناب آقای دکتر حمید غفاری، مسئول ایران‌گیت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

- دیدار جناب آقای مهندس مهدی چمران، رئیس شورای اسلامی شهر تهران با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
- بازدید آقایان دکتر احمد مینایی، معاون فنی و برنامه‌نویسی مرکز کامپیوتری علوم اسلامی و دکتر عباس صدرعاملی، محقق و پژوهشگر علوم اسلامی و حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای دکتر سجادی، مدیرعامل مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)
- دیدار ویژهٔ آقای دکتر کتابی با دوستان ایشان در دارالسیادهٔ حضرت زهرای مرضیه(س)، اسفندماه ۱۳۹۶

۲. فعالیت‌های آموزشی

علاقه‌مندان به فراگیری معارف اسلام کم نیستند؛ اما به دلایل مختلف، اغلب امکان شرکت در دوره‌های رسمی را نمی‌یابند. زمینه‌سازی برای این گروه، از وظایفی است که مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در حد امکان به آن پرداخته است. این مهم به دو طریق «آموزش حضوری» و «آموزش مجازی» انجام می‌شود:

آموزش حضوری: یکی از اهداف مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، اشاعهٔ فرهنگ علوم شیعی و معارف آن در سطح جامعهٔ اسلامی است. این بخش با فراهم‌کردن امکانات مورد نیاز در راستای آموزش دانش‌پژوهان، به تشکیل کلاس‌های علوم و معارف اسلامی و کارگاه‌های آموزشِ روش تحقیق و دیگر علوم مرتبط اقدام کرده است. برگزاری کلاس‌های روخوانی، روان‌خوانی، قرائت (تحقیق و ترتیل)، ترجمه، تفسیر، مفاهیم و حفظ قرآن، سیرهٔ معصومین، احکام، ادعیه، زیارات و... ازجمله فعالیت‌های آموزشی در این مؤسسه است.

آموزش مجازی: این سیستم، بستری برای برپایی نشست‌های مجازی، بدون نیاز به گردهمایی فیزیکی افراد فراهم می‌آورد. زیربنای آن، شبکه‌های رایانه‌ای است و شیوهٔ کار به این صورت است که مدیر جلسه، استاد کلاس یا دیگر کاربران با مجموعهٔ کاملی از ابزار ارتباطی موجود، با دیگران ارتباط برقرار می‌کنند.

دیدار حجت‌الاسلام
و المسلمین آقای
محمدمهدی ماندگاری
با مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار مدیرعامل و
معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع) با مدیران
ارشد کتابخانه‌های
عمومی شهرداری
اصفهان

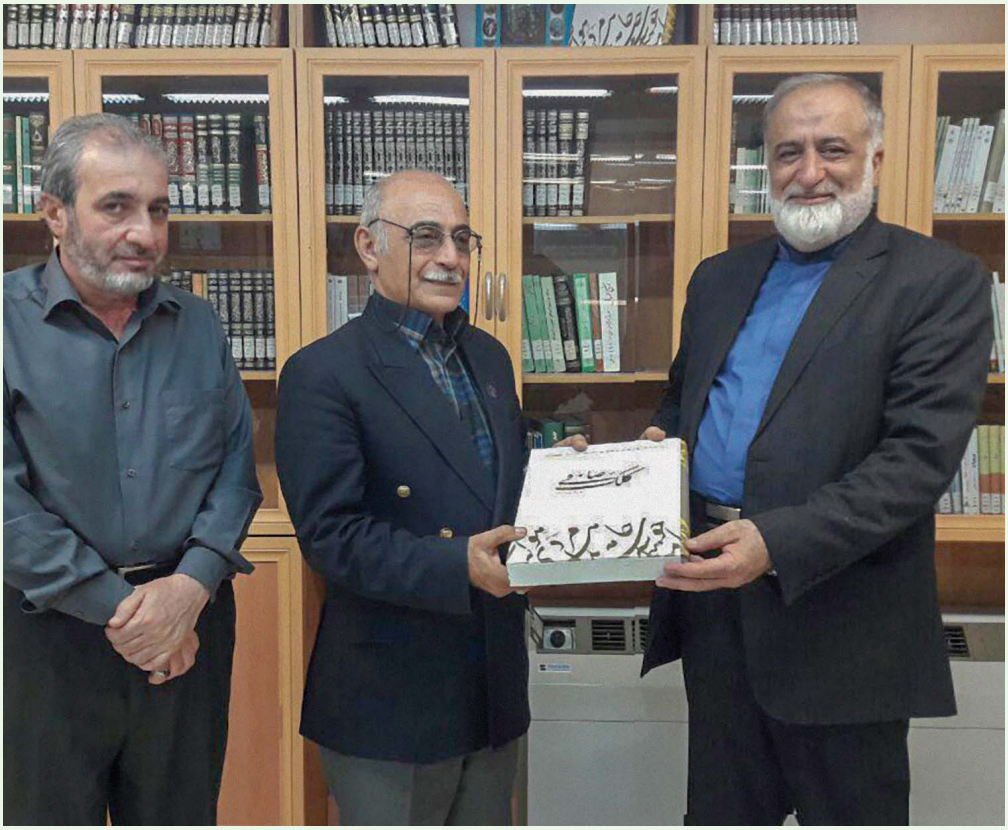

دیدار جناب آقای
دکتر سیّد مصطفی
صالحی، مدیرعامل
گروه مهندسین
مشاور زمین‌ساخت با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار اصحاب فرهنگ،
هنر و قرآن استان با
استاندار اصفهان

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای یوسف‌پور، امام جماعت موقت مسجد امام علی جزیرهٔ کیش با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای علیرضا ایمانی، مدیرکل همکاری‌های فرهنگی مجمع جهانی اهل‌بیت(ع) و آقای محمدجواد خرسندی، معاون امور فرهنگی مجمع با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای سیّد محمدعلی شیرازی با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار هیئت عالی‌رتبهٔ
دفتر حضرت
آیت‌الله العظمی
سیستانی به زعامت
حجت‌الاسلام و
المسلمین آقای حاج
سیّد جواد شهرستانی
از مؤسسه و جلسه با
مدیرعامل و معاونین
مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با آیت‌الله علوی بروجردی در بیت مرحوم آیت‌الله‌العظمی بروجردی(ره)

دیدار جناب آقای سیّد عبدالمهدی موسوی آل‌طعمه، مؤسس و رئیس هیئت‌مدیره و رئیس وقت بیمارستان سوم شعبان با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حضرت آیت‌الله آقای حاج شیخ مهدی فقیه‌ایمانی با مدیرعامل مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار حجت‌الاسلام و المسلمین آقای دکتر مرتضی آقاتهرانی، مشاور رئیس جمهور با معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای دکتر حمید غفاری، مسئول ایران‌گیت با مدیرعامل و معاونین مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار جناب آقای
مهندس مهدی چمران،
رئیس شورای اسلامی
شهر تهران با مدیرعامل
و معاونین مؤسسهٔ
اهل‌البیت(ع)

بازدید آقایان دکتر احمد مینایی، معاون فنی و برنامه‌نویسی مرکز کامپیوتری علوم اسلامی و دکتر عباس صدرعاملی، محقق و پژوهشگر علوم اسلامی و حجت‌الاسلام و المسلمین آقای دکتر سجادی، مدیرعامل مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزهٔ علمیهٔ اصفهان از مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

دیدار ویژهٔ آقای دکتر
کتابی با دوستان ایشان
در دارالسیادهٔ حضرت
زهرای مرضیه(س)،
اسفندماه ۱۳۹۶

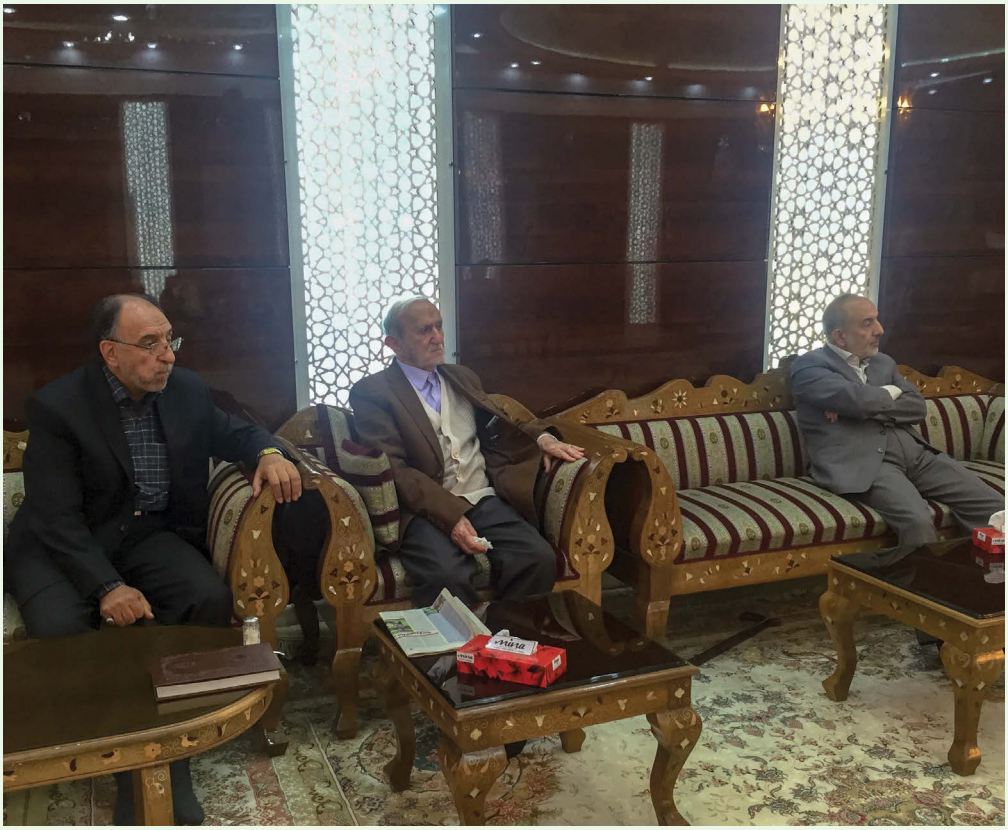

دیدار ویژهٔ آقای دکتر سیّدمحمدباقر کتابی با دوستان ایشان در دارالسیادة حضرت زهرای مرضیه(س)، اسفندماه ۱۳۹۶

بازدید دکتر سیّدحسین بدری از شخصیت‌های برجستهٔ جامعهٔ پزشکان و فعالان در عرصهٔ تبلیغ دینی

۳. کتاب‌های منتشره

بخش نگهداری آثار مکتوب، شامل دوازده‌هزار جلد کتاب اعم از کتاب‌های خطی، سنگی، آثار مکتوب قدیم و معاصر در موضوعاتی مانند قرآن، تفسیر، فقه، اصول، عقاید، کلام، فلسفه، حقوق، حدیث، ادعیه، رجال، تاریخ سرگذشت‌نامه، ادبیات، واژه‌نامه‌ها و لغات، جغرافیا، طب اسلامی و... است.

الف) رو به‌سوی پروردگار (از خداشناسی تا راهیابی به شاهراه کمال)

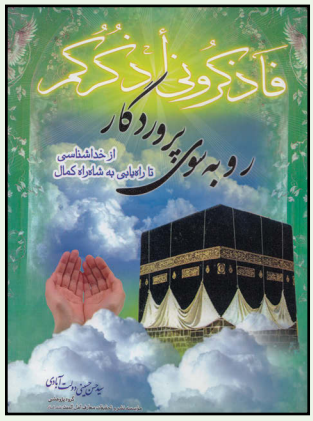

(مؤلّف: سیّد حسن حسینی دولت‌آبادی، انتشارات سلسله، چاپ اوّل، تابستان ۱۳۸۹)

توحید، مهم‌ترین رکن اعتقادی ادیان آسمانی و اسلام و نخستین گفتار پیامبران با مردم در طول تاریخ بوده است. معارف دین در تمام ابعاد باید بر اساس توحید باشد و برای شناخت مسائل اسلام باید از خداشناسی آغاز کرد. توحید ارزشمندترین مباحث است؛ زیرا در اسلام، تنها هرچه رنگ خدایی دارد و از ناحیهٔ اوست، ارزشمند است.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) بر آن شد به‌دلیل نیاز و ضرورت زمان و به‌منظور دستیابی همگان به معارف ناب توحیدی، کتابی را در این زمینه تدارک ببیند و به علاقه‌مندان تقدیم دارد.

فرآیند مباحث کتاب:

۱. انسان در زندگی زیانکار، سرگردان و طعمهٔ انسان‌های فریبکار و مکاتب غیرعلمی بشری است. در پی‌آمد این گفته این پرسش مطرح می‌شود که: «آیا سرگردانی و دست‌وپنجه نرم‌کردن با انبوهی از سؤال‌های مهم و بی‌پاسخ، سرنوشت محتوم انسان‌هاست یا چنین نیست؟»

انسان اندیشمندی که از سلامت عقل برخوردار باشد، در این زمینه و برای پاسخ‌گویی به این سؤال، راهی جز درست اندیشیدن برای کشف حق، یعنی آنچه درست و برابر با واقعیت است، ندارد.

انسان سرگردان، همواره با پرسش‌های مهم و سرنوشت‌ساز دیگری نیز در ارتباط با هستی، آفریدگار هستی و فلسفهٔ وجودی خویش روبه‌روست که اگر پاسخ درستی برای آن‌ها نیابد، زندگی‌اش بر پایهٔ درست و حق پایه‌گذاری نخواهد شد؛ البته اگر بتواند پاسخ‌های درست و حق را بیابد، از سرگردانی و حیرت‌زدگی رهایی خواهد یافت.

دانشمندان و فرزانگان هرگز نمی‌توانند در این عرصه کارساز باشند؛ زیرا دانش آنان محدود و دیدگاه‌های آنان غیرعلمی است و بر پایهٔ گمان استوار است. درنتیجه، تنها گزینه برای پاسخ‌گویی،

آفرینندهٔ هستی است؛ چون آفریدگار، آفریده‌ها و هستی را به‌خوبی می‌شناسد و پاسخ‌گویی، تنها، حق خداوند و در توان او خواهد بود.

راهی که خدا می‌نمایاند، راهی واقعی و حق است و تنها او می‌تواند انسان‌ها را راهبری نماید؛ زیرا آفریدگار آن‌هاست و از چگونگی حال و نیازهای آنان آگاهی دارد. هر راهی جز راه خدا، گمراهی و چاه است؛ ازاین‌رو، راه‌حل‌ها و تجزیه و تحلیل‌هایی که مکاتب بشری برای مسائل گوناگون زندگی پیشنهاد و ارائه می‌نمایند، سخت با یکدیگر متضاد و متناقض است و از واقع‌بینی و دانش لازم برخوردار نیست.

سرگردانی‌های انسان در زندگی، بسیار گوناگون و در ابعاد مختلف زندگی است و آدمی را از آن گریزی نخواهد بود، جز آن‌که باران هدایت خداوندی بر او ببارد و وی را از تباهی، ژولیدگی و پژمردگی برهاند و به انسانی زنده، راه‌یافته، شکوفا و پویا بدل گرداند.

آدمیان همانند غرق‌شدگان در توفان‌ها و تلاطم‌ها، در گرداب‌های زندگی و دام‌های شیطان‌ها گرفتار آمده و راه به جایی نخواهند برد. فقط انسان‌هایی که به‌دلیل آگاهی درونی، آشنای با خدایند و راه به‌سوی او دارند، خداوند، مهربان‌ترین مهربان‌ها و بخشنده‌ترین بخشنده‌ها، همواره بر آنان ابر رحمت می‌باراند و از دریای پرفیضش سیراب می‌گرداند. دستیابی به دین خدا، دستیابی به حق و ایده‌آل‌های واقعی و فطری است که معصومان(ع) متولّی آن هستند.

۲. اندیشیدن در زیبایی‌ها، شگفتی‌ها و بالندگی‌های طبیعت و انسان، خواسته یا ناخواسته، ما را به آفریدگار دانا، توانا و فرزانهٔ هستی راه می‌نمایاند و گواهی روشن بر هدفداربودن طبیعت و انسان است؛ هدفی بس والا و ارزشمند که شایستهٔ بزم بی‌پایان و شگفت‌انگیز هستی باشد.

۳. انسان، با شناخت خود به والایی و برتری جایگاهش در مقایسه با دیگر موجودات پی خواهد برد و در پی این ره‌آورد، جویای برنامهٔ زندگی درخور جایگاه خود خواهد گردید. اگر انسان به جایگاه والای خود دست نیابد، خود را ارزشمند نخواهد یافت و زندگی‌اش بی‌برنامه و بی‌هدف خواهد بود.

۴. تاریخ بشریت گواه آن است که انسان‌هایی وارسته و بااخلاص و رها از هرگونه وابستگی و وابستهٔ صِرف به خداوند، برای هدایت و رهبری انسان‌ها از سوی خداوند برانگیخته شدند و انسان‌ها را به‌سوی خدا، قانون خدا، حاکمیت الله و تحقق هدف آفرینش فراخواندند که البته گروهی از آدمیان دعوت آن‌ها را پذیرا گشته و برخی دیگر سخت به مخالفت برخاستند.

آخرین نفر از این سلسلهٔ پاک، حضرت محمد مصطفی(ص) است که به دستور خداوند، شماری از برگزیدگان خاندانش را با عنوان «امام» برای هدایت و راهبری انسان‌ها و بیان شیوهٔ حفظ آیین و سنّت‌اش تا روز قیامت، به مردم معرفی نمود که آخرینشان، حضرت مهدی(عج)، در پس پردهٔ غیبت

به سر می‌برد و منتظر اذن خداست تا ظهور نماید و رهبری تمام انسان‌ها را با تشکیل حکومت اسلامی جهانی بر عهده گیرد.

۵. یکی از نخستین و مهم‌ترین نیازهای هر انسان از آغاز زندگی و حتی از دوران کودکی، نیاز به داشتن اعتقادات و باورهایی پاک و پالایش‌شده است تا انسان در انبوه باورهای نادرست گرفتار نگردد.

در پرتو برخورداری هر فرد از باورهای درست، هر انسانی با آفریدگار و بهترین معشوق، معبود، پناه و امید خود آشنا گشته و گام‌های زندگی‌اش را برای خشنودی او و پیمودن راه او بر خواهد داشت و برای تحقق خواست او اقدام خواهد نمود. باورداشتن و پذیرفتن پیامبران و امامان(ع) به‌عنوان زمامداران و فرمانروایان الهی در زندگی، بخش دیگری از باورهای ما را تشکیل می‌دهد. اعتقادات اسلامی و اصول دین، از امهات و اساس دین اسلام به‌شمار می رود.

۶. توحید، اعلی‌ترین فراز از معارف اسلامی است و در این پژوهش، به‌تفصیل دربارهٔ آن گفت‌وگو شده است. مفاهیم و مباحث توحیدی، بیشترین کارآیی و نقش را در زندگی آرمانی، ساختار اخلاقی و رفتارهای صحیح خواهد داشت.

ب) ضریح نور (مجموعهٔ اشعار ارائه‌شده در همایش ضریح نور)

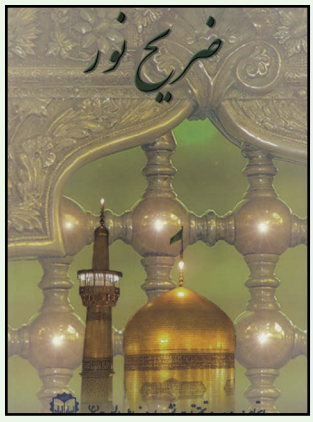

(با همکاری مصطفی هادوی (شهیر اصفهانی)، چاپ اوّل، ۱۳۸۸، انتشارات پویان‌مهر)

به‌منظور تعظیم شعائر الهی و تمسّک به قرآن و عترت، به استناد «إِنِّی تَارِکٌ فِیکُمُ الثَّقَلَیْنِ کِتَابَ اللهِ وَ عِتْرَتِی» (مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۳۷۲) و تکریم دههٔ مبارک کرامت (از ولادت باسعادت حضرت معصومه(س) تا ولادت باسعادت سلطان سریرارتضاء حضرت رضا(ع)) این مؤسسه در تاریخ اوّل شهریور ۱۳۸۷، با همّت والای مدیریت و تولیت آن بر آن شد که فراخوانی تحت عنوان «ضریح نور» با عنوان

ضریح نور تو در زمزم و صفا پیداست — در این مقام، تجلّی‌گه خدا پیداست
مگر که سینهٔ سیناست یا که وادی طور — که در حریم رضا عرش کبریا پیداست

برگزار گردد. این همایش ادبی و هنری از ماه‌ها پیش تدارک دیده شده بود. خوشبختانه با استقبال کم‌سابقه و کم‌نظیری روبه‌رو شد و بیش از ۱۳۰۰قطعه شعر از صدها شاعر به دبیرخانهٔ همایش رسید. هیئت داوران که ترکیبی از استادان دانشگاه و شاعران فرهیخته بودند، ۶۰نفر را که همه در رتبهٔ اوّل

بودند انتخاب کردند و هر شب ۲۰ نفر از آنان سروده‌های خود را در حضور شیفتگان حضرتش قرائت کردند. تمام آثار رسیده پس از پایان همایش در قالب اثر برتر به زیور چاپ آراسته گردید. تقدیرنامه‌ها و الواح سپاس به تمام شاعرانی که پاسخ‌گوی فراخوان بودند در سومین شب همایش تقدیم شد.

ج) سیصدوسیزده ضرب‌المثل قرآنی از سورهٔ بقره

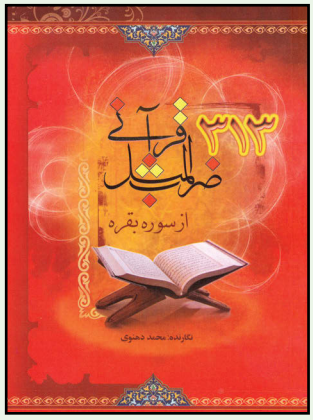

(نگارنده: محمد دهنوی، با همکاری گروه پژوهشی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، چاپ اوّل، ۱۳۸۹، انتشارات سلسله)

سپاس و حمد فراوان خدایی را که اشرف مخلوقات خود پیامبر اکرم(ص) را برای هدایت جهانیان فرستاد و با نازل کردن گرانبهاترین امانت آسمانی یعنی قرآن بر رسولش، راه هدایت، انسانیت و کمال را تا ابد فراروی بشر قرار داد.

قرآن، یادگار و معجزهٔ جاوید آخرین پیام‌آور الهی است که اکنون در دستان ما به ودیعه نهاده شده و این ماییم که باید به‌عنوان سرباز قرآن در یادگیری معارفش بکوشیم، آن را به‌کار بندیم، فرهنگش را در زندگیمان جاری سازیم، با فرهنگ‌های مخالفش مبارزه کنیم، همیشه با آن مأنوس باشیم و کام عطشان جویندگان حقیقت را با چشمهٔ گوارای سخنانش سیراب نماییم.

شاید نخستین هدفی که همهٔ دوستداران قرآن را به وادی پژوهش‌های قرآنی می‌کشاند، علاقهٔ آنان به تنگاتنگ کردن ارتباطشان با قرآن باشد و بیش از آن‌که در صدد معرفی زیبایی‌های مخفی قرآن به دیگران باشند، به‌دنبال شناخت زیبایی‌های قرآن‌اند و دراین‌میان، به نظر می‌رسد برای فهم معارف قرآن و درک عظمتش، بهترین راه، تحقیقات قرآنی است.

هدف نگارنده از شروع پژوهش‌های قرآنی نیز مانند بسیاری از قرآن‌پژوهان، در درجهٔ اوّل، کسب معرفت هرچه بیشتر به کلام الهی و اُنس بیشتر با قرآن بوده است. فراهم‌شدن زمینه‌های تحقیقات قرآنی را راهی دیدم که خداوند از سرِ فضل و رحمت در مقابلم قرار داده تا بلکه با گام نهادن در این مسیر نجات، از گم‌شدن در بی‌راهه‌ها مصون بمانم.

یکی از ابعاد زیبای قرآن آن است که این کتاب هرچند به زبان عربی نازل شده، آیاتش همهٔ فرهنگ‌ها را مورد خطاب قرار می‌دهد و بلندترین معارف را در قالب ساده‌ترین و عمیق‌ترین جملات، آموزش می‌دهد؛ به‌طوری‌که شاید هر فرهنگی بپندارد قرآن تنها برای قوم خودش نازل شده است. قرآن برای همهٔ نسل‌ها و اقوام و زمان‌ها آمده است و باید زبانش برای همگان آشنا باشد.

د) حکمت بندگی (فلسفهٔ برخی از احکام تکوینی و تشریعی در قرآن کریم)

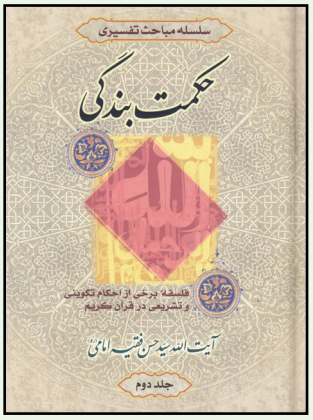

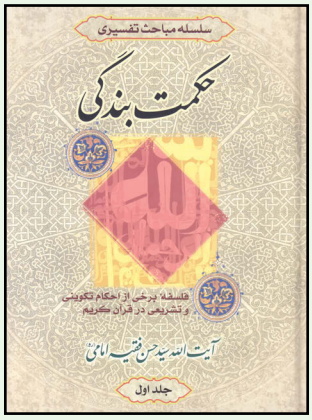

(درس‌گفتارهای آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره) با همّت مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، چاپ اوّل، پاییز ۱۳۹۴، ناشر: دفتر تبلیغات اسلامی حوزهٔ علمیهٔ قم، شعبهٔ اصفهان)

کتاب حکمت بندگی، تراویدهٔ ذهن باریک‌بین مرزبان اندیشمند و مخلص مکتب اهل‌بیت(ع)، حضرت آیت‌الله حاج سیّد حسن فقیه‌امامی(ره) است که در قالب درس‌گفتارهای تفسیری در باب علت‌ها و حکمت‌های عقاید و عبادات از منظر آیات و روایات بیان شده و با سعی بلیغ جمعی از بزرگان دانشور و اندیشمند تدوین و با همّت مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در قالب دو جلد در دسترس طالبان معارف نورانی اسلام قرار گرفته است.

ه) سیمای امام علی(ع) در الغدیر

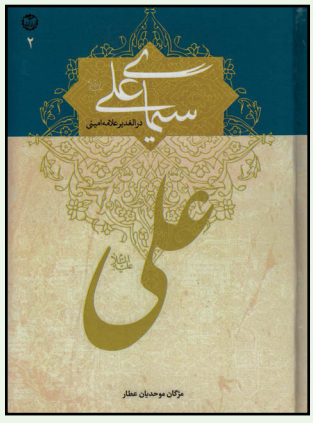

﴿الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُواْ مِن دِينِكُمْ فَلاَ تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الإِسْلاَمَ دِينًا﴾؛ «امروز کسانی که کفر ورزیده‌اند از (ابطال و ازالهٔ) دین شما مأیوس گشته‌اند. پس، از آن‌ها مترسید و از من بترسید. امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام نمودم و اسلام را برای شما به‌عنوان آیینی (استوار و پایدار) پذیرفتم» (مائده، آیهٔ ۳).

چرا غدیر نه؟ مگر قرآن، معلّم نمی خواهد؟ (بقره، آیات ۱۲۹و۱۵۱؛ آل‌عمران، آیات ۷ و ۱۶۴؛ رعد، آیهٔ ۴۳؛ حدید، آیهٔ ۲۵؛ جمعه، آیهٔ ۲). آیا اوّلین معلّم، تنها معلّم است و نسل‌ها باید بی معلّم، آن را فراگیرند؟

آیا در مدت ۲۳سال همهٔ مفاهیم قرآن، آموزش داده شد؟ آیا همهٔ آنچه آموزش داده شد، به نسل بعد رسید؟ و آیا آنچه رسید، تماماً بدون دخل و تصرف بود؟ چرا غدیر نه؟ مگر پیامبر رحمت نسبت به آیندهٔ امت، بی‌توجه است؟ آیا می‌تواند راهنمایی امت را به هر کس بسپارد تا هرکس آمد، بیاید؟

آیا از مهربانی این پدر، برمی‌آید که نخواهد بهترین فرد، مدیر و راهنما باشد؟ چگونه می‌توان پذیرفت که بهترین معلّم، تشخیص بهترین شاگرد را به‌عهدهٔ دیگر شاگردان قرار دهد؟

کدام معلّم هرچند بی‌مسئولیت، در غیاب خود، تدریس را به منتخب شاگردان می‌سپارد؛ مخصوصاً اگر بارها خطای آن‌ها ثابت شده باشد؟

چگونه رهبری دلسوز از فرصت حضور مسلمین در آخرین و بزرگ‌ترین اجتماع عبادی، برای آینده بهره نبرد؟ پاسخ همه این است که:

غدیر باید باشد تا دست امت در دست مدیرترین، داناترین، پاک‌ترین و بهترین بندهٔ خدا قرار گیرد. تشخیص این‌همه را نمی‌توان از غیر خدا و رسول انتظار داشت که بهترین می‌داند، بهتر کیست.

غدیر باید باشد تا تعلیم کتاب خدا تداوم یابد.

غدیر باید باشد تا هرکس با نیرنگ و زور نتواند جای بهترین مخلوق عالم را گرفته، خود را خلیفهٔ رسول بخواند. غدیر باید باشد تا اطاعت‌کنندگان از رسول مشخص گردند (آل‌عمران، آیات ۱۰۰ و ۱۴۹؛ نساء، آیهٔ ۵۹). غدیر باید باشد تا رسالت به سرانجام رسد؛ چه، اگر نباشد، رسالت ابلاغ نشده است (مائده، آیهٔ ۶۷). غدیر باید باشد تا دین کامل و نعمت تمام شود (مائده، آیهٔ ۳).

الحمدلله غدیر بود، چه محکم! چه باشکوه! با غدیر، رسالت پیامبر خاتم(ص) کامل شد و جویای صراط مستقیم، هدایت یافت.

بعضی مدعیان مسلمانی، غدیر که یکی از آشکارترین فرازهای تاریخ اسلام است را آن چنان به بحث می‌کشانند که مخاطب ناآگاه، ممکن است در همنوایی، آن را از اصل انکار کند یا موضوعی کم‌اهمیت جلوه دهد یا آن‌که محتوا را تحریف‌شده بپذیرد.

این چنین است که رادمردی شیفتهٔ حق، قلم به‌دست، به‌پاخاسته، از این حریم الهی، جانانه دفاع می‌کند. آن‌گونه که منصف حق‌جو را راه می‌نماید و معاند را به سکوت می‌کشاند. علامهٔ امینی(ره) کاری سترگ انجام داد، دانشنامه‌ای آفرید و تا حد امکان، حق را ادا نمود.

الغدیر اثری پایان‌یافته نیست، بلکه مسیری را ترسیم نموده تا تداوم یابد. بی‌شک بسیاری منابع در دسترس این فرزانهٔ بزرگ قرار نگرفت. بسیاری از آثار ادبی و فرهنگی در زبان‌ها و زمان‌های مختلف بیانگر یا نشانگر غدیرند، یافتن و تحلیل همهٔ آن‌ها، کاری گروهی و طولانی را می‌طلبد و از مسئولیت‌های تداوم‌گران الغدیر است. ان‌شاءالله به لطف الهی، قدمی ارزشمند برداشته شود و بنیادی به‌منظور روزآمد نمودن دائمی الغدیر با جمع‌آوری همهٔ منابعِ لازم و رصد کارهای جدید، تأسیس گردد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) افتخار داشته، میزبان تولید گزینشی و کاربردی، در استخراج مباحث مربوط به حضرت علی(ع) در الغدیر بوده است. این فعالیت که با نگارش، کوشش

و پیگیری محققانهٔ سرکار خانم مژگان موحدیان عطار، هماهنگ با هدف کتاب الغدیر به سرانجام رسید، می‌تواند در عین امکان استفادهٔ بیشتر اقشار مختلف از تلاش بی‌نظیر احیاگر غدیر در عصر حاضر، مرحوم علامهٔ امینی، نشانگر بخشی از راه باشد که باید پیموده شود.

فعالیت محقق فاضل، سرکار خانم موحدیان از سال ۱۳۸۹ روی کتاب الغدیر با بررسی فضائل مذکور دربارهٔ امیرالمؤمنین(ع) آغاز و با گزینش مطالب و تهیهٔ فهرست‌های موضوعی مختلف، ادامه یافت. ایشان برای جلوگیری از هرگونه خطا، مطالب را با هدف، انتخاب کردند، از بعضی کارشناسان عرب‌زبان برای اصطلاحات رایج در زمان نگارش الغدیر، بهره گرفتند و از تلخیص پرهیز نمودند که می‌تواند الگوی تلاش‌هایی از این دست باشد. هم‌زمان با این نگارش، منابع کتاب الغدیر را یکسان‌سازی کردند تا راهنمایی برای چاپ‌های بعدی الغدیر باشد. فعالیت انجام‌گرفته روی منابع، علاوه بر نشانی‌های هماهنگ برای آن‌ها، می‌تواند تصاویر کتابشناسی و بخش‌های مورد اشاره را ضمیمه نماید.

امید است همان‌گونه که حضرت حجت‌الاسلام‌والمسلمین حاج شیخ احمد امینی نجفی (مدّ عزّه)، فرزند برومند مرحوم علامه امینی (رضوان الله تعالی علیه)، در بازدید از این مؤسسه، اثر محقق فاضل خانم موحدیان عطار را «دارای روحی تازه در مجموعهٔ نفیس الغدیر» برشمردند، راه خود را در میان مشتاقان بیابد و حق‌جویان را راه نماید.

این اثر که با نظر، راهنمایی و همکاری واحد علمی‌پژوهشی این مؤسسه به سرانجام رسید، گویای توان و استعداد سرکار خانم موحدیان عطار است. ان‌شاءالله لطف الهی عنایت نموده، جامعهٔ علمی از این قلم بهره‌های فزون‌تر بیابد.

۴. وبگاه «کتابخانهٔ دیجیتال»

تفاوت کتابخانهٔ دیجیتال و کتابخانهٔ الکترونیک

جهان با ورود به قرن بیست‌ویکم، با تحولی اساسی و همه‌جانبه در زمینهٔ انقلاب اطلاعاتی و ارتباطی روبه‌رو شده و حجم اطلاعاتی که در همهٔ وجوه زندگی بشر در کمتر از صدم ثانیه تولید می‌شود،گاه از منظر برآوردهای کمّی، محاسبه‌ناپذیر گردیده است. در چنین دنیایی با این حجم عظیم از تولید اطلاعات، بدون استفاده از فناوری‌های جدید اطلاعاتی و ارتباطاتی که درواقع شکل‌دهندهٔ دانش اطلاعاتی است نمی‌توان به هدف رسید.

امروزه اصطلاحاتی نظیر «جامعهٔ اطلاعاتی»، «عصر اطلاعات» و «جامعهٔ دانش‌مدار»، به واژه‌هایی آشنا تبدیل شده و در چنین عرصه‌ای، مدیریت مؤثر و کارآمد اطلاعات برای رشد و توسعهٔ فرهنگی و اقتصادی جوامع بسیار ضروری است.

فناوری پیشرفتهٔ اطلاعات و ارتباطات، دستیابی به منابع گستردهٔ اطلاعاتی را ممکن می‌کند، امکان کنترل، تفکیک و سازماندهی اطلاعات مرتبط را فراهم می‌آورد، ارتباطات سریع و برق‌آسا و انتقال اطلاعات را میسّر می‌سازد و درصورت کاربرد توسط افراد مسلّط به مهارت‌های اطلاع‌رسانی، می‌تواند مراحل یادگیری، ایجاد دانش و تصمیم‌گیری را ایجاد کند. دراین‌میان، اقداماتی ازجمله راه‌اندازی کتابخانه‌های دیجیتال، کوششی است در راستای طبقه‌بندی و مدیریت اطلاعات در عرصهٔ فناوری اطلاعاتی که موج انقلابی آن، همهٔ جهان را فراگرفته است. کتابخانهٔ دیجیتالی با کتابخانهٔ الکترونیکی یا مجازی متفاوت است.

تفاوت عمدهٔ این‌دو در این است که کتابخانهٔ دیجیتالی درواقع جزیی از کتابخانهٔ مجازی است. کتابخانهٔ مجازی در اصطلاح فنی، طیف بسیار وسیعی از کتابخانه‌ها را دربرمی‌گیرد. بنابراین، کتابخانه‌های الکترونیک و دیجیتال زیرمجموعهٔ آن به‌حساب می‌آیند. تفاوت روش‌های الکترونیک و دیجیتال در این است که در کتابخانهٔ الکترونیک، امکان ذخیرهٔ داده‌ها بر روی میکروفیلم، نوار یا فیلم وجود دارد، درحالی‌که در کتابخانهٔ دیجیتالی تمام اطلاعات و داده‌ها به‌صورت بایت‌های دیجیتالی ذخیره شده و تنها از طریق اینترنت قابل دسترس است.

درواقع، کتابخانهٔ دیجیتالی، تمامی خدمات خود را از راه اینترنت (وب‌سایت) انجام می‌دهد.

با توجه به این‌که مؤلّفهٔ اصلی ارتباطی در دنیا، امروزه براساس «دیتاها» یا «اطلاعات» تعریف می‌شود، در این دریای بیکران اطلاعات، برای استفادهٔ صحیح از آن‌ها نیاز به طبقه‌بندی و مدیریت این اطلاعات است که کتابخانه‌های دیجیتالی این امکان را فراهم می‌سازند. دراین‌میان، بحث کتابخانه، بحثی قابل لمس است و جایی است که به‌نوعی اطلاعات در آن نگه‌داری می‌شود.

کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسه

کتاب، گنجینه‌ای عظیم است که قرن‌هاست ذخایر علمی و معرفتی انسان‌ها را در خود محفوظ داشته و نسل به نسل، آن‌ها را انتقال داده است. این منابع، همواره، مطمئن‌ترین مرجع تحقیق و پژوهش و تنها اَسناد مکتوب فرهنگ فکری محققان و دانشمندان بوده است. غنای کتابخانه ها برای محقق و دانشمند، مانند آب شیرین و گوارا برای تشنگان است.

براین‌اساس، مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) برای رسیدن به هدف خود که همانا تحقیق، نشر و ترویج علوم اسلامی و معارف اهل‌البیت(ع) است، به برپایی و ایجاد بزرگ‌ترین کتابخانه (شامل کتب و سایر منابع اسلامی) نیاز داشت که البته ایجاد چنین کتابخانهٔ عظیمی، تنها با استفاده از تکنولوژی‌های جدید امکان‌پذیر و مقرون به صرفه بود.

کتابخانهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، کتابخانه‌ای تمام‌دیجیتالی است که همهٔ کتب و منابع اسلامی و شیعی در آن به‌صورت دیجیتالی نگهداری خواهد شد و هر کاربر علاقه‌مند، به‌سادگی و از طریق اینترنت می‌تواند به این کتابخانهٔ بزرگ متصل شده و از خدمات الکترونیکی آن استفاده نماید. به‌عبارت‌دیگر، هر کاربر بدون محدودیت زمانی و مکانی، همیشه دست‌کم چند صد هزار کتاب مورد نیاز خود را در اختیار دارد.

برای رسیدن به حداکثر رضایتمندی و ارائهٔ بهترین خدمات کتابداری و کتاب‌شناسی، در سیستم‌های پیشرفتهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، افزون بر بانک اطلاعات کتب و منابع، روبات «ROBOT» هوشمند نرم‌افزاری در نظر گرفته شده است که به دسته‌بندی، موضوع‌بندی و شناسایی منابع مرتبط و نیز انجام جست‌وجوهای هوشمند بر حسب نیازهای کاربر و با امکان تخمین میزان پاسخ‌گویی هر یک از منابع می‌پردازد تا محقق را در دستیابی به بهترین منابع و سؤال‌کننده را در دستیابی به بهترین پاسخ‌ها یاری دهد و وقت ارزشمند کاربر، به‌جای سردرگمی در این کتابخانهٔ بزرگ و پرداختن به شناسایی کتب و منابع مناسب، صرف پرداختن به اصل موضوع و انجام تحقیق و پژوهش گردد.

کتابخانهٔ دیجیتال و نظام بازیابی اطلاعات

در اغلب تعاریف ارائه‌شده از سوی محققان حوزهٔ علوم رایانه، کتابخانهٔ دیجیتالی، نظامی است که به بخشی از استفاده‌کنندگان امکان می‌دهد به مجموعه‌ای گسترده از اطلاعات و دانش سازماندهی‌شده دسترسی منسجم داشته باشند. در بسیاری از تعاریف ارائه‌شده توسط محققان علوم رایانه، کتابخانهٔ دیجیتالی پایگاه اطلاعاتی و نظام بازیابی اطلاعات به‌شمار آمده است. به‌تعبیردیگر، این محققان، اغلب کتابخانه‌های دیجیتالی را مجموعه‌ای از منابع اطلاعاتی الکترونیکی و امکانات فنی مرتبط با آن‌ها برای تولید، جست‌وجو و استفاده از اطلاعات تعریف کرده‌اند.

از این لحاظ، کتابخانه‌های دیجیتالی را می‌توان نمونهٔ گسترش‌یافته و تقویت‌شدهٔ نظام‌های ذخیره‌سازی اطلاعات و بازیابی آن‌ها به‌شمار آورد که امکان تغییر داده‌های دیجیتالی را در قالب‌های مختلف (متن، صوت، تصویر، ویدیو و غیره) می‌دهند و در محیط شبکه‌های اطلاعاتی قابل دسترس‌اند. محتوای چنین کتابخانه‌هایی را داده‌ها و اَبَرداده‌ها تشکیل می‌دهند اَبَرداده‌های توصیفی، به توصیف جنبه‌های محتوایی داده‌ها می‌پردازند و اَبَرداده‌های دیگر نیز پیوندها یا ارتباطات میان داده‌ها یا اَبَرداده‌های دیگر را در داخل یا خارج از کتابخانهٔ دیجیتالی برقرار می‌کنند.

چه بسا، اصطلاح «کتابخانهٔ دیجیتالی» به‌عنوان واژه‌ای به‌کار رفته باشد که بر مجموعه‌های

دیجیتالی دلالت دارد که قرار است از طریق آن نسبت به اصطلاحاتی نظیر «پایگاه‌های اطلاعاتی» یا «نظام‌های بازیابی اطلاعات»، قابلیت‌ها و امکانات بیشتری توسط محققان علوم رایانه‌ای ارائه شود. برای مثال، گستردگی حجم اطلاعات موجود در برخی از پایگاه‌های اطلاعاتیِ تمام‌متن، نظیر پایگاه‌های اطلاعاتی مجلات تمام‌متن، ممکن است انگیزهٔ اصلی برای به‌کارگیری اصطلاحی دیگر باشد تا بتوان ارزش اینگونه پایگاه‌های اطلاعاتی را از لحاظ کامل بودن متن نسبت به پایگاه‌های اطلاعاتی کتابشناختی، بیشتر برجسته ساخت؛ حال‌آن‌که چنین بستری تنها می‌تواند به‌عنوان بخش محدودی از یک کتابخانهٔ دیجیتالی محسوب شود و بیشتر به‌عنوان یک پایگاه اطلاعاتی تمام‌متن یا کتابشناختی مطرح باشد. درحقیقت، هر فرد حقیقی یا حقوقی می‌تواند در هر کجا و هر زمانی به‌راحتی با چنین پایگاه اطلاعاتی به‌سرعت دسترسی پیدا کند.

کتابخانهٔ دیجیتالی مجموعه‌ای است منظم از اطلاعات همراه با خدمات مربوطه که در آن اطلاعات قالب‌های دیجیتالی ذخیره گردیده و از طریق شبکه قابل دسترس است.

درواقع کتابخانهٔ دیجیتالی، تمامی خدمات خود را از راه اینترنت (وب‌سایت) انجام می‌دهد.

دیدگاه محققان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی

با بررسی تعاریف ارائه‌شده توسط محققان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی می‌توان این‌طور استنباط کرد که دیدگاه آن‌ها نسبت به کتابخانهٔ دیجیتالی، فراتر از صرفاً ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی یا نظام بازیابی اطلاعات است و در آن عناصر دیگری شامل نیاز اطلاعاتی، جامعهٔ استفاده‌کنندگان نهایی، مالکیت معنوی و دسترس‌پذیری به اطلاعات نقش اساسی دارند.

درهرحال، شاید بتوان گفت «کتابخانهٔ دیجیتالی مجموعه‌ای نظام‌مند از اطلاعات همراه با خدمات مربوطه است که در آن اطلاعات در قالب‌های دیجیتالی ذخیره گردیده‌اند و از طریق شبکه قابل دسترس هستند...»

کتابخانه‌های دیجیتالی مجموعه‌های گوناگونی از اطلاعات را برای استفادهٔ کاربران دربر دارند.

کتابِ کتابخانه‌های دیجیتالی کاربردی، کتابخانهٔ دیجیتالی را به‌عنوان مجموعه‌ای از اطلاعات سازماندهی‌شده در قالب دیجیتال تعریف کرده است.

کتابخانه‌های دیجیتالی نمونهٔ توسعه‌یافته، تقویت‌شده و یکپارچه‌ای از نهادها و مراکز اطلاع‌رسانی در محیط‌های فیزیکی هستند که در آن‌ها مبتنی بر نیازهای اطلاعاتی محققان و کاربران، منابع اطلاعاتی انتخاب، گردآوری، سازماندهی، حفاظت و نگهداری می‌شوند و در دسترس قرار می‌گیرند. نهادها و مؤسسات می‌توانند در دیگر کتابخانه‌ها، موزه‌ها، آرشیوها، دانشگاه‌ها و غیره نیز وجود داشته باشند و تنها به

جامعهٔ مشخصی از استفاده‌کنندگان خدمات ارائه دهند؛ اما کتابخانه‌های دیجیتالی، طیف گسترده‌تری از استفاده‌کنندگان را در مدارس، ادارات، خانه‌ها و مکان‌های عمومی و غیره مخاطب قرار می‌دهند.

کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، متکی به نکات اساسی پیش‌گفته، اهداف خود را این‌گونه تعریف کرده است:

- قادر به ارائهٔ خدمات به جامعهٔ مشخصی از استفاده‌کنندگان یا مجموعه‌ای از آن‌ها.
- مبتنی بر ساختار سازمانی منطقی و یکپارچه.
- فراهم‌سازی امکان یادگیری و نیز دسترسی به منابع اطلاعاتی.
- استفاده از نیروی انسانی (متخصص) و فناوری‌ها برای ارائهٔ خدمات.
- فراهم‌سازی امکان دسترسی سریع و مؤثر به منابع اطلاعاتی.
- امکان دسترسی رایگان.
- تسلّط بر مالکیت و کنترل منابع ذخیره‌شدهٔ خود.

به یاد داشته باشیم یکی از پراستنادترین تعاریف در حوزهٔ کتابداری و اطلاع‌رسانی این‌گونه می‌گوید: «کتابخانه‌های دیجیتالی سازمان‌هایی هستند که در آن کارکنان متخصص به انتخاب، سازماندهی و کمک برای دسترسی فکری به منابع اطلاعاتی می‌پردازند و در آن فرآیند تفسیر، توزیع، حفاظت از یکپارچگی اطلاعات دیجیتال و نیز اطمینان از وجود مجموعه‌ای از آثار دیجیتال در مدت‌زمان طولانی مورد توجه قرار می‌گیرد تا از این طریق بتوان منابع اطلاعاتی دیجیتال را با سرعت و به‌صورت اقتصادی برای استفادهٔ یک جامعه یا مجموعه‌ای از جوامع در دسترس قرار داد.»

این تعریف ابعاد مختلفی از کتابخانهٔ دیجیتال را به‌عنوان یک سازمان مد نظر قرار داده است. در این تعریف بر عناصری همچون نیروی انسانی متخصص، انتخاب منابع اطلاعاتی، سازماندهی اطلاعات، ارزیابی، اشاعه و حفاظت از اطلاعات، جنبه‌های اقتصادی و از همه مهم‌تر، جامعهٔ استفاده‌کنندگان تأکید شده است.

به‌عبارت‌دیگر، با توجه به تعریف فوق می‌توان این‌طور استنباط کرد که کتابخانهٔ دیجیتالی چیزی نیست جز همان خدمات و عملکردهایی که کتابخانه‌های سنّتی باید در محیط دیجیتالی ارائه دهند. این تعریف با تعاریف ارائه‌شده از سوی محققان علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی، مشابهت زیادی دارد.

ویژگی‌های فنی نرم‌افزار کتابخانه

نرم‌افزار کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسه، بر اساس معماری J2EE و با ساختار چندلایه‌ای Portal/CMS، تحت سیستم‌عامل لینوکس Fedora، توسط دانشجویان برتر دانشگاه شریف، زیر نظر جناب آقای

دکتر حمیدرضا ربیعی در مرکز رشد فناوری شریف طراحی و اجرا شده است. این نرم‌افزار قابلیت اتصال به بانک‌های اطلاعاتی مختلف ازجمله MySQL، Oracle و PostgreSQL را داشته و به‌خوبی از زبان فارسی پشتیبانی می‌کند.

جست‌وجو در این نرم‌افزار به‌صورت Fulltext بوده و با توجه به این‌که اطلاعات با کدینگ UFT-8 ذخیره می‌شود، جست‌وجوی فارسی و دیگر زبان‌های رایج دنیا، به‌خوبی امکان‌پذیر است.

پرتال نرم‌افزار، تمام دسترسی‌هایی را که به محدودهٔ سیستم کتابخانه وارد می‌شود، کنترل کرده و آن‌ها را برای تحلیل‌های مورد نیاز مدیریت، ثبت می‌نماید. پس از کنترل دسترسی، میزان دسترسی‌های کاربر به سرویس‌ها و منابع طبقه‌بندی‌شده، مشخص می‌شود.

امکانات فنی نرم‌افزار:

- قابلیت تعریف منابع با فرمت‌های متن، صوت و تصویر.
- قابلیت جست‌وجوی Fulltext (همانند موتورهای جست‌وجو).
- پشتیبانی از تمام زبان‌های رایج دنیا.
- امکان اتصال و Share منابع با دیگر کتابخانه‌های دیجیتالی.
- تحلیل خودکار اطلاعات و هوشمندسازی جست‌وجوها.

قابلیت‌های نرم‌افزار:

- دسته‌بندی و طبقه‌بندی منابع.
- ورود فرمت‌های مختلف ازجمله XML، HTML، PDF، Doc و دیگر فرمت‌های رایج.
- تعیین و کنترل سطوح دسترسی.
- امکان تورّق کتب و منابع.
- امکان نقدنویسی و حاشیه‌نویسی منابع.
- معرفی علما و دانشمندان اسلامی.
- معرفی مراکز و پایگاه‌های اسلامی
- امکان پرسش و پاسخ و ارتباط بین کاربران با علما و دانشمندان اسلامی.
- امکانات آماری مختلف برای تحلیل و بررسی نیازهای اطلاعاتی روز جهان اسلام.

وضعیت فعلی نرم‌افزار و تعداد منابع موجود

نرم‌افزار کتابخانه، پس از گذراندن چندین برنامهٔ تست علمی، آمادهٔ بهره‌برداری است و هم‌اکنون، منابع آماده‌شدهٔ کتابخانه به‌تدریج در حال ورود به نرم‌افزار است.

منابع حاضر در شبکه برای استفادهٔ کاربران و مخاطبان

کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) با هدف گسترش بهره‌مندی‌های صرفاً علمی‌دینی از رایانه، در سطح وسیع و منطبق با توانمندی‌های علمی مراکز علمی و فرهنگی جامعهٔ اسلامی ایران، کوشش‌های درخور توجهی کرده است. همچنین در راه‌اندازی بانک اطلاعات برای علاقه‌مندان پژوهش و تحقیق در رشته‌های مختلف علوم دینی از فناوری‌های اطلاعات روز دنیا و نرم‌افزارهای اسلامی، گام‌های مؤثر و مفیدی برداشته است تا مسیر اشاعه و تعمیق پژوهش‌ها و اعتقادات شیعی هموار شود. در مراحل آغازین، کارشناسان و متخصصان حاضر در شورای پژوهش با کوله‌باری از تجربهٔ علم‌اندوزی و فرهیختگی فرهنگی و اعتقادی با نیّت قرب الهی، خدمات شایستهٔ خود ارایه کردند و با رایزنی با مراکز و مؤسسات علمی، دینی و فرهنگی دیگر که پیش از این، مراحل دیجیتالی‌نمودن منابع را انجام داده بودند، اطلاعات تکمیلی منابع و کتب مورد نظر را با توجه به ارزش‌های بسیار معنوی آن‌ها در اختیار گروه انفورماتیک (واحد فناوری اطلاعات) گذاشتند تا یکپارچه‌سازی توسط این گروه انجام پذیرد و سپس به بخش نرم‌افزاری و شبکه وارد شود.

نحوهٔ دسترسی کاربران به منابع کتابخانهٔ دیجیتال

کاربران مختلف به چهار طریق به سیستم کتابخانه دسترسی پیدا کرده و از کتب و منابع فراهم‌شده استفاده خواهند کرد:

دسترسی حضوری: در محل ساختمان کتابخانه، نزدیک به ۱۵۰کامپیوتر مجهز در نظر گرفته شده است تا کاربر افزون بر دسترسی به منابع و کتب اسلامی، بتواند از دیگر سرویس‌های دیجیتالی، مانند استفاده از پرینتر و دستگاه کُپی، استفاده از اینترنت و امکان انتقال اطلاعات بر روی سیّدی، استفاده نماید. در دسترسی حضوری، کاربران با سرعت فوق‌العاده به سیستم متصل خواهند بود. امکان اتصال بی‌سیم کامپیوترهای همراه، در داخل کتابخانه و سالن آمفی‌تئاتر وجود دارد.

دسترسی خانگی بدون نیاز به کارت اینترنت: کاربران داخل شهر اصفهان، بدون نیاز به خرید کارت اینترنت و فقط با در اختیار داشتن مودم می‌توانند به سیستم کتابخانه متصل شده و از منابع و کتب کتابخانه استفاده نمایند.

دسترسی پرسرعت مراکز و مؤسسات: کلیهٔ مراکز و مؤسسات دینی، علمی و فرهنگی، همچون حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، کتابخانه‌ها، اعم از دولتی و خصوصی، می‌توانند با خطوط پرسرعت مخابراتی ازجمله ADSL و بی‌سیم، به کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسه متصل شده و از منابع و کتب دیجیتالی آن استفاده نمایند.

دسترسی از طریق اینترنت: عموم تشنگان و شیفتگان علوم اهل‌بیت(ع) که مخاطبین اصلی مؤسسه هستند، از طریق اینترنت می‌توانند به سیستم وصل شده و علاوه بر دسترسی به منابع و کتب فراهم‌شده، از تمام امکانات دیجیتالی غیرحضوری کتابخانه استفاده نمایند.

امکانات و مزایای کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع)

از همان آغاز که ایدهٔ راه‌اندازی کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) مطرح شد، موضوع تحلیل و طراحی نرم‌افزاری مناسب برای تحقق اهداف مؤسسه و تشکیل کتابخانهٔ دیجیتالی در دستور کار قرار گرفت. در سال ۱۳۸۱ با مدیریت و نظارت دکتر حمیدرضا ربیعی، استاد دانشگاه شریف و معاون پژوهشگاه ارتباطات و فناوری اطلاعات ایران، تحلیل و طراحی نرم‌افزار آغاز شد و سرانجام در سالی که از سوی رهبر معظّم انقلاب به‌نام «سال پیامبر اعظم(ص)» نام گرفت، به بهره‌برداری رسید.

کتابخانهٔ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، کاملاً دیجیتالی است و کتب منابع اسلامی و شیعی در آن به‌صورت دیجیتالی نگهداری می‌شود. هر کاربر بدون محدودیت زمانی و مکانی، چندصد هزار کتاب مورد نیازش را در اختیار دارد. برای رسیدن به حداکثر رضایتمندی و ارائهٔ بهترین خدمات کتابداری و کتاب‌شناسی، در سیستم پیشرفتهٔ دیجیتالی مؤسسه، افزون بر بانک اطلاعات کتب و منابع، روبات هوشمند نرم‌افزاری درنظر گرفته شده که به دسته‌بندی، موضوع‌بندی و شناسایی منابع مرتبط و نیز انجام جست‌وجوهای هوشمند برحسب نیازهای کاربر و با امکان تخمین میزان پاسخگویی هریک از منابع می‌پردازد.

در این کتابخانه هیچ کتابی به‌صورت فیزیکی در اختیار کاربران و مراجعه‌کنندگان حضوری و غیرحضوری قرار نمی‌گیرد، بلکه همهٔ کتب و منابع به‌صورت دیجیتال در سیستم کتابخانه ذخیره می‌شوند و کاربر از طریق وب (اینترنت) می‌تواند به منابع دسترسی پیدا کند. البته در کنار نسخهٔ دیجیتالی، تصویر تمام صفحات نیز به کاربر ارائه می‌شود تا با کمال اطمینان بتواند به مأخذ خود استناد کند.

حجم درنظرگرفته‌شدهٔ سخت‌افزاری برای نگهداری منابع برای هر سرور، حدود یک ترابایت است که ایندکس اطلاعات و اطلاعات کتاب‌شناسی کتب و منابع در آن ذخیره شده و جست‌وجوها در بین این اطلاعات انجام می‌شود. علاوه‌برآن، یک ذخیره‌ساز تحت شبکهٔ SAN (شبکهٔ ذخیره‌سازی اطلاعات) با ظرفیت نُه‌ترابایت و با قابلیت توسعه به بیش از یکصد ترابایت درنظر گرفته شده که اصل کتب و منابع در آن نگهداری می‌شود. این ظرفیت می‌تواند برای نگهداری سه تا پنج میلیون نسخه

کتاب دیجیتالی استفاده شود. البته اگر علاوه بر نسخهٔ دیجیتالی، نسخهٔ اسکن‌شدهٔ منابع باکیفیت مناسب نیز درنظر گرفته شود، این مقدار به یک‌دهم کاهش می‌یابد.

کتابخانهٔ دیجیتالی مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در سه فاز اجرا می‌شود:

فاز اوّل: راه‌اندازی کتابخانهٔ دیجیتالی است که با ۱۵۰رایانه و پنجاه‌هزار منبع دیجیتالی و تمرکز بر زبان‌های فارسی و عربی اجرایی شده است.

فاز دوم: تکمیل کتابخانهٔ دیجیتالی است که منابع به دویست‌هزار ارتقای می‌یابد. پشتیبانی زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی از اهداف این فاز است.

فاز سوم: توسعهٔ ارتباط کاربران با علما و دانشمندان برای پاسخ‌گویی به سؤالات و شبهات، یکپارچه‌سازی تحقیقات علوم اسلامی، ارتباط، مباحثه و تحقیقات گروهی بین علما و دانشمندان مختلف، معرفی خدمات دینی، علمی و فرهنگی جهان اسلام و جمع‌آوری تمام کتب و منابع مرتبط با علوم اسلامی و معارف اهل‌بیت و همچنین پشتیبانی از تمام زبان‌های رایج دنیا.

برای دسترسی کاربران به منابع کتابخانه، سطوح مختلفی تعریف شده است. کاربران سیستم کتابخانه به چهار دسته تقسیم می‌شوند:

۱. محققانی که به تمام منابع و کتب عمومی کتابخانه دسترسی دارند؛

۲. محققانی که به تمام منابع و کتب کتابخانه، اعم از عمومی و اختصاصی، دسترسی دارند؛

۳. علما و دانشمندانی که به تمام کتب و منابع کتابخانه دسترسی دارند و امکان نقدنویسی، حاشیه‌نویسی و افزودن منابع و تحقیقات جدید را در اختیار دارند؛

۴. مدیرانی که وظیفهٔ نگهداری اطلاعات و مدیریت سرویس‌های دیجیتالی را برعهده دارند.

تحقیق و پژوهش در این کتابخانه، با موضوع معارف اهل‌بیت(ع) است و آنچه بتواند برای تحقیق و نشر این معارف به‌کار گرفته شود، در این‌جا گرد آمده است. نشر الکترونیک معارف و علوم از دیگر خدمات این کتابخانه است که آثار ارزشمند محققان و اندیشمندان را دربرمی‌گیرد. برخی از شاخص‌ترین ویژگی‌های این کتابخانه به شرح زیر است:

در هر نوبت، به‌طور همزمان حدود ۱۵۰ نفر می‌توانند به‌صورت حضوری از امکانات این کتابخانه استفاده کنند. بیش از یکصدهزار نفر در هر روز از منابع این کتابخانه به‌صورت غیرحضوری بهره‌مند می‌شوند.

خدمات نرم‌افزاری عرضه‌شده به شیفتگان و جویندگان معارف گهربار اهل‌بیت(ع)، غیر از تأمین منابع آن‌ها، شامل امکان ارتباط با دیگر محققان و طرح نظریه‌های ارزشمند صاحب‌نظران است.

جلسات این مؤسسه در تالار کنفرانس و در سایهٔ اسماء جلیله و مقدس آسمانی برگزار می‌شود تا راهبری مجموعه به سمت نظریه‌های واقف که گسترش معارف اهل‌بیت(ع) است نزدیک باشد.

علاقه‌مندان به دریافت معارف اسلام در هر سطح علمی می‌توانند از امکانات این مجموعه بهره‌مند شوند. انتظار می‌رود بیش‌ترین تعداد کاربران، پژوهشگران، استادان حوزه و دانشگاه و طلاب و دانشجویان باشند.

با وجود پیشرفته‌ترین و کامل‌ترین امکانات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، پیش‌بینی می‌شود سالن اجتماعات این مجموعه، محل تضارب افکار ژرف‌اندیشان در خوشه‌چینی از خرمن پُربرکت ولایت، و حاصل آن آموزه‌های بلند اولیای الهی در مسیر بندگی مشتاقان باشد. این مؤسسه بر آن است تا از همهٔ امکانات لازم در انجام رسالت خویش بهره گیرد. با توجه به گستردگی و عمق معارف اهل‌بیت(ع)، هرچه از امکانات و نعمت‌های الهی در انجام این مهم عاید شود، بی‌تردید توفیق بیشتری را نصیب خواهد کرد.

انتظار می‌رود این مؤسسه مأمن پرسشگران، پژوهشگران و صاحبان اندیشه در فضای نورانی افاضات چهارده معصوم(ع) شود.

۵. پورتال (سامانه) اهل‌بیت(ع)

فضای اینترنت حال و هوای خاص خود را دارد و نباید آن را با کتاب یا نشریه اشتباه گرفت. این‌که کاربر در این فضا می‌داند انبوهی از اطلاعات و شکل‌های مختلف آن به راحتی در دسترس اوست، در نحوهٔ مطالعه و دقت او تأثیر انکارناپذیری دارد. اغلب، وجود گزینه‌های بسیار و فرصت کم، انسان را از تمرکز و صرف وقت بر بخشی خاص از این اطلاعات منصرف می‌کند. در چنین فضایی برای انتقال مطالب به مخاطب، باید به شکل‌های مختلف او را جذب کرد. راه‌های زیر می‌تواند گزینه‌های مناسبی برای ایجاد جذابیت در محتوا باشد:

۱. استفاده از جذابیت‌های سمعی و بصری.

۲. تقسیم واحدهای اطلاعاتی بزرگ‌تر به واحدهای کوچک‌تر؛ به‌نحوی که در حوصلهٔ مخاطب قرار گیرد.

۳. قراردادن مطالب در منظر مخاطب.

۴. استفاده از آشنایی‌ها و اطلاعات زمینه‌ساز قبلی در مخاطبان.

۵. استفاده از مناسبت‌ها و رویدادهای اجتماعی که زمینه را برای دقت بیشتر مخاطب روی موضوع آماده می‌کند.

این پایگاه به نشانی (http://ahlolbait.ir) با رعایت گزینه‌های فوق، به ارائهٔ محتوای هدایت‌بخش قرآن و عترت در قالب‌های زیر می‌پردازد:

مقالات گزیده

این مقاله‌ها، اغلب از یک یا چند ویژگی زیر برخوردارند:

الف) نویسندگان مشهور و معتبر: مخاطب هنگامی‌که با اسم نویسنده‌ای که او را می‌شناسد در کنار مقاله مواجه می‌شود، تمایل بیشتری به خواندن آن نشان می‌دهد. برای نمونه، مطالب شخصیت‌هایی همچون شهید مطهری، علامه طباطبایی، امام‌خمینی، آیت‌الله بهجت، حجت‌الاسلام قرائتی و... خوانندگان بیشتری دارند.

ب) ارائهٔ مطالب در نوشته‌های کوتاه و رسا: این مقالات به‌جای طرح مسائل متعدد، به طرح یک مسئله و پاسخ کوتاه و روشن به آن می‌پردازند یا اطلاعات مورد نیاز خواننده را در اختیار او قرار می‌دهند.

ج) تنوع بصری در ارائهٔ مطالب: در متن مقاله از عنوان‌گذاری (تقسیم اطلاعات به واحدهای کوچک‌تر)، برجسته‌کردن بخش‌هایی از متن (که از یکنواختی آن می‌کاهد) و تصویر در کنار متن استفاده شده است.

کلیپ و پاورپوینت

ارائهٔ مطالب در این قالب‌ها برای مخاطبان جذاب‌تر است و هنگامی که محتوا در این قالب‌ها ارائه می‌شود، معمولاً کاربر تا پایان، محتوا را پیگیری می‌کند.

ارائهٔ محتوا در قالب تصویر

این کار به دو صورت انجام می‌گیرد:

۱. به‌صورت ارائهٔ مطالب در قالبی جذاب، مثل ارائهٔ یک حدیث در یک قاب گل یا کنار تصویری بدیع از طبیعت.

۲. ارائهٔ محتوا در قالب یک تصویر که خود گویای آن محتواست.

ارائهٔ مطالب در قالب صوت‌های کوتاه

مانند گزینش بخش‌هایی از سخنان یک عالم که مطلبی خاص را به خواننده منتقل کرده، او را به تأمل وامی‌دارد.

ارائهٔ مطالب در قالب ویژه‌نامه

الف) ویژه‌نامه‌های مناسبتی: قرارگرفتن در فضای مناسبت‌های مذهبی، بستر مناسبی را برای

انتقال محتوای مربوط به مخاطبان فراهم می‌کند. مؤسسهٔ اهل‌البیت(ع) با توجه به این نکته در مناسبت‌های مختلف، همچون ولادت‌ها و شهادت‌های ائمهٔ اطهار(ع) به ارائهٔ محتوا در قالب ویژه‌نامه‌های مناسبتی می‌پردازد.

ب) ویژه‌نامه‌های موضوعی: برخی از مسائل به دلیل زمینه‌های اجتماعی موجود، در کانون توجه اقشار مختلف جامعه قرار دارد. این پایگاه با طراحی ویژه‌نامه‌هایی با موضوعات اجتماعی و فرهنگی، سعی می‌کند معارف اهل‌البیت(ع) در خصوص این موضوعات اشاعه دهد.

۶. قرآن‌پژوهی

قرآن، معجزهٔ جاویدان رسول آخرین و راه استوار هدایت است. راه‌بست ناراستی است: ﴿لا يَأْتيهِ الْباطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ لا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزيلٌ مِنْ حَكيمٍ حَميد﴾ (فصّلت، آیهٔ ۴۲)، و خود عاری از هر کژی و کاستی است: ﴿قُرْآناً عَرَبِيًّا غَيْرَ ذي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُون﴾ (زمر، آیهٔ ۲۸)، راهبر پرهیزکاران است: ﴿ذلِكَ الْكِتابُ لا رَيْبَ فيهِ هُدىً لِلْمُتَّقينَ﴾ (بقره، آیهٔ ۲) و بشارت خداباوران: ﴿إِنَّ هذَا الْقُرْآنَ يَهْدي لِلَّتي هِيَ أَقْوَمُ وَ يُبَشِّرُ الْمُؤْمِنينَ الَّذينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْراً كَبيرا﴾ (اسراء، آیهٔ ۹). قرآن، کلام حق و نسخه‌ای شفابخش و موعظه‌ای روشن از سوی آفریدگار هستی است: ﴿يا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ شِفاءٌ لِما فِي الصُّدُورِ وَ هُدىً وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنين﴾ (یونس، آیهٔ ۵۷). کلام خدا، شربت کفایت است برای تشنگان هدایت: ﴿وَ لَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِر﴾.(قمر، آیهٔ ۱۷). برهانش استوار است: ﴿يا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جاءَكُمْ بُرْهانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَ أَنْزَلْنا إِلَيْكُمْ نُوراً مُبينا﴾ (نساء، آیهٔ ۱۷۴) و هدایتش آشکار: ﴿شَهْرُ رَمَضانَ الَّذي أُنْزِلَ فيهِ الْقُرْآنُ هُدىً لِلنَّاسِ وَ بَيِّناتٍ مِنَ الْهُدى وَ الْفُرْقان﴾ (بقره، آیهٔ ۱۸۵). زمزمهٔ دلنشین آن، آشنای فطرت‌های پاک است و آرام‌بخش دل‌های پریشان: ﴿الَّذينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللهِ أَلا بِذِكْرِ اللهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ (رعد، آیهٔ ۲۸).

جایگاه رفیع قرآن تا آن‌جاست که خداوند خود پاسدارش گردید: ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحافِظُونَ﴾ (حجر، آیهٔ ۹) تا حجتی باشد برای بندگان تا پایان زمان: ﴿وَ أُوحِيَ إِلَيَّ هذَا الْقُرْآنُ لِأُنْذِرَكُمْ بِهِ وَ مَنْ بَلَغ﴾ (انعام، آیهٔ ۱۹)؛ باشد که آرزومندان وصال پروردگار به آن تمسّک جویند و راه یابند.

اکنون پیام حق بی‌کم‌وکاست و سخاوتمندانه در دست بشر نهاده شده تا از آن بهره گیرد و آبادی‌اش را ابدی گرداند. به‌راستی در هیاهوی اندیشه‌های ناراستی، چه غنیمتی است کتاب خدا؛ و چه اندوهی است عزلت قرآن؛ و چه شرمساریم در محضر عادل متعال؛ آن زمان که پیامبر رحمت، گلایه نزد پروردگار خویش برد که: ﴿يا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورا﴾ (فرقان، آیهٔ ۳۰).

مردمانِ جهان تشنهٔ زلال معارف قرآن هستند. باید قدمی برداشت و نوای قرآن را به گوش

جانشان رساند. شاید آن‌ها که هنوز نور حق در وجودشان خاموشی نگرفته باشد، آوای دلنشین قرآن را بشناسند و خود را مهمان معارف قرآن گردانند: ﴿وَ مَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآياتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْها وَ نَسِيَ ما قَدَّمَتْ يَداهُ إِنَّا جَعَلْنا عَلى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَ فِي آذانِهِمْ وَقْراً وَ إِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدى فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذاً أَبَداً﴾؛ «کیست ستمکارتر از آن‌که آیات پروردگارش را برایش بخوانند و او اعراض کند و کارهایی را که از پیش مرتکب شده فراموش کند؟ بر دل ایشان پرده افکندیم تا آیات را درنیابند و گوش‌هایشان را کر ساختیم که اگر به راه هدایتشان فراخوانی، هرگز راه نیابند» (کهف، آیهٔ ۵۷). این رسالتی است برعهدهٔ هر آن‌کس که جرعه‌ای از زلال قرآن چشیده باشد و هر مسلمان که با یاری حق برای تبلیغ آیین پاک محمدی توان یافته باشد.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) که براساس اهداف و رسالت اصلی خود افتخار میزبانی محققان و قرآن‌پژوهان ارجمند را دارد، قدم در این راه پُربرکت نهاده و اقدام به ایجاد پایگاهی قرآنی کرده تا با استفاده از ابزاری پیشرفته، علاوه بر نشر معارف والای قرآنی، بستری نیز برای استفادهٔ پژوهشگران فراهم آورد.

ضرورت بهره‌گیری از ابزارهای جدید برای بهره‌مندی بیشتر از قرآن

در روزگاری که آیات قرآن نازل شد و رسول حق(ص) آن را برای بندگان خداوند تلاوت فرمود، ابزار چندانی برای نگارش آیات قرآن وجود نداشت. در این زمان، پوست‌ها، سنگ‌ها و استخوان‌ها جایگاه ثبت و ضبط آیات نورانی قرآن شد. گروه فراوانی نیز به حفظ آیات قرآن اهتمام داشتند تا مبادا حرفی از آن کم یا عوض شود. چندی بعد کتابت قرآن بیشتر روی پوست‌ها انجام شد تا تألیف و حمل و بهره‌گیری از آن آسان‌تر شود. هر روز که ابزار جدیدتری در اختیار کاتبان قرآن قرار می‌گرفت، نگارش آن نیز با کیفیت بهتری انجام می‌شد تا این‌که ساخت کاغذ و ابداع صنعت چاپ، تحولی بزرگ ایجاد کرد و بار بزرگی از دوش کاتبان کلام خدا برداشت و امر تبلیغ سهولت بیشتری یافت. در عصر حاضر، دوباره تحولی شگرف در عرصهٔ ارتباطات ایجاد شد. شبکهٔ جهانی اینترنت و دیجیتال‌سازی متون و قابلیت‌های فراوان آن، بابی جدید در عرصهٔ انتشار و تبلیغ برای مرام‌ها و مسلک‌های مختلف گشود تا آن‌جا که آوردگاه ایدئولوژی‌ها و اندیشه‌های گوناگون گشته است. در این وضعیت، جهاد اسلامی رنگ‌وبوی دیگری به خود گرفت. در زمان ما میدان اصلی مبارزه با دشمنان کج‌اندیش، نه چاه‌های بدر است و نه کوه اُحُد و نه نگاشته‌های انباشته در آثار مکتوب کتابخانه‌ها، بلکه جنگ، جنگ نرم و میدان جنگ، اینترنت و شبکه‌های اجتماعی است.

در این موقعیت، نادیده‌انگاشتن وضعیت جهان و غفلت از آن، حکم روی‌گردانی از جهاد است و

هیچ عذری از کسانی‌که قدرت شرکت در این جهاد را داشته باشند، در پیشگاه حق پذیرفته نیست: ﴿وَ مَنْ يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبُرَهُ إِلاَّ مُتَحَرِّفاً لِقِتالٍ أَوْ مُتَحَيِّزاً إِلى فِئَةٍ فَقَدْ باءَ بِغَضَبٍ مِنَ اللهِ وَ مَأْواهُ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصيرُ﴾؛ «و هرکه در روز جنگ، پشت به آن‌ها کرده، بگریزد، به طرف خشم خدا روی آورده، جایگاهش در دوزخ خواهد بود که بدترین منزل است؛ مگر آن‌که هدفش کناره‌گیری از میدان برای حملهٔ مجدّد یا به قصدِ پیوستن به گروهی (از مجاهدان) بوده باشد» (انفال، آیهٔ ۱۶).

معرفی وبگاه «قرآن»

پایگاه قرآنیِ مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع)، بستری مناسب برای قرآن‌پژوهان و علاقه‌مندان به این کتاب آسمانی است. این پایگاه به نشانی http://quran.ahlolbait.ir امکانات فراوانی را در اختیار کاربران قرار می‌دهد که در ادامه به بخشی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

مقالات

در این بخش، مقالات فراوانی دربارهٔ علوم و معارف قرآنی در اختیار مخاطبان قرار داده می‌شود. این مقالات در چند موضوع کلی دسته‌بندی شده‌اند:

۱. **قرآن‌شناسی:** در این بخش، به جایگاه و فضیلت قرآن از منظرهای گوناگونی مانند قرآن در قرآن، قرآن در نهج‌البلاغه، قرآن در صحیفهٔ سجادیه، قرآن در روایات و قرآن در ادعیه و زیارات پرداخته شده است.

۲. **معارف قرآن:** توحید، نبوت و معاد زیربنای دعوت همهٔ انبیای الهی و کتب آسمانی است. در بخش معارف قرآن، مقالات مختلفی در حوزهٔ آموزه‌های قرآنی تحت این سه اصل اساسی و بنیادین مطرح شده که می‌توان به مقالاتی دربارهٔ فلسفهٔ نبوت، عصمت انبیا، آخرت‌شناسی، معاد جسمانی، امامت، محبت، عبودیت، تولّی و تبرّی، فطرت و... اشاره کرد.

همچنین مباحث دیگری مانند عدل، احکام، اخلاق، علوم و... نیز در این بخش مورد توجه قرار گرفته و مقالات فراوانی در این موضوعات منتشر شده است.

۳. **یادگیری علوم قرآنی:** مقدمه‌ای برای بهره‌گیری بهتر از قرآن کریم است و قرآن‌پژوهان را گریزی از این علوم نیست. ازاین‌رو، در بخشی از پایگاه قرآن به معرفی و آموزش این علوم پرداخته شده است. برخی از مباحثی که در این بخش مطرح شده عبارتند از: اعجاز قرآن، محکم و متشابه، ناسخ و منسوخ، وجوه و نظایر در قرآن، اسباب نزول و مباحث تاریخ قرآن که خود عبارتند از: وحی، نزول قرآن، جمع قرآن و...

۴. **فصاحت و بلاغت و ادبیات خاص:** یکی از وجوه بارز اعجاز قرآن است. بی‌تردید، یکی از

جذابیت‌های بی‌نظیر قرآن برای جهانیان همین مسئله است. ازاین‌رو، پرداختن به ادبیات قرآن، از ضروریات تبلیغ و تحقیق به‌حساب می‌آید. به همین دلیل، در پایگاه قرآن، بخشی با عنوان «ادبیات قرآن» ایجاد شده است که به موضوعاتی مانند زبان‌شناسی قرآن، فصاحت و بلاغت قرآن، معانی، بیان، تشبیه، استعاره، بدیع، واژگان قرآن و تمثیل در قرآن می‌پردازد.

۵. بیان شرح حال گذشتگان برای عبرت‌گیری و پندآموزی: یکی از شیوه‌های تبلیغی قرآن است؛ شیوه‌ای جذاب و کاربردی برای جهت‌دادن انگیزه‌های انسان به سوی مفاهیم متعالی و نورانی. پایگاه قرآن برای معرفی این ظرفیت عظیم معرفتی، بخشی را به نقل این داستان‌ها و پژوهش دربارهٔ ابعاد انسان‌ساز آن‌ها اختصاص داده است.

۶. ویژگی‌های اعجازآمیز قرآن: بسیاری از بزرگان علم و ادب و هنر را در سراسر جهان و با دین و آیین و زبان‌های مختلف، وادار به تحسین و بزرگداشت قرآن کرده است. این مسئله خود شاهدی بر عظمت این کتاب آسمانی است. بخشی دیگر از پایگاه قرآن، به انعکاس نگاه اندیشمندان جهان درخصوص این کتاب اختصاص یافته است.

۷. اعلام قرآن: در قرآن کریم از افراد، مکان‌ها، قبایل و گروه‌هایی نام برده شده که آشنایی با آن‌ها برای بهره‌مندی بیشتر معارف قرآنی سودمند است. به همین دلیل، بخشی از پایگاه قرآن به معرفی «اَعلام قرآن» اختصاص یافته است.

۸. خدمات قرآنی: این بخش معرفی مجلات، مؤسسات قرآنی و سایت‌های فعال در حوزهٔ قرآن، نرم‌افزارها، نمایشگاه‌ها، همایش‌ها، عناوین پژوهشی، استادان قرآن و... را برعهده دارد.

امکانات پژوهشی

هدف اصلی پایگاه قرآن، ایجاد بستر و زمینه‌ای برای پژوهش‌های قرآنی با استفاده از ابزار مُدرن است. در این پایگاه، با استفاده از کارشناسان و متخصصان علوم رایانه و نرم‌افزار، ابزاری کارآمد برای سهولت تحقیق و پژوهش در قرآن کریم فراهم آمده است. اینک به معرفی این امکانات می‌پردازیم:

۱. متن کامل قرآن کریم به همراه ده‌ها ترجمه به زبان‌های انگلیسی، فرانسه، روسی، اسپانیایی، کره‌ای، ژاپنی، ایتالیایی، چینی، آذربایجانی، لهستانی، نروژی، هلندی، بربری، بلغاری، بنگالی، بوسنیایی، ازبکی، اردو، اویغوری، تاتار، ترکی، تایلندی، تاجیکی، تامیلی، سواحیلی، سوئدی، سومالیایی، سندهی، رومانیایی، پرتغالی، مالایایی، ملایالم، کردی، اندونزیایی، هندی، هوسایی، آلمانی و چک.

۲. امکان شنیدن آنلاین ۳۱ ترتیل زیبای قرآن با نوای خوش قاریان برجسته و سرشناس قرآن.

۳. امکان انتخاب سوره، جزء، حزب، صفحه و آیه برای نمایش.

۴. امکان نمایش مشخصات کامل هر آیه؛ شامل شمارهٔ سوره، شمارهٔ آیه، شمارهٔ صفحه، جزء، حزب، نام سوره، آیهٔ بدون اعراب و موضوعات مطرح‌شده در آیه.

۵. امکان تغییر نمایش صفحه، متناسب با سلیقهٔ کاربر در اندازه‌ها و رسم‌الخط‌های مختلف.

۶. نمایش متن یازده کتاب تفسیر برای هر آیه از قرآن. در این بخش، می‌توان همهٔ تفاسیر را به‌صورت همزمان در یک صفحه مشاهده کرد. این نحوهٔ نمایش، امکان مقایسهٔ تفاسیر با یکدیگر را فراهم می‌کند.

۷. امکان مشاهدهٔ آیات مربوط به یک موضوع. در این پایگاه ضمن نمایش هر آیه، موضوعات مختلفی که در آیه مطرح شده، نمایه‌گذاری شده است. این نمایه‌ها این امکان را به کاربر می‌دهد که با کلیک روی هر موضوع، همهٔ آیات مرتبط با آن را در یک صفحه مشاهده کند. این امکان برای علاقه‌مندان به تفسیر موضوعی می‌تواند بسیار ارزشمند باشد.

۸. آگاهی از شأن نزول آیات.

۹. مشاهدهٔ تجزیه و ترکیب آیات. تجزیه و ترکیب آیات از مسائل مهم در درک بهتر معانی آیات به‌شمار می‌آید. به همین دلیل تاکنون دانشمندان مسلمان، کتاب‌های مستقلی در باب تجزیه و ترکیب آیات قرآن نگاشته‌اند. در این پایگاه قرآنی، امکان مشاهدهٔ متن این کتاب‌ها برای هر آیه وجود دارد.

۱۰. یکی از امکانات پژوهشی ویژه در این سایت، نمایش گراف نحوی هر آیه است؛ بدین‌صورت که مسائل نحوی آیه را با اَشکال و گراف‌ها به‌نحوی کاملاً زیبا و کاربردی ارائه می‌کند.

۱۱. یکی از امکانات منحصربه‌فرد این پایگاه، صفحهٔ اِعراب است. در این صفحه، امکانات پژوهشی ویژه‌ای در اختیار کاربر قرار می‌گیرد که بخش‌هایی از آن به این شرح است:

در این صفحه پس از این‌که کاربر بخشی از آیات قرآن را انتخاب می‌کند، پایگاه به درخواست کاربر، گزینش‌هایی را میان کلمات انجام می‌دهد. برای نمونه، همهٔ کلماتی که اِعراب رفع، نصب، جَر یا جزم دارند، به‌صورت رنگی در میان آیات نمایش داده می‌شوند. این گزینش‌ها می‌تواند براساس علامت اِعراب، نوع اِعراب (ظاهری، محلّی، تقدیری)، نقش کلمات (مبتدا، خبر، فاعل، مضاف‌الیه و...)، نوع حرف (حرف ابتدا، حرف جواب و...)، نوع کلمه (اسم، فعل ثلاثی مجرد، ثلاثی مزید و...)، نوع و علامت بناء (مبنی بر ضمه، فتحه، کسره و...) و بسیاری از تقسیم‌بندی‌های دیگر باشد. این صفحه به‌ویژه برای طلاب و دانشجویان زبان و ادبیات عرب بسیار مفید و کاربردی است.

دورنمای سایت

۱. افزایش مقالات در همهٔ بخش‌ها به‌ویژه دربارهٔ موضوعاتی مانند رسم‌الخط قرآن، ترجمه‌پژوهی و پژوهش‌های زبان‌شناختی قرآن، اعجاز قرآن، عدم تحریف قرآن و مبانی تفسیر قرآن، معناشناسی واژگان قرآن و... .

۲. ایجاد بخش لغت‌نامه براساس تاریخ‌نگاری و نزدیکی به زمان نزول وحی. این بخش، بانکی جامع از لغت‌نامه‌ها ارائه می‌دهد که به‌عنوان ابزار پژوهش در واژگان قرآن در دسترس کاربران قرار داده می‌شود.

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) امید دارد این پایگاه قرآنی بتواند به‌عنوان بستری علمی‌پژوهشی، مورد استفادهٔ قرآن‌پژوهان عزیز قرار گیرد و زمینهٔ نشر، تبلیغ و عمل به معارف بلند قرآن را در جامعهٔ اسلامی فراهم آورد.

۷. حدیث‌پژوهی

اهمیت حدیث

حدیث، میراث ارزشمند پیشوایان هدایت و حکایت گفتار و رفتار اسوه‌های پاکی و انسانیت است. برای آشکارشدن جایگاه حدیث در اسلام باید از حدیث شریف ثقلین آغاز سخن کرد. رسول خدا(ص) فرمود: «إِنِّی تَارِکٌ فِیکُمُ الثَّقَلَیْنِ أَمَا إِنْ تَمَسَّکْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا، کِتَابَ اللهِ وَ عِتْرَتِی أَهْلَ بَیْتِی فَإِنَّهُمَا لَنْ یَفْتَرِقَا حَتَّی یَرِدَا عَلَیَّ الْحَوْضَ»؛ «من در میان شما دو چیز گرانبها به یادگار می‌گذارم؛ اگر به آن دو چنگ بزنید، هرگز گمراه نمی‌شوید: کتاب خدا و عترتم (یعنی دودمانم)؛ این‌دو از هم جدا نمی‌شوند تا در کنار حوض (کوثر) بر من وارد شوند» (کمال الدین، ج ۱، ص ۲۳۴).

رمز این همراهی در این نکته نهفته است که عترت رسول خدا(ص)، نمود واقعی چهره‌های قرآنی هستند؛ به‌این‌معنا که اهل‌بیت(ع) جلوهٔ خارجی انسان‌های کاملی هستند که قرآن ترسیم کرده است. ازاین‌رو، کردار، گفتار و رفتار ایشان تفسیری از ظاهر و باطن آیات قرآن است. همان‌گونه که قرآن سراسر حق است و باطل به آن راه ندارد، در کردار و گفتار عترت رسول خدا(ص) نیز که قرآن ناطق هستند، باطل راه ندارد و این همان مقام عصمت است.

جایگاه والای حدیث در هدایتگری عمل و اندیشهٔ مؤمنان، ریشه در همین نکته دارد؛ چراکه حدیث، حکایت گفتار و رفتار آن انسان‌های کامل است؛ انسان‌هایی که در وجودشان باطل راه ندارد. به همین دلیل، گفتار امام همچون کتاب خدا حیات‌بخش است: «إِنَّ حَدِیثَنَا یُحْیِی الْقُلُوبَ»؛ «حدیث ما قلب‌ها را زنده می‌کند» (خصال، ج ۱، ص ۲۲).

و چنین است که تدبّر در حدیث همچون تدبّر در قرآن، معرفت‌افزاست. امام باقر(ع) می‌فرماید: «یَا بُنَیَّ، اعْرِفْ مَنَازِلَ الشِّیعَةِ عَلَی قَدْرِ رِوَایَتِهِمْ وَ مَعْرِفَتِهِمْ، فَإِنَّ الْمَعْرِفَةَ هِیَ الدِّرَایَةُ لِلرِّوَایَةِ وَ بِالدِّرَایَاتِ لِلرِّوَایَاتِ یَعْلُو الْمُؤْمِنُ إِلَی أَقْصَی دَرَجَاتِ الْإِیمَانِ»؛ «فرزندم، منزلت پیروان ما را از اندازهٔ روایاتشان و شناختشان بسنج که شناخت، همان فهم عمیقِ روایت است و مؤمن با فهم روایات به بالاترین درجات ایمان پر

می‌کشد» (معانی الاخبار، ص ۱). بنابراین، ارزشمندی حدیث از آن جهت است که حکایتِ گفتار و رفتار انسانِ کامل و قرآنِ مجسّم است.

سفارش پیشوایان معصوم(ع) دربارهٔ حدیث

نقش هدایتی حدیث اهل‌بیت(ع) در کنار قرآن، موجب شده است که پیشوایان معصوم(ع) همواره پیروانشان را برای حفظ و نشر احادیث سفارش کنند. رسول خدا(ص) فرمود: «**مَنْ حَفِظَ مِنْ اُمَّتی اَرْبَعینَ حَدیثا مِمّا یحْتاجُونَ اِلَیهِ مِنْ أَمْرِدینِهِمْ بَعَثَهُ اللهُ یوْمَ الْقیامَةِ فَقیهاً عالِماً و لم یُعَذبه**»؛ «هرکس از امت من چهل حدیث در باب نیازهای دینی‌اش حفظ کند، خداوند در روز قیامت او را عالمی فقیه گرداند و از عذابش چشم بپوشد» (الخصال، ج ۲، ص ۵۴۲).

از نظر معصومان(ع)، نشر و تعلیم حدیث از برترین عبادت‌هاست. معاویه ابن عمار می‌گوید:

«از امام صادق(ع) پرسیدم: کدام افضل است: مردی که سخنان شما را نشر می‌دهد و آن را در دل شیعیان استوار می‌کند یا مردی عابد که چنین نیست؟ فرمود: آن‌که سخن ما را نشر دهد و آن را در دل شیعیان استوار کند، از هزار عابد برتر است» (الحیاه، ج ۲، ص ۴۹۸).

همچنین رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «**تَذَاکَرُوا وَ تَلاقَوْا وَ تَحَدَّثُوا، فَإِنَّ الْحَدِیثَ جِلاءٌ لِلْقُلُوبِ؛ إِنَّ الْقُلُوبَ لَتَرِینُ کَمَا یَرِینُ السَّیْفُ جِلاؤهَا الْحَدِیثُ**»؛ «با یکدیگر ملاقات کنید و به نقل حدیث بپردازید؛ زیرا حدیث دل‌ها را صیقل می‌دهد. دل‌ها زنگار می‌گیرد مانند شمشیر، و صیقلِ آن، حدیث است» (الکافی، ج ۱، ص ۴۱).

امام باقر(ع) نیز به جابر فرمود: «**یَا جَابِرُ، وَ اللهِ لَحَدِیثٌ تُصِیبُهُ مِنْ صَادِقٍ فِی حَلَالٍ وَ حَرَامٍ خَیْرٌلَکَ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَیْهِ الشَّمْسُ حَتَّی تَغْرُبَ**»؛ «ای جابر، به خدا سوگند، یک حدیث که در حلال و حرام رسیده باشد، اگر از مردی راستگو و راوی صادق‌القول اخذ کنی، برای تو بهتر است از هرچه که آفتاب بر آن طلوع می‌نماید تا بر آن غروب می‌کند» (محاسن، ج ۱، ص ۲۲۷).

اهمیت حدیث‌پژوهی

حدیث با وجود این جایگاه عظیم، نیازمند توجه خاص پژوهشگران در موارد زیر است:

۱. آسیب‌شناسی حدیث: بهترین راه برای شناخت حدیث صحیح و سقیم، عرضهٔ آن حدیث به خود معصوم(ع) است؛ چنان‌که بسیاری از اصحاب ائمه(ع) چنین می‌کردند تا درستی صدور این عبارات را از امام(ع) پیدا کنند؛ هرچند در زمان غیبت معصوم(ع)، امکان تلقی یا عرضهٔ حدیث به امام(ع) برای بیشتر شیعیان ممکن نیست و آنچه در دست شیعیان است، عین کلام امام(ع) نیست، بلکه

نقل‌قول راویان است که به‌صورت مکتوب درآمده است. این میراث مکتوب که از زمان‌های بسیار دور به یادگار مانده، در گذر زمان تلخی‌هایی به خود دیده است؛ چراکه گاه نیرنگ‌بازان از این جایگاه ویژهٔ حدیث برای رسیدن به منافع شخصی سوءاستفاده کردند و رو به جعل حدیث آوردند. برخی نیز در نقل به معناکردن حدیث یا تقطیع آن به اشتباه افتادند یا در کتابت آن دچار سهو و خطا شدند. این‌ها آسیب‌های وارده بر پیکر حدیث است و نمی‌توان بی‌توجه از کنار آن گذشت. چه‌بسا افتادگی حرفی از حدیث در فرآیند نقل، معنایش را دگرگون کند و موجب سوءبرداشت از حدیث شود.

۲. فهم حدیث: اهمیت حدیث به فهم درست آن است. چه‌بسا فهم نادرست روایت، بسیار آسیب‌زا و خطرناک باشد؛ چنان‌که دربارهٔ قرآن کریم چنین است. دانشمندان بزرگوار مسلمان همواره کوششان را برای فهم حدیث مبذول داشته و شروح فراوانی برای احایث برجای‌مانده از معصومان(ع) نگاشته‌اند تا راه را برای بهره‌مندی مردم از حقایق نورانی حدیث هموار کنند؛ بااین‌حال، هنوز در این عرصه نیازمند فعالیت‌های پژوهشی بیشتری هستیم.

۳. رجال: بررسی‌های رجالی، بخش مهمی از پژوهش‌های حدیثی هستند. قدم‌گذاشتن به عرصهٔ حدیث بدون آگاهی‌های رجالی، خود آسیب دیگری برای علاقه‌مندانِ حدیث است. آگاهان از این علم، آثار رجالی فراوانی از خود به‌جای گذاشته و راه را برای آیندگان هموار کرده‌اند. بنابراین، لازم است پژوهش‌های جدیدی با ابزار مُدرن در این حوزه صورت گیرد.

استفاده از ابزار مُدرن برای پژوهش در حدیث

امروزه دانش‌های مُدرن و علوم و فناوری‌های جدید، راه دشوار پژوهش را برای پژوهشگران علوم مختلف هموارتر کرده و چون دستیاری باکفایت به گردآوری و تحلیل اطلاعات با سرعت زیاد پرداخته‌اند.

پژوهش‌های حدیثی اخیر نیز از این ابزار روزآمد بهره برده‌اند. دهه‌های پیشین برای جست‌وجوی روایت، باید خودمان را در میان انبوهی از کتاب‌ها می‌دیدیم و ناچار بودیم زمان فراوانی برای این کار صرف کنیم؛ اما امروزه روایت‌های مختلف را ظرف چند ثانیه و به‌آسانی در اختیار داریم.

امروزه بررسی اسناد، جمع‌آوری اطلاعات راویان و مقایسهٔ متن احادیث و گردآوری احادیث در موضوعی خاص، با سرعت بسیار زیاد و به‌سادگی میسّر است و این امر برای پژوهشگران، غنیمتی گرانبهاست. مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) با بهره‌گیری از متخصصان رایانه و پژوهشگران علوم اسلامی، به ایجاد و راه‌اندازی پایگاه اطلاعاتی و پژوهشی در حوزهٔ حدیث‌پژوهی اقدام نموده است که در نشانی اینترنتی hadith.ahlolbait.ir در دسترس علاقه‌مندان احادیث قرار دارد.

معرفی وبگاه «حدیث‌پژوهی»

الف) مقالات

در این بخش، مقالات گوناگونی از حوزه‌های مختلف حدیث‌پژوهی در اختیار کاربران قرار داده می‌شود:

۱. رجال: علم رجال یکی از مهم‌ترین علوم در عرصهٔ حدیث‌پژوهی است که روایت را از طریق سند آن بررسی می‌کند تا برای اطمینان یا طرد روایت مطمئن شود. در این بخش، مطالبی دربارهٔ این علم در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

۲. منابع حدیثی: آشنایی کامل با منابع حدیث و آگاهی از روش و نگرش مؤلّف در بهره‌گیری از احادیث، از لوازم اوّلیه و بنیادین پژوهش‌های حدیثی است. سایت حدیث‌پژوهی با آگاهی از این موضوع، همراه با ارائهٔ متون حدیث در بخشی مستقل نیز به معرفی کامل آن منبع می‌پردازد.

۳. محدّثان: شخصیت‌شناسی و آشنایی با محدّثان بزرگ نیز یکی از ضروریات پژوهش در حدیث است. در این بخش از پایگاه حدیث‌پژوهی، اطلاعات کاملی از صاحبان کتاب‌های حدیثی در اختیار پژوهشگران قرار داده می‌شود.

۴. تاریخ و علوم حدیث: آشنایی با تاریخ و علوم حدیث نیز از ضروریات آغازین پژوهش‌های حدیثی است. در این بخش از پایگاه، مقالات فراوانی در حوزهٔ علوم مقدماتی و مبنایی حدیث در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

۵. مدارس و مکاتب حدیثی: مناطق مختلف عالم اسلامی، با توجه به نوع گرایش‌ها و تفکرات حاکم بر آن‌ها، مکتب‌های متناسبِ خود را داشته‌اند؛ برای نمونه، «مدینه» به‌دلیل حضور صحابه و نقل احادیث متنوع از پیامبر(ص) و ائمهٔ معصومین(ع) از نوعی حدیث‌گرایی برخوردار بودند و محدّثان مَدَنی نیاز کمتری به نقادی عقلی در احادیث احساس می‌کردند. در نقطهٔ مقابل، «کوفه» به‌دلیل برخی عوامل ازجمله دوری از محل استقرار صحابه و همچنین ائمهٔ معصومین(ع)، به قیاس و دخالتِ عقل در فهم معانی احادیث تمایل پیدا کرد. بنابراین، آشنایی با مکاتب حدیثی نیز از ضروریات پژوهش‌های حدیثی است. در این بخش از پایگاه، این موضوع در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

۶. فقه‌الحدیث: فهم حدیث، فرآیندی روشمند و مبتنی بر منطق رایج زبانی و عقلی است و آگاهی از روش‌های فقه‌الحدیث یکی دیگر از لوازم بهره‌گیری صحیح از حدیث است. در این بخش از سایت، مباحثی دربارهٔ مبانی و روش‌های فقه‌الحدیث در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

۷. خدمات حدیثی: در بخش خدمات حدیثی، اطلاعات جامعی دربارهٔ پایگاه‌ها، مجلات، حدیث‌پژوهان، نرم‌افزارهای حدیثی، تازه‌های نشر و... در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

ب) پژوهش‌های حدیثی

این پایگاه، بستری مناسب برای پژوهش در موضوعات حدیث است و در حال حاضر بر مبنای چهار کتاب اصلی شیعه سامان یافته است و زیرساخت‌های لازم برای درج بقیهٔ منابع حدیثی شیعه نیز در آن وجود دارد. سایت حدیث‌پژوهی، اطلاعات و ابزار پژوهشی ویژه‌ای را در اختیار کاربران قرار می‌دهد که در ادامه به بخشی از آن‌ها اشاره می‌کنیم:

۱. متن همهٔ احادیث کتب اربعه به همراه فهرست و سند در این پایگاه درج شده است و در آینده، منابع معتبر حدیثی دیگر به آن افزوده خواهد شد.

۲. امکان جست‌وجو در متن و سند حدیث، از قابلیت‌های مهم این‌گونه سایت‌ها به‌شمار می‌آید که بیشترین کمک برای انجام پژوهش‌های حدیثی است. در این پایگاه نیز قابلیت جست‌وجو با امکان انتخاب منبع و راوی حدیث فراهم شده است.

۳. در این سامانه، احادیث به‌صورت موضوعی دسته‌بندی شده است. بنابراین، کاربر می‌تواند با انتخاب موضوعی خاص، به همهٔ احادیث مرتبط با آن در کتب اربعه دسترسی داشته باشد.

۴. دسته‌بندی حدیث براساس راوی آن؛ به این ترتیب احادیث هریک از معصومین(ع) به‌صورت جداگانه در دسترس کاربران قرار دارد.

۵. پیش‌تر، یافتن شروح مختلف یک حدیث بسیار وقت‌گیر و دشوار بود؛ اما در حال حاضر با وجود سایت‌هایی مانند حدیث‌پژوهی، کاربر می‌تواند فقط با انتخاب حدیث، همهٔ شروح موجود برای آن حدیث را یک‌جا مشاهده کند.

۶. واژه‌پژوهی. کاربر با انتخاب هر واژه و انتخاب گزینهٔ پژوهش، به صفحهٔ واژه‌پژوهی منتقل می‌شود. در این صفحه می‌تواند مشتقات و معنای واژه را در چند کتاب لغت مشاهده کند.

۷. درج مستندات قرآنی روایات در کنار شرح و ترجمهٔ آن.

۸. بخش شخصیت‌شناسی. در این بخش کاربر با جست‌وجوی نام راوی، به همهٔ کتاب‌های رجالی که ذکری از راوی در آن آمده است، دسترسی پیدا می‌کند. این امکان برای بررسی سند حدیث بسیار راهگشاست و محقق را از جست‌وجوهای وقت‌گیر در کتب رجالی بی‌نیاز می‌کند.

۹. ارائهٔ دسته‌بندی‌های جدید دربارهٔ احادیث؛ به‌ویژه دسته‌بندی احادیث براساس زمان صدور و راوی حدیث.

ج) دورنمای سایت

۱. افزودن همهٔ منابع حدیثی شیعه به سایت.

۲. افزودن قابلیت جست‌وجوی پیشرفتهٔ احادیث (جست‌وجو از طریق ریشهٔ لغات و با استفاده از عملگرها).

۳. افزودن دیگر شروح فارسی و عربی.

امیدواریم زیرساخت فراهم‌آمده، یاری‌دهندهٔ حدیث‌پژوهان گرامی در عرصهٔ تحقیق و پژوهش در حدیث و ایجاد زمینهٔ فهم و عمل به روایات نورانی اهل‌بیت(ع) در سطح جامعهٔ اسلامی باشد.

۸. دانشنامهٔ اسلامی

از استفاده‌های متداول کاربران اینترنت، جست‌وجوی واژه‌ها برای رفع ابهام یا دریافت مفاهیم کاربردی آن‌هاست. جست‌وجوی نام شخصیت‌ها، مکان‌ها، واژه‌های تخصصی علوم مختلف، حوادث تاریخی و... برای کسب اطلاعات اوّلیه یا تکمیلی دربارهٔ آن‌ها، بخش زیادی از کاوش‌های اینترنتی را به خود اختصاص داده است. به‌طور معمول، بهترین پاسخ به این نوع نیاز، دانشنامه‌ها هستند که در عین اجمال، اطلاعاتی جامع را به‌صورت متقن و مستند ارائه می‌کنند و به همین دلیل، امروزه دانشنامه‌های اینترنتی از پُربازدیدترین سایت‌ها هستند. برای نمونه می‌توان به سایت مشهور «دانشنامهٔ ویکی‌پدیا» اشاره کرد که ششمین سایت پُربازدید جهان است.

تعریف دانشنامه

دانشنامه در اصطلاح به «نامه‌ای حاوی دانش و علم و نامه‌ای که در آن از دانش سخن رفته باشد» گفته می‌شود و آن را خلاصه‌ای از اطلاعات و آگاهی‌های دقیق، متقن و روزآمد در همهٔ رشته‌های بشری یا رشته‌ای خاص دانسته‌اند که پژوهشگر برای یافتن پاسخِ سؤالش در اوّلین گام به آن‌ها مراجعه می‌کند و کلید کارش را از این طریق به‌دست می‌آورد. البته چنین مجموعه‌ای هرگز پاسخ نهایی را در اختیار پژوهشگر قرار نمی‌دهد؛ زیرا در دانشنامه، اهم مطالب مربوط به موضوعات و مباحث مورد اختلاف و دیدگاه‌های گوناگون مطرح می‌شود و مراجع و منابع دست‌اوّلی که محقق می‌تواند در گام بعدی به آن‌ها مراجعه کند، ذکر می‌شود. بنابراین، دانشنامه، راهنما، جهت‌دهنده و یاری‌رسان پژوهنده برای سیر در جادهٔ تحقیق است.

برخی از مهم‌ترین رسالت‌های دانشنامه‌ها عبارتند از:

۱. ارائهٔ خلاصه‌ای از اطلاعات و آگاهی‌های دقیق، متقن و روزآمد.

۲. اوّلین پاسخ‌گو به سؤال پژوهشگر.

۳. نقش راهنما به منابع موضوع.

دانشنامهٔ اینترنتی

دانشنامهٔ اینترنتی علاوه بر داشتن ویژگی‌های معمول دانشنامه‌های مکتوب، امکانات و ابزارهای دیگری در اختیار نویسندگان دانشنامه و کاربران قرار می‌دهد. برخی مزیت‌های دانشنامه‌های اینترنتی عبارتند از:

- در دانشنامه‌های اینترنتی این قابلیت وجود دارد که متن منابع از طریق اتصال به نسخه‌های دیجیتال موجود، در فضای سایبری با سهولت در اختیار محقق قرار گیرد.
- مطالعه‌کنندگان دانشنامه‌های اینترنتی معمولاً کسانی هستند که با کامپیوتر کار می‌کنند و لذا ارجاع آنان به نرم‌افزارها و سایت‌هایی که منابع موضوع تحقیق را دربردارد، کمک بزرگی محسوب می‌شود.
- ارتباط مستقیم با دیگر صفحاتِ دانشنامهٔ اینترنتی به‌سهولت امکان‌پذیر است؛ حتی گاهی نیاز نیست دربارهٔ هر مطلبی توضیح دقیق داده شود، بلکه باید به صفحهٔ ویژهٔ آن کلمه در دانشنامه اتصال یابیم. این ویژگی باعث می‌شود که خط سیر مطلب حفظ شود و فقط درصورت نیاز، اطلاعات بیشتری در اختیار کاربر قرار گیرد.

معرفی دانشنامهٔ اسلامی

با توجه به مزیت‌های دانشنامه، خلأ وجود دانشنامه‌ای اینترنتی با رویکردی اسلامی (شیعی) احساس می‌شد. برهمین‌اساس، مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) در سال ۱۳۸۸ اقدامات لازم را برای طراحی چنین دانشنامه‌ای آغاز کرد؛ یعنی دانشنامه‌ای اینترنتی که به تبیین، توضیح و تفسیر تمام موضوعات مطرح اسلامی، وقایع تاریخ اسلام، شخصیت‌های اسلامی، اصطلاحات اسلامی و... با رویکرد حقیقت اسلام (شیعهٔ اثنی‌عشری) بپردازد.

روشن است که تهیهٔ محتوای چنین سایتی از عهدهٔ یک مؤسسه خارج است. به همین دلیل، تمهیداتی فراهم شده تا عموم علاقه‌مندان به پژوهش و مطالعات اسلامی بتوانند در نگارش این دانشنامه مشارکت کنند و مطالبشان را با رعایت معیارهای پژوهشِ متقن و معتبر، نشر دهند.

اهداف ویژهٔ دانشنامهٔ اسلامی عبارتند از:

- ایجاد بستری مناسب برای پژوهشگران تا آثارشان را در فضای اینترنت در اختیار همگان قرار دهند.
- ترویج روحیهٔ مطالعه و کتابخوانی در اقشار مختلف جامعه.
- آموزش شیوهٔ صحیح پژوهش در موضوعات اسلامی برای علاقه‌مندان.
- آموزش شیوهٔ تدوین مقالهٔ علمیِ دانشنامه‌ای.
- استفاده از ظرفیت‌های بالقوهٔ علمی در دستیابی به معارف مورد نیاز کاربران.

ساختار دانشنامهٔ اسلامی

در حال حاضر بیش از بیست‌هزار مقاله، در بیش از دوهزار رده، طبقه‌بندی و ارائه شده است که روزانه بر حجم آن اضافه می‌شود. بخشی از این مقالات با مشارکت کاربران سایت و بخشی دیگر از طریق خود مؤسسه ایجاد و در دانشنامه درج شده است. سایت دانشنامهٔ اسلامی ده قسمت کلی دارد که هریک از آن‌ها به بخش‌های متعددی تقسیم می‌شود. رده‌های اصلی و فرعی دانشنامه عبارتند از:

قرآن	علوم قرآنی - آیات و سور - معارف قرآن - آداب قرآن - اعلام قرآن - تفسیر قرآن		اخلاق و آداب	کلیات اخلاق - اخلاق الهی - اخلاق فردی - اخلاق خانواده - اخلاق اجتماعی - آداب و سنن -دعا - زیارت
اهل البیت	جایگاه اهل البیت - پیامبر اسلام - ائمه اطهار - حضرت فاطمه سلام الله علیها - اصحاب اهل البیت		فقه و حقوق	فقه - احکام - آیات الاحکام - حقوق اسلامی - اصول فقه - اصطلاحات فقهی
حدیث	احادیث با عناوین خاص - منابع حدیثی - علوم حدیث - اصطلاحات حدیثی - راویان حدیث		تاریخ و تمدن	تاریخ صدر اسلام - تاریخ تشیع - جغرافیای تاریخی جهان اسلام - سلسله ها - تقویم - علم و هنر - شخصیت ها
اعتقادات و کلام	تعاریف کلی - توحید - نبوت - امامت - معاد - اصطلاحات کلامی -ادیان و فرق		منابع و مراکز	منابع اسلامی -مراکز و موسسات - مدارس علمیه - نشریات - پایگاه های اسلامی

بخش‌های ویژهٔ دانشنامه

علاوه بر مقالاتی که به‌صورت معمول در دانشنامه قرار می‌گیرد، بخش‌های ویژه‌ای نیز در دانشنامه ایجاد شده است؛ ازجمله:

آیات قرآن

در این بخش برای هریک از آیات قرآن، صفحهٔ مستقلی ایجاد شده است. در این صفحات، افزون بر نمایش متن آیه، اطلاعات فراوان دیگری نیز آمده که برای کاربران بسیار سودمند است؛ ازجمله:

۱. مشخصات کامل آیه.

۲. موضوعاتی که درآیه مطرح شده است. این بخش به کاربر این امکان را می‌دهد تا همهٔ آیاتِ مربوط به یک موضوع را یک‌جا مشاهده کند.

۳. بخش ترجمه‌های مختلف که در آن چند ترجمه از آیه به زبان‌های مختلف نمایش داده می‌شود.

۴. واژه‌پژوهی، یکی از امکانات بسیار باارزش این صفحه است. در این بخش، تک‌تک کلمات آیه به

صفحات مربوط به واژه‌پژوهی لینک شده‌اند. در بخش واژه‌پژوهی، کاربر می‌تواند چند کتاب لغت فارسی و عربی را برای پژوهش در معنای آن واژه یک‌جا مشاهده کند. این امکان باعث می‌شود کاربر از جست‌وجو در قاموس‌های لغات بی‌نیاز شود و با یک کلیک، چند کتاب لغت را در اختیار داشته باشد.

۵. معانی کلمات آیه، در این بخش به اختصار نمایش داده می‌شود. این قسمت از صفحه برای کسانی که قصد دانستن معنای آیه را بدون مراجعه به صفحهٔ واژه‌پژوهی دارند، بسیار مفید است.

۶. بخش مربوط به نزول آیه که اطلاعات مفیدی دربارهٔ محل نزول و شأن نزول آیه ارائه می‌دهد.

۷. مهم‌ترین بخش صفحه، تفاسیر است. کاربر در این قسمت قادر است متن چهارده تفسیر مختلف را دربارهٔ آن آیه یک‌جا مشاهده کند. این امکانواقعاً بی‌نظیر است و برای کسانی‌که قصد مشاهدهٔ تفاسیر متعدد با رویکردهای مختلف درخصوص یک آیه را دارند، بسیار مفید و سودمند است. این تفاسیر به زبان‌های فارسی و عربی است.

واژه‌پژوهی

کلماتی که در قرآن کریم به‌کار رفته است، حدود سه‌هزار ریشهٔ مختلف دارد. واژه‌پژوهان قرآن، برای دانستن معانی دقیق کلمات قرآن، باید به این سه‌هزار ریشه و کاربردهای آن در متون مختلف دسترسی داشته باشند. در دانشنامهٔ اسلامی برای هریک از این ریشه‌ها، صفحهٔ مستقلی طراحی شده که امکانات مختلفی در اختیار کاربر قرار می‌دهد؛ ازجمله:

۱. کتاب‌های لغت: برخی از کتاب‌های لغت مختص واژگان قرآنی نگاشته شده وبراساس ریشهٔ کلمات قرآن تنظیم شده‌اند. در این کتاب‌ها علاوه بر ارائهٔ معانی مختلف یک ریشه، به مشتقات مختلف آن نیز می‌پردازند و به آیات قرآنی استشهاد می‌کنند. در صفحهٔ واژه‌پژوهی، متن چند کتاب لغت دربارهٔ آن ریشه، همزمان به کاربر نمایش داده می‌شود و او را از جست‌وجوهای طولانی در کتاب‌های لغت بی‌نیاز می‌کند.

۲. کاربردهای قرآنی: هریک از این ریشه‌ها ممکن است در قرآن کریم با معانی یا ساختارهای ادبی مختلفی به‌کار رفته باشد. برای نمونه، واژهٔ «انسان» و «نسیان» (به‌معنای فراموشی) از یک ریشه‌اند؛ اما دو کاربرد کاملاً متمایز دارند. در صفحهٔ واژه‌پژوهی، هریک از این کاربردها با یک عنوان مستقل نمایش داده می‌شود و در زیر هر عنوان، موارد کاربرد آن در قرآن نیز درج می‌شود.

۳. دسترسی به اطلاعات آیه: هریک از آیات ارائه‌شده، به صفحهٔ آیات قرآنی لینک می‌شود و همهٔ امکاناتی که در صفحهٔ مدنظر وجود دارد، از ترجمه گرفته تا بیان معانی لغات و تفاسیر مختلف، در اختیار کاربر قرار می‌گیرد.

تقویم اسلامی

در طول قرون متمادی،اتفاقات تلخ و شیرین فراوانی رخ داده است. در دانشنامهٔ اسلامی بخشی به‌عنوان تقویم ایجاد شده که به معرفی وقایع مختلف در تاریخ اسلام اشاره می‌کند و متناسب با وقایع، مقالاتی در اختیار کاربران قرار می‌دهد. در دانشنامهٔ اسلامی، صفحهٔ مستقلی برای هر روز وجود دارد و این مقالات در صفحهٔ مدنظر به کاربر پیشنهاد می‌شود.

الگوهای متنوع

الگوها، جدول‌هایی هستند که حاوی اطلاعات دسته‌بندی‌شده درخصوص موضوعی خاص‌اند و این قابلیت را دارند که در صفحات مختلف دانشنامه گنجانده شوند و محتوای صفحه را غنی‌تر کنند. در این الگوها، همچنین صفحات مرتبط با موضوع مدنظر به‌صورت لینک به کاربر پیشنهاد می‌شود. برای نمونه، در هریک از صفحات دانشنامه که با موضوع قرآن مرتبط باشد، این الگو قرار داده می‌شود:

<table>
<tr><td colspan="3">قرآن</td></tr>
<tr><td colspan="3">اسامی و صفات قرآن، اعجاز قرآن، عدم تحریف در قرآن</td></tr>
<tr><td>اجزاء قرآن</td><td>آیه، سوره، جزء، حزب، حروف مقطعه</td><td>رده‌ها</td></tr>
<tr><td>ترجمه و تفسیر قرآن</td><td>تاریخ تفسیر، روش‌های تفسیری قرآن، سیاق آیات، اسرائیلیات، تاویل، فهرست تفاسیر شیعه، فهرست تفاسیر اهل بیت، ترجمه‌های قرآن</td><td rowspan="4">سوره‌های قرآن
آیات قرآن
واژگان قرآنی
شخصیت‌های قرآنی
قصه‌های قرآنی
علوم قرآنی
معارف قرآن</td></tr>
<tr><td rowspan="2">علوم قرآنی</td><td>تاریخ قرآن: نزول قرآن، جمع قرآن، شان نزول، کاتبان وحی، قراء شیعه</td></tr>
<tr><td>دلالت الفاظ قرآن: عام و خاص، مجمل و مبین، مطلق و مفید، محکم و متشابه، مفهوم و منطوق، نص و ظاهر، ناسخ و منسوخ</td></tr>
<tr><td>تلاوت قرآن</td><td>تجوید، آداب قرائت قرآن، تدبر در قرآن</td></tr>
<tr><td colspan="3">متن و ترجمه قرآن</td></tr>
</table>

کاربر می‌تواند با کلیک روی هریک از بخش‌های آن، به مقالات آن قسمت دسترسی داشته باشد.

بخش قرآن

هر آنچه هدف این کتاب آسمانی در تنزیل و ابلاغ است، در این بخش گنجانده می‌شود. مهم‌ترین آن‌ها عبارتند از:

۱. آداب قرآن: در این بخش، مطالب مربوط به آداب بهره‌گیری از قرآن، مانند تلاوت قرآن، تدبّر در قرآن، احترام به قرآن، فضیلت نگاه و استماع قرآن، استعاذه و... قرار داده می‌شود.

۲. آیات و سُوَر: آیات و سوره‌های قرآن از جنبه‌ها و عناوین مختلف در کانون توجه قرار می‌گیرد. موضوعاتی مانند آیات‌الاحکام، آیاتِ دارای شأن نزول، آیه‌های با عناوین خاص و... در این بخش بررسی می‌شود.

۳. اَعلام قرآن: در قرآن کریم از نام‌های خاصی اعم از نام اشخاص، اماکن و... فراوان یاد شده است که داشتن اطلاعاتی دربارهٔ آن‌ها، از ضروریات آشنایی با قرآن کریم است. این بخش از دانشنامه، دربردارندهٔ این‌گونه مقالات است.

۴. تاریخ قرآن: یکی از علوم مقدماتی برای آشنایی با قرآن کریم، «تاریخ قرآن» است که به مباحثی دربارهٔ تاریخ و کیفیت نزول قرآن، جمع و تدوین آن، کتابت و... اختصاص دارد.

۵. علوم قرآن: علوم قرآن به بحث‌هایی مانندِاسباب نزول، اعجاز قرآن، تحریف‌ناپذیری قرآن، وحی، محکم و متشابه، و ناسخ و منسوخ و... می‌پردازد. صدها مقاله با محوریت علوم قرآنی در این بخش از دانشنامه قرار گرفته است.

۶. ترجمهٔ قرآن: مقالاتی که دربارهٔ آشنایی با مبانی ترجمهٔ قرآن، ترجمه‌های مختلف قرآن و مترجمان قرآن است، در این بخش جای دارد.

۷. تفسیر قرآن: این بخش شامل مباحث تفسیری، ازجمله مبانی تفسیر قرآن، روش‌ها و گرایش‌های تفسیری، تفاسیر و مفسّران، اصطلاحات تفسیری و... است.

۸. معارف قرآن: قرآن بهترین منبع برای کسب معرفت و آگاهی دینی به‌شمار می‌رود. این بخش از دانشنامه، مقالاتی را در حوزهٔ دعاهای قرآنی، قصص قرآن و واژگان قرآن به کاربران عرضه می‌کند.

۹. منابع قرآنی: دانشمندان مسلمان، کتاب‌های فراوانی دربارهٔ قرآن نگاشته‌اند که آشنایی با این کتاب‌ها برای پژوهشگران و علاقه‌مندان به قرآن بسیار سودمند است. این بخش از دانشنامه می‌تواند به‌عنوان کتاب‌شناسی قرآن استفاده شود.

بخش حدیث

- احادیث با عناوین خاص
- خطبه‌های اهل‌البیت(ع)
- محدّثان
- اصطلاحات حدیثی
- راویان حدیث
- منابع حدیثی
- تفسیر روایی
- علوم حدیث

این بخش از دانشنامه، دربردارندهٔ موضوعات مختلفی درخصوص حدیث است که براساس عنوان‌های زیر تقسیم‌بندی شده‌اند:

۱. علوم حدیث: آشنایی با علوم حدیث برای ورود به عرصهٔ حدیث‌پژوهی ضروری است و شامل علومی مانند رجال، درایه، مصطلح‌الحدیث و... می‌شود.

۲. اصطلاحات حدیثی: در علوم حدیث، اصطلاحات خاصی وجود دارد که به‌نام مصطلح‌الحدیث تبیین شده است. مجموعه‌مقالات این رده، دربارهٔ همین اصطلاحات است.

۳. احادیث با عناوین خاص: برخی از احادیث با عناوینی خاص شناخته می‌شوند، مانند حدیث کساء، حدیث منزلت، حدیث غدیر و...در این بخش، مقالاتی دربارهٔ این احادیث وجود دارد.

۴. محدّثان: آشنایی با مذهب محدّثان، مرام، روش، شناخت عصر زندگی و وضعیت زندگی آن‌ها، روش نگرش آنان به حدیث، چگونگی گردآوری احادیث و... از ضروریات مطالعات حدیثی است که در این رده، به آن‌ها توجه شده است.

۵. تفسیر روایی: تفاسیر روایی، گونه‌ای از تفسیر قرآن است که مفسّران آن‌ها را براساس روایات اهل‌بیت(ع) تألیف کرده‌اند. مقالاتی در این زمینه در این بخش موجود است.

۶. راویان حدیث: دانستن احوال راویان از ضرورت‌های بررسی سند حدیث است. در این رده از دانشنامه، مقالاتی در معرفی هریک از راویان حدیث گنجانده شده است.

۷. منابع حدیث: هریک از منابع حدیث از نظر تاریخ، روش مؤلّف، حجم، اعتبار و... ویژگی‌هایی دارد که شناخت آن‌ها برای استفادهٔ بهتر از کتاب لازم است. در این بخش از دانشنامه، مقالاتی که در معرفی منابع مختلف حدیث نگاشته شده، قرار داده شده است.

بخش اهل‌بیت(ع)

رده‌های این بخش عبارتند از:

- آل عبا(ع)
- حضرت فاطمه (س)
- مرثیهٔ اهل‌البیت(ع)
- ائمهٔ اطهار(ع)
- خانه‌های اهل‌البیت(ع)
- معارف اهل‌البیت(ع)
- اصحاب اهل‌البیت(ع)
- خطبه‌های اهل‌البیت(ع)
- منابع با موضوع اهل‌البیت(ع)
- جایگاه اهل‌البیت(ع)
- دشمنان اهل‌البیت(ع)
- پیامبر اکرم(ص)
- حرم‌های اهل‌البیت(ع)
- شعرای اهل‌البیت(ع)

۱. **آل عبا(ع):** منظور از «آل عبا» همان «خمسهٔ طیّبه»، یعنی رسول خدا(ص)، حضرت علی(ع)،

حضرت زهرا(س)، امام حسن(ع) و امام حسین(ع) هستند که در زیر عبای پیامبر(ص) جمع شدند و آیهٔ تطهیر در شأن آنان نازل گردید.

۲. **ائمهٔ اطهار**(ع): منظور دوازده امام شیعیان هستند که در این رده، مقالات مرتبط با ایشان قرار داده شده است.

۳. **اصحاب اهل‌البیت(ع):** تربیت‌یافتگان مکتب اهل‌بیت(ع)، نمونهٔ بارز انسان‌های وارسته و الگوهایی شایسته در اطاعت و پیروی از ائمهٔ اطهار هستند. مقالاتی که در معرفی ایشان در دانشنامه وجود دارد، در این رده جای گرفته است.

۴. **جایگاه اهل‌البیت(ع):** شناخت جایگاه اهل‌بیت(ع) در نظام هدایتگری خلق، از مهم‌ترین ارکان شناخت ایشان به‌شمار می‌آید. در این رده از دانشنامه، مقالاتی با این موضوع وجود دارد.

۵. **حرم‌های اهل‌البیت(ع):** منظور از حرم‌های اهل‌بیت(ع)، قبور مطهرشان است که زیارتگاه دوستداران آنان است. در این رده از دانشنامه، مقالاتی در معرفی این مکان‌های شریف وجود دارد.

۶. **منابع با موضوع اهل‌البیت(ع):** آشنایی با اهل‌بیت(ع) و پژوهش درخصوص زندگی ایشان، نیازمند شناخت منابع روایی و کتاب‌های نگاشته‌شده در این موضوع است.

بخش اعتقادات

مباحث اعتقادی، از مهم‌ترین مباحث مطرح‌شده در دانشنامهٔ اسلامی است. فهرست مهم‌ترین رده‌های این بخش عبارتند از:

- امامت
- معاد
- توحید
- منابع اعتقادی
- تعاریف و کلیات
- نبوت

بخش کلام

- ادیان و فِرَق
- فرقه‌های کلامی
- اصطلاحات کلامی
- متکلّمان
- تفسیر کلامی

بخش اخلاق و آداب

- آداب و سُنن
- اخلاق خانواده

- صفات پسندیده
- اخلاق اجتماعی
- اخلاق فردی
- منابع اخلاق اسلامی
- اخلاق اجتماعی پسندیده
- تفسیر تربیتی
- کلیات اخلاق
- اخلاق الهی
- صفات ناپسند

بخش فقه

- آیات‌الاحکام
- اصطلاحات فقهی
- فقیهان
- احکام
- اصول فقه
- منابع اجتهاد در فقه شیعه
- ادلّهٔ فقهی
- انواع حکم فقهی
- منابع فقهی
- ادوار فقه شیعی
- تفسیر فقهی

بخش تاریخ و تمدن اسلام

- تاریخ اسلام
- جغرافیای تاریخی جهان اسلام
- فرهنگ و تمدن اسلام
- تاریخ تشیّع
- شخصیت‌ها
- نقش مسلمانان در دانش بشری
- تقویم تاریخ اسلام
- علم و هنر

بخش منابع

- آثار شهید مطهری
- منابع تاریخ انبیا
- منابع فرهنگ و تمدن اسلام
- ترجمه‌های قرآن
- منابع تاریخ تشیّع
- منابع فقهی
- تفاسیر
- منابع تاریخ علوم
- منابع فلسفی
- دائره‌المعارف‌ها
- منابع جغرافیای اسلامی
- منابع قرآنی
- سرگذشت‌نامه‌ها
- منابع حدیثی

- منابع مرجع
- فرهنگ‌نامه‌ها
- منابع دیجیتال اسلامی
- منابع منطق
- منابع احکام
- منابع رجالی
- منابع واژه‌شناسی قرآن
- منابع اخلاق اسلامی
- منابع روان‌شناسی اسلامی
- منابع کتاب‌شناسی
- منابع اصول فقه
- منابع زیارات و ادعیه
- منابع کلامی
- منابع اعتقادی
- منابع صرف و نحو
- نرم‌افزارهای علوم اسلامی
- منابع با موضوع اهل‌البیت(ع)
- منابع طب اسلامی
- نشریات
- منابع با موضوع پیامبر اکرم(ص)
- منابع عرفانی
- پایگاه‌های اسلامی
- منابع تاریخ اسلام
- منابع علوم حدیث
- کتاب‌های درسی حوزه
- منابع تاریخ اسلام
- منابع علوم قرآنی

بخش مراکز

- دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران
- مراکز تولید محتوای دیجیتال
- پژوهشگاه‌ها
- مدارس علمیه
- ناشران جهان اسلام
- کتابخانه‌های جهان اسلام
- نهادهای انقلاب

دورنمای دانشنامهٔ اسلامی

بیش از هشت‌هزار مقاله دربارهٔ موضوعات مختلف اسلامی در این دانشنامه درج شده است. امیدواریم با اقبال روزافزونِ کاربرانِ دانشنامه، در آیندهٔ نزدیک، مقالات بیشتر و باکیفیت‌تر در دانشنامهٔ اسلامی ثبت شود و با توجه به هدف‌گذاری و سرعت پیشرفت دانشنامه، این پایگاهِ داده، محل تضارب آراء در جهان تشیّع شود و اطلاعات دقیق و صحیحی از آن استخراج گردد.

۹. غدیرپژوهی

غدیر، کمال دین است و تمام نعمت. استمرار جریان اسلام است در شاهراه ولایت و پیوندگاه رسالت است با امامت و این یعنی تمامیت اسلام و رضایت الهی به بهترین دین و آخرین آیین. بی‌تردید آنچه در روز غدیر اتفاق افتاد، پس از بعثت نبی‌اکرم(ص)، بزرگ‌ترین و مهم‌ترین واقعه در گذرگاه تاریخ است. به همین دلیل، پیشوایان معصوم(ع)، روز واقعه را بزرگ‌ترین عیدِ مسلمانان نامیدند. اگرچه کسانی که مصلحت دنیای خویش را در پایمال‌کردن دین خدا یافتند، حرمت شکسته، سوار بر مرکب سقیفه بر غدیر تاختند و جلوه‌ای دیگر از جاهلیت را در حیات بشر رقم زدند، در دیگر سو، جرعه‌نوشان جام ولایت، لوای غدیر را در کوران دشمنی‌ها افراشته نگه داشته، چشم به راه رادمردی دوخته‌اند که جهان را غدیرستان نموده و درخت خبیث سقیفه را که ثمره‌ای جز جولان شیطان و هوای نفس و قدرت و کسب منزلت دنیایی نداشت، برکندند.

پیام غدیر

﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْکَ مِن رَّبِّکَ وَإِن لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللهُ يَعْصِمُکَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾؛ «ای پیامبر، آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده، ابلاغ کن و اگر نکنی رسالت خویش را انجام نداده‌ای و خدا تو را از (گزند) مردم نگاه می‌دارد. همانا خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند» (مائده، آیهٔ ۶۷).

در آن روز، رسول خدا(ص) مأموریت داشت پیامی از سوی پروردگار عالم به جهانیان ابلاغ کند؛ پیامی که اگر ابلاغ نشود، رسالت نبی اکرم(ص) ناتمام خواهد ماند.

بی‌تردید، بهترین پاسخ را در خطبهٔ رسول خدا(ص) در روز غدیر خواهیم یافت. رسول خدا(ص) در آن روز مبارک فرمودند:

«هان مردمان! آخرین‌بار است که در این اجتماع به‌پا ایستاده‌ام. پس بشنوید و فرمان حق را گردن گذارید؛ چراکه خداوند عزّوجلّ صاحب اختیار و ولیّ و معبود شماست و پس از خداوند، ولیّ شما، فرستاده و پیامبر اوست که اکنون در برابر شماست و با شما سخن می‌گوید. پس از من، به فرمان پروردگار، علی، ولیّ و صاحب‌اختیار و امام شماست. آن‌گاه امامت در فرزندان من از نسل علی خواهد بود. این قانون تا برپایی رستاخیز که خدا و رسولش را دیدار کنید، دوام دارد.»

ایشان همچنین فرمودند:

«هان مردمان! به خدا سوگند که پیامبران پیشین به ظهورم مژده داده‌اند و اکنون من

فرجام پیامبران و برهان برآفریدگان آسمانیان و زمینیان‌ام. آن‌کس که راستی و درستی مرا باور نکند، به کفر جاهلی درآمده و تردید در سخنان امروزم، همسنگِ تردید در کل محتوای رسالتم است و شک و ناباوری در امامت یکی از امامان، بسان شک و ناباوری در تمام آنان است و هرآینه جایگاه ناباوران ما آتش دوزخ خواهد بود.»

وظیفهٔ شیعیان در قبال غدیر

رسول خدا(ص) در همان خطبهٔ نورانی، وظائف فراوانی برای مسلمانان در قبال غدیر مشخص فرمود. اینک برخی از آن‌ها را مرور می‌کنیم:

اطاعت و پیروی از امام(ع)

«هان مردمان! همانا خداوند امر و نهی خود را به من فرموده و من نیز به دستور او دانش آن را نزد علی نهادم. پس فرمان او را بشنوید و گردن نهید و پیروش باشید و از آنچه بازتان دارد، خودداری کنید تا راه یابید و به‌سوی هدفش حرکت کنید؛ راهِ گونه‌گون، شما را از راه او بازندارد!»

تجدید پیمان با امام زمان(ع)

رسول خدا(ص) در روز غدیر خطاب به مسلمانان فرمودند:

«هان مردمان! اینک با خداوند بیعت کنید و با من پیمان بندید و با علی، امیرالمؤمنین و حسن و حسین و امامان پس از آنان از نسل آنان که نشانهٔ پایدارند در دنیا و آخرت.»

ابلاغ

در این روزگار پرآشوب، جهان تشنهٔ غدیر است و هرکس فرمان ابلاغ را از رسول حق شنیده باشد، رسالتی سنگین برعهده دارد. آنان‌که با اندیشهٔ غدیر جان گرفته‌اند، در غدیر حاضرند؛ پس باید جرعه‌ای از غدیر را به هر آن‌کس که تشنهٔ حقیقت است، بچشانند: «فَلْيُبَلِّغِ الْحاضِرُ الْغائِبَ وَ الْوالِدُ الْوَلَدَ إِلى يَوْمِ الْقِيامَةِ»؛ و این، رسالتی است بزرگ!

رسول خدا(ص) در خطبهٔ غدیر فرمودند:

«هان مردمان! اینک جانشینی خود را به‌عنوان امامت و وراثت به امانت به‌جای می‌گذارم در نسل خود، تا برپایی روز رستاخیز. و حال، مأموریت تبلیغی‌ام را انجام می‌دهم تا برهان بر هر شاهد و غایب و بر آنان که زاده شده یا نشده‌اند و بر همهٔ مردمان

باشد. پس لازم است این سخن را حاضران به غایبان و پدران به فرزندان تا برپایی رستاخیز برسانند.»

آشنایی با وبگاه «غدیر»

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) نیز با سال‌ها فعالیت تبلیغی در شبکهٔ جهانی اینترنت، علاقه‌مند است سهمی در این ابلاغ عظیم و حیات‌بخش ایفا کند. اگر این مهم در شأن موضوع صورت پذیرد، مؤسسه به همهٔ اهدافش دست یافته است. این مؤسسه برای تحقق این مهم، اقدام به ایجاد پایگاه اینترنتی با عنوان «غدیر» کرده است. این پایگاه در نشانی ghadir.ahlolbait.ir در دسترس کاربران قرار دارد.

بخش‌های اصلی وبگاه «غدیر»

۱. غدیر در قرآن: واقعهٔ غدیر از همان سرآغاز با قرآن کریم پیوند یافت. آیاتی از قرآن در آن روز باشکوه از سوی پروردگار عالم نازل شد و خطبهٔ پُرشور پیامبر اکرم(ص) نیز مشحون آیات قرآن گردید. به همین دلیل، بخشی از پایگاه غدیر به بررسی پیوند غدیر و قرآن اختصاص یافت. در این بخش، عناوینی مانند آیات غدیر در تفاسیر، غدیر در تفاسیر، قرآن در خطابهٔ غدیر، آیات خطابه در روایات، مقالات و کتاب‌شناسی به‌چشم می‌خورد.

۲. غدیر در روایات: روایات فراوانی در منابع شیعه و اهل سنّت به انعکاس رخداد غدیر پرداخته‌اند. همچنین روایاتی از پیشوایان معصوم(ع) دربارهٔ ارزش و اهمیت غدیر و آداب اسلامیِ آن به یادگار مانده است. مجموعهٔ این روایات برای معرفت‌افزایی دربارهٔ غدیر بسیار مفید و سودمند است. در این بخش از پایگاه، این روایات در دسترس پژوهشگران و علاقه‌مندان به مطالعهٔ این موضوع قرار داده شده است.

۳. غدیر در تاریخ: پژوهش همه‌جانبه دربارهٔ واقعهٔ غدیر، افزون بر اطلاعات حدیثی، کلامی، قرآنی و... نیازمند نگاهی تاریخی و حتی جغرافیایی است. در این بخش از پایگاه، مقالاتی با عناوینی مانند واقعهٔ غدیر خم، اَسناد حدیث غدیر، احتجاجات، غدیریان (رهروان غدیر)، مخالفان غدیر و موقعیت جغرافیایی غدیر، با تکیه بر همین نوع نگاه، آورده شده است.

۴. آداب روز غدیر: پیشوایان شیعه، غدیر را بزرگ‌ترین عید مؤمنان خوانده و آداب فراوانی برای بزرگداشت آن بیان کرده‌اند. آگاهی و عمل به این آداب، زمینهٔ بهره‌مندی هرچه بیشتری از این عید بزرگ اسلامی را فراهم می‌آورد. در این بخش از پایگاه، تفصیل آداب مربوط به این عید بزرگ بیان شده است.

۵. امام علی(ع): شناخت غدیر بدون آگاهی و معرفت از شخصیت و جایگاه امیرالمؤمنین علی(ع) ممکن نیست. در این پایگاه، بخشی نیز به معرفی امام علی(ع) اختصاص یافته است. شخصیت‌شناسی، احادیث و سخنان، دیدگاه‌های دیگران، اشعار، داستان و حکایات، کتابخانه و کتاب‌شناسی، ازجمله عناوین این بخش است.

۶. خطابهٔ غدیر: خطبهٔ شورانگیز رسول خدا(ص) در روز غدیر، یکی از منابع عمیق معرفت دینی به‌شمار می‌آید. بی‌تردید این خطابه، چکیده‌ای از همهٔ ابعاد دعوت پیامبر اسلام(ص) به‌ویژه موضوع ولایت و امامت است. امام باقر(ع) فرمود: «لَمْ يُنادِ بِشَيْءٍ مِثْلَ ما نُودِيَ بِالْوِلايَةِ يَوْمَ الْغَديرِ»؛ «هیچ حکمی مثل ولایت در روز غدیر اعلام نشده است» (اصول کافی، ترجمهٔ کمره‌ای، ج ۴، ص۷۱). در این پایگاه، بخش مستقلی به بررسی این خطبه اختصاص یافته است. برخی از عناوین ویژه در این بخش عبارتند از: متن خطابه، محتوای خطابه، سندشناسی خطابه، دروس خطابه، مقالات و کتاب‌شناسی.

۷. دلالت حدیث غدیر: بخشی از خطبهٔ پیامبر(ص) در روز غدیر در منابع فراوانی از اهل سنّت نقل شده است و بعضی از آنان در دلالت حدیث غدیر بر خلافت امیرمؤمنان علی(ع) تشکیک کرده‌اند. در مقابل، شیعیان، مفصّل به این مطلب پرداخته و هر تردیدی را دربارهٔ واقعهٔ غدیر پاسخ گفته‌اند. در این بخش از پایگاه، مباحثی دربارهٔ دلالت حدیث غدیر بیان شده است.

۸. واژگان غدیر: تحقیق و پژوهش در هر موضوعی بدون آگاهی از کلیدواژه‌های اصلی و فرعی آن، ممکن نیست؛ امری که در دنیای پژوهش برعهدهٔ کتاب‌های اصطلاح‌شناسی است. پژوهش در موضوع غدیر نیز نیازمند آگاهی از این کلیدواژه‌هاست. در این بخش از پایگاه، مجموعه‌ای از اصطلاحات اصلی و فرعی مربوط به موضوع غدیر در اختیار کاربران قرار داده می‌شود.

۹. کتابخانهٔ تخصصی غدیر: مطالعه و تحقیق دربارهٔ واقعهٔ غدیر، بدون دسترسی به منابع مطمئن و کامل، ممکن نیست. در این بخش از پایگاه، ده‌ها کتاب برای مطالعه و تحقیق در اختیار کاربران قرار داده می‌شود. این مجموعه، افزون بر پیروان اهل‌بیت(ع) می‌تواند برای آگاهی‌بخشی به حق‌جویانِ دیگر مذاهب اسلامی و ادیان آسمانی نیز بسیار سودمند باشد.

۱۰. پرسش و پاسخ: از آن‌جا که مسئلهٔ غدیر، از نقاط اصلی اختلاف پیروان مذاهب اسلامی است، همواره پرسش‌های فراوانی دربارهٔ آن مطرح می‌شود که باید با استفاده از منابع معتبر و استدلال‌های صحیح به آن‌ها پاسخ داده شود. در این بخش از پایگاه، پاسخِ بسیاری از پرسش‌ها داده می‌شود و امکان طرح پرسش‌های جدید نیز برای کاربران فراهم شده است.

۱۱. عناوین پژوهشی: بسیاری از دانشجویان و طلاب علوم اسلامی که علاقه‌مند به پژوهش در موضوع

غدیر هستند، در تشخیص بایسته‌های پژوهشی این حوزه با مشکلاتی مواجه‌اند. این بخش از پایگاه می‌تواند راهنمای خوبی برای انتخاب موضوع مناسب و نیازمند پژوهش باشد.

۱۲. انجمن ادبی غدیر: واقعهٔ غدیر از همان لحظات و ساعات آغازین، در کانون توجه شاعران عرب قرار گرفت و بخش مهمی از معارف غدیر، از طریق همین اشعار به‌جامانده از شاعران، به نسل‌های بعد منتقل شد. پس از آن نیز علی‌دوستان جهان همواره معارف غدیر را در قالب شعر منتشر کرده و ارادتشان را به ساحت مقدس اهل‌بیت(ع) ابراز داشته‌اند.

انجمن ادبی غدیر، محفلی است در فضای مجازی برای آن دسته از ارادتمندان اهل‌بیت(ع) که به شعر و ادب علاقه‌مندند. در این محفل، علاقه‌مندان می‌توانند اشعارشان را دربارهٔ موضوع غدیر ثبت کنند و در اختیار دیگران قرار دهند.

۱۳. اخبار غدیر: این بخش به معرفی آثار تازه‌انتشاریافته، غدیرپژوهان، نمایشگاه‌ها، مجلات و اخبار ویژهٔ غدیر و... اختصاص یافته است.

دورنمای وبگاه «غدیر»

۱. غنی‌سازی بخش مقالات و کتابخانهٔ تخصصی غدیر.

۲. معرفی عناوین پژوهشی دربارهٔ غدیر.

۳. ایجاد بخش نگارخانهٔ غدیر.

۴. ایجاد دانشنامهٔ الغدیر با استفاده از کتاب گران‌سنگ الغدیر.

۴. اسکن منابع غدیر در آثار دیگران.

۵. جمع‌آوری و ارائهٔ تمام منابع دلالت بر موضوع غدیر؛ اعم از ادبیات (به‌ویژه در زبان‌های فارسی، آذری، اردو و عربی)، ابنیه و آثار تاریخی، مقالات و... .

۶. استخراج عناوین پژوهشی با موضوع غدیر و ارائهٔ آن‌ها برای تحقیق.

۷. اعلام روزانهٔ فعالیت‌های مرتبط با غدیر.

۱۰. مهدویت‌پژوهی

امام، خورشیدی است نورافشان در شامگاه خاکیان و آبی است گوارا برای قلب‌های تشنهٔ بندگان. امام، راهبر اندیشه‌های انسانی است به‌سوی قله‌های معرفت. امام، دستگیرهٔ نجات بشریت است از پستی و فرومایگی. همدمی رفیق و پدری مهربان و پناهگاه بندگان است در دشواری‌های بزرگ.

اهمیت معرفت امام(ع)

امام، یگانه باب معرفت الله است؛ معرفتی که مقدمهٔ عبودیت است و عبودیتی که هدف خلقت انسان است. امام حسین(ع) در جمع اصحابشان فرمودند: «ای مردم، خداوند عزّوجلّ بندگان را نیافرید، مگر برای این‌که او را بشناسند؛ و هنگامی که او را شناختند، عبادتش کنند؛ و وقتی او را عبادت کردند، به برکت این عبادت، از عبادت غیر او بی‌نیاز شوند. مردی پرسید: ای پسر رسول خدا، پدر و مادرم به فدایت، شناخت خدا چیست؟ حضرت فرمود: این است که اهل هر زمانی، امامی را که باید از او فرمان ببرند، بشناسند» (بحارالانوار، ج ۲۳، ص ۸۳).

چنین است که عبادتی در عالم محقق نمی‌شود، جز در سایهٔ شناخت و معرفت امام زمان(عج)، و آنچه عبادت نباشد، چگونه مقبول افتد و پاداش گیرد؟ به همین دلیل، بدون شناختِ حجت خدا، عمل به درگاه خداوند بار ندارد. معاویه بن عمار از امام صادق(ع) دربارهٔ آیهٔ ﴿و برای خدا نام‌های نیک است؛ خدا را به آن نام‌ها بخوانید﴾ (اعراف، آیهٔ ۱۸۰)، سؤال کرد، حضرت فرمود: «به خدا قسم، ما نام‌های نیکوی پروردگاریم که هیچ عملی را خداوند از بندگانش قبول نمی‌کند؛ مگر آن‌که ما را بشناسد.»

امام، پنجرهٔ ورود ایمان است به قلب مسلمان. مسلمان را جز از شاهراه امام به وادی ایمان، راهی نیست. ابان بن تغلب می‌گوید: «از امام‌صادق(ع) پرسیدم: اگر کسی تمام امامان را بشناسد، ولی امام زمانش را نشناسد، آیا مؤمن است؟ حضرت فرمود: خیر. دوباره پرسیدم: آیا مسلمان است؟ حضرت فرمود: بله» (بحارالأنوار، ج ۳۳، ص ۹۶).

آن‌کس که امام زمانش را نشناسد، قدم به وادی ایمان نگذاشته است و گویی پیش از بعثت رسول خدا(ص) به مرگ جاهلیت مرده است. رسول خدا(ص) فرمودند: «من مات و هو لایعرف امامه، مات میته جاهلیه»؛ «هرکس بمیرد و امام زمانش را نشناسد، به مرگ جاهلیت مرده است» (بحارالانوار، ج ۲۳، ص ۸۹).

غیبت امام زمان(عج)

بیش از هزاروصد سال است که حجت خدا(عج) در پس پردهٔ غیبت است. چشم‌های مؤمنان در فراقش اشک‌بار است؛ گویی امام صادق(ع) مردمان این روزگار را به‌چشم دیده بود، آن‌گاه که فرمودند: «والله لیغیبن امامکم سنین من ادهر... و لتفیضن علیه اعین المؤمنین»؛ «سوگند به خدا، امام شما سالیان درازی غایب می‌شود و چشم‌های مؤمنان در فراق او اشک‌باران است» (بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۱۴۷).

غیبت پیشوا آن‌قدر طولانی می‌شود که بسیاری از مردمان به کج‌راهه‌های تردید رفته و از راه حق

لا تأخذه سنة ولا نوم له ما في السموات وما في الأرض من ذا الذي يشفع عنده إلا بإذنه يعلم ما بين أيديهم وما خلفهم

دور افتند. امام جعفر صادق(ع) فرمودند: «مردم در انتهای غیبت از دین خارج خواهند شد گروه گروه، چنان‌که در صدر اسلام دسته‌دسته وارد می‌شدند» (الملاحم و الفتن، ص ۱۴۴).

تکلیف شیعیان در دوران غیبت

خداوند حکیم به اسرار غیبت حجتش از خلق آگاه‌تر است. مؤمنان باید رضایت به تقدیر خداوند عالم دهند و تکلیفشان را در زمان غیبت بشناسند. آنان باید ایمانشان را محکم نگه دارند تا راهزنان عقیده آن را نربایند. امام صادق(ع) می‌فرماید:

«مَنْ سُرَّ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَ هُوَ مُنْتَظِرٌ، فَإِنْ مَاتَ وَ قَامَ الْقَائِمُ بَعْدَهُ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَه»؛ «هرکس دوست دارد از یاران حضرت قائم باشد، پس منتظر ظهور او باشد و اگر به‌راستی منتظر ظهور آن حضرت است، به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار کند و چنان‌که این شخص پیش از قیام حضرت قائم بمیرد، پاداش کسی را دارد که حضرت را درک می‌کند» (بحارالأنوار، ج ۵۲، ص ۱۴۱).

همین صبر بر ایمان و عقیده است که انسان را تا اعماق تاریخ در کنار یاران خالص رسول خدا(ص) قرار می‌دهد. امام حسین(ع) فرمود:

«أَمَا إِنَّ الصَّابِرَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذَى وَ التَّكْذِيبِ بِمَنْزِلَةِ الْمُجَاهِدِ بِالسَّيْفِ بَيْنَ يَدَيْ رَسُولِ اللهِ(ص)»؛ «همانا که صبرکنندگان در غیبتش بر اذیت‌ها و تکذیب‌ها، مانند مجاهدان با شمشیر در سپاه پیامبر هستند و این تنها راه نجات است»)عیون أخبارالرضا، ج ۱، ص ۶۸).

امام حسن عسکری(ع) نیز فرمود:

«وَ اللهِ لَيَغِيبَنَّ غَيْبَةً لَا يَنْجُو فِيهَا مِنَ الْهَلَكَةِ إِلَّا مَنْ ثَبَّتَهُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ وَ وَفَّقَهُ فِيهَا لِلدُّعَاءِ بِتَعْجِيلِ فَرَجِهِ»؛ «سوگند به خدا، حضرت مهدی(عج) آن‌قدر غایب می‌شود که در زمان غیبت (طولانی‌اش) از هلاکت نجات نمی‌یابد، مگر کسی‌که خدای بزرگ او را بر عقیده به امامت مهدی ثابت گرداند و به او توفیق دهد که برای تعجیل فرجش دعا کند» (کمال الدین و تمام النعمهٔ، ج ۲، ص ۳۸۵).

آن‌ها اگرچه در ظاهر از امام خویش مهجورند، در باطنِ عالم با حجت خدا در حشرند. چنین است که در قیامت کبری با آل الله محشور خواهند شد. امام موسی کاظم(ع) در همین‌باره می‌فرماید:

«طُوبَى لِشِيعَتِنَا الْمُتَمَسِّكِينَ بِحَبْلِنَا فِي غَيْبَةِ قَائِمِنَا، الثَّابِتِينَ عَلَى مُوَالاتِنَا وَ الْبَرَاءَةِ

مِنْ أَعْدَائِنَا، أُولَئِکَ مِنَّا وَ نَحْنُ مِنْهُمْ، قَدْ رَضُوا بِنَا أَئِمَّةً وَ رَضِينَا بِهِمْ شِيعَةً، فَطُوبَى لَهُمْ ثُمَّ طُوبَى لَهُمْ، وَ هُمْ وَ اللهِ مَعَنَا فِي دَرَجَاتِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ»؛ «خوشا به حال شیعیان ما که در غیبت قائم ما، برمحبت و ولایت ما و بیزاری از دشمنان ما پایدار ماندند. آن‌ها از ما و ما از آن‌هاییم. و همانا آنان امامت ما را پذیرفتند، ما هم آن‌ها را به‌عنوان شیعیان خود پذیرفتیم. خوشا به حال آن‌ها و باز هم خوشا به حال آن‌ها. آن‌ها به خدا قسم، در درجهٔ ما و در کنار ما در روز قیامت‌اند» (کمال الدین و تمام النعمهٔ، ج ۲، ص ۳۶۱).

رسول اکرم(ص) نیز فرمود:

«طُوبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ، طُوبَى لِلْمُتَّقِينَ عَلَى مَحَجَّتِهِم»؛ «خوشا به حال صبرکنندگان در ایام غیبتش! خوشا به حال پایداران بر راهشان!» (بحارالأنوار، ج ۳۶، ص ۳۰۶).

معرفت امام غایب

غیبت، خورشید زمین را در تاریکی فرو برده است؛ اما آنانی که نور معرفت امام را در قلب داشته باشند، چون شبروان راه خود را می‌جویند و می‌پویند. امام صادق(ع) می‌فرمایند:

«اعْرِفْ إِمَامَکَ فَإِنَّکَ إِذَا عَرَفْتَهُ لَمْ يَضُرَّکَ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأَخَّرَ»؛ «امام خود را بشناس؛ اگر امام خود را شناختی، چه ظهور زودتر اتفاق افتد یا دیر، به تو زیانی نمی‌رساند» (نعمانی، الغیبه، ص ۳۲۹).

اینان بر بُراق معرفت، مسیر غیبت را پیش از ظهور پیموده‌اند. امام سجاد(ع) می‌فرماید:

«إِنَّ أَهْلَ زَمَانِ غَيْبَتِهِ الْقَائِلُونَ بِإِمَامَتِهِ الْمُنْتَظِرُونَ لِظُهُورِهِ أَفْضَلُ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ لِأَنَّ اللهَ تَعَالَى ذِكْرُهُ أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعُقُولِ وَ الْأَفْهَامِ وَ الْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ بِهِ الْغَيْبَةُ عِنْدَهُمْ بِمَنْزِلَةِ الْمُشَاهَدَة»؛ «مردمانی که در زمان غیبت مهدی(عج) به‌سر می‌برند و معتقد به امامت او و منتظر ظهورش هستند، از مردمان همهٔ زمان‌ها برترند؛ زیرا خدایی که یادش بزرگ است، به آنان خرد، فهم و شناختی ارزانی داشته که غیبت امام برای آنان مانند حضور امام است» (بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۳).

بنابراین، کسانی‌که بر راه ولایت اهل‌بیت(ع) در زمان غیبت ثابت‌قدم باشند، در زمان غیبت، چون زمان ظهور، از وجود پُربرکتش بهره‌مند می‌گردند و راه سعادت را می‌پیمایند.

جهان تشنهٔ موعود

امام و حجت غایب خدا، یگانه منجی انسان و مصلح جهان است. سخن از مهدی موعود(عج)، آیندهٔ انسان و کمال انسانیت است. جهان امروز، پیشوای حقیقی خود را گم کرده و دل به بلدهای نابلد سپرده و به وادی کفر و الحاد و سقوط، قدم نهاده است. ارمغان این کفر فراگیر را می‌توان در کوچه و خیابان‌های شهر و در دل‌های پژمردهٔ مردمان به‌خوبی مشاهده کرد. فروپاشی اخلاق و سقوط انسانیت، فقر، جنگ، بی‌عدالتی و ظلم، جهان را فراگرفته و هر تلاشی برای اصلاح زمین و زمینیان بی‌فایده شده است. به‌راستی امروز بیش از هر زمان، غیبتِ آن چشمهٔ حیات در عمق جان‌ها احساس می‌شود. امروز می‌توان جانِ تشنهٔ بشریت را با آن آب گوارا سیراب کرد. فطرت تشنگان، نغمهٔ آب را می‌شناسد؛ فقط اشارتی باید تا راه یابند. جهان باید بداند اگر در طلب خورشید همداستان شود، آسمان لحظه‌ای درنگ نخواهد کرد. یگانه راه نجات بشر، ظهور آن منجی آسمانی است. بی‌تردید اگر مردمان جهان بدانند آرمان‌شهری که هرلحظه از آن دورتر می‌شوند، جز به دستان باکفایت حجت غایب خداوند محقق نمی‌شود، رو به‌سوی او خواهند کرد و برای ظهورش دست به دعا برمی‌دارند. رسول خدا(ص) می‌فرماید: «مهدی امت من کسی است که هنگام پُرشدن زمین از بیداد و ظلم، آن را پر از قسط و عدل خواهد کرد» (سلیم بن قیس هلالی، ج ۲، ص ۹۱۰ (شبیه این حدیث در: بحارالانوار (چاپ بیروت)، ج ۲۷، ص ۱۱۹)).

چه خوش روزگاری باشد آن زمان که منجی موعود، قدم بر چشم جهان گذارد و جهانی پر از عدالت و صلح و محبت به ارمغان آورد. در آن روزگار، زمین و زمان، فریاد توحید سر خواهند داد. امام صادق(ع) می‌فرمایند: «هنگامی که حضرت قائم قیام کند، هیچ زمینی نماند مگر این‌که در آن‌جا گلبانگ اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمداً رسول‌الله بلند شود» (بحارالانوار، ج ۵۲، ص۳۴۰).

نشر معارف امام موعود(عج) و رساندن این پیام به جهانیان، رسالتی است که به عهدهٔ شیعیان و جرعه‌نوشان محبت آن گذاشته شده است. معرفی امام قائم به مردمان جهان و نشر فرهنگ مهدویت، موجی خواهد بود که به سراسر عالم خواهد رسید و نشانه‌ای از چشمهٔ حیات برای تشنگان جهان است.

معرفی وبگاه «یاران انتظار»

مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) نیز قدم در این راه پرخیر نهاده و اقدام به ایجاد پایگاهی اینترنتی برای نشر معارف مهدوی کرده است. این پایگاه در نشانی entezar.ahlolbait.com در دسترس مخاطبان است و از چند بخش اصلی به شرح زیر تشکیل شده است:

۱. امامت و ولایت: این بخش به مباحث بنیادین و زمینه‌های لازم برای ورود به موضوع مهدویت، مانند تعاریف و مفاهیم، ضرورت وجود امام، صفات امام و... اختصاص یافته است.

۲. مهدی‌شناسی: مهدی، واژه‌ای است آشنا برای همهٔ مذاهب اسلامی و غیراسلامی؛ اگرچه در مصداق اختلاف کرده‌اند. این بخش از پایگاه به بررسی آیات و روایات پیرامون امام زمان(عج) می‌پردازد. مهم‌ترین عناوین این بخش عبارتند از: مهدی‌شناسی در قرآن، مهدی‌شناسی در روایات شیعه و مهدی‌شناسی در روایات غیرشیعه.

۳. معرفت امام عصر(عج): شناخت امام مراتبی دارد. مرتبه‌ای از آن با مطالعه، مرتبه‌ای دیگر با تفکر و اندیشه و مراتب بالاتر با اطاعت و عبادت به‌دست می‌آید. در این بخش از پایگاه، اطلاعاتی دربارهٔ زندگی و حیات امام عصر(عج) و نیز مباحث عقیدتی و کلامی، مانند تولّد و کودکی امام، غیبت، نوّاب حضرت، طول عمر، ظهور، رجعت، محبّت امام، ولایت و... مطرح می‌شود.

۴. یاران منتظر و انتظار: منتظران ظهور امام عصر(عج) و شیعیان حقیقی ایشان، برای پایبندی بر عهد ولایت، وظائفی برعهده دارند که کسب آگاهی و عمل به آن برای ایشان ضروری است. این بخش از پایگاه به تبیین وظائف و نیز صفات منتظران ظهور می‌پردازد.

۵. ادعیه و زیارات: پیشوایان معصوم(ع) تأکید فراوانی به دعا برای سلامتی و فرج امام‌زمان(عج) و حفظ دین و ارتباط قلبی با امام زمان(عج) در زمان غیبت داشته و دعاهای فراوانی به شیعیان خود آموخته‌اند. این بخش از پایگاه، گنجینه‌ای است از ادعیهٔ مأثور دربارهٔ امام عصر(عج) که برای علاقه‌مندان بسیار سودمند است.

۶. پرسمان انتظار: پرسمان انتظار نیز از دیگر بخش‌های پایگاه است و به پرسش‌هایی که دربارهٔ وجود مبارک امام عصر(عج) مطرح شده، پاسخ می‌دهد.

۷. کتابخانهٔ تخصصی مهدویت: تحقیق و مطالعه دربارهٔ وجود امام عصر(عج) بدون در اختیارداشتن کتاب‌هایی مناسب و مطمئن، ممکن نیست. در سال‌های اخیر که کتاب‌ها دیجیتالی شده‌اند، دسترسی به منابع مطالعاتی از طریق شبکهٔ جهانی اینترنت به‌آسانی امکان‌پذیر است. در این بخش از پایگاه، ده‌ها عنوان کتاب با موضوع مهدویت در اختیار کاربران قرار گرفته است.

۸. گالری تصاویر: در این بخش، تصاویر زیبای فراوانی در موضوع مهدویت ارائه شده که برای مبلّغان این عرصه بسیار مفید و سودمند است.

۹. فرهنگ الفبایی مهدویت: تحقیق و پژوهش دربارهٔ هر موضوعی، بدون آگاهی از واژگان و اصطلاحات کلیدی آن عرصه، ممکن نیست. این بخش از پایگاه به ارائهٔ فهرست و توضیح واژگان مربوط به معارف و اماکن و اشخاص در حوزهٔ مهدویت می‌پردازد.

۱۰. اخبار و خدمات: آگاهی‌بخشی به مؤسسات، فعالان حوزهٔ مهدویت، سایت‌ها، نمایشگاه‌ها، تازه‌های نشر و... در این بخش از پایگاه انجام می‌شود.

دورنمای وبگاه «یاران انتظار»

۱. افزودن مقالات و کتاب‌های جدید به مجموعه‌های موجود.
۲. افزودن بخش فیلم.
۳. افزودن بخشی برای انعکاس سخنان علما و دانشمندان بزرگ جهان در حوزهٔ مهدویت و انتظار.
۴. افزودن بخش شعر انتظار.
۶. افزودن بخش شعور انتظار که به تبیین وظائف منتظران در جهان معاصر و با توجه به مسائل روز جهان اختصاص دارد.
۷. موضوع‌بندی دقیق مطالب مرتبط با امام عصر(عج).
۸. معرفی بایسته‌های پژوهشی در حوزهٔ مهدویت، به همراه معرفی ابزار پژوهشی لازم.

۱۱. وبگاه «راز ماندگاری»

آیندهٔ حیات و سرنوشت بی‌نهایت انسان، انعکاس لحظه‌های اکنون است. درک همین لحظه‌های گرانبهای عمر، جایگاه ابدی انسان را نزد پروردگارش تحکیم می‌کند. آن‌ها که ناآگاهانه فقط در اندیشهٔ آبادی خاک‌اند، در تجارت‌خانهٔ دنیا، هستی خود را می‌بازند و با جانی تهیدست به جایگاه ابدی‌شان قدم می‌گذارند و دست حسرت بر دهان می‌گیرند که ﴿یا لَیْتَنی قَدَّمْتُ لِحَیاتی﴾ (فجر، آیهٔ ۲۴)؛ اما دیگران به حیات زمینی، نگاهی آسمانی دارند؛ هر لحظهٔ زندگی را قدر می‌دانند و تنشان را فرسوده می‌سازند تا جانشان را آباد گردانند و چه زیباست لحظهٔ ملاقاتشان با پروردگار.

گروهی دیگر قدم فراتر می‌گذارند؛ آنان نه‌تنها قدرشناس لحظه‌های زمینی‌شان هستند، بلکه راز جاودانگی را هم می‌آموزند و به‌کار می‌بندند. ایشان اگرچه تن را به خاک می‌سپارند، وجود خویشتن را پس از «تن» امتداد می‌بخشند؛ تا سال‌ها و گاه قرن‌ها. چگونه؟ راز جاودانگی آن‌ها چیست؟

راز ماندگاری آن‌ها سنّت‌های نیکویی است که خداوند عالم به فطرت بشر آموخت و در شریعت محمدی(ص) بر آن سفارش کرد. انفاق، زکات، خمس، قرض‌الحسنه، صدقه، وقف و... از آن جمله‌اند. بزرگداشت این سنّت‌های نیکو، انگیزه‌های فطری انسان‌ها را به‌سوی آن سوق خواهد داد و فرد و جامعه را از برکات سرشار آن بهره‌مند خواهد ساخت.

امروز فرهنگ‌سازی در این زمینه، امری ضروری است که این مهم در درجهٔ اوّل برعهدهٔ

فرهنگ‌بانان و متولّیان مستقیم این امور و در درجهٔ بعد، رسالتِ هر مسلمانی است. مؤسسهٔ تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) که خود از این سنّت نیکوی وقف حیات یافته است، اینک بر آن است تا با ایجاد پایگاهی اینترنتی با عنوان «راز ماندگاری»، مروّج این سنّت حسنه و دیگر آداب اسلامی در این حوزه باشد. این پایگاه در نشانی اینترنتی (raz.ahlolbait.ir) در دسترس مخاطبان قرار دارد. پایگاهِ «راز ماندگاری» افزون بر فرهنگ‌سازی در امور خیریه، اهداف دیگری را نیز دنبال می‌کند که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم.

داشتن اطلاعات صحیح، در همهٔ امور، مؤثر و کارساز است. تشکیل بانک جامع اطلاعاتی در امور خیر، از ضروریات جامعهٔ امروز است. چه‌بسا دانش‌آموزان روستایی از کلاس درس محروم باشند و در گوشه‌ای از شهر، فرد خیّری سرمایه‌ای را برای ساخت مدرسه اختصاص داده باشد، اما از نیازمندان واقعی آن سرمایه، اطلاع نداشته باشد و آن را در جایی که ضرورت ندارد، هزینه کند. این بانکِ جامع اطلاعاتی می‌تواند دست خیّرین را در دست نیازمندان واقعی قرار دهد و بستری برای صرف بهتر وجوه خیر فراهم آورد که هم برای خیّرین و هم برای نیازمندان، سودمند و کارساز است.

با گسترش جامعهٔ بشری، نیازهای بشر نیز تنوع بیشتری پیدا کرده است. در روزگار گذشته، وجوه خیریه فقط صرف ساختن مسجد، مدرسه و حمام می‌شد؛ اما امروزه بشر نیازهای جدیدی دارد که باید مورد توجه خیّرین قرار گیرد. شاید دانشمندی برای تحقق ایده‌های خلاقانهٔ خود و حل مشکلی از جامعهٔ اسلامی نیازمند سرمایه‌ای باشد؛ شاید کارآفرینی چشم به‌راه سرمایه‌ای باشد تا برای ده‌ها و صدها نفر ایجاد اشتغال کند و... . معرفی زمینه‌های جدید که باید مورد توجه خیّرین قرار گیرد، از دیگر اهداف راه‌اندازی پایگاه «راز ماندگاری» است.

بخش‌های وبگاه «راز ماندگاری»

طریق ماندگاری

در بخش «طریق ماندگاری»، مفاهیم انسانی و اسلامی مختلفی را که در راستای موضوع پایگاه است، آورده‌ایم. این مفاهیم عبارتند از: زکات، خمس، صدقه، وصیت، وقف، صلهٔ رحم. در ادامه، هریک از این بخش‌ها را به‌صورت مختصر تبیین می‌کنیم.

۱. وقف: وقف برای کسانی که در اندیشهٔ جاودانه‌کردن خویش هستند، سنّتی نیکوست؛ کسانی که خیری می‌کنند که تا سال‌ها و قرن‌ها از چشمهٔ پُربرکت آن، باغ آخرتشان را آبیاری کنند؛ این است راز ماندگاری. به‌راستی نباید از برکات فراوان وقف، ناآگاهانه گذشت که فرهنگ وقف و انفاق، نه‌تنها فرد بلکه امّتی را بهره‌مند می‌سازد. مسجدی که قرن‌ها پروردگار عالم در آن عبادت

می‌شود، مدرسه‌ای برای علم‌آموزان، درمانگاهی برای دردمندان و... برکتی است ارمغان دستانِ پُرخیر واقفان.

گسترش فرهنگ وقف و انفاق، خود امر دیگری است. قدمی که در راستای گسترش فرهنگ وقف و انفاق در جامعهٔ اسلامی برداشته می‌شود، در پاداش بزرگ واقفان شریک است و از برکات آن بهره‌مند. در این بخش از پایگاه، به عناوین مختلفی دربارهٔ سنّت نیکوی وقف توجه شده است؛ ازجمله: تعریف وقف، وقف در روایات، شرایط، احکام و موارد وقف و... .

افزون بر تبیین چگونگی وقف، ایجاد کارگروه‌های مشترک میان دو نوع وقفِ انتفاع و وقفِ منفعت، از موارد مهمی است که به نهادینه‌شدن بیشتر فرهنگ وقف می‌انجامد.

۲. انفاق: آنچه در زمان حیات خاکی نزد انسان است، ودیعه‌ای است از سوی پروردگار عالم و فضلی است که جز در سایهٔ عبودیت رنگ نعمت نمی‌گیرد، وگرنه مایهٔ خسران است و پشیمانی. رسول خدا(ص) فرمودند: «تهیدستی از ثروت بهتر است؛ مگر ثروتمندی که از مال خود قرض اشخاص پریشان‌حال و مقروض را ادا کند و آنان را از زیر بار قرض و فشار زندگی نجات دهد و به مسلمانان بی‌بضاعت و گرفتار کمک کند.»

انفاق، به مال و مکنت انسان، رنگی خدایی می‌بخشد و آن را جاودانه می‌کند. آنچه انسان در زمان حیاتش می‌بخشد، غرامت نیست، بلکه سرمایه‌ای است که در روزگار تهیدستی دستگیر او خواهد بود: ﴿أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْناكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لا بَيْعٌ فيهِ وَ لا خُلَّةٌ وَ لا شَفاعَةٌ﴾ (بقره، آیهٔ ۲۵۴). گسترش فرهنگ انفاق نه‌تنها برای انفاق‌کنندگان سودمند است، بلکه جامعه را نیز از برکاتش بهره‌مند می‌کند.

در این بخش از پایگاه، موضوعات مختلفی مانند تعریف انفاق، شرایط، احکام و نیز انفاق از نظر قرآن و حدیث، حکایت‌ها، مقالات، کتاب‌شناسی و... مطرح شده است.

۳. قرض‌الحسنه: از دیگر سنّت‌های پسندیدهٔ اسلامی، قرض‌الحسنه است. قرض‌الحسنه یعنی گره‌گشایی از کار برادران دینی. قرض‌الحسنه، سنّتی برای جاودانه‌کردن نعمت‌های الهی است. رسول خدا(ص) فرمودند: «کسی‌که به برادر مؤمن‌اش قرض بدهد، در برابر هر درهمی که قرض داده، هم‌وزن کوه اُحُد، رضوان و طور سینا، حسنات خواهد داشت و اگر برای بازپس‌گیری آن مدارا کند، از پلِ صراط همچون برق جهنده بدون حساب و عذاب خواهد گذشت» (ثواب‌الاعمال، ص ۴۱۴).

برکات قرض‌الحسنه برای رشد و شکوفایی جامعهٔ اسلامی فراوان است و به همین اندازه تبلیغ و فرهنگ‌سازی در این زمینه کارساز و ارزشمند. در این قسمت به‌طور مفصّل دربارهٔ قرض‌الحسنه، آداب، برکات و احکام و دیگر موضوعات مربوط به آن مطالبی بیان شده است.

۴. زکات: یکی دیگر از سنّت‌های حسنهٔ آسمانی، زکات است. اهمیت زکات تا آن‌جاست که در کنار نماز

و روزه و حج و ولایت، یکی از ارکان اسلام و ایمان دانسته شده است. امام باقر(ع) فرمودند: «اسلام بر پنج ستون پایه‌گذاری شده است: نماز، زکات، روزه، حج و ولایت. به هیچ‌کدام همانند ولایت توجه نشده است» (کافی، ج ۲، ص ۲۱، ح ۸).

زکات از یک‌سو، اموال ثروتمندان را روزافزون و مبارک می‌گرداند و ازسوی‌دیگر، فقر را از جامعهٔ اسلامی ریشه‌کن می‌کند. امام رضا(ع) می‌فرماید: «زکات از آن جهت تشریع شده که قوت فقرا تأمین می‌شود و سبب تحصیل اموال برای اغنیا می‌گردد. همانا خداوند تبارک و تعالی آنان را که در ناز و نعمت و خوشبختی و سلامتی به‌سر می‌برند، موظف کرده که به زندگی فلاکت‌بار زمین‌خوردگان و مصیبت‌دیدگان اجتماع، سرکشی کنند و از حال و روزگار سیاه آنان دلجویی نمایند» (وافی، ج ۱۰، ص ۵۱).

بنابراین، فرهنگ‌سازی در زمینهٔ زکات و فراهم‌آوردن زمینه‌های اجرای آن در جامعهٔ اسلامی، می‌تواند ضامن سلامت اقتصادی، معیشتی و اخلاقی مردم شود.

در این قسمت نیز موضوعات مختلف دربارهٔ زکات، ازجمله آداب و احکام و اهمیت زکات از دیدگاه قرآن و روایات، مورد توجه قرار گرفته است.

۵. خمس: یکی دیگر از زمینه‌های خیراندوزی، خمس است. ارزش و اهمیت خمس آن‌قدر زیاد است که خداوند عالم آن را از حقوق واجب مالی قرار داده و ایمان شخص را مشروط به پرداخت خمس کرده است. قرآن کریم می‌فرماید: ﴿وَ اعْلَمُوا أَنَّما غَنِمْتُمْ مِنْ شَیْءٍ فَأَنَّ لِلّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِی الْقُرْبی وَ الْیَتامی وَ الْمَساکینِ وَ ابْنِ السَّبیلِ إِنْ کُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللهِ وَ ما أَنْزَلْنا عَلی عَبْدِنا یَوْمَ الْفُرْقانِ یَوْمَ الْتَقَی الْجَمْعانِ وَ اللهُ عَلی کُلِّ شَیْءٍ قَدیر﴾؛ «بدانید هرگونه غنیمتی به‌دست آورید، خمس آن برای خدا و برای پیامبر و برای ذی‌القربی و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه (از آن‌ها) است؛ اگر به خدا و آنچه بر بندهٔ خود در روز جداییِ حق از باطل، روز درگیری دو گروه (روز جنگ بدر) نازل کردیم، ایمان آورده‌اید؛ و خداوند بر هر چیزی تواناست» (انفال، آیهٔ ۴۱).

برکات پرداخت خمس در درجهٔ اوّل متوجه پرداخت‌کنندهٔ آن و در درجهٔ بعد برای کل جامعهٔ اسلامی است. در این بخش از پایگاه، علاوه بر معرفی این فریضهٔ الهی، اطلاعات مفیدی در چگونگی مصرف آن در جامعهٔ اسلامی در اختیار کاربران قرار داده شده است.

۶. وصیّت: وصیّت نیز از راه‌های بهره‌مندشدن از پاداش کار خیر است. انسان خیّر می‌تواند وصیّت کند وارثان او یک‌سوم از دارایی‌اش را در امور خیر صرف کنند. در این بخش از پایگاه، ضمن معرفی این سنّت حسنه، راه‌های مختلف صرف این منابع ارزشمند به وارثان معرفی شده است.

۷. صلهٔ رحم: اگرچه عنوان صلهٔ رحم در جامعه بیشتر با رفت‌وآمد خانوادگی شناخته می‌شود، یکی از

مهم‌ترین مصادیق صلهٔ رحم در قرآن و روایات، دستگیری مالی از خویشاوندان نزدیک شمرده شده؛ چنان‌که خداوند در قرآن، رسیدگی مالی به نزدیکان را بر دیگران مقدم داشته است: ﴿یَسْئَلُونَکَ ما ذا یُنْفِقُونَ قُلْ ما أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَیْرٍفَلِلْوالِدَیْنِ وَ الْأَقْرَبینَ وَ الْیَتامی وَ الْمَساکینِ وَ ابْنِ السَّبیلِ وَ ما تَفْعَلُوا مِنْ خَیْرٍفَإِنَّ اللهَ بِهِ عَلیم﴾؛ «از تو می‌پرسند چه چیز انفاق کنند. بگو: هر مال و مایهٔ سودمندی که انفاق می‌کنید، باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و نیازمندان و محتاجِ درراه‌مانده باشد و هر کار نیکی انجام دهید، خدا به آن داناست» (بقره، آیهٔ ۲۱۵).

همچنین رسول خدا(ص) می‌فرمایند: «مَنْ مَشَی إِلَی ذِی قَرَابَةٍ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ لِیَصِلَ رَحِمَهُ، أَعْطَاهُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ أَجْرَ مِائَةِ شَهِید»؛ «هرکس با جان و مال خود در راه صلهٔ رحم کوشش کند، خداوند عزّوجلّ پاداش یکصد شهید به او می‌دهد» (من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۱۶).

در این بخش از پایگاه به معرفی کامل این سنّت حسنه پرداخته شده است.

جلوه‌های ماندگاری

بخش دیگری از پایگاه با عنوان «جلوه‌های ماندگاری»، مصادیق مختلف فردی و اجتماعی را که جلوه‌های خارجی این مفاهیم و سنّت‌های حسنه هستند، ارائه کرده و راه‌های ورود به این عرصه‌ها را به خیّرین و نیکوکاران نمایانده است.

۱. ازدواج: ضرورت پرداختن به مسئلهٔ ازدواج، بالأخص در جامعهٔ فعلی ایران، بر کسی پوشیده نیست. این موضوع باید مورد توجه واقفان و خیّرین قرار گیرد تا زمینهٔ مشارکت ایشان در این مسئلهٔ مهم و حیاتی و حل‌شدن بخشی از مشکلات این حوزه فراهم آید.

۲. مسکن: یکی دیگر از مسائل مهم جامعه، مسکن است که تأمین‌نشدن آن، زمینهٔ آسیب‌های دیگر اجتماعی و اقتصادی را فراهم آورده است. در این بخش از پایگاه، مؤسسات و خیّرین فعال در حوزهٔ مسکن معرفی شده‌اند.

۳. درمان: بسیاری از افراد جامعه از دردهای جسمی و روحی رنج می‌برند و لازم است با توجه خاص خیّرین، زمینهٔ زندگی سالم برای آن‌ها فراهم شود. این پایگاه در این بخش، به معرفی مؤسسات و خیّرین فعال در حوزهٔ سلامت پرداخته است.

۴. امور فرهنگی: ایجاد امکانات و زمینه‌های فرهنگی، از بسترهای نیکوکاری است که تا حدودی از چشم خیّرین دور مانده است. در این بخش از پایگاه، ضمن معرفی این‌گونه فعالیت‌ها و بیان ضرورت آن‌ها، راه‌های مناسب ورود به این عرصه به کاربران خیّر و نیکوکار معرفی شده است.

۵. آموزش: آموزش نیز از عرصه‌های نیازمند نیکوکاریِ خیّرین است. در این بخش نیز به معرفی مؤسسات و خیّرین فعال در این زمینه پرداخته می‌شود.

۶. حمایت از خانوادهٔ زندانیان: بسیاری از خانواده‌ها، سرپرست‌شان را به‌دلیل محکومیت از دست می‌دهند و این امر مشکلات فراوانی برای آنان به‌وجود می‌آورد. حمایت از خانوادهٔ زندانیان نیز یکی دیگر از زمینه‌های نیکوکاری است که در این پایگاه به آن توجه شده است.

۷. رسیدگی به ایتام: دین اسلام برای رسیدگی به ایتام بسیار سفارش کرده است. رسیدگی به ایتام یکی از زمینه‌ها و روش‌های باارزش نیکوکاری است که در این بخش از پایگاه به این مسئله پرداخته شده است.

۸. پرداخت دیهٔ جرایم غیرعمد: بسیاری از افراد به‌دلیل ناتوانی در پرداخت دیهٔ جرایم غیرعمد، زندانی شده‌اند که باید به این قشر توجه و از آن‌ها رفع گرفتاری کرد. در این بخش از پایگاه به این مسئله پرداخته شده و مؤسسات و اشخاص فعال در این زمینه معرفی شده‌اند.

۹. دیگر زمینه‌ها: رسیدگی به معلولان و سالمندان، اطعام گرسنگان، احیای روستاها و ایجاد شغل و کارآفرینی، از دیگر زمینه‌های نیکوکاری است که هریک در بخشی مستقل در پایگاه مورد توجه قرار گرفته‌اند.

کتابخانهٔ تخصصی

بخشی با عنوان «کتابخانهٔ تخصصی» در این پایگاه ایجاد شده است. در این بخش، ده‌ها کتاب مرتبط در دسترس کاربران قرار گرفته است. متن این کتاب‌ها در سایت کتابخانهٔ دیجیتال اهل‌البیت(ع) در دسترس پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار دارد.

خاطرات

لحظه‌های بخشش، بارش رحمت پروردگار است؛ لحظه‌هایی به‌یادماندنی و خاطره‌انگیز. در پایگاه راز ماندگاری، بخشی با عنوان خاطرات قرار گرفته است. در این بخش، خاطراتی شیرین از کسانی که دست بخشش به دیگران گشوده و کسانی‌که از آن بخشش بهره‌مند شده‌اند، ثبت شده است. مطالعهٔ این خاطرات برای خوانندگان بسیار شیرین و راهگشاست.

چهره‌ها و بناهای ماندگار

بخش‌های دیگر این پایگاه با عنوان «چهره‌ها و بناهای ماندگار» به معرفی واقفان و موقوفه‌های ارزشمند پرداخته است.

دورنمای وبگاه «راز ماندگاری»

۱. افزودن مقالات و کتاب‌های جدید.

۲. ایجاد بخش نگارخانهٔ سایت.

پایگاه راز ماندگاری، امید دارد بتواند نقش مفیدی در ساماندهی امور خیر در جامعهٔ اسلامی ایفا کند و در این راهِ پُربرکت نیازمند همکاری و دعای خیر مؤمنان و پیروان راستین اهل‌البیت(ع) است.

۱۲. وبگاه «علامه مجلسی»

در شامگاه جهالت، عالمان چراغ‌های زمین‌اند و وارث پیامبران. رسول اکرم(ص) فرمودند:

«الْعُلَمَاءُ مَصَابِيحُ الأَرْضِ وَ خُلَفَاءُ الأَنْبِيَاءِ وَ وَرَثَتِي وَ وَرَثَةُ الأَنْبِيَاءِ»؛ «علما چراغ‌های زمین‌اند و جانشینان پیامبران و وارثان من و پیامبران هستند» (نهج‌الفصاحه، ص۵۸۰).

ارزش عبادت عابدان به معرفتی است که از چشمهٔ عالمان می‌جوشد. حضرت امام باقر(ع) فرمودند:

«عَالِمٌ يُنْتَفَعُ بِعِلْمِهِ أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ أَلْفَ عَابِدٍ»؛ «دانشمندی که از علمش بهره ببرند، برتر از هفتادهزار عابد است» (تحف‌العقول، ص ۲۹۴).

عالمان، پناهگاه ایمان مردمان‌اند. امام هادی(ع) می‌فرمایند:

«اگر بعد از غیبتِ قائم ما، علمایی نبودند که به‌سوی او مردم را فرامی‌خوانند و به وجود او رهنمون می‌شوند و با حجت‌های الهی از دین او دفاع می‌کنند و بندگان ناتوان خدا را از دام ابلیس و پیروان او می‌رهانند، بی‌گمان، همهٔ مردم از دین خدا برمی‌گشتند» (الفصول المهمهٔ فی أصول الأئمهٔ، ج ۱، ص ۶۰۴).

عالمان زنده‌اند؛ اگرچه تن به خاک سپرده باشند. شهر بی‌عالِم، دیار مردگان است. امام علی(ع) می‌فرماید: **«الْعَالِمُ حَيٌّ وَ إِنْ كَانَ مَيِّتا، الْجَاهِلُ مَيِّتٌ وَ إِنْ كَانَ حَيّا»**؛ «عالم زنده است؛ گرچه مرده باشد. نادان مرده است؛ گرچه زنده باشد» (عیون الحکم و المواعظ، ص ۴۵).

کلام عالمان، نور است و درک محضرشان مایهٔ نیکبختی. امام علی(ع) می‌فرماید: «با دانشمندان همنشین شو تا نیکبخت شوی» (غررالحکم، باب المجالسه).

یکی از آن زندگان همیشهٔ تاریخ و وارثان علم، علامهٔ بزرگوار محمدباقر مجلسی(ره) است که خدمات خالصانه‌ای در راه نشر معارف اهل‌بیت(ع) و اعلام کلمهٔ توحید انجام داده است و بی‌تردید یکی از بزرگ‌ترین خادمان شریعت محمدی(ص) است. در میان علمای اسلام، کمتر شخصیتی می‌توان یافت که به جامعیت علامه مجلسی(ره) باشد. اگرچه نام علامه به‌دلیل اثر بی‌نظیری مانند بحارالانوار با حدیث شناخته می‌شود، باید دانست ایشان افزون بر حدیث، در تفسیر، فقه، اصول، تاریخ، رجال و درایه نیز سرآمد روزگار خویش بود. علاوه بر این، تبحر علامه در علوم عقلی همچون فلسفه، منطق، ریاضیات، ادبیات، لغت، جغرافیا، طب، نجوم و علوم غریبه در کنار حضور فعالش در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی از او شخصیتی بی‌نظیر ساخته است.

گوشه‌ای از زندگینامهٔ علامه مجلسی(ره)

با توجه به سیاست علامه مجلسی(ره)، بیان مختصری از زندگی این عالم بزرگ شیعی که فرهنگ شیعه وامدار کوشش‌های علمی و دینی ایشان است، ضرورت دارد.

محمدباقر مجلسی، معروف به علامه مجلسی در سال ۱۰۳۷قمری (۱۰۰۶شمسی) در اصفهان در خانواده‌ای اهل علم و فضیلت دیده به جهان گشود. تولّد ایشان در عصر مرجعیت میرداماد، فقیه و فیلسوف مشهور اتفاق افتاد. او در اواسط نیمهٔ دوم سدهٔ یازدهم قمری و ده‌سال اوّل سدهٔ دوازدهم، مشهورترین دانشمند فقیه و محدّث نامور شیعهٔ امامی و شیخ‌الاسلام اصفهان و سرآمد علمای آن شهر عالم‌پرور بود.

محمدباقر مجلسی، سومین پسر ملامحمدتقی مجلسی است که خود از مفاخر علمای شیعه به‌شمار می‌آید. علامه مجلسی در اواخر حکومت صفویه، با پشتکار فراوان خود توفیق یافت از راه تألیف و تصنیف کتاب‌ها و تدریس علوم و فنون اسلامی و تعلیم و تربیت شاگردان بسیار و ادارهٔ امور دینی شیعیان عصر خویش، خدمات مثبت و سازنده‌ای به مردم مسلمان ایران ارائه کند.

بیشتر تحصیلاتش در علوم دینی، در خدمت پدر بزرگوارش بود و از دیگر استادان او می‌توان به ملامحمدصالح مازندرانی (شوهر خواهرش)، ملاحسنعلی شوشتری، میرزارفیع‌الدین طباطبایی نایینی، میرمحمد قهپایی اصفهانی، ملامحمدشریف رویدشتی اصفهانی، شیخ عبدالله بن شیخ جابر عاملی، شیخ علی عاملی نوادهٔ شهید ثانی، ملامحسن فیض کاشانی، سیّد میرزای جزائری، ملامحمدطاهر قمی و... اشاره کرد.

از میان خیل شاگردان علامه مجلسی می‌توان به سیّد نعمت‌الله جزائری، میرمحمدصالح خاتون‌آبادی، حاج محمد اردبیلی، مولی ابوالحسن شریف عاملی غتونی، شیخ‌سلیمان ماحوزی بحرینی، ملامحمد سراب، میرزاعبدالله تبریزی اصفهانی، میرمحمدحسین خاتون‌آبادی، ملامحمد مجلسی (پسر عموی علامه) اشاره کرد.

علامه در شب بیست‌وهفتم ماه مبارک رمضان ۱۱۱۰قمری در اصفهان به جهان باقی شتافت. ایشان در کنار مسجد جامع اصفهان و نزدیک خانه‌اش در جوار پدر دانشمند خود، ملامحمدتقی مجلسی، مدفون شد.

معرفی وبگاه علامه مجلسی(ره)

گرامیداشت بزرگانی چون علامه مجلسی، احترام به مقام علمِ حقیقی است؛ لذا از جلیل‌ترین آن‌ها، علامه محمدباقر مجلسی آغاز کردیم تا فضای مجازی نیز به نام و یاد ایشان معطر شود. مؤسسهٔ

تحقیقات و نشر معارف اهل‌البیت(ع) رسالت خود می‌داند که قدمی هرچند کوچک در این راه پُربرکت بردارد. دراین‌راستا اقدام به راه‌اندازی پایگاهی اینترنتی با عنوان علامه مجلسی کرده است. رسالت این پایگاه، معرفی همه‌جانبهٔ علامه مجلسی و آثار ایشان است.

بخش‌های مختلف وبگاه علامه مجلسی(ره)

زندگینامه

این بخش شامل مقالات فراوانی دربارهٔ زندگی پُربرکت این دانشمند بزرگ شیعه و بررسی اوضاع فرهنگی و اجتماعی جامعهٔ معاصر با علامه مجلسی است. از عناوینی که در این بخش آمده، علامه مجلسی و سلسلهٔ صفویه، زندگی سیاسیِ علامه مجلسی، سلوک علامه مجلسی، مقبره، وصیتنامه و زندگینامهٔ علامه مجلسی و... است.

معرفی آثار علامه مجلسی

نام علامه مجلسی با اثر شاخص و ارزشمند، بحارالانوار، گره خورده است؛ اما این کتاب فقط یکی از ثمرات زندگی پُربرکت این عالم شیعی است. آثار فراوان دیگری از علامه مجلسی به یادگار مانده که در این بخش از پایگاه، کتاب‌ها و مقالات فراوانی در معرفی این آثار ارائه شده است. برخی از این آثار عبارتند از: مرآة‌العقول که از ارزشمندترین شروح اصول کافی به‌شمار می‌آید، حلیة‌المتقین، مقباس‌المصابیح، مشکوة‌الانوار و... .

استادان و شاگردان علامه مجلسی

شناخت استادان بزرگوار علامه مجلسی کمک شایانی به شناخت منش و روش ایشان می‌کند. همچنین ایشان در طول عمرِ بابرکتش، شاگردان فراوانی به عالم تشیّع معرفی کرده که هریک خود منشأ برکات فراوانی شده‌اند. این بخش از پایگاه، مروری است بر استادان و شاگردان علامه مجلسی.

علامه مجلسی از نگاه دیگران

شخصیت و آثار علامه مجلسی همواره مورد توجه و تحسین بزرگان و دانشمندان شیعه بوده است. این بخش از پایگاه به انعکاس نظرات علما و دانشمندان دربارهٔ علامه مجلسی اختصاص یافته است.

عناوین پژوهشی دربارهٔ علامه مجلسی

شخصیت، آثار، آرا و موضوعات دیگر دربارهٔ علامه مجلسی، همواره عناوینی ارزشمند برای پژوهش و تحقیق بوده است. اگرچه در سال‌های اخیر پژوهش‌های فراوانی در این حوزه انجام شده، هنوز عناوین فراوانی وجود دارد که باید مورد توجه پژوهشگران قرار گیرد. در این بخش از پایگاه به معرفی این عناوین پرداخته شده است که بخشی از آن‌ها عبارتند از:

الف) امامت از دیدگاه علامه مجلسی: ایشان یکی از چهره‌های شاخص در احیای امر امامت است؛ به‌خصوص با تألیف کتابی مانند بحارالانوار که یکی از منابع جامع امام‌شناسی به‌شمار می‌آید. علامه مجلسی چه در بحارالانوار و چه کتب دیگر، نظراتش را دربارهٔ مباحث امامت که چکیدهٔ دانش روایی و قرآنی اوست، بیان داشته است. بررسی این نظرات می‌تواند برای علاقه‌مندان پژوهش درخصوص مسئلهٔ امامت بسیار سودمند و مفید باشد. در این بخش از پایگاه، عناوین تحقیقی فراوانی در زمینهٔ امامت در آثار علامه مجلسی ارائه شده است.

ب) بررسی مباحث علوم قرآنی و علوم حدیث و تفسیری، از دیدگاه علامه مجلسی: مباحث تفسیری و همچنین مباحث علوم قرآن و علوم حدیث به‌صورت پراکنده در آثار علامه مجلسی به‌چشم می‌خورد که تحلیل و بررسی این دیدگاه‌ها می‌تواند عناوین بسیار مهم پژوهشی در علوم فوق به‌شمار آید. در این قسمت، عناوین پژوهشی فراوانی در حوزه‌های یادشده در اختیار کاربران قرار داده‌ایم.

ج) بررسی آرای کلامی علامه مجلسی: مباحث کلامی مختلفی در آثار علامه مجلسی بحث و بررسی شده است. دیدگاه‌های کلامی ایشان با توجه به تسلّط کامل علامه بر معارف قرآن و حدیث می‌تواند یکی از منابع مهم علم کلام باشد. در این بخش از پایگاه، عناوین مختلف پژوهشی درخصوص مباحث مختلف کلامی از دیدگاه علامه مجلسی به پژوهشگران پیشنهاد شده است.

د) بررسی روش فقه‌الحدیثی علامه مجلسی: بی‌تردید آثار علامه مجلسی، از مهم‌ترین منابع فقه‌الحدیثی شیعه است. بررسی این روش با توجه به آثار ایشان، مجموعه عناوین پژوهشی هستند که در این بخش به پژوهشگران معرفی شده است.

پرسش و پاسخ

در این بخش، پرسش و پاسخ‌هایی دربارهٔ علامه مجلسی و آثار ایشان به‌ویژه بحارالانوار مطرح شده است؛ ازجمله پرسش‌هایی دربارهٔ اعتبار سندی روایات بحارالانوار، ارتباط علامه مجلسی با دربار صفوی، وجود روایات ضعیف در بحارالانوار و... .

بانک مقالات

در این بخش، مقالاتی دربارهٔ علامه مجلسی و آثار ایشان برای مطالعه و استفادهٔ کاربران آمده است. بررسی و نقد تک‌تک آثار و دیدگاه‌های علامه، شرح احوال و آثار ایشان و... بخشی از این مقالات را تشکیل می‌دهد.

کتاب‌شناسی

کتاب‌شناسی، از عناصر اصلی تحقیق است. این بخش به معرفی آثار منتشرشده دربارهٔ علامه مجلسی و آثار ایشان می‌پردازد که می‌تواند مورد استفادهٔ پژوهشگران قرار گیرد.

شخصیت‌شناسی علامه مجلسی

موضوعاتی دربارهٔ شخصیت علامهٔ مجلسی، مانند خاندان علامه مجلسی، شخصیت معنوی علامهٔ مجلسی، حکایات دربارهٔ علامه مجلسی، موضوعات از دیدگاه علامه مجلسی، توصیه‌ها و وصایای ایشان، در این قسمت از پایگاه، طرح و ارائه شده است.

آثار علامه مجلسی

مقالاتی دربارهٔ هریک از آثار علامه مجلسی، زینت‌بخش این قسمت از پایگاه است. مهم‌ترین این آثار بعد از بحارالانوار عبارتند از: مرآة‌العقول، ملاذالأخیار، الفرائدالطریفه، شرح أربعین حدیث، حق‌الیقین، زادالمعاد، تحفة‌الزائر، عین‌الحیاة، صراط‌النجاة، حلیة‌المتقین، حیاة‌القلوب، مشکاة‌الأنوار، جلاء‌العیون.

علامه مجلسی در آیینهٔ رسانه‌ها

در این بخش، نقد و نظرهایی که در رسانه‌های جمعی، مطبوعات، پایان‌نامه‌ها و... دربارهٔ علامه مجلسی بیان شده، منعکس شده است.

نگارخانه

در این بخش، تصاویر، صوت و فیلم‌هایی مرتبط با علامه مجلسی آورده شده است.